POLIROM

Mihai Buzea

Gastarbeiter

EGO proză

Mihai Buzea

Gastarbeiter

roman

POLIROM
2017

2017

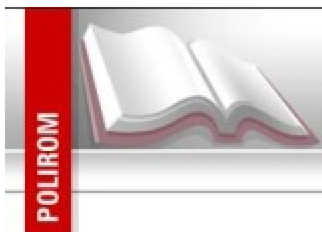
Mihai Buzea

Gastarbeiter

roman

POLIROM

2017



www.polirom.ro
Editura POLIROM
Iaşi, B-dul Carol I nr. 4; P.O. BOX 266, 700506
Bucureşti, Splaiul Unirii nr. 6, bl. B3A, sc. 1, et. 1;
sector 4, 040031, O.P. 53

ISBN ePub: 978-973-46-6990-5
ISBN PDF: 978-973-46-6991-2
ISBN print: 978-973-46-6914-1

Coperta: Radu Răileanu
Foto autor: Amalia Cerghit

MIHAI BUZEA (n. 1971), absolvent de Filologie (1996) și de master (2005), a fost profesor, vînzător de asigurări, colaborator la *Academia Cațavencu* (2005-2010). Este reporter la *Cațavencii* (din martie 2010). Alte ocupații: om bun la toate, plimbător de cîini, traducător, babysitter, Moș Crăciun, fabricant de lucrări de diplomă, chelner, paznic de noapte. A mai lucrat ca bișnițar în anii ’90 (Praga, Istanbul, Cracovia), ca muncitor necalificat în anii 2000 (Budapesta, Paris, Lyon) și ca muncitor intelectual în București (copywriter). Odată cu deschiderea Marii Britanii (1 ianuarie 2014), a plecat la Londra, unde a învățat meseria de arborist. În 2015 și 2016 a continuat această muncă sezonieră, pe care o descrie în romanul-reportaj *Gastarbeiter*.

2014

Moș

Suntem prea mulți. Da, exact: noi, oamenii fără meserie, suntem prea mulți și an de an vin alții din urmă. Am știut asta dintotdeauna, de când am ieșit pe piața muncii, numai că gândul nu m-a izbit clar până-n 2013, în momentul precis în care mi-am reactivat contul de LinkedIn; eram într-o dispoziție minunată, sublimă, așa că-njuram ca la ușa cortului citind ce abilități profesionale afișau cei din lista mea de contacte. Le regăsesc și-acum, că-i aceeași listă: „Teacher, Translator, Writer, Editor, Sports Nutritionist & Trainer“, zice-o blondă botoxată, care lucrează în prezent (*current*) la „self-employed“. Nu mai citez și din *previous* sau din *education*, totul fiind previzibil: ziarul/televiziunea/site-ul de care n-a auzit nimeni, plus facultate particulară (specializarea „psychology teaching module“). Variante românești ale blondei se găsesc cu miile în rețeaua asta și cu sutele de mii dacă ieși din scutecul românității: „Freelancer Senior Media Consultant“ (o grasă), „Ph.D. Candidate“ (o studentă-mbătrânită-n rele), „Social Media Analyst“ (un virgin), „Style Coach, Personal & Business Image Consultant, Personal Shopper, Fashion Blogger“ (o doamnă), „Psychotherapist, Speaker on topics related to human potential“ (o bătrânică), „Passionate Financial Analyst – looking for a job opportunity“

(măcar asta-i cinstită), „Certified Life Coach at self-employed“ (respect!), „Career Counselor & Consultant/Trainer/Personal development consultant“ (o tristă), „Content Manager, Brand Storyteller, Linguist, Wordsmith“ (un băiat, nu-l știți), „Novelist, Poet, Essayist and Editor/Mass Media Specialist/Martial Arts Instructor“ (un chelios cu șuviță), „Freelance Writer & Actor at For Anyone Who Needs It and Pays“ (o frumoasă în foame), „Journalist at Freelancer“... o-pa! Ce avem noi aici? Păi, asta nu e spaima pământului, marea șefă de la o revistă la care am mers și eu, ca omul, să întreb „Nu vă supărați, aici faceți angajări?“. Din punctul meu de vedere, o întrebare cu totul la locul ei, când publicația respectivă umpluse piața cu anunțul „Angajăm reporteri“! Dialogul meu cu marea șefă ar fi inubliabil, dac-aș avea cea mai mică dorință de-a mi-l aminti, doar că n-am („Ce vă face să credeți, domnu' Buzea, că puteți fi reporter?“ „Păi, asta sunt“, am răspuns eu, ca prostul – n-aveam habar pe vremea aia că exact asta așteaptă orice psihopat, să vorbești cu el ca c-un om –, „scriu ce văd, altceva nu știu să fac!“). Refuz categoric să extrag din sunducul memoriei lungul răspuns al marii șefe, pentru că-i prea umilitor să recunosc că, în urma lui, n-am înjurat-o nici măcar de gâți, ci doar am ieșit din redacție trântind ușa. Gest de mare curaj, într-adevăr.

Dar situația în care ajunsese ea în decembrie 2013 nu diferea prea mult de-a mea. Journalist at Freelancer, ea, reporter la *Cațavencii*, eu. Reporter cu numele, că nu mi se mai dăduse de făcut „teren“ de peste un an; revista avea datorii care trebuiau plătite ca să poată apărea în continuare, așa că fiecare om din redacție scria numai textele pentru rubrica proprie, iar reportaje n-aducea nimeni, că nu mai

erau plătite separat, cum fuseserăm noi învățați. Nu-i greu de priceput că, dacă nu iese pe teren, un reporter de teren nu se simte tocmai bine, iar eu sunt la fel ca toți. Mai ales că 2013 mă răsfățase și pe plan personal: îl îngropasem pe taică-meu și-o dezgropasem pe maică-mea; nicio clipă de plictiseală! Pe taică-meu nu puteam să nu-l îngrop, după ce se chinuise un an de zile c-un cancer la creier (glioblastom) și nu reușise să moară decât după operație; dar pe maică-mea aș fi putut să n-o dezgrop și să rezist dorinței familiei de a fi reînhumată în satul natal, mai ales că „familia“ mai era doar o babă nebună, uitată degeaba de Dumnezeu pe pământ. Aș fi putut, dar și-a băgat dracul coada, în persoana soră-mii („Lasă, mă, dacă așa vrea ea! Hai, treacă de la tine, să fie și baba fericită, că dup-aia moare și-asta și rămâi singur cuc, norocosule! Hai, că plătesc eu tot, cum am plătit și pentru tata“), și-a trebuit să mă lupt cu toată birocrația cimitirelor, și cea din București, și cea din sat, și-n plus, și cu mafia transportatorilor de oseminte, despre care pân-atunci nici nu știam că există („Noi ne asumăm riscuri, domnu', dacă ne prind ăștia de la rutieră cu sacu' de oase-n portbagaj?“). Cu popa a mers mult mai simplu, că i-am dat cât a cerut pentru slujba de reînhumare și pentru parastas. Factura i-am trimis-o soră-mii. Era o seară de decembrie, parc-a fost ieri; îmi făcusem planul să mă-mbăt criță, când a sunat Moș: „Auzi, Mihai, nu vrei să vii la Londra, la muncă? Sunt aici cu o echipă, la copaci, numai că trebuie să mă întorc în țară și nu pot să-i las pe băieții ăștia de capul lor: vii încoace, ți-i predau pe gestiune, plec. Tu vorbești limba, se lucrează la țară undeva prin Oxfordshire, prin Hertfordshire, frumos, biserici vechi, zonă turistică, natură… bocanci ai, în formă ești, se câștigă bani buni, că-i muncă în acord… ce

zici?“. Mi-am acordat un răgaz de reflecție, timp de-o pulsație sau două. Am zis da.

M-am apucat de bagaj: am spălat rucsacul la mașină, după ce i-am scos barele de aluminiu (nu ca de obicei!), mi-am uns bocancii cu amestecul meu secret (o treime ceară de la descăpăcire, restul untură de viezure; bine, asta e rețeta teoretică, de fapt îl fac cu untură de gâscă – de unde viezuri în Berceni?!), mi-am cusut mâneca ruptă de la polartec și mi-am căutat cagula până mi-au ieșit ochii, dar tot am găsit-o (mi-o aruncase o fostă după șifonier, ca să se răzbune, că știa cât țineam la cagula aia). Am cumpănit ce sac de dormit să iau și m-am decis să-l iau p-ăl de vară, că și-așa nu-l mai foloseam de ani buni, de când Vama s-a dus dracului; era încă bun, doar mirosea puțin a spermă, dar mi-am zis că nu s-apucă băieții lui Moș să-mi miroasă mie lucrurile. Asta a fost partea ușoară. Partea grea a fost când am început să sun pe la oameni, să mă împrumut de bani (eram păduche): Mihai, de la redacție, a zis că să vorbesc cu Bușcu, Bușcu a zis că n-are, până la urmă tot Iaru, săracul, a rupt din portofel și mi-a dat ceva-ceva, deși nu-mi ajungea nici pe departe. A fost un moment greu. Totdeauna e greu când umbli cu miloaga. De la prieteni n-am scos aproape nimic, sume de batjocură, o sută, două, în schimb, am avut mare succes pe la dușmani, la trei dintre ei: când le-am zis că am nevoie de bani ca să mă duc la munca de jos, au schelălăit de fericire, mi-au dat chiar mai mult decât am cerut, la pachet cu o delicioasă porție de umilire publică, la cârciumă, la Fire, unde mi se-ntâmplă mie toate („Eu de mult ți-am zis, bețivule, mereu am vrut să te-nvăț de bine, cu toate că ești prost“). La al patrulea dușman am renunțat să mai cer. Mi-era destul, mi se vărsase-n sânge toată fierea. Mi-am luat

un bilet low-cost, iar pe urmă m-am trezit că n-aveam ce face; m-am băgat la un control medical general, că și-așa nu mai fusesem pe la doctori de-un sfert de secol, de la recrutare. M-au găsit sănătos tun, așa c-am ajuns la Silvia, paradontoloaga.

Chiar nu mai țin minte care dintre ei m-a-nvățat să mă duc la un control stomatologic înainte de plecare, dar argumentul părea de bun-simț: dacă te-apucă vreo măsea p-acolo, ce te faci?! În prostia mea cea fără de seamăn, mi-am făcut programare la un cabinet dentar din blocul vecin și-a doua zi m-am dus la control. Dentistul, un brașovean (am uitat cum îl chema), a făcut doar „Aoleo!“ când mi-a văzut dinții, apoi a chemat-o pe Silvia; s-a uitat și ea, a zgâlțâit de vreo doi, mi-a zis că nu se poate pronunța și m-a trimis să fac o radiografie panoramică la fălci. Am făcut. M-am prezentat cu radiografia peste alte câteva zile, Silvia mi-a zis că sufăr de paradontoză și că-mi recomandă să încep nu știu ce tratament. I-am zis să-și vadă de treabă, că nu de tratament am eu nevoie, ci să-mi spună dacă am ceva stricat și dacă pot să mă bazez că nu pățesc vreo nepățită pe la englezi. A urmat un dialog de tâmpiți, ea s-a enervat, eu m-am enervat, ne-am țigănit un pic pân-am căzut la pace să mă chiureteze. Pe vremea mea, „a chiureta“ însemna altfel de operație chirurgicală, c-o să și povestesc cândva, dar chiuretajul făcut de-o paradontoloagă e doar curățarea tartrului de pe coroanele dinților și măselelor. Sigur, „doar“ e o glumă, pentru că doare de-ți ies ochii din cap (ea mă tot întreba: „Nu doare așa tare, nu?“ și eu îi ziceam din ochi că nu. Ce era să-i zic?), dar asta-i partea bună. Adică, dacă n-ai paradontoză, doar te doare. Dar, dacă ai, e posibil ca doctorița să rămână c-o măsea de-a ta în mână; când osul maxilarului e mâncat și rădăcinile măselei nu mai au în ce se-

nfige, normal că rămâne! Așa a pățit și Silvia, scumpa de ea: s-a trezit c-o măsea de minte cadou din partea mea. Romantic! Mi-a explicat ce s-a-ntâmplat, i-am făcut din ochi să continue, că nu era să stau după romantismele ei. Lângă măseaua aia de minte mai aveam una, căreia ea-i spunea „molarul de 12 ani“: zbang! S-a desprins și ăla. Bietei fete îi dăduseră lacrimile, își tot cerea scuze, zicea că să întrerupem și să vin altă dată, dar am pus-o mai departe la muncă și, când a trecut pe partea cealaltă a maxilarului, am avut noroc de-un bis, că și-al doilea molar de 12 ani și-a luat jucăriile și-a plecat. Dar, ca să nu se simtă singur într-o lume rea, s-a dus cu tot cu măseaua lui de minte. Într-o oră și jumătate, Silvia m-a aranjat mai bine ca un praticant de MMA: botul plin de sânge și dinții în batistă. Bine, nu erau dinți, erau măsele, și nu mi le-a dat acasă în batistă, ci într-o cutiuță frumoasă, da’ oricum. M-a pus să-i promit că vin la ea ori de câte ori am nevoie, indiferent cu ce problemă, mi-a scris numărul ei de telefon pe-o carte de vizită, după care m-a apucat strâns de braț, deasupra cotului, și m-a condus afară din cabinet, aproape lipită de mine. Nu puteam vorbi, dar încă puteam gândi și mă gândeam că sunt cel mai irezistibil știrb din cartier, dar ea m-a dus doar până la recepție, ca să nu plec neplătit. Pe paradontoloagele astea din Berceni viața le-a învățat să te facă din vorbe, că gura nu cere chirie. Nici mie nu-mi cere, dar eu cum să mai fac lumea din vorbe, cu patru măsele lipsă?

Luton

În ianuarie 2014 coboram din avion la Luton. Habar n-aveam cum să mă orientez pe aeroportul ăsta, că, ori de câte ori mai fusesem la Londra, în vremurile bune, aterizasem la Heathrow, nu în mahala, ca toți săracii. Dar vremurile nu mai erau bune, iar „săracii“ eram eu; nu „toți“, doar unul, dar eram singurul sărac de care îmi păsa. Am ieșit din aeroport și m-am uitat după echipa lui Moș. N-am văzut nicio echipă și nici pe Moș, bunînțeles. Exteriorul aeroportului Luton este o imensă parcare, așezată într-un câmp fără niciun punct de reper, în afară de turnul de control, așa că mi-am scos un oftat de milă și-am pornit-o prin parcare, ca să iau urma la prost. O oră întreagă am pigulit mașină cu mașină și nici urmă de prost. Scot telefonul și-l sun, după ce mă chinui disperat să bag prefixul de România:

— Moș?

— Salut, Mihai.

— Salut, pe unde ești?

— Acasă.

— Acasă… unde acasă?

— Acasă, la Cluj. Tu ce faci, ai aterizat?

— Da… am aterizat. Nu trebuia să ne-ntâlnim aici, la Luton?

— A, nu, nu. Eu am plecat ieri, le-am lăsat băieților numărul tău, să te sune după ce aterizează avionul. Să înțeleg că nu te-au sunat?

— Exact.

Fierbeam de furie.

— Stai că-i sun eu. Precis nu mai au credit pe cartelă. Așa fac tot timpul.

Am așteptat încă vreun sfert de oră. Începuse să plouă, mi-am scos un hanorac din rucsac, mi-am tras și cagula pe cap, îndesată bine pe urechi, apoi mi-am pus șapca la loc, apoi și gluga. Tot mi-era frig, apucase să mă ude ploaia.

— Mihai?

— Da.

— Băieții sunt cu vanul, în partea de No Parking a parcării, că doar acolo au găsit loc gratis.

— Cu ce?!

— Cu vanul, cu o camionetă, așa, cu o cabină albă și c-un fel de cușcă verde-n spate. Sună-mă după ce-i găsești, bine?

— OK. Auzi, Moș, dar tu nu trebuia să m-aștepți aici și să te-ntorci acasă abia dup-aia?

— A, ba da, dar am făcut o combinație, am mai trimis o echipă, o să-ți explice băieții. Hai că închid acum, că-n roaming e prea scump, trebuie să-ți cumperi o cartelă preplătită. Sună-mă tu dup-aia, da?

Zbang, a-nchis. M-am apucat de căutat prin parcarea No Parking o camionetă albă c-un fel de cușcă verde-n spate; fir-ar a dracului, cât de greu poate fi de găsit?

Foarte ușor, dac-o știi. Mie mi-a mai luat o jumătate de oră, aproape că-mi venea să mă-ntorc la Departures și să-l las dracului pe Moș, cu combinațiile și cuștile lui verzi! Până la

urmă am dat de ea, în zona cu plată a parcării, pentru că băieții fuseseră goniți de paznic. Dormeau amândoi în cabină. Le-am bătut în geam. Cel care era la volan a deschis portiera cu totul, că macaraua ferestrei era stricată. L-a trezit și pe celălalt, apoi mi-a zis:

— Bună ziua.

— Șie s-audie? zic eu.

Nici până-n ziua de azi nu știu ce m-a apucat să fac gluma asta. În primul rând că n-aveam niciun chef de glume, în al doilea rând că nici ei n-aveau chef de glume, în al treilea rând că încă nu ne cunoșteam și în al patrulea rând că mie nici măcar nu-mi place Zdob și Zdub. Pur și simplu a fost unul dintre acele impulsuri pe care le are omul când nu e cazul și care-i aduc numai necazuri. Băieții s-au uitat unul la altul, apoi șoferul m-a întrebat:

— Ați aterizat de mult? Sunteți bine?

— Îs ghini, totu-i ghini, di șie sî nu hie?

Băieții s-au privit iarăși, complice, apoi cel de lângă șofer mi-a făcut loc:

— Puneți-vă rucsacul pe bancheta din spate și urcați aici, lângă mine. Vă e frig? Dau drumul la căldură?

Era cald în mașină, dar am zis:

— Dîa.

N-am mai zis niciunul nimic până când am ajuns la bariera de la ieșire. Șoferul s-a scărpinat în cap cu tichetul de parcare, așa că i-am zis:

— Dă-ncoa la mine.

Am plătit din banii mei, din lirele aduse de-acasă, că doar nu fusesem nebun să-l cred pe Moș și să vin fără nimic. Și-așa îmi venea să-mi trag cu pumnii-n coaie că-l crezusem cu toate

celelalte. Când am urcat la loc în camionetă (căreia, de atunci încolo, i-am zis și eu tot „van“), băieții au mai tăcut puțin, dar simțeam că e-o tăcere impusă. M-am gândit să-i las pe ei să spargă gheața, ca să mă și prind, în felul ăsta, cine-i liderul informal; după teoriile lui Moș, eu trebuia să fac pe team-leaderul, dar nu eram chiar atât de naiv încât să nu-mi dau seama că n-am nicio șansă.

— Dumneavoastră sunteți moldovean?

— Nu, mă, am glumit, ce, nu știți de glumă? Am zis să fac și eu o poantă, să vă fac să râdeți.

— Da’ de ce să râdem?

Mi s-a părut o întrebare tâmpită. Eram obosit, nu-mi dădeam seama că ei voiau să mă-ncerce, că de fapt dădeam un examen.

— Păi, așa, să râdem, să ne destindem un pic. Doar o să lucrăm împreună, nu? N-o să stăm ca muții atâta timp: mai râdem, mai glumim, mai una-alta. Nici n-am apucat să mă prezint: uite, pe mine mă cheamă Mihai.

— Știm, zice șoferul, că ne-a spus Moș. Pe mine mă cheamă Mario.

— Îmi pare bine de cunoștință, Mario. Și pe tine? îl întreb pe celălalt.

A mormăit ceva, n-am înțeles nimic.

— Cum?

— Îl cheamă Racoviță, a intervenit șoferul, da’ noi îi spunem Rac. Și briții tot așa îi zic, da’, când îi scriu numele pe tablă, îl scriu cu kappa, adică R-A-C-K. Așa-i la ei.

Nu înțelegeam nimic.

— Ce nume-i ăsta, Racoviță? Ăsta-i nume de familie!

Rack a mârâit ceva și s-a uitat urât la mine. Mario s-a așezat mai bine la volan, a schimbat viteza cu mâna stângă și s-a pus pe povestit. Era nevorbit rău, după atâta timp petrecut cu doi mutălăi ca Moș și Rack.

— Nu, nu, așa-l cheamă pe el, pe numele de botez. Ăsta-i neam de boier, domnu' Mihai! zice Mario și râde, bucuros c-a scăpat de plictiseală. Pe tac-su îl cheamă tot Racoviță și pe bunică-su la fel, da' știți de ce? Pentru că pe bunică-su l-a nășit unul pe care-l chema Racoviță nu știu cum, da' Racoviță era nume de familie, nu de botez, și naș-su ăla al lui bunică-su era un boșorog dus cu pluta, că fusese-n pușcărie și-l bătuseră ca pe hoții de cai și rămăsese cam diliu la cap, da' nu de tot. Și de la naș-su lu' bunică-su i se trage lu' ăsta numele, ca să vedeți dumneavoastră chestie! Altfel, pe el îl cheamă Alexandrescu, gagică-sa așa-i zice, Alex, că i-e rușine să-i zică Racoviță, și nici lui nu-i place. Mai bine Rack!

— Tu cum preferi să-ți spun? l-am întrebat direct.

— Rack, ca toată lumea. Dumneavoastră nu sunteți gagică-mea!

Am râs și eu, prima oară de când mă sunase Moș să vin în Anglia. Fusesem într-o stare groaznică de tensiune, de frică, vechea mea frică de necunoscut, dar acum izbutisem să râd, în sfârșit. Mario râdea și el cu mine, făcea giumbușlucuri pe autostradă, că era traficul slab. Rack nu râdea deloc. În cabină se făcuse groaznic de cald și mirosea foarte urât, dar mi-am zis să tac din gură, deocamdată.

— Auzi, Mario, da' care-i chestia cu scrisul pe tablă?

Mario m-a pus la curent, iar între timp Rack a scos din bord un GPS și a băgat adresa de destinație, apoi a scuipat în ventuză și a prins aparatul de parbriz, înclinat spre Mario, ca

să aibă unghi bun. Nu mi s-a părut c-ar fi o adresă de Londra, dar mi-am ținut gura și în privința asta. Am preferat să ascult și să bag la cap: se părea că ziua de muncă începea foarte de dimineață, cu o deșteptare sportivă pe la cinci fără un sfert, astfel încât la șapte fără un sfert să se plece spre treabă dintr-un loc numit „yard“. Odată ajunși la adresă, echipa trebuia să caute anumiți copaci, marcați din vreme de cineva numit „tree officer“, apoi să execute cerințele trecute pe un „job order“ de către cineva numit „team manager“. Înainte de începerea lucrărilor, cineva pe nume „team leader“ trebuia să completeze un formular numit „site specific risk assessment“, iar după terminarea lor, un altul numit „daily gang sheet“, pe care să-l fotocopieze, să predea originalul la yard și să trimită fotocopia la Cluj, la Moș, care calcula banii pentru fiecare om din echipă, inclusiv pentru el însuși, ca „employer“. Asta de luni până vineri, când trebuia completat și „certificate of conformity“, adică hârtia cu starea sculelor. Sâmbătă și duminică nu lucra nimeni, că era weekend. Dar dacă vreo echipă insista să lucreze, își trecea din timp numele pe-o tablă, sub una din rubricile „Saturday crews“ și „Sunday crews“ sau, evident, sub amândouă, și era trimisă la orice „emergency“ apărea, și totdeauna apăreau, că era sezonul lor. Am mai aflat de la Mario că un „crew“ era compus din șase oameni: un „climber“, care se cațără-n copac, un „groundsman“, care lucrează la sol, sub copac, un „chipper boy“, care toacă crengile cu un utilaj numit „chipper“, un team leader, care coordonează echipa, completează documentația, discută cu tree officer-ii, cu fermierii și cu managerii din yard, un „driver“, care conduce vanul și găsește adresele cu GPS-ul, și, ultimul om, un „helper“, care cară echipamentul și ascute

lanțurile drujbelor. De aia erau două banchete în van, ca să încapă toți cei șase oameni ai crewului. Ai crewului britanic, bunînțeles. Noi, ca români, trebuia să producem mai mulți bani decât orice crew de-al lor, așa că echipa noastră pleca prima din yard, dimineața, se întorcea ultima, seara, lucra și-n zilele libere și-avea numai trei oameni, nu șase. Veștile bune care cădeau puhoi pe capul meu nu se opreau aici, spre marea veselie a lui Mario și rânjetul pricinos al lui Rack: în lipsa lui Moș, eu urma să fiu helper, chipper boy și team leader, în funcție de ce era mai urgent, Mario era driver și groundsman, iar Rack era climber. Simțeam furnicături de groază prin stomac, întocmai cum scrie-n cărți că simt gagicile când se duc la deflorare:

— Și Moș le făcea pe toate astea până să plece? Adică era team leader, căra sculele și toca la chipper?

— A, nu, explică mai departe Mario, voios. El doar se cățăra. Rack și cu mine făceam tot restul, dar, când Moș era mahmur tare, îl lăsa pe Rack să se cațăre, el băga cracă la chipper. Sau se odihnea.

— Sau făcea poze, mârâi Rack.

— Poze?!

— Da, ca să pună pe site. Că pe noi de site ne fute grija.

Era clar. Iar eram copilul bătut în cap care se bagă cu picioarele goale în viesparu-ngropat în câmp, cum fusesem toată viața.

— Și hârtiile tot el le completa?

— Tot el, sigur, că Rack și cu mine nu știm limba. Da' de fapt nu le-a completat până acum, de când știa că veniți dumeavoastră; le-a completat doar la început, în prima săptămână, și pe urmă le-a lăsat dracu'. O să le găsiți teanc, pe

pat, în cameră. Vedeți că Bog o să vi le ceară când o să vă vadă, că de când i le tot cere lu' Moș, și Moș l-a dus cu preșu', că da-da, că bine-bine, că mâine-poimâine... până a plecat. Da' a zis că dumneavoastră sunteți deștept, c-o să vă descurcați.

— Mario, uite ce e: în primul rând, nu-mi mai vorbi cu dumneavoastră, că nu-s bătrân, și-n al doilea rând, nu-i nevoie să mă iei la mișto!

— Da' câți ani aveți? zice Rack.

— 42.

— Păi, sunteți mai bătrân ca Moș!

— Și ca taică-miu!

— Și ca taică-miu, adaugă și Rack, satisfăcut. Sunteți oleacă bătrân!

— Și moldovean, plusează Mario, gemând de satisfacție, la rândul lui.

Mi-am dat seama că trebuie să lămuresc de la început niște lucruri, altfel treaba n-avea cum să meargă.

— Măi, băieți, OK, am de două ori vârsta voastră, dar pentru că sunteți voi tineri, nu pentru că-s eu bătrân! Păi, dacă eram așa damblagiu, mă mai chema Moș la muncă fizică?!

— Asta o să vedem noi, zice Rack piezîș. Bine, poate că nu sunteți așa bătrân, da' oleacă moldovean tot sunteți! Eu v-am mirosit imediat.

— Uite cum facem: de-acum înainte îmi spui „Mihai“ și „tu“, să nu te mai aud vreodată cu „dumneavoastră“, iar de moldovean, nu-s moldovean, sunt corcitură de dobrogean cu sibiancă! Îmi place să imit accente, să încerc să imit accente, mai exact, pentru că, practic, nu-mi iese niciodată, totdeauna imitațiile mele sună forțat și fals! Acum ne-am lămurit?

Băieții se uită iar unul la altul, e clar că nu dau doi bani pe ce spun eu, dar probabil că au primit ordine secrete de la Moș.

— Bine, Mihai, fie cum spui tu. De lămurit, ne-am lămurit. Cu munca să mai vedem. Ai lucrat la copaci?

— Nu.

— Deloc?

— Deloc. Doar când eram mic, mergeam cu căruța la pădure, după lemne. Dar eu nu lucram, păzeam caii de muște, că vara e musca dracului, îi pișcă pe cai de-i înnebunește, și omul nu poate-ncărca uscăturile-n căruță dacă nu stau caii locului.

— Asta așa e. Bine măcar că ești de la țară. Acum unde stai?

— În București.

— De mult?

— De mult. În București am făcut școala, am scăpat de accent. Atunci am început să imit.

— Lasă-l dracu' de accent, că vorbești tu ca bucureștenii, da' io cred că… zi mai bine dacă ai bocanci.

— Ăștia din picioare.

— Căcat, ăștia-s fiță, nu bocanci. N-o să poți tăia cu drujba, că te accidentezi și belești pula: bocancii de muncă trebuie să aibă apărătoare de oțel peste vârful labei piciorului, dacă-ți scapă lama-n jos, să se oprească-n bombeu, că altfel trece prin carne ca prin unt. Pantaloni ai?

— De trening.

— Nu-s buni, îți trebuie pantaloni Stihl, cu căptușeală de pâslă, să prindă lanțul drujbei și să-l oprească din cursă înainte să ajungă la piele. O să ți-i dau pe-ai lui Moș, p-ăi vechi, pe care voia să-i arunce la gunoi; sunt cam rupți, da' tot îți faci treaba cu ei. Curea ai?

— Bretele. Uite astea.

— O să fie mult de mers prin noroi, pâsla aia de la pantaloni se udă, se îngreunează ca dracu’, nu cred că bretelele tale o să reziste. Dac-aveai d-alea profesionale, care se prind cu nasturi, era altceva, dar astea cu crocodili sunt pentru la bal, nu pentru la copaci. Cască ai?

— Nu, ce cască?

— De protecție. Nu se lucrează fără cască.

— De unde să am?!

— O să-i zici diseară lu’ Bog, să vorbească la magazie, să-ți dea Big o cască completă, cu vizor și urechi. Și mănuși îți trebuie. Și vestă reflectorizantă. Tot pe Big să-l rogi și pentru astea.

— Cine-s bufonii ăștia, Big și Bog?

— Big e magazionerul, Bigman îl cheamă, băieții îi zic Big. Bog e șeful ăl mare, patronul, pe ăla vezi cum îl pupi în cur, că el ne dă banii, nu Moș. Moș doar ne-a subcontractat lu’ Bog și, dacă nu i-ai plăcut lui Bog, ai belit pula.

După ce liderul a terminat de vorbit, în sfârșit, a deschis gura și Mario:

— Am ajuns.

Eram în plin câmp. Mario trăsese vanul lângă un gard înalt, de mărăcini. Vremea se făcuse frumoasă, era un soare orbitor, de ianuarie englezesc, dar iarba era foarte udă. Am coborât din van și m-am uitat la băieți cum fac mișcări de dezmorțire:

— Am ajuns… unde-am ajuns?

— La muncă. Avem un frasin de 400 de lire, da’ mai întâi trebuie să-l găsim. Ia adă job orderul din bord!

— Păi, nu mergem la cazare, să mă instalez și eu, să mă odihnesc după drum? Sunt sculat de la trei dimineața!

Mario râde cu toată forța tinereții. Rack scuipă scârbit în noroi:

— A venit odihnit de-acasă și vrea să se odihnească!

Începea prima mea zi ca arborist. Era într-o marți. Parc-a fost ieri. Ieriul ăla din alt film, nici nu-ți mai vine să crezi c-a fost pe bune. Dar a fost.

Pollard

Am făcut câțiva pași în jurul vanului, să simt locul. Peisaj de țară, ca prin Bărăgan, la sfârșitul lui martie: câmp verde de te dor ochii, copaci rari, goi, cer curat și rece, cumuluși alergați de vânt. Gardul nu era de mărăcini, cum crezusem, era de păducel bine tuns, impenetrabil. Mario s-a apropiat și el, să facă pipi. Rack începuse să se schimbe în hainele de lucru. A cotrobăit pe sub scaunele din cabină, apoi mi-a aruncat o pereche de pantaloni:

— Ia vezi cum îți vin, că Moș e mai pătrat ca tine.

Am desfăcut pantalonii și am început să râd, eram sigur că-i o glumă. Erau complet rupți în fund și pușteau. Cu putoarea m-aș fi împăcat eu cumva, că-i spălam, dar ruptura era gigantică, lăsa descoperită toată fesa dreaptă a purtătorului, plus jumătate de coapsă; evident, nu puteau fi purtați.

— Moș avea chiloți negri, remarcă Mario, nu se vedea chiar așa rău.

Rack a scos niște ace enorme de siguranță dintr-o cutie cu scule și s-a apucat să improvizeze:

— Ia dă curu-ncoa' la mine! Hai, c-o să te descurci. Ăștia-s de muncă, nu de ginerică. Moș n-avea nicio jenă, purta pantalonii ăștia și la lucru, și la cumpărături în mall. Ai tu

bășini în cap, asta e problema, nu pantalonii! Ai adus job orderul?

Nu-l adusesem, stătusem să mă schimb. Am luat teancul de hârtii din bord, am căutat job orderul, am început să-l citesc. Mario m-a rugat să zic cu voce tare („Ca să nu murim proști“).

— Zice aici că trebuie să găsim un frasin, undeva lângă un… ăăă… locks… lângă o ecluză. Zice că trebuie să fie p-aici un canal cu o ecluză și acolo e frasinul ăla.

— Îl doborâm?

— Nu, zice că… ăăă… pollard… să-l tăiem cumva, în formă de pollard.

— Ce e aia „pollard“?

— Păi, eu de unde să știu?!

— Ai zis că știi englezește. Așa ai zis! Că știi să citești, să scrii, să vorbești cu ei. Și Moș a zis! Că altfel nu pleca acasă!

— Știu, cum să nu știu! Doar că n-am auzit niciodată de pollardul ăsta, habar n-am ce-ar putea fi. Lasă, nu fiți târșăloși, că ne descurcăm noi cumva!

Rack și Mario s-au uitat unul la altul. Nu era nevoie să fiu vreun pui de geniu ca să știu ce gândesc.

— Cum ne descurcăm, adică?

Mi-am smuls cu dinții niște fire din mustăți, căutând inspirația. Era într-o marți: trei ceasuri rele. Sau poate nu?

— Ieri ați lucrat cu Moș?

— Da, ca de obicei. Am lucrat în fiecare zi.

— Și el când preda hârtiile?

— Păi, ar fi trebuit să le predea în fiecare seară. Da’ el le preda când avea chef, cam o dată pe săptămână; sâmbăta sau duminica, seara, când nu era nimeni la yard să se uite peste hârtii și să-l futä la cap.

Asta era.

— Înseamnă că hârtiile de ieri și de săptămâna trecută trebuie să fie pe aici pe undeva. Corect?

Mario nu pricepea încă, dar mintea lui Rack funcționa mult mai repede. Mi-a luat teancul din mână și-a-nceput să-l frunzărească cu furie, apoi mi l-a dat înapoi.

— Ieri, nu… alaltăieri a fost o urgență, nu… sâmbătă, la fel… vineri! Mmm… unde-am lucrat, mă, vineri?

— La plopii ăia mari, răspunde Mario.

M-am uitat pe hârtia de vineri. Nu scria pollard, scria „crown reduction“. I-am făcut lui Rack semn că nu. Am continuat eu singur:

— Zice-aici că joi ați avut de… ăăă… „fell“… de doborât o tisă bătrână, cu tulpini multiple, așa e?

— Multistem, da. Acolo, mă, la ferma lu' baba aia care ne-a dat apă.

Rack a aprobat pe mutește. Am continuat:

— Miercuri, nu… aha, uite aici! Marți! Ați făcut pollard d-ăsta la niște castani, undeva lângă niște… ăăă… golf green… terenuri de golf?

Băieții s-au luminat imediat. Știau ce e un pollard, știau acum ce era de făcut, mai rămânea de găsit frasinul.

— Cum se zice „frasin“?

— Ash.

— Asta era! se minunează Mario, că am făcut la „eș“ d-ăștia o grămadă, cu Moș, da' niciodată nu ne-a spus că înseamnă „frasin“.

— Dar cum?

— Eș.

— A, adică nu v-a tradus?

— Nu, se-ntunecă iarăși Rack, Moș nu ne traducea niciodată nimic. Ne punea să ținem minte direct, fără traducere. Și așa fac toți în yard, o să vezi. Nimeni nu traduce. Înțelegi, bine. Nu-nțelegi, iar bine. Pe ei îi doare la pulă. O să vezi tu mâine. Acum, hai la treabă.

Am dat jos tot echipamentul, l-am împărțit, am încuiat vanul și am plecat pe jos, peste câmp. Căram un bidon, doi colaci mari de coardă și o cange băgată-n husă. Mario ducea o drujbă mare și o greblă, Rack – o drujbă mică, un ham și o pereche de pinteni. Sigur, atunci eu nu știam nimic, eram tăune, habar n-aveam numele vreunei piese din echipament, nici la ce folosește fiecare, nici care este rolul meu în echipă sau în ce constă munca fiecăruia; încercam doar să țin pasul cu băieții, așa cum eram, încărcat ca un măgar de stână. Ei doi mergeau foarte sprinten, nu păreau deloc încurcați de poveri. Eu mă loveam tot timpul cu bidonul peste picioare, capetele corzilor se desprinseseră din colaci și se târau prin iarba udă, iar cangea trebuia ținută la subsuoară, că mânerul husei se descususe de mult și era inutilizabil. În general, echipamentul îmi făcea impresia că-i uzat, desperecheat și murdar: ambele drujbe erau lipite cu scotch și leucoplast, iar pintenii lui Rack erau plini de noroi uscat. Bocancii negri ai băieților erau sparți, iar pantalonii lor nu erau chiar ca ai mei, dar nici curați nu erau; de noi, nici nu mai vorbesc. Singure, căștile de plastic făceau o impresie mai puțin dezolantă, că erau viu colorate, dar atât. Încerc să-mi închipui cum arătam eu în acea primă zi, cu bocancii mei de piele moale, cu polartecul de fiță, completat cu nenorociții ăia de pantaloni. Nu reușesc.

N-am mers mult prin câmp și am ajuns la o poartă în gardul viu, dincolo de care s-a schimbat peisajul: era, într-

adevăr, un canal, iar dincolo de el, un râu. Pe canal era o ecluză, cu pod într-un capăt, solid, de cărămidă, iar pe cealaltă parte a canalului era o potecă largă, netedă, ceva mai puțin decât drum, ceva mai mult decât drumeag. Într-o parte a potecii era canalul, în cealaltă parte un șir de copaci, iar dincolo, râul. Ne-am oprit după ce-am trecut podul, băieții au lăsat jos tot echipamentul și s-au apucat să ascută lanțurile drujbelor, iar pe mine m-au trimis în lungul potecii, cu job orderul în mână, să găsesc frasinul cu pricina. Am zâmbit în sinea mea: chiar mă credeau tâmpit? În fond, era dreptul lor să mă încerce cât pofteau, așa cum era dreptul meu să mă prefac că nu mă prind: jocu-i joc, regulile se-nvață din mers. Dacă există…

— L-ai găsit? a întrebat Mario, trăgând de zor cu pila pe cuțitele lanțului.

— Da.

— E marcat?

— Da.

— Cu marcă d-aia mică, plăcuță ovală de metal, bătută-n două cuișoare?

— Da.

— Se potrivește numărul de pe ea cu numărul scris pe job order?

— Da.

— Bă, da' sigur e frasin?

— Da.

— Cunoști copacii, ă?

— Da.

— Ți-am zis că nu-i bucureștean, se bagă Rack. N-are cum! I-ai văzut briceagul? Unde dracu' s-a mai pomenit bucureștean

cu briceag care taie? Sau să știe copacii… E moldovean ca popa, da’ vrea să ne facă-n față. Zi, bă, Mihai! Ai ceva cu moldovenii? A făcut lumea mișto de tine și-ai rămas sfios? Mie poți să-mi zici, eu n-am nimic cu nimeni! Adică n-am nimic cu nimeni care-și vede de treabă, că la șmecheri le mănânc pomana!

— Nu sunt moldovean, ți-am zis.

— Lasă-l, mă, dacă nu vrea să recunoască. Te cațări?

— Hai să-i dăm drumul, zice Rack. Ai grijă la sol.

Frasinul era mare, să fi avut vreo 90 de ani, cu coroana înaltă, fără ramuri aproape de sol. Totuși, Rack s-a cățărat foarte repede până spre vârf, folosindu-și pintenii doar pe prima parte a trunchiului, după care nu s-a mai bazat deloc pe ei; a urcat până la ultima înfurcare a ultimei crăci, și-a făcut asigurarea, apoi s-a lăsat spre baza coroanei și-a cerut drujba cea mică, topperul, cum îi spuneau ei. Mario i-a legat-o de coardă, el a tras-o-n sus, a pornit-o din câteva încercări și-a-nceput să taie. Se mișca repede și precis, iar de pe față îi dispăruse expresia scârbită, era doar concentrat. Îi plăcea ce făcea.

Pollardul nu-i o toaletare grea, dacă e vorba de un cățărător experimentat, care lucrează în natură: tai toată craca mică a copacului, iar craca mare o retezi scurt, la înfurcări, astfel încât să obții o formă de „pumn strâns“ la fiecare capăt de cracă. După o pollardare reușită, copacul trebuie să arate ca un schelet sinistru, să-ți sugereze ceva legat de Evul Mediu, să te sperie noaptea; abia atunci știi c-ai făcut o treabă ca lumea și că ești un cățărător de elită.

Rack era un cățărător de elită. În plus, nu trebuia să aibă grijă la sol: Mario ținea totul sub control. Mai exact, totul eram

eu, iar controlul însemna să aibă grijă să nu mă bag ca vaca sub frasin, să-mi trântească Rack vreo cracă-n cap. Îmi plăcea munca de arborist: Rack muncea, eu mă uitam la el, iar Mario la mine. Da, da, îmi ziceam, e o meserie frumoasă! Păi, se compară cu șerpăria din redacție?!

Rack a oprit drujba și mi-a făcut semn c-ar bea o bere, așa că i-am făcut și eu semn înapoi c-aș bea și două: cu degetul mare îndreptat spre gură și simulând „gâl-gâl“. Pe Mario l-a bufnit râsul:

— Vrea să pui benzină-n topper, că s-a terminat. Lasă, c-o să bei diseară bere.

Am dezlegat drujba cea mică de la capătul corzii, am desfăcut dopul de la bidon și-am vrut să alimentez drujba, dar căpăcelul rezervorului nu se deșuruba cu niciun chip. Mă scremeam, mă chinuiam; nimic. Rack a-nceput să-l înjure pe Mario.

— Trebuie să ridici mai întâi clapeta asta, mi-a arătat Mario. Abia pe urmă poți să deșurubezi căpăcelul.

Am reușit în cele din urmă. Am vrut să alimentez.

— E mai bine să pui benzină în rezervor, nu ulei.

Avea dreptate. Bidonul avea două compartimente, benzină era într-unul, ulei, în celălalt. Îl nimerisem pe celălalt. Am pus dopul la loc, am sucit bidonul, am vrut să torn benzină, bidonul era greu, îmi tremurau mâinile. Am vărsat mai mult pe lângă, am mânjit cu benzină tot mânerul. Când rezervorul s-a umplut, am înșurubat căpăcelul la loc și am vrut să leg topperul de coardă.

— Verifică dac-ai strâns bine dopul, să nu curgă benzina din rezervor.

Am înclinat drujba cea mică. Benzina a curs în voie. Rack l-a înjurat iar pe Mario.

— Căpăcelul are niște piciorușe, vezi? Astea trei. Ele trebuie să intre fix în adânciturile astelalte, pe urmă îl înșurubezi bine, lași clapeta jos și mai verifici o dată.

Cu mult chin și cu ambele mele mâini stângi, am reușit, nu înainte ca Rack să-l înjure tot mai energic pe Mario. Am vrut iar să leg topperul.

— Ulei nu pui?

— Da' ce, drujbele merg cu ulei?!

— Drujbele merg cu benzină, numai că lanțul trebuie uns și el, ca orice mecanism în mișcare.

Spre deosebire de Rack, eu nu l-am înjurat cu voce tare. M-am scremut să umplu și rezervorul de ulei, dar la sfârșit n-am fost în stare să mai nimeresc „adânciturile“ cu minunatele „piciorușe“, iar clapeta căpăcelului rezervorului de ulei era ruptă; cum Rack înjura tot mai fantezist, Mario s-a miluit de mine și a încheiat prima lecție, fixând personal nenorocitul de căpăcel.

— Acum leagă topperul de coardă.

— Îl leg.

— Cu nod „coada vacii“.

Mă înșelasem, prima lecție nu se încheiase. Pentru un helper, prima lecție nu se încheie niciodată, dacă nu devine groundsman.

— Nu știu nodul ăsta!

— Uite.

M-am uitat, dar mișcarea lui a fost prea rapidă ca s-o rețin. Și dacă nu era atât de rapidă, tot n-o învățam, că nodurile nu se-nvață așa, hocus-pocus, am văzut o dată și acuma, gata,

știu. N-or fi arboriștii maeștri quipu, dar depinde cu cine-i compari: față de mine, sunt! Și atunci, ca și acum.

După ce a terminat de pollardat tot frasinul, Rack a coborât și și-a turnat un pahar de cafea din termos. Începea treaba noastră, a oamenilor de la sol; m-am uitat întrebător la Mario.

— Montează cârligul!

Habar n-aveam despre ce „cârlig“ vorbește și nici n-aveam vreo idee despre cum ar putea fi „montat“ un cârlig, dar am încercat s-o gândesc și p-asta. Era posibil ca în husa descusută să fie un cârlig, nu o cange (ghiceală corectă: băieții nu cunoșteau cuvântul „cange“, așa că-i spuneau și ei cum puteau). Am desfăcut husa, am scos tot dinăuntru, misterul s-a spart în trei bucăți, adică un cârlig din duraluminiu, fixat într-o țeavă care putea fi prelungită cu alte două țevi, prin înșurubare (asta trebuia să fie „montajul“). Cât timp Mario îmbucătățea, cu drujba cea mare, poporul de crăci date jos de Rack din frasin, eu pescuiam din râu crăcile căzute acolo. Nu era o muncă imposibilă, dar nici ușoară (multe crăci au fost prea grele pentru mine, a venit și Rack la ajutor, să le putem trage pe mal), numai că m-a lovit unde mă durea mai tare: la bretele. Tot foindu-mă cu cârligul pe lângă și în râu, bocancii mi s-au umplut cu noroi, iar pantalonii s-au îmbibat, s-au făcut tot mai grei și mai grei, iar bretelele au cedat. Rămăsesem cu nădragii-n vine. Măcar să fi avut chiloți negri, vorba lui Mario, dar așa…

Băieții s-au săturat de râs, iar eu am primit o bucată de coardă, proaspăt tăiată cu briceagul meu, ca să am cu ce-mi lega pantalonii. Curea n-aveam, nu mai purtasem din liceu. Acum, coarda cea jegoasă a lui Rack urma să-mi fie curea, și tot eu trebuia să fiu recunoscător c-o primisem, că putea să nu

mi-o dea („Echipamentul e pe inventar“), dar colegii-s colegi, se-ajută la greu. Desigur, nu pe gratis:

— Diseară dai bere.

— OK.

— Acum stivuiește logo-urile. Te-ajutăm și noi, să terminăm mai repede.

— Logo-urile?!

Păi, d-aia am fugit eu de DTP-ul din redacție ca dracu’ de tămâie? Ce-i asta, unde-am nimerit?

— Astea, mă, logo-urile, bucățile de craca! Pune-le unele peste altele, c-un cap băgat spre stuf și unul spre potecă, ce-i așa complicat?!

Log-urile! The logs. Desigur. „Ne punea să ținem minte direct, fără traducere.“ Cum de-am putut fi atât de idiot încât să ignor metodele didactice ale lui Moș?

Timp de vreo patru minute, băieții m-au lăsat să lucrez singur la stivuit lemne, dar apoi și-au luat seama („În ritmul ăsta ne futem toată ziua“) și au pus și ei mâna; în trei, totul n-a durat mai mult de o jumătate de oră. Ne-a mai luat vreo zece minute să greblăm iarba, am adunat toată craca mică într-o grămadă mare, împinsă-n stuf, să nu se vadă din potecă, apoi am strâns echipamentul și-am plecat spre van. Făcuserăm 400 de lire. Și încă nu era ora trei.

Dar era prima lor zi în Anglia fără Moș. Eu nu contam, pentru mine era prima zi de muncă, așa, în general, în meseria asta, habar n-aveam de nimic. Degeaba m-am spart în bucăți să găsesc următorul job de pe job order, degeaba am băgat în GPS adresa, degeaba am oprit pe la ferme și-am întrebat: aveam doar un nume de șosea și un număr de pod de peste un alt canal. Dacă am fi găsit podul ăla, mergeam de-a

lungul canalului, spre est, găseam trei plopi mijlocii, îi doboram și mai luam 450 de lire (am aflat ulterior că 150 de lire pentru o doborâre ușoară e un preț bun. Dacă doborârea e-ntr-un loc dificil, 150 de lire e bătaie de joc). Nu a fost cazul; a trebuit să plecăm spre Londra cu coada-ntre picioare. Băieții tăceau, semn rău, și-am aflat ulterior că într-o zi normală de lucru echipa trebuie să producă aproximativ 1.000 de lire, ca să fie mulțumit și Moș, altfel nu-i a bună.

— 400 de lire sunt o grămadă de bani, am spus.

— Căcat.

— Ia convertește suma asta-n lei, împarte-o la trei și-o să vezi cât îți iese!

— Mie?

— Păi, cui?

— Nu e chiar așa, Mihai, zice Mario, schimbând vitezele cu stânga. Ăștia 400 îi ia Bog, o parte reține pentru echipament, benzină și impozite, iar vreo 15% îi dă lui Moș, care-și oprește el grosul. Nouă ne dă partea cea mai mică, pe care o-mpărțim în trei: Rack ia mai mult, eu mai puțin și tu și mai puțin. Din banii ăștia îi plătim lu' Don Dănuț cazarea, garanția și consumabilele și din ce rămâne mâncăm și punem deoparte pentru când ne-ntoarcem acasă. Acum ai înțeles?

— Cine-i Don Dănuț ăsta?

— Gazda.

— Acolo stăm?

— Acolo stăm noi și cu Teo. Tu o să stai la o negresă.

— De ce?

— Păi, tu știi limba. Noi cum să ne-nțelegem cu negresa?!

Bun așa. Cum să stea Mario la negresa mea? Lasă, să stea Mihai, că știe limba. Mulțumesc, Moș. Cum te-ai gândit tu

la toate!

— Teo cine-i?

— Un băiat, nu-l știi. Lucrează cu cealaltă echipă a lui Moș.

— A, a trimis două echipe, nu una?

— Două, da. Nu ți-a spus?

— Uite, asta i-a scăpat, că-n rest mi-a spus tot.

— Ce, te-ai supărat?

Rack, de colo:

— Păi, sigur că s-a supărat, mă, cum să nu se supere, la câtă meserie știe? Are tot dreptul!

— Lasă, mă, că Mihai nu e supărăcios, l-am citit eu imediat! Zi, mă, ești supărăcios?

— Păi, la câtă meserie știu… auzi, da’ în echipa lui Teo al vostru sunt tot români sau Teo lucrează cu briți? Chiar, el știe limba?

— Da, da’ lucrează tot cu români. Cu frate-meu și cu Bucureșteanu. Lasă, c-o să-i cunoști tu mâine, în yard.

Eram foarte obosit și nu doream decât să dorm undeva, chiar și la negresă. Din păcate, n-am avut norocul ăsta.

Diana

În van era cald, Mario dăduse radioul pe muzică veche, afară începuse să se-ntunece. M-ar fi tras la somn, dar nici vorbă de așa ceva: Rack a luat pantalonii de muncă, ai lui și ai lui Mario, și i-a înșirat pe bord, sub parbriz. Pantalonii erau leoarcă și plini de noroi, așa că Rack avusese grijă să-i întoarcă pe dos, astfel încât noroiul să rămână înăuntru, să nu murdărească bordul. Mă uitam la el, curios, așa că mi-a explicat:

— Ca să se usuce.

Aerul cald care venea de la sistemul de răcire intra direct în pâsla udă fleașcă a pantalonilor și o usca, într-adevăr, dar în timp. Mai întâi de toate, pantalonii începeau să duhnească: muiați zi de zi în noroi și-n apa împuțită a canalelor, a ce-ar fi putut mirosi? A parfum bulgăresc? Totuși, chiar și așa, mirosul era parcă prea puternic, prea ucigător:

— Auzi, da' voi nu spălați pantalonii ăștia de muncă?

— La ce să-i spălăm?

— Parcă așa se obișnuiește…

— Și dacă i-am spăla, Mihai, cum am putea să-i uscăm? zice și Mario. Zi că-i speli seara, da? Ajungi la șapte, faci un duș, mergi la cumpărături, gătești, mănânci, pregătești sendvișuri

și cafea pentru a doua zi, e deja aproape 11; la ora aia, ce te faci cu pantalonii?

— Îi bagi la mașina de spălat.

Rack pufnește:

— Vezi să nu te lase cineva să bagi pantaloni Stihl! În pâsla lor se adună rumeguș de la drujbă, iar dacă-i speli la mașină, rumegușul iese și-o strică. Bine, nu din prima, da' cine-și riscă mașina de spălat de dragul tău? Don Dănuț? Madam Simina? Ha!

— Bine, dar măcar să-i moi de mână, într-un lighean, ceva, și să-i limpezești oleacă…?

— Și cum îi usuci până a doua zi dimineața? Cum să se usuce în cinci-șase ore?

— Pe calorifer.

— Pe caloriferul de la noi din cameră, să nu putem dormi de miros, da. Hai, c-ai rupt-o-n fericire.

Nu mai aveam nimic de zis, dar m-am gândit c-o să găsesc eu o soluție în ceea ce mă privea; aveam să-i explic negresei problema pân-o pricepea. Nu lăsam eu lucrurile așa! Cu toate că însemna să suport mirosul în mașină, după fiecare zi de lucru. Mi-am zis că nu există roză fără spini și am lăsat chestiunea în suspensie, deocamdată.

Mai rămânea să dibăcesc și roza:

— Păi, atunci hai să facem un pic de loc pe bord, să-i pun și pe ăștia ai lui Moș.

— Acum sunt ai tăi. Ți-i cam silă de ei, așa-i?

— Ce, se vede?

— Oho.

Rack a grupat cele două perechi de pantaloni, eu m-am muncit să-i întorc pe dos „pe-ai mei“ fără să mă murdăresc

prea tare, ceea ce n-am reușit, apoi i-am îndesat într-un colț al bordului. Am atins și pantalonii lor, în timp ce-i manevram pe-ai mei, și mi-am dat seama că nu se uscaseră deloc, doar apa din ei se-ncălzise, aproape că frigeau.

— Arș!

— Vezi c-ai atins capsele de alamă de pe buzunare, că alea se-ncing ca dracu'.

— Constat.

Rack și-a scos mobilul din buzunar, a scos și-un cablu de date din bord, a legat mobilul la boxe, a oprit muzica de la radio și m-a-ntrebat politicos:

— Asculți manele?

În secunda doi, cabina supraîncălzită și plină de duhoare se umple de tânguielile și de ahurile lui Guță: „Dușmanilor, dușmăneeei...“. Rack a oftat mulțumit, și-a desfăcut capacul termosului cu cafea, a turnat în capac și i-a dat mai întâi lui Mario, care l-a luat cu dreapta și l-a așezat cu grijă într-un suport din bord, în dreapta volanului, apoi a schimbat iar vitezele cu stânga, fără să se întrerupă din play-back: „Dar sâc-sâc, că n-am muriiit/ Dușmanii-au înnebuniiit...“.

Așadar, asta era roza.

Se făcuse întuneric beznă când am intrat în Londra, dar drumul era luminat ca ziua și destul de aglomerat. Cel puțin așa mi se părea mie, băieții erau fericiți „că nu-i trafic pe nordcircular“, iar eu mă tot întrebam cum o fi când e. Nordcircularul, mi-a explicat Mario, e un fel de autostradă, o centură care înconjoară orașul și care e teribil de aglomerată dimineața și seara, ambuteiajele sunt frecvente. Nu am prins vreunul atunci, iar pe la opt și ceva ne dădeam jos din van, după ce Mario îl parcase într-o fundătură dubioasă (Royston

Avenue, aveam să aflu ulterior), lângă niște tomberoane. Cu rucsacul în spate și cu blugii ținuți cu mâna (nu mai aveam bretele, dar încă nu aveam curea), am intrat și eu în casa lui Don Dănuț, gazda băieților mei. Don Dănuț nu era acasă, plecase la un meci de fotbal-tenis, și nici fiică-sa, care era la școală. Ne-a întâmpinat Madam Simina, nevastă-sa.

— Bună seara.

— Tu ești ăla noul?

— Da, doamnă.

— Și unde-o să stai? Că aici nu e loc.

— O să stea la altcineva, a rezolvat Moș, s-a vorbit la telefon, explică Mario. Îl duc eu în seara asta cu vanul, rezolvăm!

— Păi, să rezolvați, mamă, să rezolvați, că v-apucă noaptea pe drumuri!

— Când vine și Teo, am plecat! Știe adresa, că el a vorbit la telefon.

— Hai să vă pun să mâncați.

Bucătăria era mare, bine utilată, bine luminată, dădea într-o curte interioară care nu mi s-a părut mică, dar nu vedeam bine, că era întuneric. Mâncam în tăcere, eram lihniți. M-am găsit să fac pe ăla bine-crescutul:

— Săru’ mâna pentru masă, foarte bună tocana!

— El a făcut-o, băiatu’ ăsta frumos.

Fleașc. Eu crezusem că Madam Simina ne dă din mâncarea ei, dar de unde: doar încălzise tocana de cartofi a lui Mario. Rack a adus cratița de pe aragaz și ne-a mai pus câte o porție la fiecare, umplând un castron mare și pentru Teo:

— Ca să golesc acum toate vasele. Slănină din țară ai adus și tu?

— Am adus vreo patru kile.

Știusem, îmi spusese Moș. Mare mirare că nu uitase și de asta! Mario mi-a pus în poală un săculeț de cartofi, el s-a apucat de curățat ceapă, Rack, de spălat vase. Madam Simina se foia încoace și-ncolo, se prefăcea că are de cotrobăit prin sertare; mă studia. Intuiția îmi spunea că mă evaluează și că-i place cum curăț cartofi (bine, ea nu știa de briceag!). Am muncit vreo zece minute în tăcere, după care n-a mai rezistat, a început interogatoriul: că de unde ești, că ce vârstă ai, că dacă-ți trăiesc părinții, lucruri din astea. Eu răspundeam ca la poliție, Rack mustăcea cu nasu-n cratița pe care o umpluse cu cartofi, slănină și ceapă; amesteca c-un linguroi de lemn, adăuga apă, mai dregea de sare, de bulion, gusta, ca omul gospodar. Deci în echipa asta toată lumea gătea... mai bine de mine că scăpam de corvezi: cât de a dracului era negresa aia, o mâncare o fi fost în stare să facă! Când s-a-ntors Mario de la duș, Rack i-a predat gestiunea tocăniței și mi-a făcut semn cu capul:

— Hai, că e târziu, ți-o fi și ție de-ajuns pe azi.

— Nu-l așteptăm pe Teo?

— Las' că băgăm adresa pe GPS, imposibil să n-o găsim.

Mi-am luat iar rucsacu-n cârcă și-am pornit-o prin noaptea londoneză, cu Rack la volan; conducea mult mai smucit ca Mario, cu gesturi brutale, agresive și n-avea deloc ușurință în a schimba vitezele cu stânga. I-am spus asta și el mi-a explicat:

— Mario e profesionist, are și C-ul, și D-ul, și E-ul, da' n-a găsit de lucru ca șofer, d-aia s-a băgat groundsman la Moș. Își mai caută, o să-și găsească el! Eu n-am decât B-ul, da' mă descurc, n-am treabă. Păi, de câte ori l-am scos pe Moș din căcat când era mahmur?! Bine, în țară, nu aici, da' oricum.

— Moș te lasă să conduci aici?

— Nu, da', la o adică, ce să-mi zică, că și el are doar B-ul. Și i-a expirat și permisul, da' tot conduce fără vreo frică, o dată a condus din Manchester până la Cluj. Bine, a-ncurcat-o rău prin Ungaria, da' cine-i de vină că-i el zgârciob și nu vrea să dea șpagă?! Am ajuns.

Eram undeva pe lângă Epping Forest. Am oprit în fața casei, am sunat, am așteptat. Am auzit pași înăuntru.

— Just a second!

Ne-a deschis o doamnă de vreo 40 de ani, îmbrăcată în negru. Până și ochelarii îi erau negri, deși pe hol nu era lumină.

— Come on in.

Ne-am descălțat, că pe jos era foarte curat, și am mers după ea până într-o bucătărie mult mai mică decât cea de la Madam Simina. Rack s-a așezat la masă, eu am rămas în picioare, că, la cât mă simțeam de obosit, mi-era c-adorm.

— Are you Moshe's friends?

— Yes, ma'am. This is Rack, I am Mihai.

— Michal?

— No, ma'am, it's not Polish, it's Romanian. It spells em, i, i, eici, ai in English, like this: M-E-E-H-I.

— I see. I am Diana. Nice to meet you both. Nice to meet you, Rack. Now, Moshe mentioned one tenant; I've got a single spare room upstairs, and there's just one bed, you know?

— Yes, ma'am. My colleague here is already accommodated somewhere else, it's about only me to sit here… to live here.

— I see. That's payable in advance…

— Stai așa, zice Rack, că mă sună Teo. Ies pân-afară să vorbesc cu el, înțelege-te tu cu neagra.

— My colleague needs to discuss an urgent item, I am sorry.

— Not a problem, Meehi. Now, about the money...

Am mai povestit puțin cu Diana, dar nu prea mult. Rack a băgat capul pe ușă și mi-a făcut semn.

— I beg your pardon, ma'am, it seems my colleague needs to talk to me!

— No problem, Meehi, take your time.

Rack mă aștepta în fața ușii de la casă:

— Nebuna aia l-a dat afară pe Teo, mă duc să-l aduc aici, să rămână el la neagra-n gazdă și să stai tu cu noi, în locul lui. Am vorbit acum și cu Moș, așa rămâne. Te-ai scos cu banii de cazare pe două săptămâni, că locul lui Teo e plătit deja, iar aici, la neagra asta, o să plătească Moș, că e și vina lui.

— Să mor dacă-nțeleg!

— Lasă că te lămuresc eu, acum plec să-l aduc p-ăla, că stă ca prostul cu bagajele-n drum. Tu du-te și vrăjește-o pe neagră, bagă text, că văd că ești bun de gură, zice el și se urcă-n van.

— Care nebună, mă?

— Simina, futu-i morții ei de moldoveancă! mai prind de la el, prin zgomotul de accelerație.

M-am întors la Diana în bucătărie și am „băgat text“, după indicațiile prețioase ale șefului de echipă. Sau am prins eu un moment de inspirație, sau Diana era nevorbită rău, dar în următoarea jumătate de oră am aflat toată viața ei și ceva pe d-asupra, vorba poetului. Când Rack l-a adus pe Teo, eram mai specialist în Diana decât fusesem vreodată în vreo femeie, de când mă știam.

— Teo.

— Mihai, îmi pare bine. Ma’am, this is our colleague Teo, he is going to be your tenant instead of myself, as I’ve told you.

— I’m Diana. Nice to meet you, Theo. Now, about the money…

— It’s all set, ma’am. Moshe agrees to pay 150 pound a week and the collateral of 50 pound, as you said, plus the common expenses of the house. It’s his responsibility now, because of the situation we have here. And for which we are very, very sorry!

— Well, then… I think we have an agreement. The communal expenses are five pounds a week.

— OK, zice Teo.

E negru la față de supărare.

— May I have the money now, please?

— Of course, ma’am.

Am scos din portofel 220 de lire, în bancnote de 20, și le-am pus pe masă, în fața ei. Diana le-a luat cu grijă și le-a numărat foarte încet.

— I’ll just get your change, hang on!

— It won’t be necessary, ma’am. Please hand it to Teo, after he settles himself, and he’ll bring me this money tomorrow, at work, if it’s convenient for you.

— Okay then, thanks, Meehi. I’ll show Theo his room.

— Zi-i că noi plecăm.

— Of course, ma’am, thank you very much, we’re leaving now, it’s already very late. Seară bună, Teo, ne vedem mâine la muncă; pare rău că s-a-ntâmplat așa!

— Servus, băieți. Las’ că-i mai bine, că nebuna aia a turbat de tot, aveți grijă să n-o-ncurcați.

— Good night, ma’am!

— Good night, Meehi, Rack. Take care!

Diana a ieșit din bucătărie și a-nceput să urce scara spre dormitoarele de la etaj. Teo și-a luat geanta, s-a ridicat să meargă după ea, noi am trecut pe lângă el, Rack înainte, eu în urmă, am apucat să-i dau raportul pe fugă, în șoaptă:

— Vezi că e oarbă! Și nu e negresă pe bune, e din Pakistan! Vezi să ai grijă la orice, că se prinde imediat! Și aude tot, ca un liliac, e primejdie cu ea!

Teo a dat din cap că „da“ și a-nceput să urce și el treptele în urma Dianei. Avea umerii căzuți, nu-i ardea de nimic. Am închis ușa casei cu cheia, am pus-o sub ghiveci, cum îmi arătase ea, și am plecat cu Rack spre Royston Avenue. Mario dormea când am ajuns, ne-am strecurat și noi în cameră, m-am dezbrăcat și m-am băgat în așternutul jegos al lui Teo. În patul cel mare, Rack a adormit imediat, alături de Mario, care dormea cu ochii deschiși, în lumina lunii, cu scuipatul curgându-i din gură într-un fir subțire. M-am foit puțin, am simțit cum încep să mă doară oasele, dezmorțindu-se, apoi am căzut și eu în somnul de mort al proletarilor.

Yardul

La cinci fără un sfert m-am trezit singur, n-a trebuit să tragă ei de mine, cum mă temusem; când eram acasă, rar făceam ochi înainte de zece, și asta numai joia, că-i ședință de redacție. În rest, mă obișnuisem să dorm după pofta inimii, bunînțeles, în afara groaznicelor episoade de insomnie (Moș mă asigurase că munca la copaci urma să mă vindece de toate bolile fizice și psihice cunoscute științei medicale. „De fapt“, plusase el la telefon, „și de alea necunoscute!“). Până una-alta, prima zi își făcuse efectul doar asupra lenei și zăcutului în pat, că foame încă nu-mi era așa de dimineață. Băieții se mișcau ca pisicile („Să nu-l trezim pe Don Dănuț“), m-am luat și eu după ei și m-am spălat într-o tăcere de moarte, că, dacă apa nu era rece, aș fi fost sigur c-am murit și visez. Am ajuns ultimul în bucătărie, mi-am turnat din ceaiul oribil fiert de Mario (căpșuni!) și m-am așezat la masă. Băieții mâncau pâine cu gem: Rack, de portocale, Mario, de căpșuni. Am molfăit și eu niște pâine goală cu ceai, că mi-era că începe o zi lungă.

— Ia cu gem, mă-ndeamnă Mario.

— Nu, că am probleme cu dantura.

— Ia, mă, tu!

— Nu, mersi, zice Rack, nu mănânc de căpșuni, doar de portocale.

— Boierul tot boier!

Rack s-a uitat urât, s-a ridicat de la masă, și-a făcut o cruce până la buric, încă o cruce și asupra pâinii rămase, a strâns toate resturile, a spălat vasele, tot pisicește, și s-a dus la îmbrăcat. Mario a fiert apă la fierbătorul electric, a pus două linguri de cafea și trei de zahăr într-un termos mare, a turnat apa și-a strâns bine capacul.

— Eu ce fac?

— Du-te și te-mbracă, c-acum plecăm. Și ia ceva pentru la muncă.

Avea dreptate. Se-auzea de-afară cum tura motorul vanului. Am pus în rucsăcelul meu de tură o pâine, slănină, muștar, termosul, țigările și briceagul, m-am iuțit cât am putut cu îmbrăcatul, la șapte fără un sfert urcam lângă Mario în van.

— Nu conduci tu?

— Până la yard îl las pe Rack, să se-nvețe cu schimbătorul. Moș zicea să fie și el pregătit pentru șofat, că nu se știe.

— N-aveam treabă, dacă nu era volanul invers, zice Rack. Da’ nici așa n-am treabă! Mă face pe mine o mașină sau o fac eu pe ea?!

Mario râdea, căuta de zor o manea de dimineață, de bună dispoziție. A găsit Frații Pește: „Sunt un mare teleleu/ N-am servici așa sunt eu/ Și la șaptezeci de aaani/ Pula pensie sau baaani…“.

— Hao! strigă Rack și claxonează după niște vânzătoare care tocmai deschid un magazin.

— Hao! se bucură și Mario.

Ce-o fi însemnând „hao“?!

Mergeam prin niște zone industriale care nu-mi aminteau deloc de Londra mea de turist, pe lângă faptul că habar n-aveam unde sunt, știam doar că undeva la nord de fluviu, și nu la sud de el, nu că asta m-ar fi ajutat cu ceva, dacă băieților le-ar fi trecut prin cap să facă o glumă și să mă lase-acolo, să râdă puțin. Dar nu de asta le ardea lor, erau stresați cu altele, după cum aveam să-mi dau seama mai târziu, când am înțeles mai bine raporturile de muncă din yard.

Ajunseserăm în fața lui. Rack a tras vanul lângă poartă, Mario a turnat cafea în capac și mi l-a întins.

— Mulțumesc, nu beau cafea.

— Deloc?

— Deloc.

A băut Rack o porție de cafea, a băut și Mario una, a pus dopul la termos și-a înșurubat capacul la loc. Amândoi tăceau și ascultau manele. Eu doar tăceam.

— Și-acum ce așteptăm?

— Să vină careva să deschidă poarta. Nu vezi că e-ncuiată?

Eu nu văzusem nicio poartă. Am tăcut, era clar că mai aveam mult de ucenicit. Mario se plictisise de frecat play-list-ul de manele, a-nchis muzica și-a-nceput să-l bârfească pe unul, Ramon, care după nume părea spaniol, după cât era de „bulangiu“ părea român, iar după natura bârfelor părea un șef. N-am mai întrebat nimic, deși fierbeam ca un samovar rusesc, dar învățasem de mult că oamenii nu reacționează bine la întrebări directe, mai ales când sunt prea dese: fie se echivează, fie râd de tine, fie te jignesc, fie se retrag în carapace. Am ascultat atent acatistul micilor șobolănii ale numitului Ramon, în viziunea lui Mario. Rack puncta doar circumstanțele agravante:

— A zis că vorbește și de-un rigging kit, și pula. Că da-da, că bine-bine…

— Eu ți-am zis!

— Lasă, mă, c-acum îl avem pe Mihai în echipă, vorbește el. Zi, domnu' team leader! Vorbești tu de-un rigging kit și pentru noi?

— Cu cin' să vorbesc?

— Cu Big de la magazie.

— Vorbesc, da' habar n-am ce-i ăla „rigging kit“!

— Las' că știu eu. Și să-i mai ceri și pile rotunde de topper, și span, și prusic, și corderaș, și vestă pentru tine, și cască, și urechi, și vizor, și mănuși de spini, și mănuși normale pentru toți, și safety kit pentru mine, și…

— Vreau și eu un safety kit! zice Mario ciudos.

— Vrei o pulă. La sol n-ai nevoie de el!

— Lasă că știu eu pentru ce-ți trebe ție safety kit! Rack, mare boier! Boier de boier!

— Băi, băi, băi, luați-mă ușor, c-amețesc, ce mama dracului, le zic ca să-i întrerup. Nici nu știu ce-s toate astea, nu știu nici să le zic pe englezește!

— Iar?

— Hai, c-a venit Ramon, spune Mario domolit. Trage și tu înăuntru după ce descuie el poarta, să fim primii la motorină, că dup-aia iar stăm după toți moldovenii.

Rack a băgat vanul într-o curte mare, plină de mașini ca a noastră, care mai vechi, care mai noi, și de niște utilaje ciudate, portocalii, cu ciocuri ca de berze, care pe patru roți, care pe două, care pe șenile; făceam cunoștință, în dimineața aia de miercuri, cu celebrul „chipper“, care a devenit ulterior cel mai bun prieten al meu (n-aș garanta însă că și bietul

chipper ar vorbi despre mine ca despre „cel mai bun prieten“ al lui!). Mai era acolo un morman impresionant de butuci și buturugi de toate mărimile; lângă, un munte de rumeguș, și mai înalt; vreo șase containere metalice, vopsite-n verde; un container alb, o locuință modulară, cu perdeluțe la ferestre; două birouri mici, din placaj murdar; vreo patru bărci din fibră de sticlă; o pompă de motorină și un cățel care lătra dogit, foarte nehotărât. Așadar, ăsta era yardul. În următoarele trei luni, asta aveam pe post de redacție.

Ramon era ceva mai tânăr ca mine, poate chiar mai tânăr ca Moș. Mi-a întins mâna:

— Tu ești Mihai, da? Omul lui Moș? Ai venit ieri, da?

— Da.

— Cam vechi pantalonii.

— Asta e!

— Lasă că te descurci tu deocamdată, cât ești pe canal, pe urmă, mai vedem. Eu sunt Ramon, o să lucrezi momentan cu mine, sper să ne-nțelegem. Moș zicea că ești băiat deștept!

— Nu lucrez cu Rack și Mario?!

— A, ba da, ba da, cu ei lucrezi, ei sunt echipa ta. Tu ești team leaderul lor, eu sunt team managerul vostru, tu cu mine discuți, de la mine primești job orderurile, mie-mi spui problemele, tot ce ai de-ntrebat, mă-ntrebi.

— Cum îl cheamă pe cățel?

— Molly. E cățea, e bătrână rău, e-aici de pe vremea lui Moș. Ești din București?

— Da.

— Țigările mi le-ai adus?

— Da.

— Știi să completezi hârtiile? Ți-a arătat Moș care-i mersul cu ele, care-i schema?

— Nu, n-a apucat, a plecat înainte s-ajung eu.

— Hai înăuntru. Mario, alimentezi și scoți vanul afară!

— Da, șefu'!

— Sunt cu ochii pe tine.

În urma lui Ramon, am intrat și eu într-unul din birouri, unde se strânsese destulă lume între timp, cât o frecasem eu pe Molly între urechi și-o trăsesem de gușa ei bătrână de bullmastiff. Înăuntru era cald și mirosea a oameni. Toți erau în picioare, în afară de un bătrân care ședea în spatele unei mese jerpelite și citea ceva de pe o foaie, cu două perechi de ochelari încălecate la baza nasului. Am ciulit urechile. Accent de om școlit, dicție clară, articulare frumoasă a cuvintelor; după felul în care vorbea și după liniștea în care îl ascultau toți, am intuit că el trebuia să fie Bog, pe care urma să-l pup eu în cur („Că altfel belești pula"). Tehnic vorbind, înțelegeam fiecare cuvânt, dar sensul predicii îmi scăpa completamente, deși mă străduiam foarte tare să pricep ceva, să nu cad iar de prost în fața băieților; abia spre final am dedus oarecum că era ceva ce-ar fi putut să fie legat de protecția muncii, dar ar fi putut să nu fie. S-a dovedit că nu era:

— Aoleo, zice Ramon, dus pe gânduri, în timp ce mă scoate de braț afară, că noi doi eram cel mai aproape de ușă. Ai auzit ce-a zis!

— Da, dar n-am prea înțeles. Că să fim atenți la protecția muncii?

— La protecția maicii mă-sii! A zis că tree officerii sunt cu ochii pe noi, au de gând să vină în inspecții neanunțate, să ne prindă cu ceva și să-l înfunde pe el, asta a zis! S-avem toate

hârtiile în regulă, să purtăm tot timpul căștile, cu vizoare și urechi, cățărătorii să țină la ei safety kiturile, helperii să caște ochii la pâlnia chipperelor și toate echipele să fie superatente la păsărici, c-acolo-i durerea mare!

— La păsărici?

— Da, la păsăricile astea care-și fac cuiburi prin copaci, cinteze, sturzi, mierle, măcăleandri, grauri, ciocănitori, dracu' să le ia, că le protejează ăștia de zici că-s făcute din aur! Le-ai deranjat, tree officerul cheamă Protecția Mediului, ăia nici nu discută cu tine sau cu Bog, se duc direct la primărie și-l scot pe Bog din afaceri, pe loc! De-aia trebuie să fie cățărătorii cu ochii-n patru, da' și voi, ăștia de la sol.

— Păi, ce să facem noi?

— Păi, să stați de caraulă la tree officer, asta să faceți! Că, dacă voi îl vedeți din timp, fluierați scurt, sau lung, treaba voastră, fiecare echipă cu codurile ei, și cățărătorul vostru se prinde și e atent la cuiburi.

— Dar dacă nu le dă jos, cum să-și facă treaba?

— Nu le dă jos cât se uită tree officerul, le dă jos dup-aia. În țara asta, chestia nu e să respecți toate prostiile lor de legi, chestia e să nu te prindă.

— Aha. Da' ce-au tree officerii ăștia cu Bog, de vor să-l scoată din treabă?

— Or fi luat șpagă de la concurență, dracu' știe. Da' ce, crezi că Bog e bătut în cap? Are și el oamenii lui la primărie, care-i dau raportul, pe șestache. Să fii tu sănătos, că, dac-avea el bani de șpagă, demult asmuțea tree officerii pe concurența noastră, să-i prindă cu ceva, să-i lase-n curu' gol! Da' n-are. D-aia și lucrează cu români, că noi suntem ieftini. Zi: o echipă britanică normală, de șase oameni, costă 12 mii de lire numai

să le obții calificările legale! Două mii de om, atât cere instituția care autorizează un arborist. Ăștia 12 mii, plus salariile lor, plus asigurările; toți banii rămân la el în buzunar, dacă lucrează cu români, că noi n-avem calificări, n-avem salarii, n-avem asigurări, n-avem nimic! Adică nu noi, voi, că eu acum sunt manager, sunt în sistem. Da' când eram cățărător, așa eram și eu, cum sunteți voi acum.

— Ai fost cățărător? Un manager, fost muncitor, nu prea e românește...

— Am fost ucenicul lui Moș, la-nceput, și pe urmă colegul lui. Nu ți-a povestit?

— Nu prea.

— Ți-am dat banii pe țigări?

— Nu.

Îi adusesem un cartuș de Pall Mall din România. Mi-a dat 25 de lire, în bancnote de cinci. Erau primii bani „câștigați" de mine în Londra și, chiar dacă nu muncisem pentru ei, nici în țară, nici aici, mi-au dat o senzație plăcută. Adevărul e că nu mai câștigasem bani de prea mult timp și asta mă fisurase pe undeva, pe interior: „Urât mi-e de muierea beată și de bărbatul fără bani". Are și poporul dreptatea lui.

Băieții mă așteptau în afara yardului, în cabina vanului, cu motorul pornit, cu căldură, cu muzică, se simțeau bine. Ramon i-a dat jos pe-amândoi, i-a scos afară-n frig, a oprit maneaua turbată și-a început să-mi facă instructajul. Arta completatului de hârtii. Ce-am iubit eu mai mult și mai mult pe lumea asta. După o jumătate de oră aproape că mi se făcuse dor de redacție.

— Hai că-i simplu, ce maica maicii mă-sii, a încheiat el, făcându-mi și-o demonstrație cu GPS-ul lui Mario: bagi „The

nearest hospital“, căutarea îți dă vreo două-trei rezultate, îl scrii și tu pe ăla cu nume mai simplu și mai scurt, ca să nu pierzi timpul și să nu greșești, că ăștia pun niște nume la spitale de te doare mintea. Restul căsuțelor ai înțeles cum se completează, scrii cu litere de tipar, să nu-ți găsească bulangiii ăștia vreo chichiță, ai grijă să nu vărsați cafea peste hârtii, ai grijă să nu le pierzi sau să le dai pe jos, să se umple de noroi, dacă vine careva, ai mare grijă să vorbești frumos, să nu sari la scandal, zâmbești și zici și tu ca el, c-așa-i pe-aici, nu ca-n țară. Știi să zâmbești?

— Da.

— Ia, bagă.

I-am zâmbit dulce, ca lui Bușcu, când îi ceream câte-un avans.

— Mai prietenos, mă, în pula mea! Să creadă fraierul că ești frate cu mă-sa, m-ai înțeles? Hai, gata, am plecat, că mai am o echipă nouă pe cap, trebuie să-i bag și p-ăia-n pâine, că-s proști. Uite job orderul, azi aveți de doborât niște sălcii pe canal, caca-maca, numai să le găsiți. Verifici de două ori să corespundă marcajul de pe copac cu cel de pe job order, da? Să nu-mi doborâți altceva, că fac urât!

— Cu lemnul ce facem?

— Craca mică, grămezi frumoase, pitite dracu’ pe undeva, pe sub un gard, craca mare, bucăți frumoase, stivă, trunchiul, loguri frumoase, așezate ordonat peste stivă, să se vadă frumos, ordine și disciplină.

— Păi, și le lăsăm așa? Dacă le găsește cineva și ne bagă-n bucluc? Nu trebuie să le-aducem aici, cum fac echipele astea de briți?

— De unde știi tu cum fac ei?

— Am văzut grămada-n yard.

— Ai văzut că-s proști, asta ai văzut. Legea zice să aducem lemnul mare aici în yard și să-l trimitem la fabrica de brichete, la fel și craca mică, s-o tocăm și s-aducem tocătura-ncoace, chippingul, tot pentru brichete. Da' asta v-ar lua enorm de mult timp și v-ar fute ziua de muncă și voi lucrați la procent, nu ca briții, cu salariu. Dacă lăsați lemnul acolo, cum te-nvăț eu, îl iau boatmenii în câteva zile, voi faceți zi triplă și toată lumea-i fericită. Lasă, c-o să te prinzi tu pe parcurs, acum dați-i bătaie, că s-a făcut târziu.

Ramon a coborât și a așteptat să vadă că plecăm, i-a bătut lui Mario cu palma-n geam, de două ori, ca un fel de „Noroc bun“, apoi s-a-ntors în yard, la treaba lui de manager. Mario și Rack au tăcut o vreme, botoși că le intrase frigu-n oase, dar până la urmă n-au mai rezistat și-au vrut să afle ce și cum. De fapt, Mario a vrut:

— Ai dracu' moldovenii ăștia… noi afară-n cancer, ei înăuntru, la căldurică, la hârtii, la stat de vorbă… șefi, de! Ia zi, șefu'!

— Ce să zic?

— Păi, cum e cu Ramon? Tu, moldovean, el, moldovean, ce-ați vorbit voi aicea? V-ați chitit cum să ne futeți?

Asta mai lipsea. *Miorița* reloaded.

— Eu nu-s moldovean.

— Așa zic toți moldovenii, intervine Rack, crunt. Lasă că vă știm noi pe ăștia!

— Lasă, mă, Rack, spune Mario, mieros. Dacă zice omul că nu e… și tu, acuma…

— Zice, că nu-l doare gura. Ce să zică și el? Da' Ramon, Ramon e?

— Nici el nu-i moldovean, mi-a zis mie. E din Buzău.

Băieții au început să râdă în hohote, să râdă de să se spargă, cum nu-i mai văzusem până atunci. Lui Mario i se zgâlțâia volanul, vanul șerpuia pe autostradă, îl claxonau toți șoferii, aproape că m-am speriat. Am așteptat să se potolească, apoi am ascultat cuminte cum Mario a povestit malversațiunile din yard, în centrul cărora se afla, evident, machiavelicul Ramon. Pe scurt, a reieșit că românii din yard sunt împărțiți în două facțiuni, una condusă de Moș, *in absentia* („oamenii lui Moș"), și una condusă de Ramon („moldovenii"). Faptul că moldovenii erau băieți din Buzău și din Brăila nu părea să-l tulbure pe Mario, tare-ntr-ale lui, și nici pe încrâncenatul Rack („Îi știu eu p-ăștia!"); faptul că oamenii lui Moș erau adunați din toată țara, cu polonicul („I-a luat și el de pe unde i-a găsit"), iar nu-i încurca deloc pe micii mei detectivi, încremeniți în schema lor binară („Moldovenii au boală pe români"), în care numai eu mă potriveam ca nuca-n perete. Dacă n-aș fi avut ideea aia tâmpită de la aeroport!

Și asta era liga mică. La rândul lor, spunea Mario, briții din yard erau și ei împărțiți în exact două partide, „țăranii" și „irlandezii". Mi-a luat destul de mult să înțeleg tainele convingerilor mariane, din moment ce țăranii erau, tocmai, de la oraș, iar irlandezii erau originari din Midlands. De fapt, atunci nu le-am înțeles câtuși de puțin, dar am descâlcit ițele în timp, așa că dau direct concluziile: țăranii vorbeau cu accent cockney, iar irlandezii, cu cel din East Midlands, adică vag nemțesc, nicidecum celtic. În afară de accent (pe care, oricum, niciun român nu era în stare să-l distingă), esențial era că țăranii se născuseră în Londra, iar irlandezii, nu.

Clasica tensiune dintre „pământeni“ și „venetici“, veche de când lumea și pământul. Ceea ce n-am aflat atunci de la Mario, pentru simplul fapt că habar n-avea, a fost că Bog nu era nici țăran, nici irlandez, ci provenea din mica nobilime din nord și că primise o educație de elită, de care își bătuse, evident, joc (ca și de averea familiei). O să revin la Bog altă dată, că e mare om.

N-a fost greu să găsim sălciile, dar nici ușor: ne-am orientat după poduri (care sunt numerotate), am mers în lungul canalelor până am găsit sălciile din job order, le-am doborât, am aranjat lemnul după vorba lui Ramon, ne-am întors la van și am plecat. Atunci mi s-a făcut lumină-n creier și-am înțeles ce înseamnă să fii arborist pe canal și ce bun manager este Ramon: din yard până la podul unde-am parcat vanul am făcut două ore. Să găsim sălciile ne-a luat o oră. Rack a plecat în lungul canalului, într-o direcție, eu în direcția opusă, iar Mario a rămas la van, să schimbe lanțurile drujbelor. Ne-a mai luat o oră mersul de la van la sălcii și-napoi, cu tot calabalâcul nostru redus la minimum (drujbele, bidonul, coarda de scripete, apa); de muncit propriu-zis, n-am muncit nici două ore, că treaba a mers șnur (băieții mei au tăiat cu drujbele, eu am demontat un gard, ca să nu cadă sălciile pe el, apoi l-am montat la loc), mai mult ne-a luat să aranjăm lemnul, în maniera managerială („ordine și disciplină“). De la pod până la Don Dănuț, în Royston Avenue, încă două ore jumătate. Ne-am ales cu 900 de lire din patru sălcii, la care ar fi trebuit să muncim cel puțin trei zile, dacă mergeam pe varianta legalistă, adică să fi cărat cu noi un track chipper (în remorcă!), să fi tocat toată craca, să încărcăm lemnul în van, să-l transportăm la yard, să-l descărcăm, să ne întoarcem…

aberez, chiar mai mult de trei zile, poate că patru, pe aceiași bani. Zile scurte de iarnă. În care să nu plouă.

Aia mică

Iar era beznă când am intrat în Londra; băieții au negociat scurt între ei, lăsându-mă pe mine pe dinafară (team leader…), și-au stabilit să mergem direct „acasă“, fără să mai trecem pe la yard, să completăm gang sheetul zilei („Lasă, că-l dăm mâine!“). Procedură complet interzisă, desigur, dar faptul că echipa noastră era mai totdeauna prima în yard, dimineața, îi făcuse pe băieți încrezători că ne putem strecura de fiecare dată sau cât mai des posibil. Dreptatea era de partea lor, că timpul până la culcare era foarte prețios, dar eu mă sufocam de furie că nici n-ajunsesem bine și deja încălcam procedurile, în cel mai pur stil românesc. Pe urmă m-am obișnuit și-am învățat cum să nu le încalc, ci să le ocolesc („chestia e să nu te prindă“).

Băieții s-au oprit la ușa casei și s-au apucat să se descalțe. M-am luat și eu după ei, că eram prea obosit ca să mai pun întrebări. Am intrat în șir indian în holul îngust și prost luminat, ne-am băgat bocancii sub scara interioară, într-o mică debara, și-am intrat la noi în cameră, doar în ciorapi. Rack și-a pus papucii, a urcat câteva trepte, a ascultat atent, apoi s-a-ntors în cameră:

— Liber la duș. Du-te tu primul, nu sta mult, nu consuma multă apă, nu fă baltă pe jos, spală cada după tine. Papuci ți-ai

adus?

— Da.

— Poți să te speli cu săpunul din baie, da’ să-l lași curat dup-aia, fără spumă pe el.

— Am săpunul meu.

— Mai bine.

Am făcut duș repede, cu apă puțină și călâie, cum făceam la țară, și apoi m-am mirosit: tot puțeam a nămol, mi se impregnase în piele, de la pantalonii „cam vechi“ moșteniți de la Moș. M-am mai spălat o dată, și mai rapid, și-am coborât; de puțit, tot puțeam, dar ceva mai discret. Rack m-a luat tare:

— Ce dracu-ai stat atât?!

— M-am grăbit cât am putut!

— Alt boier, sughite Mario și pleacă la duș.

S-a întors într-un timp record, în mai puțin de 100 secunde. Eu nu știam că un om se poate spăla atât de repede! Încă nu știam multe:

— L-am auzit c-a parcat, îi spune Mario lui Rack.

În ușa de la intrare cineva băgase o cheie și încerca să descuie. Rack s-a furișat în sus pe scări, iute ca o umbră, în timp ce Mario se prefăcea că descuie yala pe dinăuntru. Când a auzit că Rack a-nchis ușa de la baie, a întrebat:

— Cine e?

— Eu, spune o voce subțire de-afară, într-un falsetto ciudat, supărător.

— A, Don Dănuț, să trăiți, să trăiți! zice Mario, lingușitor, servil, umil, subtil batjocoritor. Poftiți, poftiți!

Stăpânul casei a intrat tropăind, cu un aer voinicos, care parcă-mi spunea ceva, dar parcă nu știam de unde să-l iau. Și-

a dres vocea, și-a scos haina, s-a uitat lung la mine, apoi mi-a întins mâna:

— Dan.

— Mihai Buzea, spun. Îmi pare bine de cunoștință, domnu' Dan!

— Domnul *căpitan* Dan!

Am crezut că glumește. M-am uitat atent la ochii lui. Mârlanul nu glumea.

— Mă scuzați, domnule căpitan, nu mi s-a spus nimic. Sunt caporalul T.R. Buzea, U.M. 02525, trecut în rezervă la 4 aprilie 1997. Pentru moment, civil, muncitor necalificat.

— E, așa da, așa da. Ai văzut, mă, cum se răspunde? se întoarce el spre Mario, care se hlizea copios.

Mario n-a apucat să răspundă și a fost mai bine, că murea de râs, probabil c-ar fi făcut-o de oaie. Din bucătărie a ieșit Madam Simina, care a intrat tare în bărbatu-său, aproape că l-a luat pe sus:

— Lasă-i în pace pe băieți și treci imediat la masă!

— Stai, mamă, că vorbeam și eu cu…

— Imediat!

Don Dănuț și consoarta au părăsit terenul către bucătărie, Mario și cu mine spre camera noastră, unde-a ajuns și Rack, pâș-pâș, după ce coborâse scara încă și mai silențios decât o urcase. Mario i-a dat raportul:

— Bă, să mor dacă te mint! S-a luat maniacu' de Moldo, și Moldo l-a făcut din vorbe, să mă trăsnească! Bă, dacă-ți zic!

Mario s-a trântit pe pat, pe burtă, și-a-nceput să râdă ca un apucat, înfundându-și fața-n pernă, să nu se-audă. Rack nu râdea, doar zâmbea satisfăcut: pe de-o parte, că cineva „l-a făcut“ pe Don Dănuț, pe de alta, că apucase să se spele. Am

aflat ulterior, pe pielea mea, că, dacă nu apucai să faci duș până la o anumită oră, rămâneai nespălat, fiindcă marea plăcere a lui Don Dănuț era să zacă cu orele în cadă. Eu nici nu râdeam, nici nu zâmbeam: realizasem că porecla se lipise de mine ca timbrul de scrisoare și că n-aveam șanse să mai scap de ea. N-ar fi trebuit să fac pe glumețul în aeroport, dar, dacă s-a-ntâmplat, s-a-ntâmplat, mortul de la groapă nu se mai întoarce; aș fi putut imita accentul moroșan sau pe cel bănățean sau pe cel oltenesc, dar s-a nimerit așa. Bun, mi-am zis, subiect închis: ceea ce nu poți controla ignoră. Erau deja alte chestii de lămurit:

— Ce e cu Don Dănuț ăsta? Ce-i cu vocea aia?

— Un dobitoc, spune Rack, în timp ce-și aranjează hainele în noptieră și-n geanta de sub pat (în cameră nu sunt dulapuri). A fost ofițer de carieră, da' l-au dat afară după 2007, că era prea prost și prea pițigăiat, și-a rămas pe drumuri, că nu știa nicio meserie și-avea numai bășini în cap. Da' nevastă-sa, Madam Simina, a pus pula pe el și l-a adus încoace, l-a angajat ca șofer, c-atâta lucru poate și el să facă. De când are banul lui, iar i s-a umplut capu' de bășini.

— Da' ce face, concret?

— Face pe șeful, asta face. Se dă sculă, pițigăie la cap pe toată lumea, da' e un amărât, e nimic fără nevastă-sa.

— Și ea?

— Madam Simina? Moldoveancă, femeia dracului. S-a măritat cu ăsta să fie și ea cucoană, cum era atunci: apartament de serviciu, mașină de serviciu, banii, bani… da' când l-au dat pe prost afară…

— L-au trecut în rezervă.

— Scuipe pe sine. Ea, cu copil mic, ăsta, fără muncă, stătea și se uita la televizor toată ziua. Ce era să facă Madam Simina, să se-ntoarcă la țară, la moldovenii ei? L-a lăsat cu copilul, a venit aici, la muncă, la spălat bătrâni la cur. A muncit de i-au sărit capacele, da' nu s-a lăsat nebuna și, după câțiva ani, i-a adus și p-ăștia încoace, pe prost l-a băgat șofer, pe copil l-a dat la școală. Acum ea e șefa lui.

— Am văzut.

— Nu acasă, mă, la muncă! Acasă-l fute pe toate părțile, da' la muncă se face că-l respectă, cum e regula pe-aici: ea e-acum manager la căminul ăla de bătrâni, are oameni în subordine, are răspunderi, ce, te joci? Ăsta, Don Dănuț, doar plimbă mortăciunile cu microbuzul, asta-i toată treaba lui. Englezii bagă bani grămadă în bătrâni, dracu' știe de ce.

— Să le fure pensia, își dă Mario cu părerea.

— Scuipe pe sine. Hai, la masă.

Ne-am dus în bucătărie, lihniți. Madam Simina ne încălzise tocana, ne pusese tacâmuri, tăiase pâinea. Am pus în farfurii, am început să mâncăm: cartofi cu pâine. Madam Simina ne-a scos, din cămara ei, un borcan de murături:

— Luați, mamă, să nu vi s-aplece.

— Săru' mâna.

Am simțit cum Rack i-a dat un șut lui Mario pe sub masă. Lui Mario i se înroșise pielea pe gât, semn că iar râdea ca spartul. Don Dănuț stătea lăbărțat pe canapea, sorbea alene dintr-o ceșcuță, dar nu se uita la televizor, se uita fix la mine, ca nesimțitul. Știam sigur că mai văzusem privirea aia undeva, dar nu știam unde.

— Fă-le și câte-o cafea, zice Don Dănuț.

— Cafea, seara?!

— Eu cum beau?

— Tu ești rezistent, dragă. Ei sunt băieți tineri.

— Noi suntem tineri, spune Rack. Mihai e oleacă bătrân…

— E om cu armata făcută, nu bătrân. Câți ani ai, Mihai?

— 42.

— Mulți înainte!

— Mulțumesc.

— Lasă-l, mamă, că-l întreb eu, c-am văzut mii ca el! Păi, când eram eu la Constanța…

— Vă mai tai pâine?

— Da, săru' mâna, spune Mario.

Nea Dan și-a mutat privirea de la mine către televizor, dar n-a rezistat mult, doar cât am terminat de mâncat, pe urmă, iar:

— 02525, zici?

— Da.

— Unde-i asta?

— Breaza.

— A, aha. Infanterie?

— Da.

— Ce specializare?

— Comunicații.

— A, ești băiat cu carte, foarte bine, foarte bine! Eu mai mult cu răcanii mi-am mâncat zilele, dar pot să zic că ieșeau oameni din mâna mea! Odată, la Constanța…

— Mihai, speli tu vasele voastre? Că-i văd cam obosiți pe băieții ăștia frumoși!

— Da, doamnă.

M-am apucat de vase, cu ochii ei înfipți în ceafă. Ca orice burlac care nu vrea să trăiască-ntr-o cocină, sunt destul de

bun la toate treburile gospodărești, inclusiv la spălatul de vase; Madam Simina n-a avut nimic de comentat. Rack făcea sendvișurile pentru următoarea zi, iar Mario îl lingușea pe Don Dănuț:

— Mihai e și ziarist la București, și traducător de engleză, e tare-tare! El lucrează cu noi doar așa, de chichi, că l-a rugat Moș, da' el e cu altele, cu politica, cu fel și fel, cum e pe la București, știți dumneavoastră mai bine!

— Păi, cum să nu știu eu mai bine? Păi, cum? Eram odată la minister, c-o delegație, și…

— Ai fost însurat?

— Nu, doamnă.

— Cum așa?

— M-am despărțit acum cinci ani, în februarie 2009.

— De ce?

— Viața de reporter e destul de ciudată. Mie îmi place, dar ei nu i-a plăcut, așa c-a plecat.

— De tot?

— De tot. În Italia, la un doctorat.

— Da-da-da. Da-da-da! Și, de atunci, tu…?

— Reporter de teren.

— Așa! Și se câștigă bine?

— Sunt perioade bune și perioade proaste. Uneori e greu.

— Alteori și mai greu, se bagă Rack. Hai, la culcare, că mâine trebuie să facem mia. Destul te-ai odihnit astea două zile!

— Măi, da' rău mai ești, se mâțâie Madam Simina. Duceți-vă voi la somn, că sunteți obosiți după atâta muncă, mai stăm și noi de vorbă cu băiatul ăsta, să mai aflăm ce mai e pe la

București, ce mai e cu Băsescu, cu politica! Uf, că parcă mi s-a făcut și dor de țară…

— Nu vorbi, dragă, prostii! Păi, ce treabă avem noi cu jegul ăla?

— Dane, tu să taci! Duceți-vă, mamă, la culcare, lasă că vine și Mihai, când e obosit!

— Sunt obosit.

S-a auzit ușa de la intrare, pași pe hol, sunet de tocuri. În bucătărie a intrat o fată micuță, cu ochii extraordinar de albaștri.

— Bună, mami, bună, tati, am venit, am venit!

— Hai, la culcare toată lumea, zice Don Dănuț. Noapte bună, băieți!

— Noapte bună.

Am închis ușa de la camera noastră, m-am băgat sub sacul de dormit, fără să-l închid; oricum, fermoarul era stricat. Rack a stins lumina. Mario a cotrobăit pe sub pat, a scos un pet de țuică, a tras o înghițitură prelungă, i-a întins petul și lui Rack.

— Vrei?

— Nu. Ce zici de aia mică?

Ce era să zic? Cățea în călduri.

— Ce să zic? E frumoasă foc. Da' câți ani are?

— 17. În iunie termină liceul, c-a făcut doi ani într-unul, c-o ajută mintea, da' degeaba, vai de capul ei, că Don Dănuț n-o lasă să aibă prieten. I-a cumpărat mașină personală, are permis, are job cu juma' de normă, învață de rupe, merge și la cursuri de balet, o lasă peste tot, da' să fie seara acasă.

— Ai văzut-o pe Madam Simina? râde Mario.

— Am văzut-o, cum.

— Și ce zici?

— Ce să zic? Moldo, ai belit pula.

Joia neagră

Din câte mi-amintesc, nu eram morocănoși a doua zi dimineață, mă rog, nu eram altfel morocănoși de cum sunt oamenii treziți la cinci fără un sfert, în bezna londoneză de ianuarie, când afară plouă mărunt. Nu presimțeam nimic. Am mâncat în tăcere, ne-am echipat în tăcere, Rack șofa spre yard în tăcerea manelei („Hai pupa-te-aș pe guriță/ Ca să fim perechea fiță…“), Mario tăcea în tăcere, iar eu mă gândeam la bani, ca întotdeauna. Vremea era mizerabilă, dar nu ploua tare, doar așa, englezește. Am parcat lângă poarta yardului, stăteam în cabina vanului, cu căldura pornită, și nu spuneam nimic, ca să ne conservăm energia. Mă rog, eu unul mi-o conservam.

— Sforăi, zice Rack.

— Ce face?!

— Nu tu, mă. Moldo sforăie.

— Eu?

— Și încă cum. Azi-noapte credeam că mori. M-am trezit, am fluierat, da' până nu ți-am futut doi papuci în cap nu te-ai potolit.

Într-adevăr, în dimineața aia găsisem un papuc jegos în pat, lângă perna mea. Fusesem prea adormit ca să-mi pun

problema cum ajunsese acolo… bine că nu m-am trezit cu el în gură. Pe celălalt nu-l văzusem, căzuse probabil sub pat.

— Bine, n-am eu treabă, c-aproape m-am obișnuit: Moș sforăie, Teo sforăie, unchiu-meu sforăie… jale. Și toți zic la fel, că nu sforăie neam!

— Eu nu sforăi, se laudă Mario.

— Când ești treaz. Da' când te ciupești, nu că sforăi, tu horcăi de-a dreptul! Ești mai rău ca oricare. Da' și când te culci treaz e nasol, că vorbești prin somn și dai din picioare.

— Și ce spun?

— Dracu' știe, că nu stau eu să te-ascult. Ceva cu frate-tău, nu știu.

Cineva a ciocănit în portieră. Rack a coborât geamul:

— Să trăiești, Nea Ică!

— Nepoate! Bă, nepoate, bă! Stai la căldură, te-ai boierit! Mi-ai adus țigările?

— Moldo, ai adus țigările?

— Da.

Am scos celălalt cartuș de Pall Mall din rucsăcel și i l-am dat lui Rack, care i l-a pasat prin geam lui Nea Ică.

— Așa, nepoate! Da' cine-i ăsta?

— E ăla noul, adus de Moș alaltăieri.

— Așa, bă.

Nea Ică a dat ocol vanului și a deschis portiera mea. Am coborât sprinten, să nu creadă omul că mă dau mare.

— Walter Alexandrescu.

— Mihai Buzea.

— Îmi pare bine de cunoștință. Ești moldovean?

— Nu.

— De ce-ți zice nepotu-meu „Moldo“?

— E o poreclă.

— Minte, Nea Ică! E moldovean, eu l-am citit din prima! A tăinuit ieri cu alde Ramon, pricepi mata, moldovenii între ei!

— Tu să taci, mânzule! Bă, nepoate! E-adevărat ce zice Mario?

— Au vorbit ieri, Nea Ică, și Moldo așa zice, că el nu-i moldovean. Eu de unde să știu?!

— Lasă că mă lămuresc eu! Uite banii, bă.

Mi-a dat 25 de lire, în hârtii de 10 și de 5. Le-am frecat de barbă. Nea Ică a rânjit prietenos.

— Moldovean sau armean?

— Bucureștean.

— Acolo sunteți amestecați de nu vă mai cunoaște nici dracu'… acolo am făcut eu armata, la diribau, la târnăcop… știi unde-i Parlamentul?

— Da.

— Știi ce-a fost acolo înainte?

— Da.

— Unitatea mea a săpat dealul ăla, bă, băiatule!

De fapt, Nea Ică pronunța „băbăiatule“.

— Dealul Arsenalului.

— Hai, că știi. Auzi, da' câți ani ai tu?

— 42.

— Hai, că ești bărbat. Vii diseară la o bere.

— Vin, Nea Ică.

— Așa, bă, așa. P-asta o dau eu, de cunoștință, pe următoarea o dă nepotu', că e cocă de bani; cățărător! Așa-i, nepoate?

— Are, are, că nu bea, râde Mario.

— Mânzule, tu să taci! Mai ai țuică?

— Mai am, Nea Ică.

— Așa, bă. Când o termini, vii și-ți mai dau. Nu te las eu nebăut, bă!

Rack nu a zis nimic, doar a turat motorul, ca să ne prindem că se deschisese poarta yardului și era timpul să băgăm vanul înăuntru, să alimentăm și să primim joburile zilei. Era deja multă lume în curte, Nea Ică și Mario s-au dus să vorbească cu Teo și cu încă trei români, formând un grup definit, clar delimitat de alt grup de români, ceva mai numeros; așadar, „moșii“ într-o parte, „moldovenii“ în alta. Eu, cu porecla mea tâmpită, pe care Mario o răcnea prin tot yardul, căzusem cumva la mijloc și observam cum toți se prefac că nu mă bagă-n seamă, dar mă supravegheau pe furiș, să vadă ce fac. Ce era să fac? M-am dus la Molly și-am început s-o trag de urechi.

Din birou a ieșit un grup de șefi, în care i-am recunoscut pe Ramon și pe Bog, cu ochelarii lui, și am dedus că tipul cel mare, pe lângă care se gudurau toți băieții, trebuia să fie Big. Nu mă înșelasem, dar asta nu m-a ajutat cu nimic: turnul de control s-a uitat spre mine, pe deasupra tuturor, și m-a strigat.

— You!

Ramon s-a-nfipt la subțioara lui, încercând să-i spună ceva, dar Big l-a-mpins prietenește, de s-a dus Ramon la vreo trei metri mai încolo.

— Me?

— You, the new face! Come over here!

M-am dus către el. Stătea proțăpit în mijlocul curții, răscrăcărat într-o băltoacă de la ploaie, cu dârele de ulei și de motorină care luceau la suprafața apei.

— What’s your name, lad?

— Meehi.

— Spell.

— M-E-E-H-I, mister Big.

— How do you know my name?

— Everyone in the yard knows your name.

— You're new in the yard!

— I'm in the yard!

Big a început să râdă și să mă împungă cu degetul în umăr. S-a răsucit spre Bog, râzând, dar brațul drept nu și l-a răsucit odată cu corpul, așa c-am bănuit ce urmează. Bog nu zâmbea deloc. Big a vrut să mă înhațe de glugă și să mă târnuiască un pic, probabil, dar am izbutit cumva să-l apuc de mâna aia cât un capac de closet și să mă feresc, strecurându-mă în spatele lui. Big a renunțat la alte figuri, s-a redresat și s-a-ndreptat spre grupul de „moldoveni", împărțind câțiva ghionți, apoi făcându-le parte egală și unor briți mai adormiți, care se nimeriseră în drumul lui. A luat-o spre containerele metalice, vopsite-n verde, unde, aveam să aflu, erau depozitele de scule și magazia lui de reparații.

— Hă, hă, hă, hă, I like this one! He's fast, he's a fucker! Hă, hă, hă! Come with me, lad.

M-am uitat spre grupul de șefi. Bog zâmbea, Ramon mi-a făcut semn să mă duc să-i cer echipament, îmi tot mima o cască (într-adevăr, lucrasem două zile fără așa ceva). Rack și Mario îmi făceau și ei semne, să cer echipament și pentru ei, Nea Ică, cu țigara-n gură, îmi făcea semn că diseară bem. M-am dus după Big, călcând prin băltoace cu bocancii mei de piele moale.

— You need boots, lad.

— I'm afraid I do, mister Big.

— What else?

— Trousers, helmet, ears, mask, an inscripted tea-shirt or vest, gloves… and some equipment for my boys.

— Equipment for your boys… what equipment?

— I don't know the precise words, except for the rigging kit… Nea Ică, vii oleacă încoace?

Nea Ică a venit degrabă. Oricum stătuse pe-aproape, trăgând cu urechea.

— Morning, Double B.

— Morning, W! How's going?

— Fine, fine. Let me help, OK? Ia zi, bă!

— Nea Ică, zicea Rack să cer niște chestii, da' nu știu ce-s alea nici în românește, în englezește nici atât: zicea de pile rotunde de topper, de span, de prusic, de mănuși de spini și de încă ceva, dar am uitat!

— Corderaș?

— Da, da' încă ceva!

— Safety kit?

— Da, exact!

— Fucker! zice Big și râde.

— My nephew, se înfoaie Nea Ică. He's a smart ass!

— He's a fucker, hohotește Big de răsună yardul. No safety kit for fuckers! I'm telling you, W! Hă, hă, hă, hă!

Nea Ică râdea și el cu Big. De fapt, toată lumea în yard râdea de zor, așa cum am înțeles mai târziu că e bine: când râde Big, râzi și tu, iar când el nu găsește nimic de râs, nu te-apuci tu să-i râzi în față ca prostul, că nu e bine. Și nu e bine să nu te ai bine cu magazionerul, asta-i regulă, oriunde pe lumea asta. Din păcate, eu nu râdeam deloc: la redacție n-aveam magazie. N-avusesem de unde să fi învățat regula. Știam de

pupat șefii-n cur, că exersasem pe Bușcu, dar, fără magazie, de unde magazioner?!

— Zi-i că pula safety kit, îmi spune Nea Ică, apoi, către Big: he wants a prussic loose, a span, a snatchsaw, some round files for the topper, gloves for the crew and a pair of leather gloves. Unde mergeți azi, bă?

— Pe canal.

— Pe canal, pe canal, da' unde?

— Nu știu, Nea Ică.

— Păzea, că vine Bog.

Bog avea acum o singură pereche de ochelari pe nas, cu lentile foarte murdare. Oricum, păreau de decor, că se uita pe deasupra lor. Ramon se agita pe lângă el, fluturând din hârtii.

— Hey, Double B.

— Hey, B.

— I need Moshe's crew to be ready for an emergency. Fucking Grand Union Junction, some old willows, ugly stuff. Can you take care of them? I want the job done, and I want it done fast!

— They'll be needing a motorboat.

— Got a spare one?

— Yeah, I got one, but the boat engine got loose, I'll have to see how to…

— No time for that. Give them the boat, give them the engine, they will improvise on the spot. Will you, Meehi?

— Yes, sir.

— That's the spirit. Moshe said you're good. Don't bugger it up!

— Not a chance, sir.

— Get your stuff and go. Ramon gives you the job order and the postcode. Good luck!

— Thank you, sir.

Bog a plecat spre alte echipe, Nea Ică s-a dus și el în treaba lui, am rămas singur cu Big. Mi-a făcut semn să-l urmez, apoi s-a întors spre mine:

— No boots for you today, no trousers either, this is a thing I need to talk to Moshe.

— Bad news for me.

— Easy. You're just a beginner. Here's your helmet.

— Thank you. Ears? Mask?

— What mask?

— You know, to protect my eyes from splinters.

— A visor! That's a visor, not a mask. Here!

— Thank you.

— New leather gloves for you, new prussic loop, a spanner, a snatchsaw, four round files, a new vest and ordinary gloves for all of you. What else?

— Rigging kit for Rack, and a motorboat, as mister Bog said.

— Get your boys over here. It's heavy.

Într-adevăr, rigging kitul era un sac de piele foarte greu, dar barca era ușoară, aproape c-aș fi putut-o urca și singur în van. Big a scos din depozit un motor de barcă, l-a fixat într-o menghină, i-a făcut proba. Mergea. L-am scos din menghină împreună cu Rack și l-am urcat în spatele vanului, lângă barcă. O intuiție supraomenească m-a lovit, în timp ce Big se pișa la zid, cu spatele către noi, și am furat fulgerător două scândurele din magazie. Doar așa, ca precauție: dacă motorul ne făcea figuri?

Nu mai țin minte mare lucru din drumul până la Grand Union Junction, știu doar că puneam întrebări despre canal, întrebări la care nici Rack, nici Mario nu știau să răspundă, neavând câtuși de puțin genul meu de curiozități. Mi-am promis atunci să mă uit pe net, să mă lămuresc singur, dar n-aveam s-o fac decât duminică, peste trei zile. Când o joi se nimerește neagră, păi, e neagră!

Am găsit greu locul, după câteva dibuieli; ne încurca și chipperul pe care îl remorcaserăm de van, la insistențele lui Ramon („I-e frică lui Bog de tree officeri, că jobul a venit peste capul lor, direct de la Trust, și-s pricinoși la chestii d-astea, pot veni pe furiș să vadă ce faceți. Ochii mari și gura mică, atât vă spun!“), și care adăuga încă trei-patru manevre în plus, când greșeam drumul și trebuia să ne întoarcem. Am parcat undeva între două case, destul de izolate în câmp, pe un teren solid, acoperit cu spărtură de cărămidă („Nu fi prost, Moldo, nu vezi că plouă? Vrei să rămânem în noroi? Împingi tu la chipper? Împingi o pulă!“), am dat jos barca, motorul, ne-am schimbat în hainele de lucru, băieții au tras și o porție de râs văzând cum mă chinuiam cu casca („Vezi, mă, că are niște rotițe pe lateral! Mișcă din alea, să ți se-așeze bine pe scăfârlie!“), apoi m-au trimis în recunoaștere, să găsesc „urgența“, cât timp atașau ei motorul la barcă și-o lansau la apă. Nu mi-a luat mult să-mi dau seama despre ce era vorba: în partea stângă era o marină cu multe bărci amarate, dar nu se vedea niciun om, iar în partea dreaptă se vedeau niște bărci în mișcare pe canal, cu oameni pe puntea lor, manevrându-le. M-am dus spre ei, i-am strigat, am întrebat ce se-ntâmplă, mi-au răspuns ceva (n-am înțeles nimic), mi-au arătat în față, prin semne, că nu puteau trece, canalul era

blocat. M-am dus pe towpath, prin noroi, și, când am dat cotul, am văzut: două sălcii foarte bătrâne, scorburoase și cu coronamente uriașe se prăbușiseră de la vânt. Una căzuse de-a curmezișul canalului, făcând o punte aproape perfectă, iar cealaltă căzuse cumva oblic, cu coroana sprijinindu-se de trunchiul primeia. Imaginea era urâtă, exact cum o numise Bog. Am simțit cum vezica mi se contractă, am scăpat și câteva picături de pipi în chiloți; cum aveam să ne descurcăm? Ce aveam să-i spun lui Bog? Dar lui Moș? Dar lui Nea Ică, chiar și lui?

M-am întors. Băieții erau în barcă, amândoi, moț. Mario ținea echilibrul, să nu se răstoarne (barcă ușoară, din fibră de sticlă), Rack se muncea să pornească motorul. Nu vreau să-mi mai amintesc scena. A durat foarte mult, a fost penibil (pus pe mal, motorul pornea din prima; montat pe barcă, cu elicea băgată-n apă, nu pornea deloc), a stârnit mai întâi ilaritatea, apoi furia celor de pe bărci, care voiau să treacă și nu puteau (între timp, eu apucasem să mă laud că noi suntem echipa de intervenție, să aștepte puțin, că vom debloca repejor navigația). Tot echipamentul nostru era acum încărcat pe barcă, asta mai lipsea, să mi se răstoarne Ahabii la mal, să ne petrecem ziua pescuind drujbele cu cârligul! Repet, a durat mult, a fost umilitor (pentru noi), ridicol (pentru boatmeni) și nu s-a terminat până nu m-am repezit la van și-am adus scândurelele. Cu scândurelele pe post de vâsle, cu mine pe post de towboy și cu casca lui Mario pe post de cârmă, Rack a reușit, încet-încet, să parcurgă cele câteva sute de metri care ne despărțeau de sălcii, iar acolo a tras la mal și ne-am apucat toți trei să descărcăm barca. Când totul a fost debarcat, băieții și-au pregătit drujbele, iar mie mi-a revenit onoarea să mă

împrietenesc iar cu vechiul meu tovarăș, cârligul („Prinzi tot ce cade-n apă, scoți pe mal și faci grămadă frumoasă!“). Apoi au atacat coroana primei sălcii.

A mers repede. Tăiau cu viteză și precizie, nici vorbă să mă pot ține după ei: când au terminat, apa era plină de crăci („Ce dracu' faci, Moldo, un' ți-e mintea? Vreau să văd viteză!“), iar grămada mea nu era deloc „frumoasă“, le suisem și eu cum putusem pe mal, că erau grele. A fost mai bine: Rack s-a răzgândit, a renunțat la ideea lui („estetica grămezii“) și m-a pus să arunc toate crăcile peste gard, într-o zonă cu buruieni și gunoaie: „Avem nevoie de liber pe towpath, pentru chipper“. Când a fost liber, Rack s-a urcat pe trunchiul primei sălcii, ca pisica, și s-a apucat să taie crăcile din coroana celei de-a doua, iar Mario și cu mine ne-am întors pe jos la van, ca s-aducem chipperul și rigging kitul.

A fost un coșmar. Utilajul era greu, sacul era greu, poteca era alunecoasă, ploua mocănește, iar eu muream de groază c-o să ne scape totul în canal. Mario râdea și înjura, dar, vorba lui Nea Ică, el era „mânz“: ce-i păsa? Eu însă aveam tot stomacul în gât: team leader! Am ajuns mai mult mort înapoi la job. Rack terminase de tăiat, pescuise și toate crăcile cu cârligul, acum ne aștepta pentru următoarea etapă a planului, pe care mintea lui perfidă îl clocise de la bun început, de când văzuse despre ce era vorba: din sac a scos corzile mari, groase, de scripete, le-a legat de un anin solid de pe mal, apoi le-a strecurat pe sub roțile chipperului și a lăsat să atârne capetele în canal. Eu am pornit chipperul și am început să toc crăcile scoase din apă, dar rolul meu era de butaforie, n-avea niciun sens ce făceam (de altfel, nici nu mă întrebuințam prea tare); de fapt, chipperul era gândit să fie un fel de contragreutate

pentru bucățile de trunchi pe care le tăia Rack, mergând tot de-a-ndărătelea pe salcia numărul unu. Bucățile, legate cu corzile de scripete, ajungeau încetișor la mal, fără smucituri, iar Mario și cu mine le scoteam cu greu din apă și le distribuiam în peisaj („habitat wood“, ar fi trebuit să-i explic tree officerului care s-ar fi arătat pe-acolo, dar nu s-a arătat niciunul. Nu atunci, nu în Joia Neagră! În fapt, lemnul ăsta era destinat boatmenilor, care îl făceau foarte repede să dispară). Munca lui Rack devenea tot mai grea, pe măsură ce ambele sălcii, eliberate de greutatea coronamentului și a părții superioare a trunchiului, se afundau tot mai mult în canal. La un moment dat nu a mai putut tăia deloc. Cam o treime din lățimea canalului fusese eliberată, dar restul de două treimi era blocat de părțile cele mai groase ale sălciilor, încă prinse în rădăcini, pe malul celălalt al apei. Și atunci, în acea clipă de cumpănă, am intervenit eu, Vorbitorul!

Așa ar fi trebuit să fie. Așa ar fi trebuit să mă pot lăuda, acum, la ceas de spovedanie. Numai că a fost cam pe invers, ca să mă exprim delicat: cei din bărci au început să strige la Rack, să-i spună ceva, dar el le-a făcut semn că nu înțelege, să vorbească cu mine, că eu eram șeful cu vorbele, el era doar șeful drujbelor. Oamenii mi-au spus. N-am înțeles nimic. Mi-au mai spus o dată, mai tare, mai răspicat, vorbind mai rar, cu pauze între cuvinte. N-am înțeles nimic. Unul dintre ei, un bărbos cu figură de viking, a manevrat barca din motor și cârmă, până a lipit-o de mal și am putut să mă sui la bord, pe punte; omul mi-a vorbit la ureche, clar și deslușit, până am înțeles, apoi a manevrat iar, a ajuns în mijlocul canalului, a proptit barca cu prova-n trunchi, Rack s-a urcat și el pe punte și am început să-i explic ideea boatmanului, cerând

confirmări, când și când („Is this correct, professor?“ – omul se prezentase de la bun început și îmi spusese că-i profesor universitar; numele i l-am uitat). Rack a confirmat prin semne că da, se poate, dar că are nevoie de-o drujbă mai mare. Profesorul a manevrat iar, Rack a sărit pe mal, a luat drujba lui Mario, m-a debarcat și pe mine și a plecat cu profesorul în mijlocul canalului: s-a culcat pe burtă pe puntea bărcii, la prova, și, când barca a fost bine înfiptă cu prova în trunchi, a început să taie. Mergea greu, foarte greu, dar era o soluție, cât de cât. Acțiunea i-a stimulat și pe ceilalți boatmeni care așteptau, pe bărcile lor, deblocarea, iar doi dintre ei au venit la mal, la mine și la Mario, invitându-ne la bord, ca să tăiem și noi, cum tăia Rack, chiar și bucăți mai mici. Mario s-a urcat, eu nu („No more chainsaws here, sir!“). A mai durat o oră de muncă grea și periculoasă până când au deblocat două treimi de canal și s-a putut circula; majoritatea bărcilor au trecut, mulțumirile oamenilor ne-au înfoiat ca pe păuni („Great job, boys! Tough men, that’s what you are!“), dar profesorul a rămas cu noi, ca să ne ajute cu trunchiurile rămase. Le-au legat cu corzile de scripete, Mario a sărit în apa rece ca gheața de lângă malul opus, care-i ajungea până la piept, și acolo, brav, a tăiat rădăcinile sălciilor. Profesorul a manevrat barca și a adus ambele trunchiuri la malul nostru, unde Rack le-a fixat bine de anin și de chipper, cu toate corzile disponibile, incluziv cu coarda lui subțire, de cățărător, și le-a făcut felii subțiri, cu îndemânare și cu multă răbdare. Dacă feliile ar fi fost mai groase, eu nu le-aș fi putut urca pe mal, dar, așa, le-am scos din apă aproape pe toate. Am găsit răsuflare, printre picături, să-l vrăjesc și pe profesorul care stătea la cârmă, de-a coborât omul sub punte și ne-a fiert trei căni mari, două de

cafea și una de ceai, apoi s-a dus după Mario și l-a adus înapoi. Era ud până aproape de gât, dar mândru, cu privirea aia rea a jucătorilor de tenis când se simt imbatabili. Eu, ca mai bătrân, știam prea bine că nimeni nu e imbatabil și l-am silit să bea cafeaua cât mai fierbinte, de era să se și ardă la limbă. Nu-i păsa, îi arătase lui Rack cine-i el, cine-i Mario.

A durat încă mult până am strâns totul, am încărcat barca, am împins chipperul înapoi pe towpath, am urcat totul pe platforma din spate a vanului și am fixat chipperul la remorcare. Mult, mult timp, nu știu cât, știu doar că tremuram de frig, chițăiam de foame și eram tot mai sleit, pe măsură ce adrenalina mi se ducea din sistem. Băieții rezistau mai bine, dar prin aceleași stări treceau și ei („Noroc cu cafeaua, Moldo, hai, că ești și tu bun la ceva pe lumea asta“). Ne-am culcușit în cabină, am dat drumul la motor și la căldură, am scos pantalonii uzi fleașcă și i-am înșirat pe bord, apoi am scos eu mâncarea din rucsăcel, iar Mario capacul termosului. Atunci a sunat telefonul.

„Unde sunteți?“, a întrebat Ramon, cu o voce d-aia vinovată, preventiv-agresivă, pe care o am și eu uneori („Salut, Grig, sunt mahmur, băiatule, am băut ca porcii aseară, scrie-mi tu textul pentru rubrică azi! Nu mă lăsa, c-o să te-ajut și eu cândva etc.“), am intuit ce urmează. I-am zis că suntem la Grand Union Junction și că „aproape“ am terminat urgența, că suntem rupți și că venim la yard. „Dați fuga spre Giffard Park, vă trimit acum postcodul, că e o urgență acolo și voi sunteți cel mai aproape.“ Desigur că echipa noastră era „aproape“: restul se-ntorseseră de mult la yard. Am întrebat ce însemna Giffard Park, de parcă asta avea vreo importanță: „E undeva lângă Milton Keynes“, mi-a explicat Ramon, clasica explicație dată

unui tâmpit; am mai întrebat, la sugestia lui Mario, dacă puteam ajunge acolo pe autostradă și am primit răspunsul (meritat!) că da, pe M1, „aia care duce spre Leeds“. Corect! Cum de nu mă gândisem mai înainte?!

N-am ajuns pe niciun fel de M1 la Giffard Park, dar am ajuns, nu pot preciza cum anume, chiar dacă un rol trebuie să fie avut și combinația dintre instinctele de șofer ale lui Mario, îndemânarea lui Rack de a lucra cu GPS-ul și postcodul bun, precis, pe care mi-l dăduse Ramon. Am găsit repede urgența. Era vorba de un frasin bătrân, scorburos, doborât de vânt peste o cârciumă de fițe, d-aia cu circuit închis. Am intrat înăuntru vrând să vorbesc cu managerul, dar am băut un whisky și-am dat peste alte belele, pe care le las pentru la sfârșit; ne-am apucat de treabă. Băieții au intrat cu drujbele în coroană, apoi în trunchi, l-au decupat în bucăți suficient de mici încât să le care un om, timp în care eu am tocat toată craca mică cu chipperul, până când, de oboseală, nu mai știam dacă apa din gură este ploaie, lacrimi, scuipat sau transpirație. Teoretic, debarasarea butucilor, a logurilor, ar fi trebuit să fie numai treaba mea de helper, dar băieții au venit să m-ajute după ce-au pus drujbele jos, că vedeau cu ochii lor cu ce hal de helper s-au ales. Norocul chior a apărut de pe canalul din spatele cârciumii, sub forma unei boatmenițe doar ușor drogată, care l-a sculat și pe bețivanul ei de iubit, au coborât de pe barca lor și au venit să ne ceară butuci. Le-am zis să-și ia câți butuci poftesc, dar să și-i care singuri pe barcă, ceea ce bieții oameni au și făcut, până la un punct: ne-am dat seama că e mai scurt drumul până la barca lor decât până la boschețîi în care ascundeam noi butucii pân-atunci, așa că ne-am unit forțele. Cei doi cărau împreună un butuc, eu căram

unul, Rack și Mario câte doi de căciulă; era noapte când am terminat, dar stătuse ploaia. Am împins chipperul până la van, l-am legat, celor doi locuitori ai apelor le-am urat să se bucure de lemne, apoi ne-am fi pornit spre yard. Era șapte seara.

Dar nu ne-am pornit nicăieri. Murise demarorul, iar cele șase ore care au urmat sunt genul de ore pe care vrei să le uiți, dar nu poți. Mario și Rack au încercat totul: au meșterit la motor (cu zero rezultate), m-au trimis după crocodili, să împrumut de la cârciumă (zero rezultate), să cumpăr de la benzinăria de pe autostradă (M1, da), au demontat bateria chipperului și-au legat-o la bateria vanului, cerșind curent pentru demaror (zero rezultate), m-au convins să mă milogesc de șoferii care treceau să-și ia copiii de la școală să ne tracteze puțin, ceea ce am și făcut până am găsit un suflet de creștin (evident, un polonez; zero rezultate), m-au pus să-l sun direct pe Bog, ceea ce am și făcut, iar Bog l-a sunat, la rândul lui, pe un fost angajat care locuia în Milton Keynes și care a venit să ne-ajute (pe la zece noaptea; zero rezultate), iar a doua oară l-am sunat pe Bog din proprie inițiativă, nu m-a mai pus nimeni. Băieții se-apropiau de clacare. Niciunul din noi nu mâncase nimic de la Grand Union Junction, eram uzi, înghețați și n-aveam căldură în cabina vanului. Am explicat toate astea la telefon, deși vorbele englezești nu mai erau la mine, tot din cauza epuizării; Bog l-a sculat pe Teo și l-a trimis către noi, pe el singur, fără echipă, dar a sunat și la o firmă de tractări, să vină să ne ia cu van cu tot, că nu era de joacă. Teo a venit, ne-a adus de mâncare ce-a putut să apuce din frigiderul Dianei, adică o pungă cu morcovi. Cruzi. Morcovi d-ăia de supermarket, mici, depielați, „pulă-de-iepure“, cum le-a zis Rack. Cu morcovii ăia și cu apă (nici apă nu băuserăm) ne-am

revenit oarecum, iar tractarea am așteptat-o în cabina vanului lui Teo, la căldură; altceva! Adică ar fi fost altceva dacă Teo nu se-arăta un nebun ambițios, cu mari planuri de a se băga pe sub pielea lui Bog. Planurile erau simple și tembele: el, Teo, repară vanul nostru, ne întoarcem la Londra în plină glorie, iar Bog plătește ca prostul deranjul firmei de tractări, că d-aia-i patron, să plătească! Planurile au ieșit însă prost, demarorul vanului nostru n-a pornit cu niciun fel de gâdilătură, iar coarda de cățărare a lui Rack a plesnit, ceea ce-a dat naștere la următorul incident neverosimil, tipic britanic: Teo șofa vanul său, Rack pe al nostru, Mario a legat mașinile cu coarda, eu păzeam chipperul. Teo a pornit, ușor, apoi a accelerat, cele două vanuri au dispărut în noapte, s-au auzit apoi zgomote ciudate, apoi țipete în engleză. Mario mi-a făcut semn („Rămân eu la chipper“), am rupt-o la fugă, l-am găsit pe Rack încolțit de două babe și un moș care voiau să-l linșeze pentru că speriase lebădoiul comunitar; Teo nu se vedea nicăieri, nici el, nici vanul lui. Se întâmplase că nenorocita de coardă plesnise, Rack ieșise de pe carosabil și reușise să frâneze vanul pe iarbă, undeva lângă drum. Pe ce iarbă? Pe iarba dintre drum și o băltoacă mică, „comunitară“, unde își făcea veacul un lebădoi, comunitar și el, evident. Rack nu călcase lebădoiul, dar lebădoiul îl atacase pe Rack când coborâse din van (lebădoii-s foarte teritoriali). Rack ripostase doar cu scuipați și înjurături, moment în care băbăciunile cartierului se organizaseră-ntr-o poteră antiromânească și prolebădoiască din care abia-abia l-am scos viu pe Rack, cu toată oboseala bietei mele limbi. A mai durat o jumătate de oră până să reapară și Teo, să legăm mașinile cu o coardă groasă de scripete și să-ntoarcem ambele mașini în parcare, iar cine nu

crede să se ducă în Milton Keynes, la balta dintre străzile Broadway Avenue, Runnymede și Bromham Mill, să vadă stâlpul cu semnul „Beware of Swan“ și să-mi ceară scuze. Așa cum Teo i-a cerut scuze lui Rack, în noaptea aia, că l-a abandonat în ghearele haitei de pensionari, deși ar fi putut să oprească și să vorbească el cu ei, nu să-l lase singur până am ajuns eu la locul crimei, dar (zicea Teo) se temuse de implicații. „Care implicații, mă?“, a întrebat Mario (Rack era încă mut de furie), la care Teo, sibilinic: „Voi nu cunoașteți țara asta!“.

„A venit platforma de tractare“, a răspuns Mario, fericit, apropo de nimic special. Pentru că venise o platformă de tractare, da, dar nu era pentru noi: șoferul a trebuit să-mi explice de patru ori chestia asta, că nu-mi venea să cred într-o asemenea coincidență, dar nu l-am crezut nici după explicații, a trebuit omul să-i explice și lui Teo de vreo două ori până să acceptăm adevărul. Nu era pentru noi, pur și simplu. Era un șofer de la altă firmă de tractări, care se ducea acasă după o zi grea de muncă și care ne-ar fi luat și la bătaie la cât era de obosit, dacă nu era singur și noi patru. Ne-am băgat la loc în vanul lui Teo, am așteptat iar, în tăcere. După miezul nopții a apărut o altă platformă de tractare, iar de data asta pe mașină scria ce trebuia să scrie: numele firmei pe care o chemase Bog. Am răsuflat adânc, bine că se terminase!

Șoferul platformei, un uriaș, aproape cât Big de mare, nu s-a grăbit deloc, era de noapte, munca lui abia începea. În loc să ne ia de-acolo și să ne ducă acasă, a-nceput și el să meșterească la demaror, al cincilea deștept, după Mario, Rack, fostul angajat și Teo! Simțeam că încep să urăsc tot ce avea legătură cu demarorul ăla, dar ceea ce simțeam eu n-avea

importanță, c-a sunat Bog. Voia să vorbească direct cu șoferul. I-am pasat telefonul. Dialogul a fost mai lung decât ar fi trebuit să fie, dar nu asta m-a deranjat, ci faptul că șoferul l-a anunțat pe Bog că n-are de gând să ne ia de acolo, el doar a venit să vadă despre ce e vorba, de luat, urma să ne ia o colegă a lui, peste vreo oră, două. Nu-mi venea să cred (nici lui Bog, din ce înțelegeam din discuție). Băieții mei erau pământii la față, nici Teo nu arăta prea bine. Ce puteam să fac?

— How old is your colleague, sir?

— How's that?

— I mean, how old is she? It's a tough work, this job of yours. I wonder how a woman can cope with it!

— Ah, that. Well, she's a nice woman, she's not a whiner. Good looking, too.

— How old?

— Don't know for sure. I'm not her father! 25, I guess. Are you interested?

— No, sir, just asking, I hope you don't mind!

— Not at all, son, not at all. She's blonde, too. Named Marta. Good luck!

— Thank you, sir! Have a good night shift!

— Take care, boys.

A plecat, am rămas iar singuri în noapte. Puțin înviorați, băieții mei au mai scremut câteva glumițe către Teo („Moldo este rău de pizdă“), apoi ne-am închis iar în tăcere, în căldura vanului. După vreo jumătate de oră a apărut Ea, călare pe-o platformă de tractare, minunea lui Dumnezeu, visul viselor. Părul blond, tuns cu mașina, brațele și gâtul acoperite de tatuaje, voce de sergent, 50 de ani bătuți pe muchie. Cea mai dură lesbiană pe care o întâlnisem vreodată. Cât timp a

ancorat vanul nostru în cabluri pe platforma ei, Rack și Mario s-au ascuns în tufișuri ca să poată râde ca hienele (se prefăceau că fac pipi), Teo s-a mulțumit să tușească cu subînțeles, iar eu mă străduiam să-i fac conversație Martei, ca un veritabil team leader, ca un om cu răspunderi. Din păcate, Marta s-a dovedit, pe lângă foarte dură, și taciturnă, și puternică fizic: a refuzat brutal orice ajutor pentru manevrele de ancorare, a făcut totul singură, extraordinar de precis. O meseriașă admirabilă. O femeie ca ea, în mod sigur, câștiga o groază de bani, destul cât să țină un harem, dac-ar fi vrut (ceea ce, vai, nu pot afirma și despre mine). Când totul a fost gata, ne-a făcut semn să urcăm în cabina platformei, apoi a apucat-o pe M1, ducându-ne prin noapte ca vântul, ca gândul, ca dorul și ca blestemul: Bricket Wood, M25, A10, Southbury, A110, Wharf Road. Teo se ținuse după noi, lipit ca o umbră. În yard nici n-am intrat cu mașinile, doar ne-am lăsat sculele în lockerul nostru, ne-am suit la Teo-n van și-am ajuns în sfârșit acasă, pe Royston Avenue. De Marta ne despărțiserăm la yard („Moldo, cere-i numărul de telefon, n-o fă acum pe labagiul"), că plecase cu vanul nostru direct la depanare, iar Teo s-a dus și el să se culce acasă la el, în Epping Forest („Io zic că ăsta deja o fute pe neagra"). Era trecut de mult de două noaptea, dar n-aveam ce face, că puțeam foarte tare, așa că ne-am spălat și am mâncat, cât am putut de silențioși, dar tot am trezit-o pe Madam Simina („Sunteți bine, mamă?"). Când ne strecuram la somn, Rack a remarcat în trecere:

— Miroseai a băutură.

— Cine, mă, eu?!

— Nu tu, Moldo mirosea.

— Am băut un whisky la cârciumă.

— Ai bani!
— Nu l-am plătit, mi-a făcut cinste un homosexual.
— De ce?
— Eu de unde să știu?!
— Al dracu’ Moldo, se bagă-n seamă cu femeile, da’ el…
— La derută, așa-s ăștia, se hlizește Mario.
— Nu, serios, zice Rack.
— Dacă-ți zic.
— Păi, nu ne povestești?
— Lasă, că vă povestesc mâine. Acum sunt mort.

De fapt, nu știu cum, nu le-am povestit niciodată ce se întâmplase în cârciumă și-n ce belele aș fi putut să mă bag, dacă nu-mi luam seama la timp; nu că Rack, cu lebădoiul lui, nu se băgase în belele, dar el avea scuza obiectivă că nu cunoștea limba. La mine însă fusese vorba de pura prostie, pe de o parte, combinată cu pofta bolnavă de alcool, pe de altă parte. Cu toate că nu le-am povestit practic nimic, băieții au umplut apoi yardul cu basme despre cele două cuceriri ale lui Moldo (Marta și „homalăul“), spre marea bucurie a lui Big, care-a comentat vocal după ce i-a făcut Nea Ică o traducere din topor: „Meehi is a fucker! Told you guys, have I not? Hă, hă, hă, hă!“. Totuși, n-am lăsat povestea să se piardă și am scris-o în revistă, cam la un an și ceva distanță, după ce mă certasem iar cu Mihai la o ședință în redacție, tot pe tema preaiubitei lui corectitudini politice. Copiez mai jos textul publicat atunci, ca să fie clar ce înseamnă pentru un reporter să i se dea cu țârâita spațiu tipografic:

> Din păcate pentru tine, cititor al acestei reviste, mi-am amintit de încă o poveste despre un pub britanic, așa c-am

decis să nu mut rubrica în altă țară până n-o scriu și p-asta. Din păcate și pentru tine, coleg de la revistă, nu am poză cu acest pub, din motivele de mai jos; acuma, ce să zic, nu-i bai, că și-așa n-ai tu nevoie de poze!

Era deci o zi sinistră de februarie, ploua mocănește, iar echipa mea a primit o urgență, undeva la canal. Ne-am dus, am muncit ca câinii, lucrarea a fost foarte grea, dar în vreo șase ore am răzbit-o: deblocaserăm canalul, traficul a fost reluat, boat people ne-au mulțumit, toată lumea era fericită. Atunci sună telefonul: „Băieți, îmi pare rău, știu că sunteți uzi fleașcă, dar mai avem o urgență în orașul Milton Keynes, n-avem pe cine trimite. Mult noroc!“. Ce să-i zici unui manager la faza asta? Să-l înjuri? Bunînțeles că-l înjuri de toate cele! După ce-nchizi telefonul.

În Milton Keynes era vorba de-un pub de fițe, peste acoperișul căruia se prăbușise un frasin bătrân. Nu mâncaserăm nimic toată ziua, eram cu energia aproape pe zero, dar am dat drumul la treabă ca turbații, măcar să ne-ncălzim de la mișcare, în ploaia aia rece. Se făcuse noapte, noi eram aproape gata, dar nu aveam unde depozita buștenii rezultați din frasin (logurile, cum zicea managerul nostru, de mă zgâiam la el ca prostul, că-nțelegeam *logo*-urile!). Intru în pub, mă duc la barman, îi zic că vreau să vorbesc cu proprietarul. Barmanul, o arătare ca-n filme: foarte tânăr, extraordinar de frumos, cu jumătate de țeastă tunsă cu mașina, iar cealaltă jumătate „sculată“ cu fixativ (în creștet) și cu pleată lăsată să curgă unduios pe umărul stâng. Culoarea părului? Un albastru de mă dureau ochii, cum n-am văzut decât în *Avatar*. Vă imaginați faza: eu eram în echipamentul de muncă, ud și murdar ca toți

dracii, cu casca-n cap și drujba-n mână; barmanul, scos din cutie. În loc să-l aducă pe proprietar, s-a dus și mi-a adus un scotch mic, pe care mi l-a întins c-o rafală de zâmbete cu totul și cu totul dubioase. Atunci m-am uitat și eu în jur: acolo, în The Giffard Park Pub, erau numai bărbați singuri, săriți de 50 de ani, care se uitau la mine cu aceleași zâmbete ca barmanul. L-am lăsat dracului de proprietar cu frasinul lui cu tot, mi-am luat echipa și ne-am dus la camionetă; dar, când e să fie cu ghinion…

Ni se stricase demarorul. Asta era pe la orele șapte seara. Știți când am ajuns noi acasă, în Londra? La două noaptea. Arșice de oboseală și de foame, evident.

Asta nu m-a scutit de râsetele de a doua zi din yard: „What's up, Mickey, you got a girlfriend in Milton Keynes?!“. (*The Giffard Park*, Milton Keynes)

Precizări de încheiere: whisky-ul „mic“ a fost de 50 de mililitri, nu de 20; era vorba de o Joi Neagră de ianuarie, nu de februarie; pentru ea ni s-au trecut 2.000 de lire în gang sheet, și tot degeaba; nu mi s-a spus niciodată „Mickey“ în yard, am fost totdeauna Meehi pentru briți și Moldo pentru români, dar cum să explici treaba asta în 1.000 de semne?

!

Okocim

Ne-am trezit pe la cinci, ne-am uitat unii la alții, apoi ne-am culcat la loc. Bog ne dăduse liber pentru a doua zi, iar asta, plus promisiunea de 2.000 de lire, ne-a făcut să dormim forțat, cu patimă, până pe la vreo zece, zece și ceva. Atunci nu știam, abia pe urmă am aflat că așa dorm muncitorii în zilele libere: enorm, mult peste necesar, ca să recupereze și să facă și provizii, dacă se poate (nu se poate). Eu am dat un fel de deșteptare, adică m-am sucit o vreme prin bucătărie, dar degeaba, că nu-mi era foame, apoi m-am întors, m-am îmbrăcat „civil" și-am plecat, lăsându-i pe băieți încleștați de somnul lor fals. Aveam la mine o hartă din 2009, de când făcusem pe turistul prin Londra, dar era absolut inutilă, că arăta doar centrul: limita de nord a orașului este Nordcircularul, iar noi eram dincolo, între Nordcircular și A110; oricum, harta nu acoperea decât o zecime din Londra reală, poate nici atât. Cât le trebuie turiștilor, nu mai mult: ce să caute ei la nord de Regent's Canal? Ce, eu aș fi trecut dincolo, cu cinci ani în urmă, când încă nu mă plesnise criza peste bot?!

Am ieșit să fac o tură prin cartier, să amușin, cum face orice om de teren, fie că-și dă seama, fie că nu („Nu știi niciodată cum te-alegi c-o pleașcă, c-un subiect gras"): o stradă

principală (Chingford Mount), magazine aliniate, baruri, o biserică, un părculeț (Memorial Park), locuințe-tip, un complex comercial (Morrisons), școli, agenții bancare, case de pariuri, un masjid sunnit, un printshop, un newsagent's, o spălătorie, nimic special. Am început să iau magazinele la rând, deși aveam senzația c-am uitat ceva; magazine ca orice magazine, din care cumperi tot ce-ți trebuie, dacă ai bani (și tot ce nu-ți trebuie, dacă ai bani și ești prost). Senzația devenea tot mai puternică cu fiecare magazin pe care-l bifam în drum. Trebuia să-mi cumpăr ceva, dar ce? O hartă? Nu, nu era asta. Un oyster, să am pentru când o fi momentul? Am cumpărat oysterul și degeaba, că senzația era tot acolo. Ce naiba?

Le-am luat la rând, înapoi. Spălătoria. Spălătoria? Spălătoria! Asta era! Cât de dobitoc putusem să fiu! Spălătoria! Păi, nu văzusem în filmele americane? Eram doctor în așa ceva, dar nu-mi trecuse prin cap că la „laundry“ poți să-ți și speli pantalonii duhnitori de la muncă, nu doar să agăți gagici neînțelese și vedete fugite de-acasă! Am luat-o la picior spre casa lui Don Dănuț, dar apoi am cugetat și m-am întors la spălătorie (launderettes), ca să văd ce și cum. Am intrat, am dat bună ziua (nu m-a băgat nimeni în seamă), apoi am stat și m-am uitat. Erau mașini de spălat mai mari și mai mici, cu programe la alegere, de la alea scurte, pentru ciorăpei, până la „heavy soil“, exact ce-mi trebuia mie. Funcționau cu monede de-o liră sau de două, după caz, iar detergentul trebuia să ți-l aduci de-acasă (mai târziu am învățat că se putea obține și la fața locului, dar atunci nu știam). Pe peretele opus erau mașinile de uscat (tumble dryers), tot așa, mari și mici, care mergeau cu monede de-o liră sau de 20 de pence; am stat să

văd cum le folosesc oamenii, cum le pornesc și cum le opresc, apoi am luat viteză spre casă, cu planuri mărețe în privința mirosurilor echipei mele. Damfule, te-am învins! Duhoareo, ți-a sosit ceasul! Predă-te, izule, ești înconjurat! *La commedia è finita*, putoareo!

I-am găsit pe băieți în bucătărie, ascultând manele (Mario) și tăguindu-se pe Facebook (Rack); le-am povestit măreața mea idee și-am trăit să-i aud spunând:

— Muie.

— Ce?!

— La ce să ne spălăm pantalonii?

— Păi, ca să nu mai put!

— Și nu mergem iar la muncă dup-aia?

— Ba da, și ne simțim și noi mai bine, nu mai mergem atâtea ore în miros, dus și-ntors… ce, nu-ți convine să te simți și tu mai om?

Rack n-a răspuns nimic, s-a băgat la loc, cu nasu-n telefon.

— Moldo, mare boier! Boier de boier, bă! Tu ești mici copii! zice Mario și râde singur.

— Nici tu nu vrei?

— Da' cât costă?

— Ar fi două lire de om, spălatul, și o liră, uscatul, hai, o liră și patruzeci de pence, ca să fim siguri că s-au uscat bine. Ce zici?

— Nu știu ce să zic… Moș nu ne-a pus niciodată să ne spălăm pantalonii, doar ne punea să ne ungem bocancii cu alifie, c-aia-i gratis. De bocanci îl futea pe el grija, că dăduse bani pe ei, îi luase pe firmă, pe firma lui. Pantalonii sunt pomană, i-a dat Big pe de-a moaca, din ăia prea rupți ca să-i mai poarte brițiii. Nu-ș ce să zic, Moldo!

— Facem și noi o încercare! Ți-e de bani?

— Și de bani, și de boierie, cumva. Sau am venit aici pe muncă, sau pe boierie!

— Uite, plătesc eu la spălătorie, să vedem cum iese treaba, și, dacă nu-ți place, nu-mi dai niciun ban, rămâne c-a fost cinstea mea! Dacă iese bine, îmi dai trei lire patruzeci și poate data viitoare îl convingem și pe Rack, ce zici?

— Mă bag. Da' nu-ți dau nimic înainte! Și te ocupi tu de toate, eu nu mă bag, OK?

— OK. Dă nădragii-ncoa'.

— Hai că-ți dau și supratricoul, și hanoracul, și mănușile. E loc în mașină?

— E, ca popa.

— Și pentru niște ciorapi jegoși? Ca să nu-i mai spăl eu la chiuvetă, futu-i.

— Și.

— Hai că-ți fac o sacoșă cu toate ale mele.

Nu mai dădusem vreodată șpagă cuiva ca să-l fac să-și spele hainele, dar am constatat atunci că e un început pentru toate. Începutul este greu, urnirea din inerție, din punctul mort:

— Păi, așa nu-mi convine! mârâie Rack.

Eram acum singuri în bucătărie.

— Lu' ăsta îi speli moca și mie nu?

Deci unitatea de monolit a băieților lui Moș era o iluzie.

— Nu-i spăl moca, îmi dă banii dup-aia.

— Dacă vrea pula lui!

— Dacă vrea. Așa a fost vorba, da.

— Păi, nu-i corect! Așa, mersi, pot și eu… că dacă vreau, că nu știu ce…

— Dacă vrei, umple și tu o sacoșă cu lucruri de spălat, că le bag și p-ale tale cu celelalte.

— Și, dacă nu-mi convine cum ies de la spălat, nu-ți dau nimic?!

— Exact.

— Și, dacă lu' Mario-i convine, îți dă trei lire patruzeci, da' dacă nu-i convine, nu?

— Exact.

— Ai tu-n cap o șmecherie… c-altfel ție ce-ți iese din treaba asta?!

— Așa-s eu, mai prost.

— Mă mai iei și la mișto! Da' treaba ta, o să vedem noi până la urmă cine face mișto de cine. Hai să-ți dau și lucrurile mele.

Din dormitor venea Mario, cu o sacoșă plină.

— Bă, vezi că le las aici, în hol! Cât durează spălatul?

— Vreo oră, cu tot cu uscat, de ce?

— Ziceam să mă duc până la Morrisons, să cumpăr de mâncare.

Am stat și m-am gândit.

— Păi, n-ar fi mai bine să iau eu de la un supermarket d-ăsta de cartier, decât să te duci tocmai la Morrisons? Că tot n-am ce face cât le spală mașina, doar când le usucă trebuie să le păzesc. În timpul ăsta, voi gătiți, mai câștigăm timp, ce ziceți?

— Vezi că la supermarket nu e mașină d-aia de plătit, trebuie să plătești la vânzător, d-aia zic.

— Lasă, mă, spune Rack, că Moldo știe să vorbească cu ăștia. Ce, Moș cum vorbea? Nu cumpăra de la turc? Se descurcă și el, ce mare chestie!?

— La ce turc?

— E un turc pe colț, lângă spălătorie, îi zice „La Doi Frați“, îl vezi tu. Ia pentru o tocană.

— Mai bine să facem varză, zice Mario, pofticios.

— Varză călită, cu cârnați polonezi și slănină de la noi din congelator, îmi explică Rack. Cu Moș, făceam. Îți place?

— Da. Hai c-am plecat, vin repede.

Am ieșit, încărcat cu patru sacoșe parcă umflate cu pompa. Hainele murdare a trei oameni nu încăpuseră în trei sacoșe, dar nu asta mă preocupa în acel moment, ci un lucru mult mai simplu: ce putea oare să însemne „alifie gratis de bocanci“...?!

La spălătorie ar fi mers perfect, dacă aș fi avut bani mărunți, monede și detergent. Pentru că n-aveam (și nici nu știam pe vremea aia să o iau cu lugu-lugu pe tăntica de la launderettes), m-am dus cu sacoșele direct la turc. Am găsit imediat supermarketul (Two Brothers), am intrat și l-am întrebat pe vânzător:

— Hi! May I leave my bags here?

— O'cos, ma fren!

Am luat un coș și l-am umplut cu de toate, inclusiv varză, ceapă, ulei, detergent și cârnați picanți (Sokołów), fără să-mi dau seama că uitam o grămadă de chestii esențiale; aveam să-mi dau seama mai târziu. La casă, l-am rugat pe „turc“ să-mi dea rest mărunt la bancnota de 50 de lire.

— I need some coins for the laundry, you know!

— O'cos, ma fren, no broblem! Where are you from?

— Romania.

— Nice, ma fren! Romania, good men, hard workin'! Men, good! Gipsy, bad!

— They steal from you?

— No, ma fren, men don't steal, gipsy steal! Gipsy ladies beg outside my shop, gipsy kids steal from my shop, I let them go! Poor kids, pity for them, what can I do?!

— O, this is your shop! I thought you just work here, sorry!

— No, no, ma fren, no sorry! You good man, you ma fren, no sorry!

— I'm glad we are friends. My name is Meehi, what's your name?

— I'm Cenghiz, ma fren! Nice to meet you!

— Nice to meet you too, mister Cenghiz! Are you Turkish?

— I am Kurd, ma fren! From Kurdistan, you know where is it?

— Eastern Turkey?

— Exactly, ma fren! Kurdistan in Turkey, you good man, nice to meet you, again! Here is your change, here is your coins, one pound, two pound, twenty pence! See you, ma fren!

— See you, mister Cenghiz!

Kurd, carevasăzică. Doi frați kurzi, afacere de familie. Kurdistan, nu Turcia… clar. „Transilvania, nu România", nimic nou, „Catalunia, nu Spania", „Drumul Taberei, nu Berceni", aceeași poezie, veche de când lumea. Vezi că eu sunt nobil și tu nu, poate-ți dau și una după ceafă. Am intrat în spălătorie.

Din a doua încercare, a mers: m-am prins destul de repede că e-o idee proastă să bagi monede de două lire în mașina care funcționează cu monede de-o liră, așa că am scos toate hainele din cuvă, le-am îndesat într-un coș mare și le-am mutat în cuva celeilalte mașini. Nu prea era ca-n filme, să fiu singur în spălătorie c-o gagică bună, care să m-ajute și cu care să intru-n vorbă, să povestim amândoi câte-n lună și-n stele cât se spală rufele, apoi să cumpărăm un pachețel de prezervative și să

terminăm ziua la ea acasă, cu vecinii bătând în calorifer. Nu eram singur în spălătorie. Mai era o negresă grasă tare, care aștepta să i se usuce hainele din tumbler, și doi adolescenți arabi, care n-aveau nicio rufă la spălat, dar se adăpostiseră acolo și vorbeau foarte tare unul cu altul, de fapt, strigau, păreau că se ceartă. Negresei îi era cam frică de ei, dar n-aveam ce-i face: am turnat și detergentul, am pornit mașina (45 de minute) și am plecat să duc cumpărăturile.

De necrezut, dar băieții se culcaseră iar. E drept, îmbrăcați. Mario adormise de-a binelea, Rack își butona telefonul, încruntat, ca de obicei. Mi-a făcut semn să tac, să nu-l sculăm pe Mario, așa c-am dus totul în bucătărie și-am început să-nșir cumpărăturile pe masă.

— La ce-ai luat ceapă?

— Să punem în varza călită. Iese mai bună.

— Atunci o s-o faci tu! Bulion ai luat?

— Ce, s-a terminat?

— S-a cam. N-ai luat ceai, n-ai luat margarină, n-ai luat mălai, n-ai luat mărar, n-ai luat pâine, n-ai luat lapte, n-ai luat cafea, nimic n-ai luat. Bere ai luat?

— Nu.

— Mai bine-l trimiteam pe prostul ăla la Morrisons!

— Lasă, că oricum mă duc iar, când o fi să bag la uscat. Și trec iar pe la turc.

— Bon ai luat?

— Nu, de ce?

— Păi, cum vrei să calculăm cât vine de om? Că astea-s pentru toți, ce, nu mâncăm toți trei?

— Eu nu beau cafea.

— O treci pe bon separat, că-ți dă turcul, dacă-i ceri! Moș așa făcea, când luam bere pentru noi și el nu voia să pună bani.

— Păi, de ce să nu pună?

— Păi, dacă n-o bea?!

— Moș?!

— Moș, cine. Cât a avut țuică de-acasă, nici nu s-a atins de bere, beam noi singuri câte-o bere după muncă. E bine să ai o bere rece când ieși seara de la duș, ce, nu-i bine?

— Da' voi luați bere pentru toată săptămâna și-o țineți în cămară, lângă toate proviziile?

— În afară de cutiile pe care le țineam în frigider, să le-avem reci.

— Și nu v-o bea nimeni? Don Dănuț?

Rack pufnește disprețuitor, dar în șoaptă:

— Don Dănuț nu bea, are boală pe orice fel de băutură. Lasă, c-o să vezi tu.

— Ie-te-al dracu' apevist… hai c-am plecat, sper să nu uit nimic.

— Sper!

Rufele erau spălate, le-am scos din mașină, le-am băgat într-unul din tumblere, l-am îndopat cu monede de-o liră și de douăzeci de pence, apoi m-am pus pe așteptat. M-am plictisit groaznic: vineri la prânz să n-ai nicio treabă, doar să te uiți ca vițeaua la hainele care se învârtesc zeci de minute în șir, într-o vechitură de tumbler londonez! Abia mult mai târziu am aflat că era atât de plictisitor, încât unii localnici, mai amărâți, își făcuseră din asta o ocupație: spălau și uscau rufele altora, contra unor mici sume de bani negri. Bani negri pentru rufe albe. La propriu: în Chingford, șomerii albi spală rufele

muncitorilor negri. Sigur, le-ar spăla și p-ale muncitorilor români, dar de ce să se deranjeze, când pentru asta există Moldo?!

— Gata, domnilor.

Am lăsat sacoșele cu haine în dormitor și pe cele cu cumpărături în bucătărie. Între timp, Mario făcuse ochi, toca varza, foarte sprinten. Rack topea în ulei slănina, tăiată bucățele.

— Credeam c-ai fugit cu banii!

— Cu banii mei?

Băieții râd, își desface fiecare câte-o bere.

— Erai în stare! Tu nu bei?

— Ba da.

Bere de o liră, la cutie. Bine că mi-a dat prin cap să iau și câteva de la rece.

— Hai noroc!

— Noroc! Curăță tu ceapa, că ai zis că te pricepi.

Am muncit toți la varza aia, dar a ieșit într-adevăr bună. Slănina fusese afumată, ceapa multă și călită cât trebuie, varza amestecată tot timpul ca să nu se prindă, mărarul, piperul și bulionul puse la timp, cârnații picanți, mămăliga bine legată, noi, cu stomacurile spălate de bere. Fiecare a mâncat câte trei porții. Din câte-mi amintesc, eu mai puteam, dar m-am oprit, ca să nu fac opinie separată.

— Hai că se pricepe Moldo.

— Să vezi ce muie-ți iei de la Madam Simina dacă faci mâncare mai bună ca a ei!

Mario râde.

— Te fute moldoveanca!

— Lasă, că-i obișnuit, c-așa-i la ei.

— Măi băieți, eu sunt bucureștean!

— Da, și eu sunt regina Angliei, zice Rack. Mario, tu speli vasele. Moldo, tu faci socotelile, ne spui câți bani avem să-ți dăm. Eu ung bocancii.

— Îi ungi și p-ai mei?

— Dă-i încoace. Alifia și-așa-i pe degeaba. Aoleo, Moldo, cu ăștia să te duci la balet, nu la muncă! Ce dracu-i pielea așa moale?

— Na, bocanci de munte, de traseu. Sunt făcuți pentru mers, nu să reziste la drujbă.

— Am mai văzut d-ăștia, zice Mario, de la chiuvetă, întors cu spatele către noi. La o pizdă, una din Timișoara, de umbla frate-meu cu ea. Tot așa avea, da' cu șireturi verzi.

— Cine, Giani?

Mario se șterge pe mâini și-și aduce portofelul din dormitor.

— 12 lire, mâncarea și berea. Plus o liră cafeaua. Plus trei lire patruzeci, spălatul și uscatul, da' p-ăia mi-i dai numai dacă vrei.

Mario îmi dă o bancnotă de 20 de lire.

— Dă tu și pentru mine, zice Rack, cu mâinile pline de unsoare, și îți dau eu dup-aia, când ți-i dau și p-ăilalți.

Am înțeles atunci că băieții aveau și o contabilitate separată, numai a lor. Abia după vreo lună i-am dibuit necesitatea: nu de plăcere o țineau ei și nici ca să mă excludă, dar, atunci, așa am crezut. N-am zis nimic, am adunat restul pentru Mario, dintr-o bancnotă de cinci și niște monede, și i l-am dat. L-a numărat cu atenție.

— E corect Moldo, mă! Vezi că nu-i țepuitor?

— Ce, voiai să te facă-n față? se strâmbă Rack la el. Lasă, urma alege!

— Eu mă duc să mă culc, cască Mario.

— Hai că vin și eu. Bate vântul, bate… zice Rack, spălându-se pe mâini. Să vezi ce ne fute mâine Bog! Parcă văd. Moldo, te culci și tu?

— Nu, că nu mi-e somn. Mă duc să mă plimb.

— Treaba ta, să nu zici că nu ți-am spus.

Mă uitasem pe Google Maps, pe rabla mea de laptop, îmi făcusem o idee despre cartier și eram sigur că nu mă rătăcesc. M-am rătăcit: după vreo patru ore de mers țeapăn, habar n-aveam pe unde sunt, m-am apucat să întreb lumea dintr-o stație de autobuz, că mi-era că m-apucă noaptea pe coclauri. Oamenii, săracii, foarte binevoitori, tot încercau să se lămurească unde vreau s-ajung (asta înțelegeam), eu le spuneam că vreau s-ajung în Chingford (asta înțelegeau), ei îmi spuneau ceva de Chingford (asta nu mai înțelegeam), se adunase lume ca la urs. Norocul meu că-ntre toți londonezii ăia s-a nimerit și un polonez, după accent, muncitor, după haine:

— Where do want to go?

— Chingford.

— This is Chingford.

— No, this is not Chingford! Chingford is where I live.

— You live in Chingford Mount?

— Yes.

— This is Chingford Hatch. Take this way and there is Chingford Mount. When you got to Iceland store, take left.

— Iceland store, left. Thank you, sir!

— Nothing.

Oamenii m-au privit scârbiți. Mi-am dat seama că minute în șir îmi spuseseră și ei exact același lucru, dar eu nu pricepusem nimic, din cauza accentului. Ei mă înțelegeau perfect, eu pe ei, deloc. Și asta e tot barieră de limbă!

Băieții mei stăteau ca pe ghimpi, îmbrăcați cu hainele bune, bărbieriți, încălțați, trepidau. Mă așteptaseră o grămadă, ba chiar împrumutaseră și vanul lui Teo:

— Hai, Moldo, unde dracu-ai fost, fi-ți-ar plimbarea de cap să-ți fie, parc-ai fi curvă, să te plimbi pe străzi fără nicio treabă! Hai, că ne-a chemat Nea Ică la o bere!

— Și pe mine?

— Mai ales pe tine! Că, dacă nu zicea să nu venim fără tine, eram plecați de mult, fir-ai al dracului! Hai, că la el în curte s-a dat drumul la grătar, o să fie mișto!

— Unde, la el în curte?

— Hai, că mergem și vezi.

Am plecat cu mașina. Dăduseră cu banul, câștigase Mario, șofa el la dus, iar Rack se linsese pe bot de bere, urma să conducă la-ntors. N-am mers mult, am oprit pe-o stradă fenomenal de asemănătoare cu-a noastră, Tysoe Road. Nea Ică n-a răspuns nici la telefon, nici la soneria de la ușă, iar Rack s-a vârât printr-un gang, pe lângă casă, și-a intrat direct în curte, pe urmă a venit la ușă prin interior și ne-a deschis:

— Hai, că ăștia au luat-o repede. Nici focul nu l-au aprins încă și sunt deja făcuți.

Am intrat în casă (identică cu a noastră), am trecut prin hol, prin bucătărie, am ieșit în curtea din spate. Acolo erau vreo cinci bărbați care beau whisky direct din sticlă, o plimbau de la unul la altul. Glenfiddich. Nea Ică, nicăieri.

— Ooo, lume nouă, a venit băieții lu' domnu' Walter! Hai noroc, băieți.

Am dat mâna cu toți, fără să mă prezint. Nu era un moment bun pentru memoria numelor. Mario a fost inspirat: a adus repede două pahare din bucătărie, pentru el și pentru mine.

— Noroc, Nea Găbiță! Bem numai noi doi, că Rack e cu mașina.

— Și voi de ce beți din pahare?

— Ca să vadă Rack cât bem, Nea Găbiță! Că altfel ne ceartă mâine la muncă, inventează c-am băut nu știu cât, da' așa, dacă ține socoteala, n-are ce să zică!

— Așa, mă, așa! Hai noroc, ori bem, ori ce facem?

Din televizorul bucătăriei se-auzeau manele foarte tare. Babi Minune. Toți fumau, se uitau la noi, așteptau. Mario a băut tot paharul, am făcut și eu la fel, apoi am întins paharele (Mario primul, eu după el):

— Bogdaproste, Nea Găbiță! Ăsta e d-ăla bunul, să trăiești, să-ți dea Dumnezeu sănătate! Mai merge-o dată?

Ne-a umplut iar paharele, hohotind:

— Așa, mă, așa! Păi, azi bem d-ăla bunul, că doar e zi de leafă!

Toți râdeau ca animalele. M-am apropiat de Rack, care sufla de zor ca s-aprindă focul.

— E de furat, îmi șoptește el printre dinți. D-aia râd ăștia așa, nu că azi e zi de leafă! Aștia nu beau niciodată din ce muncesc, beau numai din ce fură, așa-i la ei. Bea încet, ai grijă.

Am băut încet, dar, până a venit Nea Ică să ne salveze, tot băuserăm trei pahare. Fusese să cumpere cidru și bere de mai

multe feluri, să nu-i îmbete Găbiță băieții cu whisky, dar n-ajunsese la timp.

— Bă, nepoate! Mânzule! Mihai, ce faceți, bă, ați început fără mine?

— Am băut câte-un pahar de cunoștință, Nea Ică.

— Lasă, bă, că vă dau eu, gata cu tăria, că vă ia de cap. Uite aici, cidru dulce, ați mai băut d-ăsta?

— Eu nu.

— Nici eu, Nea Ică.

— Eu sunt cu mașina.

— Tu ești caraulă la grătar, lasă cu azi beau cu băieții ăștia. Hai noroc, bă! Mânzule! Mihai! Hai, luați, că e bun și rece.

Am băut și-o sticlă din cidrul lui Nea Ică. Era groaznic, avea gust de bomboane, de dropsuri, de ciocolățele de brad.

— Ce e, bă, nu-ți prea place?

— Prea dulce pentru gustul meu, Nea Ică.

— Ia niște bere australiană, atunci. Asta e amară, bă, e bună, e rece.

Mario rămăsese pe cidru. Ortacii lui Nea Găbiță începuseră să danseze manele, cu alte două sticle de whisky trecute din mână-n mână. Le scoteau dintr-o cutie de carton așezată pe pământ, lângă grătar. Berea australiană nu era dulce ca cidrul, era doar dulceagă. Am băut-o pe toată, am plescăit.

— Parcă e tot dulce, Nea Ică.

— Bă, da’ zgarandiv mai ești la băutură!

— Nu sunt, Nea Ică, da’ zic cinstit.

— E bine să zici cinstit, da. Cinstea bate fița, omenia bate boieria. Ia niște bere poloneză, da’ vezi că asta-i tare și amară, nu știu dac-o să-ți placă. Mie-mi place, da’ io-s obișnuit.

Am băut. Extraordinar de bună. Am terminat cutia, am râgâit, am mai cerut una:

— Ca să fiu sigur că-mi place, Nea Ică!

— Ia, bă, ia, c-am luat multe și de toate. Eu de unde să știu ce vă place, bă?

Îmi amintesc sigur că pe a doua cutie m-am uitat să văd ce scrie, iar cu a treia m-am dus la grătar, să-l „ajut“ pe Rack, care se descurca perfect, ca un adevărat meșter. M-a izgonit, că-l încurcam, așa c-am terminat berea și mi-am trimis singur un sms cu numele ei, ca să fiu sigur că nu uit cum se numește, s-o caut și în prăvălia lui Cenghiz, că prea era bună. Ăsta e ultimul lucru pe care mi-l amintesc din seara de vineri, de la Nea Ică. Okocim.

Teo

M-am trezit în beznă. Și în spațiu, și în timp: nu vedeam nimic (băieții acoperiseră fereastra cu o pătură), nu știam unde eram, nici „când“ eram; tot ce simțeam era derută, sete, nevoie presantă de pipi. Am rămas întins, nemișcat, încercând să-mi dau seama despre ce e vorba. Da, era clar că-i vorba de-un pat, deci nu eram pe munte, în cort, după vreo seară densă la foc (se-ntâmplă!). Nu era patul vreunei gagici, că mirosea urât, a stătut, a transpirație (ăsta era sacul jegosului de Teo). Nu eram nici acasă la mine, că patul n-avea arcurile lăsate în stânga. Aș fi putut fi în redacție, că se auzeau sforăituri, dar de ce nu trăsnea a fum de țigară? Nu, nu eram nici în redacție. M-am pipăit: eram întreg, aveam pe mine chiloți, ciorapi și tricou, iar blugii îmi erau sub cap, mototoliți, pe post de pernă. Perna era la mine între picioare, am scos-o pe dibuite, am mirosit-o: ieftină, nespălată de multă vreme. Unde dracu' puteam să fiu?!

Am închis ochii, mi-am ținut respirația cât am putut, până mi-am auzit pulsul în gât, apoi am inspirat adânc, am zăbovit să-mi adun saliva în gură, apoi am înghițit-o. Mai trecusem prin așa ceva, știam drillul. Am repetat, apoi am început să-mi contractez ritmic mușchii Kegel, cu care ocazie am constatat că am o grămadă de febră musculară pe la cu totul alți

mușchi, mai ales ai spatelui. M-am pârâit de spinare, o dată lung, o dată scurt, apoi mi-am amintit tot. Eram în Anglia, la munca de jos. Le amestecasem c-o seară înainte. Mă făcusem de râs!

Am coborât cu prudență din pat, m-am dus la bucătărie, am băut multă apă. Avea gust rău, dar nu conta. Nu m-am dus la toaleta de sus, c-ar fi trebuit să trag apa, am ieșit în grădina din spatele casei și am făcut acolo pipi, printre niște boscheți; era foarte frig, dar îmi făcea bine. Când am intrat înapoi în bucătărie, mi-am dat seama că aveam ciorapii uzi, aș fi făcut numai urme pe podeaua frecată de Madam Simina; i-am scos, mi-am șters tălpile bine-bine pe preș, apoi am intrat tiptil și m-am culcat la loc. Nu aprinsesem nicio lumină. Am adormit.

Am auzit când a sunat alarma telefonului lui Rack, dimineața, dar am făcut pe mortul, c-aveam de aflat chestii, iar pentru asta trebuia să-i las să se urnească și să se dezmeticească singuri. Rack și-a oprit de două ori alarma, a treia oară s-a trezit de-a binelea, s-a dat jos din pat și-a plecat lipăind spre baie. Când s-a întors, a aprins lumina din tavan, ca să ne trezească și pe noi. Am deschis ochii.

— Iete că n-a murit.

— Cine, mă, eu?!

— Nu tu, Moldo.

Mario s-a uitat la mine, rânjind vesel.

— Mai trăiești, bețivule?

— Trăiesc numai de-al naibii, să moară dușmanii!

— Iete-al dracu' moldovean! se minunează Rack. Am crezut că mori.

— Nu mor caii când vor câinii, n-avea tu frica aia. Și nu sunt moldovean.

— Mai ții minte ce-ai făcut aseară?

— Normal!

— Ce-al dracu-i ăsta, se minunează și Mario. Și ție, care ți-era milă de el!

— Mie, mă?! se indignează Rack. Mi-era că moare, dracu', și rămânem cu hoitu' pe cap! Ce spuneam la poliție?

— Ce, îl omorâserăm noi?

— Nu, da' ce spuneam? C-a crăpat de băutură? Ne credea cineva? Și cine era să traducă, dacă era să explicăm, ă?

— Traducea aia mică, îi zic eu și-i fac cu ochiul. Abia aștepți să te traducă, ce, n-am văzut eu cum te uiți la curul ei?

Mario a început să râdă înfundat, cum râdea el când eram înăuntru, în casă:

— Asta așa e!

— Și ce, tu nu te uiți?

— Eu am voie, că n-am femeie acasă!

M-am întors spre Rack (eram pe pat, îmi trăgeam blugii pe mine):

— Ce, ești însurat?

— Nu.

— Are prietenă! sughite Mario. O iubește! Îi zice „Iubi"! Să-l auzi pe Skype, e belea!

— O să vezi tu belea, dacă nu-ți ții pliscul ăla, mârâie Rack. Și tu, Moldo? La ce-ai tras blugii pe tine?

— Parcă așa se obișnuiește…

— Da, când te duci la băut, da' ai fost aseară. Acum mergem la muncă. Ce, credeai că-i duminică?

— Nu, da' sâmbăta…

— Sâmbăta se muncește oricum. Adică noi muncim oricum, briții doar la urgențe. Sau la „praivăt".

— Ce e aia?

— O să vezi.

— Numai să mai prindem, oftează Mario și-și trage pantalonii de muncă. Hai, că-s mai mișto așa, are și Moldo dreptatea lui.

— Are pe dracu'. I s-a lărgit gaura din cur. Ia uite!

Mi-a aruncat pantalonii mei. Mirosul din ei ieșise, într-adevăr, dar ruptura din turul pantalonilor se mărise. Nu era o simplă crăpătură, sus-jos, era o adevărată spărtură, țesătura era ruptă în trei direcții, o jale. Nu mergeau cusuți, cârpiți, ar fi trebuit un petic mare de tot.

— Ăstora le trebuie un petic, zic eu.

— Lasă, că ți-i peticește aia mică, zice Rack, cu intenție.

— Sau mă-sa, plusează Mario.

— Să știi că asta e o idee, îi spun, serios. O s-o întreb diseară.

Băieții s-au uitat unul la altul, cu gând comun, limpede ca lamura („Moldo e nebun"), apoi ne-am dus toți la masă, că vorbiserăm destul, fusese cea mai vorbăreață dimineață din toată săptămâna. Nu le-am spus băieților că nu-mi găseam telefonul, am așteptat să terminăm și să se-apuce Rack de spălat vasele; atunci am luat, discret, telefonul lui de pe masă și m-am sunat. Se auzea apelul, dar înfundat, îndepărtat. M-am luat după el, am mișunat prin hol, până la urmă mi-am găsit telefonul într-un adidas al meu, în debaraua de sub scară. Nu era nimic clar, trebuia doar să am răbdare.

Când s-a auzit claxonul lui Teo, am ieșit afară în ploaie, complet echipați, dar pe drum am fost toți foarte tăcuți. Eu chiar n-aveam nimic de spus, îmi pândeam clipa, iar băieții ascultau manele; în mod ciudat, Teo, care nu le suporta, nu-i

zicea nimic lui Mario. Pe mine nu m-au mai enervat ca-n diminețile anterioare, probabil că aveam încă mult alcool în sistem, m-am gândit atunci (pe urmă mi-am dat seama că se obișnuiește omul cu toate, chiar și cu manele ascultate „în buclă“, că Mario n-avea multă memorie la telefon). În yard nu era nimeni, în afară de Ramon, care se nimerise de serviciu. Tot mai ploua.

— Salut, Mihai! Hai noroc, băieți. Nu știam că lucrați azi.

— Suntem pe tablă de luni, îi spun. Uite aici, „Moshe’s crew“, vezi? Ba chiar suntem înainte de „Teo’s crew“, chiar mă mir că nu ți-am sărit în ochi!

Mai erau și alte echipe trecute pe tablă, dar noi eram primii, fiindcă de obicei team leaderii completau tabla joi sau vineri, nu luni. Cumva, Moș ne obligase, banditul. Ramon a tăcut, derutat, apoi și-a revenit:

— Da, Mihai, ai dreptate. Greșeala mea! Ăsta e scrisul lui Moș și, cum el a plecat, nu m-am mai gândit la voi. N-am job order să vă dau, briții nu vin azi, nici Bog, nici Big, nimeni. Nu vreau să vă trimit acasă fără să faceți niciun ban pe ziua de azi, dar ce să fac?

— Dă-ne un job de pe săptămâna viitoare, imposibil să nu fie ceva!

— Sunt, da-s joburi proaste. Sigur vreți?

— Să-i întreb pe băieți.

M-am dus la vanul lui Teo, dar Teo plecase. Rack și Mario se piteau sub o streașină.

— Zice că n-are joburi. Sigur vreți să lucrăm azi?

— Scuipe pe sine, zice Rack. Să ne dea ce are! Și să ne dea alt van. Dacă nu ne dă azi, când nu e nimeni în yard, nici nu

mai pupăm! Zi-i că luăm orice job, da’ să ne dea van. Zi-i că chipper avem.

— Tu vrei? îl întreb pe Mario.

— Nu, că plouă și mi-i silă, da’ Rack are dreptate. Fără van suntem mai morți decât erai tu aseară.

M-am întors în birou și mi-am pledat cauza în fața lui Ramon, după ce-a terminat de vorbit la telefon. Am avut noroc, că între timp Ramon sunase pe la toate echipele de briți de pe tablă și nu venea nimeni la muncă, toți se scuzaseră cu aproximativ același text („Suntem mahmuri și plouă. Dacă nu-s urgențe, nu ne interesează“), așa că tot yardul era plin cu vanurile echipelor de briți. Ramon sugea de zor un pix și se gândea pe cine să lase fără van, ce echipă să spargă:

— Dale, nu, Gavan, nu, Hoax, nu, Michael, nu, Scott, nu, George, nu, Garrett, nu, Raja, nu, Andy, nu… măi, Mihai, nu știu ce să zic, mi-i pun p-ăștia-n cap! După ce că mă-njură toată ziua pe la colțuri că-s român, acum să le mai iau și vanul ca să vi-l dau vouă, niște nimeni?

— Cum, nimeni?

— Nu vă cunoaște nimeni în yard, n-aveți prieteni aici. Moș are, dar Moș a plecat, băieții tăi se țin deoparte… nu știu ce să zic.

— Nea Ică e unchiul lui Rack. Asta nu contează?

— Walter e aici că-i fratele lui One, dar nici el n-are prieteni.

— Big mă place.

— Da, că știi limba și ai replică. Dar nu conta pe prietenia lui Big, că el are propria lui agendă. Singura părere care contează pentru cineva fără prieteni e părerea lui Bog, și Bog

încă n-a zis… stai așa! Asta e! Îți dau vanul lui Oskar, și ți-l dau de tot!

— O să se supere, oricine s-ar supăra.

— Dă-l în pizda mă-sii. Îți fac acum un job order de mână. Trebuia să-l dau abia săptămâna viitoare sau peste două săptămâni, dar tot n-aveam cui îl da, că-i greu al dracului și nu e nici prea bine plătit. Să nu-mi zici că nu-l iei!

— Îl iau.

Am primit de la Ramon job orderul, documentația de completat, cheile de la van, cheile de la pompa de motorină și chiar și-un safety kit, din rezerva lui personală. Cât timp eu mai făceam la gard un pipi, pe care Molly îl lingea de zor, băieții s-au mișcat repede și bine, au făcut plinul, au atașat chipperul și-au scos vanul din curte. Când ieșeam noi, intra Teo. L-am văzut în oglindă pe Ramon cum se lua cu mâinile de cap.

— Să știi că Ramon nu mai are să-i dea de lucru și lui Teo!

— Nu e asta, mă, zice Mario și schimbă viteza cu stânga, de parcă asta făcuse toată viața. S-a futut echipa lui Teo, mi-a zis mie frate-meu.

— Cine, Giani?

— Da, Giani! țipă deodată Mario, cu vocea schimbată, tremurând de furie. Normal că Giani! Normal că Giani! Normal că Giani!

Rack a preferat să nu răspundă. Și-a turnat niște cafea și-a băut-o din dopul de la termos, uitându-se în stânga, pe fereastră, la ploaia care se întețise. N-a mai zis nimeni nimic până am ajuns la job, la un pod peste canal, undeva pe lângă Berkhamsted, nu mai știu exact unde: drum, pod, canal, pădure, altceva nu mai țin minte. Rack s-a uitat pe job order:

— Ce scrie aici?
— Sycamore.
— Ce-i ăla?
— Paltin.
— Unul singur? întreabă Mario, cu voce normală.
— Nu, trei.
— La cât?
— 1.150 de lire toți trei. Doborâre. Ceva nu-i în regulă, sunt prea mulți bani pentru trei doborâri, că, dacă jobul era bun, îl lua altcineva de mult, la banii ăștia.
— Poate-i urgență, ca alaltăieri.
— Nu e, canalul nu-i blocat. Dacă era, vedeam deja bărcile. E altceva la mijloc. Plec eu cu Moldo să-i găsim, unu-ntr-o parte, altu-n alta. Tu rămâi la mașină.
— OK, zice Mario.
Am coborât cu Rack în ploaie, fără să vorbim. După ce-am coborât panta și-am ajuns pe towpath, ne-am despărțit fără să mai vorbim. Nu i-am zis de safety kit și nu l-am întrebat nimic.
Am găsit repede unul dintre paltini, era chiar lângă potecă, era ușor de doborât în partea opusă canalului, între niște boscheți prăpădiți. Mi-a venit inima la loc și m-am repezit mai departe, să-i dibăcesc și pe ceilalți doi, să terminăm repede ziua și să ne ducem acasă, la odihnă și la peticit pantaloni, dar n-am avut noroc: n-am mai găsit nimic. M-am întors, l-am găsit pe Rack sub pod, unde ne despărțiserăm.
— Ai găsit ceva?
— Unul singur, îi zic. Nici urmă de ceilalți doi!
— Ia dă-ncoa’.
I-am dat job orderul, ne-am mai uitat amândoi o dată, era clar: trei paltini. Ne-am uitat și pe harta color, scoasă la

imprimantă de Ramon, de pe Google Maps, pe care el desenase cu pixul locul paltinilor:

— Fii atent, că-s pe partea ailaltă a canalului!

— Acuma zici? Acuma văd și eu singur, zice Rack, necăjit.

A luat-o înainte, a urcat pe pod și l-a traversat. M-am luat după el, am coborât amândoi pe cealaltă parte a canalului și am găsit paltinii cât ai zice pește.

— Futu-i!

— Ce, mă, ce e?

— Păi, tu nu vezi?!

Nu vedeam nimic. De altfel, nici unghiul nu era tocmai bun, că alunecasem și căzusem drept în fund, exact pe partea spartă a turului pantalonilor. Aveam acum buca dreaptă complet mânjită de noroi vâscos și rece ca gheața.

— Ce, Moldo, ai găsit ceva pe jos? râde Rack.

— Băga-mi-aș…

Mă luptam să mă extrag din noroi, dar panta era foarte abruptă, nu reușeam deloc: cum era aproape să mă ridic în picioare, îmi patinau bocancii, când unul, când altul, și cădeam iar. În mai puțin de un minut mă noroisem ca un porc țigănesc și tot nu reușisem să ajung la verticală. M-am ținut de un copac, am încercat așa, am alunecat iar. Rack râdea să moară.

— Mai și întrebi ca prostul… tu nu vezi ce abrupt e? Cum o să ținem noi copacii să nu alunece până-n canal?!

Avea dreptate. Misiune imposibilă. Șah mat, bravo, Ramon!

— Hai să te-ajut, vai de capul tău de moldovean.

— Nu sunt moldovean.

— Da, văd.

Rack m-a ridicat, cu chiu și vai, și-am ajuns amândoi înapoi la van. Mario dormea. Rack l-a trezit și l-a pus la curent cu jobul. Mario a înjurat și el, a-nțeles imediat ce ne aștepta, apoi s-a apucat să pregătească rigging kitul.

— Auzi, Mario, da' ce e ăsta, mai concret?

— Aici îi zice rigging kit, la noi îi zice scripete. Cu el ținem trunchiurile în balans, când sunt prea grele și omul singur nu e destul de puternic să le țină.

— Păi, tu ești puternic…

— Sunt, cum nu, da' când nu se poate, nu se poate. L-ai văzut pe frate-meu? Nici chiar el nu poate să țină singur un trunchi întreg, să-l oprească din cădere. D-aia e nevoie de scripete.

— Cine, Giani?

— Nu mă mai enerva și tu!

— Da' de ce te enervezi?

Mario a tăcut, meșterea mai departe. Rack ascuțea lanțul de la drujba mare, dar asculta și el. Am așteptat până când Mario a răspuns de bunăvoie.

— Tu, eu, Rack, Giani, Teo, noi suntem oamenii lui Moș, da? Moș ne-a adus aici. Ca să fim două echipe. Da' Rack e singurul cățărător, că Moș a plecat. Și l-a găsit pe idiotul ăsta, pe Bucureșteanu.

— Cine-i Bucureșteanu?

— Un muist, dracu' știe. Moș n-avea om și l-a găsit p-ăsta pe net. Cățărător, cică!

— Cățărător pe mă-sa! zice Rack.

— Tu-l știi?

— Eu l-am adus cu vanul de la Luton. Luni. C-o zi înainte să vii tu. Se dădea mare sculă, că el după muncă merge la sală, să

bage forță, că el așa e obișnuit de la București. L-am citit imediat.

— E, și Moș te-a băgat pe tine în echipa noastră, iar pe Bucureșteanu l-a băgat în echipa lui Teo, cu Teo și cu frate-meu. Adică Teo, șofer, team leader și vorbitor, Bucureșteanu, cățărător, și Giani, groundsman. Da' Bucureșteanu n-a vrut să muncească. Adică a muncit o jumătate de zi, marți, și pe urmă a zis că el vrea acasă, că e prea grea munca și că plouă, că Moș nu i-a zis că plouă, că, dacă îi zicea, nu venea. Și, de miercuri încoace, echipa lui Teo pleacă la muncă în fiecare dimineață, ca toată lumea, dar Bucureșteanu rămâne în cabina vanului toată ziua, mănâncă, doarme și vorbește la telefon, iar Teo și Giani muncesc ca apucații, fără cățărător, fără nimic.

— Păi, cum să muncești fără cățărător?!

— Păi, cum. Ca foamea, cum! Teo mânărește job orderurile, uite cum! Orice scrie pe job order, ei tot aia fac: doborâri. Fie că e pollard, fie că e pruning, fie că e crown lift, fie că e reducere, fie că e cut back, ei doboară și se roagă la Dumnezeu să nu-i prindă vreun tree officer. Bine, dacă e copacul într-un loc prea vizibil, atunci se întorc în yard cu treaba nefăcută și zic că nu l-au găsit. Dacă e mai la dos, îl fac surcele și-l lasă pe mal, cum am făcut noi miercuri cu sălciile alea. Dacă e blocaj pe canal, cum am avut noi alaltăieri, muncesc amândoi ca animalele și tot reușesc deblocarea. Între timp, javra aia de București stă la căldură în cabină, fumează și se uită pe reviste cu culturiști. Și-a adus revistele cu el, ce, te joci?

— Bun băiat.

— Scuipe pe sine, mârâie Rack. Dacă eram în locul lui Teo, îl deznodam cu bătaia. Dacă nu la yard, atunci acasă.

— Nu stă la Diana neagra, stă în altă parte. L-a pus pe Moș să-i ia cazare separat, i-a zis că el nu stă cu muncitorii.

— Bun băiat! Da' cu Giani cum stă?

— Păi, asta e, că nu stă nici cu frate-meu. Nimeni nu știe unde stă, Teo îl lasă seara la benzinărie și tot de-acolo îl ia dimineața.

— Eu nu-nțeleg, de ce mai vine la muncă atunci?!

— Păi, și-a luat bilet de întoarcere încă de luni seara, da' n-a găsit decât pentru sâmbătă. Așa că până atunci se face că muncește, să nu se prindă Bog, să plătească echipa ca pentru trei oameni, nu ca pentru doi, iar procentul lui din câștigul pe-o săptămână să-l împartă Teo și cu frate-meu. Iau ei mai mulți bani, da' nu le convine.

— Prost e Moș, zice Rack. Cel mai prost! Teo, cazare singur, la neagra, la boierie; căcatul ăsta de bucureștean, cazare singur; noi, la prostul de Don Dănuț, să ne fută Madam Simina cum vrea ea, „Lăsați, măi băieți, că măcar e femeie harnică, ține curat în casă“, adică noi ținem: duminică de duminică, la șmotru!

— Lasă, că Moș nu plătește și cazarea pentru Bucureșteanu, și-o plătește singur, din bani aduși din țară, zice Mario, obiectiv.

— Scuipe pe sine! Nu e deștept Giani?

— De ce? întreb eu.

— S-a cazat cu moldovenii. Vine cu trenul până la yard, îl costă două lire pe zi, dus-întors, da' măcar la cazare dă mai puțin decât noi. Moș zicea că să nu ne băgăm, că sunt nasoale condițiile, da' ce știe el?!

— Mai dă-l dracu' și pe Moș, spune Rack, amărât, privind la cer. Hai, la treabă, că văd că ploaia asta n-are de gând să stea.

Am început cu paltinul de lângă potecă, de lângă towpath. A mers repede și ușor: Rack s-a cățărat la liber, a tăiat toate crăcile care s-ar fi putut agăța în alți copaci, apoi Mario l-a doborât elegant, cu tapă oblică, să-l facă să cadă în unghi, ca să-l poată felia cu ușurință. Eu am făcut craca grămezi, iar la sfârșit am lucrat toți trei la loguri, ca să le aranjăm la marea meserie, să fie la îndemâna boatmenilor. O oră.

Ne-am luat apoi toate sculele și-am traversat peste pod, pe partea cealaltă a canalului. Acolo a-nceput circul: orice-aș fi făcut, nu reușeam să mă țin pe picioare, alunecam și mă lungeam în noroiul pantei, ba în fund, ba pe spate, ba întins pe burtă. Casca îmi sărea cât colo, alergam după ea, să n-ajungă în canal, iar cădeam, iar mă-nnoroiam, cred că după un sfert de oră ajunsesem să arăt ca o oaie la groapă, în momentul ăla de glorie, când a fost bine tăvălită prin lut și chiar înainte de-a fi băgată la jar. Băieții râdeau tot timpul, nici n-au apucat să observe lacrimile care îmi curgeau pe obraji; bine, eu înjuram în permanență, ca să-mi salvez onoarea. Din fericire, glasul mi-l păstrasem intact și ei nu s-au prins, iar de văzut n-aveau cum să vadă, c-aveam noroi și-n albul ochilor. Nu am înțeles nici atunci și nu înțeleg nici acum de ce eu alunecam și ei nu. Poate să fi fost o chestie legată de bocanci. Poate să fi fost o chestie legată de alcoolul din sânge. Poate să fi fost o chestie legată de experiența muncii la copaci. Poate o combinație de toate trei sau poate altceva, dar, sincer, nu știu.

Primul paltin ne-a luat aproape trei ore. Rack s-a cățărat și a dat jos toată coroana, cracă cu cracă, cu scripetele, fără niciun risc. Mario era destul de puternic ca să țină singur la scripete, n-avea nevoie de ajutorul meu, dar eu nu eram

destul de puternic ca să car crăcile în josul pantei, aveam nevoie de ajutorul lui: cu drujba mijlocie mi le tăia bucăți mici, pe care să le pot manevra. Le manevram cum puteam, dar tot eram mai mult în patru labe. Când din paltin rămăsese numai un trunchi de vreo cinci metri înălțime, Rack a mutat scripetele și asigurarea într-un copac vecin, apoi a început să taie din trunchi bucăți cam de vreun metru lungime, foarte grele, pe care Mario și cu mine abia-abia le țineam în scripete. Totul a durat foarte mult și a fost foarte greu (nu și pentru ei), dar reușiserăm să dăm gata și a doua doborâre. Atunci a sunat telefonul.

Mario a răspuns, a vorbit, apoi a zis către Rack:

— Oprim tot. Teo a făcut accident de mașină. De vreo două ore încearcă să dea de noi, dar n-ați răspuns, nici tu, nici Moldo.

— Pe mine nu m-a sunat nimeni, spun eu, indignat.

— Nici pe mine!

Ne-am verificat mobilele. Nouă apeluri nepreluate, eu, zece, Rack.

— Nu l-am auzit, fir-ar al dracu’ de telefon!

— Nici eu!

— Tu, ce să mai vorbim… ai urechile astupate cu pământ de flori. Ce accident?

— A căzut cu vanu-n șanț și-a rupt chipperul.

— Scuipe pe sine! Scuipe pe chipper, nu plecăm nicăieri cu treaba nefăcută! Ieri am făcut bani pula, mâine pula, marți am făcut 400 ca chiorii, ne futem săptămâna aiurea! Și pentru ce? Cu ce suntem noi vinovați? Am venit la muncă sau la ce?

— Și Teo ne-a ajutat la necaz alaltăieri, îi amintesc eu, împăciuitor.

— Și noi cu ce putem să-l ajutăm acum?

— Suntem cel mai apropiat crew, așa i-a zis Ramon.

— Așa, și? Îi ajutăm cu ceva dacă ne ducem acolo? Motorul le merge?

— Le merge.

— Atunci nu-nghează de frig înc-o juma' de oră. V-aud?

— Bine, hai să terminăm, dacă zici.

— Moldo?

— Hai.

Rack s-a cățărat la liber, a-nceput să dea jos crăcile c-o viteză fantastică, fără scripete, fără nimic. Era o stihie umană. În jurul paltinului s-a adunat o grămadă uriașă de crăci mari, groase, lungi, grele; Mario și cu mine ne uitam de la distanță. Când din paltin n-a mai rămas decât trunchiul, Rack a-nceput să coboare cu body strapul, tăind mereu deasupra lui, întocmai cum e strict interzis: tapă mare, tapă mică, perpendiculară pe cea mare, balans, apoi buf! Încă un metru de trunchi era jos, strivind grămada de crăci. Ploaia era nehotărâtă, când rafale, când domol. Rack tăia, cobora, iar tăia, iar cobora, iar tăia, iar cobora. Ultima bucată de trunchi a tăiat-o din picioare, stând înfipt până la piept în grămada de crăci și loguri care, cu 45 de minute în urmă, fusese un paltin.

Mario l-a lăsat să iasă din grămadă, apoi a intrat în ea cu drujba mare, tăind mai întâi crăcile, ca să-și facă loc, apoi feliind logurile, cel puțin cele care erau vizibile, că multe rămăseseră ascunse sub crăcile mici. Am întrebat dacă să duc logurile la malul canalului, să le așez, cum făcusem cu cele de la primii doi copaci.

— Nu te-ai murdărit destul? Parcă ziceai că hai să mergem, că Teo ne-a ajutat alaltăieri!

— Ba da, da'…

— Lasă-le așa, nu vine nimeni aici până la primăvară, când totul o să fie acoperit de vegetație. Nu vezi ce lăstăriș e pe jos?

Am dus tot echipamentul la van și am plecat. La mai puțin de cinci minute de condus, am dat peste vanul lui Teo, căzut în șanț, dar nu răsturnat. Răsturnat era chipperul, cu proțapul îndoit, torsionat, strâmbat spre stânga. Arăta foarte rău. Teo a coborât din cabină.

— Ce v-a luat așa mult?

— Eram departe, eram la mama dracului, minte Mario, senin, cu ochii lui albaștri, luminoși. Ia zi, Moldo.

— O-ho! Până v-am găsit…

— La ce n-ați ridicat chipperul până acum, întreabă Rack, fără intonație.

— Parcă putem? S-a blocat nuca asta, gambetul, spune Teo și trage de proțap, explicativ.

Din cabină a coborât Giani. Mi-am dat seama că e el, că semăna mult cu Mario la trăsături, dar avea o cu totul altă expresie a feței. Într-adevăr, îl mai văzusem prin yard, în grupul „moldovenilor", volubil și foarte gălăgios, dar crezusem că face parte dintre ei. Numele „Giani" nu-l auzisem niciodată prin yard. Mi-a întins mâna:

— Giani.

— Mihai.

— Noi îi spunem Moldo, zice Mario și râde.

— Știu, zice Giani. Am auzit.

— Lasă, că și ție-ți spun ăștia „Glumi", îi spune Teo, cu răutate.

— Normal!

— De ce-ți spun Glumi? întreb eu.

— Că are glume-n el, spune Teo, necăjit. Și ce glume!

— Normal!

Un glumeț, carevasăzică. Un cațavenc de yard. Și eu care crezusem c-am scăpat de concurență! Îmi făcusem iluzii: cațavenci sunt peste tot. Tot ce puteam să sper era să nu afle Bușcu de el, să-l angajeze-n locul meu și pe mine să mă dea afară; nu c-ar fi plâns cineva din redacție, dar aș fi plâns eu, ceea ce este întotdeauna foarte trist și, oricum, în sâmbăta aia plânsesem destul.

— Și-acum ce facem?

— Sună-l pe Ramon, să trimită o platformă, cum a trimis alaltăieri Bog după noi.

— L-am sunat, dar nu-ncape și chipperul pe platformă. Trebuie să vină o macara să-l scoată din șanț, apoi un meșter să taie sau gambetul, sau proțapul, depinde, și-abia apoi putem să improvizăm o legătură dintr-o coardă ca să-l prindem de van și să-l întoarcem în yard, spune Teo, necăjit.

— Și cât durează asta?

— Știu și eu? Toată ziua.

Rack a preluat comanda, ca întotdeauna într-o criză de leadership:

— Uite cum facem. Tu rămâi aici, cu ăștia doi, îi arată pe Mario și pe Giani. Vă lăsăm toată mâncarea și apa pe care le-avem, noi răbdăm pân-acasă. Moldo și cu mine plecăm spre yard, lăsăm gang sheetul nostru la Ramon, lăsăm chipperul, îl lăsăm pe Bucureșteanu la benzinărie, apoi ne ducem la Madam Simina, la spălat și la peticit pantalonii, spune el și mă întoarce cu spatele la băieți, să-mi admire scoarța de noroi care maschează spărtura pantalonilor. Moldo e terminat, tre' să rezolve azi cu pantalonii, orice-ar fi. Voi așteptați aici până

vine macaraua și vă scoate chipperul din șanț, da’ proțapul nu-l tăiați până nu vorbiți cu Bog, că pe urmă trebuie să bage chipperul în reparație capitală și asta costă o groază de bani; de discutat întâi cu Bog și, dacă nu-l găsiți, măcar cu Big, dar nu stați în cuvântul lui Ramon, că pe urmă vă frigeți urât. Aveți destulă motorină în rezervor?

— Da.

— Bun, atunci am plecat. Trimite-l încoa’ pe Bucureșteanu.

— De ce să rămân eu și să nu rămâi tu? se burzuluiește Mario.

— Giani e frate-tău, nu frate-meu, răspunde Rack. Și-aveți de vorbit.

M-am urcat în cabină, s-a urcat și Rack, a pornit motorul. Rack a turat, amenințător. Ușa s-a deschis și în van a urcat „Bucureșteanu“, care n-a zis nimic, a tăcut tot drumul, cu ochii închiși. Firele de la telefon și le băgase în urechi, asculta muzică la căști. Eu n-am încercat să vorbesc cu el, iar Rack n-a vrut să vorbească nimic cu mine, mi l-a arătat doar, din ochi, pe Bucureșteanu și a strâmbat scârbit din gură. La yard am zăbovit, că Ramon a insistat să ne schimbe numerele de la van și de la chipper, ca să bată-n cuie faptul că l-a lăsat pieton pe numitul Oskar și că vanul era de-acum al nostru, gata. S-a mirat când i-am dat gang sheetul cu cei trei paltini, dar n-a comentat, doar mi-a privit ținuta, mai așa, mai pe sub sprâncene. L-am lăsat pe bucureștean la benzinărie, n-a zis nici măcar „Mulțumesc“, a-nchis ușa, și-a tras gluga pe cap și s-a topit în ploaie. Rack i-a urat din inimă, privindu-l în oglinda retrovizoare:

— Mori.

Am tăcut, dar nu prea mult, că eram curios.

— Ce-au de vorbit Mario și Giani?

— Și ei, ca frații… tu ai frați?

— O soră. Rack, tu știi, dar nu vrei să-mi spui.

— Asta așa e.

— E vreun secret.

— Și dac-ar fi, nu e al meu. Pe de altă parte, tu flecărești la beție. Ne-ai înnebunit aseară! Când i-am dus vanul lui Teo, voiai să te conversezi cu neagra, o luasei deja spre bucătărie, cu ochii-nchiși, bine că te-am văzut!

— Vi le-am spus p-alea din armată?

— Dracu' știe. Te certai singur, ca nebunii, ba cu unu' Mihai, ba cu unu' Busu.

— Bușcu.

— Da, exact.

— Dacă mă pilisem!

— Asta spun și eu. Trăncănești, și nu e bine.

Ajunseserăm pe Royston Avenue, dar se punea problema cum să intru în casă în halul de curățenie în care mă aflam. Rack a găsit soluția:

— Scoate pantalonii, rămâi aici, în cabină, mă duc să-ți aduc treningul și un prosop ud, să te cureți cât de cât de noroi, pe cur și pe față. Trebuia să te fi spălat oleacă în yard, nu ți-a dat prin cap!

— Nu știam că e baie.

— Nu e chiar baie, e o budă c-o chiuvetă, cu apă rece. O să ți-o arăt, ca să nu te mai piși la gard, că te iau briții la mișto dacă te văd.

— Ce, ei nu…?

— Ba da, dar numai vinerea, după muncă, când își primesc salariile și aduc bere în yard, beau de încălzire, se fac binișor,

apoi merg acasă, mănâncă, se schimbă și se duc toți la cârciumă, să facă haos.

— Tu mergi cu ei?

— Nu, pe români nu-i iau. E o chestie de-a lor.

I-am dat lui Rack hainele și am așteptat în cabina vanului, îmbrăcat doar în chiloți. Mă gândeam că poate să-mi facă vreo glumă, dar n-a fost cazul: mi-a adus un tricou, treningul și adidașii, plus o sacoșă gata pregătită pentru spălătorie, plus bani potriviți:

— Vrei să te duc cu vanul?

— Nu, că-i la doi pași, mă duc pe jos.

— Vezi că pun mâncarea la-ncălzit.

Nu numai că se oprise ploaia, dar cerul era complet liber de nori, era senin, foarte frumos, și nici frig nu mai era. Am băgat rufele în mașină, am setat iar pe program heavy soil și m-am întors la cazare, unde era numai Rack, prin bucătărie:

— Unde-s ăștia?

— Știe-i dracu', taci că-i bine, avem liber la baie. Da' întâi mâncăm.

— Și Mario?

— O să-și pună singur, când o veni. Dac-o veni.

Mario n-a venit deloc în noaptea aia, întocmai cum preconizase Rack, cu ciudata lui putere divinatorie, în schimb, eu am reușit să-mi repar pantalonii, cu ajutorul soației lui Don Dănuț, după ce s-a-ntors toată familia; nu mi-a cusut ea peticele, cum mă lăudasem eu dimineața, mi le-am cusut singur, dar ea mi le-a procurat, din niște blugi vechi de-ai lui Don Dănuț (primul petic) și de-ai ăleia mici (peticele doi și trei). De fapt, asta a fost toată seara, după ce-am terminat de mâncat, de spălat, de uscat rufele la tumbler și de firitisit

gazdele, după ultimele lor succese: Don Dănuț câștigase la pariuri, aia mică luase o notă bună la cursuri, iar Madam Simina trecuse cu brio printr-o inspecție dificilă la căminul ei de bătrâni. Rack și cu mine a trebuit să stăm cu ei în bucătărie, cuminți ca doi îngerași, și s-ascultăm lăudăroșeniile penibile ale lui Don Dănuț („În unitățile pe care le comandam eu, nu era niciunul care să nu știe să coasă! Venea recrutul, prost ca noaptea, și, dacă nu știa, îl învățam! Dacă nu voia să-nvețe, atunci începea distracția, că-l fu…“ „Dragă, nu-ți mai fac o cafeluță?“ „Ba da, mamă, cum să nu? Păi, eu, când eram la Constanța…“ „Dar tu unde ai învățat să coși, Mihai?“ „În armată, doamnă. Să știți că o să am nevoie de încă două petice, îmi pare rău!“ „Mami, mami, poți să-i tai din blugii mei vechi, ăia pe care i-ai pus în sacul cu haine pentru săraci!“ „Ce săraci, fata tatii, ăștia nu-s săraci, ăștia-s puturoși, paraziți, ăștia-s învățați cu lenea! Eu, când scoteam unitatea la câmp, la muncă voluntară, la porumb, la sfeclă, la cartofi, îi băgam în viteză, zbârnâiau! Făceam pariuri cu ofițerii care comandau la diribau, era frumos! Odată, când eram la Constanța…“ „Da’ Mario unde e, Rack, mamă?“ „A rămas la frate-său în noaptea asta, doamnă. Știți, mâine nu lucrăm, mai povestesc și ei, ca băieții“), până pe la vreo zece, zece și ceva, când ne-am retras la culcare: Rack căsca să-nghită toată Londra, eu terminasem de cârpit pantalonii, Don Dănuț făcuse spume la gură de când vorbea, ne dureau timpanele de atâta tâmpenie. Am mulțumit frumos pentru ac, ață și petice („Lu’ asta mică să-i mulțumești, că, dacă nu era ea și blugii ei, rămâneai cu fundul gol! Lasă, că știu eu c-o s-o ajuți și tu când o fi ceva, că ești om de caracter!“) și ne-am retras în dormitor. Fără Mario și râsetele lui înfundate, era parcă prea liniște.

— Auzi, Rack.
— Mmm.
— Ce-i cu Giani?
— Ce-i cu el?
— Nu-l placi.
— Nu-l place nimeni, nici măcar ăia cu care stă. De fapt, în primul rând ăia! E dobitoc, o să vezi. Altfel, meserie știe.
— Și briții?
— Să nu-l vadă-n ochi. I-au zis Gloomy the Beast, se feresc de el ca de dracu', da' nu-i zice nimeni nimic, că prea e tare pe fizic.
— Le e frică?
— Și de asta, dar nu doar de asta. Bog are o părere bună despre el.
— De ce?
— E puternic, e prost, e bun meseriaș, n-are prieteni în yard. E la mâna lui.
— Nu suntem toți la mâna lui?
— Nu chiar. Aici e altfel. Nu zbori din yard doar dacă vrea șeful, oricât de mare ar fi, trebuie să fie de acord și oamenii, că altfel fac grevă.
— Fără mișto!
— Dacă-ți zic! De ce crezi că ți-a dat Ramon vanul lui Oskar? Că ești tu băiat bun, că ai limba dulce? De ce nu ți-a dat alt van?
— Eu habar n-am cine-i Oskar ăsta.
— Vezi? Nu știi nimic. Oskar e pe mână cu Patricio și cu Umberto, i-a prostit pe idioți să facă grevă, doar ei, crewul lor, de capul lor, fără briții din yard și fără români, evident. Și-au planificat greva pentru săptămâna viitoare, de luni încolo, da'

Bog a aflat din timp, c-a trăncănit prostul de Patricio la beție, iar Bog trebuie să-i fi zis lui Ramon să le ia vanul. Ce-ai văzut tu la Ramon, cum se gândea el, cum se socotea, cum nu mai putea de grija ta, că una, că alta, că nu știu ce, a fost vrăjeală de la cap la coadă. Teatru, circ! Blatul era aranjat de mult, tu ai picat la momentul cel mai bun, vai, vai, vai, iepurașu-e-n tramvai, uite crewul lui Moldo, ce băieți buni și muncitori, care vor să muncească și sâmbăta pe ploaie, dar n-au cum să ajungă la job, hai să-i ajutăm!

— Ai tu ceva cu Ramon…

— Am, că știu ce-i poate pielea aia de moldovean. Nu zic, de data asta s-au potrivit lucrurile și chiar ne-a ajutat, dar data viitoare o să ne ardă pe noi, dacă-i cade lui bine, o să vezi. Până acum două săptămâni, adică, nu, azi e sâmbătă, până săptămâna trecută, cine era mare prieten cu Oskar?! Cine avea glume în spaniolă, de râdeau numai ei, nu-nțelegea nimeni nimica, nici noi, nici briții?

— Ramon e spaniol?

— E pe pizda mă-sii, n-auzi că-i moldovean? Da' a lucrat în Spania vreo zece ani, la o podgorie, la munca de jos, și dup-aia a venit aici, la Londra, c-un pașaport fals, de Spania. D-aia-i zicem noi „Ramon“, c-așa era trecut în pașaport, dacă-l prindea, înfunda pușcăria.

— Aha. Da' Oskar e spaniol?

— Nu e niciun spaniol în yard. Oskar e din Venezuela, Patricio e din Ecuador, Umberto e din Columbia, ăsta-i cel mai de treabă dintre ei, da-i pierdut în spațiu, a rămas bobleț de când l-au omorât pe frate-său, pe stradă. Juca fotbal, un copil. L-au împușcat ca pe-un câine, așa, ca să se distreze, i-a murit lu' ăsta-n brațe. De-atunci a rămas așa.

— Asta în Columbia?

— Da, la ei, acolo. Umberto nici măcar nu bea, e la locul lui, dar ascultă ca prostul de ăilalți doi, de parc-ar fi mă-sa și tac-su. Și la muncă la fel, i-am văzut eu într-o zi, când lucram cu Moș, lângă ei. Patricio era în copac, cățărător, dar la sol Umberto făcea toată treaba. Oskar nu făcea nimic, mă-nțelegi: team leader, șofer, vorbitor, cum să pună el mâna!

— Eu de ce nu i-am văzut prin yard?

— Ei vin mai târziu, când noi suntem deja plecați. De la Ramon știu, că de bârfit, îi bârfește de-i rupe: nu-i interesează să facă bani, nu trag tare, o lălăie bătrânește, hai-hai, să treacă ziua. Și cele mai lente echipe de briți fac mișto de ei, așa că îți dai seama!

În clipa aia a sunat telefonul. Rack mai mult a ascultat decât a vorbit, da, da, da, da, mă, da, apoi a-nchis și s-a băgat în pat:

— Pe Teo l-au dat afară.

— Ce?

— Era Mario. A ieșit urât cu chipperul ăla. N-a mai trebuit să taie proțapul, că Mario și Giani au descântat gambetul ăla până l-au desfăcut, de-au decuplat chipperul de van, n-au mai chemat niciun meșter. A venit Bog doar cu macaraua, a văzut chipperu-n șanț, a-ntrebat cum a fost accidentul, derapajul, mă rog, s-a luat de Teo, ăsta i-a explicat, Bog l-a sictirit de „român tâmpit“, Teo i-a zis vreo două, moșul a sărit la el, Teo i-a pus mâna-n gât. S-a băgat Mario, s-a băgat frate-său, s-a băgat macaragiul, i-au despărțit, Bog și-a spart ochelarii. De luni nu mai vine nici Teo.

— Și Giani ce-o să facă fără echipă?

— Eu de unde să știu? Să vezi ce spume face Moș când află!

— Poate nu află.

— O să-l sune Bog.

Atunci a sunat telefonul meu. Era Moș. A fost o discuție foarte neplăcută, de care nici nu vreau să-mi amintesc: eu eram vinovat de toate. Știam eu, oare, cât o să-l coste „distracția“ asta cu trimisul nostru în Anglia? Nu știam, nu? Da, chiar, de ce să știu, de ce să-mi pese mie? Un om i se-ntoarce după ce n-a muncit nimic și n-a produs niciun ban, un om i se-ntoarce după ce-a făcut un accident și-a produs o pagubă cât China, alt om i se-mbată ca porcul și i se face de râs în fața lui Walter, care e frate cu One, care-i mâna lui dreaptă, a lui Moș, și-n plus a fost cel mai bun cățărător din yard de când e yardul yard! Oricum, el are de gând să-ntoarcă foaia („Nu se poate-așa ceva!“) și nici nu știe cum o să dea ochii cu One la următoarea masă de afaceri, pot eu, oare, ca intelectual, să-i dau vreun sfat…?!

Am închis telefonul cu un gust foarte amar. Chiar m-a bătut gândul să renunț la tot și să mă-ntorc în redacție, cu coada-ntre-picioare, cum o fi. Măcar la corectură sau la distribuție, și tot o găsi Bușcu ceva și pentru mine, îmi ziceam în barbă.

— Ce e, Moldo, iar vorbești singur, ca nebunii?

I-am relatat mica mea conversație, în care, ca și el, mai mult ascultasem în loc să vorbesc. Rack a pufnit:

— Moș suge muie. Unchiu’ One e la Runc, s-a călugărit acum doi ani.

Clippers Quay

— Să știi că ăsta nu vine, zice Rack.

Stăteam amândoi în pat, deși ne treziserăm, dar ne era lene. Să-ți fie lene e ceva foarte mișto când ești muncitor manual, mai ales când lucrezi în acord; nu oricine își poate permite să-i fie lene, și nu oricând.

— Cine?

— Mario, cine.

— Păi, dacă nu vine aici, unde să se ducă?!

— De venit, vine el, da' să vezi că nu vine la curățenie.

— La ce curățenie?

— Păi, azi e duminică. Zi de curățenie. Ce credeai?

Aoleo, textul!

— Aoleo, textul!

— Ce text, Moldo?

— Textul meu de revistă! Dacă nu-l trimit azi, am încurcat-o, mă dau ăia afară!

— Păi, trimite-l.

— Păi, l-am scris?!

— Și-atunci, la ce stai în pat ca boala?

Avea Rack dreptate. Am început ziua foarte sprinten, chiar dacă târziu de tot, pe la opt și jumătate. Spre norocul meu,

Madam Simina încă nu coborâse. Rack și-a făcut o cafea și s-a așezat în celălalt capăt al mesei din bucătărie.

— Și cam cât îți ia?

— Știu și eu? Mai întâi să găsesc ideea. Treaba dracului!

— Da' despre ce trebuie să scrii?

— Despre cabane.

— D-alea de turiști?

— D-alea.

— Păi, și Mario povestea de una de pe la ei, da' nu mai știu cum îi spune…

— Să-l sun?

— Sună-l, dacă n-ai altă idee. Da' repede, că acuși ne ia pe pulă Madam Simina.

L-am sunat pe Mario, l-am trezit din somn, nu mi-a păsat. El mi-a spus povestea așa cum o știa de la Nea Iliuță, Giani s-a băgat și el în vorbă, că auzea discuția la telefon, l-a silit pe Mario să pună pe speaker, s-a mai băgat un băiat care stătea la aceeași gazdă cu Giani și era tot de prin zonă, vorbeau toți trei, ba deodată, ba pe rând, eu întrerupeam cu întrebări, iar în cele din urmă s-a așezat în pagină următoarea poveste de pe Valea Ialomiței:

> Degeaba trag asupră-mi pâră colegii cum că (Buzea ar fi) „ocupat până peste cap să fugă din redacție sub pretext că se documentează pentru pagina de turism", că fiecare om își are soarta lui. A mea e mișcarea. De când eram spermatozoid, m-am tot mișcat și-n mișcare am de gând să rămân, până când m-o ajunge „repaosul" (cum era asta? „Mi-e sete de repaos"?). Plus că, dacă te deplasezi mereu, mai afli chestii.

Aveam de cărat pe munte un grup de corporatiști care voiau să vadă și „cracul“ celălalt al Bucegilor, de parcă pe cel clasic l-ar fi știut ca pe apă. Paranteză: masivul are două creste, doi „craci“, care se întâlnesc aproximativ la vârful Omu. Cel stâng e ăla ce se vede din mașină când mergi pe valea Prahovei, cu Crucea, cu telecabina, cu Cota 2.000, mă rog, cunoașteți; cel drept e cel lipit de masivul Leaota, cu acces din drumul Târgoviște-Sinaia, prin Moroieni (termin comparația zicând că „zona inghinală“ a Buceagului e Mecetul Turcesc). Închei paranteza și mă-ntorc la corporatiștii mei, care mi-au scos peri albi: iute s-au plictisit de traseu și au vrut la „cabană“ (adică la băutură). I-am dus la mama Doina, ea știe cum trebuie vorbit cu oameni d-ăștia, că pensiunea-i la drum, mereu cazează fraieri. Eu m-am refugiat în foișor, cu Nea Iliuță, fost milițian, actualmente bețivanul oficial al satului, iar neoficial, tata tuturor braconierilor.
După țuicăreala de rigoare, iată ce-am aflat: acel caz de acum doi sau trei ani, cu un biet sătean sfâșiat de urs în pădure, nu e chiar ce pare. Individul nu se dusese să se plimbe. Când era mic, un urs atacase stupina lui taică-său (fără să omoare pe nimeni, doar niște albine ghinioniste), iar de atunci omul nostru rămăsese traumatizat la creier: își jurase să extermine urșii. Având casa lângă pădure, instala câteva capcane, pe care le inspecta o dată pe săptămână. Când găsea un urs prins și epuizat de foame, îl omora cu furca și-l ducea cât mai departe; în douăzeci de ani, se pare că ar fi ucis cam 60 de urși (estimarea lui Nea Iliuță). Știa tot satul cine este the serial bear killer, dar nimeni n-avea ce să-i facă, pentru că el nu „valorifica“ de la

urși nici blana, nici carnea, nici craniul și nici osul penisului, ca ceilalți braconieri. Final previzibil: ultimul urs l-a făcut bucăți. La propriu. „L-or adunat oamenii cu sacul, că era împrăștiet“, susține informatorul meu. (*Casa Doina*, Moroieni)

Cam pe la ora 11, textul era scris, am conectat laptopul la internet, l-am trimis la redacție, lui Iaru și responsabilului de număr (teoretic, nu e obligația mea să-mi trimit textele și către Iaru, dar experiența m-a convins că e mai bine, mai prudent), apoi l-am salvat în folderul cu „Spații de cazare la mare înălțime“, am închis totul și m-am declarat gata de operațiunea Curățenia de Duminică. Desigur, Madam Simina și tribul ei coborâseră încă de la pe nouă, dar Rack le-a explicat cu răbdare, luând-o pe urmele lui Mario, că „Mihai scrie“ și că e foarte important să nu mă tulbure până termin, că altfel cade guvernul („Vă dați seama, doamnă, Mihai e cu politica, îi cunoaște pe toți ăia!“). Evident, nu era un spectacol de ratat, așa că mi-am scris textul cu patru oameni în cârcă, cărora le simțeam respirațiile în ceafă: oi-oi-oi, un ziarist de la București, care scrie chestii grele chiar sub ochii lor! Cum să scape ei așa ceva?!

E adevărat că, după ce-am terminat și-am închis, aveam pe cap trei oameni foarte încurcați. Rack se dusese s-aducă găleata, mopul și cârpele, dar Madam Simina, Don Dănuț și aia mică se scremeau să se dumirească ce și cum. Că, de citit, citiseră tot, cap-coadă. Dar nu pricepeau boacă. Ce treabă avea mama Doina cu guvernul Ponta?! Încruntat, Don Dănuț s-a gândit el ce s-a gândit, sorbind din cafeluță, și în final a reușit să străpungă vălul Mayei:

— E clar!

— Ce e clar, dragă?

— Mamă, trebuie doar să te gândești adânc! Aici e chestie de finețe, că ziaru' lu' băiatu' ăsta e în opoziție! Așa e, Mihai? Sunteți cu guvernul?

— Nu.

— Vezi, mamă? Asta-i treaba! Ăștia din opoziție nu poa' să vorbească pe față, așa că trimit semnale: pam, pam, pam-pam-pam! Ca la codul Morse. Știi codul, înțelegi chestia; nu știi, pa! Ai văzut ce scria băiatul: cu corporatiștii, cu milițienii, cu ursul, cu albinele, cu osul, cu finalul previzibil… păi, ce crezi tu, mamă, că ăia din guvern nu-nțeleg ce și cum?

— Mihai, așa e, cum zice Dănuț?

— Doamnă, presa este liberă!

— Vezi, mamă, vezi? Ei discută unii cu alții, se amenință, negociază, ehehe, da' discret, să nu-nțeleagă oamenii, c-atunci cine mai iese la vot?

— Da' și noi votăm de fiecare dată, dragă…

— Noi votăm din datorie, mamă, că datoria-i datorie, da' noi nu suntem proștii lor, ca amărâții ăia din țară! Păi, numai eu câte-aș putea spune, dac-aș vrea, da' mai bine să fiți voi bine, mamă, că cu ăștia nu știi niciodată! Odată, la Constanța…

— Hai, toată lumea la curățenie! Ia să te văd acum, domnu' ziarist!

— Caporal, doamnă.

— Ia d-aici, domnu' caporal, zice Rack și-mi arată găleata cu mop.

— Numai să te poți ține după mine.

În următoarele două ore am făcut lună bucătăria, dormitorul nostru, holul de la intrare, holul mic de jos și baia

de la etaj (singura baie, de fapt, că cea de jos fusese transformată în cămară-depozit). Am lucrat cu rândul: când spălam eu podelele și Rack le ștergea cu cârpe uscate, când invers; când spăla Rack geamurile și le ștergeam eu, când invers. Baia am negociat-o, la inițiativa lui: dacă desfundam eu cu ventuza scurgerile de la cadă și de la chiuvetă, dacă scoteam șomoioagele de fire de păr adunate în scurgeri și dacă curățam veceul, făcea el restul, că lui îi era cam scârbă (m-am prins că așa lucra și cu Mario, n-am avut nicio obiecție). Când am terminat treaba, ne-am schimbat și-am plecat la cumpărături:

— Auzi, da' ăștia unde s-or fi dus?

— În mall, acolo le place lor duminica. Stau toată ziua, vin seara și se culcă.

— Și ce fac în mall?

— Eu de unde să știu? Oricum, fac și cumpărături, că uneori o mai ajut p-aia mică să care sacoșele de la mașină. Adică vorba vine c-o ajut: le cărăm noi doi, Mario și cu mine, ea doar încuie mașina în urma noastră.

— Ce, o ai în vedere?

— Pe dracu'. Ne pune mă-sa. Ne roagă, cică, dar știi cum roagă ea, ai auzit-o doar.

— Și-aia mică ce zice?

— Nu zice nimic. Nu vorbește cu noi, vorbește tot timpul la telefon. Nu prea vorbește românește cu nimeni, doar cu mă-sa și tac-su, are capu' plin cu bășini, da' mai bine că tace, că și-așa vorbește Don Dănuț toată ziua, ca găina.

— Și asta ce zice la telefon?

— Eu de unde să știu?

— O fi-n vorbe pentru ciocan.

— Nu, că nu se pisicăie, cum fac femeile, vorbește cu colege de-ale ei, cu fete, în orice caz; mi-am dat seama după voce.

— Nu-i a bună cu ea.

— Vezi că Madam Simina te-a luat în colimator.

— M-am prins, da' îi vin eu de hac. M-am gândit deja.

— Cum?

— O să vezi.

Am adus cumpărăturile acasă, dar nici vorbă să ne-apucăm de gătit, cum credeam, că Rack n-avea de gând să-l lase pe Mario să se distreze toată ziua („Să facă grătar la frate-său, treaba lor, da' diseară face mâncare, că eu nu-s prostul lui, să bag duminica șmotru pentru Madam Simina și să și gătesc pentru el!“), așa că i-a pus în vedere să fie înapoi acasă până la șapte, ca să pună osul la gătit, alături de noi („Și poate te simți și-aduci și-oleacă de grătar, așa, de gust“). După discuție, Rack a-nceput să se echipeze cu hainele bune:

— Da' unde te duci?

— La Fleur.

— Cine-i Fleur?

— Ce, nu-l știi din yard? A, da, n-ai cum, că tu ai venit abia săptămâna asta, clar, n-ai cum să-l știi! Fleur e din sat cu Mario și cu Giani, dar stă în altă parte, cu alți băieți, că nu se-nțelege cu Giani. Poți să vii și tu, dacă vrei, că mergem cu vanul.

— Mulțumesc, poate altă dată. Mă duc prin Londra, cu metroul, ți-am zis că mi-am luat un oyster.

— Așa, singur? Nu te rătăcești?

— Nu, că am o hartă.

— Bine, dacă zici… vrei să te duc până la Walthamstow?

— Mă duc cu autobuzul. Oysterul e pentru toate, numai să încarc niște bani pe el, c-acum e chel.

— Treaba ta, da' să fii la șapte înapoi. Nu te fofila ca ăsta!

— Salutări lui Fleur, salutări la băieți!

— O să-l cunoști mâine în yard. Pe-ăilalți îi știi, da' nu știi cum îi cheamă, lasă că ți-i spun eu. Plimbare faină!

— Spor.

Am deslușit cu mare bătaie de cap, în stație, panoul cu mersul autobuzelor, dar până la urmă am înțeles eu așa, mai pe dibăcite, că 357 era ăla bunul pentru mine. Mult mai târziu am aflat că aveam multiple posibilități, inclusiv autobuze de noapte, dar atunci m-am mulțumit c-o unică opțiune și-am așteptat, lăsând să treacă un 215, un 158 și-un 97, care și ele m-ar fi dus la metrou, dar eu habar n-aveam. Rookie! De la Walthamstow Central am luat Victoria Line, singura de altfel, fără să am habar unde voiam să cobor. Am ales Oxford Circus. Atunci nu știam, dar acum știu: Soho mă atrăgea ca un magnet. Cu cinci ani înainte, când venisem în Londra ca turist și colindasem barurile din Soho, în căutarea inspirației, nu-mi ieșiseră mai mult de două texte, mari și late, care explică de ce Oxford Circus și nu altă stație. Iată unul dintre ele:

> Nu, c-o să și plâng! Nu, c-o să cad în depresia a mare! Este impardonabil să mi se-ntâmple tocmai mie așa ceva, mie, care nu l-am deranjat niciodată pe bunul Dumnezeu, nici cu vreo rugăciune, nici cu vreo lumânare… chiar cu nimic!
> Citesc și eu, ca tot snobul, romanul ăsta nou al lui Ian McEwan și peste ce dau, la pagina 259 (ediția cartonată)? Peste o scenă care se petrece în barul Pillars of Hercules, în Soho! Rămân mut. Păi, barul ăsta e aproape de The Coach

& Horses, de care vă povesteam acum câteva săptămâni! Iar mie, sărman dobitoc ce sunt, The Coach & Horses mi s-a părut foarte mișto, iar Pillars of Hercules – foarte nașpa: mic, îngust și gol, fără clienți. N-am stat acolo decât vreo 10 minute, cât m-am dres cu două beri, într-o dimineață sinistră de marți (era martie, gagică-mea la cumpărături, Soho pustiu și jegos, iar afară burnița), și pe urmă am plecat mai departe în bănănăială, căutând un loc cu ceva viață în el. Biet tâmpit provincial, mahalagiu de la periferia continentului!

Știți cine-și face veacul la Pillars? McEwan în persoană! Și mai cine? Ian Hamilton! Și încă cine? Martin Amis! Iar mie, cotarlă ce-amușină pe la ușile literaturii, nu mi-a „plăcut“ cârciuma lor de suflet! Evident, barosanii nu se adună acolo marți la 11 dimineața, că doar nu-s nebuni, vin și ei, ca oamenii, după o zi intensă la masa de scris (adică pe la 3, hai, 3 jumate).

Cu regretul nesfârșit că n-am apucat să văd nici măcar vreun fir de păr din nasul unui clasic în viață, vă dau o listă a celor mai ’oațe baruri din Soho, că eu n-am de gând să mai calc pe-acolo: The Ship, John Snow, The Shaston Arms, The Black Lion, De Hems, Dog and Duck, The French House. Mi-am stresat toți cunoscuții ca să fac lista asta – vă rog să nu mă dezamăgiți.

P.S.: Se ajunge ușor la Pillars: de la The Coach & Horses mergeți înainte pe Greek Street până la colțul cu Manette Street, la dreapta. Acolo e. (*The Pillars of Hercules*, Londra)

Da, am nimerit Greek Street, că nici nu-i greu, dar nu mi-am mai permis să mi se „pară“ în niciun fel The Pillars of

Hercules, pentru simplul fapt că nu am intrat. Și nu am intrat pentru că nu l-am observat, acesta-i adevărul. Nu-mi dădeam seama că mă căutam pe acel mine însumi de dinainte de-a deveni muncitor și, de fapt, a fost mai bine că nu mi-am dat atunci seama, că cine știe-n ce depresii aș fi căzut; așa, m-am mulțumit să mă plimb ore-n șir prin Soho, fără să-mi trebuiască nici mâncare, nici apă, nici chiar bere. Eram mulțumit că văd și eu oameni, mulți oameni, puhoi de oameni, oameni necunoscuți, oameni străini, aproape că-mi vine să scriu „oameni turiști", după câți muncitori români și briți avusesem de digerat în acea primă săptămână de uvrierat. Cumva, nu-mi era dor de Mihai Buzea, cel din 2009, dar parcă voiam să mă confrunt cu el: un trepăduș, la drept vorbind. Făcător de reportaje pentru Bușcu, mare chestie! Iar cu banii, ce să facă? Venise și el la Londra, ca orice țopârlan, să bea drojdiile din halba lui McEwan și să facă sex c-o gagică adusă de-acasă, că n-avea credință-n el să-și găsească ceva la fața locului! Mă simțeam cu două capete peste acel Mihai Buzea: rezistasem la greu și nici măcar nu plânsesem mult sau, oricum, nu în văzul lumii. Simțeam că eram un grandios, că pielea nu mă mai încape, că-ncep să mă înalț, încet, magnific, deasupra tuturor oamenilor. În clipa aia m-a apucat un drogat de mâneca hanoracului:

— Gimme a fiver, bro.

M-am întors ca prostul, fără să gândesc, fără să nimic. Eram cu mintea-n miriște, ca de obicei. M-am trezit față-n față cu drogatul. Avea ochii roșii, era mai înalt ca mine; mi-a văzut imediat frica-n ochi, frica mea grețoasă, de intelectual, moștenită de la bietul tata. Cu dreapta m-a apucat de cotul

stâng, s-a lipit de mine cu tot corpul și cu stânga m-a apucat de coaie:

— Just a fiver, come on, be a good boy.

Mă strângea tare, mă durea de nu mai puteam să respir și eram paralizat de frică. Mi-a băgat limba în urechea stângă, mi-o lingea, îmi umpluse urechea de bale. Lumea din jur trecea în sus și-n jos, nimeni nu arunca nicio privire: doi îndrăgostiți în Soho, nimic special. Am reușit să bâlbâi:

— OK, all right, I give you five pounds.

— That’s my boy, that’s a good boy, such a good boy…

Aveam dreapta liberă, am dus-o la buzunarul de la spate, am scos portofelul. S-a dezlipit de mine, dar tot mă ținea cu ambele mâini; mirosea urât, de parcă s-ar fi căcat pe el mai demult și-ar fi umblat așa de-atunci, cu căcatul uscat. Am făcut un pas în spate, cu dreptul, și-am depărtat încet stânga de corp, ca să vadă că am nevoie de ea, să scot banii din portofel. Mi-a dat drumul la mână, dar mă ținea în continuare de coaie, bine că aveam blugii pe mine, și nu treningul, c-atunci m-ar fi apucat mai ca lumea, mai de la rădăcină. Am scos o bancnotă de cinci din portofel și i-am arătat-o. Atunci mi-a dat drumul la strânsoare, iar eu mi-am lăsat brațele în jos, am pus toată greutatea pe piciorul stâng și l-am lovit tare în stern, cu umărul drept; a căzut grămadă, în fund. Dacă ar fi fost cu spatele la zid, s-ar fi izbit de zid și-ar fi rămas poate pe picioare, dar așa cum era, pe jos, mi-a făcut cea mai plăcută surpriză: s-a chircit cu brațele strânse la piept, în poziție fetală, și-a-nceput să plângă încet, regulat, cu suspine. Mi-am stăpânit impulsul presant de-a o lua la fugă și m-am uitat împrejur, dar, în afara unui cuplu de babe cu pălării mari, cu flori roz, nimeni nu mă băga în seamă. Le-am zâmbit

babușstelor și le-am făcut semn cu degetul mare răsturnat către gură, cum că, adică, amicul a băut, se odihnește puțin pe jos, da-și revine el, nu-i problemă. Una din băbătii mi-a făcut cu ochiul, foarte binedispusă, și-au plecat mai departe. Am luat-o și eu la pas, ceva mai repejor decât îmi stă în obicei, în direcția opusă și am constatat că mă pișasem pe mine: blugii îmi erau uzi pe ambii craci, pe stângul cam până la jumătatea coapsei, pe dreptul până sub genunchi. Am schimbat planul de mers, mi-am scos hanoracul ca să mă plouă uniform și n-am mai coborât la metrou, la Leicester Square, am ținut-o înainte, spre Strand, și dup-aia spre pod, spre Waterloo. N-am trecut râul, am mers înainte pe chei, unde eram în largul meu: acolo era plin de joggeri uzi leoarcă de la ploaie și de la transpirație, puteam trece neobservat până când ploaia londoneză m-ar fi scos din situația penibilă a pantalonilor pișați. M-a și scos, că-ntr-o jumătate de oră eram ciuciulete, ba mă luase chiar frigul, mi-am pus iar hanoracul și am mărit ritmul, să mă-ncălzesc. Nu știam încotro merg, dar nu-mi păsa, că oriunde în oraș există stații de metrou, așa c-aveam să ajung acasă fără probleme, când aveam chef. Mergeam înainte, rumegând în gând incidentul cu drogatul și înfuriindu-mă *post factum*: ce prost fusesem că nu-l bătusem rău! Praf puteam să-l fac! Ușor-ușor m-am mai calmat și în furie mi-am recunoscut frica, teama înnăscută de orice confruntare fizică: „Și cu pișatul ăsta ce te faci, viteazule?“. După încă o jumătate de oră, toate eroismele trecuseră, aproape că-mi venea să și râd: cum dracu’ să povestesc în redacție că m-am pișat pe mine de frică pentru că un drogat din Soho m-a dezmierdat la scrot?!

Când am simțit că m-a răzbit, am intrat la metrou: Westminster. M-am uitat pe lista stațiilor și una mi-a sărit în ochi: Canary Wharf, locul meu de făcut sex. Păi, nu în Canary Wharf debarcasem eu dinspre Heathrow, hăt, în 2009? Impulsul m-a și suit într-un vagon spre East End, pe străvechiul principiu: „Nouă ani se-ntoarce lupul acolo unde-a mâncat o oaie“. Am coborât la Canary Wharf, am urcat la suprafață, la început n-am recunoscut aproape nimic, apoi am recunoscut totul. Am găsit pasajul de la East Wintergarden, am trecut pasarela de la South Quay, apoi am luat-o în pas de plimbare pe aleea de fiță de pe lângă Millwall Dock. Cam prin dreptul școlii Montessori, am văzut-o.

Nu mi-a venit să cred. Era acolo, se uita la mine, fix la mine; bine, nici nu era greu, că nu mai era nimeni pe alee. M-am oprit, încremenit. N-aveam cum s-o confund: ochii negri, depărtați, capul rotund, perfect, privirea directă, părul scurt, des, cenușiu. Foca de Atlantic! Imposibil de confundat cu altă specie. Se uita la mine din apa adâncă a docului. Am rămas așa, ochi în ochi, secunde bune, poate un minut; aveam senzația extraordinar de ciudată c-o amuz. Îi susțineam privirea, n-aveam treabă, dar mă tot întrebam dacă e pe bune, dacă nu m-oi fi molipsit de ceva de la drogatul ăla. Vraja s-a rupt când am vrut să scot aparatul și să-i fac o poză: mi-a clipit din ochi, cumva dojenitor, s-a scufundat și dusă a fost. Cea mai grozavă pleașcă de subiect pe care poate cădea un ziarist de turism, iar eu n-aveam poza care să-mi credibilizeze reportajul: o focă voiajând șugubeață prin Londra! Aș fi făcut furori în redacție. Dar foca n-a mai apărut la suprafață, iar eu n-am scris niciodată articolul care m-ar fi făcut sau celebru, sau bufon, sau amândouă: după „Delfini maidanezi în

Dâmbovița“, Mihai ar fi înnebunit de tot dac-ar fi trebuit să publice „Foci bagaboante în Tamisa“, dar, din păcate, nu a fost să fie. Sincer, și acum, când scriu, simt că-mi pare rău. Am avut la îndemână cele 15 minute de celebritate și le-am scăpat printre degete!

Nu mai aveam ce face, am plecat dărâmat de acolo. Am trecut podețul pe la Pepper, apoi am luat-o în lungul docului exterior, spre Clippers Quay (ăsta nu e nimic, doar un loc cu rațe. Nu-i destul de adânc pentru foci!), și am mers în lungul lui până am dat de mica grădină a casei în care locuisem cu cinci ani în urmă, cu sex, cu bere, cu bani de buzunar, cu cină romantică la The Coach & Horses, cu fel și fel de amintiri. Canapeaua de nuiele era tot acolo, prăpădită, delabrată, vai de ea, de cinci ani n-o băgase nimeni înapoi în casă, o lăsaseră afară, s-o ningă, s-o plouă, să-nghețe iarna, să-i fie frică noaptea, să-i fie foame și sete… români, deh, ce pretenții poți să ai?!

Am trecut râul pe dedesubt, prin tunelul Greenwich, și m-am băgat direct la stația DLR. Nu mai aveam chef de nimic și iar începuse ploaia. M-am culcușit în DLR și mi-am căinat soarta până la cap de linie, la Bank Station, unde m-am băgat iar sub pământ, ca râma, pe Central Line. Până și oamenii erau altfel decât cu câteva ore în urmă, jegoși, urâți, cu priviri goale, cu mutre tâmpe, niște nimicuri umblătoare, decor, butaforie. Am schimbat metroul la Oxford Circus, am prins loc pe scaun, am închis ochii să nu-i mai văd, oricum trebuia să cobor la capăt, că Walthamstow e ultima stație de pe Victoria Line. Când am ieșit la suprafață, m-a izbit parcă cineva c-un par în cap, că oamenii îmi păreau aici subumani, semimaimuțe, animale negrăitoare, pitecantropi

bolborositori, ăia din centru erau lux. În stație la 357 m-am prins. Erau români, iar mie mi-era foame.

— Moldo, ți-e foame?

— Îhî.

— Vezi că mai e caldă, pune-ți singur câtă vrei.

Băieții gătiseră fasole, tot cu slănină, evident. Am mâncat singur, mult, cu pâine și cu ceapă albă, până m-am săturat și mi-am revenit. Băieții erau în cameră, întinși în pat. Mirosea a țuică.

— Mulțumesc pentru masă.

— Să-ți fie de bine. Bere vrei?

— Nu.

— Grătar ai mâncat?

— Nu, că nu l-am văzut!

— Era în frigider, trebuia să întrebi. Mario l-a făcut, zice Rack, ironic.

— Și ce dacă nu l-am făcut eu! Bine că v-am adus, că puteam să nu v-aduc, protestează Mario, întors cu spatele la noi. În loc să ziceți mersi…

— Lasă, că-l mâncăm mâine, la muncă. Băieții ce făceau?

— Bine.

— Și Giani?

— Bine.

— Și Fleur? îl întreb pe Rack.

— Bine.

— Și băieții ceilalți?

— Bine.

Mă simțeam ca într-un film românesc al Noului Val. Am cotrobăit în rucsăcel și i-am aruncat lui Rack safety kitul de la Ramon.

— Să-mi fut una!

Rack era în extaz, Mario era grămadă peste el, să vadă, iar eu mă uitam fără să pricep, iar. Safety kitul ăsta era un săculeț galben, absolut banal, doar că era nou. Îl desfăcusem, mă uitasem fugar în el, îl închisesem la loc; oricum, era pentru Rack, nu pentru mine.

— Phuai, cât de mișto e!

Mario murea de invidie. Rack răsturnase conținutul săculețului pe pătură și alesese un briceag mic, negru cu galben, cu lama ușor încovoiată; nici nu se uitase la restul lucrușoarelor din săculeț.

— Ce e ăsta?

— Briceag, nu vezi?

— Și ce-i așa mișto la el?

— E din oțel de ăla bun, zice Mario și întinde mâna, să atingă și el briceagul.

— Jos labele! Ești cățărător și nu știu eu?!

— Hai, mă, Rack, dă-mi-l și mie oleacă!

Parcă erau Ben Rogers și Tom Sawyer.

— Lasă că vă știu eu pe ăștia! 20 de lire, garanție.

Mario s-a întors iar cu spatele, supărat, dar n-a rezistat mai mult de vreo câteva secunde. S-a dat jos din pat, și-a scos petul de țuică, a luat un gât lung, apoi și-a luat portofelul de pe noptieră, a scos o hârtie de 20 de lire și i-a întins-o lui Rack.

— Să nu cumva să fie falsă, rânjește Rack.

Mario se juca cu briceagul, fascinat, iar eu l-am întrebat pe Rack:

— Ce e cu briceagul ăsta?

— E lamă bună, n-are moarte.

— Dar totuși…

— E, chestia e că numai cățărătorii au dreptul la safety kit. Legea zice că trebuie să-l ai totdeauna cu tine când ești în copac, că-n caz de ceva, să tai coarda cu briceagul și să te eliberezi, da' nimeni nu face-așa. Toți țin kitul în van, că, teoretic, și vanul, și kitul sunt proprietatea firmei, ți se dau doar pentru lucru, nu ca să le iei tu acasă, da' ce, noi suntem proști?

— Păi, ce, le luăm acasă?

— Păi, cu ce ne-aduce Mario de la yard până aici, nu cu vanul?

— Altfel cum să ne-aducă?!

— Altfel să luați trenul de la yard, cum îl iau frate-meu și moldovenii, zice Mario.

— Are dreptate, spune și Rack. Nu e treaba lui Bog unde stăm noi, ce mâncăm, ce bem, ce futem și cu ce ajungem de la yard acasă și de acasă la yard. Treaba noastră e să fim acolo când ne spune el, să plecăm de acolo încotro ne spune el, să tăiem ce ne spune el, să tăiem cum ne spune el, să nu producem reclamații, să nu ne lăsăm prinși cu ceva de tree officeri și să producem mai mulți bani ca briții. Restul ne privește. Că ne dă el vanul acasă, asta se întâmplă pe obrazul lui Moș și pe amintirea lui unchiu' One.

— Da' mai mult din cauza lui Moș, zice Mario. Nea Ică e fratele lui One, și?

— Și ce? întreb eu.

— Și vine cu bicicleta la yard. Și tot cu bicicleta pleacă. Am dreptate?

— Ai, oftează Rack. Ia dă-l înapoi.

— 20 de lire, râde Mario.

Au făcut iar schimbul, atenți ca două pantere. Cu toate acestea, aveau încredere deplină unul într-altul, că altfel nu ar fi putut lucra împreună, dar de data asta era ceva special: o gratuitate. Am învățat atunci că printre muncitori există o inexplicabilă fascinație pentru cuvântul „gratis“, iar dacă ceva e „gratis“, atunci nu mai poți avea încredere în nimeni, în absolut nimeni. Nu știusem. Evident, Rack n-avea nici cea mai mică intenție să nu păgubească firma de minunatul briceag al safety kitului.

— Auzi, Rack?

— Mmm.

— Da' Ramon de ce nu i l-a dat lui Oskar, cum ar fi fost normal?

— La ce să i-l dea lui Oskar?

— Păi, vanul cum i l-a dat?

— I l-a dat că Oskar e șofer. Kitul ar fi trebuit să i-l dea lui Patricio, că el e cățărătorul echipei, nu Oskar.

— Și de ce nu i l-a dat lui Patricio?

— Eu de unde să știu?

— Și-atunci de ce ți l-a dat ție?

— Ramon vrea să bage zâzanie, eu ți-am spus că e blat, să nu zici că nu ți-am spus! Să vezi ce haos iese mâine. Idiotul de Oskar o să anunțe că echipa lui intră în grevă, o să umble după aia pe la echipele de briți, că solidaritate, că nu știu ce, dar briții sunt deja prelucrați de Bog și o să-i dea muie. Pe urmă o să vrea solidaritate de la echipele de români, iar Ramon o să-i zică de van, că le-a luat vanul și l-a dat la români, iar Oskar o să facă spume, o să fie frumos. N-o să aibă ce face, după ce rage cât rage, o să ia lucrurile lor personale din van și-o să-l învețe pe bețivul de Patricio să-i ceară lui Big un safety

kit, că așa e corect, fiecare cățărător să aibă, și Big o să spună că i l-a dat lui Ramon și Ramon că mi l-a dat mie și Oskar o să sară la mine că să-i dau kitul lui Patricio și-o să se bage Mario să ne despartă și Oskar o să vrea să dea și-n Mario și-atunci o să se bage Giani și Oskar o să se potolească repejor.

— Sau nu, râde Mario.

— „Gloomy the Beast“, citează Rack.

— Măi băieți, eu nu vreau să iasă scandal din cauza noastră.

— E fricos Moldo.

— Găină!

— Nu, serios, eu…

— Taci, mă, că e blatul aranjat, ți-am mai spus de două ori, a treia oară nu-ți mai spun. Bog îi luase p-ăștia la ochi de mult, demarorul nostru s-a stricat la fix. Păcat că nu s-a stricat peste noapte, c-atunci era clar aranjamentul lui Bog, era ca lumina zilei. Așa, dacă se-ajunge la proces, el e acoperit din toate părțile.

— Pro-ces?

Băieții au râs la unison.

— Bă, Moldo, laș mai ești! Ce fel de ziarist îi mai fi și tu, dacă-ți tremură curu’ la orice?

— Nu, da’…

— Da’ ce? Așa e aici, oamenii își dau în judecată angajatorii, că, dacă are omul noroc și câștigă procesul, ia o grămadă de bani despăgubire, se lasă de muncă, se-apucă dracu’ de altceva.

— Am văzut eu în filmele americane…

— Lasă-le dracu’ de filme, aici e pe bune, aoleo, că, dac-aș știi eu limba ca tine, mamă, ce tupeu le-aș da la ăștia, în chiloți

dacă nu i-aș lăsa, uită-te la mine când zic!

— Mă uit.

Atunci a sunat soră-mea pe Skype, iar la interval de câteva secunde a sunat gagica lui Rack. Pe Mario n-avea cine să-l sune, așa că el a trecut pe țuică și pe manele la căști, iar Rack și cu mine am trecut la dat raportul. Nu îmi amintesc nimic din ce-a vorbit el. Din ce-am vorbit eu îmi amintesc perfect că n-am apucat să-i spun nimic soră-mii de plimbarea mea prin Londra, discuția a luat-o spre altundeva, așa că restul serii, cred că timp de vreo 100 de minute, poate și mai mult, l-am petrecut povestindu-i ce-s alea „canale“ și de ce muncim noi „pe canal“; în urechile ei de româncă crescută cu poveștile spăimoase ale comunismului, „la Canal“ însemna Auschwitzul ăla dobrogean de exterminare, unde i-au omorât securiștii pe intelectuali. A trebuit să încep cu începutul, c-așa e soră-mea, pedantă când cere explicații, și-am luat-o cu „cumpăna dintre secolele al XVIII-lea și al XIX-lea“ (nu știu de ce mi-a rămas în minte expresia asta senilă pe care am folosit-o atunci. Dar, de fapt, știu de ce, pentru că nu mă lasă ea s-o uit: „Ia, fratelo, zi de cumpăna aia. Cum era?“). Pe scurt, canalele din nordul Londrei sunt o rețea de căi de apă, care însumează vreo 4.500 de kilometri și pe care se transportau mărfuri cu barjele trase de cai, înainte de inventarea căilor ferate. După aia, canalele au rămas degeaba: nicio barjă pe luciul apei, niciun cal pe towpath, dar, fiind considerate monument național britanic, sunt îngrijite din fonduri publice, din banii pe care-i dă Canal and River Trust, un fel de entitate bugetară, foarte bogată, despre care eu nu știam atunci practic nimic, decât că trebuia să ne ferim de ea ca dracul de tămâie, că în solda ei erau tree officerii, dușmanii noștri jurați. Dar în secolul XXI canalele nu

mai sunt pustii, pe ele locuiește poporul boatmenilor, care sunt londonezi fără bani de Londra: săraci, murdari, alcoolici, drogați, incestuoși, destul de hoți, boatmenii alcătuiesc o subcultură extraordinară, despre care atunci n-am știut să-i povestesc soră-mii mai nimic. Dar printre ei sunt și excentrici, ca profesorul universitar care ne ajutase în Joia Neagră, când băieții mei deblocaseră traficul la Grand Union Junction. Dacă nu-mi atrăgea Rack atenția („Moldo, e târziu“), mă uita Dumnezeu cu laptopu-n brațe, povestind despre diferențele dintre cuvinte și lucrurile lor. *Les mots et les choses*: na, sunt „canale“ și „canale“! Soră-mii ce-i păsa, că la ei era de-abia dimineață.

Când m-am băgat și eu la somn, Mario sforăia deja, tare, ca după multă țuică. Rack nu adormise. L-am întrebat:

— Și crewul lui Oskar ce-o să facă mâine fără van?

— Grevă.

— Și dacă Umberto și Patricio se potolesc și nu mai vor grevă?

— Atunci Ramon le sparge echipa. Îl trimite pe Umberto cu niște briți, pe Patricio cu alți briți și pe Oskar în pizda mă-sii.

— Și dacă se potolește și Oskar?

— Și să muncească toți trei, ca echipă?

— Da.

— Atunci îi trimite la plantări, cu Rasta, cu Jonathan Drogălăul, cu jamaicanii.

Urgență de noapte

A fost una dintre cele mai glorioase dimineți ale lui Mario: s-a trezit ca de obicei, s-a dus la baie, a aprins lumina în tavan ca să ne trezească și pe noi, apoi a stins-o și s-a culcat la loc, după ce l-a prelucrat Rack:

— La ce-ai aprins becul?

— E și-un sfert, hai.

— Fi-ți-ar țuica a dracului să-ți fie… azi mergem mai târziu în yard, c-o să fie scandal, cu Oskar, cu Ramon, cu ăștia. I-am zis lu' Moldo aseară, când sforăiai tu. Oskar n-ajunge acolo înainte de opt.

Ne-am culcat la loc și, din câte-mi amintesc, chiar am adormit. A fost prima oară, de când ajunsesem la Londra, când am visat; până atunci, deșteptările sportive din fiecare dimineață mă făcuseră fie să nu visez, fie să uit complet ce visasem. De data asta a fost un vis simplu, clasic, arhetipal: eram în redacție și-l băteam pe Mihai c-un picior de scaun. Îi dădeam numai peste gura aia cu care-mi critică reportajele, la ședințele de sumar, după ce tot el îmi bagă pe gât subiectele. M-am trezit reconfortat.

Mario era foarte vesel pe drumul spre yard, Rack încrâncenat, iar eu temător: fiecare vedea în felul lui confruntarea cu crewul lui Oskar. Nu știu ce gânduri aveau

băieții mei, dar eu îmi aminteam o statistică a ONU, care zicea că nu Africa, ci America de Sud e cel mai violent continent al lumii (de fapt, când am verificat mai târziu, era vorba de America Latină, cu Honduras cap de afiș), și eram cel puțin foarte stresat, ca să mă exprim așa. Rack avea credință-n el, Mario îl avea pe The Beast, dar eu ce aveam? Reportofonul? Nici măcar atât: i se terminaseră bateriile.

Am ajuns la fix, când scandalul era în toi, iar Mario, isteț, a parcat vanul în afara yardului, ceva mai departe, și ne-am dus pe jos. Era plină curtea. Briții nu plecaseră la muncă, nici „moldovenii“, nici „băieții ceilalți“, toată lumea stătea și se hlizea ca la urs: Ramon și Big îl încadrau pe Bog, care stătea foarte calm, cu o pereche de ochelari pe nas și cu una în mână, și se uita în zare, peste capul unui nu-prea-tânăr, care zbiera la el din adâncul bojocilor, agitându-se și dând din mâini ca un posedat de demoni. Am priceput că era Oskar. În spatele lui stăteau doi băieți, mai tineri ca el, dar mai bătrâni ca ai mei, care nu se băgau: Patricio și Umberto, ecuadorianul și columbianul, bețivul și lunaticul; nu arătau deloc diferiți, nici unul față de altul, nici mai bețivi, mai lunatici, mai ecuadorieni sau mai columbieni decât oricine din yard. Arătau a oameni ca toți oamenii. Spre deosebire de Oskar, care era neverosimil de scund; pe lângă el, Colivie din redacție ar fi părut bărbat bine, prezentabil. Nu îi era deloc greu lui Bog să se uite peste capul lui Oskar, care-i ajungea cu creștetul doar până la plex.

Lungesc eu pelteaua, povestind, dar totul s-a întâmplat de fapt foarte repede: printre zbierete și gesticulări, Oskar l-a atins pe Bog, atât, l-a atins, cred că l-a împuns cu degetul în

piept sau ceva de genul ăsta (n-am văzut bine). Abia atunci i-am auzit vocea:

— Take this vertically challenged man out of my sight!

Big i-a pus o mână pe umăr lui Oskar și i-a zis părintește (era și diferență de vârstă între ei):

— Calm down, lad.

Oskar a vrut să se zbată, să scape, dar n-a fost după vrerea lui, că Big l-a dus spre poarta yardului, povățuindu-l mereu să se calmeze (asta înțelegeam), în timp ce mărunțelul urla pe spaniolește, cred că înjura, dar n-am de unde să știu. Patricio și Umberto veneau în urma lui Big, blajini ca două oi, nici vorbă de împlinirea previziunilor lui Rack, cu scandal, cu bătaie, cu intervenția „moșilor“ și-a „moldovenilor“, cu safety kit și cu tot ce mai prorocise el. Nu s-a împlinit decât partea cu procesul (într-adevăr, Oskar l-a dat în judecată pe Bog, dar nu știu ce s-o mai fi întâmplat după ce-am plecat eu din Londra, în 2014, iar când m-am întors, în 2015, nimeni nu mai spunea nimic despre vreun proces. Sau despre Oskar, în general) și partea cu trimisul celorlalți doi băieți la plantări, dar asta s-a petrecut în zilele următoare, nu în lunea aia. Atunci au plecat toți trei din yard, Patricio și Umberto încârduiți după Oskar, iar eu unul am crezut că n-o să-i mai văd vreodată. Am avut dreptate doar în privința venezueleanului, care (zicea Ramon) era foarte aprig la femei și își făcuse câteva iubite în Londra, printre care și o activistă turbată, implicată în tot felul de chestii și care avea conexiuni peste tot, iar aia îl învățase la ce uși să bată ca să se „lupte“ cu Bog și cu avocații lui, timp în care să și primească bani de undeva, de la nu știu ce fundație sau asociație sau ceva de genul ăsta (nici Ramon nu știa). Patricio și Umberto n-aveau astfel de talente la gagici, așa că

după vreo două zile de beție (Patricio) și plimbări solitare (Umberto), s-au întors la yard și s-au milogit de Bog până i-a reprimit și i-a dat pe mâna lui Jonathan Drogălăul, la plantări. Paranteză: la plantări, Jonathan lucrase mult timp cu Rasta și cu Cezărică, dar tocmai se terminase urât colaborarea lor, că Jonathan și Rasta se luaseră la bătaie, iar Cezărică se milogise și el la Bog să-l dea cu altcineva, că se săturase de jamaicani ca de mere pădurețe; bătaia și despărțirea erau foarte proaspete, se petrecuseră în prima mea săptămână, dar eu n-avusesem cum să le aflu, că noi trei nu prea vedeam pe nimeni în yard, în afară de managerul de serviciu: veneam primii dimineața, când nu era nimeni, plecam primii, când încă nu venise nimeni, ne întorceam seara ultimii, când deja nu mai era nimeni. Dar adevărul era că și noi eram niște nimeni pentru cei din yard, fie români, fie briți, fie jamaicani, fie sud-americani, fie albanezi, fie orice. Eram invizibili, eram și nu eram parte a yardului. Rack se ținea deoparte, Giani stătea la glume cu „moldovenii“, Mario tot mai schimba câte o vorbă cu „băieții ceilalți“, dar nu prea des, iar eu eram un rookie, „the new face“, vorba lui Big. Cezărică chiar mi-a zis la un moment dat: „Eu nici nu știam că tu vorbești românește“, ceea ce spune multe.

Curios, dar nu-mi aduc aminte de nimic de munca din ziua aia. C-am fost undeva pe canal, da. C-am fost cu băieții mei, da. Că l-am bârfit copios pe bietul Ramon, da, doar că nu mai știu de ce. C-am prins ambuteiaj pe autostradă la întoarcere, da, și chiar că le-am explicat ce înseamnă „traffic jam“ (erau anunțuri pe displayurile suspendate) în timp ce împărțeam frățește și mâncam fără pâine grătarul rece adus de Mario, de care uitaserăm complet la muncă (norocul nostru, că nu mai

aveam nimic de mâncare în mașină, doar apă în bidonul mare. Bidonul mic, termosul de cafea și cel de ceai erau de mult goale). Că am ajuns târziu și foarte flămânzi, iar îmi amintesc; totuși, nimic despre familia lui Don Dănuț – să fi fost plecați în seara aia? Tot ce e posibil. Mai știu c-am negociat cu Rack niște cutiuțe cu alifie de bocanci, din cea gratis, de la Big, pentru bocancii cumpărați de Moș pe firma lui, pe care băieții îi ungeau, într-adevăr, dar fără prea mare tragere de inimă, iar eu îmi făcusem deja planul să mă întorc din Anglia cu câteva cutiuțe, să ung bocancii mei de munte și să scap de corvoada preparării de unsoare eco, de care mă săturasem până-n gât (procesul casnic de fabricație implică multă murdărie, și a mea, și a bucătăriei), dar nu mai țin minte rezultatul negocierii de atunci. Parcă-parcă Rack și cu mine am bătut palma și-am perfectat afacerea, după care am băut și câte-o bere pe treaba asta... dar nu e sigur că asta s-a-ntâmplat anume în seara aia și nu altă dată. Ceea ce știu sigur, dar sigur, e că ne-am culcat. Și c-am dormit până pe la vreo unu și ceva, când a sunat telefonul. Cumva, un al șaselea simț m-a îndemnat să nu răspund, că era Bog și că afară bătea foarte tare vântul; eu nu știam nimic de urgențe, deși băieții îmi mai povestiseră câte ceva, dar am bănuit, în străfundul reptilian al creierului, că despre asta era vorba:

— Meehi?

Nu era Bog.

— Yes, mister Big?

— There is an emergency in your area. A big old fucking cypress, nasty business. Shall I send you the postcode?

Am lipit telefonul de piept. Băieții se treziseră și se uitau la mine, clipind; îi vedeam bine, că iar bătea luna prin urieșenia

noastră de fereastră:

— E Big, zice de-o urgență pe-aici prin cartier. Ne băgăm, ce ziceți? Mario?

O făcusem intenționat. Mario s-a uitat la Rack, cu privirea de cățel pe care și-o disimula destul de bine de obicei, dar acum era toropit de somn. I-o știam, dar voisem să fiu sigur.

— Zi-i că n-avem sculele aici, trebuie să mergem la yard. Să vină să ne deschidă.

— Mister Big? We're in, but my boys have no gear here.

— Gear?!

Credea că zic de droguri.

— I mean, their stuff, their tools, their chainsaws and all. It's all in our locker in the yard.

— Can you be there in ten?

— Yes, sir.

— Meet you there.

Rack deja se îmbrăca, Mario plecase spre baie. Am vrut să-i zic lui Rack ce vorbisem cu Big, dar mi-a retezat-o scurt, foarte prost dispus, spunându-mi că știe. M-am îmbrăcat și eu cât am putut de repede, am ieșit toți în frigul nopții și ne-am apucat să râcâim gheața de pe parbriz. Era bocnă.

— Dacă nu ți-l fut eu și pe Moș, lasă! zice Rack îndârjit, când eram în drum spre yard.

— La ce, mă? întreabă Mario, vesel.

Se dezmeticise între timp și se răsfăța pe îndelete („În viață trebuie să știi/ Că banii sunt niște hârtii/ Hao, hao, hao, ha…“), fără să-i pese că nu râcâise și oglinda din dreapta și că nu vedea nimic în spate. Oricum, străzile erau complet pustii, parcă mergeam printr-un decor de film.

— Ai uitat că băga și urgențele pe firmă?

— Nu, da' oricum, tot ne dădea ceva.

— Da, da' cât?

— Nu mai știu.

— Păi, aia e, că nu ne spunea niciodată cât dă Bog de om la o urgență de noapte, adică d-asta, în afara programului, când te ia de-acasă. Nici nu ne spunea și, chiar dacă ne spunea, tot nu era corect, trebuia să ne dea banii direct, nu să-i bage prin firmă. Ia zi, Moldo.

— Nu mă pricep.

— Normal că nu te pricepi, da' lasă, c-o să te pricepi tu când o să te ardă la bani!

— Mai bine îl întreb pe Big.

Tăcere.

— Ai tupeu să-l întrebi pe Big?

— Nu înțeleg, ce-i așa mare chestie?

— Păi, dacă-l întrebi pe Big... e ca și cum te bagi între Bog și Moș, înțelegi? Adică... nu știu, da'...

— Înțeleg, dar tot îl întreb pe Big. Omul trebuie să știe pe ce bani muncește.

— Are dreptate, spune Mario, cu o convingere profundă, aproape socialistă. Chiar că trebuie!

— Normal că trebuie, se necăjește Rack, umflându-se de furie în fața neașteptatei coaliții, da' crezi tu c-are Moldo curaj să întrebe? Și p-ormă să-i ceară lui Moș de la obraz?!

— Am ajuns.

Big ne aștepta în curte, cu poarta gata deschisă, își sufla în palme și se plimba de colo colo. Molly nu se vedea nicăieri.

— Meehi.

— Sorry we're late, mister Big.

— Doesn’t matter. Write down this postcode, Meehi. Take only your saws, boys! le strigă băieților.

— Ce zice?

— Să luați doar drujbele, cu plinul făcut. I’m writing, mister Big.

— IG 45 EX. Do you want the address too?

— It could be useful, if you have it.

— 60, Redbridge Lane East. It’s in Ilford. You know it?

— No, but the tomtom will find it for me.

— That’s the spirit, lad! Good luck, see you in the morning.

— Mister Big.

S-a întors din drum fără să se supere. Un șef român s-ar fi supărat. Un șef român n-ar fi venit în creierii nopții să ne deschidă. Un șef român ne-ar fi sabotat pe orice cale imaginabilă, pentru ca altă dată să nu fie deranjat de patron pentru o urgență din care el, personal, nu avea nimic de câștigat; nici chiar firma lui Bog n-avea aproape nimic de câștigat, în afară de consolidarea propriei reputații în ochii celor de la primărie. Mai târziu am aflat că erau destui briți care aveau vanuri modificate, ce includeau cutie blindată de scule și care puteau fi trimiși la urgențele de noapte sau de duminică direct de acasă, fără să fie nevoie să treacă prin yard. Totuși, Bog decisese să ne trimită pe noi, în primul rând pentru că urgența era în vecinătate și în al doilea rând ca să-și dea seama dacă suntem o echipă pe care se poate conta la greu. Șahist, bătrânul. Își calcula mutările, își menaja oamenii vechi, îi învăța cu câștigul pe cei noi, îi verifica permanent pe toți… inclusiv pe Big, cât era el de Big. Aveam încă multe de aflat:

— Yes, Meehi?

— Two more questions, sir: how much do we get for an emergency, one, and may we keep the saws until morning at our landlady’s house?

— 65 quid each and yes. Anything else?

— No, sir, thank you.

— Take care.

Am plecat spre Ilford după ce-am bâjbâit, că tomtomul, căruia băieții-i spuneau încă „GPS“, mă trimisese inițial la mama naibii, la sud de Tamisa, unde e „adevăratul“ East Lane, cel pe care-l știu londonezii și pe care l-am învățat și eu în 2015, când am lucrat numai dincolo de râu; dar, în momentul urgenței pe care-o povestesc, habar n-aveam de nimic din sud, cu excepția idioțeniilor de turist și-a unui cap de focă de Atlantic.

— Am ajuns, zice Mario.

— Să-mi fut una, se minunează Rack.

Ceea ce la noi, în România, se cheamă „tuie“ nu prea seamănă cu cypressul englez. Chiar dacă e vorba de aceeași specie, diferența e de statură: la noi, tuia e un boschet, la Londra, din cauza ploilor, tuia este un copac foarte falnic, dar fără bază, că rădăcinile sunt ca pentru un boschet, nu ca pentru un falnic. Asta îl face sensibil la vânt, iar acea tuie anume, pentru care ne aflam noi în Ilford, nu se jucase: distrusese patru curți. Era plantată-n stradă, era deci responsabilitatea primăriei, ceea ce explică strania fericire a proprietarilor, care nu ne-au adresat nici măcar o silabă de protest, deși, cum să spun, aveau unele motive: copacul primăriei cade de-a latul peste curțile lor și le face praf, iar în creierii nopții apar trei muncitori trimiși tot de primărie, care trezesc întreg cartierul cu drujbele lor înfiorătoare. Nu

exagerez. Acolo e un cartier-dormitor, zona nu-i de fiță, oamenii se scoală de dimineață și se duc la muncă cu metroul, nici vorbă de Hampstead sau Muswell Hill! Cu toate astea, nu noi, nu eu, ci proprietarii curților (ieșiți în pijamale, cu halate flaușate pe ei, cu glugile trase pe cap, să nu le-nghețe urechile) au dus lupta cu vecinii și le-au explicat că băieții „trebuie“ să îmbucătățească tuia pe loc, că așa le-a zis primăria să facă și deci să tacă din gură și să ne lase-n pace. Nu știu cât a contat munca de lămurire a proprietarilor și cât a contat spectacolul oferit de băieții mei (la un moment dat, amândoi erau pe trunchi cu capu-n jos, tăind c-o mână și ținându-se cu cealaltă și cu picioarele), dar n-a durat mult și ne-au lăsat în pace: vecinii au intrat în case și-au început să sune la poliție, iar proprietarii la avocați.

Acum, adevărul e că tuia aia ne-ar fi dat de furcă toată noaptea: după vreo două ore de muncă serioasă, băieții curățaseră trunchiul de toată craca, pe care eu o stivuisem, cu de la mine putere, într-o grămadă imensă, în prima curte de lângă stradă (îmi imaginam că tot eu urma s-o chippuiesc, a doua zi, așa c-am vrut să-mi ușurez munca). Poliția a venit când băieții mei se apucaseră de feliat trunchiul tuiei, de la vârf: Rack tăia cu topperul, suit pe trunchi ca pe cal, iar Mario de jos, cu rumegușul curgându-i în ochi. Rack făcea o tăietură adâncă, cât îi permitea lama, apoi sălta înapoi pe trunchi și începea altă tăietură, pe când Mario venea în urma lui, reteza bucata începută și se ferea cu dibăcie la final de tăietură, când logul cădea. Poate nu pare mare lucru, dar toată munca lor era luminată doar de lună, care mai intra și-n nori, iar de vorbit nu puteau vorbi, c-aveau căștile de protecție pe urechi, cum scrie la regulament (nu ca pe canal, unde nu și le puneau)

și oricum nu s-ar fi auzit unul pe altul, chiar dac-ar fi răcnit s-acopere mugetul drujbelor. Dar n-aveau nevoie, se-nțelegeau din semne, ba nici măcar din semne: știau pur și simplu ce-aveau de făcut, se coordonau din instinct. De multe ori, în afara timpilor de muncă propriu-zisă, m-au uimit cât puteau fi de copii, de imaturi. La muncă, eu eram însă copilul. Ce copil?! Eram un prunc nenăscut, încă n-aveam habar de nimic, nici măcar de canalul vaginal.

— Hep, hep!

Au oprit drujbele:

— Ce e, Moldo?

— A venit poliția. Stați așa, să vorbesc cu ei, nu mai tăiați, că nu s-aude nimic.

— Vezi ce zici acolo.

N-am zis multe, că nu erau multe de zis: emergency, fallen cypress, borough council, please speak slowly, use simple words, we are contract workers, guestworkers in fact, my men don't speak, thank you sir, yes I will, thank you again, good night. Ne-am întors la treabă. Ei tăiau felii tot mai subțiri din trunchiul tuiei, care deveneau tot mai grele de cărat, că diametrul lor era tot mai mare. Nu mai aveam mult până ajungeam la stradă, la ruptură, probabil vreo șapte metri, dar simțeam că nu mai pot. Fizic, nu eram încă doborât de oboseală, dar nu mai puteam ridica logurile, necum să le car.

— Hep, hep!

S-au oprit iar.

— Ce e, mă?

N-am apucat să le spun că logurile erau prea grele pentru mine, că m-a strigat cineva de dincolo de gard. Era Bog, personal. Poliția sunase la primărie (la „consiliu“, cum zic ei),

primăria la tree officerul Ilfordului, iar ăla la Bog, că-l știau toți ca pe-un cal breaz: toate joburile și toate urgențele pe care nu le voia nicio firmă de arboristică din Londra ajungea la Bog, că el lua orice. Șmecheria de-a lucra cu români în regim de guestworking îi permitea, iar pe chestia asta piața nu-l iubea deloc, nimeni nu spunea despre el c-ar fi „băiat bun“, cum se spunea despre alți patroni din branșă. Pe Bog îl durea în cur:

— Sir?

— Let me in, Meehi.

I-am deschis portița din gard, pe care el n-o văzuse, că era întuneric. Am vrut să-i explic ce și cum, dar mi-a tăiat-o scurt:

— Let me see, Meehi.

A inspectat rapid priveliștea, s-a prins repede; de fapt, era clar. Tuia de pe trotuar fusese ruptă de vânt din rădăcină și căzuse perpendicular peste curțile oamenilor, rupând șapte garduri din opt și niște magazii prăpădite, d-alea de fundul curții, pline cu gioarse. Nu era mare pagubă, la drept vorbind.

— You've done enough, Meehi, go home now. No, wait.

A ieșit din curte în stradă și-apoi m-a strigat. Am ieșit după el:

— Can you clear the sidewalk?

— Sir?

— Clear the sidewalk, the pavement, understand? Clear the way for the people to walk, yes?

— Oh, I see. Just a second. Mario! Vino-ncoa'!

— Ce vrei, mă?

— Hai să tai bucata din drum. Ia-l și pe Rack.

Au venit amândoi, le-am explicat că Bog vrea să tăiem partea de jos a tuiei, cea rămasă în afara curților, ca să fie

liber trotuarul.

— Și restul?

— Zice că nu mai e treaba noastră, c-o să trimită altă echipă mâine, pe lumină, să termine de tăiat, să ia tot lemnul și să chippuiască craca. Acum vrea doar să eliberăm trotuarul și s-o roim.

— Păi, și de ce nu zici așa, moldovene?

Erau binedispuși. Au muncit repede și bine încă vreo șapte-opt minute, poate chiar zece, iar la sfârșit rămăsese doar rădăcina tuiei, jumătate în pământ, jumătate în aer, la vreo 90 de grade față de asfalt. Îmi amintea de molizii doborâți de vânt de pe traseele montane din Făgăraș sau din Căliman, din viața mea de vară, de ziarist, de „om de turism“. Logurile le cărasem eu în curte, că milosul de Rack le tăiase-n sferturi, așa, ca pentru mine.

— Good job, boys, that's it. See you tomorrow!

— Sir?

— Yes, Meehi.

— How much is our share for an emergency like this? I've heard about 65 pounds for each, but I don't know for sure, that's why I'm asking.

— Who told you 65?

— Chatter in the yard…

— Aoh. Yes, 65. Are you OK with this?

— I am OK if my men are OK, and they are. Thank you, sir.

— Meehi.

După ce-a plecat Bog, am strâns și noi și-am plecat, la ceva mai puțin de trei ore de când veniserăm. Nu-mi amintesc decât că m-am umflat în pene pe drumul de întoarcere, datorită băieților:

— Bă, ce-al dracu-i Moldo!

— Coios.

— Eu de mult ți-am zis.

— Dac-aș vorbi, și eu aș fi la fel de-al dracu'. Încă mai al dracu'!

— N-ai fi.

Rack a tăcut o vreme.

— Poate că n-aș fi de la început, nu zic. Bine, mai e și chestia că Moldo e de la oraș…

Au tăcut amândoi, fiecare cu gândurile lui. Eu n-aveam gânduri, mi-era deja somn, dar înțelegeam cumva ce vor să spună: și eu fusesem cel mai sfios copil din clasa întâi, când de-abia venisem în București. Și Moș îmi povestise același lucru despre anii lui de școală; orice s-ar spune, copiii de la țară intră-n viață c-un handicap de comunicare, de „tupeu“, cum ziceau ei.

În cazul meu, și de memorie: dacă n-aș fi găsit mailul trimis lui Moș, habar n-aveam ce-am făcut noi în marțea următoare, tot ce țineam minte e că fuseserăm pe canal, toți trei, și că ne ieșiseră bani destul de buni. Așa însă pot spune c-am rezolvat o ecluză în care căzuse un cireș, c-am socializat c-o tănțică (tânără, bătrână, frumoasă, urâtă? Mister!), c-am eliberat un towpath atacat de-un prun și-o barcă ambuscată de-un plop, că ne-am luptat c-o mulțime de sălcii maleficente și cu diabolicele iederi, iar în final am încheiat triumfător ziua, curățând cartofi. Intuiția îmi spune că Mario trebuie să fi băut și țuică, iar Rack și cu mine câteva beri, că prea fusese o zi bună (aproape 150 de lire de om!), dar despre asta n-am scris nimic:

Sal, Mos! s-o luam usor si incet:

0. Emergency de noapte, 1 thuia foarte mare, cazuta peste 4 curti. taiat cracile si transat cam 2/3 din trunchi in loguri, apoi am fost opriti de Bog care a zis ca restul poate fi terminat de alta echipa, dimineata. date: ora 02:05, postcode IG 45 EX, adresa 60, redbridge east lane. Bog a zis ca banii pentru o urgenta de noapte sunt 65 quid de baiat si ca „ni-i da“ saptamana asta. intrebarea e: cum? prin ce modalitate, ca cica astia nu se ating de cash nici sa-i pici cu ceara. daca ii trimite firmei tale, cat ne revine fiecaruia din astia 65? sa fiu cinstit, pentru un mosulete de varsta mea e oarecum dificil sa traga o zi intreaga in ritm cu diavolii astia de baieti si sa fiu sculat in creieri de noapte ca sa merg iar la craci. de-aia te intreb: e sau nu e afacere sa fim in continuare disponibili pentru urgente de noapte? nu mai zic ca de chemat, ne-a chemat Big, magazionerul; ce nu inteleg eu ce spune Bog la telefon, daramite ce spune Big!

1. emergency de zi, postcode HP 43 TF, bridge 138, lock 48, cherrytree semi-cazut in ecluza, l-am scos, l-am facut loguri si l-am facut disparut in peisaj. o tanti ne-a chemat la ceai, ca multumire ca o scapam de belea (ciresul ii mutase din loc o magazie, cu radacina care acum era in aer), dar am refuzat-o ca era Ramon calare pe noi cu urgentele. pics before & after, dbh 68 inch.

2. day emergency, postcode HP 234 NG, bridge 133, lock 45, plumtree cazut in towpath, pics before & after, dbh 19 inch, l-am facut bucati si peste gard cu el.

3. day emergency, postcode WD 48 LZ, bridge 159, lock 70, multistem willow (6 stems), fell, am facut-o felii si am facut-o disparuta in decor, pics before & after, dbh 72 inch.

4. day emergency, postcode HP 42 RR, bridge 145, lock 59, poplar fallen on a boat, pics before & after, dbh 35 inch.

5. day emergency, same postcode and bridge like above, lock 58, group of three willows covered in ivy, no measure, pics before & after.

6. day emergency, same postcode, bridge and lock like in point 4, willow covered in ivy, pics before & after, dbh 34 inch.

total zi (fara urgenta de noapte): 1197,70

in alta ordine de idei:

– Rack ii ia maine dimineata pe la orele 05:00 pe Teo si pe Bucuresteanu si ii duce la aeroport, asa ca o sa ajungem mai tarziu la yard. lui Teo nu ii convine deloc ca pleaca, are senzatia ca da bir cu fugitii dupa ce a facut o paguba mare dupa incidentul auto cu vanul si chipperul. baietii tin la el, desi nu s-au inteles foarte bine cat a stat aici la Madam Simina, dar niciunul dintre noi nu uita ca Teo a venit dupa noi in noaptea aia, joia trecuta, cand eram terminati, inghetati, uzi si flamanzi. plus ca, desi are o gramada de ciudatenii, e foarte muncitor si un meserias groundsman. baietii sunt rai la vorba, dar respecta harnicia si meseria. nu vrei sa stii ce reputatie proasta are in yard unul ca Sandy Bell, din cauza lenei la sol!

– Ramon tot nu i-a dat aia 14 quid lui Rack, cu care am cumparat cablurile de curent (crocodilii) in noaptea de joia trecuta. a tot zis ca-i da, dar cred ca uita. ii mai amintesc eu maine, ca n-am tarsa de el.

– maine iti scriu un mail cu observatii despre baieti. i-ai format extraordinar, chiar ca dupa chipul si asemanarea ta, si am numai cuvinte de lauda pentru ei, cu o singura

exceptie: se grabesc. la mers nu e o problema, dar la munca mi-e mereu teama de vreo accidentare, la stilul lor de viteza. mi-e teama de vreun necaz la munca in tara asta, ca mi-nchipui ca te costa cat nu face. d-aia sunt prudent si incerc sa fiu mereu cu ochii-n patru si sa nu bag mana in raza lantului, iar ei imi dau ghes: hai, Moldo, mai cu viata, ca craca nu musca! eu nu zic nimic, dar ma gandesc: craca, nu, dar drujba sau chipperul, da. si-atunci? ma repari tu, Mario?

bun, daca ai ragaz, da-mi un re in seara asta, daca nu, maine. ma duc la curatat cartofi, ca nu mai avem nimic de mancare, bagam de-o tocana mai rustica, cu cartofi si slanina. pardon, „sunca“! si Mario si frate-sau numesc slanina „sunca“, din motivul foarte simplu, cred eu, ca in zona moroieni-pietrosita nu exista in limbaj cuvantul „slanina“!

Sâmbăta morții mele

A urmat o săptămână bună, în care m-am acomodat treptat cu regimul de muncă, adică-n fiecare zi mă descurcam tot mai bine: miercuri, să zicem, am învățat să umplu singur bidonul nostru dublu cu benzină și ulei din depozitele lui Big (articolele astea erau la liber, nu trebuia să i le cer lui, dar până atunci nu știusem nici care-i butoiul cu ulei și care cu benzină și nici cum anume funcționează pompa de mână. Pompele, de fapt, că fiecare butoi avea montată o pompă proprie); joi am învățat cum să cer lanțuri noi de drujbă și să merg cu ele la Stuart, mecanicul, să mi le ajusteze pentru fiecare din cele trei drujbe ale noastre (groundsmanul Mario avea două, una obișnuită, 260-ul, și una mare, pentru doborâri: 440-ul. Topperul lui Rack n-avea nume, dar am aflat în anul următor că, de fapt, avea: îl chema 201), iar vineri am învățat să le și ascut. Toate astea n-ar fi fost posibile dacă Ramon, la recomandarea lui Bog, nu ne-ar fi dat joburi bune pe canal și mai ales dacă n-ar fi stat ploile; așa însă am avut mai mult timp la lucru, iar băieții s-au putut ocupa de instruirea mea. Adevărul e că le făcea într-un fel plăcere, pentru că râdeau tot timpul („Moldo, n-am văzut pe nimeni mai tâmpit ca tine!“) din cauza extraordinarei, neverosimilei mele nepriceperi tehnice, care le părea aproape

supraomenească („Bă, ăsta nu se preface, ăsta chiar e complet pe dinafară!“), i-a băgat la început la bănuieli („Cum, mă, ai uitat de ieri până azi cum se întinde lanțul cu spanul?!“) și la o aproape-convingere că voiam să-mi bat joc de ei („Nu vezi că l-ai montat cu dinții invers?“). Mă străduiam cât puteam să mă ridic la înălțimea obligațiilor mele de helper, dar acele rezultate de la început au fost meschin de modeste („Moldo, ești în stare măcar coarda s-o strângi?“) și chiar i-am bosumflat de câteva ori, atunci când credeau că le sabotez eforturile pedagogice („Așa se strânge, mă, coarda? Ce-i colacul ăla? Cu ăla să te duci la budă! Coarda se strânge frumos, păpușă, cum ți-am arătat alaltăieri!“), dar le trecea repede, că erau băieți buni și s-au lămurit că la mine nu era rea-voință, ci altceva. Ce anume era, mi-e greu să spun. Am reflectat de atunci foarte mult și, fără să fi găsit o explicație, pot doar descrie un fenomen, un mecanism, nici nu știu cum să-i zic: toți copiii sunt la fel și se joacă la fel, cu obiectele aflate la îndemână, până la o vârstă, habar n-am care, când unii copii descoperă că se pot juca cu gândurile din mintea lor, organizate în cuvinte, și că e o joacă mult mai interesantă decât cea cu obiectele. Din momentul ăla, relația cu obiectele se tot răcește, ele sfârșesc prin a fi niște străini, niște ciudați, iar când omul ajunge matur și vrea să bată și el un cui, habar n-are cum se ține ciocanul în mână, asta dacă nu și-l scapă direct pe picior. Dar numai la unii copii se întâmplă „descoperirea“; la ceilalți, obiectele rămân prietenii de joacă și devin apoi uneltele de muncă, ceea ce-i un avantaj imens, dacă urmezi o carieră de țapinar pe canalele Angliei de Sud, cum urmam eu în 2014. Avantajul era, bunînțeles, la Rack și la Mario, iar dezavantajul la mine: nu numai că fostului copil

nu-i sunt familiare obiectele și mânuirea lor (pila de ascuțit lanțul, de pildă), dar cuvintele care mi se roteau permanent în cap îmi distrăgeau atenția și mă împiedicau să mă dedic trup și suflet pentru ceea ce era important atunci și acolo, ca, de exemplu, la cărat bidonul. Nu, ăsta e-un exemplu prost: concentrare trebuia la chipper în primul rând. Că dacă-ți scapă bidonul din mână nu e mare lucru, chiar și scăparea lui în canal e reparabilă, că te bagi după el și-l scoți, dar, dacă-ți scapă mâna între tamburii chipperului, ce-ai făcut?! Ai făcut că rămâi fără degete, fără palmă sau fără tot antebrațul, asta ai făcut! Iar băieții mei o știau prea bine și erau foarte stresați din cauza mea și a „găurilor“ mele de atenție („Iar a rămas ăsta cu privirea-n gol! Alo, Moldo, deșteaptă-te, române! Chippuim și noi ceva azi? Ia uite câtai mormanul de crăci s-a adunat lângă tine, bă, tata viselor!“), care surclasau cu mult tot ce văzuseră ei la alți helperi din România („Așa îmi face mereu Moș, îmi dă începători pe mână, să-i cresc eu, de parcă altă treabă n-am!“ „Tu vorbești, Rack? Da’ eu, că sunt la sol și trebuie să stau cu ochii pe el ca pe butelie?!“) și au ajuns să-i intrige („La ce te tot gândești tu acolo, de rămâi ca muta-n pulă?“). Am încercat să le explic că mă gândesc uneori la texte, ceea ce era parțial adevărat („Azi e deja vineri și eu tot nu știu ce-o să scriu duminică“), dar n-am convins pe nimeni („La ce te mai gândești, dacă tot n-ai nimic în cap?!“):

— Că, dacă nu-ți spunea Mario la telefon povestea de la Nea Iliuță, nimica nu scriai și te dădeau ăia afară cât ai zice pește!

— Câte d-astea nu se-ntâmplă pe la noi prin sat, se fălește Mario, păi, n-am eu timp să scriu, că…

— Hai, c-am mai pus și de la mine, zic eu. Partea cu turiștii e a mea, nu e-a lui Mario!

— E-a ta și-i proastă, zice Rack. Aia e mișto, cu ursul. Eu nici nu știam că urșii au os în pulă!

— Au, au, spune Mario autoritar. Pe la noi sunt o grămadă de braconieri, am văzut eu. Da' la urs nu-i zice „urs", îi zice „marinică", să nu se prindă Garda de Mediu.

— Și nu se prinde?

— E, nu se prinde pe dracu'! Sigur că se prinde. Că ăștia, braconierii, sunt și proști, se-mbată și se toarnă unul pe altul, de invidioși și de tâmpiți ce îs. Pe ăla de zicea Nea Iliuță d-aia nu l-au prins, că ăla făcea și tăcea: nu se băga în cârd cu nimeni, nu bea, nu se lăuda…

— Vezi, Moldo? Gata cu băutura, râde Rack, fericit că terminaserăm săptămâna și că ieșiserăm bine la bani.

Numai că la yard ne aștepta Ramon, cu vești nu tocmai bune, ba chiar foarte proaste: avea nevoie de șoferi. Teo și Oskar lăsaseră un minus în numărul șoferilor și un plus în cel al vanurilor, o dereglare în organigramă, pe care Bog, inventiv cum îl știa tot yardul, o rezolvase pe loc, prin spargerea echipei noastre: Rack și cu mine eram de-acum o echipă, Mario și frate-său, cică, alta. În funcție de helperii disponibili, puteam primi (sau nu) câte un om la ajutor, dar el (Bog) nu garanta că are zi de zi posibilitatea:

— But, sir!

— Yes, Meehi.

— I am a helper myself, what should I do with another one?

— Not anymore. You're a groundsman now. And the team leader, of course.

— I don't have a problem with being a team leader, sir, but I'm not a groundsman yet. I don't have the skills, not by far!

— I need you to be a groundsman, Meehi, so you are.

— I cannot use the chainsaw with these boots in my legs, sir! And the pants! Look at my pants!

— You'll get others. And that's that! Talk to Ramon for the details.

Și gata, asta a fost tot, Bog a plecat să „rezolve“ alte probleme, probabil în același stil. Abia în anii următori am aflat că lui îi era chiar ușor să lucreze, ca patron, cu oamenii lui Moș, care erau întotdeauna cel mai puțin pretențioși dintre toți: la „moldoveni“, principala problemă era disprețul total pentru tree officeri, la „irlandezi“ era predispoziția pentru violență, iar la „țărani“ era pofta incontrolabilă pentru șefie, care ducea la permanente certuri și pâre. Cei mai buni erau „băieții ceilalți“, care nu le dădeau șefilor nicio bătaie de cap și deveniseră deci ținta invidiilor și-a bârfelor. Mai era și chestia că ei nu erau un grup așa bine definit ca restul: cândva, și ei fuseseră oameni de-ai lui Moș, gastarbeiteri de iarnă, dar după câțiva ani de transhumanță se stabiliseră la Londra, cu chirie pe termen lung, își aduseseră iubitele și renunțaseră la statutul de „muncitori închiriați“, făcuseră contract direct cu Bog, peste capul lui Moș (care se simțise trădat, dar n-avusese ce face: el cu mâna lui îi crescuse de la zero, ca profesioniști – dracul îl pusese să-i crească așa bine!). E cazul să recunosc cinstit: în yard, noi eram cei mai amărâți. Teo și Bucureșteanu cum veniseră, așa plecaseră, Mario nu știa boabă de limbă, Rack era el nepotul lui Nea Ică și al legendarului One, dar se uita urât la toți, Giani se ținea de glumele lui porcești, iar eu habar n-aveam de meserie și

umblam cu pantalonii legați cu sfoară și rupți în cur. Cine să ne respecte?!

— Uite bocancii tăi și pantalonii, îmi zice Ramon și-mi dă o sacoșă.

— Păi, de unde…

— De la Bucureșteanu. A venit fără nimic, așa că l-a îmbrăcat Moș, a plătit el tot. Acum, dacă Bucureșteanu s-a cărat cum s-a cărat, n-o să lucreze nici în țară cu Moș, deci astea-ți rămân ție.

— S-a cărat pe dracu', mârâie Rack. Nu s-a cărat deloc! Mâine pleacă, mi-a zis Moș să-l duc eu la aeroport, pe el și pe Teo. Cu Teo n-am nimic, da' p-ăla ți l-aș bate până rămâne lat în șanț. Să vină Moș să-l ia din șanț și să-l urce el în avion!

— Ce-ai, mă, nervosule? râde Ramon.

— Râzi tu, șefu', da' nu-i de râs! Pe Moldo-l muncește-n curul gol și lu' javra aia îi cumpără pantaloni noi-nouți?! Și bocanci! Și taximetrist personal, de la aeroport și-napoi! Păi, să nu-i zic eu câteva și lui Moș, la o adică?

— Zi-i, treaba ta, eu nu mă bag. Vezi că mâine lucrați pe barcă.

— Cine „lucrați"?

— Voi doi. Hoax e la cârmă. Mario și Giani merg cu Claude, pe barca ailaltă. E mult de muncă pe bărci, singuri briții nu mai fac față.

— Să facă spate! Eu nu merg pe nicio barcă! Ajung în yard abia pe la nouă, dac-ajung și-atunci, că știe dracu' cât fac înapoi de la Luton pe aglomerația de la ora aia…?!

— Aoleo, da, așa e, tu-i duci p-ăștia mâine, stai să mă gândesc. Să mă gândesc, să mă gândesc, stai, stai, stai, stai…

Am simțit atunci o undă clară de admirație pentru Ramon: chiar încerca să rezolve situațiile, nu conta că nu-i ieșea întotdeauna, dar refuza să-l ia pe „Nu se poate“ în brațe, cum e moda la români. Cel puțin atunci, el unul a-ncercat, chiar dacă pe mine m-a nenorocit:

— Claude merge mâine cu Giani și cu Cezărică, că ăștia de la plantări o să fie oricum rupți mâine, n-o să fie buni de nimic, mai bine-i las să stea acasă, spune Bog ce-o spune: azi e zi de leafă, jamaicanii o să petreacă până dimineață, ca de obicei. Tu și Mario n-aveți van, așa că vine Hoax să vă ia de-acasă, dă-i adresa și postcodul, și nu mai veniți p-aici, prin yard, vă duceți direct, că toate sculele sunt pe barcă. Aveți zi dublă pe chestia asta. OK?

— Te bagi? îl întreb pe Mario.

— Zi dublă, adică 130 de lire? zice el.

— 150, răspunde Ramon. Vă bag pe-amândoi pe tarif de barcă.

— Mă bag.

— Și eu, zic.

Rack pufnește disprețuitor:

— Te bagi la moartea pulii tale, Moldo, săracule… n-ai mai fost pe barcă, habar n-ai ce vorbești.

— O să văd mâine, spun eu.

Am văzut, într-adevăr. Am văzut și-am prea văzut, lua-m-ar Dumnezeu să mă ia înainte să mai „văd“ vreodată ce însemnă o zi de muncă pe barcă. Culmea e că n-am presimțit nimic: vinerea aia a fost o seară ca oricare, diferită de altele doar prin faptul c-am scos prima tranșă de bani de la bancomat, c-așa trimitea Moș banii, o dată la două săptămâni. Pentru mine erau bani „curați“, în sfârșit, că până atunci

cheltuisem din lirele cumpărate în țară și din ce primisem pe țigări, de la Ramon și Nea Ică. Dacă-mi amintesc bine, am probat pantalonii de la Bucureșteanu (îmi veneau, dar erau murdari, nu se știe cum, din moment ce nu se lucrase în ei decât o zi!) și bocancii, care mi-erau mult prea mici, nu i-am folosit niciodată; asta nu l-a împiedicat pe Bog să mă muncească ca groundsman din a treia săptămână, deși n-aveam nici calificare, nici îndemânare, nici experiență și nici bocanci. Ce-i păsa lui? Eram muncitor sezonier, trebuia să produc bani, indiferent de circumstanțe gen „protecția muncii". Primisem bocanci de calitate, și noi pe d-asupra? Primisem! Atunci?

În rest, în seara aia trebuie să fi gătit, să fi băut niște Okocim, să-i fi scris un mail lui Moș, să mă fi ferit de Don Dănuț, care în ultimul timp mă urmărea peste tot prin casă, ca o umbră, și să-mi fi uns bocancii mei, cei vechi, de munte, cu unsoare de cea bună, de la Rack; de asta sunt sigur. M-am gândit că pe barcă e nevoie de bocanci cât mai impermeabili și nu greșeam. Ca un om care-și pune noaptea o scufie groasă, să nu-l tragă curentul, și moare la cutremur.

Hoax a venit pe la șapte dimineața, când noi eram de mult treji, că ne sculaserăm odată cu Rack, care plecase înainte de cinci. Îl știam pe Hoax doar din vedere: era unul dintre „țărani", un fel de lider informal, „irlandezii" să nu-l vadă, îl bârfeau de-l rupeau, îi doreau moartea. Pe de altă parte, le era imposibil să se atingă de el, oricât erau ei de duri, că Hoax era cel mai bun cățărător dintre briți, era omul de încredere al lui Bog pentru joburi deocheate și, ca și cum n-ar fi fost de-ajuns, avea și doi frați în yard, groundsmeni amândoi; cine să se ia de clanul Hoax?! Ca dovadă a înaltului său statut, avea van din

cel șmecher, cu cutie de scule blindată, care-i permitea să treacă prin yard doar când voia. Într-un fel, Ramon ne făcuse un fel de favoare că ne trimisese să lucrăm cu el!

Ne-a ieșit favoarea pe nas. Hoax era un muncitor de elită, care știa să mânuiască orice fel de unealtă, să conducă și să repare orice fel de mașină, de van, de chipper, de motor sau de barcă, dar era tare aprig la bani și corect cât cuprinde: câți metri de canal făceam, atât trecea în gang sheet, nu mânărea nimic. I-a dat lui Mario un polesaw în mână, pe mine m-a plasat în spatele lui, la chipper, iar el însuși s-a instalat la pupa, să piloteze barca și s-o cârmească. Cred că era cam ora opt, poate opt și ceva când am început. Mario, în picioare la prova, tăia cu scula lui (o lamă ca de drujbă, fixată pe o prăjină de vreo doi metri, cu motorul la bază) toată vegetația din lungul canalului, toată care crescuse deasupra luciului apei. Vegetația asta putea fi și rarefiată, în unele părți, dar de obicei era un tunel verde, care trebuia sculptat la marele fix, s-arate ca-n cărțile poștale, să ofteze tree officerii de admirație când trec pe-acolo în control. Pentru Mario, asta însemna să-și țină echilibrul, cu picioarele rășchirate, să lucreze cu ambele brațe ridicate, aproape de poziția „Nu trageți, mă predau!“ și să-și coordoneze viteza de tăiere cu viteza de înaintare a bărcii; pentru mine, asta însemna să adun fulgerător tot ce tăia Mario, să mă răsucesc cu mormanul de tăietură în brațe și să-l arunc în gura chipperului din spatele meu. Mișcarea semăna cu cea a unui cosaș, doar că n-o făceam din poziția „drepți“, ci din poziția „frânt de șale“, iar între timp trebuia să pescuiesc, cu cârligul din dotare, crăcile care nu cădeau pe barcă, ci în apă, să le urc cu cârligul pe punte și să le chippuiesc și pe-alea. Inutil să precizez că toată tocătura pe

care chipperul o arunca prin coș trebuia să ajungă pe mal, nu în apă, și deci reglarea coșului era tot treaba mea (Mario nici n-avea răgaz să respire, darămite să mă mai și ajute!). Hoax făcea munca cea mai ușoară, dar, din păcate, și cea mai calificată: pilota barca. Adică estima atât viteza, cât și distanța față de malul pe care-l opera Mario și estimarea presupunea foarte multă experiență, d-aia zic „din păcate“, că niciunul din noi n-a fost în stare să-l schimbe pe Hoax. El ne-a propus chestia asta când a văzut că începem să pierdem ritmul, dar n-a mers. Deloc. M-a trimis mai întâi pe mine, că știa ce înseamnă munca la chipper pe barcă, dar nu m-am descurcat; l-a trimis pe Mario, el s-a descurcat mult mai bine, dar n-a știut cum să dea și înapoi, când era cazul, iar asta era absolut esențial. Bine, absolut esențial ar fi fost ca maniacul să ne mai fi dat și câte o pauză, dar nici pomeneală de așa ceva: doar când a trebuit să trecem prin ecluză am avut momente de respiro, adică m-am dat eu jos de pe barcă și-am manevrat porțile ecluzei, la indicațiile lui Hoax (mecanismele erau simple, cele vechi, de la 1800). În total am trecut prin două ecluze, adică patru porți; alea au fost singurele noastre pauze. În rest, n-am băut nici apă măcar. O singură dată Hoax a oprit barca, a ancorat-o cu cârligul de un copac de pe marginea canalului și a făcut pipi peste bord. Ne-am grăbit să facem la fel. Mie îmi tremurau mâinile foarte tare, abia am fost în stare să-mi desfac șlițul. Lui Mario îi tremurau și mai tare, n-a reușit cu șlițul, și-a desfăcut betelia. Hoax se făcea că nu observă cât suntem de dărâmați: „No work, no money“, repeta întruna, „and the winter is short, you know“. Din punctul lui de vedere, avea dreptate, că arboristica se face numai iarna, în afara sezonului de vegetație al arborilor. Dar asta la ei, în Anglia,

unde se respectă legile, iar noi oricum veniserăm doar pentru trei luni, în aprilie urma să fim acasă.

La trei fără ceva a oprit munca, a tras barca la mal și-a legat-o cu lanțul: „That's it for today, boys. I say, good work". Am coborât amândoi pe mal, cu picioarele tremurânde, și ne-am târâit înapoi spre van, zglobii ca două mumii, iar în timpul ăsta Hoax măsura distanța lucrată. Nu-mi mai amintesc cât era, dar știu c-a fost foarte mulțumit, că el nu era plătit ca noi, la zi, ci la metri, iar aia fusese o porțiune dificilă a unui canal dificil, o zonă pe care o evitaseră toate echipele de briți; din nou, Hoax își consolidase legenda, rezolvând pentru Bog o problemă rămasă în suspensie de la începutul sezonului, și rezolvând-o cum? Cu doi începători! Cu doi sezonieri de-ai lui Moș! Bravo, Hoax, bravo, prinț al yardului!

Pe drumul înapoi, atmosfera s-a mai dezmorțit, ceea ce, vai, nu puteam spune și despre șalele mele, care dureau din ce în ce mai tare, pe măsură ce mi se subția adrenalina din sânge: Hoax ne-a povestit că el fusese cândva ucenic al lui Moș, ca One, ca Ramon și ca toate vedetele, dar că acum el era cel mai bun cățărător din yard, chiar mai bun decât Fleur, ba chiar și decât Duma (aveam unele dubii), iar pe Rack al nostru încă nu-l văzuse la treabă, dar în mod sigur era mai bun și decât el (aici, traducând, am avut tentația de-a strecura o glumă, dar m-am abținut), că Bog ține la el ca la ochii din cap și, ca dovadă, când are joburi în Franța, pe el îl ia, nu pe altcineva, iar ca să încheie pompieristic înșiruirea de lăudăroșenii, ne-a adus la cunoștință că îl poate bate la bowling pe Bog, că poate bea mai multă bere decât Big și că gagica lui e mai frumoasă decât gagica lui Gavan (ăsta era liderul informal al „irlandezilor"). I-am explicat că mă simt

foarte obosit și că Mario, oricum, adormise, dar că mi-ar face plăcere să vin și eu cândva la bowling și la bere. A rămas tablou. Țuț! L-am întrebat ce s-a întâmplat, s-a uitat la mine ca să vadă dacă-mi bat joc de el și mi-a răspuns că niciodată, dar niciodată, niciodată!, nimeni, nici chiar One, cât a fost el de One la vremea lui, n-a mers cu britanicii la pub, necum la bowling. Restul drumului l-am făcut în liniște deplină. Nici Mario nu sforăia, iar după puțin timp și mie mi-a căzut capu-n piept.

— Ce e, mă, cu voi? Moldo, mai trăiești, mă?

Rack era foarte binedispus. Hoax ne lăsase la ușă și Rack venise să ne deschidă.

— Descălțați-vă aici, că nu puteți intra așa.

Într-adevăr, bocancii noștri arătau rău de tot, ai lui Mario ceva mai bine decât ai mei, că locul lui de muncă, de pe vârful bărcii, era mai înalt decât al meu, de la chipper, și apa apuca să se scurgă. De la mine n-avea unde să se scurgă, o mai aruncasem eu peste bord, c-un bidon vechi, gol, de motorină, dar câtă apă puteam să scot din barcă la viteza aia de lucru?!

— P-ăștia poți să-i și arunci, la o adică. N-o fi nici Moș nebun…!

Se referea la pantalonii de pe mine. Îi ascultasem sfatul și mi-i luasem tot pe cei vechi, rupți și cârpiți și iar rupți și iar cârpiți, de putrezi ce erau, și bine făcusem: rugii de mure sunt cel mai cumplit dușman al helperului de pe barcă, pentru că-s prea subțiri ca să poată fi tăiați cu polesawul, prea fibroși ca să poată fi rupți în mâini și prea agățători ca să-i poți desprinde de pe pantaloni. De pe niște pantaloni putrezi îi desprinzi, cum să spun, cu tot cu pantaloni. De la brâu în jos eram îmbrăcat în fosta lor căptușeală, de care mai atârnau

câteva fâșii de pâslă. Arătam, da, într-un fel. Mi i-am scos acolo, în fața casei, și-am rămas în chiloți, mi-era indiferent de ce-or spune oamenii de pe stradă. Rack mi-a adus treningul din cameră și două aspirine:

— Bă, lu' Moldo nu i-e bine!

— Ce, mie mi-e? zice Mario, obidit.

— Bă, ăsta nu mai poate să vorbească! Vino-ncoa' și ia-l din partea ailaltă!

— Dă-i o bere, să vezi cum îți învie alcoolistu', râde Mario, fericit că nu-i el ultima găină.

M-au dus în cameră, lipa-lipa, și m-au lăsat pe pat, pe spate. Mă dureau șalele cum nu citisem niciodată în vreo carte. M-am răsucit pe burtă, m-am împachetat în sac și mi-am băgat capul sub pernă, zicându-mi că, dac-adorm iar, o să-mi mai revin cât de cât. Nu puteam să respir, nu puteam să înghit, mă înecam, până mi-am dat seama că mestecasem aspirinele-alea și-mi rămăseseră pe gât: de unde să mai fi avut scuipat în gură, dacă nu băusem apă toată ziua?!

— Ia, mă, bea.

Rack luase treaba în serios, îmi adusese o cutie de bere, din provizia mea din frigider. Am băut încet, am ținut-o-n gură, am înghițit cu prudență; mergea, nu mă-necam. Am băut-o pe toată cu înghițituri mici, să nu-mi vină rău. Okocim.

— Mai adă una, trăiască-ți, crească-ți, înflorească-ți.

— Vezi, mă? Ce ți-am zis eu?

— Ăsta-i alcoolist rău, zice Rack, dar se duce și-mi aduce.

A doua bere m-a îmbătat direct. Nu m-a amețit, m-a îmbătat: am început să râd și-aveam în cap o groază de gânduri șugubețe, pe care aș fi vrut să le scot pe gură sub formă de poante magnifice, dar…

— Ce zici, mă?

Eu glumeam de zor, eram foarte spiritual.

— Ce tot spune ăsta-acolo?

— Vorbește pe moldovenește, dracu' știe.

— Tu înțelegi ceva?

— Înțeleg o laie! Mă duc să pun ciorba la-ncălzit. Stai tu aici cu el, să nu cadă din pat și să moară.

— Nu moare, mă, dă-l dracu', zice Mario. Dacă sună Iubi a ta pe Skype, ce-i zic?

— Zi-i c-o sun eu după ce mâncăm.

De aici nu-mi mai amintesc nimic. Băieții povestesc c-am mâncat, că m-au dus înapoi în pat și m-au culcat așa, nespălat, că au trebuit să-l suporte toată seara pe Don Dănuț, extaziat că i-a prins singuri în bucătărie, fără mine, ca să-i prelucreze, și că i-a scăpat de prostan numai venirea „fetelor“ de la cumpărături, seara târziu (Madam Simina mersese cu aia mică prin magazinele de haine, „Că o fată are mama!“), când își luase Don Dănuț umilință de la nevastă-sa pentru că pierduse la pariuri. Oricum, el juca numai banii pe care i-i lăsa ea, din leafa lui, dar chiar și așa era luat la refec dacă pierdea. Tot ce-mi amintesc e că m-am trezit iar în creierii nopții, cu lacrimile curgându-mi din ochi, iar cum eram culcat pe spate, le simțeam cum alunecă pe tâmple și mi se-adună, băltocuțe, în urechi. Tehnic vorbind, mă trezisem de durere; dacă stăteam absolut nemișcat, mai era cum era, dar, dacă zvâcneam prin somn, mă săgetau șalele până-n creștetul capului.

Chestia era că nu mă trezisem doar eu:

— Ce, Moldo, nu poți să dormi?

— Nu.

— Nici eu.

— Nici eu.

— Tu la ce nu poți?

— Păi, azi am dormit toată ziua. Am făcut ciorba aia, m-am uitat la televizor și iar am dormit.

— Pe mine mă mănâncă.

— Ce zmeilor te mănâncă?

— Pielea mă mănâncă, zice Mario. Am făcut o eczemă.

— De atunci, de când te-ai băgat în canal să tai salcia aia. Apa e numai jeg.

— Poți să știi!

— Și tu, Moldo?

— Pe mine mă dor șalele.

— Șalele?

— Mijlocul, explică Mario. Așa zic ei, la București.

— Din beție te-ai trezit?

— Da, așa cred. Capul nu mă doare.

— S-a trezit, s-a trezit, cârâie Mario. Îți dai seama după voce!

Rack n-a zis nimic o vreme, și-a tras pătura peste cap și-a-ncercat să adoarmă la loc, dar n-a reușit:

— „Așa zic ei, la București, așa zic ei, la București“, îl îngână el. Ce smetii-i dădeam eu lu’ Bucureșteanu dacă zicea ceva!

— La ce să-i dai smetii?

— De drag ce mi-era. Îmi făcusem planul să-l bat după ce-l dau jos din mașină, la aeroport. Da’ n-a zis nimic, javra! N-am avut nimic, n-am avut de ce să mă leg!

— Chiar îl băteai? întreabă Mario, amuzat.

— A-leo…! Să fi spus el ceva, să fi scos o vorbuliță, cât de mică! A avut noroc, scârba.

— Neh, zic eu. Nu e noroc. S-a prins c-o avea promisă. Bucureștenii sunt foarte vicleni la chestii d-astea.

— Sunt vicleni pe dracu', zice Mario cu dispreț. Câți bucureșteni n-a bătut frate-meu în armată! Da' e Rack prost, că s-a uitat urât și s-a prins ăla.

— Nu m-am uitat urât!

— Ba te-ai uitat, Rack, precis te-ai uitat. Așa te uiți tu mereu. Crezi că oamenii chiar nu văd?

— Nu mă uit!

— Ba te uiți.

— Ba te uiți! zice și Mario. Și pe ăștia din yard îi aud dimineața: „Ce se uită ăsta așa urât?“.

— Cine?

— Cine! Toată lumea. Și moldovenii, și băieții ceilalți, și briții zic, până și Giani. Numai unchi-tău nu zice. Bine, nici Moldo, da' ce știe el?!

— C-oi înțelege tu ce vorbesc briții…

— Înțeleg doar puțin, da' oricum. Da' Moldo înțelege. Ia zi, mă!

— Da, așa e, Rack, fără supărare acuma. Toată lumea zice că te uiți urât.

— Scuipe pe sine, mârâie Rack și-și trage iar pătura peste cap.

Cum tot nu puteam dormi, am vrut să fac conversație cu Mario:

— Auzi, Mario, da' Giani a făcut armata?

— Ce armată?!

— Stagiul militar, cum era înainte. Înainte de 2007, adică.

Mario și-a tras și el pătura peste cap și s-a întors pe partea cealaltă. Rămăsesem fără interlocutori, dar de dormit, tot nu puteam dormi. M-am sculat, m-am uitat la ceas, m-am dus la bucătărie să văd dacă mai găsesc bere în frigider. Mă mișcam cu încetinitorul, să mă doară cât mai puțin. Okocim nu mai era, dar din provizia lui Rack mai rămăseseră două cutii, din bere de care îi plăcea lui, nu-mi mai amintesc de care. Le-am băut pe-amândouă, m-am simțit mai bine. M-am întors în cameră la somn. Mario deja adormise, i se auzea sforăitul fluierat, pe care deja i-l cunoșteam.

— Teo o futea pe neagra, îmi zice Rack și adoarme și el.

Astă seară cinăm în familie

Am dormit profund, dar nu mult:

— Ce faci, mă? întreabă Mario.

— Mă duc, că am eu o treabă.

— Ce treabă?

— Un praivăt, nu știi tu. Dormi acolo. Hai, pa, zice Rack, stinge lumina și iese.

Am auzit motorul vanului pornind, duduind vreo câteva minute, apoi demarajul lui Rack, apoi liniște. Încă nu era șapte dimineața.

— Ce praivăt are ăsta, Moldo? Tu știi ceva?

— Eu nici nu știu ce-i ăla „praivăt“, că n-ați vrut să-mi spuneți!

Mario a pufnit și s-a culcat la loc. Eu am băut câteva înghițituri de apă din sticla pe care o aveam mereu la îndemână, lângă pat, și m-am răsucit cu prudență pe o parte, să-mi dau seama dacă mă durea spatele la fel de tare ca seara trecută. Victorie! Nu mă durea la fel de tare. Mă durea și mai tare. Acum mă durea și când respiram, chiar dacă stăteam absolut nemișcat. Am rămas așa, pe-o parte, încă vreo două ore nesfârșite, până când domnul Mario a binevoit să facă ochi și să se dea jos din pat.

— Auzi?

— Ia zi.

— Ai niște frecție de-aia de uz extern? Pentru dureri? Carmol, cum se spune?

Îmi amintisem din armată.

— Nu, n-am, da’ dacă-ți aduc niște loțiune de ras, din baie? Poate merge!

— Adă-mi.

După ce și-a făcut toaleta, Mario a venit c-o sticluță de Tarr, d-aia românească, cu miros comunist. M-am frecat cu loțiunea cum am putut, am mai stat puțin sub sac, la căldură, și pe la zece am reușit s-ajung în bucătărie. Mario făcuse ceai pentru amândoi, s-apucase de micul dejun. Ne-am făcut plinul cu pâine, margarină și gem.

— Tu de ce nu mănânci d-ăsta de căpșuni?

— Nu-mi plac căpșunile.

De fapt, pe vremea când eram profesor, primisem o sticlă de șampanie „de căpșuni“ și-o băusem singur, ca disperatul, că era prima mea șpagă. Mi-a fost groaznic de rău dup-aia, iar transpirația îmi mirosise a căpșuni vreo două zile. Eram pe traseu, undeva în Bucegi, râseseră băieții cu lacrimi, fusesem bufonul grupului. Iar.

— Da’ Rack de ce nu mănâncă, chiar?

— El a fost căpșunar.

Nu știusem, nu bănuisem. Mi-am dat seama că nu știam multe, că nu știam mai nimic. Era timpul să m-apuc de text, dar înainte de asta:

— Facem noi doi curat, fără el?

— Da, sigur. Cine știe cât stă la praivăt…

— Ce-i ăla, chiar?

— Așa, ca un fel de ciubuc. Când faci o treabă pentru cineva și-ți dă banii-n mână, fără să știe nici Bog, nici Moș, nici vântul, nici pământul!

— Care „cineva“?

— Cineva, oricine. Te vede că lucrezi și vine la tine că măi băieți, am și eu de aranjat un copac, că-mi ține umbră la piscina din curte, de-un exemplu, și te duci, i-l faci, omul îți dă banul, pa și pusi! Bog habar n-are. Câte d-astea am făcut noi cu Moș, înainte să vii tu…

— Câte?

— Două. Mai făceam, că Moș avea talent, da' a plecat și-ai venit tu și, de când ai venit, n-a mai picat niciun praivăt.

— Păi, ăsta de azi?

— Păi, ăsta e al lui Rack, porcu', că trebuia să ne spună și nouă, c-așa era corect. Cu Moș așa lucram, toți pentru unul și unul pentru toți!

— Și la bani?

— E, își trăgea el mai mult, da' gândește-te că el și vorbea, se și cățăra, și șofa și se și certa cu ăia din yard să ne lase să luăm sculele.

— Păi, de ce să nu ne lase?

— Păi, duminica?

— Ce, duminicile nu se lucrează? În unele duminici. Te scrii acolo, pe tablă, din timp și aia e!

— N-ai cum să te scrii din timp, că nu știi când îți pică praivătul. Ce faci, te scrii în fiecare duminică și te duci acolo degeaba, dacă nu ai niciun praivăt aranjat?

— Dreptate ai și tu. Da', Mario, altceva vorbeam: faci tu partea ta de curățenie cât îmi scriu eu textul? Că n-are rost să stai degeaba și pe urmă să lucrăm amândoi și să ne-ncurcăm,

iar Madam Simina să sară cu gura pe noi că ne mișcăm prea încet și chestii d-astea! Ce zici?

— Facem.

Mario s-a apucat de frecat baia, iar eu de text, că-ntre timp mă prinsesem despre ce vorbea Mario: p-r-i-v-a-t-e. Când a terminat el baia, eu reușisem deja să scriu titlul. Până și-a făcut Don Dănuț toaleta de dimineață, aproape că scrisesem patru rânduri. A băgat capul în sufragerie, m-a întrebat dacă scriu la text, apoi a revenit cu ochelarii în mână, și-a tras un scaun și s-a așezat în spatele meu, să vadă ce scriu și cum scriu, fără să-i treacă prin cap că pe orice om normal îl deranjează să i se sufle-n ceafă când încearcă să se concentreze la ceva. Dacă dau aici textul pe care l-am scris în dimineața aia este ca să fie clar cât de avansată era psihoza de care se-mbolnăvise omul după ce-l dăduseră afară din armată: băieții îmi spuseseră că Don Dănuț încerca cu disperare să-i convingă că eu venisem din țară special ca să-l spionez pe el. Precis că Marele Stat-Major voia să afle informații despre marele Don Dănuț, spaima Constanței:

> Lucrul frumos, curat și isteț pe care-l ai de făcut este să aștepți luna august, cum am făcut eu anul trecut, și să te scoli de dimineață, ca să prinzi prima telecabină din Bușteni; altfel stai ca prostul la coadă și-ți consumi degeaba prețiosul timp de traseu. Care traseu?

Așa arăta textul în momentul în care s-a așezat el în spatele meu. Mi-a trebuit vreun sfert de oră, nu exagerez, până să reușesc să mă calmez și să reîncep să scriu. M-a ajutat și remarca lui abisal de inteligentă:

— Și eu am așteptat luna august ca să mă trec în rezervă, la cerere, subliniez, la cerere!

— Da? Nu știam.

— A fost o situație complexă în anul ăla. Politicienii…

— O să vă rog să mă scuzați dacă nu pot fi foarte atent, dar trebuie să mă concentrez aici, știți.

— Scrie, scrie. Eu nu scot o vorbă.

N-a mai scos nicio vorbă, într-adevăr, doar pufnituri cu care-și marca probabil gândurile și sorbituri din cafelușele pe care i le-a făcut Madam Simina în timpul ăsta, fără să scoată niciun sunet: făcea cafeluța într-un ibric foarte mic, i-o turna în ceșcuță și i-o aducea la nas, pe farfurioară. Și iar. Și iar.

Care traseu? Păi, ăsta: telecabina te lasă la Babele, iar de acolo faci două ore până la Omu, unde nu te oprești, doar dai „Bună ziua“ la toată lumea și-o ții înainte, că drumu-i lung. Marcajul de bandă roșie (de creastă) merge spre Bucșoiu, încolo, dar tu n-ai treabă cu el, ții marcajul de cruce roșie, că-i mai sănătos. Când ajungi la Hornurile Mălăieștilor, saluți respectuos pe cei care urcă, dacă urcă cineva; dacă nu, o ții langa pe potecă și cobori, și iar cobori, și tot cobori de nu te mai oprești. Normal: diferența de nivel e de vreo 1.800 de metri! Din fundul Căldării Gaura cobori mai departe prin stâncării, încă vreo oră bună, până dai de rariștea de la începutul pădurii, unde caști ochii cât cepele, ca să nu ratezi semnul care arată spre dreapta, spre cascada Moara Dracului. Absolut superbă. Mai mult, e și superbă, și discretă, afurisita, că după cascada propriu-zisă nu urmează niciun râu, cum se-ntâmplă de obicei; apa

dispare în subteran. Ca s-o regăsești, ca pe-o piți frumoasă și cochetă,

Pufnitură.

iei drumul prin pădure, pe marcaj de triunghi galben, treci pe lângă monumentul soldaților israelieni morți în accidentul aviatic din 2010,

Pufnitură.

apoi printr-o „Atenție! Zonă frecventată de urși!“ și în continuare pe firul apei (acum n-o mai cheamă cascadă, își zice Valea Șimonului), ajungi în sat, unde te descalți și-ți bagi picioarele. În apă, că e rece și curată, iar bășicile tale sunt deosebit de ecologice. De-acolo te recuperează Amicul, cu mașina de serviciu,

Pufnitură.

și te duce până în satul Peștera, la pensiunea Prestige (fiță!). Ceri permisiunea doamnei Ionela, patroana, să-ți pui cortul în curte, că e loc destul și iarba perfectă; ți-o dă. Tu pui cortul, apoi ea se răzgândește: „Mihai, de ce nu dormi tu aici, în pensiune, că am o cameră pe care fetele o deretică abia mâine? Nu mă deranjezi deloc, să știi!“.

Triplă pufnitură.

Închizi bine fermoarul cortului și-ți duci catrafusele în cameră, unde stai la pândă juma' de noapte, doar-doar s-o lăsa c-o vizită secretă. Nu se lasă cu nimic. Asta e! (*Pensiunea Prestige*, Peștera)

Pufnitură disprețuitoare, profund satisfăcută.

— Asta-i tot, Mihai?

— Da, domnu' Dan. Semnătură, salvare, atașez în mail, bag mai multe adrese din redacție, că e mai sănătos, pun și adresa mea la carbon copy și send!

— Da, da, ahâm, ahâm. Nu știu de ce ești tu aici, dar la femei nu te pricepi: eu, când eram la…

— Ai terminat, Mihai?

— Da, doamnă. Fac eu curat în camera noastră cât se ocupă Mario de bucătărie.

— Să nu uite de vasele voastre.

— Alea sunt treaba mea, așa ne-am înțeles.

— Dragă, hai la îmbrăcat. Mergem la mall.

— Ahâm, ahâm. Sunt cu ochii pe tine!

Mi-a venit să râd:

— Toată lumea e cu ochii pe mine, domnule căpitan.

— Da, da. Ahâm.

Mario ascultase de pe hol, că terminase baia. Când a intrat în bucătărie, iar era vânăt de râs, că râdea silențios, în stilul lui. Eu i-am făcut semn să nu spele vasele, că le spălam eu, dar el deja se apucase, icnind de râs mut și întorcându-se peste umăr, ca să-l îngâne în șoaptă:

— Când eram eu la Constanța… ahâm, ahâm, ahâm… odată, de ziua mea, am invitat-o pe una, n-a crezut că-i ziua mea de

naștere, da’ eu i-am arătat la moment buletinul de identitate, am plimbat-o cu mașina de serviciu… ahâm, ahâm…

Mă făcea și pe mine să râd, măcar că n-aveam voie, că mă dureau groaznic mușchii spatelui la orice încordare, dar tot nu mă puteam abține. Mario a mai spălat ce-a mai spălat, apoi s-a-ntors iar spre mine, cu mâinile pline de clăbuci și cu ochii plini de omnisciență:

— Măi băieți, ascultați-mă pe mine… ahâm… ăsta e operativ, să nu ziceți că nu v-am spus, că-s militar, am ochiul format, pe mine nu mă păcălește nimeni, aveți mare grijă ce vorbiți cu el, că ăsta e periculos, ahâm! Voi vorbiți, că sunteți tineri, inconștienți, și cine știe ce vi se poate întâmpla… nimic nu e întâmplător, da, da, nimic nu e întâmplător! Odată, când eram la Constanța…

Nici eu și nici Mario n-am mai reușit să ne abținem și-am bufnit în râs, el mai înăbușit, eu ceva mai sonor. Madam Simina cobora cu familia pe scară, îmbrăcată de gală, așa că doar aia mică a băgat capul în bucătărie, curioasă, ca să vadă de ce râdem, ceilalți au trecut, demni. M-a impresionat iar culoarea neverosimilă a ochilor ei, dar și mai ciudat mi s-a părut, când m-am dus să încui ușa de la intrare, că niciunul nu urcase la volan și-mi amintesc că m-am întrebat cine conducea mașina. Pe urmă am uitat, că m-am luat cu altele, cu mopul, cu găleata, cu durerea de spate, cu spălatul geamurilor, iar cu durerea de spate și nu mi-a mai ars de investigații. Mario terminase de mult, se mai foise o vreme, îmi lăsase bani de cumpărături și de spălătorie, și din partea lui, și din partea lui Rack, apoi se îmbrăcase cu treningul cel bun, își dăduse și cu gel în păr și:

— Am plecat!

— Te duci la Giani?

— Nu, la băieții ceilalți, vine și Giani acolo. E ziua lui Fleur.

— Dă de băut? Vin și eu!

— Nu, că el nu bea niciodată. Stăm de vorbă, povestim, jucăm cărți. Poți să vii, dacă vrei.

— Nu, mulțumesc. Mai bine stau acasă și mă frec cu loțiune de bărbierit. Apropo, e-a ta?

— Nu, e-a lui Don Dănuț. Vezi să nu i-o consumi pe toată, că turbează maniacul.

— Nicio frică.

Mario a plecat, apoi s-a întors, a bătut în geam să-i deschid:

— Moldo?

— Da.

— Ce e ăla „operativ“?

— Spion.

— Păi, ce, tu ești spion?

— Normal!

— Beli-mi-ai spionu’ de la rădăcină… să vezi ce-o să râdem cu băieții când le povestesc!

— Ei sunt din sat de la voi?

— Unii-s de la noi, alții de pe vale.

— De pe care vale?

— Valea Țâții.

— Aoleo. Și satului vostru cum îi spune?

— Țâța.

După ce-am rămas singur acasă, m-am gospodărit cum scrie la carte: m-am culcat la loc. Rețeta repaosului duminical, variantă proletară, funcționează perfect, după cum am constatat în repetate rânduri de atunci încolo: când n-ai ce face, dormi și parcă tot nu stai degeaba. Plus că somnul

vindecă toate bolile, c-atunci când m-am trezit, spatele mă durea categoric mai puțin. Am hărnicit vreo trei ore de unul singur: am spălat tot ce era de spălat, inclusiv sacul de dormit moștenit de la Teo și pantalonii moșteniți de la Bucureșteanu, am tăinuit cu Cenghiz între două tururi de spălătorie („How are you, ma fren? Hard work, hard money? Good, good, nice to see you!“), am făcut toate cumpărăturile de care m-am gândit că e nevoie, inclusiv cele două cutii de bere pe care i le datoram lui Rack, am gătit fasole boabe cu slănină afumată („șuncă“, zicea Mario), dreasă cu de toate, am scris mailuri către țară și către soră-mea, apoi m-am culcat iar. Nu știu sigur dacă dormeam când s-a-ntors Rack, dar el zice că sforăiam:

— Scoală-n sus, boală!

— Ce e cu tine?

— M-am întors, nu vezi? Mi-e foame, ce să fie? Ăștia unde-s?

— Ai Siminei la mall, Mario la băieții ceilalți. Am făcut fasole.

— Bere ai luat, măcar?

— Am luat tot. Tu spală-te, că pun eu masa.

Ca un lup a mâncat Rack; era hămesit. Uitându-mă la el, îmi dădeam seama cum trebuie să fi arătat și eu la masa de seară, sub laserele lui onor’ Madam Simina și ale bietului Don Dănuț. Mi-am propus să nu mă mai așez vreodată la masa de seară până nu beau un Okocim, să-mi taie foamea lumpenă pe care mi-o vedeam acum în oglindă, la Rack.

S-a oprit abia după trei porții:

— Bravo, mă! Ai o bere de la mine.

— Azi-noapte ți-am băut deja două.

— Ce face?!

— Da’ azi ți le-am cumpărat la loc.

— Fără emoții d-astea, că-s rupt.

— Nu pari rupt.

— Am ieșit bine la bani.

— Cât?

— Stai să vină și-ăla, vă zic la amândoi odată. Auzi, da’ el cu ce-a plecat?

— Cu autobuzul. I-am dat oysterul meu, i-am spus ce autobuz să ia și la a câta să coboare, n-are cum să greșească.

— Cine, mă?! Valea Țâții?

Clar, era foarte binedispus. Tocmai atunci l-a sunat „Valea Țâții“, care era de fapt din Țâța, și Rack mi-a zis:

— Întreabă Fleur și băieții dacă vii în seara asta la fotbal.

— La fotbal? Unde?

— La Morrisons. Sunt terenuri foarte bune. Face Fleur cinste.

— Parc-aș veni, da’ parcă prea tare mă doare spatele. Lasă, mergeți voi, îmi povestiți dup-aia cum a fost. Da’ tu poți juca, obosit dup-o zi de muncă și cu burta plină de bere și fasole?

— N-ai tu treabă.

Am căutat pe net după ce-a plecat el. Într-adevăr, complexul de la Morrisons cuprindea și terenurile de la Salisbury Hall Blades Playing Fields, și hotelul de la Holiday Inn Express, și hypermarketul de la Sainsbury’s, și încă multe alte chestii. M-a uitat Dumnezeu pe net, am rămas în vârful patului, frunzărind, și nu m-am urnit nici când s-a-ntors familia Siminei, nici când s-au întors băieții, lac de transpirație, fericiți ca niciodată:

— Scoală-n sus, boală!

— Ăsta zace de lingoare.

— Moldo, ai stricat patul!

— Phuuu, ce miroase-a bășini!

Nu era adevărat, nu trăsesem nicio bășină. Fasolea încă nu-și făcuse numărul, era de-abia în intestinul subțire, Ypresul meu nu începuse. Al lui Rack se terminase deja, pe terenul de fotbal, iar al lui Mario a fost anihilat de Căștile Albastre:

— Moldo, ce fac ăștia, mă, în bucătărie?

— Ce fac?

— Păi, tu nu știi?

— De unde să știu?!

— Ăsta e cu capu-n traistă, spune Mario. Cum e la muncă, așa-i și-acasă! Tu n-ai văzut nimic?

— Nu, am dormit și-am stat pe net.

— Aoleo…

Cât se spălaseră, băieții trăseseră cu ochiul și prin bucătărie, unde Madam Simina se agita de zor (asta auzisem și eu, dar nu-mi trecuse prin cap să ies din cameră să mă uit). Ceea ce spunea Rack era însă de-a mirarelea: aia mică pusese și ea mâna și-o ajuta pe mă-sa! Mai mult: Mario, care se prefăcea că are treabă la debaraua de sub scară, a venit cu vestea că trăseseră masa în mijlocul bucătăriei și-o prelungiseră cu tăbliile de rezervă, de-arăta a masă de nuntă, cu față de masă albă și cu șervete de pânză scrobită puse în farfurii! Rack avea dreptate:

— Nu-i a bună.

— Poate au oaspeți în seara asta, sugerez eu, ca să dau o speranță echipei.

— Ăștia n-au niciodată oaspeți, explică Mario, sumbru. Totdeauna sunt ei între ei, atât.

— Păi, ziceai că aia mică vorbește cu colegele ei la telefon…

— Da, vorbește. La telefon. Le-ai văzut tu vreodată pe-aici, în vizită?!

Dreptate avea și Mario: nu văzusem pe nimeni să intre-n casa aia. Intram noi, seara, și ieșeam dimineața. Am ieșit și eu pe hol, am deschis ușița de la debara și mi-am scos sacul de dormit, cel de vară, că și-așa nu-l folosisem deloc până atunci, era ca și cum l-aș fi cărat degeaba; al lui Teo nu se uscase la tumble dryer, că un sac de dormit nu se usucă așa ușor, trebuie să-l lași vreo săptămână după ce-l speli, ca să fii sigur de el (și asta vara!). Cât am moșmondit acolo, sub scară, am tras cu ochiul:

— Băi, astea au pus șapte scaune la masă!

— Și?

— E clar că ne cheamă și pe noi, dacă chiar n-au oaspeți în seara asta!

— Și?

— Păi, de unde șapte?!

— Poate-l cheamă și pe Vasy.

— Care Vasy?

— Vasy, șoferul.

— Care șofer?!

— Păi, cine stă în camera mică de la etaj?

Am stat să mă gândesc. La parter era o bucătărie foarte mare, o cameră mare, în care stăteam noi, și-un hol. La etaj era o baie, o cameră mijlocie, una mică și una și mai mică. Cum de nu-mi trecuse prin cap că și-n camera aia stă cineva?

— Eu cum de nu l-am văzut niciodată?

— Dacă dormi ca boala! Vasy pleacă la patru dimineața și se-ntoarce la miezul nopții, după miezul nopții. Muncește, nu

ca tine!

— Lasă, mă, Rack, zice Mario, că nici noi n-am știut de el în primele zile!

— Zile, da' Moldo e-aici de două săptămâni! Eu când îi zic că-i tata viselor și că doarme pe el…

— Lasă, mă, că-i helper bun! Nu-ți strânge el coarda, păpușă o face?!

Râdeau amândoi. Cred că atunci a fost prima oară când am simțit că-ncep să mă supăr pe ei: om sunt și eu, când mă simt exclus, pun la inimioară:

— Să fie al dracu' cine vă mai face vouă cumpărăturile de la turc… să vă duceți până la Morrisons să le faceți, să vă rupeți mâinile până acasă!

— Lasă, că mergem cu vanul, se laudă Mario, că motorina-i moca!

— Apropo de moca, zice Rack, hai să-ți dau banii pe ce-ai cheltuit azi la comun. Stai să văd dacă am. O-pa! Ce-o fi cu bănișorii ăștia la mine-n buzunar…?

Rack a scos un teanc de hârtii de 20 de lire și a-nceput să le numere încet, răsfirându-le și uitându-se la noi. Pe mine, personal, micul lui show nu mă impresiona:

— Nu-i nevoie, c-a dat Mario și pentru tine.

Mario era fascinat:

— 200 de lire?! Partea ta sau aici sunt și banii lui Nea Ică?

— Partea mea.

— Atât a luat și Macarie?

— Îhî.

— Să fiu nebun! Cum, mă? Un praivăt de 600 de lire?!

— De o mie.

Mario a rămas tablou. Adevărul e că până și eu uitasem complet că nu eram impresionat:

— Job de o mie de lire? Praivăt? Fără Bog, fără Moș, fără firmă, fără nimic?

— Păi.

— Cum dracu'?

— Prin Big. El a luat 400, restul i-am împărțit noi, frățește. Nea Ică zicea să luăm noi doi mai mult, Maca și cu mine, că suntem cățărători și așa ar fi normal, dar n-am vrut, nici eu, nici el. Nu se fac chestii d-astea!

— Corect, zice Mario. Acum înțeleg. Big a găsit jobul, a pus la bătaie sculele și motorina, așa-i?

— Și vanurile, c-am fost cu două vanuri: doi șoferi, doi cățărători, doi groundsmani, a mers bine, da' mult de muncă. Un eucalipt, mare al dracului, noi doi l-am făcut bucăți, de sus în jos, Nea Ică și Big au feliat logurile, am încărcat și craca în vanuri și aia a fost. Bine, am făcut câte două transporturi, că era mult.

— Și craca?

— Am chippuit-o în yard, peste grămadă. Nu se prinde Bog nici într-o mie de ani!

— Și logurile? Dacă le vede-n curte?

— Păi, nu le-am dus în yard, le-am dus la un om de-al lui Big, lemn de foc, înțelegi. Cred că Big a luat ceva și pe chestia asta, dar nu ne-am băgat: afacerea lui.

— Praivăt la praivăt, râd eu.

— Ce zici, Moldo?

— Nimic, mă gândeam și eu.

— Te gândeai, te gândeai… să vezi ce te fute Madam Simina dacă te mai gândești mult!

Cineva a ciocănit la ușă. Rack a ascuns banii și i-a deschis lui Don Dănuț:

— Mă, voi știți că azi e sărbătoare?

— Ce sărbătoare, domnu' Dan?

— E, ce sărbătoare... sărbătoare! Hai la masă, că vă invit eu!

Mi s-a părut cam ciudat acel „eu“: de unde până unde ne invita el, dacă până atunci stătuse sus în cameră și nu pusese mâna pe nimic?! Dar Don Dănuț avea pe țeavă și alte ciudățenii, invitația fusese doar începutul.

Am intrat încârduiți în bucătărie: Mario, primul, ca băiat frumos, Rack, al doilea, ca băiat tot frumos, și eu, ultimul, ca om cu armata făcută. În aceeași ordine ne-am așezat și la masă: Mario lângă Don Dănuț, Rack și cu mine pe latură cu el. În fața lui Rack era aia mică, în fața mea era enigmaticul Vasy, iar Mario trăsese lozul câștigător, o avea-n față pe însăși stăpâna casei și a serii.

Toate astea nu însemnau însă nimic. În capul mesei se așezase Don Dănuț, îmbrăcat în uniformă. Într-o uniformă bleumarin, cu fireturi argintii. Era foarte impozant. Era uniforma lui de șofer la azilul de bătrâni, dar nu cea de „toată ziua“, ci cea de ceremonie, cu care ducea bătrânetul la ceremoniile oficiale. Șapca, ce-i drept, nu și-o pusese pe cap, că stăteam la masă, dar și-o agățase în cuier, ca să vedem că are. Într-adevăr, era o frumusețe de șapcă.

Din păcate pentru mine, îmi este absolut imposibil să redau conversația de la acea masă de pomină, deși o țin minte perfect, dar nu îndrăznesc: nu sunt un scriitor atât de bun. Efectiv, ar fi păcat s-o mutilez, s-o pun în pagină ciumpăvită, incompletă, fadă, recreată și vai de ea; vorba lui Pavel Stratan,

„Așa șieva îi numa’ de văzut“. Pot doar să vă ajut imaginația cu câteva mici cioburi de mozaic, din care fiecare poate construi first supperul pe care și-l dorește.

Vasy arăta ca un sfânt bizantin, prelung, smead și emaciat, dar izbitor la el erau ochii, care aveau exact aceeași nuanță incredibilă de albastru ca ai ăleia mici. Cum stăteau unul lângă altul la masă, trebuia să mă ciupesc ca să fiu sigur că nu visez. De fapt, nu trebuia, că oricum mă ciupea Rack, care încerca să nu moară de râs la discursurile paralele (și intercalate) ale celor doi genitori: Don Dănuț îi recita biografia lui Vasy, că e băiat bun, muncitor, că a venit singur la Londra, înainte nu numai de 2014, dar încă-nainte de 2007, chircit într-un tir, să nu-l prindă vameșii, și-a lucrat ani în șir ca gunoier, până să izbutească să-nvețe destulă engleză și să strângă destui bani ca să facă școala de șoferi, iar acum, iată, este realizat, este omul de încredere al patronului unei firme de mutat mobilă, muncește din greu și câștigă bine, n-ar fi bine ca aia mică să-l aibă în vedere ca posibil partener de viață?! Madam Simina, pe de altă parte, sugera că Mihai (adică eu) este un intelectual rafinat, plin de posibilități de parvenire socială, că scopul familiei lor este să-și vadă urmașa urcând treaptă după treaptă și ce cale mai ușoară există pe lumea asta decât cea care li se așterne ziariștilor la picioare?! Pile, relații, chestii, acces în toate cercurile, oportunități fără număr, numai să fie fata aptă să le fructifice, și ea (Simina) știe că e! Da, dar, preciza Don Dănuț, atunci când te afli în mijlocul vârtejului informațional (ahâm, ahâm), pot exista și unele riscuri: el, de exemplu, dacă odată, la Constanța, n-ar fi aflat din întâmplare ce nu trebuia, și-ar mai fi înaintat cererea de trecere în rezervă? And so on and so forth, vreo două ore.

Cinci oameni au mâncat în tăcere, iar trei dintre ei au și băut: Mario din țuica oferită de Madam Simina („E de corcodușe“), Rack din berea lui germană, eu din Okocimul meu polonez („Mulțumesc, doamnă, dar țuica îmi face rău, am o sensibilitate“). Aia mică n-a scos o vorbă, dar Vasy a întrecut-o, că n-a scos nasul din farfurie și n-a băut nici măcar apă. Aripa drujbistă a mesei n-a fost nici ea mai dezghețată, doar Mario, încălzit cu țuică, a povestit pe final cum a dat el două goluri și era să mai dea încă patru, dar a ratat de puțin. Rack și cu mine am menținut conversația la un nivel minimal, între noi („Mai scoate-mi și mie una din frigider, dacă tot te duci“, „Vezi că-i ultima“ etc). În final, Don Dănuț a tranșat problema care-i diviza de fapt familia:

— Mihai, până la urmă, ești sau nu ești?

— Homosexual? Nu, nu sunt.

Atunci s-au terminat și berea, și cina, și seara. Și prietenia. Dar, evident, și pețitoreala.

Athonitul

Săptămânii bune i-a urmat o săptămână și mai bună. Acesta-i adevărul, tristul adevăr: am muncit bine, am câștigat bani buni, nu m-am certat cu nimeni și am fost gata-gata s-ajung teafăr la potou, adică la plimbarea de duminică, și, dacă n-a fost să fie, asta nu face ca săptămâna să fi fost mai puțin bună. Din păcate! Pentru că n-am ce scrie. Sau, mai exact, am, dar nu sunt chiar atât de tâmpit încât să m-apuc să povestesc lucrurile bune care mi s-au întâmplat în 2014, în mica mea carieră de muncitor sezonier, că alea nu interesează pe nimeni: de când e lumea lume, răul vinde, iar binele plictisește; mulțumiții nu scriu cărți, sătuii nu înfig stindarde pe baricade, iar fericiții n-au parte de revelații.

Apropo de revelații, acum că mă gândesc, am totuși ce scrie, ba s-ar putea să fie chiar nevoie de două capitole, nu de unul: a fost săptămâna în care l-am cunoscut pe athonit. Bine, eu îl știam din yard, dar abia atunci am muncit cu el și l-am descoperit ca inițiat și ca mare maestru spiritual, foarte mare maestru spiritual; maestru fără discipoli, da, dar totuși un maestru. Ce, Zarathustra a avut ucenici de la-nceput sau s-a câcâit ca vai de capul lui până să dibăcească niște speriați care să-l asculte?!

Bref, luni dimineața ne-am trezit că Ramon alerga prin yard ca o găină cu capul tăiat: de bine ce făcuse echipele, se trezise că Mario și Giani n-au cățărător, așa că tot ce le putea da de făcut erau doborârile și tocmai doborâri n-avea în perioada aia, și chiar să fi avut, cum să trimită la treabă o echipă fără vorbitor? Oriunde ai fi pe lumea asta, dacă te-apuci să tai un copac, totdeauna vine câte-un eco și te-ntreabă: „Auzi, mă, da' tu ce faci aici, pupa-te-ar?“, și ce-i spui, dacă nu poți vorbi nici cât rața mută?! Tot văicărindu-se și înjurându-l mișelește pe Bog, să nu fie auzit, Ramon a luat la rând toate echipele de români din yard, încercând cu disperare să vadă ce echipă ar putea să strice, ca să rezolve problema, și-a și rezolvat-o, măcar că n-o crease el: l-a nenorocit pe Cezărică, luându-l de la plantări și trimițându-l iar pe barca lui Claude, în aceeași formulă de sâmbătă, adică tot cu Giani la polesaw. Bietul Cezărică a făcut urât de tot, că nimeni nu putea să țină ritmul de lucru al lui The Beast, toți se fereau ca de dracul să lucreze în echipă cu el, și-n orice caz, se fereau de munca pe barcă, iar acum mi-era și mie clar de ce. Pe unde trecea Ramon în yard, trecea și ciuma: jamaicanii au plecat la plantări în echipă de doi (fără românul care muncea cât ei doi la un loc), Claude a plecat spre barca lui c-o echipă pe care n-o voia și care era oricum gata certată de sâmbătă, Rack și cu mine am fost trimiși la un job greu fără Mario, iar cel mai rău a fost lovit Michael zis Doubleday, coechipierul lui Fleur, dar, ca să se înțeleagă toată mățăria asta, trebuie să mă întorc puțin în urmă cu câțiva ani.

Moș se întorsese în România și-și deschisese „fabrica“ de cățărători, pe care el personal îi alegea dintre cei care-i băteau la ușă și-i forma „după chipul și asemănarea“ lui, cum am

scris eu într-un mail, iar printre cățărătorii aștia se nimerise și Fleur, cu firea lui total deosebită de a lor. După o vreme, Moș l-a considerat suficient de pregătit ca să fie trimis la Londra, la muncă sezonieră, cum făcea el iarna cu toți oamenii pe care putea să pună mâna, ca să-i producă bani în extrasezon. Așa a ajuns și Fleur în parohia lui Bog, care n-a prea știut ce să facă cu el la început: băiatul știa meserie bună, dar era sfios, nu șofa, nu vorbea boabă de engleză și venise singur. Soluția, tipică pentru Bog, a fost să încerce o echipă de improvizație, așa că l-a lipit de Doubleday și de Claude, alți singuratici; Doubleday era londonez get-beget, nu făcea parte din nicio gașcă din yard, nu pusese în viața lui mâna pe drujbă și lucrase până după 40 de ani numai în construcții. A venit pur și simplu de pe stradă, a ciocănit la ușă, a băgat capul înăuntru și-a-ntrebat „Bună ziua, aici angajați?“, iar Bog s-a uitat bine la el, l-a cântărit cu privirea lui de geambaș strecurată pe sub ambele perechi de ochelari și nu i-a dat nicio șansă („He didn’t look sane“). În sinea lui. Pentru că de oferit, i-a oferit de muncă: l-a trimis la plantări. Incredibil, dar Doubleday n-a plecat după primele zile, ba chiar i-a convins pe jamaicani să-l lase la volan (și l-au lăsat, la început doar pe drumul de întoarcere), iar Bog a profitat de conjunctură și l-a trimis la școala de șoferi. Doubleday era în continuare pafarist la arboristică, dar avea talent de șofer și făcea orice muncă i se dădea, așa că Bog i l-a dat pe Claude în grijă, să-l învețe englezește, iar asta este una din puținele povești muncitorești care se termină cu happy-end: cei doi excluși, londonezul și moroșanul, s-au completat extraordinar, adică unul a-nvățat drujbărie și celălalt a-nvățat limba locului, cu toate că ei doi nu aveau absolut nimic în comun, în afară de faptul că

veniseră în yard fără niciun fel de recomandare. Cum s-ar zice, niciunul nu era al cuiva, dar povestea nu se termină aici: au învățat împreună (dar n-am aflat de la cine) să piloteze bărcile de muncă, iar asta este o calificare foarte prețioasă, în primul rând pentru că e rară, dar povestea nu se termină nici aici, iar de Claude mai sunt încă multe de spus, dar altă dată; Fleur a dovedit un talent ieșit din comun la învățat engleza, iar el, la rândul lui, l-a învățat pe Doubleday să se cațăre, spre amuzamentul colosal al întregului yard (Doubleday era deja faimos pentru mișcările necoordonate, incompatibile cu munca de cățărător); briților din yard le-a rămas râsul în gât când Doubleday și-a luat atestatul de cățărător și a-nceput să facă bani, zi dublă după zi dublă, până când nimeni n-a mai prea avut chef de râs, nici „țăranii“, nici „irlandezii“ și nici chiar însuși Hoax. Dar nici Moș n-a râs când Fleur l-a anunțat că nu se mai întoarce în țară și că rămâne la Londra, ca angajat cu drepturi depline la Bog, c-a învățat engleza și și-a găsit o locuință în chirie. „Păi, după doar trei luni?!“, la care Fleur a răspuns: „A, nu, limba am învățat-o-n două, dar abia acum s-a hotărât Bog să-mi facă actele“. Moș, povesteau mai târziu băieții, a rămas paf: „Credea că noi, dacă suntem de la țară, nu suntem în stare, da’ uite că nu e chiar așa!“.

Cu toate presiunile lui Ramon, care amenința cu cerul și pământul, Doubleday a refuzat categoric să ni-l dea pe Fleur, deși noi mergeam la greu în lunea aia, iar el avea joburi ușoare, ca toți consacrații din yard. Nu s-a putut cădea la pace, așa că Ramon a recurs la arbitrajul lui Bog:

— You can have your mate, Michael.

— Thank you, sir.

— Half of this week. The other half, Fleur works with Meehi and his climber.

— But, sir…

— It's your call, Michael.

— Yes, sir. Thank you, sir.

Am plecat spre treabă doar cu Rack, înjurându-l cu foc pe tâlharul de Doubleday, care se uitase pe net, pe site-urile de prognoză meteo, înainte de a face alegerea: prima jumătate a săptămânii era vreme urâtă, deci l-a păstrat el pe Fleur (care muncea oricum), iar pentru a doua jumătate ni l-a cedat nouă, el urmând să facă echipă cu leneșul de Sandy Bell, despre care se știa că nu face niciodată nimic:

— Și-atunci, ce-o să facă?

— Cum adică, ce-o să facă?

— Mă Rack, n-o fi nici Ramon prost! Dacă ăștia doi, Doubleday și Sandy Bell, vin trei zile la rând cu gang sheet pe care scrie că n-au făcut nimic, o să și-o ia grav de la Bog!

— Da, da' n-o să scrie așa. O să bage-n bancă astea trei zile.

— Ce bancă?

— Așa se face. Când muncești prea mult într-o zi, nu treci totul pe gang sheet, că bate la ochi, treci numai o parte. Restul ții minte și treci în altă zi, când ai muncit puțin sau n-ai muncit deloc, înțelegi?

— Da' de ce?

— Ca să fii acoperit pe toată săptămâna, așa, uniform, egal, echilibrat.

— Cre' că-nțeleg. Astea trei zile, Doubleday și Fleur o să bage ca disperații, iar pe foaie o să scrie c-au făcut numai o parte, corect?

— Jumate. Exact jumate.

— De ce?

— Joi, vineri și sâmbătă n-o să lucreze absolut nimic. O să plece dimineața din yard și o să vină a doua zi. Vanul lui Doubleday are cutie d-aia blindată de scule, nu trebuie să le lase aici peste noapte. O să aibă și ei trei zile libere, ca băieții.

— Adică Sandy Bell își ia bani degeaba, pe munca lui Fleur?!

— Pe munca oricui. Sandy Bell nu mai muncește deloc. A primit o moștenire, o casă mare, care face o cârcă de bani, de la o rudă ce i-a murit de curând, și acum stă la Bog doar până face hârtiile de succesiune și o vinde, pe urmă, pa! Și când merge la muncă, tot nu pune mâna pe absolut nimic. Le dă banii lui celor cu care e-n echipă, celor care muncesc în locul lui. De corect, e corect, nimic de zis.

— Ai luat și tu bani de la el?

— Ce, eu sunt mai prost?! E bătaie în yard să fii în echipă cu Sandy Bell, că după muncă face și cinste, ba cu sucuri, ba cu cafea, ba cu cartofi prăjiți…

— Bere nu dă?

— Nu, că el e antialcoolic. Altfel, nu-i băiat rău, doar că nu mai vrea să muncească, da' pe undeva îl și înțeleg: ia să stau și eu cu fundu' pe un sac d-ăsta de bani, e?

— Nu știu ce să zic. Da' nu pricep de ce Doubleday nu prea voia să lucreze cu el.

— Doubleday e maniac. Perfecționist! Îi place să muncească mai mult decât îi plac banii… lasă, când o să fie Fleur cu noi, o să-ți povestească și ție. Nu, că nici Doubleday nu-i băiat rău, da' le are el pe-ale lui. Cine nu le are?

— Eu.

— Tu?! Okocim!

— Aia-i așa, separat!

Râdeam amândoi, nu știam ce ne-așteaptă. Dar, de fapt, nu e adevărat, că Rack era foarte îngrijorat în sinea lui, că urma să lucreze fără om la sol sau, oricum, fără „om adevărat“ la sol, și asta nu-i de joacă pentru cine știe cât de cât arboristică: sunt riscuri enorme de accidentare și mai sunt și riscurile mai mici, dar serioase de a nu-ți face treaba pentru ziua aia. Adică să-ți fuți aiurea o zi de muncă, după vorba lui – și câte zile de muncă aveam noi la dispoziție până să se împrimăvăreze, să se termine contractul și să ne trimită Bog acasă?!

Am găsit greu jobul, măcar că era lâng-un pod, chiar lângă canal: trecuserăm pe pod, ne uitaserăm la salcie ca curca-n lemne, apoi merseserăm înainte, căutând disperați și dezesperați, că la un moment dat chiar ne-am gândit că n-o să facem niciun ban în lunea aia (până la urmă tot am făcut vreo șapte sute de lire, dar cu noroc. Așa noroc nu le doresc nici la dușmani).

— Rack?

— Mmm.

— Da' dac-or fi fost sălciile alea pe lângă care-am trecut la-nceput?

— Care, mă?

— Alea din mlaștină.

— Imposibil! Pe job nu scrie nimic de mlaștină!

— Da' dacă aia nu-i decât o mlaștină sezonieră, de la ploile astea, și vara nu-i nicio mlaștină acolo?

— Și ce e?

— Poate un țarc, ceva. N-ai văzut gardurile…?

Ne-am întors. Avusesem dreptate: acolo era jobul. O salcie foarte bătrână, crescută la piciorul podului, într-o parcelă

foarte joasă, inundabilă, înconjurată c-un sistem de garduri vechi, sinistre; ba gard-gard, ba împrejmuire de sârmă ghimpată, ba un șir de ostrețe putrede de lemn, prinse în sârme ruginite. O jale.

— Și cum o să te cațări?

— Nu știu. Mă gândesc. O să vezi.

Da, am văzut. Rack era într-adevăr cineva, un improvizator de mare talent, genul ăla de muncitor pentru care nu există „Nu se poate“ sau, dacă totuși există, strică nusepoatele în bucăți și-l face la loc, până se poate. În cazul ăsta, Rack a tot dat ocol mlaștinii, căutând o cale prin care să se cațere în salcia din mijlocul ei, dar n-a găsit, evident, niciun fel de cale. N-aveai cum să ajungi la trunchi fără să broscărești prin mlaștina aia înconjurată de urâciunea de gard.

— Ia adă cârligul din mașină.

I l-am adus.

— Montează-l, nu te uita la mine de parc-ai vrea să mă fuți!

Nu mă uitam la el cu o astfel de privire, dar am montat elemenții cârligului fără să discut.

— Nu-i pune și vârful.

Nu i l-am pus. Vârful era cârligul propriu-zis, restul elemenților, odată îmbinați, alcătuiau un par de duraluminiu lung de vreo trei metri și jumătate. Cu vârful și cu una din corzile de cățărare, Rack și-a făcut un fel de bolas, mă rog, ceva între bolas și ancoră, apoi a proptit „trunchiul“ cârligului între salcie și dâmbul de la piciorul podului. Avea acum o punte. A aruncat de câteva ori „ancora“ spre coroana salciei, până a reușit s-o prindă bine, apoi a pășit pe țeava aia de duraluminiu, ținându-și echilibrul și trăgându-se de coardă,

pas cu pas, până a ajuns pe prima înfurcire a trunchiului salciei. S-a prins bine, apoi s-a-ntors rânjind către mine:

— Bă moldovene!

— Nu sunt moldovean!

— Vezi, bă? Valoare, fir-ai al dracu'!

Râdea, era foarte încântat de sine însuși. Și eu eram încântat, că-mi fusese groază că ne-ntorceam ca proștii-n yard fără niciun ban pe ziua aia. Acum, cât de cât, tot urma să ne-alegem cu ceva.

— Fă plinul la topper, leagă-mi-l, trage înapoi cârligul, montează-i și vârful, du-te-n cabina vanului și completează hârtiile-alea, cât tai eu, apoi vii și scoți cu cârligul toată craca de cade-n mlaștină. Eu încerc să țin cu mâna și s-arunc până pe mal, da' unele tot o să-mi scape! Ce te uiți așa? Ai venit?

— Mintenaș, șogore.

— Vezi că eu nu te-am înjurat!

M-am apucat de treabă, râzând în sinea mea: „Moldo?!". Râsul mi-a pierit când a-nceput iar ploaia, dar, cât am scribălit hârtiile în van, am mai evitat-o o vreme; pe urmă n-am avut ce face, am ieșit eroic și mi-am încleștat bărbătește degetele pe cârlig. Mlaștina era deja plină de crăci, ca și iarba de dincolo de gard.

A fost un coșmar. Să scoți cu cârligul crengi grele din apă e una, dar să faci treaba asta peste un gard e cu totul altceva: toată afacerea a degenerat într-o luptă corp la corp între mine, cârlig și crăci, de nu știai care-i, care-i și care-i, cu Rack distrându-se copios în vârful lui de salcie (era aproape gata) și lansând tot felul de încurajări penibile, din cele de care se mai auzeau până acum câțiva ani la meciurile de box de la Centura de Aur, din calificări („Jos cu el", „Dă-i două stângi și-o

stângă“, „Hai că poți“, „Fă-l, că nu știe“ etc.). Nu pomenesc de faptul că nenorocitele de crăci, odată aduse lângă gard, trebuiau ridicate și trecute „peste“ c-o mișcare ce-amintea de așa-zisul „tur de umăr“ (sau de șold, că nu mai știu exact) de pe vremea mea, adică urcam craca pe gard, mă băgam sub ea, o smulgeam de pe gard c-o răsucire fulgerătoare și cădeam grămadă cu tot cu cracă, dincolo de gard, înnoroit și triumfător, de obicei eu pe ea („Fute-o, mă!“), dar uneori și invers. Nu mai zic că-n zonele unde gardul era praf, am scăpat de câteva ori cu piciorul în mlaștină, nu mult, dar tot m-am udat la șosete. Când a fost Rack gata, eu încă mai aveam, dar m-am oprit să văd cum coboară (în sinea mea speram să-l văd făcând o baie-n apa aia puturoasă, că prea-și bătuse joc de munca mea la sol!): a făcut o asigurare d-aia deșteaptă în vârful salciei, a venit jos în lungul coardei până aproape de apă, apoi și-a făcut de câteva ori balans, împingând cu picioarele în trunchi, pân-a reușit să se legene cât să se prindă de gard, într-o zonă în care era mai solid. Apoi a trecut frumos în partea cealaltă, și-a strâns coarda (capătul a căzut în apă, pleosc, am avut măcar această meschină satisfacție), a făcut-o păpușă și-a dus-o-n van:

— Ești gata, Moldo?

— Mai am puțin.

— Și cu craca ce faci?

— O fac grămadă și-o las aici. Scrie clar în job, habitat wood.

— Și cum o faci tu grămadă dacă-i nemărunțită? Habitat wood înseamnă loguri și cracă mică, nu așa, vrac, cum ai tu!

Atunci mi-a venit ideea:

— Îmi dai topperul și-o mărunțesc!

— Păi, tu n-ai voie să tai. Că n-ai bocanci.

— N-am voie dacă află Moș, da', dacă nu află, am voie!

— Vrei să-nveți să tai?

— Da.

— Și azi te-ai găsit?

— Da.

— Că nu e Mario?

— Da.

— Da' de ce?

— Păi, așa sunt toți. Le e frică să te-nvețe ceva, ca să nu-i scoți din muncă. Dacă spuneam că vreau să-nvăț să tai când e și Mario, el zicea că bine și pe urmă îi dădea raportul lui Moș, și Moș făcea scandal și-n cel mai rău caz mă trimitea acasă, unde n-am nimic de lucru.

— Și eu n-o să te torn?

— Nu.

— Și de ce nu, mă rog?

— Ai nevoie de om la sol, acum că Bog și-a băgat nasul în echipe și le recombină el ca să strice toată treaba. Și n-o să poți conta pe Mario tot timpul, așa că tot va trebui să-ți bați capul să mă formezi pe mine, cât de cât. N-ai ce face, nu poți fi om-orchestră, nu poate nimeni. Adică, na, poate, dar pierde timpul și nu face bani.

Rack și-a scos casca și s-a scărpinat prelung în creștet. Transpirase, acum îl mai uda și ploaia. Nu-i convenea să piardă timpul învățându-mă pe mine, dar tot nu mai avea nimic de făcut, decât să stea în cabină și să vorbească cu Iubi la telefon; asta i-ar fi plăcut să facă, dacă nu-l izbeam mișelește cu discursul meu maieutic.

— Și-n cel mai bun caz?

— În cel mai bun caz, Moș va spune: „Învățați-l să taie, dar stați cu ochii pe el până sunteți siguri cât de cât“.

— Sigur nu poți să fii niciodată de nimeni, nici de tine, că-ți scapă mâna și aia e… bine, hai să te-nvăț să tai. Da’ numa’ la sol, ca să fie foarte clar! Și în niciun caz cu topperul meu, că-l strici. O să tai azi cu 260-ul. Da’ ciocu’ mic!

— Mormânt.

Trebuie să admit că prima lecție n-a mers bine deloc, dar nu a mers nici pe departe atât de rău pe cât mă temusem: la o adică, nu mi-am tăiat niciun deget, nu m-am tăiat deloc, n-am stricat drujba, n-am dat cu lanțul în pământ și nici nu mi-am accidentat profesorul. Și-am reușit să tai toată craca, în cele din urmă, în loguri și-n „cracă mică“, așa cum văzusem la ei, dar n-am reușit să descifrez cele două mistere ale drujbei: demarajul și frâna. Aceste două mișcări, de pornire a motorului drujbei și de blocare a lanțului pe lamă, sunt esențiale pentru siguranța muncitorului, dar pentru mine au rămas, vorba lui Dan Apostol din copilărie, „deocamdată enigme“. Sau, ca să-l citez pe academicianul doctor inginer, profesorul Rack: „Moldo, prost ești, mă“.

Ne îndreptam spre yard, nu cine știe ce voioși, dar nici prea amărâți: făcuserăm patru sute de lire, găsiserăm un job de negăsit, rezolvaserăm o sarcină de nerezolvat și-n plus aveam și-un plus, adică un secret față de Moș, eram cu un pas mai departe față de gheara lui. Dacă lucrurile nu se îndreptau în yard, cu echipele de lucru, poate că nu trebuia neapărat să ne milogim de el să ne trimită un groundsman din România pentru restul contractului, poate că ne descurcam și așa, fără, și ne rămâneau bani mai mulți. Viitorul urma să decidă.

Viitorul a decis mult mai repede decât ne-așteptam, prin vocea lui Ramon:

— Băieți, e-o urgență foarte aproape de voi, pe canal. Trei sute de lire. Vă băgați?

— Ce urgență?

— A căzut un frasin, a blocat canalul. Aveți barca de fibră la voi?

— Da.

— Vă dau postcodul?

Ne-am consultat din ochi.

— Da.

Am zis că salcia a fost un coșmar? Am glumit. Abia urgența asta a fost un coșmar! Da, dar de data asta nu numai pentru mine, ci pentru amândoi: a trebuit să umplem barca cu toate sculele noastre, apoi s-o târâim vreo trei sute de metri pe towpath până la blocaj, apoi să treacă Rack cu barca pe malul celălalt, opus towpathului („offside“, cum i se spune în job orderuri), și ce-a urmat a fost de râsu-plânsu': Rack, călare pe trunchiul prăbușit în apă, tăia bucăți pe care le rostogolea în barcă; eu, rămas pe towpath („onside“), trăgeam barca de coardă până la malul meu, apoi mă scremeam de unul singur să ridic logurile din barcă până pe mal, iar odată barca golită, Rack o trăgea înapoi în mijlocul canalului, la el, și iar începea să taie. Toate bune și frumoase, dar frasinul ăla avea două trunchiuri, nu unul, așa că treaba a fost de două ori mai lungă; be mic, trunchiurile erau învelite în iederă, ceea ce i-a scos lui Rack părul prin căciulă, mă rog, prin cască, pentru că iedera încurcă foarte mult treaba arboristului, chiar și când se taie ușor, darămite când trebuie s-o tai sub apă, ca în cazul

ăsta! Da, această a doua parte a zilei ar fi trebuit să fie a unui erou. A eroului Rack.

Ar fi fost, dacă nu ne întâlneam c-un om, după ce-am târâit, cu chiu cu vai, barca înapoi la mașină și ne pregăteam s-o urcăm pe platforma vanului:

— Hi, boys!

— Hello.

— Do you work for the council?

Asta putea să însemne orice. Noi eram la mama naibii, la câteva zeci de kilometri nord de Londra, pe canal, într-o pădure. Consiliu? Care consiliu, al cui consiliu?!

— For a private company that works for the council, in fact.

— Very well, very well, you're professionals, I like that! Can you help me with a job?

Mi s-a aprins beculețul:

— What kind of job, sir?

— There are some alders in the yard in front of my office. Old, rotten, very dangerous. Can you fell them for me?

— Elders, sir? Like elderberry tree, the shrub, the bush?

— No, no! Alder, not elder! Alder, black alder, like… *alnus*, *alnus glutinosa*, do you know what I mean? Are you familiar with taxonomy?

— Ce vrea ăsta, mă? zice Rack, obosit.

— Cre' că zice c-are niște anini de tăiat, da' nu sunt sigur.

— Anini sau arini?

— Tot aia-i. Hai să văd dacă are de gând să dea niște bani pe treaba asta.

M-am întors către om:

— My workmate here is the specialist, he says he knows this species, black alder, and he considers it a pain in the ass

for an arborist, as the wood is full of knots. And we are very tired. But, of course, if you consider to offer us a price for this job…

— But we are kind of colleagues, pal! I work for the Canal and River Trust, I used to be an arborist like you when I was a youngster! Come on, it's kind of funny!

— And what are you now?

— I work for the Trust. I'm a tree officer.

Refuz să continui să-mi amintesc restul zilei, așa c-o să spun, foarte pe scurt, că Rack a salvat situația („Zi-i că suni acum la yard să trimită o echipă"), că m-a înjurat ca la ușa cortului pe jumătate din drumul spre yard și a râs de s-a bășicat pe cealaltă jumătate, după ce i-a trecut furia, că nu s-a lăsat până nu i-a povestit totul lui Mario, care i-a povestit lui Giani, care a povestit la toată lumea cum „nebunul de Moldo" a vrut să facă și el un praivăt și i-a cerut bacșiș unui tree officer, că toți românii din yard s-au distrat copios, dar și-au ținut gura față de briți și de Ramon, astfel încât Bog n-a aflat nimic și nici noi n-am pățit vreo belea, că eu i-am pomenit în treacăt incidentul lui Moș, într-un mail, ca să nu afle de la altcineva și să-mi facă istericale, că, treptat, vâlva s-a stins și chiar s-a-ntors cumva în favoarea mea, după ce băieții, în zilele următoare, l-au pus pe Rack să joace, iar și iar, scena cu tree officerul și una din concluziile mai târzii a fost „Moldo știe latinește", iar celelalte două, mai puțin pozitive, au fost „Moldo e turbat după bani mai rău ca curvele din Botoșani" și „Moldo se pierde cu firea dacă-l iei tare".

Dar poate e bine să vedem lucrurile cum le vedea Moș, pentru imparțialitatea relatării:

Luni

1. Tag 432, postcode NN 117 HB, OX-037-P0525, bridge 97, two men crew, old willow, offside, pollard, timber stack on site, 403,12 quid.

2. Emergency, postcode HP 235 QN, two men crew, bridge 134, GU canal, bistemmed ash covered in ivy, offside, fallen on the canal, reaching the opposite towpath, very steep slope, dbh 56 inch, pics before & after, the ash was uprooted, timber and brash stack on site (both sides of the canal), 3 meters of trunk let unlogged in order to preventing it tumble in the canal, 299,34 quid.

total zi: 702,46 quid.

inteleg ca la echipa de doi, procentul lui Rack este 0,115, iar al meu este 0,105 din totalul zilei. asta face 80,78 la Rack si 73,75 la mine. sper ca am calculat corect. Mario a lucrat in echipa de doi oameni si a facut o urgenta de 300 quid si un job neterminat, care nu se stie cat face. deocamdata, banii lui Mario pe azi nu se stiu, dar sambata i s-a pus si lui zi dubla si a iesit la 150 quid. m-a rugat sa iti scriu tie sa-i inchizi si lui saptamana pe worksheet, daca n-ai facut-o deja.

foarte naspa traffic jamul din seara asta, dupa o zi grea ne-a scos din rabdari pe toti trei. da, trei, ca l-a prins si Mario, nu numai noi! cica climberul lui a dormit ca pruncul, numai Mario strangea din dinti si mai inainta 20 de centimetri cu vanul lui. uite asa!

spor, ne citim maine seara, m.

p.s. am avut si o tentativa ratata de ciubuc, azi, Rack si cu mine. trebuie povestita pe odihna. apropo, de la Rack am invatat si eu cuvantul „praivat“!

Marti

1. ETW, oxford canal, lock 17, bridge 144, fallen willow 6 stems: 11, 11, 13, 17, 21, 21 inch, offside, large clearance (4 hr), OX-171-TD, 498,59 quid.

2. ETW, oxford canal, bridge 205, fallen thorn, multistems (6 stems: 10, 10, 12, 18, 22, 23 inch), offside, large clearance (4 hr), OX-255-PG, 498,59 quid.

3. ETW, OX-255-NQ, bridge 203, fallen willow blocking towpath, 37 inch, small clearance, 4 hr, 147,67 quid.

4. ETW, oxford canal, bridge 200 A, 2 X fallen multistems willows, first willow 3 stems (21, 25, 31 inch), second willow 2 stems (35, 41 inch), 599,02 quid.

total zi: 1745,87 quid.

– pe telefon mai aveam 33 de pence credit, asa c-am cumparat eu din banii mei credit de 10 lire de la turc, de la Cenghiz. dar nici unul dintre noi nu stim cum sa incarcam telefonul cu creditul ala. luam maine bonul la yard si speram ca ne invata cineva.

– Ramon mi-a dat un aparat foto cu care sa fac poze, si tot fac la poze la toate urgentele, dar se pare ca uneori gresesc ceva, pentru ca nu toate pozele se salveaza pe cardul aparatului! sunt foarte frustrat. maine o sa-l rog sa-mi arate setarile, nu stiu, poate gresesc eu ceva. am bagat cardul in cititor, iar ultimele poze de azi lipseau. daca nici asta nu e frustrant, atunci ce?

– azi am cazut si eu in canal, la al doilea job, ala cu paducelul, cu steep slope on offside. am intrat doar pana la genunchi, dar oricum. Rack rade de se sparge, ca si ieri am patit la fel (nici macar in canal, ci intr-o mlastina de sub

primul job, o salcie de pollardat!). pe scurt, nicio clipa de plictiseala.

– te mai roaga baietii (Mario mai ales) sa inchizi worksheetul de saptamana trecuta, sa stie fiecare (mai ales Mario!) cum sta cu banii.

spor, m.

Miercuri

1. ETW, bridge 41, 1 fallen poplar, 2 stems, 62 & 55 inch, 797,06 quid

2. ETW, same address, fallen thuia, 53 inch, 299,51 quid

3. ETW, same address, fallen thorn, 149,67 quid

total zi: 1246,24

ma duc la bucatarie, ca e jale: Rack a inceput tocanita cat eram eu la spalatorie, apoi s-a lansat pe manele, iar eu am continuat-o, cu ceapa si dovlecei si usturoi, dar din eroare am pus prima transa de dovlecel in oala doamnei Simina! hai ca Rack si cu mine suntem ca brigada diverse, cel putin cand e vorba de gatit.

a, da: azi am reusit, cu ajutorul lui Claude, sa bagam in mobilul de firma creditul de 10 lire cumparat de mine de la Cenghiz. ergo: acum avem credit, iar tu nu uita sa bagi in socoteli si astia 10 quid, iar daca vorbesti cu Bog, si cei 14 quid ai tai pe care i-am cheltuit pe „crocodili“ in noaptea aia cu ghinion, joia. ca e o suma relativ mica si toti sefii o trec cu vederea, si Bog, si Ramon, dar nu Rack, si nici eu: sunt bani de-ai tai si trebuie sa ii iei inapoi, ca a fost o situatie, nu o joaca, pai?!

ma duc sa pun si bulionul, ne citim, m.

p.s. mai stiu barfe din yard, le scriu cat de curand!

Joia din săptămâna aia a fost cea mai frumoasă zi de muncă pe care-am avut-o în Anglia, atunci, în 2014. A fost prima zi de muncă cu Fleur și prima mea zi de muncă cu doi cățărători și un singur om la sol (ăla fiind eu, adică, dar când și când cobora și Rack la ajutor, mai ales dacă era vreo cracă grea de ținut în scripete). Pentru cursivitate, o s-o povestesc mai întâi în „varianta Moș“, apoi în varianta mea:

Joi

1. Tag 966, GU-099, elder, fell, timber as piles, 56,67 quid
2. Tag 2045, GU-099, 2 X willows, pollard, 806,24 quid

total 862,91 quid.

– azi am lucrat cu Fleur. dupa socotelile lui Ramon, Fleur ia 98,4 din totalul zilei, iar din restul de 764,5 ne luam procentele obisnuite, Rack si cu mine. dar avand in vedere ce mi-ai scris azi in sms, nu prea e cum zice Ramon, ci in cele din urma e cum stabilesti tu cu Bog. oricum, ceata in care sunt cei trei baieti (Rack, Mario, Giani) in materie de bani nu le prieste deloc, ii demotiveaza. mai putin pe Giani, care e atat de incantat ca are de munca, incat i-a cocosat pe cei de la el din echipa. e deja poreclit The Beast si nimeni nu vrea sa lucreze cu el, dar sefii il adora, ca rupe toate normele. ca sa vezi!

– Mario a lucrat azi cu doi dintre baietii ceilalti, dar a venit controlul, iar ei nu completasera hartia de risk assessment si nici nu aveau oamenii echipati cu vizoare si veste. a facut inspectia scandal si i-a trimis acasa. Mario era cam bosumflat cand am ajuns noi.

– la noi nu au fost probleme, ca aveam hartiile in ordine si purtam vizoare toti, iar Rack si cu mine (groundsmen) aveam si veste. buninteles ca eu am declansat-o din greseala pe a mea si s-a umflat imediat, in timp ce baietii se stricau de ras. lasa ca imi da Big maine alta vesta.

– cand ai ragaz, completeaza worksheetul de saptamana asta, dupa ce vorbesti cu Bog. ma piseaza si pe mine baietii, ca pentru ei ce scrii tu acolo in worksheet e sfant. nu li-l arat, dar citesc de pe el si ma asculta ca pe popa. ma rog, duhul sfant Mos vorbeste direct de acolo, de asta si autoritatea.

– am multe de povestit, dar acum e de masa, poate mai trimit un mail ceva mai tarziu.

spor, m.

Vremea a fost superbă, cum nu fusese niciodată de când coborâsem eu din avion: dacă n-aș fi știut, aș fi jurat că e-o zi răcoroasă de mai și nici n-ar fi fost așa deplasat, că-n sudul Angliei se întâmplă frecvent să se dea vremea peste cap. Cu barca mai mult ne-am distrat decât ne-am necăjit, chiar dacă eu m-am încurcat în vesta aia de unică folosință și-am stricat-o, iar faptul că trebuia să purtăm veste când lucram pe canal mi s-a părut culmea tembelismului birocratic: auzi, veste de salvare autogonflabile! Mai bine ne-ar fi obligat s-avem un motor funcțional la barca noastră de fibră, pe care iar am tras-o cu coarda, mergând pe towpath, în lungul șoselei (towpathul era între canal și șosea), de ne claxonau toți șoferii. Bine, că ei ne claxonau de simpatie, săracii, că eram un spectacol ca de circ, îmbrăcați cu toate ale noastre, cu vestele de salvare în jurul gâtului, trăgând pe rând la barca cârmită de Rack cu scândurelele lui! Dacă nu era nimeni în ea, barca se-nfunda în

mal; dacă ne urcam doi oameni în barcă, era deja prea încărcată ca s-o poată remorca un singur om de pe mal. Așa că făceam cu rândul, Fleur și cu mine. În timpul ăsta, el vorbea.

Cât ei doi au muncit (niște sălcii mari, tinere, viguroase, cu jumătate din coronament deasupra canalului), eu n-am prea avut ce face, așa că mă soream ca gușterul, exersam strânsul corzii în „păpușă“, cum îmi arătase Fleur, încă o dată și încă o dată, c-o nesfârșită răbdare, în mare contrast cu repezeala cu care explica Mario ceva, ca să nu mai vorbesc de Rack, spălam în canal „păpușa“ de gresie englezească pe care o găsisem în noroiul de pe mal, umpleam drujbele cățărătorilor când se goleau și cam frecam menta. Am fost de folos echipei doar când au venit tree officerii în control și le-am arătat pe rând toate hârtiile noastre (în frunte cu faimosul „specific site risk assessment“), iar ei au plecat foarte mulțumiți că totul era în ordine și c-au avut cu cine se-nțelege (unul din trucurile obișnuite ale muncitorilor români este să uite brusc engleza când sunt prinși cu vreo manțocăreală sau chiar cu vreo scăpare obișnuită, care-ar putea fi lămurită cu puțină răbdare și bunăvoință de ambele părți). Cât am discutat cu tree officerii, Fleur a tăcut. În restul timpului, Fleur a vorbit. Pe drumul de la yard la job, Fleur vorbise. Dar abia după ce-am terminat munca, am strâns sculele în barcă, am urcat totul în van și ne-am schimbat, Fleur și-a dat cu adevărat drumul la vorbă și nu s-a mai oprit până sâmbătă seara, când ne-a invitat pe la el, la un ceai, ca să termine ce-avea de spus. Nu ne-am dus, că înțeleseserăm amândoi.

Deci: dușmanul e peste tot, el nu doarme. Cei care acum râd, masonii, evreii, sectanții, catolicii, în curând vor plânge, dar va fi prea târziu. Chiar și ei însă ar fi putut fi mântuiți,

dacă iluminații nu ar fi cucerit aproape întreaga lume cu cea mai perfidă învățătură a Dușmanului, care se cheamă „toleranță“ și care este urâciune în ochiul Mielului. Iluminații nu s-au infiltrat numai între masoni, evrei, catolici, protestanți și atei, ci și între oamenii Sfintei Biserici, de aceea trebuie să fim atenți la lupii în blană de oaie care lucrează zi și noapte pentru biruința Dușmanului. De partea Mielului nu mai sunt acum decât luminații, care sunt diferiți de iluminați așa cum lumina e diferită de întuneric, dar luminații adevărați se ascund în zilele noastre, pentru că asupra lor este prigoana Dușmanului. Atunci când va veni timpul, luminații vor mărturisi în glas și Dușmanul va căuta să-i ucidă prin uneltele lui strecurate peste tot, chiar și în Sfânta Biserică, dar turma credincioasă va ști să urmeze pe păstorii săi adevărați, și nu pe lupii în blană de oaie. Înainte de sfârșitul sfârșitului, Dușmanul va crede că el a învins și cu atât mai amară îi va fi căderea, iar cei care nu se vor căi până atunci vor cădea odată cu el și carnea lor va suferi în veci de veci în foc și pucioasă. Minciunile Dușmanului vor fi cuprins deja tot pământul atunci, înaintea sfârșitului, și nimeni nu va ști să deosebească minciuna de Cuvânt în afară de luminații ieșiți din Sfânta Biserică. Ca și-acum. Toate sunt minciuni.

— Care toate? întreabă Rack.

Toate care ni se spun și care nu sunt adeverite de luminații Sfintei Biserici, că nu tot ce spun oamenii Sfintei Biserici sunt în adevăr, pentru că unii dintre ei sunt deja în gheara Dușmanului. Cardurile…

— De debit, de credit sau de reducere? întreb eu.

Putem să râdem noi cât vrem, Mihai, dar nu e râsul nostru, e râsul Dușmanului, pentru că el acum râde, dar curând nu va

mai râde în veac. Internetul…

— Păi, tu de ce ai cont de Facebook? întreabă Rack.

Da, dar el, Fleur, nu are cont de mail, ca să nu facă pe plac Dușmanului. Libertatea…

— Nici n-ai fost la pușcărie și nici nu ești însurat, bombăne Rack.

Femeia nu este urâciune în ochii Mielului, Racoviță, dar preacurvia este, iar tu nu ești legat cu taina Sfintei Biserici și asta este mare păcat, trebuie neîncetat să te rogi pentru iertare. Democrația…

— Lasă că știu eu cum votați voi, ăștia din Valea Țâții, zice Rack, de douăzeci de ani aveți același primar, nici acum n-a asfaltat satul, las' că nu v-a băgat apă!

Alegerile sunt și ele ispite ale Dușmanului, pentru că nu este de fapt nimic de ales în afara curăției pe care-o învață numai Sfânta Biserică. Vaccinurile…

— Păcat că nu s-a inventat și vaccinul cu Okocim, pentru moldoveni, râde Rack.

Alimentele modificate genetic…

— Ce-s alea? întreabă Rack.

— Jumate porc, jumate curcă, zic eu.

Pașapoartele biometrice…

— Moldo are, îmi fac și eu, c-al meu expiră, explică Rack.

Cărțile în limbi străine…

— Hai că asta-i culmea, se revoltă Rack.

Americanii…

— Moldo are-o soră în America, se vaită Rack. Aoleo, să fi avut și eu una…!

Negrii…

— Păi, nu ziceai c-o futea Teo pe neagra? îl întreb eu pe Rack, care aprobă din cap.

…și Alexandru Ioan Cuza.

Abia atunci am înțeles ce era cu Fleur, unul dintre cei mai buni și mai altruiști oameni pe care-i întâlnisem vreodată: trebuie că fusese sub influența unui athonit, altfel nu se putea. Mi-am amintit că în *Amintiri din pribegie*, Neagu Djuvara povestește că a văzut, într-o mânăstire de pe muntele Athos, o frescă a unui domnitor de-al nostru, acoperită cu var. Cândva, probabil înainte de 1863, portretul lui fusese zugrăvit pe-un zid, alături de ale altor „binefăcători“, iar după aia văruit c-o bidinea, ca să piară din ochii celor pe care-i lăsase fără bani. Din vorbă-n vorbă, am încercat să-mi dau seama dacă Fleur era sub influența unui astfel de personaj; eșec. Probabil fusese avertizat să nu dea nici cea mai mică indicație despre identitatea maestrului său, așa că toate încercările mele („Dar de unde știi tu toate astea?“) s-au lovit de-un blindaj impenetrabil („Toate astea se știu de mult“). Am să mă întorc la Fleur și la extraordinarul lui destin, dar nu înainte de-a descrie păpușa de gresie englezească pe care am găsit-o în argila de pe malul canalului Grand Union.

E o bucată de piatră șlefuită de ape, care poate semăna cu o furculiță, cu o femeie culcată pe o parte, cu o fantomă din desene animate, cu o pisică-de-mare, cu un tapir prăbușindu-se sau cu o morsă văzută din spate, protejându-și puiul. Dar cel mai mult și mai mult seamănă cu una din statuetele de la Lepenski Vir, văzută demult, la muzeul din Belgrad, mare păcat că nu-mi amintesc numele ei, mă rog, numele pe care i l-au dat savanții, că nimeni nu știe cum o fi botezat-o cioplitorul. De asta am și păstrat-o, la început: m-am gândit c-o

fi făcută de mâna omului, c-am făcut o mare descoperire și c-o să mă-mbogățesc ca-n basme. N-a fost să fie, dar totuși am păstrat-o; ajută! Acum când scriu, mă uit la ea și-mi amintesc mult mai bine ce-a fost în 2014 decât mi-aș aminti fără s-o văd. Poate că-mi și poartă noroc, c-am găsit-o în cea mai bună zi din acel prim an, și asta nu e puțin lucru, să vezi iar soarele după trei săptămâni de iarnă englezească… dar mai e ceva. De fapt, două cevauri.

Prima chestie e că-ntr-o carte de secol XXI n-are ce căuta descrierea unui obiect, dar dacă eu am băgat această descriere înseamnă că ea ar avea un rost; păi, da, are! Rostul e să vă-ntrebați de ce n-apare o fotografie cu păpușa mea de gresie, în loc să fie un zurgălău de vorbe goale, iar dacă vă-ntrebați, iată răspunsul: o carte e și un obiect, nu numai povestea conținută-n el, iar obiectul ăsta ar fi fost mai scump dacă era cu poze, decât fără; știți deja că m-am întors cu sute de poze de la Londra, dar și eu știu că cititorii de cărți nu stau bine cu banii. Așa că, din sutele mele de poze, nici una n-apare în carte. Acum ați aflat și de ce.

A doua chestie e că eu m-am dus la muncă pentru bani, nu pentru a scrie cărți, a spune povești sau a aduna pietre. Dar banii plac tuturor, inclusiv femeilor, piatra asta mi-a plăcut doar mie… banii s-au dus, gresia a rămas cu mine, ca orice lucru fără valoare, hm, pecuniară. Despre soarta banilor, mai încolo.

Urgență pe Avon

— Yes?

— I am sorry, Meehi, I really am. There is a situation on the canal. I am afraid I need your team and I need you badly.

— On the canal? (Nu băusem seara mult Okocim, dar oricum, eram zăpăcit.)

— Kennet and Avon Canal, Meehi. Somewhere eastward London, near Reading.

— Ballad of Reading Gaol, sir?

— You're my man. Ramon will take you in ten.

Clang, telefonul. Băieții se uitau la mine cu ochii cârpiți de somn.

— Ce e, Moldo?

— Vine Ramon să ne ia cu mașina. Cică e groasă rău pe canal.

— Bog era?

— Îhî.

— Să ți-l fut, zice Rack, dar pleacă să se spele.

M-am uitat la ceas, era aproape șapte jumătate. M-am uitat pe fereastră, ploua.

— A plouat toată noaptea, zice Mario.

Partea lui de pat era cea mai apropiată de fereastră. Se uita și el, ca și mine, la vremea de afară, eu în picioare, el lungit.

„S-au desfăcut izvoarele adâncului și s-au deschis zăpoarele cerului.“ Mario își începuse toaleta, ca în fiecare dimineață în ultimul timp, cu o scărpinătură groaznică, până la sânge.

— Tot te mai mănâncă?

— Păi.

— Nasol. Da’ ai fost maestru la faza aia, eu ți-am spus!

— Să mai fie și alții, eczemă-n canal e pentru toată lumea.

Nici el, nici eu nu prea aveam chef de glume, deși așa ne începeam diminețile, cu glume și cu înjurături, ca să trecem de momentul ăla sinistru când redevii conștient că iar trebuie să te duci la muncă… și munca mai era cum mai era, dar vremea ne speriase pe toți trei.

— Ce poate să fie, mă? întreabă Rack. Ce zicea Bog?

— Că e groasă pe canal și mi-a zis și unde, dar nu știu să vă zic. Undeva pe lângă o pușcărie, am învățat eu la curs despre ea, demult de tot.

— Ce pușcărie?!

— Eu de unde să știu? Lecția e de-acum… fix douăzeci de ani, de când eram în anul doi. Ce chestie!

— Du-te la baie, lasă tu lecțiile din pușcărie! Și n-adormi acolo, c-ajunge ăla și noi nu suntem gata. Ai venit?

— Ți-ai scris testamentul? Bocancii mi-i lași mie, safety kitul, lui Mario!

— Mol-do…!

Nu era de joacă, m-am spălat mai repede decât foarte repede, dar degeaba: când am coborât, Ramon claxona în fața ușii, așa că m-am îmbrăcat la mica viteză și-am ieșit în fugă cu Rack, lăsându-l pe Mario să vină la yard cu vanul. Nu știam cum să mă port la o urgență de-asta gravă, așa că făceam și eu tot ce vedeam că face Rack; nu știu de ce, am presupus că el

mai trecuse prin așa ceva. Am aflat pe urmă că nu. Acționa instinctual sau, cum se zice la oraș, „din bun-simț“, iar bunul lui simț îi spusese că niciun fel de patron din lume nu face asemenea chestii dacă nu e nevoit să le facă, plus că, dacă le face, atunci n-are cum să nu se simtă și la parale. A avut dreptate și chiar mai mult decât atât, într-un fel în care simțul lui cel bun n-ar fi avut cum să-l ajute.

— Hai mai repede, zice Ramon.

Era nespălat, avea urdori la ochi. Și el fusese luat cu hurta, direct dintre brațele nevesti-sii sau poate chiar dintre picioare, n-aveam de unde ști: noi alergaserăm până la mașină neîncheiați la bocanci și el ne zorea cu „Hai mai repede“!

Avea mașină puternică, un Vauxhall, cum îi spun britanicii Opelului, și-a demarat cu scârțâieli; n-aș putea spune c-a șofat spre yard ca un nebun, dar în orice caz a călcat-o, bine că fusesem eu deștept și-l lăsasem pe Rack pe locul mortului, că mie mi-ar fi fost târșă. Lui nu-i păsa deloc:

— Ia zi, șefu', care-i necazul?

— Zice Bog că l-au luat tare și pe el, nu ăia de la consiliu, ci ăia de la Apărarea Civilă sau dracu' știe cum le-o zice, Departamentul pentru Situații de Urgență, în orice caz, niște granguri. A fost rupere de nori în Berkshire și-au dezrădăcinat apele copaci pe marginea canalului și noi trebuie să rezolvăm.

— Păi, duminică? Nu puteau s-aștepte până mâine? Cine circulă azi cu barca pe canal, pe ploile astea?

— Nici eu nu-nțeleg, Rack. Da' n-or fi nici ăia proști de-au băgat în viteză pe toată lumea.

„Toată lumea“ însemna aproape exact asta, adică yardul era plin, numai câțiva lipseau: Strehaia, jamaicanii, frații Hoax, unii briți tineri dintre „țărani“, Claude și încă unele fețe

pe care nu mi le mai amintesc, ba parcă nici Cezărică nu era. În rest, „moldovenii“ erau toți acolo, iar când am întrebat de „băieții ceilalți“, Nea Ică m-a pus la curent:

— Au plecat primii, să vadă ce și cum. Pe Fleur l-a luat Bog, cu mașina lui.

Deci și Bog era la datorie! Începea să mi se facă frică. Am fugit după Rack, la lockerul nostru, să-l ajut să scoată sculele:

— Nu mă-ncurca, moldovene, că știu eu ce-am de luat! Tu umple bidonul ăla, stai; umple mai întâi toate trei drujbele cu ce-ai acum în bidon, apoi umpli bine bidonul, ai grijă să nu încurci benzina cu uleiul, c-o-ncurci, pe urmă ștergi bine bidonul c-o cârpă, că data trecută l-ai mânjit ca toți dracii, mi-am stricat o pereche de mănuși de la mizeria ta de bidon!

— De unde să iau cârpă?!

— Te descurci.

Am umplut topperul, 260-ul și 440-ul, am furat o pereche de mănuși lăsate de cineva într-o cască și cu ele am curățat bidonul bine-bine, că se scurgea, într-adevăr, mult ulei pe lângă când îl umpleam de la butoi; de unde să fi găsit eu o cârpă în yard, în vacarmul ăla?! Să-i cer lui Big? Îmi dădea numai cârpe-n gură, la cum se lupta să facă față valului de oameni care erau grămadă pe magazia lui și-i cerea fiecare câte ceva. Lui Stu, mecanicul? Schimba lanțuri la drujbele băieților, le punea d-alea noi, pe care în mod normal nu ni le dădea, zicea că n-are. Lui Steve, celălalt mecanic? Era la bancul de probe, pornea pe rând motoarele de barcă, le dădea apoi celor care aveau bărci de fibră în vanurile lor, da’ eu mă rugam de zor: „Dă, Doamne, să i se termine motoarele până vine Mario“, că și noi aveam barcă de fibră, pe care nu reușiserăm niciodată, dar niciodată s-o propulsăm pe canal cu

motorul, tot la scândurelele alea ajungeam de fiecare dată. Dumnezeu m-a ascultat în duminica aia, pe de-o parte, că era ziua lui, pe de altă parte, că și eu îl ascultasem pe Fleur al lui, trei zile încheiate, cu ambele urechi; ce-i corect e corect!

— Plecăm, spune Ramon. Încărcați totul la mine-n mașină.

— Și Mario?

— Îl ia Gloomy și pe el, îl arată pe unul dintre „moldoveni“. Voi, ceilalți, veniți după mine, cu vanurile voastre. Gloomy! Uite aici postcodul, ți-l scriu. Când vine frate-tău, îl bagi în tomtom și veniți și voi, ai înțeles?

— Să venim, unde să venim, hă, hă, spune Giani, râzând și ciupindu-l de penis pe „moldoveanul“ cu care urma să facă echipă.

Când am ieșit din yard, hop că intra Mario. A dat înapoi, ca să-l lase pe Ramon să iasă, apoi s-a luat și el după convoi, iar după el s-au luat vanurile briților și-ale „moldovenilor“, care ieșeau pe rând pe poartă.

— Prost e ăsta, măi băieți, se miorțăie Ramon, da' ce poți să zici, că unul ca el e aur curat la o chestie din asta. Fir-ar a dracului de ploaie!

— Care chestie? întreabă Rack.

— De ce-i zici Gloomy? întreb și eu în același timp.

Ramon mi-a răspuns mai întâi mie, ca fiind mai bătrân:

— Păi, așa-i zic toți în yard, și românii, și briții, și m-am obișnuit și eu tot așa. Toți sunt sătui până peste cap de glumele lui, da' parcă poți să-i zici ceva?! E omul lui Bog, gata. Bine, că Bog îl ține așa, de The Beast, da' deocamdată asta e, eu ce pot să fac?! L-a trimis Moș și p-ăsta, l-a trimis. Pe barcă e bun. E chiar foarte bun. E cel mai bun, de fapt, admite Ramon în ciudă.

— Și briții îi zic tot așa?

— Așa îi zic ei și așa îl scriu eu pe tablă. G-l-o-o-m-y. Prima oară l-am trecut „Glumi“, când trebuia să lucreze cu unul dintre frații Hoax, într-o duminică, tot pe barcă, și ăla a citit „Glamai“ și n-a știut de cine-i vorba, a crezut c-a rămas fără om la polesaw și c-a venit duminica degeaba la yard, da' m-a sunat pe mine și i-am explicat, iar după aia m-am învățat minte. Oricum, lui îi place. Se crede haios, îi place când briții îi zic Gloomy, crede că și ei cred despre el că e haios.

— Păi, nu ți-am spus și eu la fel, Moldo? mă-ntreabă Rack, pricinos.

— Mi-oi fi spus.

— Acum să ne zică șefu' unde mergem.

— Exact nu știu, spune Ramon. A plecat Bog înainte, cu Fleur, unde i-au zis jandarmii ăia să se ducă, sau soldați, ce-or fi, da' exact-exact nu știu să vă spun. Am pus tomtomul pe Reading, că cică necazul ar fi pe canalul ăsta, Kennet-Avon, da' mai mult nu înțeleg nici eu.

— Nici eu, zice Rack. Doar am tot lucrat pe canal, am văzut urgențe. Cade un copac, blochează traficul, bețivii ăia care trăiesc pe bărci sună la poliție, poliția la consiliu, consiliul la Bog, Bog ne trimite pe noi, ne ducem, deblocăm, bețivii așteaptă cuminți până terminăm, le dăm drumul și gata! Ce jandarmi, ce soldați, ce mama dracului?

— Păi, asta zic, Rack tată. Tre' să fie altceva. Hai, c-acuși ajungem. Băga-mi-aș, ce mai plouă!

Adevărul era că nu mai ploua chiar atât de tare, văzusem ploi și mai rele de când venisem în Anglia, dar Ramon voia să spună c-ar fi vrut să stea ploaia de tot, că era foarte sigur c-o să ne-ncurce la treabă.

Avea dreptate. Am ajuns la un pod mult mai mare decât podurile noastre obișnuite de peste canale, care erau mici, vechi, de cărămidă, de pe la 1800; ăsta era un pod modern, de beton. Inundat. Apa era cam de cinci centimetri pe carosabil. Bog, Fleur și niște oameni în uniformă ne așteptau pe pod.

— Cobor și eu, Ramon?

— Păi, tu de ce să nu cobori?

— Păi… sunteți mai mulți traducători decât vorbitori…

— Sunt eu și cu Fleur, atât. Vii și tu, asculți, bagi la cap, le explici la ăia care vin în urma noastră.

Rack s-a uitat batjocoritor la mine și eram sigur că, dac-ar fi putut vorbi engleză, ar fi zis „Sissy!“, dar așa, doar a pufnit pe nări cu dispreț. Dar nu de silă că mă ud la picioare nu voiam eu să cobor din mașină, nu: aveam un acces ca de panică. Mi-era pur și simplu groază de jobul din ziua aia, nu, nici asta nu e tocmai exact: mi-era frică de moarte. Sau de un accident foarte urât. Acum aș putea să mă laud că eram îngrijorat nu numai pentru mine, ci și pentru cei doi oameni pe care mi-i lăsase Moș în seamă, dar ar fi o minciună grasă ca uleiul: s-ar ridica imediat la suprafață.

Bog ne așteptase pe noi, cu oamenii ăia, autoritățile, ce-or fi fost, terminase de vorbit, stăteau și ei acolo să vadă că înțelegem ce-avem de făcut și că ne-apucăm de treabă. Ne-a pus în temă: canalul Kennet-Avon era alimentat de ambele râuri, și de Kennet, și de Avon, și-acum râurile astea se umflaseră de la ruperea de nori de peste noapte și le crescuse debitul în asemenea hal, încât canalul nu mai era „canal“, adică apă stătătoare, devenise și el un râu și încă unul turbat bine. În amonte scosese din rădăcini copacii de pe țărm, iar aici, aproape de locul unde eram noi, doborâse niște copaci

foarte mari, care căzuseră de-a latul canalului și îi prinseseră în coroane pe toți cei aduși de ape. Se formase un fel de baraj care se mărea cu fiecare minut, pe măsură ce din sus veneau alte și alte răgălii. Trebuia să îmbucătățim copacii căzuți, să tragem bucățile la mal și să scoatem cu cârligele tot ce li se prinsese în crăci.

Ne-am dus să vedem locul faptei, pe măsură ce Bog vorbea; era lângă pod, puțin mai încolo, în susul apei. Dacă „barajul“ ceda, toată vegetația aia, lemn și cetină, ar fi lovit podul și l-ar fi scos din circuit și dacă nu-l fisura câtuși de puțin: cum să mai treacă mașinile?

Veniseră și ceilalți între timp, o întreagă motorcadă de vanuri, arăta bine, pe forță, oamenii legii au dat mâna cu Bog și-au plecat mulțumiți, le-a plăcut desfășurarea. Mie nu-mi plăcea deloc, că știam că toți băuseră sâmbătă seara, în frunte cu mine, nimic de zis, dar nici cu briții nu mi-era rușine, erau răgușiți, palizi și nesiguri pe picioare. Bog a făcut cu ei două-trei glume pe care nu le-am înțeles, n-a râs nimeni. Nu era de râs. Bog a dat mâna pe rând cu noi toți, briți și români, apoi s-a suit în mașină și-a plecat. Ramon a preluat comanda:

— Domnu' Walter, dumneavoastră cu Doubleday și cu Fleur veniți cu mine. Voi ăștia, zice către „băieții ceilalți“, luați bucata dintre domnu' Walter și ăștia ai lui Moș. Restul echipelor în josul canalului, fiecare echipă ia câte-o bucată, să n-aud discuții. A-nțeles?

— Ce te uiți așa, Moldo? râde Rack, luându-și sculele. Nu mai știi să cari bidonul?

Într-adevăr, mă uitam ca un tâmpit: unde naiba se duceau? Nu vorbise Bog foarte clar, să eliberăm „dopul“ de pe canalul care se făcuse Dunăre? Ce „bucată“ să ia celelalte echipe?

Cât m-am coit eu degeaba, încercând să pricep ceva, m-am trezit singur, lângă vanul nostru, cu barca de fibră plină cu toate sculele pe care nu le putuseră căra ei, adică Rack, Mario și frate-său, căruia o să-i zic și eu tot Gloomy, că altfel mă-ncurc; oricum, „Giani“ nu-i zicea nimeni, în afară de Mario.

— Eu ce fac?

— Tu târâi barca aia! Aoleo…

Am apucat bucata de coardă legată de prova bărcii și-am trecut-o peste umăr, apoi am luat-o după ei, leorbăind pe asfaltul acoperit de apă. Norocul meu că vanul fusese parcat într-un loc mai înalt și că mergeam de fapt la vale, către malul canalului; spre stupefacția mea totală, băieții se echipau ca și cum ar fi știut ce-au de făcut:

— Ce-avem de făcut?

— Moldo, tu-ți bați joc de noi?!

— Cât a băut ăsta aseară, mă?

— Avem de făcut o labă mică, hă, hă, hă!

Câte capete, atâtea păreri.

— Băi, Rack!

— Ce vrei, mă?

— Unde s-a dus unchi-tău?

— Cu echipa, n-ai văzut? Cu Fleur și cu britul ăla-l lui, cum îl cheamă, dracu'!

— Păi, de ce n-a rămas să ne-ajute-aici?

— Și deblocarea ailaltă cine-o face? Sfânta Paraschiva, moldovene?!

Abia atunci am înțeles. Nu era un singur blocaj pe canalul celor două râuri, era o suită de blocaje, un șir de blocaje, un cârnat de blocaje… apa curgea furioasă pe sub ele, fierbea, iar dacă reușea să rupă unul din „baraje“ și să-l ducă în mare

viteză în aval și să-l izbească-n următorul, atunci s-ar fi creat un efect de domino și consecințele ar fi fost cu-adevărat groase, cu mult mai groase decât oprirea circulației pe-un nenorocit de pod. D-aia plasase Ramon cea mai bună echipă la primul blocaj, ca să lucreze repede și bine, să-i ocrotească, pe cât posibil, pe cei care erau la lucru mai jos, adică pe „băieții ceilalți“, iar ei pe noi și tot așa. M-am întristat puțin când m-am gândit că în ierarhia personală a lui Ramon, care-și cunoștea oamenii, noi, „moșii“, eram mai slabi decât Fleur și decât „ceilalți“, dar întristarea mea a fost, cum să spun, mai mică decât foarte mică, mai trecătoare decât trecătoare, că altele erau atunci urgente, nu întristările:

— Adă, mă, corzile de scripet din barcă, n-auzi! Băgă-mi-aș, iar a rămas ăsta așa!

— Moldovean.

— Aduc, mă, aduc, ce tot zbierați așa!

— Mai repede, helpere, vreau să vă mișcare, chop-chop! râde Rack.

Pe asta cu „chop-chop“ de la mine o știa, mă apucasem să-l învăț vorbe, acum îmi ieșeau vorbele pe nas. Rack m-a citit imediat:

— Ce, Moldo, ți-e frică?

— Mda.

— Păi, tu rămâi pe mal, nu te pune nimeni la nicio treabă! Fii bărbat, ce dracu’!

— Pentru voi.

— Las’ că nu pățim nimic. Tu fii atent la ce spun eu și faci exact așa, OK?

— OK.

S-au apucat de treabă.

Știam deja drillul, dar de data asta mi se părea incredibil de periculos: după ce-am legat toți trunchiurile de mal, cu toate corzile pe care le aveam (două de scripete și patru corzi simple, de cățărare), Mario și Rack s-au suit pe ultimele două trunchiuri, un plop și o tuie, au mers în patru labe până aproape de vârfuri, acolo s-au așezat cum au putut (cu picioarele atârnând în apă, de fapt) și-au început să taie. Nu, mint: mai întâi au curățat trunchiurile de crengi, ca să poată înainta pe ele, și asta a durat nu prea mult, dar destul ca să-mi dau seama că noi nu mâncaserăm nimic de dimineață; a-nceput să-mi ghiorțăie stomacul. Speram că băieții sunt inundați de adrenalină și că n-au problema asta, dar mă înșelam, ca de obicei, că și lor le era foame, foarte foame, dar tăceau și se concentrau la lucru. Chiar c-aveau nevoie de concentrare: deși ancorate, trunchiurile copacilor se bălăngăneau constant în curent, cu scârțâituri sinistre, prevestitoare de nimic bun. Gloomy și cu mine prindeam cu cârligele tot ce cădea din drujbele băieților și plutea, adică nu prea mult: plopul era lipsit de frunze, cum sunt plopii iarna, dar tuia e-un evergreen ca orice evergreen, așa că ramurile ei, odată retezate, mai degrabă se scufundau decât să plutească: acele erau pline de sevă. Gloomy s-a suit și el pe trunchi, în urma lui Rack, și lua cu cârligul tot ce cădea din topper. Eu pescuiam ce producea Mario din plopul lui, dar de pe mal, ca boierii – oricum, băieții nu m-ar fi lăsat să urc pe trunchi nici dac-aș fi vrut, lasă că nu voiam nicicum. Când Rack a ajuns la vârful tuiei, am schimbat tactica: am rămas trei oameni pe mal, ținând capătul corzii legate de vârf, iar când Rack a terminat tăietura, am adus ușor-ușor vârful la mal, cu smucituri controlate („Cu șvung! La trei! Ca unul! Un, doi, trei,

și!“), apoi Mario l-a atacat cu 440-ul, iar Gloomy și cu mine am scos bucățile pe mal. Am continuat în aceeași cheie strategică, fără niciun necaz, până la ultima bucată a tuiei, cioata, pe care au tras-o în final afară din apă, cu eforturi tripartite („Moldo, marș de-aici, că mai mult ne-ncurci!“). Când voiau să atace plopul cu aceeași strategie, a venit Ramon cu sendvișurile și cafeaua.

— Merge?

— Merge, șefu'!

— Vreo problemă până acum?

— Ce problemă, șefu', dacă sunt eu aici?! se bagă Gloomy peste Rack, să se grozăvească și să-și sublinieze importanța.

Nu că n-avea dreptatea lui, că la partea de „hei-rup“ făcea el singur cât noi trei și se descurcase excelent și cu cârligul. Abia în 2015 aveam să înțeleg eu cât suferea Gloomy de pofta de șefie, dar atunci, în duminica aia, nu pricepeam încă nimic, eram doar ușor iritat de ceea ce mi se părea pupincurism. Tocmai, că nu era.

— Toate echipele sunt bine, Ramon? îl întreb eu.

— Da, da. Să știi că la voi mi se pare cel mai greu, adică nu, cel mai mult, da' așa s-a nimerit! Să-mi ziceți dacă vreți să vă mai aduc un om, doi, de pe unde-i mai puțin de lucru!

— Nu vrem pe nimeni, zice Rack, crunt. Să-și vadă de ce-i al lor.

Eram sigur că se gândește la bani. Era și asta, dar nu era numai asta: Rack era îngrozit de începători, de oameni despre care nu știa cum lucrează, iar faptul că m-a suportat pe mine mi-a dat măsura, mult mai târziu, a respectului profesional pe care i-l purta lui Moș, deși el s-ar fi jurat cu cerul și pământul că nu. Am văzut alte dăți cum făcea

instrucție cu începătorii; prin comparație, eu am fost un rookie ținut în puf, un fel de ucenic de lux, un bibelou. Lumea reală nu-i așa.

Ramon s-a suit în mașină și-a plecat, baleia între echipele pe care le avea înșirate în lungul canalului, le alimenta cu ce-avea fiecare nevoie, că nu toți aveau un Moldo care să fi umplut ochi bidonul de dimineață: unora li se terminase benzina sau uleiul, altora li se rupseseră lanțurile, alții plecaseră fără mănuși, iar toți, evident, erau nemâncați și fără cafea (aș fi zis „nebăuți“, dar n-ar fi tocmai adevărat, că mai toți aveau alcool în sistem. Aveam!).

Și plopul a mers bine, deși acum se schimbase ceva, că nu se mai sprijinea pe tuia din aval, așa că se bălăngănea mai tare, dar cu Rack călare pe trunchi și cu frații la sol, eu n-am prea avut ce face, doar să mai aranjez crăcile pe mal. Îmi amintesc chiar c-am avut timp să mă așez bătrânește pe-o bururugă și să mă descalț ca să-mi storc șosetele! Aș mai fi zăbovit, să-mi fac digestia, dar băieții terminaseră plopul și m-am întors curajos în mijlocul acțiunii.

Și-așa mi-am găsit beleaua. N-a fost cine știe ce, de fapt, dar m-a scos două zile din circuit și a dat motiv de râs unui yard întreg, consolidându-mi astfel reputația de umorist, pe care nu mi-o știa nimeni în afară de mine; am devenit pandantul lui Gloomy. El făcea glume la care nu se râdea, eu nu făceam nicio glumă și provocam râsete-n cascadă (și glume foarte fine, ajung imediat și acolo).

În România, noi numim „păducel“ (sau „gherghinar“, cum i se mai spune prin unele părți) o specie de copăcel care crește înalt cât omul, e ghimpos și face fructe mici și roșii, făinoase la gust, pe care le mai mâncam și eu în copilărie, când nu

găseam mure, fragi sau pere pădurețe bine coapte (astea erau baza hranei copiilor când plecau din sat toată ziulica, ba cu bivolițele, ba cu porcii. Avea satul ciurdar, numai că omul se mai îmbăta câteodată și animalele trebuiau scoase cumva la pășunat, că ele nu știau de beție și de alte scuze omenești! Așa că se făcea un comando de copii care prelua jobul ciurdarului, până a doua zi, când se trezea omul, îl probozea lumea etc.). În sudul Angliei, păducelul crește enorm, cât un stejar de pe la noi, dar altfel nu diferă cu nimic: lemnul este roșu și foarte greu, iar ghimpii sunt mari, tari, foarte ascuțiți și foarte tăioși. Un ghimpe d-ăla mi-a venit de hac mie, iar greutatea lemnului a venit de hac corzilor lui Rack.

Al treilea copac din canal era un păducel, hawthorn, cum i se spune acolo, și procesarea lui ne-a costat mai mult timp decât a tuiei și a plopului luate împreună. Corzile de cățărare au plesnit rând pe rând, noi le-am înnodat, iar au plesnit, iar le-am înnodat, cele de scripet au rezistat amândouă, ele au fost baza, n-am fi putut duce treaba la bun sfârșit dacă nu le-aveam. Și dacă n-aveam puterea neomenească a lui Gloomy, care a reușit să țină singur, în curent, un log mare, legat cu coarda, în timp ce noi trei ne luptam să fixăm trunchiul de mal cu corzile noastre numai noduri, să nu cumva să-l scăpăm la vale, să facă prăpăd. Mă rog, a fost cum a fost, bine că n-a fost mai rău. La sfârșit de tot, când adunam cu cârligul ultimele crăci din apă și le urcam pe mal, un ghimpe mi-a străpuns mânușa și mi-a intrat în degetul mijlociu de la mâna dreaptă, între a doua și-a treia falangă. Am țipat ca o femeie născătoare.

— Ce e, Moldo?

— Ai, ai, ai, ai, ai, ai! Aoleo! Aoleo!

— Ce-are ăsta, mă?

— Mi-a intrat un ghimpe-n deget.

— O prins vulpea rană, se hlizește Rack, care-și simte tot corpul vâjâind de oboseală. Ia să văd!

Mi-am scos mănușa cu dinții. Mâna-mi tremura ca a unui om în sevraj.

— Te doare?

— Mmm.

— Las' că trece.

— Să nu fi rămas vârful ghimpelui înăuntru, zice Mario. Așa am pățit eu odată!

— Și s-a infectat?

— Păi, cum!

— Suge locul, Moldo. Poate iese vârful ăla, dac-o fi înăuntru.

Știam din armată că saliva e bactericidă și m-am apucat să-mi sug degetul cu foc, Doamne iartă-mă.

— Zici că suge din cutia de Okocim, se-nveselește Rack.

— Ce e ăla Okocim? întreabă Gloomy.

Pe mine și pe Rack ne-a luat iar Ramon cu mașina lui, la plecare. Mai mult, când am strâns sculele, ne-a ajutat și el, a pus mâna și-a strâns corzile de scripet, păpuși le-a făcut, a cărat și el o drujbă până la barca noastră de fibră, a împins-o și el la deal alături de noi, s-a implicat. Se vedea c-a fost și el cățărător:

— P-astea le mai luăm?

— Da, dar le aruncăm undeva pe drum, găsim noi niște tomberoane. Vă dă Big altele.

Am aruncat corzile rupte în portbagajul mașinii lui, am plecat spre yard. Mario și Gloomy ne urmau cu vanul și cu

toate sculele noastre.

— Ești supărat?

— Da, zice Rack. Erau corzile mele de cățărare, două dintre ele le adusesem din România!

— Iei de la Big, cum îți zic.

— Și cum o să-i cer patru corzi, când el pe inventar mi-a dat două?!

— Vorbesc eu cu Bog, ai cuvântul meu. Mihai, vorbești tu cu Big pentru corzi, ca să fie și omul tău mulțumit?

— Vorbesc.

— I-auzi, Moldo! „Omul tău“! De când sunt eu, mă, omul tău?!

— Păi, nu te are pe inventar? râde Ramon.

Mare distracție, într-adevăr. Pe mine mă durea degetul de-mi ieșeau ochii din cap, mi-era frică de infecție, asigurare medicală n-aveam, mă luase iar foamea și nici n-aveam text scris pentru revistă. Numai când mă gândeam cum o să dea Mihai cu mine de pământ și cum o să mă torpileze prin redacție, m-apucau toți dracii: „Ți-am zis, Bușcule, să nu-i dai lui Buzea rubrică permanentă pe mână, că nu e-n stare să se țină de ea!“. Ramon a trecut pe lângă poarta yardului fără să se-oprească:

— Vezi că ai trecut, șefu'!

— Mergem la pub.

— Unde?!

— V-a chemat Bog pe toți. E foarte mândru de ziua asta.

Eu m-am uitat la Rack, el la mine. Eram amândoi mască:

— La ce pub?

— Am ajuns.

Ramon făcuse stânga pe sub un pod și mersese paralel cu pârâiașul care curge pe lângă yardul nostru și care (am aflat abia în 2016) se numește Lee, „river Lee“, cum îi spun briții, de parcă cine știe ce mare râu ar fi. Acolo era un pub foarte dichisit, ce spun eu, un conac, aproape un mic castel. Ramon a parcat în curte.

— Haideți.

— Șefu'!

— Ramon, ești nebun?!

— Ordinele patronului. Ce, vrei să-l supărăm?

Da, Bog se gândise la toate: peste podelele pubului erau întinse folii de plastic ce acopereau totul, iar scaunele erau și ele îmbrăcate în folii. Toți erau în haine de lucru, dar nu se putea murdări nimic. Noi eram ultimii veniți, nu, penultimii, că după noi au mai venit Mario, cu Gloomy și cu Big, care încuiase yardul în urma tuturor.

Mi-ar fi ușor să spun c-a urmat o beție monstru și c-am făcut haos și că m-am pișat pe Hoax și pe teoria lui că românii nu sunt invitați niciodată, dar niciodată, să bea bere cu briții and so on and so forth; dar n-ar fi adevărat. N-a urmat nicio beție, nu pentru mine, cel puțin, nu pentru noi. Plata pentru urgența asta a fost stabilită de Bog la 150 de lire de om, ceea ce nu era puțin, dar a fost pentru toată lumea la fel, ceea ce n-a fost corect, că la noi și la echipa lui Fleur a fost cel mai greu și mai riscant (ei au terminat totuși mai repede); din ăștia 150, o sută urmau să ne fie virați prin căile obișnuite (via Moș, în cazul nostru, în paycheck, în cazul celor cu contract direct), iar 50, bani în mână, scoși de Ramon și de Bog de pe cardurile de firmă (erau trei carduri în total, al treilea era la Big). „Cinstea“ patronului n-a fost cinste în sensul în care se înțelege în

românește, adică el a dat o bere de om și-atât, restul își plătea fiecare, după putere și plăcere; nouă lire paharul de bere, că nu era decât bere la draft așa ieftină, restul era la alte prețuri:

— Moldo, hai acasă.

— Ăștia-s nebuni la cap. Nouă lire paharul?!

— Cu cinci lire luăm o ofertă de la Cenghiz.

— Și cu patru lire luăm și ceva de mâncat la bere.

— Stai să vină și Mario.

N-a fost cum am vrut noi. Mario nici n-a vrut s-audă de băut bere cu nouă lire paharul, și-a luat banii și-a plecat cu aproape toți românii, cu frate-său, cu „moldovenii“ și cu „băieții ceilalți“, să facă un grătar și să joace la pariuri. Am fi plecat și noi, dar:

— Nepoate, să nu te-aud!

— Hai, mă, unchiule, fi-ți-ar berea dracului, hai la noi dacă vrei să bei! Uite, stai cu Moldo și vă beți mințile până dimineață dac-așa ai chef, da' hai să plecăm dracului de-aici!

— Și mie cine-mi traduce dacă mi-l iei pe Mihai?

— Păi, tu înțelegi limba.

— Înțeleg, da' nu pot vorbi așa frumos cu Bog cum vorbește el!

— Îți traduce Fleur.

Într-adevăr, Fleur rămăsese, ba chiar stătea la masa lui Bog, cu șefii. Big stătea la altă masă, cu briții tineri, îi învăța măscări și ăia râdeau să moară, iar Gavan stătea la altă masă, cu „irlandezii“ lui, cu care bea în tăcere și parcă-n dușmănie, cel puțin așa mi s-a părut.

— Și pân-acasă cin' mă duce, dacă voi plecați? Că Fleur nu șofează.

— Te duci cu bicla.

— Am lăsat-o la cazare, la Găbiță. M-au luat și pe mine de dimineață, cum v-au luat și pe voi.

Inutil să continui, esențial e că n-a rămas nici pe-a lui Nea Ică, dar nici pe-a lui Rack: de plecat, tot am plecat la un moment dat, când beția abia începuse să capete proporții, dar noi n-am apucat aproape nimic din ea (o ușoară gâlceavă între tinerii lui Big și oamenii lui Gavan, de la un cântec de galerie, din câte-am înțeles); de rămas, tot am rămas cât să turbăm amândoi, Rack și cu mine, din motive doar foarte puțin diferite. Mi-a mai sunat și telefonul:

— Bună, Mihai.

— *Bonsoir*.

— Vrei să vin la Londra într-un weekend, să ne vedem, să ne plimbăm…?

— Și unde să stai?

— La un hotel.

M-am gândit repede. La Morrisons era un hotel, dacă-mi aminteam bine.

— Bă, Rack!

— Ce mai vrei și tu?

— E vreun hotel acolo, în parcarea aia mare de la Morrisons?

— Da.

— O fi scump?

— Eu de unde zmeilor să știu?!

Mi-am zis că ce-o fi o fi:

— E un hotel aproape de locul unde sunt eu cazat, îl găsești pe net dacă-l cauți. Bagă „North Circular Road“, „Chingford“, „Morrisons“ și… ăăă…

— Crooked Billet, îmi suflă Nea Ică.

— Crooked Billet.

— Stai numai un pic.

Am așteptat la telefon. Nea Ică și Rack, cu ochii pe mine: auziseră vocea, chiar dacă telefonul nu era pe speaker.

— Gata, l-am găsit, Holiday Inn Express se numește. Nu e așa scump, să știi!

Mi-a venit amețeala când mi-a zis cât costă două nopți de cazare acolo.

— E OK.

— Fac rezervare?

— Da.

— *Très bien*… bilet de avion îmi iau singură, să știi!

— Pentru Luton?

— Nu, pentru Heathrow.

— Mai bine.

— Rămâne așa?

— Da, e perfect.

— Pa, te pupi!

— Pa, vorbim.

Nea Ică a sorbit din a patra bere (Rack i le-a numărat, nu eu!), cu ochii micșorați:

— Ai ceva să ne spui?

— Îi vine gagica, se hlizește Rack, tocmai acum, când s-a futut la deget! Ia arată-i!

I-am arătat mâna dreaptă lui Nea Ică. Degetul mijlociu își triplase volumul, cu excepția ultimei falange. Nu mă mai durea tare, doar zvâcnea, așa, pulsatil.

— Poți să-l îndoi?

Am încercat. Nu puteam.

— E foarte bine, zice Nea Ică, înțelept. Tot ai ceva pe care să te bazezi.

Râsetele lui Rack au atras atenția tuturor, spre bucuria mea nemărginită, c-a trebuit să traduc totul, explicând de-a fir a păr. Toți au râs de mine ca la concurs, toți, toți, toți… în afară de Fleur. A fost și o mică întrecere de sfaturi, pe care nu vreau să mi-o amintesc, dar pe care-a câștigat-o Big, c-o chestie pe care-o știa din pușcărie (atunci am aflat că Big trecuse și pe-acolo la viața lui), dar care nu-și are locul aici.

Rack a condus ceva mai binedispus, l-a lăsat pe Tysoe Avenue pe unchi-său, a oprit vanul la Cenghiz, la magazin (el și-a luat bere germană, mie Okocim), apoi ne-am băgat pe rând la duș, tiptil, că la Madam Simina toată lumea dormea. M-am spălat greu din cauza mâinii drepte, dar am reușit și m-am așezat în capul oaselor în pat, cu laptopul în brațe.

— Mario crezi că vine în noaptea asta?

— Sigur nu vine. A sunat cât erai tu la baie. Auzi, cine-i aia?

— Care?

— Aia care vine.

— O gagică.

— Păi, de ce n-ai zis nimic de ea?

— Păi, ai întrebat?!

Rack a băut prelung din bere, a mușcat din pâine și din cârnatul polonez (nu ne mai aventuraserăm în bucătărie, că am fi făcut zgomot), s-a-ntors la Facebookul lui:

— Și-acum ce scrii acolo?

— Textul.

— Ia să văd.

După cum desigur știți, iar sunt în Londra. Bunînțeles că nu vă interesează câtuși de puțin ce fac aici, ci numai cât câștig: nu cine știe ce. Destul cât să-mi permit bere poloneză de la buticul turcesc din colț și cu totul insuficient cât să-mi permit bere locală la un pub ca The Navigation. Dar, desigur, situația mea nu e și a colegilor mei britanici, care-și permit cu vârf și îndesat, cam de trei ori pe săptămână (în zilele cu meciuri de fotbal, plus vinerea – obligatoriu!). În mod obișnuit, pe români nu-i prea invită la ieșirile astea, din motive care nu fac subiectul acestui text, dar pe mine mă cheamă la fiecare băută nonfotbalistică, dintr-un motiv foarte simplu: îi fac să râdă. Funcționez, ca să zic așa, ca o balama între pretinșii „manageri" români (hm, hm!) și muncitorii britanici. Și, cum orice balama trebuie bine unsă ca să nu scârțâie, iacătă-mă-s și pe mine, vineri de vineri, la masa șefilor!
Chestia e că băutele astea la The Navigation sunt destul de ciudate, în orice caz, foarte obositoare: după ce că trebuie să mă concentrez la început, cât lumea e încă (aproape) trează, la tradus, e nevoie să mă concentrez și la sfârșit. Mult după ce managementul român s-a pilit și s-a dus acasă, briții rămân pe baricade și combat la halbe („fără număr, fără număr!"), iar eu trebuie s-o fac pe ăla nebeatul și să-i împiedic să se ia la bătaie: niciodată între ei, totdeauna cu alții. Motivul e fotbalul, iar scenariul e perfect banal și repetitiv: „ai mei" încep să cânte, alți englezoi de la vreo masă vecină (evident, suporteri ai unei alte echipe) încep să cânte și ei, după care încep înjurăturile și busculada. Tot ce am de făcut e să fiu atent la timing, pentru că e imposibil pentru un pricăjit ca mine să se bage

> să-i oprească pe voinicii ăștia, când au chef de bumbăceală; nu pot decât să-l țin „în priză“ pe șeful de la pază și să-i fac semn când lucrurile sunt pe cale de a degenera, și-atunci apare el, ca din pământ, cu oamenii lui, se bagă între scandalagii și începe negocierea (nu, aici nu se bate! Adică bodyguarzii ăștia de bar sau cum s-or numi nu „bat“ ca pe la noi, doar îi despart pe bătăuși și vorbesc cu ei până se calmează).
> Dar nu de asta vă sfătuiesc să nu veniți la The Navigation. Ci pentru că e foarte greu, aproape imposibil de găsit: după ce că e la mama dracului față de orice loc cunoscut din Londra, mai e și sub un pod, de nu-l vezi chiar dacă ești lângă el! Noi mergem acolo pentru că e la 40 de metri de locul de muncă, dar pentru un turist normal e antirecomandabil cât cuprinde. (*The Navigation Harvester*, Londra)

— Numai minciuni!

— Ce să zic, Rack? Așa e meseria!

— Meserie de-asta nu le doresc nici la dușmani… urât e Bucureștiul ăla-l vostru, mă, dacă oamenii dau bani pe-așa ceva!

— Până acum ziceai că-s moldovean, acum gata, nu mai sunt?

— Tot moldovean ești, da’ scrii minciuni pentru bucureșteni. Am fost și eu acolo de câteva ori, e-o scârbie: trafic, claxoane, murdărie, țigănie, pensionari, câini, nicio semnalizare pe nicăieri… urât, urât, urât!

— Ce, la Nea Ică e mai bine, cu Găbiță și cu țiganii lui?

— Nea Găbiță e bucureștean, mi-a zis mie unchiu-meu.

Am băut și eu două dintre cele șase Okocimuri ale mele și-am mai fost în stare să scriu raportul către Moș, apoi am căzut în somnul drepților:

Duminica

1. ETW, bridge 41, 1 fallen poplar, 2 stems, 62 & 55 inch
2. ETW, same address, fallen thuia, 53 inch
3. ETW, same address, fallen thorn, 49 inch

azi au fost urgente foarte naspa, undeva pe canalul Kennet & Avon, pe o zona cu un curent extrem de puternic, care ne fura copacii cazuti, cand incercau baietii sa-i drujbareasca. au plesnit 4 (patru!) corzi cu care ancorasera baietii trunchiurile! dar o sa primeasca corzi noi de la Big, nicio grija. ca doar le-au rupt la munca, la urgenta, nu la joaca!

Dragoste

Fleur mă îndrăgise.

N-am prea înțeles eu cum venea trebușoara asta, dar lucrurile s-au petrecut cam așa: luni dimineață, Rack s-a-mbrăcat, și-a luat vanul și-a plecat, în ciuda protestelor mele („Azi avem liber!“), așa că m-am culcat la loc, înjurându-l cu foc și plănuind răzbunări diabolice, pe care știam sigur că n-o să le pun niciodată în practică, dar la ce te poți gândi într-o dimineață de luni, când treabă n-ai, singur ești și nu mai poți adormi?!

M-am târâit spre bucătărie. Fără băieți, parcă eram orfan.

— Bună dimineața.

— Bună dimineața, Mihai.

Aia mică n-a zis nimic, doar mi-a zâmbit pe deasupra cănii cu ceai. Don Dănuț nu se vedea, erau numai ele două. Am pus de ceai, m-am apucat să-mi ung niște felii de pâine cu gem de portocale.

— Băieții nu vin?

— Au plecat la muncă, doamnă.

N-avea rost să-i spun că Mario nici nu venise de cu seară. Ce rost ar fi avut? Și ce să-i zic, că s-a dus să-și toace banii la pariuri? Tocmai ei?! Și cu aia mică de față!

— Tu nu te duci azi?

— Avem liber. Am avut ieri o lucrare mare, o urgență, și patronul ne-a dat liber pe azi.

— Și-atunci...?

— Păi, noi lucrăm în acord. Au zis că, decât să stea degeaba acasă, mai bine iau ce lucrare s-o găsi, mare, mică, cum s-o nimeri să fie.

— Să știi că au dreptate! De muncă n-a murit încă nimeni, așa să știi! Eu...

— Sunt convins, doamnă.

Asta îmi lipsea, o predică; o crezusem pe Madam Simina ceva mai pragmatică. Dar am scăpat, că cineva a ciocănit atunci în ușă.

— Mă duc eu, zice aia mică.

Am mâncat în tăcere, sorbind ceai fierbinte. Madam Simina tăcea și ea, mustrător, cum fac femeile. Din hol s-au auzit râsetele excitate ale ăleia mici. Madam Simina a dat să se precipite, alarmată, dar atunci a intrat Fleur în bucătărie:

— Bună dimineața la toată lumea!

Madam Simina s-a ridicat, Fleur s-a prezentat, sărutându-i mâna, ca-n filme:

— Sunt un coleg de muncă de-al lui Mihai! Am să vă rog să mă iertați dacă am venit neanunțat în vizită la dumneavoastră acasă! Sper din suflet că nu deranjez!

— Vai de mine, mamă, vai de mine, niciun deranj! Ia loc!

Și mama, și fiica au început să ciripească deodată, înnebunite, învârtindu-se în jurul lui Fleur și pisându-l cu întrebări de gazde bune: dacă a mâncat de dimineață, dacă nu vrea un „ou ochi“, dacă nu îi e „frig la picioare“ (Fleur se descălțase în hol), aia mică s-a repezit să-i aducă papuci, iar

mă-sa, aferată, i-a turnat un păhărel de țuică din rezerva ei strategică:

— Mulțumesc, doamnă, dar nu obișnuiesc alcool.

— Deloc-deloc?

— Vinul de la sfânta împărtășanie, dar atât.

— Eeeei… dar e foarte bine, e foarte bine așa! Vezi, Mihai?

Nu-i plăcea doamnei Simina că-i ocupam frigiderul cu bere. De țuica lui Mario nu zicea nimeni nimic, că aia stătea la adăpost, în cameră, bine-mersi.

— Te mai doare degetul?

— Da.

— Ia să văd.

Fleur s-a uitat la degetul meu, a pipăit puțin, apoi:

— Am adus ceapă.

A scos din tașca lui de umăr un termos, iar din termos au ieșit, una după alta, trei cepe coapte.

— Azi-dimineață le-am copt, explică Fleur. Aveam și ceapă mai mare, dar nu încăpea în termos. O să fac un pansament din două d-astea mai mici.

— Văd c-ai adus trei.

— Să fie de rezervă, dacă e vreuna cu miezul stricat? Că nu-ți dai seama până n-o desfaci.

Foarte adânc, mi-am zis.

— Ca mine.

— Ce ca tine?

— Adică eu aș putea fi o ceapă stricată, dar tu n-ai de unde să știi, așa c-ai venit să mă desfaci.

Fleur râde.

— Nu prea înțeleg, dar nu mă supăr. Am văzut eu că tu vorbești mereu așa-ntr-o dungă; nu pun eu la inimă!

— De-aia ai ratat azi o zi de muncă? Să vii să mă doftoricești pe mine?

— Să fac un bine. Și, oricum, azi e sărbătoare, nu e voie să muncești.

Habar n-aveam despre ce sărbătoare ar fi putut fi vorba. Era clar că e ceva religios, dar mă depășea.

— Și pentru ceilalți români nu e?

— Ei se lasă ademeniți de Dușman, dar eu mereu le spun, chiar dacă ei râd de mine și nu vor s-asculte, cum râzi și tu, cum n-asculți nici tu. Nu contează. Cuvântul oricum ajunge la fiecare, nu e treaba mea să știu când și cum.

— Da' care-i treaba ta?

— Să ascult.

— De cine?

— Iar începi?

— Păi, dacă nu vrei să-mi spui… ce-i așa mare secret?

— Nu e niciun secret, vino duminica la sfânta liturghie și afli singur.

— Tu ești credincios? întreabă aia mică.

— Toți suntem, domnișoară, zice Fleur, lovind-o iar cu privirea și cu zâmbetul.

Am omis să explic că Fleur arăta, atunci, în 2014, ca o statuie greacă. Înălțime, carură, proporții, păr buclat, era de-acolo, ce să mai vorbim, parcă atunci coborâse de pe soclu, își trăsese niște blugi vechiuți și-o geacă și pogorâse în bucătăria moldovencei, înarmat cu trei cepe coapte. Inutil să mai adaug că avea și ochi albaștri, doar c-o nuanță mai deschiși decât ai ăleia mici, și zâmbet de reclamă (gumă de mestecat? Pastă de dinți? Curs de automotivare? You name it), și douăzeci de ani mai puțin ca mine:

— Mami, nu mergeam și noi duminica la biserică, acum câțiva ani, când eram eu mică?

— Mergeam, mamă, da’ uite că ne-am luat cu grijile și…

— Dumnezeu are timp.

Amândouă au oftat aprobativ, cehovian, iar eu mi-am dat seama că Fleur cel Bun îmi cam dăduse planurile peste cap: aveam în minte o plimbare prin Londra, în ziua cea liberă, dar cum era să ies așa, cu degetul înfășat ca un prunc?! Treaba era aproape gata, falangele doi și trei îmi fuseseră căptușite cu foi fierbinți de ceapă coaptă (mă usturase, parcă-mi luase foc pielea, dar răbdasem eroic, să fac pe durul în fața ăleia mici), iar toată compoziția era acum ținută la un loc de bandajul de tifon pe care Fleur îl înfășurase foarte strâns:

— Trebuie să coacă rana, să se strângă și treaba e ca și făcută: când a copt destul, puroiul o să-mpingă afară vârful ghimpelui care-a rămas între falange și gata!

— Și gata ce?

— Ai scăpat de infecție.

— Păi, în cât timp?

— Eu de unde să știu? În câteva zile.

Păi, da, că eu aveam la dispoziție varii „câteva zile“ în care să nu mă duc la muncă.

— Bă, da’ urât arată!

— Lasă, că m-am gândit și la asta.

A scos din tașcă o pereche de mănuși noi-nouțe, în protecția lor de celofan.

— Am mereu o pereche de rezervă de la Big. Poartă-le tu p-astea când ai de mers pe-afară și când scapi de belea mi le dai înapoi sau le păstrezi și-i ceri lui Big altele noi pentru mine. E bine așa?

— Să trăiești. De fapt, hm, mulțumesc. Pe bune. Mulțumesc.

— Nu mie să-mi mulțumești, Mihai.

Fleur s-a ridicat să plece, femeile s-au repezit să-l conducă:

— Mulțumim de vizită, să mai vii pe la noi!

— Vai de mine, doamnă, numai să am răgaz. Munca...

— Stai departe? Vrei să te duc cu mașina?

— Nu, domnișoară, c-am venit cu bicla, imediat ajung. Sărut mâinile, la revedere! Salut, Mihai!

— Salut, ne vedem în yard.

A plecat, eu m-am închis în cameră, m-am băgat la loc în pat, dar degeaba. S-au mai auzit cotcodăceli prin bucătărie, apoi, după vreo oră, ușa de la intrare și ambele mașini plecând. Eram singur cuc, parcă pentru prima oară de când ajunsesem la Londra. Îmi lipsise foarte mult un astfel de moment, mie, care toată viața trăisem și locuisem singur. Sau cel puțin în ultimii ani.

Am deschis laptopul, m-am conectat, m-am uitat pe știri: politică mică în România, politică mare în Europa, olimpiada de iarnă în Rusia, război în Siria, revoluție în Ucraina, peste tot aceeași chestie, oameni fără lucrul lor. Ăstora cine le-o fi plătind facturile, mă întrebam și eu ca prostul, căscând de mama focului, pe urmă am sărit cu gândul la Fleur, pe urmă la tainicul lui maestru. Apoi am adormit.

Ora prânzului. După ce-am mâncat singur în bucătărie, fără nici cea mai mică ispită să mă uit la televizor, m-am îmbrăcat cu hainele bune și-am plecat spre stația de autobuz. Vremea era bună. Degetul chiar mă durea mult mai puțin, Fleur avusese dreptate, dar mănușile mă cam stinghereau, c-arătam cumva ciudat, cu blugi, hanorac și mănuși albe; când sunt noi, mănușile de drujbă sunt albe ca laptele pe interior și

portocalii pe exterior, o combinație suficient de ciudată cât să stârnească zâmbete în Berceni, dar nu și-n Londra; nu s-a uitat nimeni la mine. Am coborât la Temple, în cele din urmă, după ce-am schimbat la stația Victoria. Voiam să găsesc o biserică, una anumită.

Pentru că, de ce: Fleur al meu era nu numai athonit, ci și conspiraționist. Ce-am povestit eu din teoriile lui nu reprezintă nici a zecea mia parte, din moment ce el vorbise aproape fără oprire, povestindu-ne (printre altele) cum nici Armstrong, nici Aldrin n-au călcat în viața lor pe lună („Nici Collins“, făcusem eu o glumă complet neapreciată), cum secretele alfabetului dacic zac și-acum în biblioteca Vaticanului și cum oaia Dolly e de fapt un batal; conspiraționismele lui îmi aduseseră aminte de Dan Brown, așa că de pe Temple Avenue am făcut frumușel stânga pe King’s Bench Walk și de-acolo iar stânga pe alee și-am ieșit la columna templierilor din curtea bisericii. Într-adevăr, erau reprezentați cam ciudat. O singură dată, când eram în Parâng cu Dottore și visasem urât, îl îmbrățișasem pe la spate, când dormeam în cort, chiar dacă eram amândoi înfofoliți în saci de dormit, dar îmi luasem un cot în coaste și-un „Stai dracu’ la un loc, poponaru’ dracu’!“. În schimb, cei doi cavaleri de pe columnă păreau să se simtă foarte în largul lor în poziție. N-am putut să nu mă gândesc, țărănește, „Vai de bietul cal“, deși, dacă există vreo simbolistică pe-acolo, numai la cai nu se referă ea, deși ar trebui: când eram copii și eram trimiși cu caii și noi ne suiam câte trei-patru în spinarea vreunui cal de ham și-l loveam cu călcâiele răcnind ca din gură de șarpe (ne jucam de-a indienii), până se plictisea ăla și-ncepea să zvârle, aruncându-ne grămadă prin iarbă și prin băltoace. Da, dar

eram copii! Pe când doi malaci de-o sută de kile fiecare și-mbrăcați în armuri de fier, călare pe-un singur cal?! Ceva nu-i în regulă aici! Dar eu nu sunt Dan Brown și nici măcar Fleur, așa că recunosc cinstit, vorba lui Nea Ică („Cinstea bate fița“): e ceva-n neregulă, dar nu știu ce anume!

Ar fi trebuit să intru și-n biserică, dacă tot venisem, dar costa cinci lire, așa că i-am lăsat în treaba lor și-am plecat doar cu câteva poze de exterior, bune și-alea, dacă vrei s-arăți că chiar ai fost (îi știam deja pe pricinoșii mei de băieți, mai ales pe Rack!). Am ieșit de pe alee pe Fleet Street și-am făcut dreapta, s-ajung la pod, la Blackfriars (aveam eu un plan), când, hop, ce văd? Puhoi de români trăncănind în gura mare și berbecindu-se toți în aceeași direcție! M-am luat și eu după ei: mergeau la slujbă, la o biserică mare, pitulată mai la dos. Mi s-a dus tot planul pe copcă!

Am rămas o vreme în biserică, trăgând cu urechea la oameni (în primul rând) și ascultând și slujba (în al doilea rând). Mi s-au confirmat câteva impresii mai vechi, de când locuiam la țară: românii n-au nicio treabă cu creștinismul, unu; cu cât un popă este mai securist, cu atât e mai apreciat de zdrobitoarea lor majoritate, doi; or fi în Biblia ortodoxă o mulțime de „cărți“, dar pentru români nu există decât Evanghelia după Ioan, trei. Ca și pentru misterul statuii templierilor, n-am niciun fel de explicație, le las pentru alții mai deștepți. Eu am tot pândit să-ncerc să-l prind singur pe popa, să mă prefac că am nelămuriri dogmatice și să văd dacă el o fi athonitul, maestrul secret al lui Fleur, dar n-am avut noroc: nu m-am putut apropia, era puhoiul grămadă. Mi-am pus în minte să-ncerc să-l ademenesc pe Fleur, poate reușeam să scot ceva-ceva de la el și să fac legături.

Ar fi trebuit să profit de vremea bună și să mă plimb cel puțin ca data trecută, pe ploaie, dar s-a-ntâmplat că am intrat, nu știu cum, într-o librărie și-acolo am pățit-o ca de obicei, am căzut în cărți. Răsfoiește ici, răsfoiește colo, hai s-o frunzăresc și p-asta, m-am trezit că venise seara și mie-mi ghiorăiau mațele de foame, așa c-am luat ultima carte cu care rămăsesem în mână, am plătit-o la casă (*Secret London. An Unusual Guide*, 10 lire, enorm) și-am tulit-o spre metrou. Nu-mi mai amintesc de la ce stație l-am luat, dar am avut baftă, eram chiar pe Victoria Line, n-a trebuit să schimb, iar autobuzul a venit foarte repede la Walthamstow Central: când am ajuns acasă, băieții abia puneau mâncarea pe aragaz:

— Moldo! Mai trăiești, mă, sau ți-au ieșit mațele prin deget?

— Vrei o gură de țuică?

— Mulțumesc, Mario, da' parcă nu.

— Dă cinci lire încoace! zice Rack.

— De ce?

— Ți-am luat o ofertă de la Cenghiz.

Într-adevăr, kurdul așa vindea anumite tipuri de bere, cu „oferta“: cinci lire pachetul de șase cutii. Rack refăcuse stocul din frigider, șase pentru mine, șase pentru el. Mario i-a întins zece lire:

— Berea o dau eu.

— La ce s-o dai tu? Ce, ești tata?

— Am luat la pariuri.

— Ooo! Și tu nu...?

— Eu beau țuică.

— Cât ai luat?

— Destul. Toți am luat, c-am pus bilete la fel, da' numai eu am ținut de bani, ăștia s-au dus la curve.

— La ce curve?!

— La coaforul ăla de la Turkey Street. Ziua-i coafor, da’ noaptea se duce acolo cine are bani. Parcă văd că ăștia s-au uscat și mâine îmi cer mie!

Am băut repede și am mâncat și mai repede, ca să ne putem retrage în cameră până venea familia gazdei; știam deja că băieții au bârfe din yard. Și, da, aveau!

Ramon se luase cu mâinile de cap când se trezise cu yardul plin de români în dimineața aia, că sperase să nu vină nimeni, să se ducă și el înapoi acasă și să tragă înc-un pui de somn; ți-ai găsit! A trebuit să-l sune pe Big, să vină cu cheile de la magazie, dar Big îl băgase-n pizda mă-sii și se culcase la loc (era mahmur), așa că Ramon se suise-n mașină și se dusese acasă la Big, să ia cheile, despre care nu se știa unde sunt, iar Big nu putea fi trezit, că amenințase că-l va sugruma personal pe cel sau cea care mai încearcă să-l trezească din somn („cea“ fiind fiică-sa, pentru că nevastă-sa refuzase să se bage, cunoscându-l mai bine decât oricine), așa că nenorocitul de Ramon a fost nevoit să-l sune pe Bog, luându-și înc-o porție de înjurături. Desigur că nici Bog n-avea cheile, dar și-a amintit c-ar mai fi un rând de chei de rezervă la „office“, așa că Ramon a dat fuguța la numitul „office“ și le-a căutat de nebun, împreună cu vreo două funcționare de acolo, cărora a trebuit să le explice cine este el, iar Bog să confirme telefonic, dar până la urmă le-a găsit, s-a întors la yard și-a descuiat magazia, ca să-și ia oamenii sculele. În momentul ăla a intrat pe poartă mașina lui Big, cu însuși Big la volan, mai tulbure decât tulburelul de noiembrie, de-a început să urle ca un diavol la Ramon și la români, că de ce-și bagă nasul în

magazia lui, i-a fugărit etc. sau, în cuvintele lui Mario, „A fost foarte frumos!“.

Pe scurt, plecaseră din yard târziu de tot și se întorseseră foarte devreme, pe la patru; nenorocitul de Ramon trebuise să umble la rezerva secretă de joburi bune, pe care le păstra cu ticăloșie pentru el și pentru oamenii lui, iar acum fusese nevoit să le-mpartă cu toți; Rack și Mario lucraseră undeva în Londra, tăiaseră trei surcele și aveau pe gang sheet 50 de lire fiecare, pentr-o zi de lenevească. Da, avea și Mario dreptate: „Frumos, foarte frumos!“.

Numai că frumosul ăsta ni s-a spart tot nouă-n cap, de marți până sâmbătă. Toate schemele de lucru erau date peste cap, nu s-a mai ținut cont care-i job obișnuit și care-i urgență, c-un burete muiat în scuipat s-au șters toate echipele scrise pe tablă, nu s-a mai înțeles nimeni cu nimeni, dar, noroc porcesc, vremea a fost bună aproape tot timpul. În ceea ce mă privește, eu unul n-am ieșit tocmai rău, deși am lucrat în tot felul de combinații, ba doar cu Rack, ba cu Doubleday și Fleur, ba cu Rack și Cezărică, ba cu Mario și Fleur, ba cu Rack și Nea Ică; degetul m-a mai ținut o zi, două, apoi a copt, iar vârful ghimpelui a ieșit odată cu puroiul, exact cum prezisese Doctor Fleur; banii au fost mai puțini, dar am învățat zi de zi câte ceva despre drujbă și despre tăieri; doar de Mario mă feream, ceilalți erau bucuroși să-mi arate meserie. Rack și Fleur mi-au dat și primele lecții de cățărare, demne de cascadorii râsului, dar n-a contat, totdeauna e așa la început; la fel ca toți, și eu m-am descurcat relativ onorabil când era vorba să mă sui în copac, dar execrabil când era vorba să cobor, iar în materie de asigurări m-am dovedit un excepțional antitalent („Moldo, trebuie să gândești copacul!“), așa c-am lucrat în regim de

executant, fără inițiative personale: mi se spunea unde anume să fac asigurarea și acolo o făceam. Fleur și Rack povesteau că Moș, maestrul lor, le spusese de sute de ori că exact asta nu trebuie să facă: un cățărător trebuie să înțeleagă copacul, privindu-l de jos, apoi să-și dea seama dacă l-a citit bine, cățărându-se în el, apoi să-și aleagă locul de asigurare fără sfatul nimănui, unde crede el că-i bine, că de asigurarea aia îi depinde viața. Să caște bine ochii! Metoda lui Moș nu mi s-a potrivit deloc, din păcate, că, oricât am căscat eu ochii, tot alegeam alt loc de asigurare față de cel firesc, de se minunau băieții („Moldo, da' tu chiar nu gândești? Nu vezi că acolo te asiguri ca să mori?!“) și nu le venea să creadă că nu-ncerc să-mi bat joc de ei („Nu, că ăsta face dinadins!“). Nu încercam, doar că mintea mea de-atunci nu era antrenată să gândească copaci. Nu încă.

Nu că mintea mea nu gândea nimic; nici vorbă! Îi gândeam pe băieți tot timpul, așa cum ei gândeau copacii. Era o prăpastie între noi, dar nu puteam să-i dau nume. Erau diferiți între ei și toți aveau în comun ceva care mie-mi lipsea, dar nici lipsei ăsteia nu eram în stare să-i dau nume, puteam doar să-i dau târcoale: ei erau îndemânatici, eu eram împiedicat; ei veseli, eu trist; ei tineri, eu bătrân; ei iubeau comunismul, eu îl detestam. Aici mă blocam de fiecare dată: de unde naiba venea dragostea lor, că doar se născuseră abia după...?!

M-am frământat toată săptămâna, dar duminică seara am găsit soluția; totdeauna e bine să te uiți atent în fundul paharului!

> Trebuie să fii prost făcut grămadă ca să nu găsești cârciuma asta: cobori din metrou la stația Archway (de pe

cracul High Barnet al liniei de nord, Northern Line), faci stânga cum ieși, pe urmă iar stânga, urci puțin pe Highgate Hill și-ai ajuns. Cârciuma e pe partea ta, adică pe stânga, cum urci dealul; dacă ești chiar bătut în cap, întreabă pe careva unde-i spitalul Whittington, c-atunci drumul te duce singur.

Acum, cinstit să recunosc, eu nu la Whittington Stone voiam să ajung, ci la mult mai celebra The Archway Tavern, care-i foarte aproape de stația de metrou (dar cumva mai la dos) și-are și megalegende legate de ea – nu vi le spun, vă las plăcerea de-a le descoperi singuri, la un pint de Guinness; în orice caz, p-aia cu pisica să n-o credeți chiar așa de-a-mboulea, că e marfă pentru turiști, făcută să dea bine (sau, cum zice o vorbă din popor: „Mireasa e prea frumoasă!“).

Ce s-a întâmplat? Păi, s-a-ntâmplat că eram în singura mea zi liberă (duminica) și bătusem atâta drum numai ca să nu mă-ntâlnesc cu vreunul de la muncă, fiind oricum sătul de ei: ți-ai găsit! Cum bâjbâiam eu ca străinezul, încercând să traversez Highgate-ul, m-am pomenit cu niște urlete subumane venind din spate, apoi înhățat nemilos de gluga de la hanorac: „Uite-l, bă, pe Mickey! Ce faci acilea, Mickey, taci, nu zi nimic, vii cu noi la meci!“. Bătăi prietenești pe umăr și între omoplați, de nici nu mai puteam să respir; era toată gașca-n păr, George, Dale, Chris, Andrew, Scott, Gavan, Jonathan Drogălăul, era până și Raja (v-am zis că englezoaicele sunt cam nebune! Asta, după ce că muncește ca un câine toată săptămâna cot la cot cu niște proli foarte duri, vine cu ei și duminica! Și unde: la meci, la

> Whittington Stone, în Islington! Foarte feminin, ca să zic așa!).
> Habar n-am cine-a jucat, știu doar că „ai noștri“ (ha, ha!) pierdeau fiecare minge, în ciuda încurajărilor frenetice din cârciumă, stimulate de-un număr indecent de beri, băute într-un ritm de vineri noapte, nu de duminică după-amiază. Norocul meu a fost că m-am strecurat afară și-am întins-o englezește, c-aveam un presimț.
> Într-adevăr. Luni dimineața, mahmureală generală, managerii se luau cu mâinile de cap, că erau o grămadă de urgențe care nu puteau s-aștepte. Soluția de avarie a fost clară, cum e de la întâi ianuarie încoace: „Hai, chemați echipele de români!“. (*Whittington Stone*, Londra)

Da, n-am nimic de retractat, asta am făcut duminică, doar finalul e scos din burtă. Ca să dau un text bun la revistă, luasem parte la curățenia de dimineață, cot la cot cu Mario și Rack, apoi plecasem în plimbare fără să-mi fi scris și trimis textul, cu gândul că-l dădeam gata seara, când și-așa n-aveam ce face. The Archway Tavern are o legendă interesantă, pe care o citisem în cartea cumpărată c-o săptămână în urmă, doar că eu n-am mai ajuns la fața locului și m-am mulțumit să scriu despre sărăcia aia de Whittington Stone, unde nu s-ar duce niciun turist normal la cap; ce să caute acolo?! Dar asta a fost situația, în The Stone am fost, despre The Stone am scris, ce era să fi făcut?! Ceea ce n-am scris însă este încotro am întins-o eu englezește la pauză, că, de dus acasă, nu m-am dus. Răspunsurile de care aveam eu nevoie nu mi le putea da nimeni „acasă“. M-am dus la cimitir.

În Highgate Cemetery e îngropat Marx, iar mormântul propriu-zis nu e pe alee, acolo e doar bustul lui monumental, mormântul e undeva mai la dos, trebuie să te bagi printre niște boscheți, pe-o potecuță, și, dacă ești cât de cât hotărât, îl găsești. Dacă e vreme bună, zice-se că pe lângă mormânt e lume, dar vremea n-a fost bună în duminica aia: ploua indecis. Pe băncuță am stat singur.

Mi-am scos prima cutie de Okocim din rucsăcel și-am început să-l cert pe mort: „De unde-ai mai scos-o, mă, și p-aia cu lanțurile? Cârnatule! Care lanțuri?! Muncitorii nu-s legați cu niciun fel de lanțuri, n-au ce să piardă! Vaco! De ce te bagi, dacă nu te pricepi?!“. El tăcea. „Eu, de exemplu“, i-am zis, „muncesc pentru Bușcu, pentru Bog și pentru Moș c-așa vreau eu, nu pentru că mă țin ei legat cu lanțuri! Când nu mai vreau să muncesc, salutare și-un praz verde, ne vedem când ne-ntâlnim, mă duc și muncesc pentru alți patroni! Ce, adică salariul meu e-un lanț? O fi, mă, dar pentru ei, nu pentru mine! Că trebuie să-mi lase lanțul lung, ca lui Molly, săraca; dacă simte ea că-i prea scurt, îl rupe, sare gardul și se duce să păzească yardul vecin, ăla al constructorilor polonezi, că și-acolo e nevoie de ea, mă! Și, dacă nici acolo nu-i place, mai sunt două yarduri numai pe strada noastră, că mai sunt și transportatorii turci, și fabrica nemțească de ambalaje! Tu crezi că Molly-i proastă, mă?“. El tăcea. Eu mai cugetam, mai luam câte o gură de bere și iar îl certam pe mort: „Tu ce-ai muncit, mă, la viața ta, de te-apuci să le explici la muncitori care-i chestia? Nimica n-ai muncit! Ai scris niște articole de revistă, mare căcat, orice bou poa’ să facă asta! Asta nu-nseamnă să pui osul la muncă, mă! Să bagi cracă la chipper cât e ziulica de lungă și pe urmă să vii la mine să vorbim de

muncă, m-ai înțeles? Nu, așa, «muncă», hop-țop, c-ai citit și tu-ntr-o carte!“. Mi se terminase cutia, am mai deschis una: „Și bani de bere, de unde, mă? Că din ce luai de la revistă de-abia-ți ajungea să-i iei chiloți lui Jenny! Să-ți zic eu din ce bani beai? Din ce-ți dădea țuțerul ăla! Asta da șmecherie: l-ai găsit pe unul mai prost care să te pupe-n cur și să-ți dea bani de băutură! Bravo, mă, bravo! Să bei bere și să le zici la oameni de lanțuri, și pe banii cui? Pe banii lu' mă-sa și-ai lu' tac-su lu' țuțerul tău, că nici ăla nu muncea, tune dracu-n voi de escroci, că bine v-a mai împerecheat!“. El tăcea mâlc. „Da' altceva venisem să te-ntreb: de ce te iubesc oamenii? Asta nu pot să-nțeleg. Ai dat-o-n bară cu toate, de muncit n-ai muncit, ai adus iadul pe pământ cu tâmpeniile tale de teorii, da' oamenii tot te au drag – asta nu pot eu să pricep! Tu să-mi spui, mă: cum?“ El, nimic, tăcea ca un pește. „Bă, să spui, că neapărat trebuie să-nțeleg cum vine chestia asta cu dragostea! Hai, mai repede, că mă grăbesc.“ El, mucles. „A, deci așa“, i-am zis când am văzut că face pe interesantul, „te dai lovit, șmechere care te pretinzi intelectual? Cu mine nu-ți merge, puiule. Să nu zici că nu ți-am zis!“. Am așteptat în tăcere să-și bage mințile în cap cât am băut eu și-a treia bere, că mai multe nu-mi luasem la mine, și, dac-am văzut că n-are de gând să ciripească, m-am pișat pe el. Mă rog, pe mormânt, dar gestul contează: l-am umilit pe fraier. Eu pe ăștia nu-i iert! Nicio milă pentru figuranți!

Adevărul e că mă făcusem binișor, bolboroseam de unul singur prin metrou și-autobuz, c-am uitat să spun, berea poloneză e ceva mai tare decât a noastră, dacă nu ești obișnuit, repede te fură și nu mai știi ce și cum. Ca mine: în loc să intru în casă pe ușă, ca omul, am intrat pe ușa din stânga,

care era tot albă, dar ducea în curtea interioară, printr-un gang. M-am așezat pe-un lighean pus cu fundu-n sus pe iarbă, în curte, să-mi trag sufletul și să mă mai dezmeticesc puțin; ploaia stătuse, cerul se limpezise, se vedeau stelele. Nu era nicio lumină aprinsă în casă, dar televizorul mergea, televizorul din camera mare de jos, care era și bucătărie, și sufragerie. Nu știu de ce, m-am apropiat de fereastră și m-am uitat înăuntru, fără să încerc să intru, că știam că ușa dinspre curte se încuie din interior.

Aia mică era pe canapea și se uita direct la mine. Mi-a zâmbit timid. Îi ținea lui Vasy mâinile pe cap, iar picioarele pe după gât; când a avut orgasmul, zâmbetul i s-a schimbat, n-a mai fost deloc timid, a mijit ochii și și-a dat capul pe spate, pe spătarul canapelei. Văzusem destul, am plecat de la fereastră și m-am întors în întunericul curții, așteptând să plece amândoi din sufragerie ca să pot intra și eu în casă, nevinovat ca un miel, să-mi instalez laptopul pe masă și să m-apuc de text, ceea ce, evident, am și făcut. Doar că nu mă simțeam deloc ca un miel.

Când au venit băieții de la fotbal, flămânzi și transpirați, eu vorbeam cu soră-mea pe Skype și m-am făcut că discut lucruri importante, așa că ei au băut și-au mâncat fără mine, dar, cumva, tot n-am scăpat:

— Moldo, unde-s ăștia, mă?

— Eu de unde să știu?

— Nu erau acasă când ai venit?

— Nu era nimeni.

Diavolul de Rack a simțit imediat:

— Ești bine, mă?

— Îhî.

— Ce, ai băut?

— Okocim.

— Ai mai băut tu și-altă dată Okocim, da’ n-aveai fața asta…

— Ce față?

— Așa… parcă l-ai văzut pe dracu’!

— Pe dracu-l vezi numai când e prea târziu… parcă tu nu știi?

— Ce-i cu ăsta, mă?

— A lucrat cu Fleur, râde Rack.

— Doamne miluiește, Doamne miluiește, se scălămbăie Mario. Băăă! Mi se termină țuica!

— Lasă, că-ți dă unchi-meu înc-un pet, numai să-i ceri.

— Dar nu trebuia să se termine așa repede… Moldo, nu cumva…?!

— Nu.

— Nu știi că ăsta-i cu berea?

— Știu, da’ mie cine mi-a băut țuica?

— Ți-o fi băut-o aia mică! râde Rack iar.

Ăla a fost momentul în care m-am adunat cât am putut, ca să mă abțin. Spre cinstea mea, am reușit. Nu le-am spus nimic, le-am povestit doar că m-am întâlnit cu briții în Islington („Seven Sisters“, cum îi ziceau ei zonei), c-am stat cu ei o repriză, în cârciumă, și c-a fost și Raja.

— Ce, îți place de Raja?

— Nu, da’ zic.

— E ciudată rău.

— Este, întărește și Rack. Dacă vrea, te bate de te rupe. E foarte tare la bătaie.

— De unde știi?

— De la unchi-meu.

— De la Nea Ică sau de la unchi-tău One?

— De la Nea Ică. One nu povestea d-astea, el era cu altele…

— Dar povestea?

— Da, o grămadă, de Anglia, de yard, de Moș, de muncă, de Epping Forest, de Franța, de bani… așa am venit eu să muncesc la Moș și pe urmă aici. Înainte munceam în Belgia.

— Și tu, Mario?

— Fleur e de la mine din sat. A plecat el la Moș, ne-a tras pe urmă pe mai mulți. Eu n-am venit de la-nceput, c-atunci lucram cu frate-meu.

— Cu Giani?

— Cu frate-meu ăl mare, care a murit. Giani și cu mine lucram amândoi cu el, dar pe urmă ne-am băgat la Moș.

— Cum a murit?

Mario n-a mai răspuns, s-a băgat în pat și s-a acoperit cu pătura, și-a tras-o și peste cap, a stat așa o vreme. Pe urmă s-a întors cu fața spre fereastră, cu spatele la noi, și chiar credeam că adormise, dar el a mai spus, așa, încetinel:

— Noi l-am iubit mult. Și tăticu’, și mămica…

Weekend sabatic

Life went on: Moș și-a anunțat venirea, Cezărică și-a anunțat plecarea, fata și-a anunțat venirea, Ianukovici și-a anunțat plecarea, Putin și-a anunțat venirea, numai eu am cam bătut pasul pe loc. Da, dar trepidam ca o batoză de grâu!

Nu mai țin minte ce și cum, dar în săptămâna cea scurtă (despre care-i vorba acum), Bog și-a refăcut stocul de șoferi, așa c-am ieșit iar cu Rack și Mario pe canal, cu fel și fel de joburi, când mai bune, când mai proaste, cum se nimereau. Nu prea le mai deosebesc acum, în amintire, am timpanele pline cu play-back-urile lui Mario („Iar m-am luat pe băutură/ Să nu-i dau vreo două-n gură/ Că degeaba e frumoasă/ Dacă-i tare păguboasă/ Hao, hao, hao, ha!“) și cu telefoanele de verificare pe care le primea Rack din țară; de fapt, erau apeluri pe care el le respingea și suna înapoi, să nu-i consume creditul lui Iubi. Ca să fiu corect, lui Rack nu-i plăcea să vorbească la telefon din van, prefera s-o sune de undeva din natură, când eram pe undeva prin bălării, căutând jobul, dar Iubi n-avea chef de sensibilitățile lui și-l apela uneori repetat, până când el suna înapoi cu dinții strânși și vorbea cu ea de parcă ar fi vorbit c-un recuperator („Ți-am zis că te caut eu când am timp, da?“). Fundamental, el avea dreptate, c-atunci aveam tot timpul, c-am parcurs cele mai mari distanțe pe jos,

căutând copacii marcați de tree officeri, prin cele mai pustii zone din nordul Londrei. Sigur, dacă te uiți pe hartă, zici că Anglia de Sud este extrem de populată, dar, dacă mergi la pas, e cu totul altceva: păduri, pășuni și canale cât vezi cu ochii, când și când câte-o fermă de vite, aproape niciodată câmp lucrat, cum e pe la noi. Nu m-ar fi deranjat mersul pe jos prin coclauri, numai că vremea a fost rea, iar ăla era totuși timpul nostru de muncă, de produs bani, nu de făcut agroturism! Singura parte bună este că am învățat de la Rack multe despre recunoașterea copacilor, iar el de la mine a deprins ceva buchiseală de engleză și de latină, că pe job orderurile noastre erau trecuți copacii ba-n engleză, ba-n latină, deși corect ar fi fost să fie-n ambele limbi, dar asta se-ntâmpla rar.

— Moldo? *Populus nigra*?

— Plop negru, hai că ăsta-i simplu.

— Da, corect, puteam să mă gândesc și eu, fir-ar a dracu’ de latinească.

— Lasă, Rack, că-nveți bine. Ia: *Populus alba*?

— Plop alb?

— Hai că știi. *Populus tremula*?

— Plop… scuipe pe sine!

— Hai, mă! Plop tremurător, e clar. Aspen, în engleză. E singurul plop care nu e „poplar“ la ei.

— Ăsta e? mi-l arată Rack.

— Da.

— Pe la noi îi zice „plută“.

— I-o fi zicând, da’ acum știi și pe latinește, și pe englezește.

— Aspen sau *populus*… cum ai zis?

— *Tremula.*

— Așa.

— Uite alta: *Salix alba*.

— Alba e albă și *salix*…

— Salcie.

— Hai, bă, Moldo, că-i ușor!

— Eu când zic? Willow, pe engleză.

— Ăsta nu-i ușor deloc. Tu cum îl ții minte?

— Ca pe orice cuvânt. Dacă știi cum arată, îl ții minte, dacă nu, nu.

— Și la „ulm“ cum îi zice?

— *Ulmus* și elm.

— Merge. Și la frasin?

— *Fraxinus* și ash.

— Gata, știu. Am tăiat la „ash“ d-ăsta de mi s-a urât, da' n-am știut că-i tot frasin ca pe la noi!

— Păi, ce credeai…

Dacă n-am fi trăncănit, drumurile ni s-ar fi părut mai lungi, iar pe Rack l-ar fi durut și mai tare picioarele: bocancii mei erau moi, bocanci de mers, dar ai lui erau blindați, erau plini de fiare, îi făceau praf labele picioarelor. Așa, mai vorbeam, să uităm de ploaie și de oboseală:

— Și când a zis că vine?

— Cine, Moș?

— Nu, gagica aia.

— Vineri.

— Și nu vii cu noi la muncă?

— Nu, mă duc s-o iau din centru, de la un Starbucks. Vin cu voi la yard să fiu sigur că vă dă Ramon joburi bune și pe urmă mă duc și-o iau de la cafenea.

— Și la metrou cu ce-ajungi? Nu vrei să te lăsăm noi în drum?

— Ba da. Să mă uit diseară pe Google Maps, să văd unde e-o stație-n drumul vostru.

— Ocolim, dacă e. Auzi, da’ unde stai cu ea?

— La hotelul ăla de la Morrisons.

— Și când te-ntorci la Don Dănuț? Sau nu te mai întorci?

— Mă-ntorc luni dimineață la cinci fix, nicio grijă. O las la autobuzul de noapte și vin.

— Știe să se ducă singură la Heathrow?

— O să știe, că-i arăt eu. Bine, ar ști și singură, da’ așa-i frumos.

Rack s-a uitat cam strâmb la mine, adică „Frumos e să ai bani să te fuți pe ele de trei zile de muncă și să-i spargi prin centrul Londrei și pe hotel și pe d-astea“, dar, de zis, n-a zis nimic. În fond, ce voia el era să-nvețe cât mai multă engleză, s-ajungă să nu mai aibă nevoie de vorbitor, să poată veni în 2015 fără mine; știam asta de la Mario, care avea un fond foarte sănătos de bârfitor, era aur curat dacă aveai răbdare să-l asculți. Și eu aveam, ca întotdeauna, dar degeaba am aflat din timp de planurile machiavelice ale lui Rack, că-n 2015 tot cu el m-am dus la muncă. Dar fără Mario. Viața!

Așa, dacă e să judec acum, săptămâna cea scurtă a fost plină numai cu discuții, nu atât cu Rack, cât cu Ramon: rușii invadaseră Crimeea, iar Bog, ca brav veteran al Războiului Rece, intrase în trepidație și-i pisălogea pe toți cu viziunile lui strategice, acolo, în birourile lor de șefi. Bietul Ramon, singur între managerii briți, nu pricepea deloc care-i chestia și de ce se agită toată lumea, de-a născocit o chestie care numai bine nu mi-a făcut:

— Rack, Mario!

— Da, șefu’!

— Descărcați vanul, încuiați-vă sculele, alimentați cu motorină și mergeți acasă.

— Am terminat tot, îl așteptăm pe Moldo.

— Are de completat niște hârtii. Îl aduc eu cu mașina.

— Bine, șefu', seară bună!

— Mâine faceți o mie de lire, am eu așa un presimț!

— Ooo…

Într-adevăr, aveam acum de completat și niște prostii de hârtii pentru Big, despre „starea“ sculelor noastre, dacă avem toate corzile, dacă sunt bune, dacă nu lipsește vreo piesă de la vreo drujbă, numărul și seria fiecărei drujbe, ce set de pile are fiecare, dacă avem spanuri și lanțuri destule, tot soiul de hârțogării. M-am și mirat în prima seară de „completat hârtii“ de ce stă toată șefimea ciotcă pe capul meu, dar mi-am zis că-s oamenii amabili, vor să-mi arate cum se face. După ce mă muncea cu hârtiile alea ca pe hoții de cai, Ramon trecea la subiect:

— So, what do you say about this mister Putin of yours?

— Not mine. De ce nu vorbești în românește?

— Everybody's keen on politics!

— What politics?

— Crimea.

— I don't know what to say… what do you want me to say?

— Your opinion.

— They took it by surprise, this is my opinion. They are not going to retreat from there.

— But the Ukrainians will fight back.

— Then there will be a war.

— And what if Romania gets drawn in? zice unul dintre ei.

— It could be the end. The country is weak, but it is NATO. Maybe it won't get drawn in!

— UK is also NATO. Now you're saying we need to fight in Crimea for Romanians?!

— I hope not. Crimea is not Romania. It is not even Ukraine now, it is not Russia yet… I hope for the best!

— I don't expect any good out of this shit, mai zice alt manager.

Cam așa a fost discuția de marți. Și cea de miercuri, și cea de joi; oamenii mă trăgeau de limbă dintr-un motiv destul de simplu, pe care atunci mi-era greu să-l pricep, dar acum mi-e foarte clar: încercau să pară cât de cât informați în discuțiile cu Bog, care (mult mai târziu am aflat) numai despre asta vorbea, îi zăpăcise la cap. Aici e poate momentul unei mici digresiuni: spre deosebire de România, unde e oarecum acceptabil social să spui „nu știu, dar nici nu mă interesează", la britanici se mai păstrează o urmă de segregare de clasă, așa că, dacă zici așa ceva despre un subiect, oricare, te plasezi singur în „lower class" (orice-o fi însemnând asta) și acolo rămâi. Dar, dacă tinzi spre middle class, cum tindeau acei manageri ai lui Bog, ridicați din muncitori, atunci e mai bine să maimuțărești manierele bogaților și educaților, să ai și tu o părere, acolo, cât de cât. Nu să rupi norii, dar să știi despre ce e vorba. Și chestia e că nici managerul Ramon și nici managerii briți nu știau; tămâie! Iar Bog venea, oricum, din altă lume, îi domina intelectualmente pe toți, iar între ei exista, desigur, o concurență în a-i intra în grații șefului (parcă nu-i la fel și la noi în redacție?!), așa că voiau să-și facă temele pe spinarea lui „Meehi". Eu, unul, nu m-am ales cu nimic din invadarea Crimeei, în afară de privirile piezișe ale băieților

mei („De ce te-aduce moldoveanul ăla cu mașina în fiecare seară? Ce vorbe aveți voi acolo, ia zi, Moldo?“) și de futaiul pe care mi-l luam, tot seară de seară, de la Cenghiz, când făceam aprovizionarea:

— Meehi, ma fren!

— Good evening, mister Cenghiz.

— What do you say about America? America is devil, ma fren!

— Why, mister Cenghiz?

— They hate freedom, ma fren! They hate people of Crimea because the people there love freedom, ma fren!

— But Russians have invaded Crimea, not Americans!

— It doesn't matter, America means evil everywhere, ma fren! I love freedom, I love liberty! America is the enemy, ma fren!

— If you say so, mister Cenghiz…

— Believe me, ma fren! I am your friend, I tell the truth, this is the truth! Burn America! Let America burn!

— Good night, mister Cenghiz.

Și uite-așa, seară de seară. Timpul de cumpărături aproape că se triplase, tensiunile creșteau:

— Hai odată, boală! La ce-ai stat atât?

— Am povestit cu Cenghiz.

— Ai povestit! Bere ai luat?

— Luat.

— Și pentru mine? întreabă Mario. Că nu mai am țuică!

— Mâine trecem pe la Nea Ică, gata! zic eu. Poate ne mai omenește cu ceva.

— Ai grijă mare să te-mbeți iar, face Rack. Că asta-i treaba mea, să te culc pe tine, beat mort, și să te-ascult cum îmi

horcăi toată noaptea, de-mi spargi urechile!

— Și-așa nu-ți intră nimic în urechile alea… mai știi cum se zice la salcie?

— Salisc.

— *Salix*, da' eu ziceam în engleză dacă știi!

— Moldo, nu schimba vorba! râde Mario. Șmecher se crede ăsta, mă!

— Mie-mi spui, mârâie Rack. Bine, mergem, da' bei ce-ți aduci, nu-l pleșcărești pe unchiu-meu!

— *Parole d'honneur*.

Numai că și la Nea Ică tot de Crimeea am vorbit; mă adusese Ramon cu mașina până pe Tysoe Avenue, cu fălcile amorțite de cât pălăvrăgisem cu el și cu managerii, iar Nea Ică m-a luat de proaspăt, să-i zic ce știu, ba l-a mai chemat și pe Nea Găbiță, cu țiganca lui, s-asculte și ei. Îmi venea să-i bat obrazul lui Putin: „Uite, mă, în ce belea m-ai băgat, tu cu ideile tale!". Iar eu, ce puteam eu să știu despre Crimeea?! Că Sevastopol, că Simferopol, că Feodosia și cam atât; am inventat în săptămâna aia minciuni despre ceea ce habar n-aveam, să-mi ajungă o viață. Al meu să fie păcatul, dar vai și de cei ce m-au crezut!

Într-o seară sună soră-mea pe laptop și-ncepe și ea o cuvântare pe același subiect, de-am crezut că mor cu zile, că mă duc în budă să mă spânzur cu hârtia igienică. I-am explicat că nu mă interesează chestia și că să vorbim de altceva, iar ea:

— Cum adică nu te interesează?!

— Uite-așa.

— De când nu te interesează pe tine chestiile astea?

— Dintotdeauna. Lasă, că-ți explic eu!

— Ești beat?

— Nu, nu. Și? Voi ce mai faceți, bine, sănătoși?

— Îmi scrii pe mail despre ce e vorba?

— Da.

— Hm. Păi, ce să zic, la noi totul bine. Lui Pukă o să-i dea tenura.

— Ce e aia?

— Tu nu știi ce e o tenură?!

— Nu!

— Vai de capul tău… o tenură e așa, ca o hârtie care zice că poți să predai la universitate.

— Păi, Pukă predă de nu știu când!

— Păi, da, da' fără tenură.

— Și ce, acum o să predea mai bine cu tenura asta?

— Nu, da' cu tenură ești mai sigur că predai.

— Nu înțeleg nimic.

— Tenura e ca un fel de garanție de contract pe termen lung; dacă n-ai tenura, predai, dar la fiecare sfârșit de an nu ești sigur dacă mai ai jobul și-n anul următor, pricepi?

— Adică, dacă n-ai tenură, ești un visiting professor?

— Mmm… mă rog, da, aproximativ. Nu chiar, dar pe-acolo.

— Și, dacă ai tenură, predai până mori?

— Sau te retragi.

— Păi, în România toți profesorii au tenură!

— Tenură românească… cine vine să se bată pe joburile lor? Da' aici, în California, e bătaie să fii profesor la Palo Alto.

— Păi, el parcă era la Stanford, nu la Palo Alto…

— Fratelo, da' prost ești, scuză-mă că-ți spun: Stanford, universitatea, e-n Palo Alto, orașul!

— E-te-te!

— Hai că m-ai enervat. Mai vorbim.

Zbang! A închis. Nervoase surori a lăsat Dumnezeu pe lumea asta!

— Ce zici acolo?

— Nervoase surori a lăsat Dumnezeu pe lumea asta.

— Da’ ce voia?

— Să vorbească de Crimeea.

— Și tu te-ai săturat?

— Păi!

— Da’ noi, zice Mario, resemnat. M-ați omorât cu Crimeea voastră, tu și Nea Ică. Bine că mi-a dat țuică!

— I-ai dus și tu un pachet de țigări? îl ceartă Rack.

— Nu, îi duc mâine.

— Și tu, Moldo? mă ia Rack la rând. În loc să zici „Săru’ mâna“ c-ai soră-n America, tu mai faci și pizda mare?

— Ce pizdă?!

— Gura, mă, râde Mario. Așa zice el.

— Să fi avut eu o soră-n America… n-ajungeam la patruj’ de ani să-mping craca la chipper. Da’ așa-i viața, nu te-ntreabă, oftează Rack. Ce zicea să-i scrii pe mail?

— Părerea mea despre invazia din Crimeea.

— Părerea ta! De când au helperii păreri?!

Era bosumflat Rack, banii de la Moș întârziaseră. Și Mario era, dar el se manifesta altfel. M-am apucat să scriu mailul de seară către Moș.

Miercuri, 26.02

1. ETW, oxford canal, bridge 216, lock 40, 2 x ash fallen on towpath and into canal, first ash three stems (dbh: 33, 22,

17), second ash one stem, dbh 41 inch. quid first ash 299,51. quid second ash 299,51.

2. Tag 962, GU-098-P0075, bridge 48, 2 x willow bend over canal, offside, dbh first willow 58, dbh second willow 65. quid 219,32

total zi 818,34 quid.

– a fost o zi semi-ratata, ca am facut doar unul din 4 joburi normale. necazul cu salciile astea a fost ca erau complet blocate de un grup masiv de paducel si pana nu am reusit sa eliberam acolo, nu am avut nicio sansa de-a felia salciile sa cada in apa si sa le tragem la mal. toata afacerea ne-a luat aproape 4 ore, ne-a mancat ziua, ca, daca nu aveam paduceii aia, eram gata intr-o ora jumate, cu tot cu traversarea cu barca.

– daca seara eram doar cu Ramon in yard, ii explicam ce si cum a fost cu salciile, poate ne mai dadea ceva din banca, dar erau toti acolo si n-am avut ce sa fac: am facut gang sheetul in fata lui si n-a fost loc de intors, ca alde Hoax statea cu urechile ca un linx sa le afle pe toate. pai nu e el printul mostenitor in yard?!

– Rack cred ca a racit, ca e lovit de gripa, ceva: il dor ochii-n cap si e vlaguit. sper sa-i treaca pana luni.

– echipei lui Giani i-a fost furat chipperul cu totul. incredibil. cu tot cu barca, dar barca au gasit-o la vreo doua mile.

– pantalonii aia naspa, rupti, pe care i-ai purtat tu (si mi i-ai lasat mie mostenire si de care eu am scapat cand am primit pantalonii Bucuresteanului) sunt sub bena unui van din yard (deci i-am localizat!), numai ca bena nu se deschide. esti sigur ca-i mai vrei? teoria mea e ca oricum sunt pa si

pusi. dar ramane sa ii judeci tu luni dimineata, nu te mai bat eu la cap.

– cu banii aia scosi ieri, baietii s-au mai potolit. au fost nervosi tare pana ieri seara, cred ca te-ai prins, desi eu tot am incercat sa edulcorez situatia reala in mailurile trimise. adevarul e ca proprietareasa ne ia acum banii in fiecare miercuri in loc de vineri, iar Mario chiar nu mai avea cum sa plateasca chiria. asa se explica multe.

– degetul meu merge spre bine, mai e umflat, dar puroiul e scos si infectia se resoarbe. m-am facut si specialist in puroaie, mai nou! apropo, maestrul Hoax m-a invatat azi cum se zice la puroi: „puss“!

– am inteles ca tu o sa stai la Diana. e mai misto ca la noi, dar scara aia e tare ingusta. daca ii cinstesti pe baieti cu tuica duminica seara (n-o sa particip, sunt cu fata), ai grija de ei sa nu vina de-a berbeleaca pe scara-n jos.

– oricum, aici toata lumea te asteapta ca pe nea taticu, sa vii tu si sa le rezolvi pe toate. cica, „de cand a plecat Mos in tara, numai ghinioane am avut si totul s-a dus dracului!“. m-am simtit putin atins la orgoliu, dar am tacut, ca e un punct de vedere greu de contrazis.

– ce e cu worksheet 4? vad ca nu i-ai dat deloc share cu mine. n-ai avut ragaz de el sau vrei sa-l tii secret?

spor, recitire, ne vedem luni direct in yard dar mai vorbim pana atunci.

Din ziua de joi n-a rămas nimic consemnat în eternitate, în afară de ultimul raport de seară al iernii 2013-2014.

1. Tag 0182, GU-159, five stemmed ash, offside, fell, timber as habitat piles, some problems (but solved, due to my sweet tongue) with local boatmen, no complain, 495,30 quid.

2. Tag 1454, GU canal, bridge 6H (M1 motorway bridge), 1 dead poplar offside, fell, timber as habitat piles, postcode NN 67 UJ, 113,33 quid.

3. Tag 2780, GU canal, bridge 91, three stemmed ash, towpath, sever ivy, 53,13 quid.

from bank: 200 quid.

total zi: 861,76 quid.

– alte vesti: echipa lui Giani a avut pana de cauciuc aseara pe autostrada, de au ajuns abia pe la 8 jumate. a explodat cauciucul din spate al trailerului de la chipper, iar baietii nu aveau cum sa-l vada. trailerul a continuat sa mearga bine-mersi pe trei roti, noroc cu soferii din trafic, care i-au avertizat de doua ori (!) pana sa se prinda ei despre ce e vorba.

– Fleur m-a invatat care e secretul la praivaturi: trebuie sa cer eu numarul individului care vrea un praivat, nu sa i-l dau pe-al meu, ca ala nu ma suna niciodata! bine c-am aflat. mai bine mai tarziu decat niciodata. oricum, zice el, praivaturile le faci sambata cand vii de la munca si ai toate sculele in masina, nu asa, aiurea, sa pierzi timp si sa devii suspect la yard.

– eu merg maine de dimineata la yard, ca de obicei, apoi plec sa ma vad cu fata undeva in centru, la un Starbucks de pe Berkeley street, colt cu Piccadilly. am trei zile intregi de relache, aici, la gazda, ma intorc luni dimineata, la orele 5 a.m., sa le dau la baieti desteptarea. deci noi doi ne vedem direct la yard, corect?

– l-am intrebat pe Big de vanul ala stricat si mi-a zis ca tot stricat a ramas, iar bena nu i se ridica. i-am zis ca pantalonii tai au ramas in bena, a-nceput sa rada si a zis ca discuta el cu tine luni dimineata si o rezolva cumva. parea ca se distreaza foarte bine, incepuse sa-mi imite accentul si sa ma inghionteasca in coaste. sau luase ceva de dimineata, sau il binedispune faptul ca te intorci tu si ii mai iei ciurda de romani de pe cap: toti vor mereu chestii de la el, dar nu stiu sa vorbeasca si dau din maini ca morile de vant pana se fac intelesi.

– sambata baietii sunt sigur liberi, i-am zis azi-dimineata lui Ramon si a fost perfect de acord. vezi ca telefonul firmei e la Rack si e incarcat, daca vrei sa vorbesti cu ei despre luatul de la aeroport si despre orice, suna oricand, sambata sau duminica, c-o sa fie clar pe receptie.

– incredibil: in afara de romani, in w-e lucreaza si Raja! sambata trecuta se foia prin yard, tragea de un chipper sa-l duca la van. eu zic ca-i place de unul dintr-ai nostri, dar de care, asta-i intrebarea! super subiect de intriga. ca doar nu pot scrie povesti din yard fara sa bag si ceva imbroglio amoros, ca ala-i sarea si piperul.

– pai, cam atat de la mine, las laptopul aici in camera (al lui Rack e cam paradit, se blocheaza mereu, i-am zis sa-l ia pe al meu pentru messuiala cu Iubi), daca e ceva, ne auzim pe mobil, daca nu, ne vedem luni dimineata.

sanatate si virtute, hai la treaba ca e zor, m.

De când mă știu mi-au plăcut poveștile, i-am înnebunit pe toți cu chestia asta când eram mic („Spuneți-mi povești!“), mai ales că ai mei, ingineri amândoi, nu le-aveau deloc cu

povestitul, și nici la bunici n-am avut noroc. Nu știu de unde mi se trage, o fi vreo genă recesivă de la vreun strămoș sau poate de la o strămoașă, vreo babă d-aia descântătoare care știa să prostească oamenii din vorbe și să le ia banii. Nu știu, poate. În orice caz, boala asta îmi trecuse pe la patru-cinci ani, a crezut biata maică-mea, c-am învățat să citesc și i-am lăsat în pace, nu i-am mai pisat, aflasem deja cum să-mi procur singur drogul. Dar a trebuit să plătesc prețul, cum îl plătesc toți drogații: realitatea e plictisitoare, viața în afara tripului nu merită trăită, vreau să rămân înăuntru! Abia după ce-am trecut de treizeci de ani m-am prins că și să stai tot timpul înăuntru e boring, boring, boring, șmecheria e să poți intra când vrei și ieși când vrei sau, cât de cât, să poți intra și ieși. Numai că asta nu se poate. Sau se poate?

Down the rabbit-hole went Alice, dar eu am intrat frumușel la gura de metrou de la Oakwood. A mers. Am ieșit la Green Park, am făcut prima la stânga și gata, aia a fost tot, am intrat în Starbucks și mi-am luat un ceai, ca să-nceapă petrecerea. A durat trei zile și trei nopți și-a fost ce trebuie, asta e tot ce pot să spun, pentru că una-i Londra în care faci bani și alta-i Londra în care spargi bani; mai mult, anii de redacție, de „om de turism“ m-au învățat cum să storci tot ce e de stors dintr-un city break fără să te lași păcălit de orașele care se cred mai istețe decât tine: destul mă prostise Parisul, la vremea lui! De data asta, Londra a jucat cum i-am cântat eu, nu m-a costat așa mult cum mă temusem, iar zâmbetul pisicii mele n-a pierit o clipă din copac. Păcat, numai, că luni m-am trezit devreme.

— Sculați, boalelor!

— Ce e, mă?

— M-am întors.

— Ce e, mă?

— S-a-ntors Moldo.

— Cât e ceasul?

— Cinci.

— Iete-al dracu’ moldovean! Credeam că nu mai vii.

— La ce să nu mai vin?!

— Că ți s-a luat de muncă, de yard, de noi…

— Ca de mere acre, Mario, da’ de unde bani?

— Dacă nici la București n-are oamenii bani…

— Nu mai vorbi țărănește, îl ceartă Rack, trăgându-și pantalonii, că știi că Moș te fute când te-aude!

— A venit?

— L-am luat ieri de la Luton.

— A adus țuică?

— După ce c-a adus puțină, a și băut-o aproape singur aseară, la neagra!

— Ție nu ți-a dat? îl întreb pe Mario.

— Mi-a dat! Mi-a pus în ceai, cică așa face lumea bună. Păi, aia mai e țuică?!

— Pentru acasă nu ți-a dat?

— N-auzi, mă, că n-a rămas nimic de-aseară? Cică n-a avut loc în bagaj!

— Aoleo! Nici pentru Nea Ică n-a adus?

— Ba da, dar de a lui nu ne-am atins. I-o dă azi, odată cu țigările.

— Slănină a adus?

— Tot puțină. A venit cu palma-n fund, da’ asta încă nu-i nimic!

— Ce mai e?

— O să vezi tu în yard.

Am ajuns primii, poarta nu era descuiată, dar Moș era deja acolo, venise pe jos de la Diana și ne-aștepta. I-a plăcut c-am venit devreme, dar nu i-a plăcut că n-avea pantaloni și c-a trebuit să se scobească-n buzunar și să cumpere unii noi-nouți de la Big, că rupții lui (și-ai mei) nu puteau fi scoși de sub bena blocată; degeaba a umblat el prin tot yardul, pe la briți, încercând să împrumute o pereche de pantaloni mai vechiuți, purtați, să nu dea bani pe unii noi, că nu i-a dat nimeni. Poate că n-aveau, poate a fost o manifestare spontană de antipatie pentru „Moshe" și oamenii lui (și pentru români în general) sau poate, cel mai probabil, pantalonii de lucru aveau un statut păcătos: se cam furau. Cum se zice-n românește, „se completau". Alt lucru care rămânea nespus între briți și români, nu c-ar fi fost puține nespuse de-astea, oho, erau chiar prea multe, care se-adunau în yard întocmai ca-n coptura din degetul meu. Cum zisese Hoax? Puss. E-xact!

— Ce față făcuse Moș, se bucură Mario, schimbând vitezele pe M25.

— Unchiu-meu i-ar fi dat, dac-avea. Da' n-avea! rânjește Rack.

— Să se-nvețe minte.

— Calic!

— Cum să vrei să mai porți, mă, zdrențele alea?! Moș tre' să fie nebun!

— Poate are omul socotelile lui…

— Iar îl aperi, Moldo? Tu?! Că, dacă nu era Bucureșteanu bucureștean, și-acum umblai în curul gol!

— Și cu banii de ce ne-ntârzie atât? sare și Mario. Noi ce să mâncăm?

— Era mai bine în țară, Mario? întreb eu. Era mai bine în Belgia, Rack?

— Nu era, admite el. Să mă fut pe ea de Belgia! Are și Moldo dreptatea lui.

— Da, da' mai e o lună și se termină contractul ăsta. Și pe urmă ce facem? Ne-ntoarcem în țară, să muncim iar pe doi lei?

— Ce-o fi om vedea, spune Rack. Am ajuns, ăsta e Grand Union, Moldo și cu mine căutăm podul 151, tu ascuți lanțurile la toate trei drujbele. Începe cu topperul. Sigur plouă azi, parcă văd că iar facem un căcat de bani.

Nu știu dacă Rack avea linie directă cu Dumnezeu sau cu Dușmanul, vorba bunului Fleur, dar avea aproape întotdeauna dreptate:

Luni, 03.03

1. treework, job number 368510, anin (alder), medium, fell, 53 dbh, covered in ivy, GU canal, bridge 151, 257,58 quid.

2. tag 1193, GU canal, bridge 151, lock 63, dbh 43, maple, offside, brash taken away & chipped in the yard, „brand new gravel story“, 226,66 quid.

from the bank 165,76 quid.

total zi: 650 quid.

– lui Nea Ica zi-i ca nu venim in seara asta la tuica. e ziua lui Mario, a facut el cinste aici, acasa, ne cinstim cu ce da el (bere) si ne culcam; oboseala ne-a ajuns pe toti.

Din weekend-ul meu sabatic a ieșit, la un moment ulterior, un reportaj în care-i și-o frază ce nu pot s-o explic nicicum: „[...] în orașul ăsta nu sunt cerșetoare, nici românce și nici de-

alt soi“ – oare ce-oi fi vrut să spun?! Nu îmi amintesc deloc care-o fi fost gândul meu când am scris asta. Dar deloc! În rest, nu prea sunt lucruri despre care trebuie făcute precizări, în afară de minciuna grosolană cum că m-aș fi dus în Hyde Park încă de joi (când eu fusesem la muncă toată ziua!) și de faptul că Mihai nu e secretar de redacție, ci redactor-șef adjunct. Descrierea malversațiunilor lui e bună, e corectă, dar bleguță rău:

> Secretarul nostru de redacție a fost la Londra – și m-a nenorocit. Treaba lui, eu i-am vorbit frumos, dar el, nu și nu: că să mă duc și eu și să-i vin c-un reportaj în dinți, de la Speakers’ Corner, din Hyde Park, că el n-a avut timp să treacă și p-acolo, cică. Nu mi-a convenit, dar ce era să fac? Să mă cert cu el și să rămân fără loc de muncă acum, pe foamea asta?!
> Am ajuns joi și m-am dus ață la locul cu pricina, să scap de belea și să-mi văd și eu de-ale mele (bere!). Intru în Hyde Park (pe la Marble Arch, că era mai la-ndemână), mă uit în dreapta, mă uit în stânga, văd două gherete pe care scria mare „Speakers’ Corner“, mă-nfig în ele. Teoria era că ar fi trebuit să dau peste o ciurdă de nebuni care vorbesc singuri, d-ăia cu „Pocăiți-vă!“, cu „Muie Franța“, cu „Capitalism = Fascism“, mă rog, idealiști de un fel sau altul. Eu urma să îl întărât pe cel mai nebun dintre nebuni, să-l săgetez cu întrebări perfide, să-l mân ușor-ușor către strunga mea, iar în cele din urmă să-l fac să zică ceva de rău despre România. Dacă izbuteam să-l direcționez spre pizduirea lui Băsescu personal, eram eroul redacției,

candidat ferm la primă. Sau la miel și damigeană, că tot vine Paștele.
Din păcate, iar mi-am luat-o peste bot: la Speakers' Corner nu era nici un speaker. Erau câțiva clienți la tejghea, care cumpărau ceai fierbinte, cafea și hotdogs, dar nici picior de nebun. Am stat și eu cât am stat, m-am mai învârtit, după vreo oră am plecat cu coada-ntre picioare. Mi-am zis că joia și-or lua și ei liber, da' vineri sigur o să colcăie locul de nebuni, d-ăia pe alese.
Oha. Am fost acolo și vineri, și sâmbătă, și duminică, la ore diferite, și mai spre crăpat de ziuă, și la pauza de masă, și la five o'clock, și la orele mici ale serii (când se umplu puburile), dar n-am făcut nicio ispravă. Incredibil ghinion! Și doar văzusem cu ochii mei, în filme, cum viermuiesc diliii în colțul ăla de parc, fiecare cu păsărica lui, doar să-ți alegi unul mai spălat și gata reportajul! Așa însă n-am avut ce face, am recurs la planul be: cerșetoarele românce din Londra. Cu maidanezii lor aferenți, desigur.
Din păcate, în orașul ăsta nu sunt cerșetoare, nici românce și nici de-alt soi. Și nici câini vagabonzi, poți să-i cauți și cu lupa (oare ce-o păzi cretina de Brigitte Bardot?!). Există români în Londra, dar fac parte din alte specii, absolut rarisime în România: muncitori, turiști și sinucigași.
Românul „sinucigaș“ peste care-am dat în gara Charing Cross era de tot hazul: un ochelarist funduri-de-sifoane, care s-a-ntins binișor pe șine, la cap de linie. Nu l-ar fi călcat locomotiva nici dacă se străduia mecanicul, că nicio locomotivă din lume nu se-ndeasă chiar până la tampoanele de siguranță din capul liniei (nici nu știu de ce le spune „de siguranță“, când în mod evident ele sunt „de

decor“!). Am avut norocul să mă nimeresc acolo când s-au repezit polițiștii să-l salte: i-am văzut fugind către linie și am alergat și eu după ei, în speranța c-o să văd ceva interesant. Într-adevăr, am văzut că ochelaristul, odată ridicat de pe șine, a început să-njure în românește („Băga-mi-aș pula-n voi de gabori“), după care s-a pus pe zbierete în englezește: că el e persecutat pentru că-i estic, că n-are loc de muncă la pregătirea lui, că să vină presa etc. Habar n-avea dumnealui că *presa* era acolo și se bășica de râs! Tipul era, categoric, pleșcar român care încerca să atragă atenția, în ideea că stârnește mila publică și-i pică și lui ceva. Totuși, nu de asta râdeam eu, ci de felul cum îl „băteau“ polițiștii: îi dădeau câte-o mică îmbrâncitură în spinare, cu vârful degetelor, delicat, cam cum lovești o minge de volei ca să ridici o pasă la fileu. Fabulos! Dacă ar vedea minerii cum se bate în lumea civilizată, ar izbucni în plâns. A mai murit o meserie!

Românul muncitor era de fapt o româncă și trăgea tare, n-avea timp de vorbă: la poză mi-a stat, mi-a spus și cum o cheamă (Ana), dar atât. Avea pe mână un tăvoi imens cu paella în stil londonez și se lupta să nu i se ardă, nu-i stăteau mâinile o clipă. M-a întrebat dacă vreau o porție, dar am refuzat-o elegant, că la ea era scump foc, și-am luat un hotdog ieftin de la chinezul de alături. Știu că nu-s patriot, dar, dacă mi-s dragi banii, ce să fac?

Peste românul turist am dat în Roata Mare (City’s Eye, cum zic ei). Ce probabilitate era ca doi români să se nimerească în aceeași cabină din Roată, spuneți-mi și mie! Turistul ăsta, românul, își cultiva o chelie á la Jason Statham, cu care de altfel semăna și la față (vag; cam cum semăn eu la

intelect cu Andrei Pleșu, că și ăla are barbă). Auzindu-mă vorbind românește, el m-a măsurat crunt, eu pe el la fel, după care ne-am ignorat reciproc, în scârbă. Evident, cu toți ceilalți pasageri din cabină am socializat voios amândoi, și cu nemții bătrâiori, și cu gașca de adolescenți pakistanezi, și cu cei doi estonieni timizi.

„Fiecare *alt* român e dușmanul meu personal“, așa ar trebui să sune brandul de țară al României, dacă ar fi s-o spunem pe bune. Frunza aia verde e o tâmpenie, s-o păstreze doamna ministru, să se șteargă la fund cu ea. (*Speakers' Corner și alte năvârlii*)

A murder of crows

— Terrible earthquake! se înfricoșează Big.

— Danger, Double B! The end is coming, se mâțâie Nea Ică, în ison.

— I'm not even sure I'm still alive, se bagă și Hoax ăl mare în vorbă, cu ambii lui frați, mutălăii, rânjind către mine.

Asta a fost atmosfera în yard de la prima oră a zilei de luni și până, hă-hă, miercuri sau joi. Vezi Doamne, toată lumea făcea glume bune despre cutremurul din weekend, resimțit în toată Londra, ce vorbesc, în tot Atlanticul de Nord, din Islanda până-n Azore, din cauza lui Meehi, care făcuse sex la Holiday Inn. Norocul meu c-aveam experiența din redacție, cu reacționatul la variațiuni tembele ale aceleiași glume, c-altfel nu știu cum o scoteam la capăt; bine, fără Moș nici n-o scoteam. Nu că s-ar fi băgat el pentru mine sau c-aș fi avut eu nevoie să se bage, nu, nicidecum, dar în momentul în care gluma yardului a fost în sfârșit înțeleasă și de creierul lui Gloomy, a vrut să ia și el parte la hazul general, ciupindu-mă insistent de scrot. M-am rățoit eu la trol, dar m-am rățoit degeaba, până n-a primit ordin de la Moș să se oprească din glumit, nu s-a oprit. Adică, ce, nu era el cel mai mare glumeț dintre toți?! Dacă băieții glumeau cu Moldo, el de ce să nu

glumească? Că Moldo doar n-a făcut pe supărăciosul cu nimeni:

— Eu m-am băgat sub pat, Nea Ică.

— De ce, bă?

— Să m-adăpostesc de cutremur.

Sau alta, pe care i-am zis-o lui Fleur:

— Da, a fost, nu zic că n-a fost, că l-am simțit și eu, da' numai până sâmbătă seara. La 23:59:59 s-a oprit!

Vreun binevoitor, probabil Ramon, i-a dat raportul și lui Bog, că l-am văzut într-o dimineață, nu știu dacă luni sau marți, căutându-mă din ochi prin yard și zâmbind, după ce m-a zărit. De zis însă, nu mi-a zis nimic, a fost singurul care s-a abținut. Ba nu, a mai fost și Strehaia, căruia n-a fost nimeni să-i explice sau să-i traducă, așa c-a rămas pe dinafară și la faza asta, ca de obicei. Într-un fel, acum, dacă mă gândesc, omul era chiar de admirat: era cea mai detestată față din yard, disprețuit de absolut toată lumea, de la Bog până la Molly, dar el își vedea de treaba lui, de bețiile lui, de șicanele lui, de dihoniile lui, fără să încerce, ca Gloomy, să se facă acceptat de oameni. Mă gândesc că „Eu vă urăsc pe voi mai tare decât mă disprețuiți voi pe mine“ ar fi putut fi deviza Casei Strehaia, dacă ar fi avut una. Poate că și avea, de fapt. Eu de unde să știu?!

Venirea lui Moș a schimbat lucrurile, poate nu chiar de la început, poate nu din prima săptămână, dar le-a schimbat radical. Sau a fost un cumul de factori: n-a mai trebuit să-i scriu mailul de seară, că gang sheetul i-l dădeam direct în yard (era acolo un copiator, scoteam un exemplar pentru mine, unul pentru el, iar originalul îl lăsam la managerul de tură), astfel că și de-asta serile mi-au devenit mai lungi; un Moș în

yard însemna un cățărător în plus, un șofer în plus, un vorbitor în plus, un groundsman (dacă era nevoie) în plus, ceea ce a flexibilizat mult combinagelile lui Ramon, foarte dornic să-l aducă înapoi pe Cezărică (avea el socotelile lui), de m-am trezit în cele mai exotice formule de echipă: o dată am lucrat singur cu Doubleday (dar a fost un job bun, deși eu eram în continuare un groundsman catastrofă), pentru ca superechipa Moș, Fleur, Rack, având-u-i la sol pe Nea Ică cu doi briți (nu mai știu cine erau) să poată da gata un megajob într-o singură zi (l-au și dat, a venit Bog la ei, a bătut palma cu toți). Au fost dăți în care am lucrat iar singur cu Rack, am mai refăcut de câteva ori echipa de aur, cu Rack și cu Fleur, și de alte ori pe cea de argint, cu Rack și cu Mario, dar, ușor-ușor, profitând și de ascendentul pe care îl avea asupra lui Ramon (care totuși îi fusese ucenic), Moș a reușit să-și consolideze echipa pe care și-o dorea, cu el și Rack la cățărare, Mario și cu mine la sol. Altă schimbare a fost dată de faptul că Moș nu numai că n-avea nimic împotrivă să învăț, dar chiar mă încuraja, aș zice că mă-mpingea de la spate, nu numai să tai la sol (în pofida bocancilor, adică a lipsei lor), dar să mă și cațăr, nu în scop didactic, cum mă cățărasem cu Rack, ci să fac și treabă, treburi mai mici, trebușoare: să tai cu corderașul, de exemplu, sau să desfac o coardă care se agățase sau să rup cu mâna o crenguță care-i scăpase cățărătorului din vedere (unul dintre cele mai frecvente și mai supărătoare incidente din munca unui cățărător). Nu m-a lăsat niciodată să tai cu topperul în copac și bine a făcut: asta nu se improvizează. Altă schimbare a fost dată de lungirea serilor, care ne lăsa acum mai mult timp liber și asta ne-a mai îndepărtat, pentru că Rack și Mario mergeau mereu la fotbal (fiecare jucător dădea

cinci lire pe seară pentru chiria terenului, dar nu le păsa, acum, că stăteam toți bine cu banii), iar eu mă duceam în vizită fie la Nea Ică, în Tysoe Avenue, unde venea câteodată și Moș, de stăteam la povești și la băutură, fie la Diana. Pentru că acolo nu se bea, doar dădeam bună seara și ieșeam cu Moș să ne plimbăm prin Epping Forest, pe deal, unde ne prindea noaptea povestind și uitându-ne ca proștii la imensa Londră care se întindea spre sud, până la orizont și mult dincolo de el, că de multe ori mă lua și frica gândindu-mă la tot omenetul ăla strâns la un loc. Moș îmi arăta copacii în care îl antrenase pe One la cățărare liberă, cu ani și ani în urmă, până când One devenise One, până când ucenicul ce-și depășise maestrul ajunsese să negocieze cu Bog de la egal la egal („Când i-a zis că pleacă în Laponia, Bog a dat cu fesul de pământ! I-a oferit triplu să se răzgândească și să rămână, dar One a zis nu, că el vrea să se plimbe cu bicla și să reflecteze. Degeaba s-a milogit Bog, tot ce-a obținut a fost ca, la întoarcere, One să vină prima oară la el pentru o discuție de reangajare și să nu se ducă la concurență. One s-a ținut de cuvânt“), iar eu îl tot pisam să-mi spună povești amoroase din istoria yardului („Ce amoroase“, răspundea el, „că eu am fost cel mai amoros din tot yardul ăla“). La Don Dănuț nu mai era de stat serile, că și el, și nevastă-sa ne căutau pricină din orice, le deveniserăm dragi ca sarea-n ochi, abia atunci am aflat noi că iar crescuseră chiriile și ei își trăgeau pumni în gură că negociaseră cu Moș până la sfârșitul lui martie; Don Dănuț își spărgea capul lui deștept, ahâm, ahâm, cum să facă să ne „ardă“ la bani și să ne pună pe făraș înainte de termen, așa că noi încercam cu disperare să fim mai invizibili decât însuși invizibilul Vasy, ceea ce nu ne reușea mereu, dar perseveram, deși în fiecare

duminică, la curățenie, trebuia să răbdăm pufniturile „căpitanului“ și gușterelile coanei Simina, de la care n-am mai primit, toată luna aia, vreun „mamă“, vreun „dragă“ sau vreun „băiat frumos“, ca să nu mai vorbim de țuică de corcodușe.

Nea Ică și Moș s-au mobilizat cu rândul și m-au dus prin tot felul de cârciumi londoneze, și mai scumpe, și mai ieftine, și mai centrale, și mai mărginașe, ca să am ce scrie în revistă și să scap de gura lui Mihai („Nu mai trimite texte slabe! Pagina de turism are publicul ei țintă, nu ne putem permite să ne batem singuri cuie-n talpă“ etc.), ceea ce m-a costat niște lire bune, pe care le-am acoperit însă din noile joburi pe care Moș le-a stors, treptat, de la Ramon.

Am părăsit canalele pentru Londra. Trecerea nu s-a făcut dintr-odată și n-a avut niciodată alt caracter decât cel de provizorat, dar, cum se mai întâmplă, provizoratul ăsta s-a prelungit pân-am plecat. „Pe Londra“, cum ziceau băieții, se câștiga mai bine, munca era mai ușoară și mai curată, iar timpul efectiv de lucru era mult mai mare (lipseau lungile ore de șofat pe autostradă și pe nordcircular, la dus și la întors). Am descoperit că puteam pleca fără sendvișuri la noi și le-nlocuiam cu cartofi prăjiți de la unele dughene arăbești, cele cu reputație bună (Moș cunoștea Londra aproape ca un taximetrist); în plus, eu, ca helper, am descoperit că mai aveam de învățat și secretele scării telescopice de aluminiu (credeți că-i ușor? Încercați cu una din trei elemenți!), care mi-a scos și asta peri albi, mai ales într-o zi când m-am lovit cu ea la baza nasului („Moldo, o să zică briții că noi te-am bătut, că prea știi bine meseria! Ne-ai dat clasă, mă!“). Toate astea s-au întâmplat deloc brusc, ci din aproape în aproape, odată cu

lungirea și încălzirea zilelor, odată cu siguranța de sine adusă de rotunjirea economiilor noastre, odată cu mica, imperceptibila creștere de statut din yard (Big și Doubleday ne-au adăugat ca prieteni pe Facebook, Hoax ne-a dat vanul lui personal, lui Rack și mie, când am avut un job departe pe canal și ne-am fi întors prea târziu ca să lăsăm sculele în yard, Raja m-a ajutat într-o dimineață să împing chipperul spre van, Ramon și cu mine am făcut într-o seară de sâmbătă o neverosimilă echipă pentru o urgență pe canal, pe care l-am deblocat numai noi doi, până să apară, după vreo jumătate de oră, barca noastră de fibră, cu Rack și Mario vâslind de zor cu scândurelele – motorul iar nu pornise! –, Gavan mi-a arătat pe telefon o poză cu logodnica lui, iar grasul de Lewis m-a pus să-l învăț cum se zice „cunt“ pe românește), dar niciunul dintre noi, nici chiar Rack, nu și-a dat seama că schimbările astea nu erau rezultatul unei evoluții firești, ci erau păpușate din umbră de Moș. Ca de obicei, el avea planurile lui, nu se grăbea deloc. Parcă era ghimpele meu, care-a așteptat cuminte să coacă puroiul și abia dup-aia să se-arate la lumină! Curios cum, atunci, n-am avut nici cea mai vagă bănuială asupra motivelor pentru care Ramon ne trimite din ce în ce mai rar (și în cele din urmă deloc) pe canal și ne dă joburi în Londra, mai bune, mai apropiate, mai ușoare și mai bănoase; în fond, eram o echipă de muncitori temporari, de gastarbeiteri, rolul nostru acolo era să acoperim joburile pe care nu le voia nimeni, dar care trebuiau totuși făcute, c-așa negociau consiliile locale cu patronii din arboristică: pachete. Și Londra, și canal. Dacă ar fi dat numai Londra, pe canal nu s-ar mai fi dus nimeni și rămâneau bugetarii de la Canal and River Trust cu treaba nefăcută și nu-și mai puteau justifica salariile;

oricum, rețeaua de canale era o mortăciune economică, o gaură neagră care-nghițea banii contribuabililor, cam ca minele din Valea Jiului: le conservăm, că-s patrimoniu, dar nu știm ce să facem cu ele.

Băieților le-a părut tare bine să scape din peisaj și să se tragă spre oraș, mie însă nu mi-a părut așa bine. Ba au fost detalii care m-au făcut să-mi pară chiar rău: nu mai aveam unde să facem pipi, de exemplu. Am pierdut și observațiile asupra fascinantului popor al bărcilor, iar asta nu-i puțin lucru, că o carte despre muncitori nu-i așa interesantă cum ar fi fost una despre viețile uimitorilor paraziți plutitori, săraci, murdari, beți, incestuoși, hoți, drogați, sociopați, dar liberi. Am pierdut și momentele de vânătoare, de copoială, când Rack și cu mine plecam să găsim un copac, unul anume, înarmați doar c-un print de pe Google Maps pe care tree officerul făcuse un semn cu pixul (odată am mers trei ore prin ploaie, pe malul unui canal, trecând pe sub poduri și pe lângă ecluze fără număr, ca să găsim un amărât de scoruș pe care Rack l-a doborât cu topperul în douăzeci de secunde!). Am pierdut și micile întâmplări de la muncă, cele care fac ca zilele să nu treacă toate la fel, să se mai și deosebească una de alta: într-o zi, doborând o salcie, Mario a găsit în scorbura ei un cuib de albine sălbatice, plin de faguri cu miere, din care am mâncat ca trei ursaci, ba am adus și-n yard, într-o sacoșă albastră de plastic în care fuseseră sendvișurile, parc-o văd; pe albine le goniserăm cu fum de iarbă uscată – Rack era mare meșter. Altă dată am scăpat cârligul în canal, bâldâbâc, a dispărut în apa murdară de parcă nici n-a fost, eu am vrut să fac pe corcodelul și să mă bag după el (canalul n-avea mai mult de doi metri adâncime, dar oricum), iar Fleur și Rack m-

au potolit cu câteva vorbe de bun-simț („Ți-e dor de vreo eczemă, Moldo?“) și au pescuit cu greblele până l-au găsit și l-au scos („Diseară faci cinste!“). O doamnă ne-a făcut cafele și ceaiuri într-o zi ploioasă, apoi a ieșit pe puntea bărcii c-o tavă mare, albă, pe care pusese nu numai două căni de cafea (pentru băieți) și una de ceai englezesc, pentru mine, ci și o farfurie cu prăjiturele de casă („de barcă“?) fierbinți, care au intrat la fix („Gata, Moldo, ești șeful la toate vorbele! Ce i-ai zis acolo de-ai stat atât?“ „Că-mi place biblioteca ei“ „Nu te-ai băgat și-n pat sau ăla nu ți-a plăcut?“ „Mi-a plăcut, da' era strâns, c-așa-i când locuiești pe barcă, ești cam înghesuit“); inițial, doamna ne certase că-i cădeau rămurele pe punte din paltinul pe care-l aveam de făcut, dar pe urmă am îmbunat-o și a pornit motorul, a mutat barca câțiva metri și-a putut Rack lucra liniștit, rapid și fără stresul c-ar putea strica ceva. Într-o zi cu soare ne-a amenințat un drogat cu un pistol, dar l-am îmbunat și pe ăsta, i-am zis că suntem muncitori străini și că nu înțelegem ce spune, dar uite, să sune la numărul de pe vestele noastre și să reclame acolo ce are de reclamat, să nu ne împuște, că n-am venit să furăm nimic („Ce era cu ăsta, bă, Moldo?“ „Zicea că vrem să furăm butoiul cu motorină de pe barca lui“ „Și tu ce i-ai zis?“ „Că nu-nțeleg ce zice, să sune la Bog“). Când a trebuit să toaletăm niște vișini din grădina unei cârciumi care dădea în canal a fost foarte frumos, că-n grădină era o petrecere de copii și toți au lăsat baltă baloanele și tortul și-au venit să-l admire pe cățărător, oricât am încercat eu să-i alung de acolo; am cerut voie părinților, apoi i-am organizat în echipe și i-am pus să adune toată craca tăiată din iarbă și s-o facă grămezi, ceea ce era de fapt treaba mea, iar copilașii s-au executat c-o plăcere grozavă, murdărindu-se,

desigur, ca niște purcei, spre încântarea părinților („Moldo, acu', dacă i-ai pus la muncă-n locul tău, cere-le și bani, mă!"), pe care i-am lăudat personal („Romanian parents are far less open-minded! It is an impressive lesson you have taught me today! Thank you!"). Au fost și averse de ploaie care ne-au ținut în cabina vanului, moțăind, ascultându-l pe Fleur cu texte proprii („Dușmanul" etc.) sau pe Mario cu textele altora („Dacă-mi vine nebunia/ Cumpăr toată România/ Îi cumpăr și pe dușmani/ Și-i vând la americani"); erau și zile cu ghinion, când ne împotmoleam în noroaie și scăpam abia după ce un fermier sau altul ne remorca cu tractorul („E bun și Moldo la ceva, că dă din gură ca femeile" „Și fără mine ce vă făceați?" „Haide, mă, c-am glumit, ce-ai?"). M-am făcut și de râs în ochii lui Rack atunci când n-am fost în stare să găsesc un copac („Ce e ăsta, mă? Cel-tis oc-ci-den-ta-lis?" „Nu știu." „Cum nu știi, moldovene? Păi, eu de ce te iau pe teren? Ca să nu știi?!") și nu m-am reabilitat decât în yard, când s-a dovedit că absolut nimeni, nici Hoax, nici Moș, nici Bog, nu știa ce e *Celtis occidentalis* și a fost nevoie să fie sunat tree officerul care scrisese job orderul ca să aflăm toți că e vorba de sâmbovină și să nu murim proști. Ca măcar să salveze aparențele, Bog a zis-o p-aia că de fapt el știa, dar știa de *Celtis australis* („I had to prune a lot of these in Lisbon, some years ago, in the good old times"), dar n-a făcut legătura. Mai bine tăcea, că din cauza lui am intrat la necaz; s-a-ntâmplat într-o vineri, înainte de accident.

Pe Hoax l-a pufnit râsul. Asta n-ar fi fost nimic, că Hoax ăsta avea tot felul de privilegii speciale în yard, pe care nu i le contesta nimeni (în afară de Gavan), dar nici nu murea cineva de dragul lui, și uite așa s-a trezit domnul Hoax râzând de

unul singur; și râzi, și râzi, la ambiție. Frații lui au produs și ei câte un rânjet fără sonor, apoi și-au luat seama și s-au potolit. Toate privirile baleiau acum de la Bog la Hoax și înapoi; Bog se înroșise puțin, foarte puțin, dar își ținea firea. Și-a scos perechea exterioară de ochelari și-a așteptat.

Eram în biroul din yard, unde se împărțeau în fiecare vineri cecurile de salariu pentru briți și românii cu contract, plus predici gratis de la Bog, pentru restul oamenilor (adică briții în probă și românii fiii ploii, ca noi și ca Cezărică, de exemplu). Big șoptise din vreme cu Lewis și cu Raja și lângă magazia lui erau deja niște lăzi cu sticle de bere, dar mai întâi trebuia să se termine predica săptămânală a patronului (cea de-a doua, de fapt, că prima era luni dimineața, la prima oră). Bog terminase de vorbit, acum așteptam toți în tăcere să termine Hoax de râs, ceea ce n-a durat mult, câteva zeci de secunde, dar a fost oricum extrem de jenant (Hoax și Bog stăteau unul lângă altul, așezați pe scaune, la masa cea ofilită, noi eram în picioare în fața lor, ne uitam la ei).

— Questions? zice Bog în încheiere.

N-a avut nimeni nimic de întrebat.

— You can party now. See you here on Monday.

Am ieșit toți în curte, ne-am răspândit în grupulețe, dar eram totuși destul de adunați. De la magazie s-a auzit clinchet de sticle, vocea lui Big, falsetul lui Lewis, râsul Rajei.

— Hoax!

Ne-am întors. Bog era în picioare, pe pragul biroului, măreț, cu fesul pe cap.

— Yes.

— What do you see there?

— Where?

— Over there, near the footbridge of the railway station.

— A poplar, what?

— That's it?

— And some birds. What the fuck?

— Moshe, what do you see up there in the poplar?

— A lot of crows, sir.

— „A lot"?

— I don't know how many of them. A large flock of crows, I say.

— Meehi?

— Yes, sir.

— What do you see in the poplar?

— A murder of crows.

— So it's true… do you know Latin, Meehi?

— No, sir, I'm afraid I don't.

— The boys say you do.

— They mock me, sir. Romanians mock each other all the time, it's their way.

— *Quercus robur*.

— Oak.

— *Fagus sylvatica.*

— Beech.

— *Betula pendula.*

— Birch.

— So you do know Latin!

— These are common species, they are on every job order! Anyone knows these!

— Are you saying that's all you know?

— Well…

— Say something. Anything but a tree species!

Grupulețele erau acum un singur grup, lăbărțat în spatele meu, pus pe bere și pe șotii. Toți așteptau să vadă ce-are Bog de gând. Eu eram fiert. Habar n-aveam ce să spun. Îmi aminteam vag că era un fel de proverb, pe undeva printr-un cotlon al memoriei, dar cu ce era? Cu rândunele? Muște? Zaruri?

— He’s fucked, s-aude vocea lui Hoax.

— He’s not, bubuie Big. He’s a fucker!

— I bet he’s dead, man. A beer?

Mi-am amintit una cu mortul, să-i dea Dumnezeu sănătate lui Hoax, drăguțul:

— *Ibis… redibis… nunquam per bellum peribis!*

— *Bella*, zice Bog.

— Sorry, sir?

— *Per bella*, not *per bellum*. But it’s alright, I like it.

— Thank you, sir.

— What do you do for a living?

— Helper.

— In Romania, not here.

Dac-aș fi spus că sunt ziarist, eram mâncat. Pe ziariști îi urăște toată lumea și bine face.

— I used to be a teacher… once.

— And what did you teach? Latin?

— No, sir. English, I’m afraid.

Nu au fost râsete în yard după asta. A fost un val de râsete, un tsunami de râsete, uragan, taifun, potop. Toată lumea știa că e inutil să încerci să vorbești cu Meehi, că el nu înțelege nimic, mai bine îi scrii pe o bucată de hârtie sau pe ecranul telefonului, că scrisu-l înțelege, dar vorba, nu. Singurul care nu se enerva când „vorbea“ cu mine era Big, că el putea să

imite mai multe accente, în funcție de interlocutor: cu mine îl imita pe Bog, cu Gavan imita accentul danez din Midlands, cu „țăranii“ vorbea cockney, iar cu Moș se distra cel mai bine, că Moș putea la rândul lui să imite accente sud-africane, australiene sau canadiene, așa că erau pe-o treabă amândoi. Eu însă…

— Say something, Meehi.

— In English?

— Yes.

— Anything?

— Something you used to teach. Anything.

M-am uitat lung la el, apoi mi-a venit ideea. Rar prinzi asemenea moment în viață:

— We shall not fail. We shall go on… to the end. We shall fight on our seas… we shall fight in the air… we shall fight on the beaches… we shall fight in the streets, we shall fight in the fields, we shall fight in the hills. We shall never surrender.

Tăcere, apoi vocea lui Big:

— He's a fucker! He's a fucker! Meehi's a fucker! Told you, lads? Hă, hă, hă, hă!

N-am apucat să fac nimic, pentru că m-a prins pe la spate, clește, cu brațele peste brațele mele, m-a imobilizat și m-a luat subsoară ca pe un pachet, așa cum se spune că ursul ia oaia din stână:

— Come on, come here, men! He's a fucker, he drinks with us now!

Partea cu berea a fost bună, ca și partea de bătut cuba cu toți briții din yard, partea cu propunerea lui Bog a fost cea care m-a băgat în necaz, dar bine măcar că n-a venit atunci, ci a doua zi, la telefon, după ce cheful cu Big și cu cei din yard se

terminase (de fapt, doar în yard s-a terminat relativ repede, c-a continuat până târziu în noapte la Nea Ică, cu faza povestită iar și iar, cu amintiri tot mai încâlcite despre ce făcea fiecare în momentul „când a zis Moldo poezia“, despre ce-a zis, ce n-a zis și ce ar fi putut zice fiecare și atunci, și mai târziu, și-n vecii vecilor, amin):

— I want you to come with me to France.

— Ă?

Eram mahmur. O sâmbătă în care nu munceam era lucru mare! Textul mi-l programasem pentru duminică și deci în mintea mea sâmbăta aia urma să fie mai liberă decât Statuia Libertății:

— Your crew, Meehi. Will you come with me in France, for a job there? Three days, four, maybe a week, I don't know. Good money. What do you say?

— I need to talk with my boys, sir.

— Get back to me, please.

Rack și Mario se uitau la mine cu ochii umflați. Nu era nici nouă dimineața, iar planul fusese să nu ne dăm jos din pat până la 11, ca boierii:

— Ce e, mă?

— Cine era?

— Bog.

— Scuipe pe sine! Iar urgențe? La ce te sună la ora asta?

— Zice că să mergem cu el în Franța.

— Să ce?!

— Cine să mergem?!

— Noi trei. Are o treabă acolo pentru o echipă, câteva zile, poate o săptămână, pe bani buni. Ce facem, ne băgăm?

— Să-mi fut una! Moldo, ai belit pula.

— Ce?!

Rack s-a lăsat înapoi în pat, pe spate, cu mâinile sub cap:

— O să ziceți că mint, da’ eu m-am gândit la asta. Serios! Povestea unchiu’ Ică cum a fost el la muncă în Franța, la un castel, cu unchiu’ One, tot așa, tot într-o primăvară, și Moș povestea că demult de tot a fost și el, când era el groundsman și învăța meseria de la unul, Billy, un cățărător care acum nu mai lucrează, că s-a pensionat; i-a luat Bog pe amândoi la treaba asta, când era Billy ăsta în putere, se cățăra, era cineva. Hai, c-o să fie mișto!

— Și de ce-am belit eu pula?

— Multă minte ai, Moldo, sărace… anul trecut Bog i-a luat pe frații Hoax și-acum doi ani pe Hoax cățărător și Sandy Bell la sol și-a ieșit atunci o chestie, da’ nici unchiu’ Ică nu știa exact, și anul ăsta alde Hoax erau siguri că-i ia tot pe ei, dar acum, dacă ne-a chemat pe noi în locul lor, să vezi ce muie îți iei tu de la ăștia prin yard!

— Păi, ce vină am eu?

— Ai, n-ai, îți iei!

— Deci tu zici să mergem?

— Păi, ce, suntem proști? Sunt bani de luat acolo, de ce să-i ia alții? Mergem și facem lucrarea!

— Eu nu vin, zice Mario.

Am rămas cu gura căscată, dar nu și Rack:

— Te-ai hotărât, mă?

— Da.

— Ce să se hotărască?

— Mario nu se mai întoarce în țară. Rămâne aici, își face firmă de amenajări cu Cezărică.

Nu mai continui povestea, pentru c-ar trebui să mă întorc mult înapoi și n-are rost: totul se petrecuse fără ca eu să simt nimic, ca de obicei (ce, în redacție n-a fost exact la fel?! Câte chestii nu s-au intrigărit în ăștia zece ani, iar eu, tămâie!), așa că acum eram pus în fața faptului împlinit. Ramon se zbătuse atâta să-l țină pe Cezărică în yard din simplul motiv că omul era faianțar la bază, iar Londra plângea după meseriași, că se construia enorm (poate și-acum e la fel, nu știu), iar Ramon era perfect conștient că, dacă Cezărică pleacă la mai bine, o să tragă și alți oameni după el și uite că exact asta se-ntâmplase.

— Moș știe?

— Nu, că mi-a fost rușine să-i spun.

— Hai că-i spun eu, că tot trebuie să-l întreb ce facem cu biletele de avion.

— Pentru mine să nu ia. Și nici pentru frate-meu.

— Așa-i zic.

Așa i-aș fi zis, dacă apucam, dar Moș mi-a explicat că, din păcate pentru noi, el mai trebuie să rămână în Anglia, așa că să fac eu bine să rezerv bilete pentru noi patru, ca să nu iau din cele scumpe, cum se găsesc pe ultima sută de metri. I-am zis de Mario și Gloomy, a părut puțin surprins, dar deloc supărat, bine, Mihai, atunci ia două, pentru tine și pentru Rack. Păi, stai să vezi, că uite ce zice Bog, care e părerea ta… eu zic să vă duceți, Mihai, aș veni și eu dac-aș putea, ehe, păi, eu cu One, pe vremuri… în clipa aia a sunat soră-mea pe Skype:

— Fratelo?

— Aoleo!

— Ce aoleo?

— Păi, cât e ceasul la voi, că tu nu suni niciodată seara!

— E, uite că-n seara asta sun!
— Ce naiba s-a întâmplat?
— Lui Pukă nu i-au dat tenura.
— Ce?!
— Ce-ai auzit.
— Și-acum?
— Și-acum e șomer. Adică din iunie.
— Aoleo!
— Asta zic. Iau o excursie în Hawaii, ca să-i ridic moralul. Vrei să vii?
— Cu voi în Hawaii? Vin, da' nu-i scump?
— Asta e! Auzi, da' vii sigur? O batem în cuie? August?
— Da, cum să nu. Mănânci, calule, ovăz?
— Auzi, da' vreo creștină n-ai agonisit și tu prin viața aia a ta, să nu vii singur ca un nenorocit?
— Găsim, dacă e… vrei să plătești tu tot?
— Asta e ideea. Contez pe tine?
— O sun și îți scriu repede un mail, bine?
— OK.
Rack mi-a aruncat una din privirile alea ale lui („Soră în America, hai-hai, lasă, că vă știm noi pe ăștia"), dar de zis, n-a zis nimic. Am sunat la București, am expus situația în ansamblu, la care:
— Hai că vin cu tine în Hawaii, da', auzi?
— Aud.
— Dacă vin eu să vă iau din Franța cu mașina, nu-i mai bine?
— Păi, cum…
— De nu știu când mă bate la cap prietena mea din Lyon să vin să-i văd fetițele și oricum am strâns la zile de concediu de

n-am ce face cu ele; vin, stau la ea până terminați lucrarea, pe urmă vă iau și venim încoace. Ziceai că Rack șofează, nu?

— Stai să-l întreb.

Rack a mârâit, a întrebat, dar a fost de un aproape-acord:

— Zice că ce mașină ai.

— Opel.

— Zice că se bagă la condus, dacă-i faci o revizie înainte, să n-avem bucurii la drum.

Odată înlăturat și obstacolul mașinii, l-am sunat înapoi pe Bog:

— Sir?

— Yes, Meehi.

— You may count on me and my climber. The groundsman cannot come.

— I count on you as a groundsman, Meehi.

— Well…

— We leave London on the next Monday, in the early morning, be ready by then. Tuesday is the first day of work, there is one thousand euros for both of you, it's up to you how you split it. Accommodation's covered, sort out your own food and drink. Payment after the job is done, so you know, the faster, the better.

— Where is the job?

— Aix, A-I-X, in France, I've told you. There are the trees on a golf course, crown lifting, a piece of cake.

— Yes, sir, I understand. We are in, sir.

— Very well, then. See you on Monday. Don't talk too much about this. Bye, Meehi.

— Good bye, sir.

Am deschis o hartă pe laptop, ne-am uitat amândoi (pe Mario nu-l atrăgea chestiunea, afișa un dezinteres superior, concentrându-se pe găsirea perfectei manele de dimineață): habar n-aveam unde putea fi Aixul ăsta pe care mi-l silabisise Bog, că erau o grămadă de Aixuri în Franța. S-a dovedit ulterior că era vorba de cel mai bun Aix posibil, cel mai apropiat și de Lyon, și de granița elvețiană, un anume Aix-les-Bains, noroc porcesc. Nici n-am mai stat acasă în sâmbăta aia, am plecat toți, am luat un mic dejun princiar, cu șaorme și cola la arabi, apoi ne-am dus direct la băut, să sărbătorim norocul: Rack și cu mine la Nea Ică, Mario la „moldoveni“, să mai uneltească acolo viitorul pieței londoneze de construcții. Habar n-am cât de aplicat o fi uneltit Mario, dar știu că Rack, cu Nea Ică și cu mine am bârfit în ziua aia ca niște zei, forfecând tot yardul, om cu om, povestind despre un trecut tot mai îndepărtat (Nea Ică) și despre un viitor tot mai bomboniu (Rack), pe măsură ce grătarul își făcea treaba și fiecare își scurgea demn berile proprii („Bei ce-ți aduci“).

Norocul ni s-a întors cu vârf și îndesat începând cu ziua de luni, când eu mi-am amintit în sfârșit că nu scrisesem niciun text și-a trebuit să sun în redacție ca să mă salveze un coleg („Grigule, nu mă lăsa, că poate te-oi ajuta și eu vreodată“ etc.), iar echipa a primit, ca prin minune, numai joburi foarte proaste, chiar dacă toate în Londra: du-te până la mama dracului și taie o crenguță (20 de lire), du-te până în capătul opus al orașului și „echilibrează“ un copăcel (35 de lire) și tot așa, două zile la rând, de-am ajuns la capătul nervilor, și Rack, și eu (lui Mario nu-i mai păsa). În birou se mai petrecea un moment vesel, când predam toți gang sheeturile la sfârșit de zi

și, ca un făcut, cel puțin unul dintre frații Hoax era acolo, să se uite peste umărul managerului de serviciu:

— 387 quid today. Good work, Meehi!

Ei făceau și câte două mii de lire pe zi și noi veneam cu mai puțin de cinci sute! Desigur, tot yardul era la curent, dar n-aș putea spune că ne-a ținut cineva partea sau s-a repezit la noi să compătimim împreună, fiecare își vedea de treaba lui. Nu stă codrul dup-o rămurea, cât o fi ea de Rack sau Moldo!

Miercuri ne-a luat Moș la o lucrare de două zile, niște platani mari de pollardat, și-a fost altceva, și ca muncă, și ca bani. Adică ar fi fost altceva dacă scăpam fără accident, dar n-a fost să fie: lucram cu doi cățărători și doi oameni la sol, iar unul dintre oamenii de la sol a încasat o cracă-n cap de-a rămas lat. Din fericire, omul n-am fost eu; din nefericire, lovitura a fost atât de puternică, încât i-a spart lui Mario nu numai casca, ci și capul. L-am dus la spital, dar doar la urgențe, că n-avea asigurare, n-avea contract, n-avea nimic: i-au dezinfectat rana, i-au cusut-o și l-au trimis acasă, fără să-i facă tomografie sau alte investigații (Moș zicea că bine că i-au făcut și-atât, că-n Londra a văzut el multe, când era vorba de sistemul medical). Urmarea a fost că Bog a auzit de accident, vineri ne-a trimis acasă pe mine și pe Rack (Mario oricum nu venise la muncă, vomase aproape toată noaptea), iar sâmbătă seara Madam Simina ne-a dat afară cu scandal, pe motiv că am refuzat să-i plătim în continuare garanția. Noi i-am zis că e absurd să-i plătim garanția pe o lună înainte, din moment ce mai rămânem la ea doar două nopți, dar ea și Don Dănuț au invocat legea și n-au mai avut nimic de discutat. Spune legea că se dă garanție proprietarului pe o lună înainte, astfel că-n caz că pleacă chiriașul mai repede, proprietarul să aibă timp

să găsească alt chiriaș? Spune! Atunci să plătim garanția sau să eliberăm camera. Nu contează că luni dimineața la prima oră plecăm; ea vrea să vadă camera goală încă de sâmbătă, oricând în timpul zilei, dar nu mai târziu de șase seara, pentru că altfel cheamă poliția. Cu discuția asta am petrecut noi ziua de vineri, iar sâmbătă ne-am făcut bagajele și-am plecat la șase fără cinci, de-ai naibii, fără să fim conduși de nimeni și fără să lăsăm în urmă regrete eterne („căpitanul“ și Madam Simina se uitau la noi cum plecăm, de sus, de la geamul camerei lor de la etaj; Don Dănuț ținea în mână un ceas mare de masă, demonstrativ, ca să-l putem vedea noi de jos, de pe alee). Doar că eu lăsasem în urmă încărcătorul de la laptop, așa că m-am întors în cameră să-l caut, dar n-am mai ajuns până la ușa noastră. Care în momentul acela, de fapt, era deja fosta noastră ușă: aia mică a ieșit din bucătărie, mi s-a cățărat în brațe și m-a luat la sărutat, așa, serios, să nu uit cine-i șefa. Fesele ei m-au înnebunit, mi-au încăput perfect în palme și, chiar dacă totul a durat foarte puțin, la sfârșit mi-a băgat limba în ureche:

— Mulțumesc.

Mi-ar fi ușor să scriu acum că nu-mi trecuse prin cap să-i explic maică-sii niște chestii, mai ales la scandalul preavizului, când vitupera la mine cu legea-n sus și legea-n jos; dar n-ar fi foarte adevărat. Îmi trecuse, cum să nu. Dar de fapt mai rău aș fi dat în aia mică decât în mă-sa și-atunci de ce...?!

Mario s-a dus să doarmă la „moldoveni“, Rack la Nea Găbiță, unde unchiu-său i-a aranjat un pat în camera lui, iar eu am dormit două nopți la Diana, în pat cu Moș, în camera de la etaj. Nu e cazul să spun dinainte cum se doarme în camera

lui Nea Ică sau acasă la Diana, pentru că astea sunt lucruri de povestit în 2015 și-n 2016, dar ar fi cazul să spun că, într-adevăr, luni dimineața, la orele șase și opt minute, mașina lui Bog a oprit în fața casei și Rack a sunat la ușă:

— Hai, boală.

Mi-am luat la revedere de la Moș, i-am sărutat mâna Dianei, mi-am luat rucsacul și pachetul cu mâncare, m-am suit în spate și-am plecat spre continent.

Chambéry

Niciodată n-a lucrat Rack mai mocăit ca „pe continent“, vorba lui Bog. Niciodată! Motivele au fost multe, dar ajunge și-o enumerare de trei: turneul de golf la care participa Bog dura mai multe zile decât aveam noi nevoie pentru a termina jobul, așa că ne-am mocăit, ca să-i dăm timp să joace până la sfârșit și să spargem gașca în același timp, el înapoi spre Londra, noi spre răsărit, spre Elveția; hawaiiana mea a făcut trei zile din București până-n Lyon, nu două, așa că i-am dat și ei timp să se joace cu fetițele prietenei, c-așa era frumos din partea noastră; motivul principal a fost însă faptul că eu n-aveam niciun chef să mă-ntorc în țară, să mă ia Mihai de proaspăt și să mă cocoșeze cu reportajele, când acolo era atât de bine, muncă ușoară, loc fain și băutură bună.

Pentru că, de stat, n-am stat în niciun Aix-les-Bains, am stat în vecini, la Chambéry, că era mult mai ieftin (Bog stătea la fiță, în Aix, n-avea el treabă cu noi), ceea ce ne-a convenit perfect (de fapt, mai întâi „mi-a“ și abia apoi „ne-a“, dar să povestesc pe îndelete), pentru că Chambéry e chiar oraș, pe când Aix nu este. E doar un fel de cartier de vile întins între lac și munte, foarte frumoase, doar că eu nu le am deloc cu admiratul vilelor bogaților, ca să nu mai zic de Rack; noi veniserăm pentru bani, dar clar că mai mult ne convenea să

ieșim seara la o plimbare printr-un centru plin de viață, decât să ne fi închis în cameră cu bere și pizza, cum sigur am fi făcut la Aix. Una peste alta, a ieșit bine pentru toată lumea, iar dacă în 2015 nu i-ar fi cășunat lui Moș să ne trimită iar la muncă-n Londra, aș fi avut și eu parte de un happy-end. Numai că viața e pe bune, nu-i cu niciun happy-end, niciodată, pentru nimeni.

Din câte-mi amintesc, drumul a fost interesant numai până la tunel, numai pe bucățica de Anglie dintre Epping Forest și Folkestone, cât Bog a avut chef de vorbit și eu energie să-i dau replica pe englezește, că pe urmă am obosit, concentrarea mi-a scăzut, am început să-i răspund cu da și nu, el s-a prins și n-a mai povestit, am ținut comunicarea pe mic, pe esențial: foame, pipi, somn, de-astea. Dar, până să ne îmbarcăm pe shuttle, tranca fleanca mere acre, din care ar fi de reținut următoarele lucruri, utile pentru economia narațiunii: pe Bog îl chema Brian Bogart și se trăgea din gentry, nu din opincari, de undeva din nord, n-am înțeles exact de unde (adică el mi-a zis, bietul om, dar eu am uitat instant, că numele locului nu-mi spunea nimic). Făcuse studii foarte bune, dar se lăsase de facultate, că era bătăuș și chiulangiu, practicase o grămadă de sporturi, călătorise, se însurase și divorțase, până când la un moment dat se trezise fără bani, fără credit și renegat de familie. Aici am o gaură în poveste, habar n-am ce-a mai făcut (am uitat între timp? Nu mi-a zis el, a sărit partea asta?), dar a revenit în cărți ca ucenic al unui cățărător ce-nvățase meserie de la însuși Doctor Shigo, mămicul și tătica tuturor muncitorilor din branșa asta, iar după ucenicie, sau poate chiar în timpul ei, Bog și cățărătorul ăla au făcut împreună o firmă: maestrul cu munca, ucenicul cu pilele, cunoștințele și

relațiile din lumea bună, prietenii lui de chefuri și curvăsărie din tinerețe:

— Și la ei ca și la noi, comentează Rack scârbit.

Eu îi traduceam tot ce recita Bog, să-i audă și el biografia, eventual să țină minte ce-aș fi uitat eu; n-a ținut minte absolut nimic, deși avea memorie de elefant, dar nu l-a interesat nici cât negru sub unghie cariera patronului („Scuipe pe sine!“).

— What is he saying?

— He's impressed, sir.

Firma a mers bine, a mers extraordinar (erau printre primii profesioniști pe piață, pe vremea aia Londra primea cu brațele deschise tot ce venea din America), numai că ei doi s-au certat: Bog susținea că partenerul fura bani din firmă, partenerul susținea că Bog îi futea nevasta, așa că s-au luat la bătaie și s-au despărțit urât, cu proces, după care Bog s-a însurat cu fosta nevastă a maestrului său și a deschis altă firmă, cu care s-a-mbogățit ca-n basme, dar pentru scurtă vreme, că toți banii i-a pierdut la divorț. Rămas pe drumuri (la propriu, zicea el), a muncit ca groundsman la o firmă a unor concurenți, până li s-a făcut ălora milă de el și l-au luat partener. Bog i-a manevrat pe toți, i-a stârnit pe unii împotriva altora, a preluat firma, a făcut bani, s-a însurat iar și a divorțat exact la fel, pierzând absolut tot și la al treilea partaj, pe chestie de violență domestică, dacă am înțeles eu bine. Acum era partener la a patra firmă din carieră și asta explica faptul că el, la vârsta lui, se scula lunea la cinci dimineața să vină la yard să țină predici unor puțoi care i-ar fi putut fi nepoți și să stea să se certe cu toți bețivii: era un partener minor. Noi îl luaserăm de marele boss, dar nu era, avea puterea de-a angaja și de-a concedia, dar trebuia și el să muncească la fel ca toți,

cu mers la urgențe, cu bătaie de cap pentru toate prostiile, intrigile, furturile, comicăriile, accidentele și rivalitățile din yard. E adevărat că el însuși era o parte, deloc inocentă, a găinăriilor care se mai făceau, era, practic, o competiție în yard între cei care făceau găinării cu el și cei care făceau fără el: Hoax era-n prima categorie, Gavan în a doua, iar Big își făcea propriile jocuri, când cu unii, când cu alții (asta n-a spus atunci Bog, asta spun eu prin prisma experienței adunate ulterior; oricum, în relatare n-o să pot fi nepărtinitor și să nu-i țin partea lui Gavan, dar asta e o altă discuție).

În privința meseriei propriu-zise, Bog a avut la rândul lui câțiva ucenici (nu știu dacă mulți sau puțini) care n-au lăsat nicio urmă în yardul pe care l-am cunoscut eu, în afară de Big, care-a devenit magazioner, și de Billy, care-a fost maestrul lui Moș. De aici nu mai trebuia să-mi spună că aproape toți cățărătorii (și foștii cățărători, ca Ramon) fuseseră ucenicii lui Moș, că știam și singur, deși a fost foarte interesant să observ ulterior că mai toți briții negau asta, luând-o glorios pe urmele lui Hoax. Ar fi trebuit atunci să mă gândesc că le era rușine să admită c-au învățat meserie de la un român, dar nu m-am gândit. Bine, nu m-am gândit eu la multe, dar nici alții mai deștepți n-au văzut-o cum vine!

La Calais am ieșit din tren și Bog a luat sub roți autostrăzile franțuzești, iar eu am făcut schimb de locuri cu Rack și m-am culcat. Lui îi plăcea să stea în față, pe locul din stânga, să vadă cum șofează alții și să facă, mental, comparații și comentarii, iar mie îmi plăcea să dorm când mă lua somnul, iar atunci mă luase rău, măcar că nu făcusem altceva decât s-ascult și să traduc când și când.

Nu schimbasem nicio liră la Londra și asta din simplul motiv că aveam eu niște euro de rezervă încă din ianuarie, de când venisem din România; îi păstrasem într-un loc secret (adică ascunși în rabla mea de laptop) și cu banii ăia am cumpărat pentru amândoi mâncare și apă la popasurile de pe autostradă, că drumul a fost foarte lung, după câte-mi amintesc, am mers toată ziua, ore și ore, parcă nu se mai termina, parcă nu mergeam prin Franța, ci pe Road 66; doar eram „pe continent“, vorba lui Bog! Rack era și el obosit când am ajuns, dar încă mai arăta a om, cel demantelat eram eu. Ne-am lăsat bagajele la Brit Hotel și-am plecat amândoi la supermarket, Rack după mâncare, eu după vin, fiecare cu prioritățile vârstei sale; Bog nici nu se dăduse jos din mașină, era și el frânt, ne-a spus că vine a doua zi la opt să ne ia („Be ready by then“) și dus a fost, a plecat ca din praștie. În fond, era om divorțat, nu?

— Moldo?

— Mmm.

— Tu știi franțuzește?

— Nu.

— Nu?!

— Nu prea, de ce?

— Păi, tu la ce crezi că ne-a luat ăsta pe noi?

— La muncă, la ce.

— Pe mine la muncă, da’ pe tine?

— Ce, eu nu muncesc?

— Muncești… dacă-ți dau să strângi coarda, știi?

— Măcar am bunăvoință!

— Ai pe dracu’ ghem! Habar n-ai de nimic, aici treaba ta era să vorbești, cum ai vorbit și-acolo! Acu’ ce dracu’ facem?

— Eu știu?!

— Să vezi tu mâine ce ne fute ăsta! Și el dobitoc, să nu-i dea prin cap să-ntrebe! Da' și eu, să am încredere-n tine!

— Te-am mințit eu cu ceva?

— M-ai mințit, nu m-ai mințit, acum asta e. Hai să facem cumpărăturile alea și să dormim, că cine știe ce drac de job avem mâine. Ia întreabă și tu pe careva unde găsim de cumpărat mâncare!

— *Excusez-moi! Carrefour, s'il vous plaît?*

Era foarte aproape, aveam doar de traversat și de mers puțin pe jos.

— Da' bravo, moldovene! Așa știu și eu, mersi!

— Eu ți-am zis. Tupeul, asta e chestia la francezi.

— Asta e chestia la tine, nu la francezi.

— Uite, ăsta e, Chamnord.

— Mă, ești sigur?

— Hai, că găsim noi, nu te ofili tocmai acum. Bei vin?

— Nu, bere.

— Hai, c-o dau eu.

— Ne socotim la sfârșit, când luăm banii pe lucrare.

— Nu, asta-i cinstea mea. Tu dai când ajungem în țară.

— La ce să faci tu cinste?

— Ies în câștig. Tu bei puțin la cinste, de obraz, eu beau mult când nu beau de la mine, c-așa-i șmecheria la București!

— Fir-ai al dracului de moldovean...

Îmi amintesc perfect ce-am băut eu în seara aia: un vin prost franțuzesc la doi euro și ceva sticla. Rack și-a luat două cutii de bere nemțească, pâine și salam am luat la comun, dar, nu știu de ce, am luat foarte mult, c-am mâncat două seri și-o zi din salamul ăla, iar la muncă se mănâncă întotdeauna mult,

bine, dacă au oamenii ce să mănânce, că uneori se mai întâmplă și să termini ziua albastru de foame; curios, în Franța am mâncat mai puțin decât în Anglia. Am și muncit mai puțin, e-adevărat; și puțin, și într-un ritm de invidiat. Pentru un cățărător, crown liftul este o joacă de copii, dacă are scară, îl face și fără să se cațăre (e vorba de tăiat crăcile de la baza coroanei, astfel încât trunchiul să pară mai lung și coroana mai „înaltă“), iar în cazul copacilor de pe terenul de golf, Rack pur și simplu n-a avut ce face: copacii erau „ușori“ (adică fuseseră toaletați, li se făcuse câte un pruning aproape în fiecare an), craca de tăiat era în general mică, ni s-au dat două scări, așa că-n două zile am fi terminat lejer dacă intram tare-n ei, el cu topperul și eu cu corderașul, cu snatchsawul, cum deja mă-nvățasem să-i spun (în România a trebuit să mă dezvăț și să-i spun iar „corderaș“, că nimeni n-auzise de snatchsaw!). Dacă Rack a muncit puțin, eu am muncit și mai puțin, că treaba mea de groundsman, adunatul crăcilor căzute pe sol, mi-am făcut-o, dar de chippuit n-am chippuit nimic: îngrijitorii terenului s-au ocupat de asta. Cred că, dacă ar fi văzut băieții din yard ce boiereală era pe capul nostru, ar fi făcut front comun cu invidiosul de Hoax, unghie-n gât!

Cu Bog și cu jucătorii nu ne-am călcat pe bătături, că zona în care lucram noi era închisă pentru ei (protecția muncii!) și nici nu l-am mai văzut, practic, din dimineața de marți, când a venit să ne ia să ne ducă la muncă, pentru că după aia am intrat pe mâna directorului complexului și-ăla l-a desemnat pe-un anume Beni să ne ducă și să ne-aducă de la hotel. Beni ăsta s-a dovedit a fi un individ extraordinar de tâmpit, mană cerească pentru mine, pentru c-am putut să-i jur lui Bog, cu mâna pe inimă, că prostul îmi vorbește în limbi locale și nu în

franceză, astfel încât vastele mele cunoștințe rămân, vai, nefolosite, dar că mă descurc, să n-aibă nicio grijă („The driver is a simpleton, sir, he babbles some patois, not a bit of French, but I can deal with him alright“), așa că, seară de seară, cei doi „frânți de muncă“ se plimbau agale prin Chambéry, cu ochii după gagici, savurând ba câte-o bere, ba două, ba trei (mă lăsasem și eu de vin după prima seară). Vineri însă l-am părăsit pe Rack în voia stihiilor și-am ieșit cu altcineva:

— Bună, Mihai!

— *Bonsoir!*

— Gata, ați terminat?

— Da, suntem ca și gata, suntem liberi din seara asta. Vii?

— Hai că vin.

— În cât timp ajungi?

— Nu știu, vreo două ore, cred.

— Numai bine, c-ajungem și noi la hotel, ne spălăm, ne una-alta…

— Vin să te iau de la hotel?

— Nu, ne vedem direct în oraș, în centru, la fântână. Te descurci?

— O găsesc eu. Auzi, da’ colegul tău ce-o să facă-n timpul ăsta?

— Se duce la muzeu. Te duci, mă, la muzeu?

— Ce-a zis?

— Că se duce, normal, de când aștepta el să se ducă la muzeul din Chambéry!

— Râzi de mine?

— Mai râdem și noi. Lasă, că are el ce face, nu-i purta de grijă!

— Bine, pa. La trei fix la fântână?

— La trei fix.

Dacă nu se poate numi norocos un arborist care pune drujba jos la ora unu, într-o zi bună de muncă, și pleacă la distracție știind c-a doua zi are de luat cinci sute de euro, atunci nu știu cine se poate numi. I-am dat lui Rack toți euro pe care-i mai aveam la mine, iar eu cu fata ne-am așezat pe ghizdul fântânii și-am mâncat brânză de capră învelită în foi de viță, ne-am plimbat pe principală până la castel și înapoi, am făcut cumpărături și ar fi putut fi foarte frumos, dacă eu nu m-aș fi îmbătat prostește la masa de seară. Din amintirile alea bălmăjite am scos totuși următorul text, de care nu sunt mândru, dar nici nu mi-e rușine, că măcar am spus acolo lucrurilor pe nume. Nu tuturor lucrurilor, ci doar adevărurilor care au reușit să se strecoare printre minciuni:

> Ești *ieftin*, mi-au spus aproape toate fostele mele prietene, înainte de a mă părăsi. Să nu credeți că vorba asta nu mi-a lăsat o traumă! Mi-a lăsat, cum să nu. Dar, dacă nu răsucești cuțitul în rană, nici n-ai cum să scapi de ea, heya?
> Da, sunt ieftin: mănânc ieftin, beau ieftin, muncesc ieftin… mă cazez ieftin. Așa, și? Să mi se taie capul? Uite, la Chambéry am stat la Brit’, lângă autostradă, și nu numai că n-am murit, ba chiar m-am simțit foarte bine (mă rog, mi-am luat și oleacă de beri în cameră, dar asta-i altă discuție) și n-am de gând să reneg vreodată Brit’-ul, ieftin sau neieftin. Plus că…!
> Ajungem seara la cazare, frânți de muncă, și ne băgăm direct la somn. A doua zi, iar (plus beri la pachet), a treia zi, iar. Contractul e gata, din țară vine cineva (actuala mea soție) să-mi țină de urât, am și eu timp și bani să mă plimb

prin fosta capitală a Savoiei franceze și nu-mi pare rău deloc: orășelul e modest, dar munții sunt splendizi, iar lacul (Le Bourget) e cel puțin merituos (eu unul m-am bălăcit ca un purcel, deși n-ai voie, dar e foarte mare și doar o foarte mică parte a țărmului e supravegheată). Seara e diferită de cele precedente, adică gata cu crăpelnița de la supermarket și cu berile în cameră, mergem la restaurant, desigur, în corul de glume dubioase ale băieților („Mihai, mare boier!“). Cina nu e cine știe ce, dar eu reușesc să mă îmbăt fulgerător și să mă fac de râs, plângând (la propriu) după briceagul meu sard, pe care o fostă mi-l adusese din Sassari, de la mama lui (cadou!). Că, dacă nu eram dobitoc, nu-l țineam în bagajul de mână, să tai cu el salamul pe ziar, în aeroport, îl puneam frumos în bagajul de cală și-l aveam și-n ziua de azi. Dar, de! Dumnezeu e mare, îți dă, ba-ți bagă și-n traistă, dar, când te vede prost, se scârbește și-ți și scoate.
A doua zi, deși mă durea capul cum numai voi știți, m-am plimbat cu dumneaei prin centrul istoric al Chambéry-ului, braț la braț, romantic, deși mie mi-era târșă c-o să scăpăm trenul. Habar n-aveam eu care era planul: „Uite un magazin de bricege! Vrei să-ți cumpăr unul?“. Am intrat, bonjour, bonjour, voasi mesieur, avem acilea un briceag frumos, la doar 99 de euro; observați, vă rog, acest mâner splendid, translucid, din corn de girafă! Practic, aveți noroc, este un lot special care este întâmplător la reducere! M-am uitat în ochii lui și mi-a întins alt briceag: „10 euro, cu mâner din lemn de fag“. Am și acum briceagul savoiard (pe nume „opinel“), ce mi-a câștigat puncte grele în ochii

colegilor mei de muncă, dar despre asta, altă dată, cu altă ocazie. (*Brit' Hotel*, Chambéry)

Da, văd și eu cum Rack a devenit ba „băieții“, ba „colegii“, cum personajul „eu“ se prezintă ca un stahanovist scăldat în sudoarea sfântă a muncii (ce escroc!), cum ziua de sâmbătă e complet bramburită (aia a fost cu baia, nu vinerea, cum se înțelege din text; și baia n-a fost „bălăceală“, că apa era rece ca gheața), cum nu se știe de unde și până unde apare un tren (?!) și mai ales cum doar eu m-aleg c-un opinel din Chambéry, nu și Rack. Aiurea. Ea mi-a cumpărat mie un opinel cadou, vineri seara, Rack l-a văzut, iar sâmbătă, când ne-am flendurit toți cu mașina de colo colo (eram deja turiști pe bune), și-a cumpărat și el unul exact la fel, de la același magazin, de la același negustor, doar negocierea a fost diferită („Un opinel pour mon ami, s'il vous plaît“). Ar mai fi de spus și că, de dormit, a dormit Rack singur sâmbătă spre duminică, iar eu am dormit tot la Brit', dar în altă cameră:

— Ce, Moldo, ți-e frică să nu-ți fur eu banii?

Bog ni-i dăduse sâmbătă seara, toată suma, până la ultimul eurocent, cum fusese vorba. Noi doi rămăseserăm muți de uimire, dar tăcuserăm, mulțumiserăm, îi uraserăm drum bun, salutări băieților din yard, keep in touch, ne despărțiserăm prieteni. Banii îi făcuserăm juma-juma, deși eu sugerasem pe ocolite că el ar trebui să ia mai mult, că făcuse muncă mai calificată, dar Rack n-a vrut s-audă, iar eu n-am insistat. Oricum, o zisesem doar din politețe.

— Mi-e frică să nu ți-i fur eu p-ai tăi, să-ți iau gâtul cu opinelul meu și să dispar în noapte cu mașina!

— Da' ce, eu n-am opinel?

— Ai, dar n-ai mașină!

— Nici tu, că nu-i a ta, e-a ei. Eu măcar am permis!

— Să te văd mâine la drum, dom' șofer! Vezi că plecăm devreme.

— N-ai tu grija mea… vezi să dormi tot sub pat, că Doamne ferește de-un cutremur!

Spre marea mea surprindere, Rack și gagică-mea se-nțeleseseră bine, deși glumele fiecăruia erau paralele cu-ale celuilalt; dar, când venea vorba de mine și mai ales de textele mele, la moment erau de aceeași părere. Ea povestea cum îmi corecta textele în România și găsea mereu ciopor de greșeli care m-ar fi făcut de râsul redacției, el povestea cum scriam eu în Anglia texte pline de minciuni și cum mi le-ar fi aruncat direct la coș, dacă era el redactor-șef la revistă. Eu îi lăsam să vorbească din foarte simplul motiv că știam c-avem drum lung și-i ideal să fie doi șoferi care să conducă cu rândul și să se-nțeleagă bine-ntre ei, să fie calmi, și nu nervoși, că oamenii nervoși fac greșeli la volan și omoară oameni nevinovați. Așa-mi pierdusem eu permisul, cu ani în urmă.

Am mers toată ziua, nu, mai mult, c-am plecat pe la vreo șase dimineața și-am ajuns abia pe la 11 noaptea în Ungaria, la Paprika Csárda, unde făcuserăm rezervare (de fapt, ea făcuse, nu eu, dar o includ în pluralul „noi“ ca să fie mai simplu), tot așa, două camere. Tot ce-mi amintesc e că nici n-am mai mâncat (de băut nici atât), ne-am băgat direct la somn, că eram năuci. Dacă eu eram năuc, care tot mai dormisem de vreo două-trei ori pe drum, dar șoferii! De hrănit, ne hrăniserăm cu uscături din benzinării, nimic cald, afară de cafelele lor și ceaiurile mele; a, ba da, îmi mai amintesc două

lucruri: că din „Moldo“ am devenit „Mihai“ pe drumul ăla și că l-am tocat pe Bog, binefăcătorul nostru:

— Binefăcător pe dracu’!

— Rack, fii, mă, cinstit, că de furat e pentru toată lumea! Nu ți-au căzut bine astea cinci sute?

— Ba da, cum nu. Prea bine!

— Adică?

— Când ne-a dat nouă bani cash în Anglia?

— Niciodată. Îi făcea virament lui Moș și Moș ni-i băga pe card.

— Și asta nu-ți spune nimic?

— Ce să-mi spună?

— C-aici e vorba de manțocărie.

— Adică?

— N-or fi-n Franța arboriști, mă?

— Poate-or fi în grevă, știu și eu? E Franța, nu?

— Beni și directorul ăla făceau și singuri treaba asta, dacă-și puneau mintea!

— Mintea lui Beni…

— Mă rog, atunci ăia care ți-au chippuit ție craca. Ce, păreau idioți ca el?

— Nu, dimpotrivă. Păreau niște șmecherași.

— Păi, vezi? Un club de golf e cocă de bani, știi de ce? Pentru că ăia care vin sunt ei înșiși cocă de bani! Crezi că e ușor să prinzi un loc de muncă la așa ceva?

— Eu de unde să știu?

— Păi, n-aveți d-astea-n București?

— E unul, la Clubul Diplomaților, da’ acolo lucrează numai securiști.

— Vezi? Astea-s chestii cu circuit închis, bani grei cu circuit închis, îți zic eu, aici nu-i lucru curat. Bog a făcut cine știe ce afacere de-aia de-a lui, departe de Londra, departe de partenerii lui din firmă, dracu' știe cât i-o fi ieșit lui, dacă nouă ne-a dat o mie! Zi, în Anglia ne-ar fi dat el o mie pe un job ca ăsta?!

— Nu, da' speculezi.

— Speculez, că se vede și fără două perechi de ochelari. Nu ne-a luat pe noi că s-a supărat atunci pe Hoax, aia a fost la derută, să bage zâzanie-n yard, cum face el. Ne-a luat că suntem noi-nouți și nu știm nimic și de-aici plecăm direct în România, nu ne-ntoarcem la Londra să trăncănim cine știe ce.

— Și dacă ne cheamă și la anul? Este c-ai bătut câmpii?

— Nu fi tu așa sigur. Lasă, că vedem noi: urma alege!

Bog nu ne-a „chemat“ la muncă în 2015, Bog a insistat foarte mult pe lângă Moș să ne trimită iar, ceea ce Moș, în final, a și făcut, după ce-a avut grijă să-l fiarbă puțin și să-i pună și condiții: când am ajuns înapoi, la începutul lui februarie 2015, Big mă aștepta în magazie c-o pereche nouă-nouță de bocanci germani. Ajung imediat și la povestea lor, mai întâi să mă văd acasă; luni seară am ajuns la Cluj, unde-am rămas acasă la Moș (claie peste grămadă, că-ntre timp copiii lui mai agonisiseră două pisici și încă un cățel), marți după-amiază l-am lăsat pe Rack la Brașov, seara am fost eu lăsat la gura de metrou din Piața Victoriei, o jumătate de oră mai târziu intram la mine-acasă cu rucsacu-n spate, iar după altă jumătate de oră ieșeam, crezând că cei din redacție sunt nerăbdători să mă revadă. Bine, nu era momentul să mă duc să-i caut în redacție, așa că nici nu m-am dus, i-am căutat în Centrul Vechi, unde știam sigur că-i găsesc: am plecat pe jos

din Berceni, că era vremea frumoasă, și cu cine credeți că mă-ntâlnesc pe când traversam Parcul Tineretului?

> M-am dus la redacție ca s-anunț cu surle și trâmbițe: „M-am întors!“. Era-nchis, n-am găsit pe nimeni, așa c-am trimis un mail (ușor triumfalist, admit). Bine, nu mă așteptam ca șefii să dea o petrecere cu patruj de mii de invitați la Palatul Parlamentului, da’ orișicât; un telefon, acolo, un mail, un sms, că doar nu costă bani. De unde! Nimic, domnule, nimic! Romanțios cum sunt, încă-mi făceam iluzii („O fi dat gripa în redacție, or fi toți plecați la Lausanne, la conferință“ etc.), dar m-am întâlnit cu Nic prin parc. Eram ușor semibeat, de frustrare, așa c-am tăbărât pe el cu disperare; s-a uitat lung la mine și-a spus: „Și ce dacă te-ai întors?!“. Asta a pus capac la toate, deci m-am dus la cârciumă. Direct!
>
> Acolo s-a schimbat imediat abordarea, am devenit centrul atenției, vedeta zilei, omul momentului ș.a.m.d., numai că-ntr-un fel pe care nu-l anticipasem: „Zi, bă: cât?“, m-au întrebat băieții. „Ce cât?!“ „Cât ai produs, bă, prostule!“ Le-am explicat că n-am fost în Anglia la *produs*, ci la muncă cinstită, care… de fapt, doar am încercat să explic, pentru c-am fost redus la tăcere cu niște grohăieli subumane și somat să fac cinste („Dai și tu o bere uriașă!“). Am zis că nu fac niciun fel de cinste, fiecare bea pe banii lui, eu nu-s fraierul nimănui etc. M-au înjurat în cor, s-au ridicat de la masă toți, ca un singur om, și-au plecat fără să se uite-n urmă: „Dă-te dreacu’ de chitros!“.
>
> Am rămas să-mi plâng de milă și să beau singur (orice-aș face, destinul m-ajunge din urmă). După ce-am plâns preț

de vreo șase halbe, i s-a făcut milă Antoniei (chelnerița sufletului meu): „Nu mai fiți necăjit, domnu' Mihăiță, c-au zis așa, la oha. S-au dus dincolo, acum sunt destul de făcuți ca să puteți vorbi normal cu ei“. Nu știam unde-i „dincolo“, dar Antonia mi-a șters mucii, m-a luat de mână, m-a trecut strada (Covaci), m-a băgat într-un gang, iar la capătul lui a deschis o ușă, pe mâna stângă, și mi-a făcut vânt înăuntru. De necrezut, dar adevărat: acolo erau. Veseli, frumos piliți, într-o cârciumă nouă-nouță, curată, cu bere foarte bună și budă în care nu borâse nimeni. Am rămas pe bere, am luat și niște murături (de la altcineva din farfurie, eu nu dau banii pe mâncare când beau) și-am fost foarte uimit când la masă a fost adus un platou imens cu mici și muștar; l-am întrebat discret pe chelner cine plătește. El: „A, nu, totul e în contul domnului Scufiță“. M-a năucit. M-am întors la masă și l-am întrebat pe Octi cine e Scufiță ăsta. „Ce, bă, nu-l știi pe Scufiță? E șofer de tir, vine poimâine din Belgia. L-am sunat să dea și el o bere și-a zis că dă. Ce ești prost așa? Apropo, am văzut că nici n-ai știut să nimerești aici singur, te-a adus Antonia; nu știai de La Mahala? S-a deschis cât erai tu în Anglia.“ Pierdusem prea multe replici. (*La Mahala*)

Kalalau Trail

— Mi-a zis sor-ta să-ți zic ceva, dar am uitat.

— Ce?

— Păi, dac-am uitat?!

Eram cu Pukă pe Kalalau Trail, un traseu foarte la modă din Kauai, o insulă mai mică din arhipelag (sunt opt insule, dar cea mai mare, pe nume Hawai'i sau Big Island, e mai mare decât toate celelalte la un loc), și soarele ne bătea în cap de ne tâmpea. Setea – sete, oboseala – oboseală, priveliștea făcea toți banii, dar noi aveam chef de trăncăneală, că nu ne văzuserăm de ani și ani.

— Mai fă-mi o poză.

— Fi-ți-ar pozele să-ți fie, că e-a nu știu câta oară când rupi ritmul!

— Lasă, mă, c-ajungem!

— Bă, sunt 18 kilometri!

— Deja am făcut patru.

— Asta zic și eu.

— Să mă prinzi cu marea-n spate. Încadrează bine, să intre și-un palmier, doi, să le-arăt la cioflingarii ăia, să-i umilesc, fi-le-ar pielea lor a dracu'. Și fă-mă să ies mai înalt în poză, da?

— Da' mai deștept nu vrei să ieși?!

— Ba da, da’ ce vină am eu dacă tu nu te pricepi la arta fotografică?

Scăpaserăm de prima bucată a traseului, cea populară, plină de pantofari și neamuri proaste, de amărâți și de grași care mergeau numai până la plaja suspendată de la Hanakapiai, să se tragă-n poze cu cascada și să se-ndoape. După aia, traseul era mult mai liber și nu cu mult mai greu, deși urca aproape tot timpul, agățat de costișa muntelui, până la Hanakoa, de unde începea să coboare. Era închis c-o poartă de fier.

— O-pa!

— Ce e?

— Uite ce scrie aici, că mai departe n-ai voie fără permis. Ai permis?

— Păi, de unde…

— N-ai permis, nu treci! Hai, pa.

— Ce faci, mă, intri așa?

— Normal! Eu am permis! Adică ce gândeai tu? Că terchea-berchea, haimana?

— Ia dă să văd.

M-am uitat pe permis. Document în regulă, emis de cei de la DLNR, nicio șmecherie. M-am uitat mai bine:

— Ha! E pentru două persoane!

— Am cerut, mă, și pentru tine, să am cine să care cortul! Hai, bagă praf de mers!

— Sărim peste?

Pukă a încercat poarta. Era deschisă, se ținea numai în clanță.

— Tu sari, eu intru. Bă, că oligofren mai ești!

— Stai acolo, să-ți fac o poză și pe urmă vreau și eu una cu poarta.

— Mă termini cu tâmpeniile tale de poze.

— Tu unde te grăbești așa?

— Dacă se ocupă toate locurile bune de campare până ajungem noi?

— Mai vezi tu vreun munțoman pe traseul ăsta?!

Mergeam de câtva timp și eram sus, vedeam traseul cum se-ncolăcește pe munte. Nimeni, eram singuri.

— La fel ai făcut și-atunci, la Avrig, și când am ajuns la lac, am pus cortul pe locul ăla cu pietre, aoleo, ce te-am mai înjurat în noaptea aia...

— Dacă ocupaseră polonezele tot...!

Era groaznic de cald. Apa de pe traseu nu se putea bea, îi explicaseră cei de la DLNR într-un mail. Aveam cu noi o sticluță cu pastile de dezinfectat apa, dar, când încercaserăm, nu obținuserăm decât un lichid gălbui care mirosea exact ca budele din armată („S-o bei tu p-asta!“). El avea în rucsac două cutii de bere, iar eu două cutii cu apă de cocos, puse de soră-mea („Fratelo, tu n-ai voie bere, că ești alcoolic“), așa că Pukă era nerăbdător să terminăm odată cei 18 kilometri, iar eu nu. Apă de cocos? Pe bune?!

— Scârbos e praful ăsta.

— Ți se lipește de transpirație.

— Bine că adie vântul.

De pe ocean venea într-adevăr o briză ușoară, ne mai zvânta, dar prafului din nări și de pe gât n-avea ce să-i facă: pe-ăla-l înghițeam și noi cât puteam, mai suflam nasul, mai scuipam, mai schimbam ordinea de mers, că cel din urmă era prăfuit ca lumea, capul de coardă scăpa mult mai ușor. Nu știu

ce praf era: semăna cu zgura de la tenis sau cu praful de cărămidă de la demolări, dar era mult mai fin și rămânea suspendat în aer mult mai mult, de sub bocanci se naștea câte-un norișor, pas de pas, pas de pas. Mergeam destul de repede, măcar atât, că nu ne mocoșeam:

— Ce dracu', mă, te mocoșești așa?

— Eu?

— Da' cine?

— Nu vezi că merg? Sunt mereu în urma ta, ca umbra.

— Da, ești, că mă opresc eu să m-ajungi, că altfel te pierd și te plătesc de bun!

— Ce e aia?

— Unde?

— În față.

Era un pârâu. Ne-am descălțat la umbra unor palmieri pitici, ne-am băgat cu picioarele-n apă, fiecare cu fundul pe câte-un pietroi. Am scos sendvișurile, am început să mâncăm:

— Tu le-ai făcut? mă-ntreabă el.

— Păi?

— Te cam pricepi. De când?

— M-am învățat. La Londra tot eu le făceam, că băieții n-aveau răbdare.

— Răbdare?

— Să taie-n lung castraveciorii, să ungă pâinea cu foarte puțin muștar, să pună mărar… chestii.

— Nici eu n-aș avea. Nici sor-ta n-are, noi nici nu facem sendvișuri, mai bine cumpărăm.

— Alt ordin de buget. La Londra, nici apă de băut nu cumpăram, umpleam bidoanele de la robinet.

— Măcar te-ai întors cu ceva bani?

— Da, cu ceva. Nu mi-ar fi ajuns să vin aici pe banii mei și s-aduc și fata, da' oricum.

— Ți-ar fi ajuns, da' nu ți-ar fi ajuns să te mai și-ntorci, hă-hă!

— Rămâneam aici, căutam de muncă. Am văzut un arborist mexican în Palo Alto, chippuia niște cracă, am intrat în vorbă cu el, i-am zis că și eu lucrez în branșă, am bătut cuba, omul mi-a dat o înghițitură de rachiu din sticla lui personală.

— Ești diliu. Unde în Palo Alto?

— O să mă scuzi că nu pot să-ți precizez unde anume! Era o stradă, undeva pe lângă râușorul ăla, Los Trancos, chiar pe mal. Era de lucru serios acolo, că malul nu fusese toaletat de ani și ani, crescuse vegetația ca la nebuni. Orașul ăsta n-are și el primar? Consiliu, ca la englezi?

— Bă, prostule, tu-ai fost dincolo de autostradă! Bă, oligofrenule, bă! Doamne, mare ți-e grădina!

— Ce autostradă?

— Junipero. Ai trecut dincolo?

— Eu de unde să știu? Eram pe malul pârâului, ți-am zis, nasul m-a adus acolo, că mirosea ca pe canalele din nordul Londrei, am simțit imediat și-am mers după instinct! Habar n-am de autostrada Junipero!

— Da' de Los Trancos de unde știi?

— Scria pe o plăcuță!

— Bă, tu ești diliu la cap! În cartierele alea de mexicani de dincolo de Junipero se omoară ăștia pe capete, se taie-n cuțite, se bat, se-mpușcă, se calcă cu mașinile… nici poliția nu intră acolo!

— Nici eu n-oi fi intrat! Doar nu-s nebun să fi traversat autostrada fără să știu ce fac!

— Că multă minte ai tu…

Chiar eram obosiți când am ajuns pe plajă, dar nu ne-am oprit, am intrat în pădurea de mangrove ca să căutăm loc de cort (ideea lui Pukă, eu aș fi făcut mai întâi o baie). N-am găsit nimic, adică nu existau locuri de cort între mangrove, nu c-ar fi fost ocupate, lumea își punea cortul direct pe nisip, în spațiul deschis, așa că ne-am întors o bucățică și am întins cortul în pădurea pitică, între copaci, la o distanță numai bună de o vatră de foc (adică nu prea aproape, să nu sară scântei pe cort). Abia pe urmă am plecat la baie.

— Taci, bă, că e mișto!

— Îi super!

— Simt cum iese tot praful.

— Eu mă și piș, că n-am apucat.

— Vezi, poate-ți dă amendă, prostule. Ăsta e Pacificul, nu Vama Veche!

Da, era Pacificul, într-adevăr. Noi eram cam la un metru depărtare de mal, apa ne venea până la gât, iar de la genunchi în jos simțeam un curent extraordinar de puternic, cum doar în cărți citisem c-ar exista. Nici el, nici eu nu ne depărtam vreun pic.

— N-ai tupeu să-noți spre Japonia!

— Am, bă, am! Când n-am eu tupeu? Doar că n-am chef acum.

— De ce?

— C-acum înot spre Tahiti. Hai, pa!

— Vezi că-ți cad chiloții.

Și asta era adevărat. Dacă făceai un pas, doi, trei spre larg, curentul era mai puternic și mai „gros“, urca de la genunchi

spre buric, trăgea de picioare și de bazin c-o forță de necrezut. Chiloții mei de baie fluturau ca un steag în furtună.

— Hai, bă, afară.

— Hai.

Ne-am petrecut ultimele ore de lumină plimbându-ne în lungul coastei și înapoi, ceea ce nu ne-a luat mai mult de trei ore. De oameni normali am dat doar la cascadă; își spălau vasele, spălau fructe, făceau duș complet goi, erau de treabă, ne-am salutat. Am stat o vreme să admirăm două gagici foarte frumoase care se spălau împreună în cascadă și se frecau pe spate c-o mânușă aspră de baie, apoi am plecat mai departe. Dincolo de gura văii Kalalau, plaja se tot îngusta, iar peretele de stâncă moale era plin de peșteri, unele inundate, altele uscate. Astea erau locuite:

— Uite-i, bă.

— Cine-s?

— Adevărații.

Ei erau, da. Ultimii. Cam între șaizeci și șaptezeci de ani, locuind în peșterile micuțe de la nivelul solului, pe care le închiseseră elegant cu câte o cârpă legată cu sfori, ca să obțină un fel de draperie și, astfel, un spațiu personal, chiar dacă în teorie nu există așa ceva. Bărboși, slabi, indiferenți. Unii fumau, alții-și făceau de mâncare în cutii de conserve puse pe câte-un foc foarte mic de vreascuri, alții dormeau, alții citeau, alții priveau marea; adevărul e că era frumos, un apus de soare de mai mare dragul. Ne-am așezat și noi doi, în fund, pe nisip, cu spatele rezemat de stâncă, și ne-am uitat cum se duce spre Japonia. Nu prea aveam ce vorbi, am stat așa o vreme, apoi am umplut eu tăcerea:

— Hao! Ce intra un Okocim!

— Ce, mă?

— Okocim, nu știi tu. Bere poloneză, tare. Făcută la Auschwitz!

— Pe bune?

— Nu, glumesc. E o fabrică undeva-ntr-un sat sub munte, un fel de Avrig, doar că-n Polonia.

— N-am auzit de berea asta.

— Nici eu n-auzisem, da' în Anglia numai din asta beam.

— De ce?

— Nu știu. Semăna cu cele de pe la noi. Și salamul lor, și cârnații, și pâinea… mai ales pâinea. Englezii au altfel de pâine, nici n-o poți mânca.

— Te-ai dus la Londra să le iei polonezilor pâinea de la gură!

— Și tu ce-ai căutat la Palo Alto?!

Pukă nu mi-a răspuns. Nu vorbiserăm deloc de viitorul familiei lui încă de când ajunsesem pe aeroportul de la San Bruno. De fapt, nu deschisesem subiectul ăsta de la discuția cu soră-mea, când eu eram încă-n Anglia. Acum însă, dacă tot scăpasem porumbelul, am continuat:

— De ce nu ți-au dat-o?

— Habar n-am.

Am încheiat-o pe moment și-am luat-o la trap pe nisip, că noaptea a venit foarte repede. Am ajuns ușor la cort totuși, c-aveam lanternele la noi, le-am pus pe cap și-am găsit imediat poteca prin pădurea cea mică. Ne-am apucat să adunăm lemne de foc:

— Brichetă ai?

— Da.

— Hârtie?

— N-am, da’ facem așchii.

Am despicat crăcuțe cu bricegele, apoi am aprins focul. Pukă și-a adus berile din râu.

— Vrei?

— Nu, mersi.

— Ce, crezi că te torn la sor-ta?

— Nu, da’ n-am eu chef. Auzi la ea, „alcoolic“! Să vezi ce-i fac când ne-ntoarcem.

— Ce?

— O bag la cheltuială. Nu mă lasă să beau bere? Foarte bine, foarte bine! Să dea numai vinuri scumpe de Napa și Sonoma!

— Mă bag!

Am băut în tăcere, el bere de hamei, eu apă de cocos. Până la urmă am rupt pisica:

— Și-acum ce-o să faceți?

— Eu îmi caut de lucru în cercetare. Sor-ta o să rămână acasă cu ăia micii.

— La Stanford nu lucrai în cercetare?

— Da, dar la facultate. Adică făceam și cercetare, da’ și predam. Poate că-i mai bine că s-a-ntâmplat așa.

— De ce?

— Aici e comunism în universități, e marxism, tu nu știi, voi nu știți, că ați scăpat. E nasol, sunt turbați, sunt virusați. Dacă nu zici ca ei, ești canibal, mănânci copii, ești în afara oamenilor.

— Ești Dușmanul.

— Vezi că știi?

— Nu, mi-am amintit de cineva…

— Așa că nici măcar nu mi-au spus de ce nu mi-au dat-o. Telefon, mail, ceva personalizat… nimic. Hârtia oficială de șut în cur și-atât.

— Ce scria?

— Că li se rupe inima.

— Nu prea-ți pare rău.

— Îmi pare rău după doctoranzii mei. Dar sunt buni, au să se descurce, au să termine cercetarea și fără mine. Și lor le-a părut rău. Într-un fel, asta e destul.

— Înțeleg. Și foștii mei elevi de la gimnaziul ăla îmi mai scriu pe Facebook de ziua mea.

— Ce-ți scriu?

— Mă mulțănesc și mă-ntreabă dacă m-am lăsat de băutură.

Am stat mult în noaptea aia, la foc; lemnele s-au terminat de două ori, dar de două ori am mai făcut razii prin pădure și-am adunat altele. I-am povestit o grămadă de vechea gașcă, de Făgăraș, de Vama Veche, de băieți, care s-a-nsurat, care nu, care are copii, care nu:

— Și mergea ăsta cu mașina, cu nevastă-sa pe locul mortului, și tot vorbea, și tot vorbea, știi cum face el, că nu s-a schimbat, și la un moment dat întreabă aia mică din spate: „Mami, iar minte tati?“. Îți dai seama că el nu ne-a povestit nouă faza, o știm de la nevastă-sa.

— Eu o cunosc?

— Nu, c-a apărut după ce-ai plecat tu.

— Da’ prostul ăla ce mai face? Ăla din Vama Veche.

— Bine, ce să facă. E la pușcărie. Trafic de droguri.

— Da’ ăla grasul, amicul tău?

— Tot acolo. Trafic de influență.

— Și ăla chelul? Ăla care juca table? Și-ăla, tot…?

— A, nu. Ăla-i mort. Inima.

— Nasol. Și ăla care dădea cu pumnul, cum dracu-l chema…?

— Știu de cine zici. E tot la pușcărie, doar că în Spania. Omor.

— Mai bine nici nu te mai întreb.

— Nu, că unii au ajuns bine. Colegul ăla al tău care mai venea cu noi la băut e parlamentar, dar cică o să-l bage și pe el la zdup, așa se zice pe la mine prin redacție, că l-au prins cu nu știu ce, dar îl mai lasă o vreme să aibă timp să-i dea în gât și pe alții, să-i ia pe toți odată. Ăla care mai venea cu noi la fotbal s-a făcut cârciumar, are un bar măreț în Centrul Vechi, vrea acum să se bage și-n politică. Ăla micul care umbla și el cu calculatoarele e-n Arabia Saudită, în deșert, pe dolari grei, vai de viața lui; mă mai văd cu nevastă-sa prin club, că ei îi trimite toți banii, c-așa-i frumos. Ăla care era băiat de securist s-a făcut poponar, are un gagic, se ține cu el de mână, cică s-a plictisit de femei. Da' stai așa, să-ți mai zic…

Se adună multe de povestit în atâția ani, bine că ne-a luat și somnul, după miezul nopții. Norocul nostru că puseserăm cortul în pădure, că a fost lună plină în noaptea aia: după ce-a răsărit, s-a făcut lumină ca ziua, când ieșeai din pădure, erai ca pe linia frontului, cu reflectoarele puse pe tine. Dar noi am dormit tun. Dimineața n-am stat nici măcar pentru un ceai, am plecat la șapte:

— Hai.

— Hai.

— Ți-e sete?

— Da.

— Mai am o cutie cu apă de cocos, o-mpărțim.

— La cascadă.

Pe drumul de întoarcere am mers mai repede ca pe drumul de venire, pe de-o parte, că a fost ceva mai răcoare la început, pe de altă parte, ne mâna setea. Ne-a mai luat din timp și drumul până la Hanakoa Falls și-napoi, plus scalda obligatorie în iezerul de sub cascadă („Bă, vezi să nu-nghiți apă, că-i plină de spirocheți!“), așa că pe ultima bucată de drum onest, până la poarta de fier, am mers împreună și-am mai apucat să schimbăm câte-o vorbă:

— Mi-am adus aminte! Ce e aia dâbâhî?

— Ce, mă?

— Așa zicea sor-ta să te întreb! Că ce e aia „dâbâhî“.

— Păi, și eu de unde să știu asemenea tâmpenie?

— Cică îi scriai tu în mailuri.

— Eu?!

— Da. Din Anglia îi scriai mailuri cu dâbâhâuri. Și ea nu știa ce-s alea!

— A, da. Nu i le scriam ei, i le scriam lui Moș, dar o puneam și pe ea la carbon copy, să știe de mine, să nu sune mereu să verifice dacă n-am murit. Nu e „dâbâhî“, bă, e dibieici. DBH, adică pe englezește – nu știi tu, ce să știi! – diameter at breast height. Cât de gros e copacul.

— Cât?

— Păi, cât e el. Iei ruleta și măsori. Da’ chestia e că trebuie să-l măsori înainte să-l tai, nu după, cum făceam noi acolo, da’ dacă ne grăbeam… Ca-n filme. Shoot first, ask after. E?

— Handicapați. Și voi cum măsurați?

— Îl tăiam și măsuram cioata, buturuga. Ar fi trebuit să măsurăm copacul la înălțimea pieptului, la 135 de centimetri

de la sol, c-așa-i legea britanică. La români, legea spune să măsori la 130 de centimetri, nu la 135.

— Da’ ce, românii se cred mai deștepți ca englezii?

— Nu, mai pitici.

Când am ajuns la poartă, ne-am despărțit: el a luat-o la picior, eu mai încetinel, că nu sufeream de sete, că putusem să beau apa aia scârboasă, dezinfectată cu pastile (Pukă nu reușise, dar nici nu se scremuse încercând). Seara am pedepsit-o pe soră-mea și i-am băut tot vinul din casă, inclusiv o sticlă începută din dulapul de deasupra chiuvetei, pe care o ținea pentru sosuri de friptură („Fir-ați ai dracu’ de bețivi“), iar din discuțiile de-atunci și din serile ce-au urmat, ea a tras o ciudată concluzie personală: „Tu nu ești intelectual adevărat, fratelo, că prea te trage ața la munca de jos“.

Avea dreptate. În februarie 2015 n-am aterizat la Luton, ci la Stansted, că nu mai era nimeni care să facă pe taximetristul pentru mine, și-am ajuns pe Tysoe Avenue schimbând câteva autobuze, într-o duminică seara, când Nea Ică tocmai dădea drumul la grătar.

2015

Mihăiță

— Lume nouă, zice Nea Ică.

— Veche, Nea Ică, veche!

— Lasă, bă, nu te mai văita de bătrânețe. Eu ce să mai zic?

M-am îmbrățișat cu Nea Ică, m-am întors în bucătărie, am lăsat rucsacul jos, după ușă. Eram obosit, dar mai degrabă eram cumva bucuros că ajunsesem și urma să lucrez iar cu băieții.

— Ăștia unde-s?

— S-au dus după pat. Ia!

Scotocise într-o găleată de plastic, așezată sub burlan, și scosese două beri. Australiană pentru el, Okocim pentru mine:

— Nea Ică, mă emoționezi!

— Hai, bă, nu pișa ochii acuma!

— Nu piș, Nea Ică, da' zic.

Din spatele curții a apărut mai întâi un pat, apoi Gloomy, sub pat, apoi Rack, în spatele lui Gloomy:

— Ia-l mai de jos, să nu se rupă! Vezi că se rupe, dă să țin și eu!

— Pleacă de-aici.

Într-adevăr, era o vechitură de pat de lemn, din scânduri putrede:

— Ce-i cu ăsta, Nea Ică?

— Pat, nu vezi?

— Ca să dormi tu-n el! îmi zice Rack, vesel și nu prea.

— Hai, fără d-astea, spune Nea Ică, preluând comanda. Întoarce-l cu fața-n jos. Pune-l aici, pe loc uscat. Nepoate, adu sculele alea din magazine, ciocan, cuie, clește, ai venit?!

Ne-am canonit vreo trei sferturi de oră să reparăm rabla aia de pat și chiar și-așa a ieșit o treabă de cârpaci, dar mai mult nu se putea: lemnul era putred, trebuia să batem cuiele în cele mai nefirești poziții, doar-doar om izbuti să prindem lemnul bun. Cât de cât bun, că de lemn realmente bun nu se punea problema. În cele din urmă a ieșit ceva-ceva, l-am cărat toți patru în cameră cu același respect cu care preoții poartă raclele cu moaștele sfinților, la hramuri. L-am potrivit cu infinită grijă într-un colț, în dreptul ușii, apoi Rack și-a luat așternuturile și le-a potrivit pe noul lui pat:

— Uite ce fac eu pentru tine, moldovene!

— Ce faci tu pentru mine?

— Loc!

— Ca să ai și tu unde dormi, adică sforrr, adică sforrr, zice Gloomy și râde.

N-a râs nimeni cu el. Nea Ică mi-a explicat că au stat și s-au gândit cum să facă, atunci când le-a zis Moș că urmează să vin și eu, și au decis ca Rack să-mi cedeze „voluntar“ patul lui, iar el să repare vechitura din magazie și să doarmă-n ea, ca posesor al celor mai puține kilograme dintre toți. Mi-am dat seama că fără Nea Ică aș fi fost mort și-ngropat încă din prima seară, nu și-ar fi bătut nimeni capul cu mine și-ar fi trebuit să dorm pe jos, în sacul de dormit. N-ar fi fost o catastrofă sau un first time, dar nici un început bun. Deocamdată, Rack era încă bosumflat pe mine și pe unchi-său, Nea Ică era bucuros că

venisem, iar Gloomy rămăsese într-o expectativă foarte chinuitoare pentru el, despre care nu știam încă nimic, dar aveam să aflu în cursul serii.

— Nici n-a venit și s-a luat de băutură! mârâie Rack, c-o privire piezișă.

Într-adevăr, aproape că terminasem cutia de Okocim. Nea Ică a umblat imediat la găleată:

— Că bine zici, nepoate! Uite că stăteam ca proștii pe uscat. Hai noroc, Mihai! Bine-ai venit, bă!

— Să trăiești, Nea Ică!

— Ia și tu, bă, îi zice lui Gloomy. Ia și tu, nepoate! către Rack. Am luat și d-aia germană.

— Ai luat... și focul cine-l aprinde?

— Eu nu beau, anunță Gloomy solemn.

— Îl aprind eu cu Mihai, dacă ție ți-e lene, râde Nea Ică și-mi face cu ochiul.

Rack mi-a aruncat privirea aia a lui („Scuipe pe sine!“) și a aprins focul în câteva zeci de secunde. E drept că avea totul pregătit la îndemână, dar vorba-i că lenea n-o suporta el la alții, darămite la sine! Lângă grătar avea și o oală mare, cu capac, cu carne în baiț. Se pregătiseră serios.

— Bea, bă, bea, îmi dă ghes Nea Ică, c-acuși vine Gabi cu țiganii ăia.

— Și?

— E mai frumos să bem noi între noi, mai o bere, mai două. Ei vin cu whisky și-o iau tare.

— Și?

— Vin de la furat, moldovene, de unde crezi că vin?! îmi zice Rack arțăgos. Eu de mult ți-am zis. Nimic nu-ți intră-n capul ăla! Vrei să te faci leț, ca anul trecut?

— Ce leț?!

— Așa zice el, pufnește Nea Ică. Mangă, rangă, clește, avioane, căpșună, muci, târâș!

— Sper că nu!

— Schimbă-te de haine, că miroși a curvă.

Mă dădusem cu deodorant de dimineață:

— Pe avion e cald, omul transpiră...

— Și scoate și țigările, dacă tot desfaci bagajul ăla. Lasă, că pe nepotul îl mai ajut eu.

— Bea sănătos, unchiule, că io-s tata grătarelor. Oi fi mata mare bucătar în bucătărie, da' una-i una și alta-i alta. Ciulamale, tocănițe, pilafuri, gulașuri, nu mă bag peste mata! Da' aici, eu.

— I-auzi, râde Nea Ică.

I-am lăsat și m-am dus să mă schimb, apoi la toaletă. Casa era exact la fel cu a lui Don Dănuț, dar mult mai puțin curată, altfel spus, mult mai murdară, cu excepția camerei noastre, unde era foarte curat. Numai patul lui Rack mirosea a umed și a putred, dar urma să se usuce încet-încet. Am desfăcut bagajul, am pus pe patul lui Gloomy unul din cartușele de țigări, două pe al lui Nea Ică, iar pe-al lui Ramon l-am păstrat. El nu-mi spusese nimic, dar mă gândisem eu că așa era bine. Aveam să aflu în yard. M-am întors la grătar:

— Da' Moș unde-i?

— La neagra, unde. Acolo-i place lui!

— De ce?

— Lasă, că știi tu de ce!

Îl zgândăream pe Rack doar așa, în joacă, doar știam prea bine unde-i Moș, că-mi spusese chiar el când mă chemase („Poți veni de duminică, să-ncepi treaba de luni, în locul

meu?“). Eram mulțumit că Rack nu luase-n tragic chestia cu patul, eram în același timp uimit, iar, de absoluta nesimțire a lui Moș: eu să vin cum oi ști și să dorm cum oi ști, nu era treaba lui. Treaba lui era să doarmă lăbărțat în patul cel dublu de la Diana, la etaj.

— Salut, Mihai.

— Salut, Moș.

Intrase prin casă fără ca noi să-l auzim, cum eram acolo hăhăind la grătar, cu berile-n nas. Până și Rack își desfăcuse una, în timp ce meșterea de zor, numai Gloomy stătea ca împăiat și se uita de la unul la altul:

— Ohoho, patroane, ai venit, vezi acolo în găleată! Ia ce-ți place, c-avem destule.

— Mulțumesc, Walter.

Cât a băut și Moș una, cât am mai băut eu două, a fost gata masa; jarul lui Rack fusese foarte bine potrivit. Am adus farfurii din bucătărie, am mâncat în picioare, la botul calului, că nu ne înduram să plecăm de la aer curat. Am lăsat cam jumătate de oală pentru Nea Găbiță și chiriașii lui, apoi Moș a anunțat că pleacă și eu am anunțat că-l conduc, „să mai vorbim una-alta“.

— Vasele le speli tu când te-ntorci! Eu am muncit destul pentru voi.

— Bine, mă, Rack. Nu mai fi așa rău!

— Să te ferească Dumnezeu, Moldo, să fiu eu rău cu tine! Problema mea e că-s prost de bun.

Atunci a prins glas și Gloomy:

— Hă, hă, hă, hă, prost de bun! E prost de bun! Da’ io nu sunt prost de bun, eu nu sunt prost deloc, așa este, Nea Ică?

— Așa e. Da.

Gloomy s-a uitat mândru la noi. Am ieșit cu Moș prin gangul ce ducea direct în stradă, ca să nu noroim casa cu bocancii, și-am luat-o spre Epping Forest. M-a pus la curent cu noutățile din yard, apoi am vorbit despre bani; erau întârzieri mari în plățile lui Bog, urma să fie greu, să am tensiuni în echipă, trebuia să fiu mult mai diplomat decât de obicei, iar după plecarea lui, el să fie vinovat de toate. Și să mă bazez mereu pe Nea Ică, dar în niciun caz să nu-i cer vreun împrumut. Ca, de altfel, nimănui altcuiva. Singurul, dar singurul cu care aș fi putut eventual avea o astfel de discuție era Fleur, dar chiar și-așa, inițiativa trebuia să vină de la el. De la împrumuturile neonorate la termen i se înrăiseră, de-a lungul timpului, oameni cu mult mai solizi sufletește ca ăștia („Să fii foarte atent“).

Când m-am întors, toată lumea era strânsă în bucătărie, claie peste grămadă, în nori de fum de țigară: Nea Ică, Nea Găbiță, Gloomy, doi chiriași pe care mi-i aminteam de data trecută, Sorin și Petrică, Doamna Mela, plus un om cu față de amărât, pe care am aflat că-l cheamă Tiță. Lipseau numai Rack, care se refugiase-n cameră din calea fumului de țigară, și prietena lui Sorin, Gina, care voma în baia de la etaj. Gloomy era în cu totul altă dispoziție, practic strălucea:

— Mihăiiiță!

M-am uitat interogativ la Nea Ică. Mi-a făcut semn că da, cu mine vorbește.

— Cu mine vorbești?

— Mihăiiiță!

— Ce e?

— Mihăiiiță!

Cât erau de făcuți cu whisky, Sorin și Petrică s-au oprit din vorbă și s-au uitat la el. Nea Găbiță a întrebat:

— Ce-i cu ăsta, domnu' Walter?

— Păi, eu de unde să știu? L-a apucat, așa.

— Pe tine te cheamă Mihăiță? m-a întrebat omul cu față de amărât.

— Mă cheamă Mihai, dar băieții îmi zic Moldo. Nu mă supăr, m-am obișnuit. Mihăiță nu mi-a zis nimeni, nu știu ce l-a apucat pe colegu'.

Gloomy s-a întors spre el:

— Tiiiță!

— Na, c-acum i-a cășunat pe tine, se-nveselește Sorin.

Gloomy s-a întors iar spre mine:

— Mihăiiiță!

— Mă duc în cameră, am zis. Ceva nu-i în regulă aici.

M-am lungit în pat și tocmai mă pregăteam să-l întreb pe Rack ce s-a întâmplat în lipsa mea de-a-nnebunit Gloomy, când:

— Mihăiiiță!

Nebunul intrase după mine în cameră, se așezase pe patul meu și-mi pusese mâna pe picior:

— Mihăiiiță!

— Ia, bă, mâna de pe mine, maniacule! Ce dracu' e cu tine, ești poponar?

— Nuuu! Nu, Mihăiiiță, eu vreau să-ți mulțumesc că mi-ai adus țigări!

— Dă banii pe ele și gata cu Mihăiță! O să mă ia-n pulă toți ăștia din casă dacă te mai aud mult cu mihăițăle-n gură, așa că potolește-te dracului!

— Mihăiiiță! Nu te supăra, Mihăiiiță!

— Dă-i, mă, banii ăia, zice Rack, mirat ca și mine, dar deloc furios, mai degrabă amuzat. Dă-i banii, că altfel zice că umbli să dai țeapă. Uite, Moldo, banii de la unchiu-meu, ți i-a lăsat pe pat. Sunt toți?

— Da, mulțumesc.

M-am uitat la Gloomy, să văd dac-a ieșit din transă, dacă se duce la bagajul lui de sub pat să scotocească după bani și să mi-i dea. Se uita de la unul la altul, de la mine la Rack, cu gura căscată. Apoi privirea i-a rămas la mine și toată fața i-a înflorit iar în imensul lui zâmbet duios, pe care-l vezi pe chipul fetițelor când se joacă cu păpușile:

— Mihăiiiță! Bine ai venit, Mihăiiiță! Tu o să lucrezi cu mine!

— Nu, tu o să lucrezi cu mine!

— Voi o să lucrați cu mine, punctează Rack. Dă-i banii ăia lui Moldo și lasă-ne puțin, c-avem de vorbit.

— Nu pot să stau și eu la vorbit?

— Nu.

Gloomy mi-a dat banii, s-a uitat trist la Rack, a ieșit, apoi a băgat iar capul pe ușă:

— Te aștept în bucătărie să vorbești și cu mine, Mihăiiiță!

M-am uitat la Rack. Nu era a bună.

— Rack, nu-i a bună.

— Văd și eu. Nu știu ce l-a apucat. O singură dată l-am mai văzut așa.

— Când?

— În țară, când lucram cu tata lui Moș, la niște plantări. Tot așa începuse, dom’ ingineeer în sus, dom’ ingineeer în jos, ziceai că-i nebun.

— Deci nu-i poponar?

— Nu e, dă-l dracu', e nănac la minte. Îl apucă așa, deodată, dragostea de câte-un om.

— Și cum îi trece?

— Eu de unde să știu?

— Păi, dragostea de dom' inginer cum i-a trecut?

— Nu i-a trecut. Cât am lucrat la plantările alea, se ținea după el ca muta după pulă.

— Și dom' inginer cum a scăpat de nebun?

— N-a scăpat, că mai văzuse el d-ăștia. L-a pus la muncă, l-a întărâtat că nu poate face normă dublă la zi. Da' prostul s-a pus la ambiție, a făcut trei norme în ziua aia, a muncit ca un dement; mie mi-a convenit, c-am plecat acasă mai devreme c-o zi. O zi liberă nu e puțin lucru, ce crezi tu!

— Poate că d-aia a tras și el tare, să se-ntoarcă acasă.

— Nu, că n-are la ce. Nu mai are pe nimeni, doar pe Mario, da' Mario cam fuge de el.

— De ce?

— Păi, dacă râd băieții de el c-are frate nănac?!

Soluția lui Mario nu era aplicabilă în cazul meu. Trebuia găsită o alta.

— Zici să-l las să se potolească de la sine?

— Ai altă idee?

N-aveam.

— Nu, n-am. Auzi, ăia o să mai bea mult?

— De ce, ți-e somn?

— M-a cam luat. Manelele astea mă omoară! De ce dracu' le dau așa tare?

— Așa le place lor. O să le dea și mai tare, o să se-mbete și-o să se culce. În două ore, maxim trei, totu-i gata, o să vezi.

Două ore! Maxim trei!

— Mai bine mă duc să mă plimb.

— Ai tu boala asta… du-te, da’ să auzi telefonul când te sun, zice Rack și-și deschide laptopul.

— Salutări la Iubi.

— Hai, pa.

M-am plimbat destul de mult prin cartier, ca să-l cunosc mai bine, deși era destul de simplu gândit, cu plan clar: stradă lungă, axială, cu străduțe perpendiculare pe ea, multe, asemănătoare. Magazinele și „viața comercială“ erau pe strada mare, pe Ordnance Road, în rest, numai case-tip. Într-o parte, Ordnance dădea în Hertford Road, în cealaltă, în Mollison Avenue și cam asta era tot; interesante ar fi putut fi, ca locuri, insula Enfield de pe râulețul Lea și Innova Science Park, de dincoace de râuleț. Abia mult mai târziu, spre primăvară, aveam să mă aventurez și mai departe, până la cârciuma The Plough, dincolo de mlaștini, dar pentru o primă seară mă plimbasem destul. Telefonul lui Rack m-a prins când eram deja pe drumul de întoarcere:

— Vii, boală?

— Au terminat?

— Da, s-au făcut rău de tot. A țipat Doamna Mela la ei, i-a suduit, acum s-au băgat în camere. Hai și tu, că dăm și noi stingerea aici, ne-a ajuns la toți.

— Cinci minute.

Lumina era deja stinsă când m-am strecurat înăuntru, dar n-am adormit imediat. Eram agitat.

— Scoală-n sus, boală!

Rack aprinsese lumina în tavan. Era dimineață, dar afară beznă s-o tai cu cuțitul.

— N-ai sforăit! Mă mir!

Rack râdea, era fericit. Avea un talent fantastic de-a se trezi binedispus, indiferent de oră.

— Cât e ceasul?

— Azi mergem mai devreme, să mai vorbim cu Moș în yard, să te predea pe gestiune, că pe urmă pleacă spre aeroport.

— Îl duci tu?

— E, eu! Se duce singur. Are zbor de la Stansted, o să ia autobuzul ăla cu care-ai venit tu. Și pe urmă trenul.

Mi-am regăsit aplombul și eram deja la al doilea ceai când a apărut și Nea Ică în bucătărie. Era morocănos, dar a fost gata în același timp cu noi. Rack a găsit răgaz să facă și câteva sendvișuri, iar eu am umplut un termos mic de ceai și unul mare de cafea, pentru băieți. Gloomy nu părea să mai fie în dispoziția mihăițiană, mă simțeam mult mai liniștit, dobitocul de mine.

Când ne-am urcat în van, am constatat că locul meu era în brațe la Gloomy. Pur și simplu. Rack șofa, Nea Ică stătea lângă el, aproape călare pe schimbător, iar Gloomy pe locul din stânga, lângă ușă. Ideea era că aveam de ales: fie mergeam eu pe jos până la yard (zi de zi!), fie Nea Ică mergea cu bicicleta, cum făcuse până să-i vină nepotul și să primească un van de la Ramon. Dar nici chiar Ramon nu-i putuse da un van cu șase locuri (adică cu cabină dublă, cu două banchete), pentru – teoretic! – doi oameni, adică pentru el și pentru Gloomy; și-așa existau destule mârâieli în yard, că erau unii care veneau cu trenul, pe banii lor. Cum puteam face și eu, dacă nu-mi convenea:

— Uite hal de team-leader!

— Poți să mă ții pe mine-n brațe, bă, dacă nu-ți convine, mormăie Nea Ică, prost-dispus.

— Păi, câte kile ai, Nea Ică?

— Vrei să-ncerci?

— Nu prea.

— Atunci taci și bucură-l p-ăsta cu curu', zice Nea Ică, și tușește adânc, de la țigări.

Am tăcut toți până în yard. Poarta era încuiată, doar o umbră lipea zidurile. Moș, bunînțeles. Am coborât din van și m-am dus către el, iar odată cu mine a coborât și Nea Ică, să fumeze. I-am povestit lui Moș tărășenia cu „Mihăiță“ și nu i-a plăcut deloc, l-a chemat pe Gloomy la raport.

— Da' cum să-i spun? Ce, nu-l cheamă Mihăiță?

— Nu-l cheamă niciun Mihăiță. Poți să-i spui Mihai sau Moldo sau Buzea, dar nu Mihăiță.

— Da' de ce?

— Pentru că el e team leaderul vostru și de el depind banii voștri. Fără team leader nu faceți niciun ban și veniți amândoi acasă, și tu, și Rack. Ia cheamă-l aici.

Rack a refuzat să se lase intimidat de Moș:

— Eu n-am nicio treabă cu ce-l apucă pe ăsta! Ce, nu muncesc eu pentru echipă de-mi sar ochii din cap? Dacă Moldo și Gloomy nu se-nțeleg, asta nu e vina mea! Trimiteți alți oameni din România și asta e! Mie mi-ați zis să vin la muncă, am venit. Acum să plec înapoi cu mâna goală și cu datorii pentru biletele de avion din cauza la „Mihăiță“?!

— Are dreptate, zic eu. Moș, dacă problema sunt eu, merg înapoi acasă și gata.

— Nu facem așa, zice Moș. Oameni la sol am destui în țară. Gloomy, hai să vorbim numai noi doi.

S-a deschis poarta, au început să vină vanurile unul după altul, am intrat în curte, m-am regăsit, am regăsit mirosul de yard, de motorină, de ploaie, de chipping, de loguri. Băieții mă recunoșteau rând pe rând, îi recunoșteam și eu pe ei, cu unii băteam palma, cu alții doar mă salutam pe nume, altora mă adresam doar cu „man“, că nu știam sau nu mai știam cum îi cheamă. Pe cei mai mulți însă îi știam: Andy. Lewis. Dale. Scott. Gavan. Garrett. Chris. Jonathan.

— Meehi!

Big iar a vrut să mă ia pe sus, m-am ferit râzând, n-a insistat, a început să turuie ca o moară neferecată, habar n-aveam ce zice:

— You're looking good, mister Big!

— Fatter!

— More mass, more power! You're not fatter but stronger, sir!

— Meehi! Get to the point! I hate arse-kissers!

— Boots, sir.

— No boots for arse-lickers, răcnește fericit Big. Hă, hă, hă, hă!

Era clar că avea de gând să mi-i dea, dar voia un pic de dramă:

— Who's gonna pay for your boots, Romanian? Hă, hă, hă, hă! No boots for Romanian arse-lickers!

— I pay for them, zice Moș.

— Moshe! My friend!

Necăjit că n-a avut parte de tot circul, Big l-a luat de umeri pe Moș și s-au dus spre magazie. Eu am rămas cu Ramon:

— Uite țigările.

— Hai mersi, ești valoare, da’ să știi că n-am bani la mine, ți-i dau mâine!

— Când poți. Ia zi, unde ne trimiți?

— Tocmai, că nu vă mai trimit nicăieri. Am uitat să-ți zic.

Nicăieri?!

— O să lucrați cu Mark anul ăsta. Ia cheamă-ți oamenii!

Rack și Gloomy s-au apropiat. Își făcuseră treaba, alimentaseră vanul și chipperul, urcaseră sculele, mă așteptau pe mine. Eu eram în ofsaid:

— Nu mai ești tu managerul nostru?

— Anul ăsta, nu. Bog zice că puteți lucra c-un manager britanic, că v-ați rodat destul. Mark!

— Hi, Ramon.

— Hi, Mark. This is Moshe’s crew. This is Meehi, their interpretor. The other boys can’t speak yet.

— Hi, Meehi!

— Hi, mister Mark.

— Just Mark, please. These fuckers here call me Mark the Bark, but for you and yours, Mark will do. Your first day?

— This year, yes.

— I’ll check inside for your jobs.

A dispărut înăuntru, dar n-a apărut cu joburile noastre, a apărut cu Bog. Neschimbat, cu același fes decolorat pe cap:

— Hi, Meehi! How are you?

— Just fine, sir. Nice to see you again!

— Good, good. Your climber, yes? Rack, yes?

— Yes, sir! zice și Rack, nu prea intimidat.

Avea el părerile lui.

— And you are? face Bog, de parcă nu știa cine-i Gloomy, protejatul lui.

— He’s our groundsman, sir! He’s a good worker. Very strong, very skilled!

— What’s your name, lad? I’ve seen you before. Never knew your name, though!

— His name is Giani, sir. The boys call him Gloomy, you know.

— Shut up, Meehi. What’s your name, lad?

Gloomy s-a uitat disperat la mine, apoi la Rack, apoi iar la mine. Bog ne ținea din priviri, nu puteam să-i suflăm, nici Ramon nu putea. Mark se mulțumea să-l studieze, curios.

— What’s your name? Name? zice Bog, cu răbdare.

Gloomy s-a înroșit ca racul, a deschis gura, apoi a închis-o. Nu prea avea aer.

— Name? Your name?

— Yes, mister Bog.

A fost rândul lui Bog să se-nroșească, măcar că mai puțin, mai discret. N-a apucat să explodeze, că m-am băgat eu, iute ca vântul și ca gândul; cumva, prevăzusem că asta s-ar fi putut întâmpla:

— I am sorry for my colleague, sir! I am very, very sorry, I can tell you he didn’t mean it! Please, sir, let me explain what is really this about…

Să explic, ce să mai explic, cu ce obraz să mai explic, că tot yardul râdea pe înfundate, cu nemernicul de Hoax în frunte (ăsta nu râdea pe înfundate!); l-am luat pur și simplu pe Bog de cot și am mers cu el spre birouri, cu Mark venind după noi, pufnind nemulțumit, ca să-i arate el șefului cât e de supărat pe incident, probabil. Înăuntru am dus muncă de convingere, că Gloomy e om simplu, că habar n-are de limbă, că a încercat și el să facă ce poate când a fost pus la zid cu proba de engleză și

că, dacă stăm să ne gândim, el însuși, Bog, este de vină, și nu o dată, de două ori: un om cu experiența lui de viață nu putea să nu știe cum e poreclit pe la spate, pentru că un șef nu e șef dacă nu știe inclusiv asta, iar în al doilea rând, nu trebuia să-l preseze pe Gloomy în condițiile în care văzuse clar că nu înțelegerea este punctul lui tare. Am dat mult din gură, admit, i-am tăiat vorba și lui Mark, când a încercat să spună și el ceva, și aș mai fi putut perora mult și bine dacă nu m-ar fi oprit Bog:

— Of course I knew. Fuckers. They have no respect. I give them jobs, they give me shit!

— Sir, you have my word…

— Shut up, Meehi. You don't know anything! This idiot calls me „bog" to my face and you explain what happened! Get out.

— Sir…

— Get out!

— Are we fired, sir?

Bog s-a uitat lung la mine, ba chiar a zâmbit:

— No, you're not. Mark, give them some jobs, please.

— Thank you, sir!

— Get him out of my sight.

Am ieșit, mi-am căutat echipa, ia-i de unde nu-s. Ramon mi-a făcut semn c-au ieșit cu vanul din yard, că s-or fi prins și ei că era groasă; într-adevăr, i-am zărit în capătul străzii, le-am făcut semn să m-aștepte, Rack mi-a făcut și el din faruri că m-a văzut, m-am întors în yard după joburi și după bocanci. Moș avea în jurul lui un grup de români care-i dădea raportul despre isprava genialului meu groundsman (atunci mi-am dat seama cât de urât era Gloomy în yard, câți dușmani își făcuse cu glumele lui de țoapă), iar Ramon traducea vesel pentru Big.

Am luat de la el cutia cu bocancii, nu i-am mai răspuns la glume, doar i-am făcut semn din cap („Aoleo!“), am luat joburile de la Mark, fără să mă uit la ele, apoi am ieșit din yard împreună cu Moș. Urma să-l luăm cu noi până la tren, ca să nu mai dea bani și pe autobuz, apoi noi ne continuam drumul spre muncă, el spre aeroport. Eram foarte înghesuiți, că aveam și bagajul lui în cabina cea mică, iar eu tot pe genunchii lui Gloomy stăteam:

— Era supărat?

— Cine?

— Bog, cine! zice Rack.

— Tu ce crezi?

— Scuipe pe sine!

— Bine că ne mai ține.

Gloomy, săracul, tăcea ca un pește. Nici de respirat nu cred că mai respira.

— Și, de fapt, ce-a zis, mă? Ce mare căcat a zis? Că așa-i zic toți!

— Da, da’ nu-i zic în față!

— Și el de unde era să știe?

— Acum, asta e. Lasă, că putea fi mai rău, dacă i se punea moșului pata.

Rack a condus o vreme în tăcere, până aproape de locul unde urma să-l lase pe Moș:

— Auzi, Moldo.

— Mmm.

— Da’ ce înseamnă „bog“, de fapt? Bine, că de bine nu e, asta-nțeleg. Da’ concret, la o adică?

— Budă.

— Budă?!

— Budă, toaletă, veceu, privată. Căcăstoare! Eu așa știu. Ce, mai înseamnă și altceva? Moș?

— Da, mai înseamnă.

Moș a coborât din van, ne-a strâns mâna la fiecare, ne-a urat noroc, să fim atenți, că am văzut ce-a pățit Mario în 2014, arboristica-i lucrul dracului, să fim uniți și să nu ne certăm, să nu bem mult și s-avem grijă de bani, că banii-s scumpi. Apoi a plecat spre gară, iar noi spre Tamisa.

Southwark

Degeaba călcasem eu centrul Londrei în cruciș și-n curmeziș, că tot nu eram bun de nimic: știam să mă orientez doar ca pieton, dar habar n-aveam să dau indicații din postura de copilot. Degeaba îl copilotase Rack pe Moș, că-l copilotase doar câteva zile, poate câteva zeci de zile, iar Moș învățase ce-nvățase în aproape 15 ani. Degeaba băgasem adresa în GPS (căreia deja îi spuneam și noi „tomtom“, la fel ca toată lumea de-acolo), că ne-am încurcat pe sensurile unice ale centrului și desigur că asta n-a fost de ajuns, am reușit cu mare dibăcie să evităm zona (de fapt, „Zona“), ceea ce ne-a aruncat în cu totul alte străzi și rute decât cele pe care ni le indica tomtomul (el de unde să știe?!), așa că trebuia să-l resetăm iar și iar și iar și iar, totul degenerând în mici lupte corp la corp între mine, Rack și tomtom, fiecare acuzându-l pe celălalt ba de degenerescență mintală cronică pe fond de etilism ereditar („moldovean idiot“), ba de necrofilie în grup („lua-i-ai morții-n pulă lu' ăla care ți-a dat permisul“); vanul nostru valsa pe străduțele din Whitechapel de parcă era o curvă ieșită-n treabă (ne rătăciserăm între timp). Disperat, Rack a călcat-o bărbătește și-a intrat pe-o stradă marcată cu semnul ©, alb pe fond roșu, așteptându-ne ca primul polițist să ne oprească și să ne taie capul. Nu ne-a oprit nimeni, nu ni s-a-ntâmplat,

evident, nimic. „Zona“, care de fapt se cheamă CCZ, Congestion Charge Zone, însemna chiar nimic pentru noi, muncitorii, doar că Bog trebuia să plătească o mică sumă (charge) dacă vanul nostru trecea p-acolo; rolul meu era să tac din gură, să las tomtomul în pace, să-l las pe Rack în pace să-și vadă de volan, să pun mâna pe telefon și să sun la office, să anunț c-am trecut prin zonă în ziua aia, la ora cutare, și cei de la office plăteau imediat la primărie. Doar că eu habar n-aveam atunci care mi-e rolul. Munca de pe canal nu mă pregătise pentru finețurile celei din oraș, iar eu eram iar ca un nou-născut. Ba chiar ca doi nou-născuți, că-l aveam și pe Gloomy pe cap:

— Oaaa!

După lupte seculare, Rack reușise să ne scoată din păienjenișul de străduțe și să ne treacă râul pe Tower Bridge. Gloomy coborâse geamul pe partea lui, pe stânga, și se uita cu ochi măriți. Bine, și traficul înainta cu viteza melcului.

— Ce de lume!

Într-adevăr, podul gemea de turiști. Nebunia selfie stickului era cumva la început, în orice caz, pentru Gloomy era:

— Oare ce-or face cu alea?

— Se filmează, explică Rack, sorbind din capacul termosului.

— De ce?

— Ca să țină minte c-au fost.

— Altfel uită?

Rack a pufnit în râs:

— Nu uită, mă, da’ așa ține omul minte mai bine. Și arată și la altul, să nu moară prost.

— La cine arată?

— La vreun vecin, la vreo gagică, eu știu?

— Dar îs mai mult fete cu d-astea…

— Ele au mintea mai scurtă.

A fost rândul meu să pufnesc în râs:

— Când explici tu ceva, Rack…

— Tu încă mai deschizi pliscul, Moldo? Nu ți-i oarecum? Habar n-ai de Londra și ziceai că știi! M-am lămurit eu ce știi, că nimic nu știi… pe unde pierdeai vremea când ne vrăjeai că te plimbi pe-aici, ia zi?

— Eu?

— Nu, Sfânta Paraschiva.

— N-am memoria rutelor!

— Nici proastele-astea!

Edificat, Gloomy a ridicat geamul și-a cerut și el cafea. Se lămurise ce era cu selfie stickurile, totul era acum clar ca lumina zilei din capul lui. N-a mai cerut niciun fel de explicații.

M-am concentrat cât am putut la drum, după ce-am trecut dincolo, în Southwark, dar succesul s-a lăsat așteptat, în sensul că n-am găsit nimic la primul job. Pentru că n-am găsit primul job, îmi amintesc perfect: „Elizabeth Estate“, urmat de un postcode. E adevărat, aveam o hartă, un print de pe Google Maps, pe care cineva, poate Mark, poate tree officerul, ne însemnase cu pixul niște cerculețe pe spațiul verde de lângă un bloc, iar culmea a fost c-am găsit blocul, dar nu și „verdele“ unde ar fi trebuit să fie copăceii noștri (erau niște arbuști spinoși, nu-mi mai amintesc acum numele lor; oricum, erau din neamul lui *Robinia*). Am bătut pe la uși, am dat până la urmă de cineva care îl știa pe managerul de proprietate (dar nu știa cum îl cheamă), am dat și de ăla după vreo oră, i-am

arătat harta, a zis că da, au existat niște reclamații de la locatari în legătură cu respectivii pomișori, dar că afacerea n-a trecut pe la el, locatarii s-au adresat direct consiliului, iar de la consiliu s-o fi vorbit direct cu tree officerul, el mai mult nu știa. L-am întrebat ce să fac (nerod eram pe vremea aia!). S-a muncit cu gândul, apoi mi-a sugerat că aș putea să aștept până vine lumea de la muncă și să-i iau om cu om pe cei care intră în clădire, până-l dibăcesc pe ăla certat cu spinii copăceilor. M-am uitat la el, un un pic lunguț, dar i-am mulțumit, c-așa-i frumos, i-am urcat pe băieți în cabina vanului și i-am dat bătaie spre următorul job. N-aș putea să spun ce oră era, dar, din punctul nostru de vedere, de muncitori în acord, era foarte târziu. Și nu făcuserăm niciun ban. Iar ziua începuse cum începuse.

— Ce job e mai aproape?

— Stai să văd… uite, Walworth.

— E departe?

— Dacă-ți zic! E aproape rău. Strada se cheamă Merrow. Merrow Street, uite-aici. Dă tomtomul, să bag căutare.

— Bagă și postcodul. Sper că-l ai!

— Avem.

Am găsit extraordinar de ușor Merrow Street, iar veștile bune cu care l-am lovit pe Rack de-abia începuseră:

— Fii atent, că și celelalte joburi sunt tot pe-aici!

— Care?

— Păi, Mark ne-a dat un teanc, azi-dimineață. Uite: Wooler Street, Trafalgar Street, Portland, Dawes, Congreve, Chatham, East… toate-s grupate. Rack, te-am făcut om!

— Mai departe.

— Platani. De pollardat. Atât.

— Peste tot?

— Da.

— La cât?

— 128 de lire bucata, ăi bătrâni, 99 de lire, tineretul.

— Aici sunt bani, moldovene! Aici sunt bani. Bani! Gata cu joaca, cu sunatul pe la uși, cu tranca-fleanca cu toți proștii de briți drogați; scuipe pe sine! Avem de făcut bani.

— Eu când zic...?!

A parcat Rack vanul pe strada Merrow, apoi a început ziua de muncă. Cu sunat pe la uși. De fapt, nu: cu găsit platanii „noștri“, ceea ce-a durat câteva minute, nu mai mult (confruntam job orderul cu numărul casei, apoi ne uitam dacă se potrivea cu platanul din fața ei. Se potrivea totdeauna, tree officerii își știau meseria), numai că, la ora aia, toată lumea plecase la muncă. Cu mașina proprie și personală parcată în fața casei, sub platani; evident, fiind vorba de un borough central (inner) ca Southwarkul, locurile de parcare valorau greutatea lor în aur, așa că-n locul fiecărei mașini cu care proprietarul plecase la muncă era altă mașină, cu care altcineva venise la muncă. Am sunat pe la uși până mi-au amorțit arătătoarele și tot degeaba: ba nu era nimeni acasă, ba cel care era acasă (proprietarul sau chiriașul) îmi spunea că aia nu-i mașina lui, ba cea care era acasă (doamna de la curățenie) mă anunța în spaniolă că ea nu știe englezește. A fost o zi de mare efort fizic, în care n-am făcut aproape nimic (două-trei sute de lire, nici nu vreau să-mi aduc aminte), dar era să-i spargem parbrizul unei proaste, eventual și capul.

— Bă, Moldo!

— Gata, mă, am văzut-o, fir-ar ea a dracului!

— Ai văzut-o! Dădusem drumul la cracă și-am prins-o cu cealaltă mână! Dac-o omoram pe vaca asta, o plăteai tu?

— Lasă, mă, Rack, bine că nu s-a-ntâmplat!

— Nu s-a-ntâmplat! Nu s-a-ntâmplat pentru că eu trebuie să am ochi și-n gaura curului, că tu nu ești în stare să fii atent!

— Gata, sunt atent.

După ce că de-abia reușiserăm să găsim un platan pe care să-l putem pollarda fără riscuri, o șoferiță deșteaptă a vrut să treacă exact pe sub el, după ce eu îi făcusem semn să nu treacă. Ea dăduse din cap că da, a înțeles, apoi mă întorsesem cu spatele la mașina ei, să fiu cu ochii pe Rack, să prind cu grebla orice cracă pe care-o dădea el de sus și care-ar fi putut cădea aiurea, pieziș, spre celelalte mașini parcate pe stradă. Între timp, proasta mă ocolise prin spate și accelerase, trecând pe lângă mine și pe sub craca în cădere ce i-ar fi venit exact în parbriz, dacă n-ar fi prins-o Rack în ultima clipă, c-un instinct de zile mari (după ce tăia, el se uita unde aruncă, apoi arunca, apoi se apuca iar de tăiat). Era foarte furios pe mine:

— Lasă-l pe Gloomy acolo și treci tu în locul lui!

— Păi, nu-i tot aia?

— Acum.

M-am dus, am făcut schimb cu Gloomy, deși nu vedeam absolut nicio diferență: el bloca un capăt al străzii, eu pe cel opus. Erau șanse egale ca proastele să intre pe stradă dintr-o parte sau din alta, dar, când Rack se supăra, n-aveam niciun chef să nu-l ascult, că de fapt din munca lui făcea echipa bani. Mai ales în condițiile astea de oraș, în care și groundsmanul, și helperul cam stăteau degeaba, în cea mai mare parte a timpului. Doar când Rack a coborât ne-am apucat să chippuim crăcile pollardate, ceea ce mergea totdeauna repede și bine,

pentru că platanul are ramuri lungi și drepte. Era iarnă, erau desfrunzite, o joacă. La început. Treaba s-a încurcat abia mai târziu.

— Gata!

— Ce gata?

— Gata pentru azi. E clar că nu mai găsim niciun copac liber, fără mașină sub el, așa că trecem la pus anunțuri.

— Ce anunțuri?

— Anunțuri pentru locatari, să-și mute mașinile, începând de mâine. Hai, nu sta!

— Păi, ce să fac?

— Ce să faci! Ia o mănușă veche, moaie-o în benzină, șterge textele vechi de pe anunțurile astea galbene, scrie cu markerul text proaspăt, mergi în lungul străzilor și leagă-le de copaci, cu fața la stradă! Te-ajută și Gloomy, că el știe, a mai făcut asta cu Moș. Eu mut mașina.

Am umplut străzile de anunțuri („Tomorrow, 8 a.m. – 13 p.m., treework, please remove your car"), apoi ne-am întors la van, unde Rack vorbea la telefon cu Iubi. Mi-a întins un teanc de foi:

— Ce-i cu astea?

— Îți arăt eu, zice Gloomy.

Am mers iarăși pe străzile abia „umplute" și am pus foile de hârtie sub ștergătoarele mașinilor, pe parbriz, cum se pun amenzile:

— Hei, ce prost îs! zice Rack, în timp ce stăteam în trafic, pe drumul de întoarcere.

— De ce?

— Păi, ăștia oricum nu locuiesc acolo, pe străzile alea. Anunțurile de pe copaci sunt bune, dar alea de pe parbrize le-

am pus degeaba. Ar fi trebuit să le punem proprietarilor… mâine așa facem. Și venim devreme. La șapte jumate suntem aici, la opt fără opt secunde pornim chipperul. Îi sculăm din morți! La opt fix încep să tai. Aici sunt bani, azi am făcut pula, dar de mâine schimbăm foaia. Pomană joburile astea de la Mark, pomană!

Următoarele două săptămâni au trecut repede. „Pomana“ lui Mark the Bark îmi dăduse crampe musculare, la început, din cauza muncii la chipper („Mai repede, moldovene, vreau să văd mișcare la sol!“), după ce Rack constatase că Gloomy e mult mai eficient ca mine la dirijatul traficului auto, poate și datorită staturii, poate și datorită faptului că nu înțelegea ce-i spuneau șoferii și rămânea acolo, în mijlocul drumului, ca o statuie sovietică, cu casca pe cap, cu vizorul ridicat, cu mănușile murdare, era impunător. Nu stătea la discuții, arăta doar în sus, spre platanul unde lucra Rack, și făcea din gură „vrum-vrum!“, ceea ce avea întotdeauna efect, oamenii-și opreau mașinile și se uitau în sus, prin parbriz, c-o mare sforțare, până vedeau despre ce e vorba și atunci dădeau din cap, înțelegători, aprobativi, cumva recunoscători; atunci mi-am dat seama că un șofer n-are nicio șansă de-a vedea ce se petrece sus, într-un copac pe sub care trece cu mașina. Pur și simplu poziția nu-i permite. Gloomy era bun, da. Era suficient să-l oprească pe unul și să-l facă să priceapă ce lucrare se face, că șoferul aștepta apoi cuminte să se elibereze strada și să poată trece, fără să claxoneze și fără să facă scandal, iar în spatele lui se aduna o coadă la fel de disciplinată. „Se vede ce înseamnă urbanizarea de zeci de generații“, mă gândeam eu, în timp ce mă repezeam cu măturoiul spre mormanul de crăci de pe carosabil, pe care-l împingeam fulgerător spre chipper,

spre bunul meu tovarăș chipperul. Odată strada astfel „eliberată“, Gloomy făcea un gest imperial, invitând șoferii să treacă, apoi își aprindea o țigară, ca după muncă. Eu tocam. Rack tăia. Gloomy fuma.

Aceasta este o relatare foarte meschină și incompletă a muncii de pollardare a platanilor din Southwark, pentru că Gloomy mai făcea și altceva în afară de fumat și de dirijarea traficului: glumea. După primele zile, când a observat că eu nu zic nimic (încă încercam să înțeleg chestia cu „Mihăiță“ și pândeam să observ semne că Gloomy ar fi homosexual), a prins glas, din zi în zi. Poate îi fusese frică să nu cumva să râd de el, nu știu; dar, văzând că tac ca pământul (bine, vorbeam, dar nu mă adresam lui), a început s-o facă pe ăla glumețul. „Doarme?“, asta era una dintre glume, cu sensul (foarte adânc, inițial mi-a scăpat) „La ce te gândești sau nu te gândești la nimic, cum cred eu?“; complicat, dar altele erau și mai grele: „Poeții e drăcoși!“ (râs de unul singur, înfundat, sacadat, minute în șir). Mi-a luat mai multe zile să înțeleg sensul acestei glume, iar în cele din urmă, în disperare de cauză (nu reușeam să-i dau de cap), am apelat la Rack: „Adică el vrea să zică de tine, Moldo, că ești poet și că el nu dă doi bani pe poeți, dar că, pe de altă parte, nici nu-i este limpede cu ce se ocupă ei“. L-am întrebat de ce credea Gloomy că eram poet: „Te-a văzut duminicile scriind textele de revistă și de-aia“. O altă glumă bună era să-mi tragă o palmă peste cască, din spate, atunci când lucram la chipper. Dar cea mai bună glumă dintre toate a fost când mi-a băgat degetu-n cur.

Se pare că poziția „aplecat“ îl stimula extraordinar de mult pe Gloomy sau cel puțin așa s-a exprimat, în apărarea lui („De câte ori nu puteam să-l fac pe Moldo, hă-hă! Da’ n-am vrut“),

iar eu n-aveam cum să evit această poziție când lucram la sol: după ce adunam un morman de crăci, fie că le adunam cu măturoiul, fie cu picioarele, fie cu grebla, trebuia să mă aplec, să le ridic și să le duc la chipper. Idiotul a răbdat cât a răbdat, dar într-o zi nu s-a mai abținut: eram cu fundu-n sus, cu capu-n jos, cu mormanu-n brațe, dar n-am apucat să-l ridic și să mă ridic, c-am simțit cum eram aproape tras în țeapă, pe la spate, de un deget mijlociu foarte pofticios și foarte hotărât; se spune că există o chestie medicală numită „tușeu rectal“, dar aia-i caca-maca față de gluma unui glumeț ca Gloomy, care te ia absolut pe nepregătite. Reacția mea a fost total necontrolată, am zvâcnit aiurea pe direcția „înainte și în jos“, am dat cu mecla de asfalt, casca mi-a sărit din cap cât colo și-a nimerit sub roțile din spate ale unei dubițe care trecea pe stradă, pe sub platanul lui Rack. Șoferul a oprit, a coborât, mi-a scos casca de dedesubt (nu se spărsese), a vrut să mă ajute să mă ridic, l-am refuzat mârâind, m-am ridicat singur, mi-am șters sângele care-mi curgea din nas, neoprindu-mă din pizduirea lui Gloomy nici măcar ca să inspir. Rack a coborât cu mare viteză (era, oricum, aproape gata cu platanul ăla) și l-a oprit în ultima clipă pe idiotul care sărise să mă bată pe motiv că-l înjur de „mămica“. Acuma, necazul era că Rack nu văzuse de sus toată desfășurarea acțiunii, mă auzise pe mine răcnind de spaimă și-n clipa următoare, când s-a uitat în jos, m-a văzut întins pe asfalt, făcând pe broasca, și dubița care frâna. Singura explicație pe care am scos-o de la Gloomy (inițial, Rack singur, apoi, după ce m-am calmat, amândoi) a fost că „Am glumit!“. Munca pe ziua aia oricum se terminase, nici eu și nici Rack nu mai eram dispuși să lucrăm, am plecat acasă. Făcuserăm bani buni până atunci și aveam să mai facem, da,

dar ceea ce nu știam, nici unul, nici altul, era că Gloomy nu terminase cu gluma.

A reluat-o în aceeași seară. A povestit tuturor oamenilor de la cazare, lui Sorin, lui Petrică, lui Tiță, lui Nea Găbiță și oricui s-a mai nimerit prin bucătărie, cum l-a „speriat“ el pe Moldo și cum Moldo „era să se cace pe el de frică“. N-a râs nimeni. Poate părea laudă de sine ce povestesc acum, dar e adevărul adevărat, asta-mi este crucea: oamenii mă respectau suplimentar din cauza textelor de revistă. Ca și în 2014, stăteau ciotcă în diminețile de duminică, să vadă cum scriam textul, cum lua formă articolul sub ochii lor, cum mă gândeam, cum așezam cuvintele în Word, cum mă răzgândeam și ștergeam, cum refăceam, cum citeam cu voce tare (mormăită) să aud cum sună și cum punctam cu „da, da, da“-uri când îmi plăcea forma finală; dar cel mai mult le plăcea când le ceream părerea (teoretic, mă adresam lui Nea Ică, dar în fapt întrebările erau pentru toți și ei știau asta) și mai ales când articolul apărea și pe site-ul revistei (pe vremea aia și articolele mele erau urcate pe site, nu doar ale lui Grig) și ei explicau altora, care nu fuseseră de față la scrierea lui: „Acolo eram, să moară mama, când îl scria moldoveanu’! Sub ochii mei l-a scris, pe ce-am mai scump dacă te mint! Se încurcase pe la sfârșit, dar l-am învățat eu și-acum ia uite aici – asta de la mine e!“. Nu zic că cei de la cazare, de la Nea Găbiță, n-aveau păcatele lor de gastarbeiteri, dar cât timp munceam ca ei, beam bere cu ei (dar nu dintr-a lor, „produsă“, și nu cumpărată), mâncam cu ei, găteam și spălam vasele la fel ca toți, nu m-au exclus câtuși de puțin. Eram doar exotic cu articolele mele, dar atât. Nu eram „dușman“, ca dușmanii din manele. Aici s-a păcălit Gloomy.

Am mâncat în tăcere din pilaful cu ciuperci al lui Nea Ică (era post) și tăcerea noastră mai rău l-a îndârjit pe Gloomy, care se simțea nedreptățit: adică eu l-am înjurat și tot eu fac pe supăratul?! Pentr-o glumă? Și toată lumea ține cu mine? Dar Gloomy își clocea un plan, o demonstrație irefutabilă care avea să arate tuturor că el are dreptate. Am pus vasele noastre în chiuvetă (era rândul meu la vase) și m-am apucat să le spăl, temeinic, cum făceam de fiecare dată (farfuriile și tacâmurile erau comune, aceleași pentru toți locatarii, și mai apăreau discuții dacă nu erau bine spălate și limpezite); eram aplecat pe chiuvetă, da, dar nu cine știe ce, mai mult din umeri. Gloomy s-a făcut că trece spre cameră și mi-a înfipt un deget răzbunător în cur, la fel de tare, poate și mai tare decât la muncă:

— Ați văzut cum s-a speriat? Ați văzut, ăhă, hă, hă?

Într-adevăr, mă „speriasem“: sărisem în sus de surprindere, vreo zece centimetri, cred, iar vasul pe care îl aveam în mâini, farfuria preferată a lui Nea Ică (albastră, de porțelan ceva mai subțire), îmi zburase direct în perete, apoi zob, pe podea:

— Futu-ți morții mă-tii de handicapatu' dracu'!

L-au placat toți pe Gloomy, în spațiul ăla limitat, înghesuit, al bucătăriei, pentru că altfel m-ar fi zdrobit în pumni. Sau poate nu, de atunci mă tot întreb: el își cunoștea prea bine forța și s-a ferit mereu, cel puțin cât am lucrat noi cu el, să lovească pe cineva. Mă gândesc că poate n-ar fi dat, poate s-ar fi mulțumit să mă zgâlțâie puțin. N-am de unde să știu. Nea Ică și Nea Găbiță îl țineau bine, băieții se interpuseseră între mine și el, dar Gloomy n-a avut decât o fracțiune de secundă de avânt, apoi s-a mulțumit să remarce:

— Nu-mi pun eu mintea cu tine…

Consiliul care a urmat scenei ăsteia penibile s-a încheiat cu avertisment pentru Gloomy, doar cu avertisment, adică, dacă recidivează cu glumele, își caută altă cazare. Nea Găbiță a fost ferm: la el în casă nu se umblă la găoz. Poate să facă oricine ce vrea, el n-a zis niciodată nimănui „dă-te mai încolo“, știe unde să-i ducă pe „băieții“ la femei, când e cazul, da’ fără chestii d-astea, c-aici nu facem pe recuperatorii și pe pârnăiașii. A, cui nu-i place, nicio supărare, ușa-i acolo. Nea Ică, pe de altă parte, a cerut „despăgubiri morale“ pentru farfuria lui, că era a lui, adusă din România, nu făcuse parte din vesela pusă la dispoziție de Nea Găbiță, așa că Gloomy a fost nevoit să scuipe zece lire (Nea Ică ceruse douăzeci, dar a fost convins de „consiliu“ să-și reducă pretențiile). La întrebarea lor, eu am mârâit că n-am nicio pretenție (ce puteam să zic?), doar să-și ceară Gloomy scuze, ceea ce el a și făcut, fără niciun chef. Nea Găbiță ne-a pus să ne dăm mâna, am făcut și asta, remarcând totuși că Gloomy nu s-a uitat în ochii mei. Am pus-o pe seama faptului că el oricum nu privea pe nimeni în ochi.

Așa că-n următoarea zi, când lucram pe Willow Walk (n-am uitat, cum aș fi putut să uit?), Gloomy mi-a băgat iar degetul în cur. Eram cu partea de sus a corpului, cu capul și cu trunchiul, afundat în cuva chipperului, încercam cu disperare să deblochez valțurile care prinseseră prost o bucată de lemn și se depărtaseră, mergând în gol (nu mai tocau). Zbang, deget în cur! A fost cât pe ce să-mi prind mâna stângă între valțuri; dacă s-ar fi întâmplat, rămâneam fără trei sau patru degete, în varianta fericită, sau fără antebraț, în cea mai puțin fericită. Că am dat și cu creștetul de cuvă, arcuindu-mi capul spre spate, asta am și uitat: vina mea, că nu purtam casca. Mă

speriasem rău. Da, de data asta, da. Gloomy reușise. Asta înseamnă o glumă cu adevărat izbutită!

M-am extras din cuvă, calm, fără vocalize, l-am ocolit pe Gloomy, care se proțăpise rânjind, m-am dus la cabina vanului, mi-am luat de acolo rucsăcelul în care aveam mâncarea, termosul cu ceai, portofelul și telefonul și-am plecat fără o vorbă. Rack a strigat după mine din copac, dar l-am lăsat să strige. O terminasem cu ei. Cu amândoi, chiar dacă Rack n-avea nicio vină, dar, pe de altă parte, nici eu nu aveam; era haios să-mi bage un amărât din Valea Țâții degetele-n cur, nu zic, dar parcă și mai haios era să păstrez ambele mâini cu care venisem pe lume. Era o alegere simplă.

Nu știam exact unde era o stație de metrou, dar am mers la inspirație și-am dat peste Elephant & Castle, pe care o cunoșteam din plimbările mele, așa că mi-a fost clar că ajung pe Tysoe Avenue cu mult înaintea lor, oricum ar fi, ceea ce s-a și petrecut întocmai; era numai Doamna Mela acasă, mi-a deschis foarte mirată, i-am explicat că am o problemă de natură personală, mi-am strâns toate lucrurile în rucsacul mare, m-am schimbat în haine de oraș și-am plecat spre Diana. Eram foarte calm. Nu știu de ce. Nici până azi nu pot să explic cum de eram eu convins că la Diana e liber și că acolo nu s-a mutat niciun chiriaș. Nu numai atât, dar Diana era acasă:

— Who’s this?

— Meehi.

— Meehi?

— Moshe’s cousin, ma’am.

— Oh, yes. Come in, Meehi.

Mi-a deschis, am urmat-o spre bucătărie; ciudat, dar nu m-a ținut în ușă să mă-ntrebe ce vreau. S-a așezat pe un scaun, eu am rămas în picioare.

— Please sit, Meehi.

— Thank you, ma'am, I'd rather stand. I need accommodation. Do you have a spare room?

— You need accommodation.

— Yes.

— You need accommodation!

— Yes, ma'am.

— What happened, Meehi?

— I am sorry, ma'am. I don't understand your question.

— Yes, you do. What happened? Sit down.

M-am așezat pe-un scaun de lângă masă. Ea s-a ridicat de pe scaunul de lângă aragaz:

— Would you like a cup of tea?

— I'm afraid I would.

Diana a râs și s-a apucat de treabă, iar eu m-am apucat de povestit. Am vărsat tot din mine, ca la poliție, ca la popă, ca la psihiatru. Cred că aș fi putut părea puțin nebun, să nu fi fost bariera de limbă, care mă silea să fac pauze, să-mi caut cuvintele, să înlocuiesc ceea ce voiam să spun cu exprimări mai simple, pe care eram ceva mai sigur. Oricum, am vorbit întruna, maniacal, ca o țărancă; așa vorbeau țărăncile pe care mi le aminteam din copilărie când erau bătute de bărbați sau alungate de acasă de copii și veneau la bunică-mea, la Muma, să se descarce, că Muma avea nume bun în sat, ca fiică de primar și nepoată de preot. Pe de altă parte, eu nu eram vreo țărancă, iar Diana nu era vreo mumă.

Atunci a sunat Moș. Am văzut cine sună, dar nu i-am răspuns. Cumva, simțeam că și el e-ntr-un fel vinovat de toate astea, ca și Rack, ca și Nea Ică, ca și Bog, ca și Molly, ca și chipperul meu, ca și pilele cu care ascuțeam lanțurile de la drujbe, ca și Doru Bușcu, ca și tenura lui Pukă, ca și mirosul de motorină, rumeguș și ploaie din yard. Era un complot galactic, dar eu ieșisem din mrejele lui.

Sigur, din mreje nu ieși niciodată. Moș a sunat la Diana:

— Moshe?

Îi înflorise toată fața când i-a auzit vocea. Oarbă, oarbă, dar să-i zâmbească lui Moș cu glasul știa! Nu a vorbit mult cu el, însă nici foarte puțin, iar în cele din urmă mi-a întins telefonul ei:

— Talk to him, Meehi. Please!

Pe scurt, Moș „își asuma răspunderea“ pentru toată afacerea și promitea că va găsi el o soluție. Ca să-mi arate că vorbește serios, era dispus să acopere el costurile șederii mele la Diana, pe termen de maxim două săptămâni (dar el „spera“ că va fi vorba doar de o săptămână), timp în care se va gândi foarte atent la o soluție durabilă, astfel încât promisiunea lui către Bog (că-i pune la dispoziție o echipă solidă pentru zorul de dinainte de desprimăvărare) să fie ținută, laolaltă cu promisiunea către noi (că ne-ntoarcem din Londra cu două mii de lire de căciulă, bani curați). Că să nu iau nicio decizie gravă cât sunt nervos. Că foarte bine că m-am dus la Diana. Că ne-am înțeles, Mihai? Că să i-o dau înapoi la telefon.

Diana îmi turnase ceaiul în ceașcă și-mi lăsase laptele la îndemână, iar ea s-a dus să vorbească în cealaltă cameră, în sufragerie, cum ar veni (casa era micuță, la parter erau doar

trei camere, cu tot cu baia). A vorbit mult, eu am băut două cești de ceai. Era foarte bun.

— Meehi.

— Yes, ma'am.

— Sit down, sit down.

M-am executat.

— You can stay here for a while.

— Thank you!

— It's on Moshe's bill. But!

— Yes, ma'am?

— No drinking here, inside, I mean. No messing about, no long visits.

— Yes, ma'am. I understand. I agree.

— And I want you to help me.

— What kind of help?

— Shopping.

— That's easy, ma'am. Shopping is OK, I can do it.

— And please behave. If not for my sake, then for Moshe's.

— Yes, ma'am. I will. Thank you again.

— You can go and unpack now.

Aș minți dac-aș spune c-a fost o săptămână rea, că n-a fost; dar nici bună: ciudată. Scăpasem de drumul până la yard în poală la Gloomy, dar nu scăpasem de Gloomy; scăpasem de glumele lui Gloomy, dar scăpasem și de răsfățul culinar al lui Nea Ică; scăpasem de degete-n cur, dar scăpasem și de berea de seară, cu Rack, cu Petrică, cu Sorin, cu Nea Ică (Tiță n-avea voie să bea, că era alcoolic, iar Nea Găbiță se abținea, că avea un caracter foarte violent, pe care și-l controla cu disperare). Rack dormea mai bine acum, că dormea în patul meu (al lui se tot dărâmase, treptat-treptat, oricât de grijuliu era cu el, c-

aproape nici nu mai respira în somn), dar se trezea și mai de dimineață, îi ducea la yard pe Nea Ică și pe Gloomy, îi lăsa fumând în ploaie (la ora aia nu era nimeni să deschidă), apoi venea după mine la Diana, mă ducea la yard, mai glumeam pe drum așa-ntr-o dungă, acolo dădeam mâna cu Nea Ică și mai râdeam și cu el, tot cumva prefăcuți, toți trei, că lângă noi era un proscris. Nenorocitul de Gloomy avea o față ca de-nmormântare, stătea deoparte și-ncerca să se poarte cu demnitate, ceea ce-i ieșea… parțial. Fuma foarte mult. Cei din yard nu voiau să vorbească cu el, nimeni nu-i uitase glumele cu ciupiturile de scrot sau de penis, briții îl evitau ca totdeauna, iar managerii, nu atât solidari cu Bog-cel-Jignit-în-Față, cât pupincuriști, se făceau și ei că nu-l văd. Singurul, dar singurul om care i-a arătat bunătate lui Gloomy a fost Mark the Bark, managerul nostru. Bine, a încercat și Strehaia să facă pe prietenosul, dar nu i-a mers: era încă mai nepopular în yard decât Gloomy. Și, oricum, Gloomy nu sărea la scandal și nu bea la muncă, ca Strehaia. Conta!

Am terminat toate străzile în săptămâna aia. Am făcut bani buni, buni de tot, nu știu, parcă, de când munceam certați, aveam mai mult spor, vorbeam mai puțin și treaba mergea ca pe roate: eu învățasem cum să vorbesc cu lumea, sunam dimineața pe la toate ușile de pe stradă și-i speriam cu poliția dacă nu-și luau mașinile de-acolo, oamenii se iuțeau cât puteau, la opt și jumătate, cel mult, aveam strada liberă, se mișca Rack ca o fosă prin platani, pollarda c-o viteză și-o precizie despre care nu că cred, ci știu precis că nici însuși Moș n-ar fi fost capabil. Era exact cum îi plăcea lui Rack: muncă, tăcere, bani. Nimeni nu tândălea, nimeni nu se ținea de șotii sau de căscat gura când era de treabă, toată lumea

trăgea tare. Da, pentru „departamentul financiar“ din mentalul echipei, a fost chiar o săptămână bună.

Dar pentru Gloomy a fost un chin, o penitență groaznică. Mânca bine, fuma mult, făcea bani, dar! Dar, dar, dar. Devenise omul negru. În Southwark eram eu, zi de zi, un reproș viu, îl ignoram ca și cum n-ar fi fost; la cazare era exclus, Nea Ică nici să curețe cartofii nu-l lăsa; în yard nu avea vorbe cu nimeni, rar când scotea câte-un „Mda“ de la cineva, chiar și de la „moldovenii“ cu care se-nțelesese atât de bine (credea el) c-un an în urmă; și nici nu-l mai luau la fotbal. Asta l-a durut cel mai tare. La fotbal, democrația era absolută, venea cine voia, cine putea să se țină pe picioare, cine avea cinci lire de dat pentru teren, cine și necine, nu conta că lucrează în yard, în construcții, la spălat de geamuri sau n-are de lucru; nu existau discriminări. Poate că, dacă Mario nu era pe teren la fiecare meci, pe Gloomy nu l-ar fi strivit singurătatea așa de tare, dar, cu frate-său mai mic pe post de vedetă, centru atacant, Gloomy a cedat dup-o săptămână și mi-a spus, când ne întorceam de la muncă:

— Auzi, Mihai, poți să mă ajuți și pe mine?

M-am uitat la Rack. El la mine. Habar n-avea.

— Cu ce să te-ajut?

— Vreau să-mi iau numărul.

— Și?

— Să-mi faci tu programare și să vii cu mine acolo să m-ajuți cu vorbitul.

— Eu!

— Da.

— Și să pierd o zi de muncă!

— Numai jumate.

— Și cu degetele-n cur cum rămâne?

— Nu mai rămâne, gata.

— Gata?

— Gata.

— Ai bătut palma cu mine. M-ai mințit în față.

Gloomy a tăcut. Am mai mers așa, iar apoi, văzând că eu mă închisesem din nou în tăcere, a vorbit tot el:

— Și ce vrei să fac acum?

— Oamenii obișnuiesc să-și ceară scuze, la faze din astea…

— Pe la noi nu obișnuiesc.

Parcă mi s-a luat atunci un văl de pe ochi. Gloomy avea dreptate! Oamenii de la țară nu au noțiunea, conceptul de scuze; tocmai eu să nu știu una ca asta?! Incredibil, cât de orb putusem să fiu! „Scuzele“, exprimarea publică a regretului, e-o chestie nouă-nouță la români, n-are mai mult de-o sută, două de ani, absolut insuficient ca să intre-n mințile tuturor. La țară nu sunt „scuze“, un conflict nu se stinge prin niciun fel de scuze (care nici nu există, de altfel, nimeni nu știe de-așa ceva), ci prin bătaie și ulterior prin escaladarea bătăii, prin implicarea familiilor, apoi a clanurilor, apoi a întregului sat, ba uneori și-a satelor vecine; oamenii se bat până obosesc, uneori (dar foarte rar) ani în șir, cel mai adesea cineva e bătut atât de rău, încât e omorât și-atunci intervin autoritățile, dar de multe ori e degeaba: dacă mortul nu e un personaj-cheie în economia conflictului, acesta continuă. Și continuă. Și continuă. Când nu se bat oamenii, se-ntâmplă alte bucurii: sunt otrăviți câinii, sunt tăiați pomii din grădinile depărtate de sat, sunt stricate gardurile, despiedicați caii și alungați de pe pășunat în pădure, doborâtă via de pe araci… câte și mai câte nu se fac. O vreme, conflictul e lăsat să fiarbă la foc mic, prin

chestii d-astea, pe urmă iar izbucnește pe față: ba se taie cu briștile doi flăcăi la cârciumă, ba se ceartă două muieri la creplă și-și smulg părul din cap, ba copiii Montague îl prind singur pe-un Capulet mai mic și mai amărât și-i sparg capul cu pietre, ba câte și mai câte. Când aveam vreo șapte-opt ani și a fost o nuntă-n sat, la căminul cultural, bunii mei prieteni cu care jucasem până atunci „Prinsa“ prin curte au tăbărât pe mine și m-au caftit binișor, fără să-mi explice vreodată de ce. Multă vreme am crezut că avea de-a face cu mutarea mea (a alor mei) la București, deci „pedepsirea dezertorului“, dar am aflat abia mult după vârsta de 30 de ani că-n satul ăla, „ai lui Oprean“ (din care făceam, cu onor, parte) erau în dușmănie cu „ai lui Pârvuleț“, nu se mai știa de când și din ce pricină (în orice caz, eu n-am știut niciodată; poate și-n ziua de azi o mai trăi vreo babă care să știe…). Nu mai trebuie să spun că astfel de dihonii moștenite alcătuiau sarea și piperul vieții emoționale a colectivității. Mai târziu, în 2016, când stăteam în chirie la Nea Dorinel, care era țigan adevărat, etnic roma (putea vorbi și chiar vorbea în limba romani cu nevastă-sa, ceea ce „țiganii“ de la Nea Găbiță habar n-aveau), am aflat de la el că exact la fel stăteau lucrurile și-n comunitățile țigănești, și-n țară, și-n diaspora: „Așa e și la noi, Mihai“. Și nevastă-sa, de colo: „Frumos povestește băiatul ăsta… Eluardo, ia pleacă de-aici! Ce treabă ai tu în bucătărie?!“. Dar acum să rămân la Gloomy și la numărul lui. De Eluarda am timp la timpul ei. Am tot timpul:

— Deci ai terminat-o cu degetele-n cur?

— Da.

— O să pot lucra la chipper fără să-mi fie târșă că am mâinile prea lungi?

— Ăăă… da.

— Măcar poți să-mi explici ce te-a apucat?

— Am vrut să glumesc. Să te sperii. Mai glumim, mai…

— Nu e glumă când sunt sculele pornite. Eu nu glumesc cu topperul în mână, nu?

— Așa-i, Rack, ai dreptate.

— Și de ce tocmai în cur? zic eu.

— Nu știu.

— Nu știi! pufnește Rack.

— Lasă-l, Rack. Dacă nu știe, nu știe. Aflu eu oricum.

— Și mai e ceva, ăăă… Mihai.

— Zi-mi Moldo, că nu mă supăr. Ce mai e?

— Să nu-i zici lui Moș.

— De număr?

— Da.

— Vrei să rămâi?

— Da.

— Bine, nu-i zic. Treaba ta. Da' tot o să afle.

— De la cine?

— De la tine.

— Eu nu-i spun!

— Și când ne ia biletele de avion?

— Îi spun atunci.

— Păi, vezi?

— Da, dar până atunci… până atunci mai e mult. M-ajuți?

— Rack?

— Ce vrei?

— Păi, trebuie să renunți și tu la o jumătate de zi de muncă, nu numai eu.

— Scuipă! La asta nu m-am gândit.

— Gloomy, dai și tu câte-o ofertă?

— Ce ofertă?

— Bere. Una la Rack, una la mine... una la Nea Ică, trei. 15 lire. Merge?

— Așa facem, cum zici tu!

— Bate palma.

Am scuipat în palma dreaptă, Gloomy într-a lui, apoi am bătut cuba, cum se face, iar el s-a uitat în ochii mei. Era mai puțin decât o privire limpede ce-am văzut eu acolo, dar totuși mai mult decât o privire tulbure. Da, Gloomy avea probleme mai mari decât mine, dar problemele lui nu erau problema mea. Eu voiam doar banii.

I-am povestit totul Dianei în seara aia, cum îi povesteam totul de când mă mutasem la ea, și ea mi-a vorbit foarte mult, cu vocea ei calibrată, de oarbă, de femeie care muncise pentru educație (abia atunci mi-am dat seama cu cine semăna Diana la felul de a vorbi: nu cu engleza splendidă a lui Bog, ci cu cea îngrijit-muncită a lui The Bark. Și am avut dreptate); mi-a povestit o grămadă de întâmplări, mai lungi sau mai scurte, mai vesele sau mai triste, din ceea ce s-ar putea numi, foarte larg, „diferențe culturale“. Am înțeles că nu numai la țăranii și la țiganii din România există această inexistență a scuzelor, ci și la mulți, mulți alții. Briții, ca popor, nu sunt popor așa cum cred popoarele mici, ci sunt un tiramisu de vreo douăzeci-treizeci de popoare, poate și mai multe, fiecare cu alte păsărele. Că trăiesc împreună e de mare mirare. Că trăiesc în pace e de și mai mare.

Am rămas la Diana și peste weekend, cum m-a rugat ea, iar de plătit, n-am plătit nimic („The money is on Moshe“), plus că efortul de a-i face ei cumpărături era de fapt plăcerea mea,

chiar și când ieșeam seara pe ploaie sau chiar noaptea; nu-mi păsa. Uneori mă duceam la câte-un magazin chiar mai depărtat, numai pentru plăcerea de-a merge pe jos (Diana nu înțelegea asta, cum nu înțelegea plimbările nocturne prin Epping Forest, dar la astea am să revin). A rămas s-o mai sun dacă vreau să vorbesc cu ea și să mă sune oricând, dacă are nevoie de ajutor cu ceva, orice. M-a pupat când am plecat. „Thank you, Meehi. You’re a good man.“

Întoarcerea fiului rătăcitor a fost sărbătorită de chiriașii lui Nea Găbiță c-o spargere rapidă, profesionistă, la un magazin de cartier, de unde-au venit cu niște găini congelate și-o cutie cu sticle de whisky bun. N-am băut din el, nici eu, nici Rack, nici Gloomy (care n-a băut deloc), dar Nea Ică s-a dedulcit și s-a făcut destul de bine, nu chiar „leț“, cum zicea nepotu-său, dar oricum. Eu am făcut show:

— Ia mai zi o dată, moldovene!

— „Uăi, că m-or rușinat păgânul!“, zic, pițigăiat, de mă ia râsul și pe mine.

Toți râdeau ca hienele. Până și Rack râdea, dar mai discret, boierește. Gloomy nu râdea deloc, se uita în pământ, jenat. Eu mă ridicam iar în picioare, pe lângă grătarul pe care sfârâiau găinile, și mergeam crăcănat, miorțăindu-mă:

— „Uăi, că m-or urgisit pe dinapoiul!“

Pata maghiară

Mark m-a luat deoparte, c-o mină gravă, și m-a întrebat dacă poate să conteze pe mine. M-am crispat. Când un șef, oricare ar fi el și oricine ai fi tu, te ia cu chestii d-astea, poți fi sigur că urmează fie să te dea afară, fie să-ți dea un om afară, fie să te ardă la bani. Sau la muncă. Sau la amândouă. Mihai cum făcea, când i se scula lui să-mi bage mie pe gât un reportaj pe care nu-l voia nimeni?!

— Let me see the job, sir.

— The job, yes, the job… let's talk about it. It is quite…

— Let me see it, first.

M-am uitat direct la sumă.

— Let's talk, sir.

— Mark, please, zice el.

— Mark, then. I am a bit awkward about this.

— Awkward?

— Uneasy, embarrassed. I'm rusty in pronunciation, I am sorry.

— Oh, I see. Please don't. I used to be a climber, once, just like Moshe, like One, like Ramon. I was good and fast, but not lucky. Look at this.

Și-a ridicat haina, puloverul, cămașa și maieul și mi-a arătat o cicatrice lungă, groasă, de-a latul burții. Se vedea că e

veche, dar se vedea și că rana fusese foarte nasoală.

— The topper?

— Yes. I was doing a giant London plane, in Brunswick Square. Bad luck.

— I am sorry.

— Don't worry about it. Now listen...

Era vorba de un job neverosimil de ușor, a cărui dificultate nu justifica absolut deloc suma de pe job order. I-am spus-o în față lui The Bark, că știam chestiile astea clasice: dacă ceva e afacere, atunci de ce mi-o dai mie, de ce n-o faci cu oamenii tăi? Explicația lui a fost clară, limpede, directă, numai că, pentru un paranoic ca mine, insuficientă: trebuia ca echipa care urma să facă jobul ăla să execute totul, dar totul exact cum scria pe job order, dar absolut exact. Foarte frumos, o dovadă de mare încredere pentru crewul lui Meehi, verificat personal de Bog în Franța (asta nu i-am spus-o atunci lui Mark, o spun acum, că după război, mulți viteji se-arată), dar de ce noi și numai noi eram capabili să facem minunea asta de job, și nu alții mai buni din yard? De ce nu Hoax, de ce nu Fleur, de ce nu Gavan, de ce nu o mulțime de alți băieți? M-am mai uitat o dată pe job: era de doborât un frasin. Pam-pam. De doborât și de lăsat acolo, pe loc, pe post de habitat wood. Foarte dificil, într-adevăr. Toată afacerea suna a capcană pentru fraieri, ca în filmele cu spărgători, când celui mai prost i se dă o treabă foarte importantă, special ca să fie prins de poliție și ceilalți spărgători să dea adevărata lovitură. Cu alte cuvinte, noi trei urma să fim un fel de Gogu, Trandafir și Patraulea. Am luat jobul și m-am dus la van, să le povestesc și lor în ce i-am băgat.

— Mergem? întreabă Rack, turând.

— Mergem.

— Southwark?

— Nu, ne-a luat de-acolo. Hoax, Fleur și Doubleday intră acum pe Southwark, noi mergem în altă parte.

— Ce face?!

— Rack, Rack, ușor, nu mă omorî! Îți zic și eu ce mi-a zis Mark the Bark!

— Scuipe pe sine! Cum să dea joburile noastre la alții?

— Doar săptămâna asta.

— Doar săptă… adică nu numai azi? Toată săptămâna? Toată?

— Da.

— Scuipe…

— Și unde mergem? zice Gloomy placid.

— Nu știu, stai să bag postcodul.

Rack tăcea, negru la față. Când Rack tăcea, nu era de bine. Pornise în trombă, nu mă mai întrebase nimic, că n-avea de ce: a oprit la un colț unde-i plăcea lui, la gogoși. Cu mine nu vorbea. A coborât și s-a-ndreptat spre prăvălia negustorului de cafea și gogoși, fără o vorbă, fără nimic. Gloomy a coborât și el, apoi s-a-ntors spre mine:

— Îți luăm ceva?

— Un ceai cu lapte, d-ăla de-al lor… știe Rack.

N-au urcat cu cafelele și gogoșile în cabină, au mâncat acolo, ca să fie clar că erau supărați pe mine. Rack era. Gloomy n-avea nimic. Când s-au întors, Rack nici nu m-a privit, a-ntrebat cu vocea lui de supărare:

— Unde mergem?

— Am setat tomtomul.

— Mă scuzați, domnu' team leader!

— Te scuz.

Rack n-a mai zis nimic, doar a turat motorul aiurea, la semafor, ca să-mi arate că mă disprețuiește. Știam că n-aveam nicio șansă să-l împac, trebuia să-l las în pace, să se domolească singur. Am mers în tăcere, mereu spre vest, numai spre vest, tot mai spre vest, parcă eram Mayflower.

— Ai băgat bine adresa? Suntem tot pe Western Avenue?

— Tot. Dă-i înainte, că acum ajungem.

De bine ce-am ajuns, a trebuit să ne întoarcem, după ce ne-am încurcat într-o intersecție imensă de autostrăzi, după ce-am traversat aiurea M25 (nu trebuia să-l trecem, trebuia să rămânem dincoace). Am bâjbâit zeci de minute, nu știu, poate și mai mult, dar la tot răul a fost și-un bine, că tot cârâindu-mă cu Rack pe tema orientării, am ajuns să vorbim iar ca oamenii:

— Și tu de ce te-ai lăsat ca moaca?

— Să ce?

— Să ne ia ăla joburile.

— Păi, se terminaseră de săptămâna trecută.

— Se terminaseră pe dracu' să te ia de moldovean! Tu n-ai văzut străzile din Southwark?

— Le-am văzut.

— Sunt pline de platani nepollardați?

— Sunt, dar poate că nu a luat Bog contract pe tot Southwarkul!

— Ești deștept! Am întâlnit noi vreo altă echipă la lucru?

— Nu. Poate încep munca mai încolo.

— Da, la vară, când sunt platanii-n vegetație… acolo sunt bani, Moldo, și tu te-ai pișat pe ei!

— Eu?

— Tu și cu Mark al tău. Scuipe pe sine!

I-am întins job orderul:

— Și-aici sunt bani!

— Unde?

— Aici, în Colne Valley.

— Ce e aia?

— Eu de unde să știu? Uite aici. Mia de lire să doborâm un frasin. Ăștia nu-s bani?

— Ia dă-ncoa'.

Rack a luat hârtiile de la Gloomy, care până atunci se uitase prin ele ca mâța-n calendar, și-a-nceput să le răsfoiască cu stânga. Mi se făcea rău când îl vedeam. Mai băga job orderul în gură, schimba viteza, iar lua hârtiile în mână și le frunzărea. Nu mai aveam energie să-i spun că mă îngrozește stilul lui de șofat, că iar îmi băga placa aia cu găina.

— Și mâine?

— Și mâine, ce?

— Unde lucrăm?

— Tot aici. Ne dă alt job.

— La ce nu ni le dă pe toate odată, cum ni le-a dat pe Southwark? Ne aranjam și noi ritmul, ne gândeam din timp ce punem în bancă, s-avem dacă plouă… parcă tu nu știi? Da' ți-a fost lene să-i zici!

— I-am zis.

— Și la ce nu ți le-a dat?

— A zis că aici e de mare atenție. Că să executăm totul exact cum scrie pe hârtii, da' exact-exact. Adică la milimetru! Cică d-aia ni l-a dat nouă, că știe că suntem de încredere.

— Scuipe! Și tu l-ai crezut?

— Nu. Oi fi eu de la țară, dar nici chiar așa!

— Și eu sunt de la țară! zice Gloomy.

— Tu dă termosul ăla, lasă țara, că nu de țară e vorba acum. Atunci de ce ne-a dat jobul?

— Nu știu, Rack. Sincer nu știu! Dar, dacă lucrăm bine, o să aflu.

— Cum?

— Din joburile pe zilele următoare. Trebuie să existe o legătură între ele. Legătura aia e motivul pentru care ne-a ales pe noi, pentru care a dat peste cap tot Southwarkul!

— Cum l-a dat peste cap? întreabă Gloomy.

— E prost plătit pentru briți, explică Rack, domolit. Marele Hoax să lucreze la platani, cu 128 de lire bucata?! Poate glumești!

— Sau 99, zic eu.

— Sau 99! Să vezi ce spume face ăla, se veselește Rack.

— Și când o să afle că p-ăia micii de 99 îi face-n locul tău…

— O să crape fierea-n el!

Într-adevăr, de la chestia din 2014, de pe continent, Hoax îl ținea în mare dușmănie pe Rack; până atunci, inamicul lui numărul unu fusese Duma, tot fost ucenic al lui Moș, dar care venise de mai multă vreme în yard. El, cu Fleur și cu Macarie erau crema românilor în materie de cățărare (și de bani făcuți din cățărare), iar Hoax îi avusese multă vreme în vizor, dar acum nu-i mai lua în seamă: cu Rack își pregătea răfuiala. În ceea ce-l privește, Rack îl avea la fel de drag.

— Ia vezi, am ajuns?

— Nu. Trebuie să fie undeva în stânga, peste o cale ferată și peste un canal.

— E pod?

— Da. Trebuie să parcăm paralel cu apa, fix în dreptul podului.

— Oa, se minunează Gloomy.

Avea și el dreptatea lui, că mergeam la nesfârșit printr-o pădure imensă, care parcă nu se mai termina, dar care nu era pădure deloc, era un parc. Nu văzusem niciodată un parc așa uriaș, așa întins. Mai târziu am aflat că era de 33 de ori mai mare decât Central Park din New York, dar e-adevărat că Central Park este ceva mai populat: vanul nostru era de aproape o oră în parc, rulând pe alei cu viteză destul de mică, dar nu sub 25 la oră (mile, nu kilometri), și nu întâlniserăm pe nimeni, în afară de căprioare. A, și de vulpi, bunînțeles, dar p-astea deja nu le mai socoteam animale sălbatice, că Londra e plină de ele, cum era Bucureștiul de câini maidanezi mai demult. Le-am spus băieților.

— Și-acum e la fel, zice Rack pricinos.

Am simțit în vocea lui că-i trecuse supărarea.

— Nu mai e!

— Minciuni de moldovean! Ce vă mai place să vă mai credeți și voi de la oraș, ce vă mai place…

— I-au adunat hingherii aproape pe toți!

— I-au adunat pe dracu’ să te ia. Ia vezi, aici e?

A tras vanul pe stânga aleii, într-un „shoulder“, cum zic briții, și ne-am dat toți jos. Rack și cu mine am plecat să găsim frasinul, Gloomy a rămas să descânte sculele.

— Nu uita să-ntinzi lanțul la 440! Ai luat spanul?

— Am.

— Moldo, ai luat toate hârtiile de la job order? Hartă, job description, tot?

— Am.

— Hai.

A fost ridicol de ușor să găsim frasinul: am traversat asfaltul drumului, am intrat pe-o pajiște, apoi am traversat calea ferată, apoi iar o pajiște, am traversat apoi canalul, pe pod, iar în dreapta era frasinul nostru. N-aveam cum să-l greșim, era singur-singurel, în mijlocul altei pajiști. Am verificat harta, am verificat plăcuța de tablă de pe trunchi, nicio eroare: el era. Niciun alt arbore în jur.

— Ce scrie aici?

— Zice că să-l doborâm paralel cu canalul. Perfect paralel cu canalul, în partea opusă drumului.

— Atât?

— Să lăsăm cioata la două picioare.

— Cum picioare?

— Așa, la 60 de centimetri înălțime.

— Atât?

— Și perfect dreaptă, nu cum lăsăm noi de obicei, oblic.

— Păi, oblic e bine, să se scurgă apa de ploaie, să nu putrezească buturuga…

— Știu, da' aici așa scrie.

— Altceva?

— Să luăm toată iedera de pe trunchi. Și să luăm toată craca, să lăsam doar trunchiul, întreg, fără coroană, habitat wood, fără iederă, fără chipping, fără nimic. A, și fără rumeguș.

— Asta-i tot?

— Da.

— O mie de lire pentru asta?

— 1.145.

— Ia dă-ncoa'.

I-am dat hârtiile, Rack le-a mai parcurs o dată, verificând cifrele, nu c-avea cine știe ce de verificat.

— Aici, la sfârșit, ce scrie?

— Să fac poze când terminăm treaba, din toate unghiurile, plus o panoramare.

— Cu ce să faci poze?!

— Mi-a dat Mark un aparat foto. E-n rucsăcel.

Rack s-a mai uitat împrejur, a dat ocol frasinului, pufnind bănuitor. Nu găsea nimic suspect. Nici eu.

— Hai la van.

L-am pus în temă pe Gloomy, care n-avea nicio treabă, am pus conuri și bandă în jurul vanului și-al chipperului și-am plecat cu sculele la treabă. Când ne-am apropiat de calea ferată, un tren a trecut prin fața noastră, un tren de mare viteză.

— Oa, se miră Gloomy.

— 200 la oră, pe puțin, zice Rack. Nu ca la noi. Hai, și căscați ochii la traversare. Ochii, nu gura!

Rack s-a cățărat, a dat jos toată craca mare de pe partea de cădere a frasinului, apoi a coborât și și-a scos hamul; nu mai avea ce face cu el. Gloomy m-a lăsat să tai eu iedera, în timp ce el își descânta 440-ul, că doborârea propriu-zisă era meseria lui. Rack și cu mine am îndepărtat crăcile, apoi Gloomy a scos o tapă frumoasă, înaltă, la vreun metru, și-a dat jos frasinul ca un artist, lungindu-l în lungul canalului, perfect paralel, de parcă-l așezase cu mâna. Expresia de absență îi dispăruse complet, era foarte concentrat cât a lucrat și foarte mulțumit când a văzut că i-a ieșit doborârea. La sfârșit a luat și capătul oblic al cioatei:

— E? îl întreabă pe Rack.

— Inginer! îl laudă Rack, pedagogic, și mă ia pe mine la rost, în siajul fericirii lui Gloomy: Și tu ce stai, moldovene?

— Păi, ce să fac?

— Păi, pune mâna pe drujbă și dă jos toată coroana! Lași trunchiul cum scrie în job order, cum zice acolo, „trunk“, nu?

— Așa zice.

— Așa zice, așa faci! Noi doi te admirăm cum lucrezi, domnu' team leader! Tânără speranță!

— Hă, hă, hă, hă, speranță! râde Gloomy.

M-am apucat de treabă sub ploaia de poante scremute de Rack, unele mai proaste, altele și mai proaste, dar nu-mi păsa, că nu erau pe răutate și nici pe supărare, supărarea îi trecuse. Gloomy n-a avut inima aia să mă lase să muncesc singur, a repornit 400-le și a intrat în cracă ca-n brânză.

— Acum ce facem?

— Tăiați crăcile bucăți bune, să le putem căra la chipper.

Căratul ne-a luat mai mult decât orice, în lunea aia. A durat de cel puțin patru ori mai mult decât restul treburilor la un loc, nu în ultimul rând din pricina căii ferate de mare viteză, nu că distanța n-a contat; nu erau nici 200 de metri, dar craca „vie“ este grea, oricât de bine echilibrate erau bucățile făcute de Gloomy. În cele din urmă am reușit: am adus totul la chipper, Rack s-a băgat în cabina vanului să vorbească cu Iubi, Gloomy a tocat, iar eu i-am dat craca la mână. Ce-a fost prea gros am păstrat sub formă de loguri și am aruncat peste chippingul din van.

— Și-acum ce facem?

— Plecăm acasă.

— Păi, nu e nici trei… ajungem la yard înainte de patru, o să zică ăia c-am înnebunit.

— Să zică. Ai altă idee?

— Nu prea. Hai.

Ne-am schimbat, am mâncat și am plecat. După vreo jumătate de oră, evident, ne-am întors, că uitasem să fac pozele cu pricina („Fir-ai al dracu' de moldovean idiot"), așa că până la urmă tot pe la vreo cinci fără un sfert am intrat în yard, ca niciodată. Nu venise nimeni, în afară de echipa lui Lewis grasul, cel vestit de leneș: despre el circula o legendă cum că într-o zi a plecat la muncă și s-a întors după șapte ore fără să se fi dat jos din van! Ca șofer și team leader, le-a dat voie oamenilor lui, cățărătorului și groundsmanului, să facă toată treaba pe ziua aia, timp în care el a dormit cu capul pe volan, pe motiv de oboseală excesivă. E adevărat că weekendurile lui Lewis erau de pomină. Abia în 2016 am aflat eu mai multe picanterii, la care-i prematur să mă refer acum.

Mark ne aștepta ca pe ace. I-am dat raportul, am completat gang sheetul, i-am descărcat pozele direct în calculator, i-am spus de-o mie de ori că treaba a mers perfect și că n-am întâmpinat niciun fel de probleme, că nu ne-a atacat niciun tree officer, nicio vulpe și niciun rinocer lânos, că suntem mulțumiți de job, că da, vrem să ne ducem și mâine dacă are să ne dea ceva similar, că nu, n-am lăsat rumeguș nici la cioată, nici pe lângă trunchi, pentru că pe-ăla căzut din drujbe l-am împrăștiat frumos cu blowerul, că n-am aruncat chipping în canal, că oricum n-am chippuit nimic pe pajiște, ci lângă van, ca să putem arunca tocătura direct, să nu ne mai chinuim s-o transportăm și tot așa și tot așa, până am simțit că obosesc de atâta vorbărie în englezește și-am început să răspund monosilabic. The Bark a sesizat imediat, mi-a mulțumit, mi-a dat job order pentru a doua zi, mi-a pus în vedere să nu

vorbesc cu nimeni din yard despre joburile astea, cu excepția lui Bog, goodbye Meehi, see you tomorrow, apoi m-a chemat înapoi, să-mi dea din magazie niște saci și niște folii foarte mari de plastic, verzi, noi-nouțe, împachetate, în eventualitatea c-ar fi fost necesare pentru zilele următoare. Foarte amabil din partea lui, m-am gândit, deja îmi făceam planul cum să le fur și să le vând, că prea erau noi, prea erau arătoase și prea erau inutile. Poate băieții lui Nea Găbiță…?

— Poți să faci un mic ocol, să mă lași la Diana?

— Ți-o fi dor de ea!

— Urâtă neagra! se scârbește Gloomy.

— Nu, mă, Rack, ziceam s-o întreb dacă are nevoie de ceva cumpărături.

— Da' ce, te-ai băgat fată-n casă la neagra?

— Nu strică să dai o mână de ajutor, dacă poți. Așa zic.

— Așa zice și Fleur…

— Și ce, nu zice bine?

— Parcă spuneai că-i spălat pe creier de-un popă securist!

— Spuneam, dar una-i una și alta-i alta!

— Am ajuns. Sigur vrei să te las?

— Da.

— Îți iau bere?

— Ia o ofertă de Okocim. Trei eu, trei Nea Ică.

— Tu speli vasele.

N-am întârziat mult, doar vreo două ore, cu tot cu drumul pe jos de la Diana la Tysoe Avenue, dar destul ca să-mi iau glume de la toată lumea. Nea Ică era-n mare formă, dar tot a discutat serios cu mine și cu Rack despre ciudatul job din Colne Valley:

— Nu știu ce să zic, bă… n-am mai auzit așa ceva.

— Hai, mă, unchiule!

— Nepoate, dacă-ți zic! Astea-s joburi pe care le iau totdeauna briții, Hoax, ăștia, noi nici nu auzim de ele. Doar așa, zvonuri, a auzit Lewis c-a auzit Dale c-a auzit Raja c-a auzit Scott că i-a dat Bog un job șmecher lui Hoax, da' știți cum e… să crezi, să nu crezi? Eu nu prea cred, că de zvonuri sunt sătul. Din povestea asta a voastră de azi eu nu pot să pun nimic cap la cap.

— Nici eu.

— Nici eu.

— Atunci, hai noroc, mai bem o bere și pe urmă sting focul la gulașul ăla. Gloomy, ai terminat salata?

— Terminat, Nea Ică.

— Așa, bă. Hai că venim și noi acuma. Să termin și eu țigara asta, să-și termine și băieții berea… și dă manelele alea mai încet!

— Dau, Nea Ică.

Se mai uitau câș oamenii lui Nea Găbiță când era vorba de manele, dar nu ziceau nimic. Lui Ică nu-i ziceau nimic, dar ia să fi venit altcineva cu inițiativa de „mai încet"! Asta era toată bucuria lor de zi cu zi, maneaua. Cum să le-o strici?!

Marți am plecat primii din yard, am stat doar cât să alimentăm și să ne luăm sculele. Când ieșeam noi pe poartă, Mark intra; ne-a făcut cu ochiul, Rack a ridicat degetul mare și asta a fost tot. Am intrat și eu cu ei la gogoși, c-aveam tot timpul din lume, dar n-a fost cu noroc: niște români săraci, d-ăia care caută de muncă prin Londra, brambura, îi auziseră pe băieți vorbind românește și ne-au pândit. Nici n-am apucat să ne așezăm la masă cu tăvile noastre, că ne-au atacat săracii, pe miloagă, că să-i luăm și pe ei la muncă. Rack voia să-i scoată

afară cu bătaia, dar eu, prostul și politicosul, m-am chinuit să explic că suntem muncitori cu contract, că lucrăm în acord, guest workers, gastarbeiteri, ăia, nimic, că să-i învăț eu cum să se angajeze și ei la Bog. Doi dobitoci, Rack și cu mine. Doar Gloomy s-a ridicat de la masă și s-a uitat pe geam, către vanul nostru, lăsat în parcarea benzinăriei de peste drum, și-a ieșit ca o furtună, traversând printre mașinile oprite la semafor; când ne-am uitat mai bine, chiar de sub vanul nostru au ieșit în viteză niște pitici, care-au dispărut imediat în peisaj. În gogoșerie nu mai era nici picior de român sărac, se topiseră și ăștia cu viteza luminii.

— Romanians, zice arabul de la gogoși, făcându-ne semn cu capul către ușa prin care fugiseră.

— I'm afraid so, îi zic.

Am adunat totul de pe masă, arabul mi-a adus niște pungi, am pus acolo mâncarea și paharele de hârtie, i-am mulțumit și m-am dus și eu la van. Rack era iar negru de furie:

— Vezi, Moldo?

— Iar e vina mea?

— Te-ai găsit tu să vorbești cu ăia ca cu oamenii!

— De unde era să știu?!

— Trebuie să fim mai atenți, zice Gloomy, foarte mândru de sine.

— Are dreptate, mârâie Rack. Și să vorbim mai puțin, da, Moldo?

— Are și vorbitul rostul lui…

— Cu noi, nu cu ăia! Dă punga aia încoace. Ale mele sunt cu ciocolată.

— Ale mele cu vanilie, zice Gloomy.

Eu aveam din cele simple. Am molfăit toți gogoși calde, bune și ne-am simțit mai bine. Rack chiar a făcut câteva reflecții personale cu voce tare, din care rezulta c-a trecut cam mult timp de când n-a mai bătut pe nimeni. Simpatic a fost Gloomy: „Ba, ferească Dumnezeu!“.

Stejar solitar, pe pajiște, de doborât, exact ca luni. Singura diferență era că trebuia să așezăm trunchiul într-un anumit unghi cu canalul, nu paralel. Rack și cu mine îl găsiserăm destul de repede, îi dăduserăm ocol, nu părea să fie vreo problemă.

— Uite de ce vor unghi acuma, zice Rack și-mi arată o denivelare, ca o dolină.

Dacă ar fi fost paralel cu canalul, trunchiul stejarului ar fi căzut peste denivelare și ar fi alcătuit un soi de punte; așa însă urma să fie lipit de sol pe toată lungimea lui.

— Trebuie să luăm chipperul cu noi, zice Rack. Și foliile alea.

— De ce?

— E prea departe. Tocăm aici, punem chippingul în saci și-l ducem așa la van.

— O să fie greu să aducem chipperul…

— Eu la proțap, tu dintr-o parte, Gloomy împinge. La tren să fim atenți, c-o belim.

La van am găsit următoarea noutate: Gloomy în stare de șoc. Se uita la noi cu niște ochi de om fără noroc:

— Ați văzut-o?

— Pe cine să vedem?

— Pe fata aia.

— Pe care fată, mă?

— Pe fata aia. Fata aia călare.

— Călare?!

— Călare pe calul ăla.

— Calul ăla?

— Ăla gri.

— Gri!

— Gri. Dacă vă zic!

Eu n-am râs, dar Rack, da. În hohote, cum nu râdea el niciodată. Se așezase pe iarbă și râdea, nu mai putea să vorbească. Eu îl interogam pe Gloomy: se pare că, în timp ce el își făcea nevoile, crezându-se singur în tot parcul, „dintr-un tufiș“ ieșise un cal c-o fată în spinare, care trecuse chiar pe lângă el și-l privise („Cine, calul sau fata?“ „Amândoi“) cum stătea înghețat, cu pantalonii-n vine, apoi traversase drumul și intrase iar între copaci, în direcția în care era stejarul nostru. Fata era „frumoasă rău“, calul era „mare rău“, iar ambii aveau părul împletit în coadă, „ca la colaci“. Fata avea „costumaș“ și „șepcuță“, iar calul purta „bandaje“ la picioarele din față. Rack hohotea și bătea pământul cu palmele, dar eu m-am băgat în „tufișul“ indicat de Gloomy. Nu era tufiș deloc. Era o zonă de subarboret prin care trecea o potecă foarte clară, mult mai clară decât un hățaș, iar în zonele cu iarbă rară se vedeau urme proaspete de copite potcovite. L-am chemat pe Rack, să vadă și el. N-a mai râs.

— Oare ce-o fi cu ea de bănănăie pe-aici?

— Eu de unde să știu? zice el. Hai, c-avem treabă.

Școala lui Moș. Am lucrat repede și bine, chiar dacă a trebuit să ne cărăm cu chipperul după noi până la pajiștea cu stejarul, dar am lăsat totul impecabil de curat și asta datorită ideii lui Gloomy, care-a improvizat un fel de burlan din folie de plastic, astfel încât cea mai mare parte a chippingului a

ajuns direct în saci, iar ce-a căzut pe jos am strâns eu cu grijă, cu mătura și lopata, iar la sfârșit am dat cu blowerul. Rând pe rând, am dus înapoi la mașină sacii plini, logurile, sculele, chipperul.

— Farmacie, a rânjit Rack, satisfăcut, după ce ne-am întors numai noi doi să facem poze. Ia zi, Moldo!

— E perfect, am întărit eu. Așa, da! 1.220 de lire. Hai, că le merităm!

Am pufnit amândoi în râs, dar eu m-am oprit aproape imediat:

— Ia uită-te aici.

Văzusem în timp ce fotografiam. Rack s-a uitat și el. Urme de copite. Clare, proaspete.

— A fost aici cât împingeam noi chipperul spre van.

— Scuipe pe sine!

Am tăcut, îngândurați, aproape tot drumul de întoarcere. L-am pus pe Gloomy de vreo două-trei ori să repovestească ce-a văzut, dar n-am scos de la el mai mult decât ce ne spusese deja. Am căzut de acord să nu-i spunem nimic despre asta lui The Bark. Poate fusese o întâmplare, cine știe?

Numai că miercuri s-a-ntâmplat iar, aproape la fel, cu foarte mica deosebire că de data asta Gloomy n-a mai fost surprins în clipa de necesități, ci în timp ce ascuțea lanțul topperului. S-a uitat exact în ochii ei, ne-a spus după aia, de jos în sus, cum stătea el cu fundul pe proțapul de la chipper, și fata îi întorsese privirea fără să clipească, fix, de a trebuit el să lase ochii-n jos, de rușine. Din păcate, mai mult decât „foarte frumoasă și blondă“ n-am scos de la el. Calul era același, de asta era sigur. Gloomy era bulversat, dar adevărul este că și eu eram. Rack era cel mai puțin afectat dintre noi, pe motive

tipice oamenilor pragmatici, lipsiți de imaginație: „Și dacă se fâțâie p-aicea, ce?“.

Numai că iar am găsit urmele de copite când ne-am întors pentru poze. Era și o mică zonă cu pământ umed, nu de la ploi, că vremea fusese incredibil de bună, ci de la bruma topită peste zi. Pe pământ erau și urmele ei. Descălecase și făcuse câțiva pași pe lângă cioată. Avea treabă cu doborârile noastre, clar și fără umbră de îndoială.

— Să-i spunem lui Moș?

— La ce să-i spunem lui Moș?

— Nu știu. El o fi lucrat prin Colne Valley, poate. O fi știind mai multe ca noi, zic!

— Zici! Nu mai „zi“ tu atât. Nu-i spunem nimic. Facem mia pe zi? Facem! Scuipe pe sine.

— Dacă zici tu. Și cu călăreața asta ce-i?

— Eu de unde să știu, moldovene?

N-o puteam scoate la capat cu el, dar adevărul este că nici mie nu mi se părea o idee genială să-i spunem lui Moș, zisesem doar așa, într-o doară. Cumva, dacă totul mergea bine până la sfârșitul săptămânii, nu era de fapt nicio problemă că ne dădea târcoale o amazoană cu șepcuță; tot ce voiam era să facem banii din joburile astea mai mult decât foarte grase și să ne întoarcem în Southwark, la pollardări. Era greu acolo, dar Rack avusese dreptate: zeci de străzi, sute de platani. Fie Hoax și ai lui cine-or fi, cum să-i dea gata pe toți?

Pentru că serile mi-erau de-acum libere, iar Nea Ică nu mă lăsa să gătesc în locul lui (era foarte gelos cu bucătăreala), o sunam pe Diana s-o întreb de cumpărături; uneori avea nevoie, alteori nu. De cele mai multe ori. Știa să trăiască cu foarte puțin și abia atunci mi-am dat seama că, în săptămâna

cât stătusem eu, gătise cantități industriale de mâncare, din punctul ei de vedere, ca să mă sature seara. Din punctul meu de vedere, nu-mi dăduse nici jumătate din porțiile pe care le primeam de la Nea Ică. Cumpătați briții! Românii noștri, ca sparții. Bine, că din oalele lui Nea Ică mai furau și băieții lui Nea Găbiță când le era foame, dar nu se cunoștea: așa, câte-o porție… Nea Ică știa, dar îi lăsa în pace: „Mihai, bă, nu-i judeca omului flămând! Ferească Dumnezeu, bă. Io așa zic“.

Joi a văzut-o și Rack, dar de la depărtare, din copac. Mă și miram eu ce moșmondește el acolo, ce asigurare măiastră-și face, cum se duce până la cea mai înaltă trifurcație din vârful copacului, cum taie în dorul lelii, el, care se mișca la muncă mai rapid decât o veveriță! Credeam că obosise sau că voia să tragă de timp. De unde! El era cu ochii-n patru și, într-adevăr:

— Am văzut-o.

— Unde, mă?

— Încolo, după copacii ăia. Ne dă târcoale, dar nu se-apropie.

— Ea te-a văzut?

— Normal!

— Nu, adică a văzut c-ai văzut-o?

— Cred că da. A dat călcâie când m-am uitat la ea.

Rămăsesem eu ultimul prost, iar vineri urma să merg cu Gloomy la număr, trebuia să nu ne lălăim deloc, să avem timp să ajungem la metrou, la Warren Street. Eram aproape frustrat! Și așa aș fi rămas, dacă n-ar fi fost Rack și lebădofobia lui de băiat rău. S-a-ntâmplat că vineri ne-am mișcat mai bine decât foarte bine și-am avut noroc de-o „doborâtură“ aproape de drum, între drum și canal, așa c-am chippuit craca direct în van, după ce-o căraserăm chiar foarte puțin și fără treceri

emoționale peste căi ferate de mare viteză și alte insularisme d-astea. Am fost gata înainte de 12, iar programarea lui Gloomy era abia la 3; tot planul era pus la punct, știam la ce gură de metrou ne lasă Rack în drum, știam ce-avem de făcut după ce ieșim iar la suprafață, știam ce întrebări o să pună intervievatorul și ce trebuia să răspund eu în numele lui Gloomy, ca să-i dea numărul fără emoții; programarea o făcusem pe net, hartă îmi printase Mark, la biroul din yard; doar el era la curent cu noua dezertare de sub flamurile lui Moș, în rest nu știa nimeni nimic. Adică nimeni dintre românii din yard, cei de la cazare erau toți implicați până peste urechi, doar Sorin și Petrică îmi făcuseră instructajul pentru interviu și, oricum, la Nea Găbiță acasă trebuia să vină scrisoarea oficială cu acceptarea (sau respingerea), așa că și dac-ar fi vrut, Gloomy nu putea să meargă pe burtă. Dar n-a vrut de la bun început. Așa-l învățase Mario.

M-am așezat pe trunchi, să mănânc (îmi adusesem rucsăcelul cu mine, că era aproape). Gloomy n-a vrut, nu-i era foame, a preferat să fumeze (fuma foarte mult); Rack se plimba în lungul canalului, pe towpath, o descânta pe Iubi. Vreme bună, ne soream ca gușterii, Turner mai lipsea de-acolo. Rack terminase de vorbit, se întorcea spre noi, tot pe towpath, când îi cad ochii pe lebedele care erau pe apă; când se hrănesc, lebedele stau într-o poziție aproape verticală, cu ciocul la fundul bălții, dibuind după viermișori și răcușori, și cu fundul în sus, într-un mod aproape caraghios. Ce i-o fi venit lui Rack? Mi-a făcut cu ochiul, s-a întins pe burtă și-a apucat-o de penele din coadă pe cea mai apropiată lebădă, ținând-o ferm, ca să nu poată să revină cu capul afară din apă și să respire. N-a ținut-o mult așa, vreo trei sau patru secunde, dar

destul cât s-o sperie binișor, c-a zburătăcit biata dihanie imediat ce s-a văzut cu pliscul la oxigenul atmosferic. Eu deschisesem gura să-i strig să se potolească, Gloomy râdea, lebăda bătea apa cu aripile, îndepărtându-se, când a ieșit Selma dintre copaci, a descălecat fulgerător și s-a repezit la Rack al meu:

— Bad man! You're… I should…

Toate s-au petrecut c-o viteză teribilă: din două salturi am fost acolo pe mal, între ea și Rack, și-aș fi vrut să vorbesc, să-i explic, s-o domolesc, să-mi folosesc darurile native de pupincurist, dar, din păcate, băgasem în gură aproape un sendviș întreg și mă sufocam. Rack era-n picioare, sprinten, dar mut ca o lebădă, Gloomy se uita ca prostul din lojă, iar Selma se sufoca și ea, dar de indignare. Rack mi-a dat două pe spinare, era o situație, n-am avut ce face, am scuipat în canal tot ce-aveam în gură, aproape tot sendvișul meu. Mi-am curățat gâtul, hârâind, și m-am întors spre ea:

— I am very sorry!

M-a dat la o parte c-o mână subțire și puternică:

— Wildling!

M-am băgat iar în fața ei, ca pacostea:

— He doesn't speak this language, miss, but I can tell you he regrets his joke and he's asking for your…

— Liar!

Asta a fost direct pentru mine.

— Miss, on behalf of…

— Shut up!

Ochii ei îl tăiau pe Rack ca bricele. Trebuia să fac ceva, altceva, doar îi promisesem lui Mark.

— I love her!

În sfârșit îi deviasem furia. L-a lăsat pe Rack din lasere și m-a luat pe mine:

— What?

— It is not polite to say „What?“ instead of „Excuse me?“, you know.

Nu-i venea să creadă. M-ar fi omorât acolo, pe loc, dar nu i-a dat prin cap să mă-mbrâncească-n canal și mie de asta-mi fusese teamă; am profitat de moment:

— Your mare, I mean. I love her! She's a beauty, not a black beauty, but a beauty nonetheless. What is her name?

— That's none of your business!

— You're right, it's not mine. It's hers.

I-am pus iepei mâna pe bot. A fornăit puțin de tot, apoi m-a lăsat. Am scărpinat-o pe frunte. M-a lăsat, i-a plăcut, n-a lipit urechile de cap.

— I'm serious, I will!

— Please, miss, don't. It was a mistake, my colleague here is not a bad man, not a wildling, no, he's not, he was just chased by a swan in this country and he's still shocked. Rack, come over here, please.

— Ce e, mă?

— Vreau să povestesc de anul trecut, atunci, în Milton Keynes. Tu să zici ca mine, să dai din cap că „da“. If you please, miss?

Am luat iapa de frâu și am făcut vreo trei pași, până la trunchiul nostru, unde zăcea mortăciunea de Gloomy; bine măcar că-i dăduse prin cap să-și stingă țigara. Am rugat-o pe fată să se așeze pe trunchi:

— Sit, please. Hold the rein, if you don't mind. I'll tell you a story.

— Are you Romanian?

— Yes, I am. Yes, we are. Why, my accent betrayed me?

— Forget it, tell me your story!

Nu știu dacă mica improvizație de Noh pe care am dat-o în următoarele minute a fost sau nu reușită, dar pot să spun că fata a râs cu poftă, Rack a icnit și el de câteva ori, făcându-mi semne că-s nebun, iar Gloomy s-a uitat fără să scoată un sunet, dar cu gura căscată. Avea aceeași privire pe care o aveau copiii de țărani din copilăria mea când erau duși la oraș să vadă „panorama“ (acum nu mai există așa ceva, din păcate): pur și simplu nu știau de unde s-o apuce, nu-i găseau nici cap, nici coadă. Cred totuși c-am făcut treabă bună, dar asta de fapt nici nu contează, că, dacă fata e frumoasă și râde, ce importanță mai are dacă râde cu tine sau de tine? Mi-am jucat, în fond, o variațiune a rolului pe care-l joc în redacție, și-acolo nu-s fete frumoase, nici cai lipițani și nici happy-enduri.

— Bye, boys, I’ve got to go now.

— Bye, miss! Sorry, I didn’t catch your name…

— Bye!

Am alergat după ea. Își pusese iapa într-un buiestru desăvârșit.

— At least tell me her name!

— I said bye!

A iuțit-o-n trap, apoi în galop mic și-a dispărut printre copaci, parcă nici nu fusese. Mă cam luase apa, aveam chef de conversație.

— Bă, moldovene!

— Ce-i?

— Ia alea și hai la mașină, că te-ai scălămbăit destul. Hai, că e târziu.

Nu era târziu deloc, dar nu mai aveam nimic de făcut, în afară de poze. Le-am tras repede, în dorul lelii, m-am încărcat cu sculele și-am plecat spre van.

— Moldo, vezi că-ți sucești gâtul!

— Mai și râzi! Dacă nu eram eu, să te scot din belea…

— Belea! Ce belea! Oleacă de pizdă, atât. Nu mă sperii eu de altele, dar de una ca ea…

Ne-am certat tot drumul, dar în joacă, ca niște câini care se mușcă doar așa, fără gând de bătaie. Eram, cum să spun, destul de mulțumiți: aproape șapte mii de lire în cinci zile, unde se mai pomenise așa ceva?! Și mai urma și sâmbăta! Meritam și noi un dezmăț, dar ce anume?

În Camden, unde m-am dus cu Gloomy pentru discuția de la jobcentre, a mers repede și bine, n-ar fi nimic de povestit, doar că pe drumul de la gura de metrou până acolo am făcut o faptă bună, noi doi, adică eu am tradus și Gloomy i-a reparat bicicleta unui muncitor londonez care venea de la muncă și era foarte necăjit că-i căzuse lanțul. El era spălător de geamuri, habar n-avea de mecanică, ne-a mulțumit de nu știu câte ori, de parcă cine știe ce făcuserăm pentru el; sau, cine știe, poate chiar făcuserăm, că sute de londonezi trecuseră pe lângă el de când se canonea cu lanțul ăla și nimeni nu se oprise să-l întrebe de sănătate. Oraș mare, indiferență mare; fiecare pentru el. Gloomy a fost foarte cuminte în fața intervievatorului indian, a răspuns bine, l-a privit pe om în ochi, n-a mințit și nu s-a prefăcut, iar când indianul l-a întrebat dacă „chiar“ e muncitor manual, Gloomy i-a arătat palmele, cum i-am zis, și omul nu l-a mai întrebat nimic. Pielea palmelor lui era mai dreptvorbitoare decât toată engleza mea.

Am fi ajuns foarte bine pe Tysoe Avenue, deși am avut de schimbat două linii de metrou, dacă nu eram eu tâmpit și nu greșeam autobuzul de la Walthamstowe. Nu l-aș fi greșit dacă nu mă grăbeam ca fata mare la măritat, c-aveam o hârtie de 100 de dolari canadieni într-un buzunar secret și voiam s-o schimb, ca să am bani s-o fac lată cu Nea Ică, în cinstea „lipițancei“ și-a săptămânii de șapte mii de lire; de schimbat, i-am schimbat eu la pakistanezul de la money shop, dar apoi l-am urcat pe Gloomy în autobuzul greșit, care ne-a plimbat pe la mama dracului până ce-am reușit să ne dăm jos la Edmonton Green și de-acolo s-o luăm cu pasul în lung, pe Hertford Road, de-ncepuse și ploaia, c-am ajuns acasă ciuciulete amândoi. Ai lui Nea Găbiță iar spărseseră vreun magazin, că ne-așteptau cu conserve de crabi și whisky irlandez.

— Hai, la duș, ne izgonește Nea Ică, furios de întârziere.

— Du-te tu primul, îi zic lui Gloomy.

Avea sens: el era mai rapid ca mine, iar în timpul ăsta eu mă puteam încălzi cu niște irlandez de-ăla scump, înainte să-l termine Petrică și Sorin (lui Tiță tot nu-i dădeau, deși el ar fi vrut, bietul). Cred c-am băut repede vreo două sute de mililitri:

— Ho, bă, Mihai, că-i lungă seara!

— Mi-e frig, Nea Ică.

— E nebăut moldoveanul, râde Rack.

Când am venit eu de la duș, nu știu cum s-a făcut, poate de la alcool, că nu m-am îmbrăcat în baie, am coborât în cameră la noi doar cu prosopul înfășurat pe șale și, cum m-oi fi sucit și învârtit pe lângă pat, mi-a căzut. Nea Ică, Gloomy și Rack erau întinși fiecare pe patul propriu, iar cum paturile lor erau

paralele între ele și perpendiculare pe al meu, se hlizeau ca la bâlci:

— Acoperă-te, moldovene, că ți se vede curu'! Și spală-te și tu dracului mai bine, c-ai rămas murdar pe buci!

— Unde, mă, Rack?

— Acolo, pe buca dreaptă. Mai sus, mai spre noadă. Acolo.

M-am pipăit.

— A, aici! Nu e jeg, mă, e pata mea. Am o pată din naștere.

— Ce pată?

— Pata maghiară.

— Cum, maghiară?

— Așa îi zice. Unii copii o au, le dispare mai târziu, dar la alții rămâne și când cresc. Rămâne așa, semn.

— Păi, ce, tu ești ungur?

— E, cum să fiu ungur! N-auzi că e din naștere?

— Păi, de ce-i zice „maghiară“?

— E mai des întâlnită la copiii ungurilor.

— Păi, vezi?

— Ce să văd, că n-am ce să văd. M-am născut cu ea, ce dracu' și tu acuma!

Nea Ică rânjea, dar nu spunea nimic, îl aștepta pe Gloomy. Știa el ce știa. După ce m-am tot cârâit cu Rack, na-ți-o ție, dă-mi-o mie, mintea lui Gloomy a procesat în final informația:

— Moldo-i ungur!

A sărit din pat și s-a repezit în bucătărie, printre manele, să se laude în gura mare, urlând ca un apucat, mai-mai să-l acopere pe Babi Minune:

— Bă, Moldo-i ungur! Bă, Moldo-i ungur! Bă, Moldo-i ungur, bă! Ungur, bă, ungur!

Prostul lăsase ușa deschisă. Am auzit cu toții vocea lui Sorin:

— Și dacă-i ungur, ce? Să vină aicea să bem ceva! Păi, nu e vineri seara?!

Aș fi plecat și eu spre bucătărie cu Nea Ică, dar atunci a sunat telefonul lui Rack. Mi-a făcut semn să stau și l-a pus pe speaker; eu am închis ușa.

— Salut, Rack.

— Să trăiți, șefu'. E și Mihai aici, am dat pe speaker.

— S-a întâmplat ceva?

— Să vă zică Mihai.

— Salut, Moș. Uite, aș vrea să-ți povestească Rack, pe scurt, că eu am tendința să mă lungesc. Și-am și băut tărie, simt că-ncepe să mă ia.

— Spune, Rack.

— Spun, șefu'. Am lucrat într-un parc de-i zice…

— Colne Valley.

— Colne Valley, așa, și am făcut șapte mii de lire până acum.

— Cât?

— Aproape șapte mii, de fapt, da' stați să vedeți…

Rack a povestit toată tărășenia, cu mult mai scurt și mai precis decât aș fi povestit-o eu. Mi-a plăcut o parte din răspunsul lui Moș. Nu mi-a plăcut partea în care ne anunța că nu ne poate trimite bani, deocamdată, pentru că nici lui nu îi plătise Bog factura, ci partea în care a spus:

— Și Mara l-a lăsat pe Mihai s-o mângâie pe frunte?

— Mara?

— Iapa.

— Da, l-a lăsat.

— Asta e ceva. Da, da.

— Tu o știi? întreb și eu, ca prostul.

— Păi, după cine crezi că mi-am botezat eu fetița?

— Ai botezat-o dup-o iapă?

— Da, da. Ca să nu se prindă nevastă-mea. Pe Selma o știu de când era mică.

— Ai lucrat și tu în Colne Valley?

— Da, da. Acum niște ani, ani buni. Nu tot parcul ăla e proprietate privată.

— Proprietate privată?

— Da, da. Manevrele lui Bog. A facturat primăria pentru ce-ați lucrat voi acolo.

— Primăria?

— Consiliul, cum zic ei. Da' lasă, că e bine.

— Bine?

— Bine că nu v-a prins niciun tree officer pe proprietate privată. Hai, că nu e greu de înțeles. E foarte bine că s-a terminat așa și că v-ați descurcat. Șapte mii… da, da. Mai aveți de cheltuială?

— Mai am eu. Am schimbat azi niște dolari canadieni, îi aveam din țară, dintr-o chestie.

— Bine, ține de ei, păstrați-i pentru mâncare.

I-am păstrat pe naiba. M-am făcut în noaptea aia, cu Nea Ică, cu whisky irlandez și cu Okocim polonez. Leț, vorba lebădarului.

Sydenham Hill

Luni

Sal, Mos. azi a fost o zi de 1.300,45 lire. totul e scris pe gang sheet, iar gang sheetul se gaseste in atas. am mai pus si o poza cu Rack facand o doboratura de maestru (un paltin XL, platit cu 90 de lire! escroci). cred ca si maine scoatem peste 1.000 de lire din joburile din padure: am fost, le-am vazut azi, se poate. o sa fie de tras cu coarda de la sol, dar e posibil. din pacate, acum Rack al nostru e cam obosit, s-a bagat in pat. dar, daca reuseste sa doarma o ora, e ca nou! tineretea! acum la cazare s-a intors si Nea Ica (dupa noi!!! incredibil) si acum ne urgiseste sa ne apucam de gatit. adica eu la curatat cartofi, Gloomy la spalat oalele, iar Rack va fi lasat in pace, ca l-am rugat eu pe Ica: cine ne baga noua bani in buzunar, daca nu cataratorul-sofer?!

Marti

Sal. azi am facut 1.446,75 de lire. gasesti in atas descrierea joburilor. ne-a cam indoit ziua asta. a plouat pana spre dupa-amiaza (cand am plecat spre yard, iesise soarele!), asa ca toata ziua am muncit intr-un noroi foarte lipicios, pe ploaie marunta si rece. la sol, Gloomy a fost un ubermensch, iar Rack un maestru al taieturilor de finete, sa cada stemurile

unde trebuia, sa nu strice gardurile. am facut si eu tot ce-am putut, dar in mod clar nu am resursele fizice sa tin ritmul cu ei. spor, ne auzim pe telefon daca e.

p.s. orice e neclar sau gresit, spune-mi, nu tine in tine/tacea. heya?

Miercuri

Salutare. azi a plouat toata ziua, dar totusi din noroaiele din padurea Sydenham Hill tot am scos 1.020,20 de lire. Scrie pe gang sheet din ce-au iesit banii astia. sunt intrebat pe doua voci daca Bog a virat banii pe invoice. daca da, astept instructiuni, dar trebuie sa vad si eu cat sa-mi trimiti in lire pentru aici si cat sa-mi virezi pe cont. iar daca nu, problema instructiunilor nu se mai pune! cam atat de aici, daca e ceva, suna-ma direct, nu te incurca cu mailul, ca timpu-i scurt.

Joi

Sal, Mos. azi am terminat Sydenham Hill Woods, am facut si ultimii copaci (niste holm oaks, despre care tu, ca un perfid ce esti, nu mi-ai zis ca-s stejari evergreen, andaluzi, iar eu am innebunit cautandu-i prin padure, practic copac de copac am luat la rand! buninteles ca ei – jobul – erau fix langa gardul unde parcaseram noi masina. dar cum sa ne inchipuim ca exista stejari evergreen?!), au iesit 1.379 de lire. atasez poza cu foaia. cred ca maine terminam toate joburile date de Mark. trebuie sa-i spun sa ne pregateasca altele, pentru luni, de maine sau chiar de sambata. daca zice ca n-are, ma duc direct la Bog. am fost seara la bancomat, am scos 160 de lire, bani de chirie. noi doi am vorbit de 150, dar eu eram convins ca aparatul nu da decat bancnote de 20. si ce

sa vezi, mi-a scuipat 7 bancnote de 20 de lire si 2 bancnote de 10! oricum, astia 10 ii scadem din banii mei, ca e cel mai simplu. cand imi trimiti mie, imi dai cu 10 lire mai putin si gata. oricum ii dau maine sau poimaine pe credit pentru oyster. deocamdata atat. cica Nea Ica are de gand sa ne atace cu o ciorba de burta homemade. aia da! abia astept. spor si ne auzim/citim, depinde de cat timp are fiecare la dispozitie. in cazul meu, si spatiu, ca doar stii bucataria asta!

Vineri

Salut. azi am facut 1.039,50 lire din mai multe joburi marunte. pe maine e planul de care ti-am spus, cu aparitie in yard pe la 06:15 si explicat lui Bog ca avem nevoie de joburi, ca altfel degeaba stam inca doua saptamani. atasez gang sheetul si foaia pe care am trecut joburile pe care le mai avem pentru maine. ce e taiat nu mai conteaza, le-am bifat azi.

Sambata

Azi am facut 562,85 de lire, dar a fost o porcarie. a zis ca ne trimite in Southwark si ne-a trimis tot in Dulwich, prin niste balarii de strazi, Heber, Ulverscroft, Holly Grove, Melbourne Grove, am innebunit cautandu-le, numai pe sensuri unice si d-astea. o sa-ti povestesc mai bine la telefon, ca suntem toti nervosi, n-are rost. fac maine o plimbare si te sun, heya?

p.s. plus ca am vazut un tanc, pe Page’s Walk

De fapt, lucrurile s-au petrecut cam așa: sâmbătă dimineață n-aveam niciun chef de muncă, dacă era după

mine, aș fi rămas la somn, dar Rack și mai ales Gloomy hai-hai, că e păcat, că nu știu ce, m-au păcălit să mă urnesc. Nea Ică s-a-ntors pe partea cealaltă și i-a dat înainte, ca omul înțelept, ceea ce ar fi trebuit să fac și eu, dar de unde; când am ajuns la yard, Mark the Bark s-a luat cu mâinile de cap când ne-a văzut, că n-avea ce să ne dea de lucru și oricum era cam nervos c-o să trăncănim aiurea p-acolo și-o să ne lăudăm cu banii făcuți în Colne Valley. L-am liniștit cât am putut, am stors de la el niște joburi nenorocite (platani din Southwark, de pollardat, d-äia mici, la 99 de lire bucata), apoi s-a liniștit singur, când a văzut că Rack nu băga pe nimeni în seamă prin yard (ca de obicei), briții nu băgau în seamă gălăgia pe care-o făceau românii („monkey business“), iar Gloomy sărea ca apucatul pe fiecare român pe care-l prindea:

— Bă, Moldo-i ungur!

— Așa, și? îi răspund băieții, pe rând.

— Bă, n-auzi, bă, că e ungur?! răcnește fericit Gloomy, nepricepând deloc.

— Asta nu e treaba mea, îl lămurește în sfârșit Fleur, mai milos.

— Și nici a ta, îl pune la punct Macarie, ca mai vechi în yard.

— Eu am auzit că-și face treaba, se bagă și Duma.

— Ungurii-s ai dracu’, zice Claude, moroșanul. Da’ ăsta nu e ungur.

— Mă jur pe ochii mei! se screme Gloomy, demantelat psihic de insuccesul său personal în a fi băgat în seamă. Cu ochii mei am văzut!

— Ce-ai văzut? râde Duma.

— A văzut că-i ungur, oftează Macarie, mereu grăbit să facă bani. Hai, că avem treabă.

Gloomy, mofluz, lăsat singur în mijlocul yardului, debusolat, neînțelegând unde s-a pierdut popularitatea lui, care nu existase de fapt niciodată, dar asta nu-i trecea prin minte; iată un moment memorabil al lui 2015. Sau măcar al acelei sâmbete. Sau măcar al acelei dimineți, pentru că restul zilei a fost complet ratat, mai ratat ca niciodată, un model de ratare pentru o zi de muncă la copaci: 198 de lire! Cu alte cuvinte, în acea sâmbătă, Rack a reușit performanța de a pollarda doi platani mici. Nu este de mirare: Southwark este cartier rezidențial, așa că oamenii își parchează mașinile pe stradă, în fața caselor. Fiind weekend, nu plecaseră la muncă. Mașinile rămăseseră la locul lor. Am bătut la zeci de uși, mi-am spus textul de zeci de ori, mi-am luat zeci de reproșuri civilizate, londoneze, până când am reușit să înțelegem amândoi (Gloomy era în lumea lui de mâhnit) că n-o să facem nimic din punct de vedere profesional sau, cum îmi plăcea să spun (dar și lui Rack după ce învățase de la mine), „pecuniar". Am plecat mâhniți spre yard, unde ne-am mai mâhnit o dată, pentru că yardul era încuiat (ajunseserăm prea devreme), așa că iar a trebuit să-l urnim pe Big să vină să ne deschidă. Când am ajuns în sfârșit pe Tysoe Road, ne-am dat seama că săptămâna noastră „de șapte mii" nu se termina prea bine: banii cash erau pe sponci, iar Nea Ică ne-a anunțat voios că a fost el la cumpărături și că are de gând să ne răsfețe: ciorbă de burtă din burtă adevărată, de la magazinul românesc (se dusese până acolo!) și somon la tavă, cu garnitură de cartofi noi. Când ne-a arătat somonul proaspăt de vreo șase kile pe care îl luase și mai ales când ne-a anunțat câți bani avem să-i

dăm pe cumpărături, ni s-a cam pus un nod în gât (mie) și-un junghi în coaste (lui Rack). Gloomy, din partea lui, a anunțat direct „N-am!“ și și-a văzut de treabă: a tăbărât pe Tiță. La asta o să revin.

— Ăsta zice la mișto?

— Nu, unchiule. Chiar n-are. Niciunul nu prea mai avem bani. Moș n-a trimis nimic.

— Păi, aseară cine a făcut cinste cu Okocim? Aud?

— Schimbasem eu niște dolari canadieni, Nea Ică, îi explic. De-acolo am avut bani lichizi. Acum stăm în mila lui Moș!

— Lasă, că și el stă-n mila lui Bog și Bog în a consiliilor… bă, eu nu zic să mi-i dați acum! Rămâneți datori, vă scriu pe caiet și mi-i dați când îi primiți și voi! E bine așa?

— Ai caiet d-ăla, unchiule? rânjește sadic Rack.

— Nu, băiatule, țin minte, zice Nea Ică, evident stingherit. M-ajutați și voi cu cartofii ăia?

Pe când spălam cartofii la chiuvetă, Rack mi-a povestit, discret, că odată, după un tăiat de porc, Nea Ică și cu frate-său, adică tatăl lui Rack, băuseră țuică „pe caiet“ și se treziseră, nu se știe cum, fără bani a doua zi, așa că împrumutaseră amândoi de la Rack, care pe vremea aia de-abia începuse să câștige primii lui bani, după ce tocmai scăpase de bac. „Le-am dat“, zicea, „dar nu-i las eu să uite!“. Rack cel Rău.

N-a mai fost loc de bere după ciorbă de burtă și pește la cuptor, așa că seara mi-am petrecut-o ascultând ploaia, scriind un text pe furiș (mă prefăceam că-i scriu lui Moș) și observându-l consternat pe Gloomy:

— Mănâncă frumos! îi zice lui Tiță.

După alte câteva minute:

— Râzi frumos!

Sau:

— Stai frumos!

După care iar:

— Tiiiță!

Nea Ică mi-a explicat în vorbe puține:

— I-a căşunat pe Tiță acum, că stă pe cameră.

Mă dumirise buştean. Am continuat să-l urmăresc fascinat pe Gloomy cum îl învăța pe Tiță să râdă la glume. Nu erau glumele lui, priveau împreună pe laptopul meu un comediant pe nume Fernando de la Caransebeş, de care eu nu auzisem, dar pe care Gloomy îl adora:

— Vezi, Tiță? Râzi de nu mai ştii de tine! Stai frumos, că mai pun unul.

Se descurca onorabil Gloomy pe YouTube, căuta clipurile cu acest Fernando cu dexteritatea dată de experiență, iar atunci când le privea, le privea la propriu cu gura deschisă. Şi Tiță la fel:

— Stai frumos! îl admonestează Gloomy.

După sesiunea umoristică de pe YouTube, a început să-i explice lui Tiță glumele, una câte una, râzând singur după fiecare explicație. Dacă Tiță începea şi el să râdă, Gloomy i-o reteza pedagogic:

— Râzi frumos!

Nu văzusem niciodată aşa ceva. L-am descusut treptat pe Nea Ică, iar el mi-a explicat că, de-a lungul întregii lui experiențe de muncitor, văzuse de multe ori fenomenul ăsta, e drept, cu variațiuni: unii muncitori tineri, convinşi că au stofă de şefie, se apucă să-şi „confecționeze“ un ucenic spiritual, cam ca Fleur, ucenic pe care să-l ocrotească în fața celorlalți şi de la care să primească admirație şi obediență. Probabil că, în

România, lui Gloomy îi venea ușor să se înconjoare de astfel de „săgeți“, cum spun bucureștenii: era un bun groundsman, foarte puternic și c-o mare imaginație pentru găsirea de soluții tehnice la probleme dificile; dar aici, la Londra, handicapul limbii era total, iar Gloomy fusese castrat de joaca lui de-a Ceaușescu. Asta putea explica multe. Dar nu totul. Când am dat, mult mai târziu (anul ăsta, de fapt – 2016), de povestea lui McArthur Wheeler, mi-am dat seama că m-am mai apropiat c-un pas de explicație. Când am publicat în revistă un text despre Gloomy, text în care am schimbat ce era de schimbat, astfel încât să nu risc nimic dacă urma să mă întorc la Londra (l-am publicat cândva în 2015, iar eu m-am întors, într-adevăr, în februarie 2016), iar am mai făcut câțiva pași, destui, credeam eu, dar mă înșelam. Gloomy era mai mult și mai puțin decât o forță a naturii, mai mult și mai puțin decât un rasist român, mai mult și mai puțin decât legea lui Murphy, principiul lui Peter sau efectul Dunning-Kruger, mai mult și mai puțin decât un om neadaptat, dar nu mai puțin decât un om sub vremi:

> „Ciori“, zice Glumi. „Io pe ciorile astea le tai în două. Direct!“ Expiră fumul și dezvoltă ideea: „Ești cioară? Te-am ras! Ai tușit? Te-am ras! Ai respirat? La revedere! Io nu discut! Jap, jap, ești jos și te iau la bocanci!“. Stau cu Glumi pe gărduletul de la Innova Science Park, undeva în nordul îndepărtat al Londrei, în Enfield, și-l ascult fascinat. Glumi (porecla lui întreagă este „Glumețul“, dar băieții au prescurtat-o) este un tânăr de undeva de printr-un sat uitat de lume, din câmpia teleormăneană, care a venit la Londra ca muncitor în construcții, dar a fost retrogradat urgent la

funcția de „băiat cu mătura“ în șantier. Nu din cauza însușirilor fizice: Glumi este un gigant rasist, înzestrat c-o forță fizică uimitoare, cu care ar putea muta munții din loc. Dacă ar vrea. Dar Glumi nu vrea: în subcultura din care provine el, omul care muncește e prost. Inteligentul fură, face politică sau „se descurcă“, dar nu pune osul la muncă, să-și piardă prestigiul social (nu sunt foarte sigur, dar cred că personajul Giani, construit cu migală de Constantin Diță în serialul *Las Fierbinți*, e tipic pentru ce-au în cap acești „români de la câmpie“ – cum să le spun altfel?!). Pe șantier, Glumi ar fi putut face munca a trei oameni, dar nu și-a făcut-o nici măcar pe-a lui; a încercat o săptămână întreagă să se fofileze și să se lase „acoperit“ de alții, cum știa el din țară, dar nu i-a mers, că șeful de șantier, un băiat aprig, de prin Argeș, i-a dat de ales: sau pleci, sau treci la mătură. Glumi a plâns, s-a înfoiat la șef, a încercat să-i promită țigări, mă rog, românismele obișnuite, dar nimic n-a mers și el a devenit singurul care nu-și împarte treaba cu nimeni. Dacă vine vreun control și întreabă „Cine-a măturat aici?“, Glumi n-are pe cine arunca vina. Pentru prima dată în viața lui răspunde singur pentru ce muncește. E un hap foarte amar! Dar numai pentru el, nu și pentru colegii lui, față de care și-a câștigat reputația de glumeț cu următoarea gingășie: se furișa prin spatele victimei nebănuitoare și-o apuca de scrot. Variantă: n-o apuca, doar o lovea cu coada măturii. Ușor, fin, că doar era vorba de-o glumă! Hai, să râdem împreună, să ne distrăm, că doar n-o să ne spetim pentru englezoii ăștia, ’tu-le maica lor de urâți!

P.S. Innova Science Park este o găselniță a băieților: acolo nu vine poliția, pentru că locul e împânzit de camere de filmat, iar românii s-au prins că-n Innova se poate bea bere la greu și fuma la aer curat. Sănătatea înainte de toate! (*Innova Science Park*, Londra)

Nu, n-a venit el la Londra ca „muncitor în construcții" și în niciun caz „din câmpia teleormăneană", iar „la mătură" a ajuns după ce-am plecat noi, nu cât timp am fost colegi de cazare pe Tysoe Road, la Nea Găbiță, și nu de lene nu voia să măture Gloomy, ci din cauza pierderii de statut; astea-s fumigene de-ale mele, l-am corcit pe Gloomy cel real cu Tiță, de-a ieșit struțocămila din textul de revistă. Dar, da, în duminica aia am descoperit Innova Science Park și am început să ne refugiem acolo când serile au devenit frumoase și voiam să bem bere la aer, iar curtea ne-a devenit teritoriu interzis după bătaie (Doamna Mela ni l-a interzis, dar n-am ajuns încă acolo). Nu l-am fi descoperit, dacă Petrică nu și-ar fi luat amendă ca prostul (poliția era în raid, el n-avea actele în buzunar, bea alcool în public… uite așa! Habar n-aveau polițiștii pe cine amendează…). Evident, nu eu eram auditoriul vitejiilor imaginare ale lui Gloomy, ci Tiță, care nu se mai dezlipea de el; oficial, Gloomy îi dădea țigări, că și Tiță era mare fumător, iar neoficial, Gloomy îl lua peste tot, „ca să-l mai scot din casă", cum zicea. Foarte nobil motiv și Tiță chiar avea mare nevoie să iasă din casă, dar nu se știe cine avea mai mare nevoie de cine la ieșirile astea de seară. În ceea ce mă privește, era oricum preferabil să ies decât să rămân în atmosfera înveninată care se crease. Iar dacă cei doi îmi ofereau subiect, de ce nu?

Duminica începuse bine, fără text (îl scrisesem pe ascuns, de cu seară), iar după curățenie am plecat la plimbare. Asta a însemnat relativ devreme, că aici nu se făcea curățenie în toată casa, ca la Madam Simina, ci fiecare își făcea în camera lui, iar la insistențele lui Nea Ică, noi făceam și-n baie (Doamna Mela n-avea astfel de sensibilități, dar Nea Ică avea). Am avut vreme bună de plimbare: m-am fâțâit pe la Barbican, prin Finsbury, prin City, prin viermuiala de la Turn (ce tâmpiți par turiștii când nu ești turist!), pe urmă am trecut fluviul pe Tower Bridge și-am luat-o în susul apei, pe străduțele alea simpatice, pe care turiștii sunt prea speriați ca să se bage (iar londonezii prea scârbiți de prețurile chiriilor), și acolo țin minte că m-am simțit în largul meu și chiar mi-a plăcut, îmi notasem în minte să mai vin (n-am mai fost niciodată). Sunt și zone dubioase, că, după ce-am trecut de Pepys, a trebuit să ocolesc, și-am ocolit și-am tot ocolit, până am ajuns pe Watergate Street și atunci le-am văzut. Adică nu: nu le-am văzut de la-nceput, că n-aveam cum să le fi văzut. Watergate Street asta e o sinistroșenie de stradă, lungă și îngustă, într-o parte mărginită de un zid impenetrabil (are șase metri înălțime, ca nimica; numai cărămidă și bolțari), iar în cealaltă de calcanurile unor case, lipite unele de altele… tot un zid, la drept vorbind, doar cu puțin mai puțin sinistru decât ăla din stânga. Mergeam și nu mă puteam gândi decât la ce loc bun de ambuscadă este această Watergate! Până am ajuns la capăt. Care nu e capăt, că strada dă direct în Tamisa. Bang! Câteva trepte, apoi, bâldâbâc! Pe trepte erau ele.

De unde am dedus că-s vrăjitoare: după ten (ceva mai închis la culoare decât al țigăncilor), după vârstă (cam 50 de ani, dar extraordinar de bine întreținute), după haine (perfect

banale, haine de stradă, nu le poți remarca într-o mulțime), după palme (lungi, înguste, nemuncite, cu degete subțiri, pline de inele), după artefacte (ședeau pe trepte, cu o piatră plată între ele, pe care erau câteva obiecte: un cuțit, sau poate o foarfecă, n-am văzut bine, o cupă sau un pahar, oricum, ceva cu picior, niște sfori groase, scurte, viu colorate și alte câteva obiecte pe care n-am avut timp să le scanez. Poate oglinzi, poate foi micuțe de hârtie, nu știu), dar mai ales după priviri: liniștite, lungi, drepte. Se uitau în ochii mei amândouă. Așteptau să plec. Eu mă uitam de la una la alta, ele nu-și clinteau privirile, mă fixau, fără agresivitate, fără prietenie, fără nimic, doar mă apăsau cu ochii ăia albaștri ai lor. Erau frumoase, foste frumoase bine păstrate, care semănau între ele ca surorile. De lumânări am zis? Nu, că n-am văzut lumânări, dar era și un fuior de fum, nu știu, poate de la ceva bețișoare aprinse, puse dincolo de piatra cea plată (nici măcar o piatră, acum, dacă mă gândesc, poate o simplă placă de beton, de-aia pătrată), pentru că eu n-am văzut nimic aprins, am văzut doar fumul. Și l-am și mirosit, evident. Cât să fi durat totul? Două secunde, trei, patru? Cinci? Cel mult! M-am întors pe călcâie și-am plecat. Exact pe unde venisem, că n-aveam pe unde prin altă parte. Eram foarte tulburat. Nu-mi era frică, dar eram tulburat. Tulbure. Ca atunci când ai pofte, când te gândești la femei. Imaginația parcă încerca să mă convingă cum că mi-au zâmbit, în timp ce memoria îmi spunea că nu-mi zâmbiseră deloc. Dar nici nu mă alungaseră! Așteptaseră să vadă ce-am de gând să fac. Eram tulburat, da.

Următorul lucru pe care mi-l amintesc este c-am dat peste statuia lui Petru cel Mare, chiar pe colț, înainte de podeț, unde Deptfordul se varsă în Tamisa. I-am făcut lunganului câteva

poze, m-am așezat cu obrăznicie pe tronul din stânga lui și-am așteptat să treacă vreo turistă, s-o rog să-mi facă o poză și să intru astfel în vorbă cu ea, dar n-a trecut nimeni. Mi-am făcut un selfie cu piticul din dreapta împăratului (mi-aș fi făcut cu Petru, dar, din păcate, era mult prea înalt) și-am plecat mai departe, spre stația de DLR de la Cutty Sark, și de-acolo de-a dreptul acasă. Vrăjitoarele alea mă scoseseră de pe șine.

M-a pus la loc Rack, începând de luni. A fost dificil să ne descurcăm la început în Sydenham Hill Wood, cum îi spun localnicii, dar, după ce am deslușit care-i mersul, am început să facem bani la greu. În prima zi ne învârteam degeaba, am nimerit într-o stație de cale ferată în loc să nimerim la paltinii pe care-i aveam de doborât, dar după vreo trei ore ne dumiriserăm de topografia locului și-am început heirupul. A fost greu al naibii, pantă mare, noroi, am avut paltini grei, frasini, carpeni, stejari, fagi, platani, castani, arbori serioși, bătrâni, ca-n pădure. Gloomy a fost în elementul lui, aproape c-a fost vioara întâi, nu atât la doborârile propriu-zise (Rack nu se băga peste el), cât la scripeți. Rack dădea jos bucăți mari din trunchiuri, pe care Gloomy le ținea în scripete mai mult singur, cu mine pe post de element decorativ, cu vagi utilități SPP („Vezi să nu vină vreun tree officer sau vreun câine!“). Băieții m-au întrebat, curioși, ce fel de dihanie de parc o mai fi și Sydenham ăsta, că nu semăna cu nimic de pe la noi, iar eu i-am lămurit tămâie, că habar n-aveam, nici eu nu mai văzusem vreodată așa ceva. Am aflat ulterior de pe net că acolo fusese o zonă industrială (într-adevăr, noi am lucrat pe o culme în care intra un tunel dezafectat de cale ferată) și că ce vedem noi a crescut într-o sută de ani, o sută și, iar iubitorii de natură din Londra se luptă ca dracii cu dezvoltatorii să lase pădurea în

pace, să n-o facă pădure de blocuri, cum vor ei. Bine, cu „iubitorii“ ăștia am mai interacționat eu și la fața locului, că-și plimbau câinii și mai intrau în vorbă cu mine (când aflau că nu suntem trimiși de dezvoltatori, ci de consiliu, imediat se luminau la față!), iar cu iubitorii de păsări am avut chiar dialoguri constructive (i-am asigurat că Rack nu se atinge de cuiburile de ciocănitori din trunchiuri, dar că celor de pe ramuri n-are ce le face; au părut mulțumiți). Da, a fost bine în Sydenham. Până joi, când am pățit beleaua cu holm oak, care aproape că ne-a mâncat norocul: vineri am avut onoarea de-a fi vizitați de Gonzalvez, tree officerul.

— 784 de lire, ultimul job de pe job order, zic eu.

— Bun! spune Rack, obosit, dar încă în formă.

— Reducere 30% și crown lift la un stejar cu șapte stemuri.

— D-aia-i așa bun la preț… L-ai găsit? Știi unde e?

— Nu, da’ îl am aici pe hartă. Imediat îl găsesc.

L-am căutat vreo oră și nimic. Nimic-nimic! Cât de greu poate fi să dibăcești un stejar cu șapte trunchiuri într-un parc londonez, fie el și Sydenham?! Numai că nu era, afurisitul. Băieții se odihneau în cabina vanului, iar eu dădeam ture, cu harta-n mână: nu era și nu era! Culmea e că harta îl poziționa clar, lângă gard, dar degeaba, c-acolo nu era niciun stejar; doar știam cum arată un stejar! L-aș fi recunoscut nu numai după formă, coajă sau litieră, dar chiar și după miros – dacă era. Dar nu era! M-am întors la van, le-am spus băieților să moțăie un pic, că eu iau parcul la pas, copac cu copac, și tot îl găsesc – ceea ce am și făcut. Evident, n-am găsit nimic care să semene a stejar cu șapte trunchiuri: erau stejari cu nemiluita, și c-un trunchi, și cu două, și cu trei, ba am găsit unul și cu

patru, dar nicidecum pe-al nostru, cu șapte. M-am întors la van și mi-am luat frecuș de la Rack:

— Moldo, ești sigur, mă?

— Că ce?

— Că „oak“ ăsta înseamnă stejar?

— Sigur-sigur!

— Și „holm“ ce înseamnă?

— Parcă „insulă“ sau ceva, da' nu sunt sigur.

— N-are niciun sens!

Atunci m-a pocnit inspirația:

— Dar dacă n-o fi stejar?!

— Păi, tocmai ai zis că e! Ai zis că „sigur-sigur“, așa ai zis!

— Da, dar „stejar de insulă“ sună complet cretin, poate că… ia stai așa.

Am sunat în țară, la gagică. Să caute ea pe net. A căutat repede și mi-a zis că înseamnă „stejar veșnic verde“, *Quercus ilex*, stejar andaluz, ceea ce l-a făcut pe Rack să rostească vorbe foarte urâte despre moldoveni și să-mi arate prin gesturi că noi parcaserăm vanul exact sub acest copac. Am mulțumit și-am închis telefonul.

— Și dacă nu ți-aș fi spus, Moldo!

— Ce mi-ai spus?!

— Că p-aici trebuie să fie, pe lângă gard!

— Or fi pe la voi stejari înfrunziți în februarie, că pe la noi nu-s!

— Nici pe la noi, că altfel îl găseam de mult… ce drac de neam de stejar o mai fi și ăsta?

— Știu și eu? Andaluz, cică. N-am mai văzut așa ceva.

— Nici eu.

— Nici eu, zice și Gloomy.

— Hai că mă sui, că e târziu, spune Rack. Pregătiți sculele.

Am lucrat mult la sol, Gloomy și cu mine, că nu mai aveam loc de chipping pe platforma vanului, așa că toată craca (și a fost multă) a trebuit s-o camuflăm ca habitat wood prin desișurile parcului (slavă Domnului c-avea destule!). Craca, grea, verde, plină de frunză, plină de praf. Ne-a cam făcut ochii și nasurile; se mai întâmplă și de-astea în arboristică, și nu prea rar, ba aș zice că destul de des. Când am terminat, eram frânți amândoi. Chiar și Gloomy obosise, la câtă cracă îmi aruncase peste gard, că stejarul nostru era chiar lângă trotuar, mare parte din tăieturile lui Rack n-aveau cum să cadă altundeva, căzuseră în partea de oraș a gardului, nu în partea de pădure. Am vrut să mă întorc și eu la van, m-am apucat să sar gardul. Gardul a căzut cu mine: buf! Bine că nu trecea niciun om pe sub el în clipa aia!

— Ce-ai făcut, moldovene?!

— A stricat gardul!

— Singur a căzut!

— Cum singur, mă? Tu l-ai dat jos când te-ai suit pe el!

— Gard de fier forjat, drugi de fier masiv, nu țevi! Cum să cadă sub greutatea mea?

— La cât Okocim bagi în tine…

Între timp, Gloomy examinase atent bucata de gard căzut. Nu era mare, avea vreo patru metri lungime pe doi înălțime. Restul gardului era intact.

— Nu l-a rupt Moldo. Uite!

Ne-am uitat amândoi. Gloomy avea dreptate: alți arboriști lucraseră acolo mai demult, dăduseră o cracă mare și grea dintr-un stejar vecin, craca rupsese gardul, ei îl puseseră la loc de formă, sprijinit, pericol public. Cine știe de când stătea așa,

rezemat, într-un echilibru precar. Dar măgăreața căzuse pe mine:

— Și-acum ce facem?

— Stăm și ne mirăm ca proștii, spune Rack. Hai, toți trei! Un, doi, trei, și!

L-am ridicat și l-am proptit întocmai cum fusese. Dacă făceai un pas înapoi, nu mai vedeai nimic suspect. Gloomy a tras cu mâna și niște lăstari de dincolo de gard, din parc, ca să pară totul cât mai autentic: camuflaj aproape perfect.

— E crimă și pedeapsă gardul ăsta!

— Și ce-oi vrea, Moldo?

— Să anunțăm pe cineva, să vină să-l repare. Dac-o să cadă iar și omoară vreun trecător?

— Ceasul rău! N-anunțăm pe nimeni. Cum dovedim că nu l-am rupt noi?

— Și să pățească un nevinovat o nepățită?

— Scuipe pe sine! Să caște ochii! Ce, stau eu acuma după ei?

Gloomy nu zicea nimic, dar era de acord cu Rack. Eram în minoritate. M-am gândit repede:

— De acord pentru moment. Dar în ultima noastră zi de Anglia dau un telefon anonim la consiliu și anunț. Adică nu: semnalez problema. Zic că sunt un om care-și plimba câinele, câinele s-a oprit să se pișe, a mirosit insistent gardul, eu m-am apropiat să văd ce și cum, am remarcat că-i rupt și m-am gândit s-anunț. Merge?

— Treaba ta, faci ce vrei. Mie mi se pare o tâmpenie, dar dacă ție-ți place, sună și vorbește!

— Gloomy?

— Eu nu mă bag.

— Atunci așa rămâne. Hai să mergem, c-a-nceput ploaia. A, stai, că mai avem un castan!

— Unde?

— Aici, aproape. E dincoace de gard, în locul ăla cu gunoaie.

— Hai numai noi doi. Doar cu topperul, fără ham, fără conuri, fără bandă, fără nimic. În cinci minute-i gata. Reducere?

— Da, 30%.

— Hai.

Gloomy s-a băgat la căldură în cabină, a pornit motorul, s-a apucat de biscuiți. Rack și cu mine ne-am apucat de castan: s-a cățărat și a-nceput să taie fără asigurare, că nu era înalt castanul, „medium“, cum scria în job order. Eu făceam să dispară crăcile date jos, aruncându-le peste gard; mai alunecam prin noroi, prin gunoaiele aruncate acolo, strângeam din dinți și trăgeam de mine, că eram obosit. Ploaia se tot întețea, nu mai era nimeni pe stradă, doar în stația de autobuz de pe trotuarul opus era un om, acoperit c-o pelerină impermeabilă, mare, galbenă. Stația n-avea adăpost.

Rack n-a terminat în cinci minute, ci cam într-un sfert de oră; castanul nu era mare, dar era stufos, iar Rack a fost perfecționist, ca de obicei. Era ciuciulete când a coborât, și eu la fel. Mi-a dat topperul să i-l țin, că eu aveam mănuși, iar lui îi înghețaseră mâinile:

— Hi there!

Era cel cu pelerină galbenă. Traversase și venise la noi.

— Hi.

Nu prea aveam chef de vorbă, dar ceva din privirea omului m-a făcut să fiu politicos:

— May I help you?

A urmat o tiradă pe care n-am înțeles-o.

— Ce mai vrea și ăsta?

— Nu știu, Rack. N-am priceput boacă. Sorry, sir, I am a bit tired, I haven't undestood. Can you use simpler words, please? And speak slower, please?

— My name is Alvin Gonzalvez. I am the tree officer. I work for the council. Is that slow enough for you?

M-am uitat la Rack. El s-a uitat la mine.

— Nice to meet you, mister Gonzalvez! Sorry for my precarious English! I…

— Your English is fine. But there are some issues here…

— Of course, of course there are! We have almost forgotten this chestnut tree, we were about to leave and this is how we've been working here in a hurry! In fact, I have personally scolded my climber here for not wearing his helmet or his gloves, and for…

— I have to…

— This entire business, mister Gonzalvez, of ours, is less about money and more about time. Let me tell you what has happened to us with a holm oak today, you know, *Quercus ilex*…

Am dat mult din gură, dar ne-am despărțit prieteni: tree officerul și-a băgat în memoria telefonului numărul meu de telefon (Meehi), iar eu pe-al lui (Alvin). Pe Moș nu-l știa, dar îi știa pe Ramon, pe Bog, pe Mark the Bark și pe Macarie. Aproape că l-am făcut să se simtă ca-n familie.

Rack a tăcut multă vreme, în drum spre yard, ba și în drum spre casă. Abia după ce ne-am spălat și-am mâncat a anunțat, fără să se uite la mine, ci la Nea Ică:

— Următoarea cinste o fac eu.

— De ce?

— De aia. Numai să vină odată banii de la Moș, că-ncep a mă supăra!

— Mă, Rack, tu ești tot timpul supărat…

— Ți-am mai zis, Moldo: nu mă vezi tu pe mine supărat și nici să nu mă vezi. A treia oară nu-ți mai spun!

— Ce, mă caftești?

— Nu, pe tine, nu. Am eu lista mea, n-avea tu frica aia!

— Nepoate, nepoate… nu umbla să lucrezi oamenii cu parul, lucrează-i cu banul, că așa merge treaba pe lumea asta. Că mi-am adus aminte, am mai făcut și azi cumpărături, că se terminaseră toate, și de mâncare, și de curățenie și duminică zic să ridicăm paturile, să facem lună, că azi-noapte am auzit șoareci, sau șobolani, ce-or fi fost.

— Și cât avem să-ți dăm?

— 25 de lire de om. Gloomy, 30, că el are să dea și pentru țigări.

— Mulțumesc, Nea Ică.

— Mai bine te-ai lăsa, mânzule. La mine nu mai contează, dar tu ești tânăr.

— Mă doare măseaua, Nea Ică. Mai fumez, mai uit.

— Pe mine mă dor toate măselele, zic eu. Mă duc după Okocim.

— Păi, tu nu mai ai măsele, râde Rack.

— Nici bani, se miră Nea Ică.

— Din suta aia, spun eu. Unde s-a dus mia, ducă-se și suta!

— Boier! se încumetă și Tiță.

— Vorbește frumos! se înfoaie Gloomy, cloșcă.

În seara aia au intrat niște bani de la Moș, m-a sunat chiar când eram în drum spre magazin. Nu plătise Bog niciuna din facturi, dar trimisese Moș de la el, că mă tot plângeam că behăim fără bani și am atmosferă proastă în echipă (aveam, dar nu numai de asta). M-am dus mai departe, spre Hertford Road, dar n-am găsit funcțional primul bancomat, a trebuit să merg și mai departe, mult dincolo de Turkey Brook, și, după ce-am scos bani, am zis s-o iau pe scurtătură, prin Albany Park, dar m-am încurcat. Mi-era cam frică. Întuneric beznă, burniță, eu cu bani la mine, porțile de la parc – închise, nu prea știam topografia potecilor, Rack suna mereu să mă-ntrebe unde-am dispărut... nasol momentul. Pe niște cărărui de bicicliști am ieșit în cele din urmă în Bilton Way și de-acolo am mers drept, că știam drumul. Nu m-am întors cu bere, dar m-am întors cu ceva bani.

— Mai bine, zice Rack.

Am făcut prostia de necrezut de a-i împărți în bucătărie. Mă gândisem că, dacă tot avem bani în mână, să ne plătim datoriile la Nea Ică, să știm o treabă. Nu prevăzusem însă că:

— Mihai, vreau să te rog și eu ceva...

Gina m-a rugat pe mine, ca mai sensibil. Tiță l-a rugat pe Gloomy, Petrică l-a rugat pe Nea Ică, iar Sorin pe Rack. Uite așa am ajuns creditorii chiriașilor lui Nea Găbiță, că și ei erau înainte de salarii, în afară de nenorocitul de Tiță, iar Nea Găbiță era prieten cu toată lumea – până la bani. Desigur că 160 de lire nu i-au ajuns nici pe-o măsea, c-avea de luat mult mai mult pentru chirii, dar a fost un fel de gest simbolic faptul că oamenii au putut să-i dea ceva, oricât de puțin, pentru că rămăseseră în urmă. Nu că Nea Găbiță ar fi fost de capul lui, nici vorbă, el era doar interfața dintre chiriași și Doamna

Mela, dar oamenilor nu le plăcea ca Nea Găbiță să stea supărat pe ei. Aveau dreptate.

Vineri a mai fost cum a mai fost, că ne-am scos sufletul cu niște pollardări pe străzi rezidențiale, dar sâmbătă, în Dulwich, și dincolo, în Peckham, a fost crimă și pedeapsă; cel puțin, asta i-am scris lui Moș în raport. Ce nu i-am scris ar putea fi spus astfel, pe scurt: Rack a ajuns pe Twitter; am făcut praivăt; Mark ne-a greșit job orderul fără să știe; ne-am răzbunat, știind prea bine ce facem; ne-am pișat pe-un T-34. Iată:

Pe Melbourne Grove am avut de doborât un castan uscat, ceea ce am și făcut, repede și bine, tocând toată craca în van și vânzând logurile unui amator, posesor de șemineu, care ne-a lovit cu zece lire de căciulă (pentru lemn) și cu încă zece, doar pe mine și pe Gloomy, pentru că i le-am cărat acasă și i le-am stivuit în curte. În timpul ăsta, Rack rămăsese la van și, ca să nu stea degeaba, s-a suit pe platforma plină de chipping și-a făcut pipi (unde să te duci, când ești la muncă pe străzile din Londra?!). O babă care trecea pe-acolo i-a făcut poză cu telefonul și-a urcat-o imediat pe Twitter, cu cine știe ce comentariu, că m-am și mirat de ce mă sună Mark să mă întrebe ce s-a întâmplat (eu, în momentul ăla, fiind cu rața moartă în coteț din cauza praivătului cu logurile de castan). Istoria de pe Melbourne Grove s-a încheiat rotund când am aflat mai târziu, în yard, că job orderul fusese greșit, tree officerul respectiv îl scrisese aiurea, adică notase doi castani în loc de unul. Banii erau pentru doi castani, dar pe teren era doar unul. Atunci când Bog a refăcut calculele săptămânii noastre, din tariful castanului ăluia ne-a trecut doar jumătate. M-am văietat eu, nu-i vorbă, dar tot cu jumătate de gură, că-n

fundul buzunarelor aveam 20 de lire din el, bani negri, bani curați. Pe de altă parte, pe Holly Grove am dat peste un job gata făcut; cineva, cumva, îl făcuse înaintea noastră. Ei, și ce? Nu se putea demonstra nimic, așa că pe gang sheet l-am trecut ca făcut de noi. Oricum, erau niște crenguțe de dat jos de pe un tei, pentru crown lift, nu mare lucru, ceea ce s-a repetat și pe altă stradă: un cutback la un platan tânăr care era prea aproape de-un felinar stradal. Când să ieșim de pe stradă, pe Page's Walk, odată ce-l aud pe Gloomy:

— Oa!

— Ce-i ăsta, Moldo?

— T-34.

— Ce e aia „T-34"? întreabă Gloomy.

— Un tanc rusesc. Sovietic, adică. Nu se mai fac d-astea în ziua de azi.

— Și de ce-i așa tărcat?

— Eu de unde să știu?

Într-adevăr, tancul era vopsit ca de bâlci, nu ca de front, nici măcar ca de muzeu. Gloomy n-a mai stat să ne asculte, s-a dat jos din mașină, s-a descheiat la pantaloni și s-a apucat să-l stropească.

— Ce, te tăia? râde Rack.

— Nu, zice el, liniștit. Da' n-ai auzit ce-a zis Moldo, că e rusesc? Mie mi-a spus tata lu' tataia. A fost prizonier.

Rack și cu mine ne-am uitat iar unul la altul, pe urmă am coborât și noi, la șenilă. Îți vine, nu-ți vine, datoria-i datorie!

Și doar știam că Tiță-i alcoolic, și doar știam că-i sub influența lui Gloomy, dar atât ne-a rugat să-l luăm în seara aia la fotbal, că l-am luat și pe el. Țin minte foarte exact că-n ziua următoare am scris repede, discret și după curățenie m-am

plimbat o grămadă în Kensington, pe vreme bună, și-am fost și la muzeu, dar înainte de asta:

> Nu știu cine l-a prostit pe Marx de-a ajuns să zică-n *Manifest* că „muncitorii n-au de pierdut decât lanțurile“ (*Die Proletarier haben nichts in ihr zu verlieren als ihre Ketten*); în schimb, când Cezar Paul-Bădescu scrie (în *Luminița, mon amour*) că „cine moare de dragul clasei muncitoare să se ducă să trăiască în mijlocul ei“ (citat aproximativ, din memorie), eu sunt 100% de acord cu el: da' câtă dreptate ai, băi, Cezare! Ceea ce, din păcate, nu pot spune și despre bietul Marx, măcar că-i mort (iar despre morți, numai de bine); muncitorii au o grămadă de chestii de pierdut. De exemplu, locul de muncă. Că-n țară mai e cum mai e, dar aici, ce faci? Stai *pe cameră*, aia faci.
>
> Tiță este muncitor în construcții, necalificat (*leibăr*, cum zice el), iar pe șantierul pe care lucra a fost un control. Cei cu acte au fost lăsați în pace, dar cei fără au fost adunați și întrebați când au de gând să-și facă acte-n regulă (asigurare socială și permis de șantier). Unii au înțeles întrebarea și-au răspuns și ei cum s-au priceput; cei ca Tiță, care e aici de câteva luni și nu pricepe boacă din limba locului, au fost dați afară. De atunci, Tiță al nostru stă *pe cameră*, iar asta-i cea mai depresivă activitate pe care-o cunosc: se scoală odată cu noi, pe la cinci jumătate, vine în bucătărie și se uită cu ochi de câine bătut cum bem ceaiul și-mbucăm ceva în grabă, iar după ce plecăm la muncă se târâie înapoi în cameră și așteaptă seara, când ne întoarcem flămânzi și mâncăm cu toții. Atunci iese și el și ascultă cum povestim micile întâmplări de peste zi. Tace cu

vinovăție și ne e milă de el, dar cum să-l ajutăm altfel decât împrumutându-i mici sume de bani?

Neștiind că Tiță e alcoolic și n-are voie să bea deloc, ieri-seară l-am luat cu noi la fotbal (jucăm în fiecare sâmbătă, după muncă, dacă nu plouă). Până acolo mergem cu camioneta, că-i cam departe, și la întoarcere bem câteva beri, să combatem deshidratarea. I-am dat și lui Tiță și-am asistat la dezvrăjirea *toleranței tradiționale* a poporului român, cu Tiță urlând pe geam la aproape fiecare trecătoare în parte: „Chinezoaico! Cing-cing, huo, fir-ai a dracu'! Biciclisto, drăcoaso, te mănâncă la fleașcă, huo! Negreso, neagra dreacu', buzato, huo! Blondo, boarfo, îți cad flocii, huo! Indianco, graso, fir-ai a dracu' dă țiganca dracu', huo! Beato, bețiva dreacu', te calcă trenu', huo, la cimitir! Crăcoaso, huo, crăcita dreacu', la boscheți cu tine, huo! Mulatro, drăcoaso, huo!“. Când am traversat Stamford Hill (cartierul evreilor hasidici), Tiță al meu a produs o cugetare supremă, privind pătruns de respect ținuta lor tradițională, exotică chiar și-n Londra: „Ăștia e cu Dumnezeu, e cu alea… ăștia e drăcoși!“. (*Pe cameră*, Londra)

Louise

Trei zile n-a vorbit Rack cu mine: sâmbătă seara, pentru că de ce am zis să-l luăm pe Tiță la fotbal (fusese ideea mea de milos), duminică, pentru că de ce n-am avut chef de plimbare tocmai când avea el (eu de unde să știu că abia atunci aflase și Rack că muzeele din Londra sunt gratuite?), duminică seara, pentru că de ce tot nu vin banii de la Moș (de parcă nu știa că băncile nu lucrează în weekend, asta în situația în care Moș ne-ar fi trimis iar bani, după ce de-abia ne trimisese!), iar luni, pentru că de ce n-am luat de la The Bark un job mai bun, nu tot unul c-un stejar andaluz. Nu că n-avea și el dreptatea lui.

Pe job scria simplu: de doborât un holm oak, extra large, 1.200 de lire, undeva prin Battersea, pe-o străduță. Boierie! Ne-am dus, am găsit, ne-am mirat puțin că stejarul fusese complet curățat de crăci, dar nu ne-am pus întrebări; Rack s-a urcat și-a-nceput să dea jos bucăți din el, la început medii, apoi mai mari, la sfârșit niște felii uriașe. Când mai rămăseseră vreo doi metri de trunchi, l-a lăsat pe Gloomy să intre-n acțiune, iar Gloomy a scos la rândul lui felii și mai grele, până a rămas o cioată înaltă de vreo 60 de centimetri, poate 70, maxim. Atunci a apărut și echipa lui Dale: adică Dale, șeful, și un român nou, pe care nu-l știam, probabil că de-abia venise-n yard. Asta era echipa.

— Hi, Meehi.
— Hi, Dale.
— You’re done.
— We are indeed. Why?
— Well, we’re grinding the stump.
Rack s-a făcut instantaneu verde la față. Gloomy și cu mine nu-nțelegeam nimic.
— The stump?
— Yep. Here’s the job order.
M-am uitat rapid pe job orderul lui. Era identic cu al meu.
— I’ve got the same sheet… this is no good.
Gloomy a venit cu ideea:
— Hai, mă, să-i ajutăm și noi pe băieții ăștia!
Adevărul era că, da, nu mulți briți se purtau frumos cu noi în yard. Dale era printre acești puțini.
— Moldo?
Eu nu vedeam nicio problemă:
— Să-i ajutăm, de ce nu? Dale, let us help you a little bit!
Și cam asta a fost. Nu cred că era mai târziu de ora 10 dimineața; pe la cinci și jumătate am plecat de-acolo, dar fără buturugă. S-a-ntâmplat în felul următor: stejarul andaluz înglobase în sine o bucată de gard metalic. Adică un copac atât de bătrân, de cel puțin 120 de ani, văzuse multe lucruri schimbându-se în jurul său și, chiar dacă nu mai avea nici urmă de gard împrejur, cândva avusese. Nu știu când, nu știe nimeni; demult. Tijele gardului erau acum parte din „carnea“ buturugii, dar în profunzime, așa că nu se vedea absolut nimic. Gloomy s-a apucat să taie bucăți din cioată. Lanțul drujbei sale a început să scoată scântei, apoi s-a rupt. Gloomy l-a schimbat c-un lanț nou (aveam rezervă de la Big), care-a

avut aceeași soartă. Dale s-a urcat în mașina lui și s-a dus până la yard după alte lanțuri, cu care s-a întors destul de repede, în vreo oră, că nu era moment de trafic. Șase lanțuri a rupt Gloomy în buturuga aia; șase. Și nu le rupea așa, ca prostul, nici vorbă, că bibilea tăieturile ca pe sfintele moaște, încerca să evite locurile cu probleme, Doamne, ce n-a făcut. Buturuga era aproape tăiată, mai ținea într-un singur punct, dar punctul ăla n-a cedat și pace: am adus cricurile din ambele vanuri și am încercat să ridicăm buturuga de la sol, până se rupea și zona de rezistență, și uite așa am stricat două cricuri. S-a băgat și Rack, cu topperul lui, să încerce să ceva, pân-a rămas și el fără lanț. În cele din urmă, Dale a declarat că lui i-a ajuns cât n-a muncit în ziua aia și că vrea să plece, gata, că are copil mic acasă (avea o fetiță, ne-a arătat pozele pe telefon). Ne-am apucat să încărcăm logurile în mașina lui; „ne-am apucat“, adică:

— Ia dați-vă la o parte!

Noi, nimic, ce să-l ascultăm pe Gloomy?! Am încercat să rostogolim feliile de stejar și nici n-am reușit să le clintim. Cu greu, toți patru, am reușit să mișcăm cea mai mică felie până lângă platforma vanului, dar atât. Eram vineți.

— V-am zis să stați la un loc!

Ne-am tras într-o parte. El s-a uitat de vreo câteva ori, ba la lemne, ba la van, apoi a început ingineria: mai întâi a adus lângă van, tot prin rostogolire (dar de unul singur!), cinci dintre logurile mai mici (care arătau ca niște tobe mari) și le-a aranjat în formă de trapez, apoi s-a utilizat de-a binelea și a adus alte trei, mai mari, pe care le-a urcat peste primele cinci. Avea acum un morman de butuci care se voia o rampă.

Rămăsese o singură felie de stejar, cea mai mare, pe care eu crezusem că are de gând s-o ia pe sus, tot singur:

— Ce vă uitați așa? Puneți mâna!

Ne-am muncit toți cinci de ne-au ieșit ochii din cap cu acea felie monstruoasă, despre care nici nu vreau să mă gândesc câte kilograme cântărea, iar faptul că am reușit s-o săltăm, fără macara, pe platforma mașinii lui Dale rămâne până în ziua de azi o minune de ingeniozitate a speciei umane, la fel ca Marele Zid Chinezesc, aselenizarea sau piramida lui Keops. Oricum, fără „scara“ imaginată de Gloomy din cei opt butuci, n-am fi reușit niciodată. Sau fără aportul lui decisiv la efortul fizic final:

— Hai c-a luat-o!

— E sus!

— Moldo, ți-e rău?

Ha, ha, bună gluma asta. Adică eu contribuisem cel mai puțin! Bine, așa era, nu zic, dar cum era să aduc grupului aceeași cantitate de forță pe care o aduseseră Dale, omul lui Dale și Rack, ca să nu mai zic de Gloomy? De unde, dacă n-aveam? Vorba lui Ilie Moromete: „N-am!“.

Asta a fost ziua de luni, dar nu toată, că în yard am aflat de la Mark the Bark că jobul nostru de 1.200 de lire trebuia împărțit între echipa care luase craca stejarului, noi, care-l doborâserăm, și echipa lui Dale, care fusese responsabilă cu îndepărtarea buturugii (și care nu îndepărtase nicio buturugă, dar trebuia să fie plătită pentru ziua de muncă, nu?).

— Which „first crew“?

— The crew that made the tree ready for you, to fell it. It’s got no branches, has it?

Avea dreptate managerul nostru. Când n-are managerul dreptate? Mi-a dat joburile pe restul săptămânii și m-am dus spre oamenii mei ca oaia spre abator:

— Cât?

— 400.

— Scuipe pe sine!

— Și mâine mergem în parc.

— Unde?

— În Southwark.

— Ia dă-ncoa'.

I-am dat hârtiile lui Rack. Îi tremurau mâinile de furie:

— Nu e trecut nimic aici! Niciun job, niciun preț!

— Nu e.

— La ce nu e?

— Mergem în parc, ne prezentăm la park manager și ne spune ăla ce să facem. Ce ne spune să facem, aia facem. Tree officerii n-au putere în parcuri.

— Scuipe pe sine! Mă fut pe viața lor!

— Rack...

— Îl suni diseară pe Moș și-i zici să ne trimită bani. Așa nu mai merge: sau trimite bani, sau lăsăm jos drujbele! Asta-i bătaie de joc!

— Rack...

— Și mâine te duci la Big c-o listă de lucruri. Ți-o scriu eu diseară. Păi, dacă-i așa, atunci...

N-a mai zis nimic, s-a oprit singur din vorbă, și-a dat seama că era pe punctul de-a spune chestii grele. Tânăr, Rack, dar totuși pe control. Să fi fost și eu așa la vârsta lui... da, n-ajungeam „să-mping la cracă", asta ca să-l citez. Degeaba a încercat unchiu-său să-l împace, Rack nici n-a vrut s-audă, nici

de bere, nici de nimic, a mâncat în silă și s-a refugiat în vârful patului, cu telefonu-n brațe. Lui Gloomy nu-i păsa, el îl avea pe Tiță, dar Nea Ică și cu mine parcă ne pleoștiserăm și noi de la supărarea lui Rack; pentru ca totul să fie perfect, Moș n-a răspuns toată seara la telefoanele mele disperate. Acum pot să recunosc: n-a răspuns pentru că îi scrisesem eu un SMS tainic, să nu răspundă, că băieții voiau banii și mă puneau pe mine să-i cer. Am jucat un pic de teatru și mi-e cam rușine, da, admit că nu se face una ca asta între oameni care împart ridichea și covrigul; dar ce era să fac?!

Era să fac bani, asta era să fac și asta am făcut. De marți. Adică de marți ni s-a schimbat norocul: managerul de la Southwark Park era un mulatru din Caraibe, unul, Robert, căruia m-am prezentat și care-a fost cam circumspect cu noi la început (pățise destule cu echipele trimise de consiliu în parcul lui), dar pe urmă ne-am luat cu vorba, i-am povestit cum am ieșit eu la Revoluție, în ’89, să înfrunt cu pieptul gol tancurile lui Ceaușescu și el îmi povestea c-avea vreo opt anișori pe vremea aia și stătea cu ochii zgâiți în televizor și era cu tot sufletul de partea revoluționarilor cei buni care se luptau cu dictatorul cel rău (în capul lui, ăsta era un meci familiar, un fel de Che Guevara *vs* Batista sau Allende *vs* Pinochet, c-așa-i la sud de Rio Grande, invers ca la noi, atâta lucru știam și eu, m-am miorlăit pe lângă el, l-am tămâiat, nici gând să-i spun adevărul), iar joburile pe care ni le-a dat în marțea aia au fost delicioase: doborâri de arbori uscați, trunchiul lăsat pe loc, decor, habitat wood, craca luată. 375 de lire bucata, e bine, Meehi? Era bine; am făcut cinci, fără să ne stresăm. Fără să se streseze Gloomy, că el a muncit, Rack doar a mărunțit toată craca și eu am venit cu ideea:

— Fă-le mai mici. Fă logurile mai mici!

— La ce să le fac mai mici?!

— Le facem mici și le înșirăm în lungul aleilor, grămăjoare potrivite, nici prea mari, nici prea mici. Să-mi zici mie pe nume!

— Vrei să le vinzi?

— Eu? Cum să vreau așa ceva, sunt trimis aici de consiliu! Dar, dacă îmi bagă careva lire-n buzunar cu sila, ce vină am eu?

Rack a zâmbit, prima oară după zilele de muțenie:

— Să te văd, moldovene!

Mă bazam pe faptul că aveam esențe bune – fag, stejar, carpen, castan, paltin – și mai cu seamă pe faptul că lemnul era uscat, nu verde. Hămesiții de londonezi din clasa mijlocie s-au bulucit toți să-și facă șeminee-n case, mai mult de fiță (iarna calendaristică nu e și iarnă climaterică în Londra, așa că acolo nu prea există sisteme de încălzire, cel mult câte-un radiator electric), dar au uitat cât de scump ajunge la ei lemnul de foc, tăiat bucăți mici, cât să le-ncapă-n camerele de ardere din șemineuri (foarte meschin dimensionate). Cu alte cuvinte, când e vorba de lemn de foc, londonezii sunt pleșcari. Ei erau deci cererea. Iar eu am decis să profit de ocazie și să fiu oferta.

Robert ne rugase să-i doborâm trunchiurile în anumite unghiuri, astfel încât să obțină el maximum de efect artistic, dar fără a bloca hățașurile abia vizibile ale câinilor, potecile lor. Spre deosebire de iubitorii români de câini, care-și plimbă dihaniile pe asfalt, canofilii londonezi se îmbracă ca de front și apoi se bagă cu iubitele lor patrupede prin cele mai dubioase și abia vizibile cărări și cărărui făcute de vulpi prin desișuri și

tufișuri; ei bine, nu trebuia ca minunile astea de făgașe de noroi să fie cumva blocate de trunchiurile noastre, așa că l-am lăsat pe Gloomy cu drujba lui mare și cu calculele-i de triangulație (adora să facă așa ceva în mintea lui cea stranie), iar noi doi ne-am pus pe tăiat crăcile uscate în bucăți „londoneze“ și pe aranjat în grămăjoare cam de 50 de kilograme fiecare.

— Hi, boys!

De-abia aranjaserăm una.

— Hi, ma'am.

— What are you going to do with this wood?

— It is disposal wood, ma'am.

— Disposal?!

— I mean, we are to remove it from the park.

— Where?

— Anywhere. I mean, anywhere we want to!

— Oh, I see. Can I have it?

— It is council property, ma'am!

— You're a… alright, how much?

— Ten pounds for each of us, ma'am.

— Ten quid!

— Carried and stacked in your backyard, of course.

— So, twenty quid?

— Thirty. Our colleague is over there, still working for your firewood.

— You! Alright, here's my address. I'll be there today after three o'clock.

— See you there, ma'am. Any dog in the yard?

— No dog. See you, boys!

— Have a nice day!

Ne uitam după ea cum se îndepărta cu câinele în lesă, un bichon bătrân și-aproape orb, făcând pe marea doamnă, după ce se tocmise pentr-un braț de lemne, pe care le-ar fi putut lua din orice magazin. Nu, nu. Londra nu e-un oraș în care să trăiești.

— Bravo, moldovene! Da' i-ai cerut cam puțin.

— Lasă, mă, că azi le dăm pe toate. O să vezi.

N-a mers totul chiar așa cum sperasem, dar din șapte grămăjoare câte-am înșirat prin tot parcul, tot am dat cinci. Pe celelalte două n-am avut inima să le ducem înapoi în yard, că nenorocitul de Strehaia nu ne dădea nimic pe ele, ba ne-ar fi putut pune să i le încărcăm de mână în cuva excavatorului (se mai întâmplase!), așa că le-am pitit, sigur, tot de mână, într-un colț mai dosnic al parcului, unde speram ca Robert să nu-și bage nasul. Nu și l-a băgat. S-a mirat doar că avem așa puțin chipping și nu ne-a lăsat să-l ducem la yard, ne-a rugat să i-l descărcăm într-o zonă mlăștinoasă a gazonului, cu care avea necaz an de an, că n-avea scurgere naturală și totdeauna îi băltea apa acolo, fie ploaia cât de mică. Ne-a acoperit de mulțumiri că-l „ajutăm“, aproape că-mi venea să-i cer și lui ceva de buzunar, dar l-am întrebat doar dacă ne poate deschide o altă poartă a parcului, nu cea prin care intraserăm noi cu vanul, ca să ieșim „mai rapid“ pe-acolo. A fost foarte bucuros Robert; zicea că nu mai trebuie să stea după noi până terminăm, poate să plece și el mai devreme (și să încuie poarta „de intrare“), că restul porților erau oricum în sarcina paznicului, când își făcea rondul de seară. Am fost benevolent cu el, așa, ca de prima zi de cunoștință, și i-am dat voie să plece mai devreme, dacă poftea, iar la trei și cinci noi eram deja în trafic. Totuși, cu adresele n-a mers ușor, plus

descărcatul, plus stivuitul, plus trăncăneala de politețe, plus nelipsitele „Dacă tot ați venit, ia tăiați-mi și boschetele ăsta, că e plin de ghimpi“, am ajuns în yard abia la șapte și-am plecat tocmai la șapte și cinci (n-am completat nimic, că n-aveam ce: Robert urma să-mi facă abia la sfârșit hârtia cu prețurile). Când am ajuns la Nea Găbiță, tot poporul de români s-a închis imediat în camere, să nu cumva să le cerem banii, datoria. În bucătărie am rămas numai noi trei, cu Nea Ică, Doamna Mela și Nea Găbiță.

— Poftim, Nea Găbiță.

— Ce e asta?

— Restul de bani. Chiria.

— A trimis Moș? Mulțumesc, Mihai.

— N-a trimis nimic, se bagă Rack, arțăgos, cu ochii vii, scânteietori, am muncit noi și i-am făcut!

Extraordinar efect au banii asupra oamenilor!

— Ce vorbești, nepoate?

— Vorbesc ce este, unchiule.

— Cât ați făcut?

— 75 de lire.

— Toți trei, adică.

— Fiecare, zice Gloomy și râde. Tiță unde e?

— La el în cameră, vezi, spune Nea Găbiță, neatent. Da' Moș nu v-a trimis bani? Că parcă v-a trimis!

— Ne-a trimis, zic și eu ca prostul, neștiind nimic din politica internă a casei, dar i-am mai împrumutat pe oamenii ăștia, că ne-au rugat, că erau în urmă cu chiria.

— Pe care oameni? întreabă Doamna Mela, cu ochi îngustați.

M-am prins, dar era prea târziu:

— Pe Gina.

— Eu, pe gagică-său, zice Rack, disprețuitor.

El mai degrabă ar fi murit decât să se împrumute de bani în fața lui Iubi.

— Și tu i-ai dat lui Tiță, așa-i?

— I-am dat, că n-are. Tiiiiță! strigă maniacul și se duce-n sus, pe scări, să-l ia pe Tiță din cameră și să-l aducă în bucătărie, la doza vesperală de Fernando.

— Gabi, ce se-ntâmplă-n casa asta? Trebuie să aflu de la copii? întreabă ea, cu vocea aia a femeilor, când o auzi, mai bine fugi unde vezi cu ochii.

— A, nu, dragă! Nu se poate-așa ceva! Am să întorc eu foaia! Ai cuvântul meu că...

— Așa să faci, Gabi, așa să faci, ca să nu discutăm altfel, zice Doamna Mela și pleacă în camera ei.

Nea Ică ne-a trimis la cumpărături, pe Rack și pe mine („Și să luați cartofi d-ăia buni! Fac piure cu gujoane de somon, scoateți-l din congelator, înainte să plecați, vedeți în punga aia albastră“), și el a rămas la țuică cu Nea Găbiță. Chiar m-am mirat de unde avea țuică.

— Bă, Rack.

— Ordonați!

Era numai zâmbet Rack al meu, dar știam cum să-l enervez la loc:

— Eu zic că ție ți-e dor de Moș!

— Scuipe pe... hai, taci.

— Glumeam, mă, ce-ai! Altceva te-ntreb eu: ai văzut că unchi-tău n-a zis nimic de Petrică?

— Ce să zică de Petrică?

— De bani, de datorie.

— N-am văzut, da’ așa e, n-a zis. Și ce-i cu asta?

— Păi, l-a acoperit, nu?

— Treaba lor!

Am schimbat unghiul de atac:

— Crezi că de la Petrică are țuică?

— Are pe dracu’! Petrică e vai mama lui, numai Tiță o duce mai rău ca el!

— Păi, asta zic și eu. Atunci, de ce...?

— Știe-l dracu’ de urât. Luăm și-o ofertă?

— Oar’ ne-ajunge?

Am redus ritmul în următoarele zile, să nu bată la ochi; n-am mai făcut peste o mie opt sute nici miercuri, nici joi, nici vineri, dar nici sub o mie cinci sute n-am scăzut, chiar dacă pomana de marți nu s-a mai repetat pentru Rack (zi fără cățărare!), că n-avea Robert atâția copaci de doborât cât lemn de foc am fi putut noi vinde. Dar am făcut bani buni și din toaletări la stejari, că erau bătrâni, cu multă uscătură („Dry oakwood, sir! Nothing burns better under the sun of this planet!“), până vineri, la ultima grămadă, pe care n-o dădusem fiindcă țineam la preț; mă făcusem și eu al dracului, dacă îi văzusem pe londonezi așa cărpănoși, pe de o parte, și așa disperați, pe de alta. Și Rack se nărăvise la bani din praivăt, după cele 75 de lire cu care-și spurcase buzunarul în prima zi de Southwark Park, acum strâmba din nas când se-ntorcea acasă cu mai puțin de 50:

— Hi, boys!

— Hi, ma’am.

— I’ve heard you got some firewood.

— It is the council’s wood, not ours! We just work here... for a while.

— For a while?

— We're continentals, gastarbeiters… guest workers. Just want to serve our time and fly back home… sorry. Do you need this wood?

— Yes, but as it doesn't belong to you, there is no way I could get it… this is so sad!

— I don't want you to be sad, ma'am, and I don't want me to be mocked, either.

— So, this is a kind of standoff!

— No, if we can reach a compromise: give me your address and you can have all this firewood for only thirty pounds!

— Bring all this firewood to my house for fifteen pounds and I won't tell anything to your manager! What do you say?

— I say no. I am sorry.

— Are you sure?

— Yes. My manager is British, I mean, born British.

— So am I!

— He knows British ways. He would be very happy to listen to you, to appease you, to tell you anything you want to hear and to eventually do nothing.

— Punish you? Fire you?

— Deport me on the continent?

L-am zărit pe Rack în spatele ei cum îmi făcea semne: „Dacă nu vrea, zi-i să plece, că e târziu și trebuie să le dăm repede, s-ajungem și noi acasă!“. Din păcate, mi-a prins privirea și s-a-ntors către Rack, despre care n-ar putea afirma nimeni că-i un bun actor:

— What is he saying?

— He said nothing!

— Oh, yes he did! „Tell this stupid woman to piss off“, didn’t he?

— He just…

— Kingsmead Road 38. Have a nice day!

Era foc și pară, chit că până atunci avusese o voce amabilă, ba chiar veselă. Le-am zis băieților să încarce:

— Și banii?

— N-am înțeles cum a rămas. Hai, că e târziu.

Nu știu cum s-a făcut, că ne-am lălăit cu lemnele celorlalți clienți și am ajuns pe Kingsmead aproape de lăsarea serii, când începuse și ploaia. Eram flămânzi și fără niciun chef, nu ne așteptaserăm să stăm atât, mâncarea era de mult terminată, nu mai aveam nici apă, iar până am descărcat lemnele, de mână, în curtea din spate a doamnei, eram deja uzi ca pisoii abia fătați.

— I need you to cut these in smaller pieces, please. They are far too big for my fireplace!

— Ce vrea?

— Să i le mai mărunțim cu drujba.

— Scuipe pe sine! Da’ s-o bag eu undeva nu vrea?

— What is he saying? He doesn’t look very happy, if you want my opinion.

— He’s hungry, wet and tired, ma’am. It’s been a long day, you know. And he’s a bit concerned about the money.

— The money?

— He’s unhappy we hadn’t reached an agreement, if you want my opinion.

— Oh! I see. Well, you’ll get your thirty pounds.

— And what about this extra job? Cutting it in smaller pieces?

— This is… you are… alright. And how much do you want for the „extra job“?

— Five pounds. Each.

— Another fifteen pounds?!

— Ten, ma'am. I don't use a chainsaw. They do.

S-a dus în casă și mi-a adus două hârtii de 20:

— Now, if you wouldn't mind…?

— Hai, la treabă, le zic. Voi tăiați și eu le-așez stivă. Hai, că plouă, futu-i rasa lui Dumnezeu!

Rumegușul de la drujbă are două calități: când tai în aer uscat și stătut, ți se lipește de fundul gâtului, te îneacă și te face să tușești, iar când tai în aer umed sau în ploaie, se lipește de orice. Până am terminat treaba, arătam ca puii de bogdaproste, iar Rack și Gloomy aveau rumeguș și-n gură (curtea era mică, londoneză, a trebuit să lucreze înghesuiți). Eu tot mai făceam pauze în activitatea mea de „stivuitor“, dar ei au muncit fără oprire, ca roboții, aruncându-mi priviri ucigașe, amândoi. Eu beam ceai:

— Would you like a cup of tea?

— In fact I would, ma'am. One, not three.

— Why not?

— My men don't drink tea.

A adus un ceainic de porțelan, două cești și o căniță cu lapte, de-aia cu cioc pentru turnat:

— Milk? Sugar?

— Milk, please. No sugar for me, thank you.

Și-a pus și ea exact la fel.

— What do you do on the continent?

— Sorry?

— What do you do for a living?

— I'm a worker.

— No, you're not.

— I am now... professor.

— Excuse me?

— I've tried to guess what do you do for a living. My first guess is professor. Well?

— This is... yes, you're right. I am a professor! And how could you tell?

— Your English. It's understandable, you know; when a common Londoner talks to me, I understand nothing.

— Do you personally know many professors in London, Mr. Worker?

— Only one, ma'am, but he teaches in Oxford. With Brookes.

— There're many universities in Oxford, lots of professors work with Brookes... and how do you know her?

— Him. We happened to love the same girl. Twenty years ago.

— Nice story, I like it! Continental, I say.

— Romanian, in fact.

S-a schimbat la față, i-a trecut amuzamentul:

— What's his name, please, if you don't mind?

I l-am spus.

— Bă, moldovene, mai pui și tu mâna pe lemnele alea sau vrei să facem noi tot?

— Lasă-l, mă, Rack, să bea și el un ceiuț...

— Lăptic ți-ai pus, moldovene?

— Hai, că vin acum. Nu vă mai bociți atâta, parc-ați fi două salamandre japoneze!

Am stivuit restul de lemne tăiate de băieți, în timp ce ei se apropiau de sfârșit, mai aveau mai puțin de-un sfert. Din casă a ieșit profesoara, cu niște folii mari de plastic și s-a apucat să m-ajute: eu construiam repede rânduri ordonate de chituci, ea le învelea cu foliile, să-i rămână lemnul uscat, că pe aia dăduse ea banii, nu pe lemn verde sau ud, care să n-o scoată din iarnă! Bine, că la ce iarnă e-acolo, mai mare râsul, dar oricum, decât să n-ai lemn uscat când îți trebuie…

Băieții au terminat de tăiat, au pus și ei mâna la ajutor, foarte repede au fost gata și stivuirea, și îmbrăcarea stivelor în hăinuțe de plastic.

— Thank you for the tea, ma'am!

— What about the sawdust?

— What about it?

— Can you get me rid of this pile?

Băieții tocmai ieșeau din curte, duceau drujbele la mașină. M-am dus și eu după ei:

— Ce e, Moldo?

— Vrea să-i mătur și rumegușul.

— La ce să i-l mături?

— Să-l urc pe un plastic d-ăla și să-l aduc încoace, să-l arunc peste chipping.

— Scuipe!

— M-a rugat femeia! Ce vrei și tu acum?

— Bine, da' repede. Mi-e foame de nu te văd.

— Vezi că mai e mămăligă rece în caserola mea de tocăniță.

— Mămăligă rece?! Da' ce-s eu, câine?!

Mda, avea și Rack micile lui sensibilități. Cu mătura noastră și cu un semn triunghiular, de plastic, pe care-l foloseam noi ca să marcăm spațiul de lucru când eram pe

carosabil („semnul cu muncitorul“, cum îi ziceau băieții), m-am întors în curte și m-am apucat de măturat. Am compactat grămada de rumeguș și-am urcat-o pe folie, folosind semnul pe post de lopată; bine, mă mai ajutam și cu mâinile să împing rumegușul, că și-așa mănușile mi-erau fleașcă și murdare ca parlamentul.

— You deserve a fiver for yourself.

— No, ma'am. A deal is a deal. I may be a continental, but I have my pride.

— But you love money!

— Who doesn't? I think I'm done here. Thank you again, ma'am!

— Louise.

— Thank you again, Louise.

— What for?

— Well, it was nice to talk to you. Different, I mean.

— Are you working tomorrow?

— Of course. Half of the day, but yes, we work on Saturdays.

— This is my phone number. Give me a call, please, maybe tomorrow I'll know if I need more.

— I will, Louise.

— What's your name?

— Meehi.

— Goodbye, Meehi.

— Goodbye.

— Ce-ai stat atât, moldovene?

— Am măturat, mă, ce-ai!

— Ai măturat! Hai dracului odată, că iar behăie Mark când ne vede la ora asta, plus traficul, plus hârtiile alea ale tale,

plus drumul de la yard până acasă… parcă văd că iar îi găsim beți p-äia și bucătăria ocupată! Și fum de țigară! Și manele! Aoleo, moldovene…

— Nu-i dau azi nicio hârtie lui Mark, că nici Robert nu mi-a dat mie. Mâine!

— Mmm, mai bine așa. Cât am făcut azi din praivăt?

— Șaptezeci de om. Unde-i mămăliga aia?!

— Am mâncat-o eu, că mi-era foame, zice Gloomy, c-o privire păguboasă. Îmi pare rău!

— Să-ți fie de bine, lasă. Împărțim banii acum?

— Nu, la cazare. Azi iau și ăia salariile, fie-al dracu' ăla care-i mai iartă de banii pe care trebuie să ni-i dea înapoi! Moldo, ne-am înțeles? Gina, Negina… să nu te-aud!

— Gata, o execut.

— Gloomy?

— Păi, Tiță stă pe cameră…

— Scuipe pe sine! Să-ți dea banii înapoi!

— Băi, Rack, nu fi absurd! Chiar n-are de unde!

— Are, n-are… tu la ce te bagi, moldovene?

S-a închis în tăcere, simțea că n-are dreptate. Am ațipit în căldura din cabina vanului, după ploaia rece de-afară, m-am trezit abia la yard: dragul de Mark, pupa-i-aș coaja lui, n-a avut nicio obiecție că nu-i adusesem hârtiile pentru o întreagă săptămână, dar bănuiala mea era că vorbise la telefon cu Robert, avea lucrurile sub control. Mi-era foame de mueam când am ajuns la cazare, am apucat să mă spăl (primul!) și să mă schimb, când a sunat Moș. Trimisese banii.

— Te duci și-i scoți!

— Băi, Rack, sunt obosit, mi-e foame, e frig, e noapte… dacă mă bate careva și-mi ia atâta amar de bani? Sunt totuși două

mii de lire!

— Gloomy merge cu tine. Mergi, da? Îl păzești ca pe regină!

— Merg, de ce să nu merg.

N-am avut ce face, am lăsat și mâncare, și tot, m-am dus la bancomat. Cred c-am scos toți banii din el, în tranșe de câte trei sute de lire, că mai mult nu dădea. A durat mult, se făcuse coadă în spatele meu, se uitau londonezii ca la urs cum scot muncitorii străini bani și bani și bani și iar bani, cine știe ce-or fi gândit ei atunci; abia peste un an aveam să știu sigur. Când ne-am întors acasă, Gloomy și cu mine, deja se stricase atmosfera, nici vorbă de beție sau de manele: Gina și Sorin, care chiar luaseră salariul în ziua aia, se achitaseră de datorii (Rack luase banii de la ea în contul meu) și se gudurau pe lângă Doamna Mela, cu „Să știți că n-o să se mai întâmple" și d-astea, Doamna Mela stătea cu ochii suliță pe Nea Găbiță, care aștepta o explicație de la locatarii camerei mici de la etaj. Petrică și Tiță aveau de dat, dar n-aveau de unde. Tiță, că stătea degeaba, iar Petrică, pentru că nu se dăduseră salariile pe șantierul lui, cel puțin așa zicea el.

Gloomy și cu mine am mâncat ca niște lupi, am terminat oala cea mare cu ciorbă de pește (cap de somon, șiră și coadă; Nea Ică nu era vreun risipitor) și tot castronul cu fasole, n-am lăsat nimic; Gloomy uitase că lui nu-i place peștele și că de ce să luăm somon, că e prea scump, a mâncat exact cât mine, nici mai mult, nici mai puțin – iar mie, când mi-e chiar foame, nu-mi ajung cantități normale de hrană. Abia când am terminat și mi-am adus laptopul în bucătărie am băgat de seamă că toată lumea tăcea:

— Săru-mâna pentru masă, Nea Ică!

— Să-ți fie de bine.

Gloomy ieșise afară să fumeze, Sorin și Gina se giugiuleau la ei în cameră, sus (se-auzea, că prin pereții caselor-tip londoneze se-aude totul), Doamna Mela stătea la televizor, în camera mare de sus, botoasă, așa că-n bucătărie nu mai rămăseserăm decât eu cu laptopul, Rack cu telefonul și Nea Găbiță cu Nea Ică, cu priviri ciudate. Rack nu observase nimic, dar eu începusem să amușin un aer nefamiliar. Când a venit Gloomy de la țigară, i-am cedat locul la laptop:

— Ce e, Nea Ică?

— Ce să fie? Nu e nimic.

Gloomy a încărcat iar un clip proaspăt pe YouTube și s-a repezit până sus, în camera mică, să-l aducă pe Tiță:

— Tiiiță!

S-a întors singur:

— Unde-i Tiță?

Era stupefiat. De multă vreme Tiță nu mai ieșea seara afară decât cu el, cu Gloomy, ba la cumpărături, ba la țigară, la Innova Science Park, ba la spălătorie; Gloomy vorbea, Tiță asculta.

— A plecat.

— Unde-a plecat, Nea Găbiță?

— A plecat cu Petrică.

— Unde-a plecat?

— Unde e de treabă, unde să plece!

— Păi, și unde e de treabă la ora asta?

Era trecut de 10 noaptea. Beznă afară, încă ploua, frig umed, scârbos. Mă durea inima să-l văd pe Gloomy așa tâmpit.

— Hai să-mpărțim banii ăia de la Moș. Plus praivătul de azi și să facem socotelile între noi.

Lui Nea Ică îi plătiserăm tot ce-i datoram, nu rămăsese niciunul în urmă cu vreun penny, ba Gloomy chiar îi dăduse în avans, pentru țigări, că lui îi era rușine să cumpere țigări de contrabandă de la kurzi. Și față de Nea Găbiță eram la zi – lemnele să trăiască! Ne-am închis în cameră, Rack mi-a dat banii de la Gina, eu le-am dat partea lor din praivăt și din cele două mii. De când lucram noi în Anglia, niciunul nu mai avusese atâția bani lichizi în mână, nici eu, nici Rack, de Gloomy nici nu mai zic. Am făcut calculele pentru banii de mâncare, am luat de la băieți ce-mi datorau, cam 30 de lire de la fiecare. Simțeam eu că nu-i a bună să am atâția bani! Atunci a venit primul SMS.

I-am auzit pe Tiță și pe Petrică întorcându-se, așa că ne-am dus și noi în bucătărie, tot nu mai aveam ce face-n cameră. Amândoi îi dădeau bani lui Nea Găbiță:

— Ca să fie bine, Nea Găbiță.

Îi dăduseră mai mult decât trebuia. Mult mai mult. Petrică i-a dat datoria lui Nea Ică, plus încă niște bani pe care nu i-am înțeles, iar Tiță i-a dat lui Gloomy exact cât primise.

— Tiiiță!

Tot nu pricepuse nimic. L-a luat lângă el să se uite amândoi la Fernando de la Caransebeș. Tiță avea o față ca de-nmormântare. Rack a oftat și s-a uitat în sacoșele lui Petrică.

— Vrei să aprind grătarul?

— Nu, că le trag la tigaie.

Era vorba de niște pachete sigilate de turnedo brazilian; multe. Nu știu câte, multe.

— Mai e untură de-aia de la cartofii prăjiți? Că aia-i bună, aia dă gust!

— Vezi că e tigaia mare afară, n-a spălat-o nimeni. Numai să nu fi plouat în ea.

Petrică s-a-ntors cu tigaia și s-a apucat de treabă. Avea țigara aprinsă în gură, intrase cu ea-n casă, vorbea în timp ce stătea aplecat deasupra tigăii, cu scrumu-n vârf, în echilibru:

— Luați, Nea Găbiță, luați, băieți. Luați, că e pentru toată lumea.

Nea Găbiță a scos o sticlă de whisky dintr-una din sacoșe și-a turnat în două pahare, pentru el și pentru Nea Ică:

— Noroc!

— Noroc, Gabi.

— Voi nu vreți, băieți?

— Eu nu beau, zice Gloomy, și Tiță n-are voie.

— Nu, mulțumesc, zice Rack.

— La fel.

— Nici tu nu bei, Mihai?

— Trimit SMS-uri, sunt pe concentrare.

Rack s-a uitat mirat la mine, dar n-a zis nimic. Într-adevăr, toată seara aia am trimis și răstrimis la SMS-uri, cred că i-am făcut safteaua Vodafone-ului pe-un an întreg. Dar simțeam că eram în bani, nu-mi păsa: eu i-am făcut, eu îi sparg, ducă-se!

Sâmbătă mi-am completat gang sheeturile pe toată săptămâna chiar în biroul lui Robert, ca să meargă treaba repede și bine și fără greșeli, apoi ne-am despărțit prieteni, chiar mulțumiți unii de alții, el de noi și noi de el, nu contează că din motive diferite. M-am urcat în cabina vanului, în timp ce Rack și Gloomy mâncau afară, pe o bancă-n parc (vremea era perfectă, peste noapte se răsucise complet), m-am schimbat, am lăsat pantalonii, tricoul, hanoracul și vesta într-o sacoșă, să mi-i ducă Gloomy la spălat odată cu ale lor, iar

bocancii mei cei noi am preferat să-i bag în rucsăcel și să-i iau cu mine. Asta e partea proastă cu echipamentul: nu prea e considerat „proprietate particulară“ și se întâmplă de prea multe ori să dispară. „Nu se fură, dar se completează“, cum se zice; erau grei, dar preferam să mi-i știu lipiți de spinare, decât uitați prin yard, cine știe cum (băieții mei își puneau uneori bocancii în lockerul nostru de scule, în loc să-i ia acasă, la cazare. Nu era o regulă totuși), sau, mai rău, „completați“. Gang sheeturile le-am lăsat pe bord, aranjate pe zile, puse într-un chiloțel de plastic pe care mi-l dăduse Robert.

— La ce te-ai schimbat? Nu mănânci?

— Am o treabă până undeva. Am lăsat hârtiile pe bord, i le dai tu lui Mark.

— Nu vii la yard?

— Nu, iau metroul de-aici și mă duc unde am de mers.

— Unde ai tu de mers, moldovene?

— Am de mers unde am de mers!

— Treaba ta, da’ vezi că diseară jucăm fotbal.

— Fără mine.

— Păi, cine stă-n poartă?

— Luați-l pe cumnatul lui Duma.

— E prea gras!

— Asta e, ce să vă fac eu! Pa, ne vedem diseară, după fotbal.

— Ai oysterul la tine? Găsești metrou aproape? Nu vrei să te lăsăm noi în drum?

— Nu, că-l iau de-aici, de la Bermondsey. Gloomy, să-mi duci și mie lucrurile la spălat, odată cu ale voastre, bine? Le-am lăsat în van, într-o sacoșă de-aia verde de plastic.

— Le iau, da’ vezi că diseară vine mașina. Sau mâine.

— Dă-o dracu’ de mașină. Pa, mergeți cu grijă.

— Pa, Moldo.

Totul ar fi mers perfect dacă Louise n-ar fi insistat să rămân și peste noapte, dar așa, am fost nevoit să dau unul dintre cele mai jenante telefoane din viața mea:

— Salut, Rack.

— Ooo, ce onoare, domnul comisar! Să trăiți, să trăiți! O cafeluță, un biscuite?

Auzeam voci, Duma, Bogdănilă, Izvor, Dracea, Fleur, Macarie, Nea Dorinel, altele pe care nu le-am putut recunoaște; după fotbal, trebuie că se duseseră pe la „băieții ceilalți“ și acolo începuse cheful.

— Băi, lasă astea. Uite, eu nu ajung acasă în seara asta, d-aia te-am sunat, să-ți zic. Să știi de mine, adică.

— Văd și eu că n-ai ajuns.

— Nu, adică nu ajung deloc.

Cineva părea că se bate cu Rack să-i smulgă telefonul din mână. Era Macarie:

— Mihai!

— Salut, Maca.

— Ești la baba ceea?

— La care babă?

— Aia de care spun băieții, aia cu ochi albaștri!

— Nu e babă.

— Acolo e, bă! răcnește Macarie fericit către auditoriul lui cel vesel.

Se aud răcnete difuze, din care nu disting nimic în afară de „moldovene“.

— Maca, trebuie să-nchid. Ne vedem luni în yard.

Urlete, mugete, vocalize. Am închis.

Duminică după-amiază m-am plimbat mult, c-a fost o zi frumoasă, și am căutat iar Zidul Londrei, pe care-l mai căutasem o dată, dar tot nu l-am găsit, deși nu înțeleg nici acum de ce. Este cu totul inexplicabil, așa că nu pot decât să spun și eu ca Hercule Poirot: după ce elimini imposibilul, ceea ce rămâne, oricât ar părea de improbabil, este adevărul. Asta înseamnă că e acolo și eu nu l-am văzut, deși simțurile (în special văzul) îmi spun că asta este cu totul și cu totul fals... dar se pare că nu. Harta arăta că ies la suprafață la Barbican, o iau frumușel spre muzeu, acolo fac bucla și intru pe strada London Wall, ceea ce am și făcut. Dar degeaba, nici vorbă de Zid – nu am niciun fel de explicație! Doar îl văzusem și-n poze, ar fi trebuit să-mi sară-n ochi, nu să bâjbâi după el cu lupa, pentru ca într-un final să nu-l găsesc; foarte umilitor! După ce în 2014 găsisem eu copaci în pustietățile lui Grand Union Canal, să nu dibăcesc Zidul Londrei este un fel de Turtucaia personală. Dar n-am plecat din City cu mâna goală, că ceva-ceva tot am făcut: m-am suit în columnă. Am stat eu la coadă și-am și scuipat patru lire jumătate, dar măcar m-am dat prin singura columnă din lume prin care poți să te dai și despre care nici nu știam că există, ca să fiu cinstit (am nimerit peste ea din întâmplare, în drum spre pod); despre cele din Roma, ale lui Aurelian și Traian, știam că există și că-s scobite, dar eram (și sunt) absolut sigur că nu-s deschise publicului larg, iar pe cea a lui Constantin, răgălia de la Istanbul, o văzusem și mă lămurisem demult. Da, tot m-am ales cu ceva din plimbarea acelei duminici. Plus cu micul meu prânz improvizat din grădina Dunstan-in-the-East, care-a fost pe vremuri o biserică (nemții au făcut-o terci), unde am mâncat niște tăieței picanți de la chinezi și-am băut o cola, alături de

alți oameni care știau locul ăla (e aproape secret, dacă nu te aduce cineva, nici nu-l vezi. Eu m-am luat după niște băieți care vorbeau amestecat, în polonă și-n engleză, și ei cu pungi de mâncare în mâini, și-așa am nimerit. Pare să fie mai degrabă un refugiu pentru cei din zonă, nu ceva de fiță, că n-am văzut niciun turist. La columnă erau puzderie).

Aveam un fel de strângere de inimă pe când mă apropiam de Tysoe Road, mă gândeam c-o să trebuiască să trec printr-o anfiladă de glume dubioase (parcă-l auzeam pe Nea Ică, oftând cu maximă ipocrizie „Fute lumea, fute…“ și pe Rack cu teoriile lui despre moldoveni și plopii fără soț), dar am avut un noroc cum nu mai avusesem de ani de zile: venise mașina, toată casa mirosea a țuică. Șoferul și ajutorul lui se bătuseră pe drum, își spărseseră nasurile, au ajuns la adresă certați, iar când să descarce marfa, s-au luat iar la ceartă și de la ceartă la bătaie și de la bătaie au spart cealaltă damigeană (prima ajunsese cu bine în mâinile lui Nea Ică, iar el o ținuse strâns, nu-i dăduse drumul din brațe), bucătăria se umpluse de-un strat de țuică de-un centimetru, Nea Găbiță îi bătuse pe-amândoi, adusese el singur restul de marfă de la mașină și nu le dăduse niciun ban. Șoferul, nenorocitul, ce să facă? Se adunase de pe jos, își pusese fălcile la loc cu mâna, îl ridicase și pe ajutor, îl suise în mașină, le urcase înapoi și pe femeile pe care le mai avea de livrat și plecase mai departe, că se făcuse târziu și el mai avea destul de mers. Toată lumea se mobilizase să curățe în bucătărie, până și Doamna Mela, personal, dar mirosul ăla urma să persiste acolo săptămâni bune, era încă puternic când am plecat noi spre Franța. Toate ferestrele și toate ușile erau larg deschise, chiriașii se îmbrăcaseră cu haine groase și stăteau în curte, că n-aveau unde, până se mai

aerisea. Ca să nu stea degeaba, Nea Ică își păcălise nepotul să dea drumul la un grătărel, iar pe Petrică să pună la bătaie restul de vită braziliană („Că doar n-aștepți să te găsească razia cu ea în frigider“). Nea Găbiță a pus la bătaie un butoiaș de plastic cu murături din România, Gina făcea cartofi prăjiți, iar Sorin a sacrificat câteva bucăți de carne afumată din garniță, deși îi plăceau de murea, se topea după ele. Rack și Gloomy nu primiseră nimic din țară, iar Tiță, nici atât. Cu tot izul acru de țuică, a fost o seară frumoasă, poate ultima, cred că ultima, sigur ultima. Eu avusesem prudența să iau bere din drum, ca să am clonț și să mă apăr de atacurile lui Rack:

— Ce babă, care babă?! Are c-un an mai puțin ca mine!

— Putea să aibă copii de vârsta mea!

— Păi, și are. Mi-a arătat poze. Sunt în America, la studii; băiat și fată.

— Și bărbat-său de ce nu era acasă? Ă? Unde umbla ușernicul?

— Era la Oxford.

According to Mark

Alergam ca dementul prin Haringey după Gloomy, care alerga după Rack, care alerga după un băiat care nu era băiat; ca să vă faceți o idee despre cum a început săptămâna mea când m-am luat după ideile lui The Bark! Și nu m-aș fi luat, dacă nu pleca Bog în Franța și nu-l lăsa pe Mark șef absolut peste yard, să taie și să spânzure, ceea ce nu-i stătea deloc în fire, că el obișnuia să ne păstorească cu frumosul:

— Haven’t you had enough of South Bank, Meehi?

— Sir?

— South Bank, you know, the other side of the river. Do you want to cross the river every day?

— It doesn’t bother me to cross the river, Mark.

— Yes, but it bothers me! You never call the office to tell them when you enter the Zone!

— The Zone?

— Fuck. CCZ, Congestion Charge Zone, I’ve told you time and time again but that’s it, I had enough. You’re working in Haringey from now on.

— Haringey?

— It’s closer, it’s quieter, you’ll like it. This is the job order, it covers the whole week. After that I’ll need to talk to you again.

Și uite așa am ajuns noi în Haringey, despre care nu știam absolut nimic și unde n-am găsit nimic de vânzare, că tot ce era de muncă era pollard și iar pollard, numai platani „conduși“ (adică lucrați la fiecare trei-patru ani, astfel încât să arate exact cum voia consiliul, iar craca de chippuit era lungă, subțire și verde, bună de împletituri, nu de lemn de foc! Cui s-o vinzi?!). Ca să nu ne plictisim, ne-am apucat să omorâm oameni. Mă rog, nu chiar oameni, doar un om. Și nu chiar un om, că era român. Și nu chiar român, că era din Zimnicea. Și nu chiar om, că era transsexual. Sau travestit, n-am înțeles exact, da’ nici n-am stat să verific! Bunînțeles că se putea termina foarte rău. Iată: luni la prânz m-am dus după cafea și gogoși, c-acum stăteam bine cu banii, nu ne mai luam pachet de-acasă, ca săracii, ca sufertarii. Și a fost un pic de coadă, să tot fi stat vreo jumătate de oră cu totul, dar nu mai mult. Când m-am întors la van, am apucat doar să-l aud pe Gloomy urlând și să-l văd cum o ia la fugă și dispare, am pus repede, aproape că am aruncat, punga de hârtie și stelajul de carton în mașină și am luat-o și eu la fugă după el. Când am intrat pe strada mare, l-am văzut pe Rack alergând ca dementul după o fată desculță, care fugea de rupea pământul, fugea ca o rachetă, nu văzusem eu niciodată pe cineva să fugă așa, e adevărat că la vale (strada avea o ușoară pantă, cum te-ndepărtai de zona comercială). Aș fi vrut să strig după el, după ei, dar nu aveam suflu să scot din mine vreun sunet, puteam doar să alerg greoi, cu bocancii mei blindați, și să mă rog unui Dumnezeu improvizat, muncitoresc, să n-o prindă Rack pe fata aia: avea un levier în mână. Am avut noroc și n-a prins-o; toți am avut noroc. Când am văzut că Rack s-a oprit, m-am oprit și eu, m-am așezat pe un zid scund, de proprietate, să-mi trag sufletul,

și i-am așteptat să se întoarcă. Gloomy îl ajunsese, îi luase levierul din mână, au venit amândoi până la mine, le-am făcut semn cu capul s-o ia înainte, să ne vedem la mașină, iar eu am mai stat să-mi revin. Cu zece ani înainte, la Timișoara, alergasem maratonul, dar nu mai eram omul de atunci. M-am târâit spre van cum am putut. Băieții deja mâncau gogoși, sorbeau din cafea; Rack tăcea ca o fiară, doar ochii ăia îi sclipeau ca la lupi, iar Gloomy povestea și povestea și povestea cum a fost. A trebuit să-l opresc de vreo două-trei ori și să-l pun s-o ia de la început, că vorbea mai dezlânat ca de obicei (nu credeam c-așa ceva ar fi posibil), dar până la urmă am pus totul cap la cap.

Se pare că încă de dimineață, de când Rack se cățărase în primul platan și începuserăm munca, această fată, care nu era fată, ci un travestit, dădea târcoale: venea, trecea, se ducea, se întorcea. Strada era mică și liniștită, chiar era, și ar fi trebuit să văd și eu toate zâmbrele alea („Tu erai cu nasu-n chipper“), care, ca întotdeauna, mi-au scăpat complet, cum îmi scapă mie orice nu mă privește direct; Rack și Gloomy băgaseră de seamă ce se petrece, își făcuseră semne între ei („Se dă în bărci“), dar nu știau nici că fata nu e fată, nici cui se adresează, așa că așteptaseră ca două javre să se facă ora de masă și să mă trimită pe mine de acolo, ca mai prost, și să stea de vorbă cu domnița. Care, după spusele lor, îi provocase grav de tot: când nu era nimeni pe stradă și nici nu trecea vreo mașină, se apleca în față, își sălta fusta și le arăta fundul, apoi își ridica marginile chiloților și tot așa. Din relatarea lui Gloomy am înțeles că purta niște papuci cu tocuri înalte (nătărăul le numea „sandale“), ciorapi prinși cu jartiere, fustă scurtă, jachetă de piele roșie, beretă neagră (cuvintele

„jartiere“, „jachetă“ și „beretă“ nu aparțin de vocabularul lui Gloomy, ci de-al meu); nu-mi aminteam de la momentul fugărelii decât o hainuță roșie, atât, nici vorbă de beretă sau de papuci cu toc („Îi aruncase, nebuna“). Ei bine, și Rack s-a dat jos din platanul pollardat (al cincilea) și a intrat în vorbă cu ea, după ce ea intrase prima în vorbă cu el („Bună, băieți!“). C-o fi, c-o păți, c-o cheamă Marioara, că e din Zimnicea, că ei îi plac românii, că ea preferă oralul, că pentru „băieți frumoși ca voi“ e gratis, că „să mergem la voi în mașină până nu vine ăla“ (eu) și că „n-o să vă pară rău“. Rack se apropiase suficient de mult ca să-i vadă fața de aproape și atunci a întrebat-o dacă e băiat sau fată, la care individul i-ar fi răspuns că el e „și băiețel, și fetiță“, dar cu toate astea „tot român“ este, după care a adăugat, din nefericire, „ca și voi“. Atunci s-a dus Rack după levier. Până atunci doar se distrase și i-ar fi zis să plece dracului de-acolo, dar la asta cu românul n-a reacționat bine deloc, a vrut să-l ademenească și să-i rupă oasele, dar tipul era versat și l-a citit din priviri (cum am zis, Rack nu le are deloc cu actoria). Gloomy nu alerga după ei ca să-l ajute pe Rack să-l omoare pe travestit, cum crezusem eu, ci ca să încerce să-l oprească, spunea el. Nu știam atunci dacă este adevărat, dacă să cred nobilele intenții ale lui Gloomy, dar acum le cred. Da, el se temea foarte tare de violența dezlănțuită, nu că n-avea motive. Nu exagerez, cred că Gloomy și cu mine am stat la povești vreo oră și mai bine, c-așa ceva nu se-ntâmplă în fiecare zi, iar în tot timpul ăsta Rack n-a scos niciun cuvânt. Absolut niciunul. Vreo pufnitură, ceva, cum mai făcea el, ridicare din umeri, vreun scuipat, măcar – nimic! Stătea acolo și nici nu se uita la noi, cu ochii ăia ai lui, răi, îngustați, lucitori; de uitat, se uita spre intersecția cu strada mare. Cred

că, dacă se întorcea nenorocitul să-și caute papucii, nu mai scăpa viu, cu toate că eram doi oameni cu atenția sporită. Da' te pui cu Rack?!

N-am mai făcut cine știe ce în lunea aia, nu mai știu, un platan sau doi, că nimeni nu mai avea chef de muncă, ne-am întors în yard relativ devreme, am întâlnit acolo o grămadă de lume cu care nu dădeam ochii de obicei, că noi ajungeam târziu; bucuria lui Gloomy! I-a adunat în jurul lui pe toți românii să le „spună faza“, era în elementul lui, cred că gusta din ambrozia artei lui Fernando de la Caransebeș, vorba lui Mark:

— What is he doing, Meehi?

— He's basking in glory.

Da, văd și eu că nu-i vorba lui Mark, că e-a mea, dar, după atâta timp, cum să mai țin minte exact-exact fiecare dialog?! Mi le aduc în memoria auditivă așa cum pot, iar când nu pot, le mai „completez“, românește, că n-am de ales. Doar n-am stat cu reportofon la mine, nu mai vorbesc de carnețel sau de aparat foto! Deși fotografii am tot făcut, la drept vorbind, cu aparatul dat de Mark, o parte din ele sunt bune acum, mă mai uit peste ele și-mi mai amintesc cum a fost, pe ani și pe zile, că altfel aș face totul un talmeș-balmeș de mai mare dragul. Bine, mai am și mailurile trimise către Moș, da, le am, dar înainte de ele e de pomenit încă o vorbă absolut memorabilă a lui Mark, de data asta chiar a lui: a vrut neapărat să afle ce povestea acolo Gloomy cu atâta foc (oamenii noștri îl ascultau, toți roată, și râdeau să moară, briții au venit la mine să le zic și lor ce și cum, hop și Mark, le-am spus deodată tuturor, de fapt, doar făceam o traducere bolovănoasă după Gloomy, iar de la un punct traducerea nici n-a mai fost necesară, că el a-nceput

pur și simplu să mimeze, ba chiar cu real talent. Și eu care crezusem că nu pricepuse nimic din mica mea reprezentație în fața Selmei! Cu puțină îndrumare, din Gloomy ar fi ieșit un actor bunicel, sigur, dacă ar fi început lecțiile cu zece sau cincisprezece ani în urmă, cam pe când alergam eu la Timișoara). Și cum ne amuzam noi așa, ca după muncă, odată mă-ntreabă Mark:

— Why are you so different?

— Don’t get it.

— You, Romanians. You are so… two-faced. Look at him now: he’s like an actor. When Brian tried to talk to him, he was like an idiot.

— Because he can’t speak. The language barrier, you know.

— Mmm. You’re all the same, you people. You’re natural born liars. Never say what you really think, playing stupid, playing humble, never looking anyone in the eye, always avoiding us, always hanging around with your kind but always hating each other…

— What a speech, Mark!

Lewis Grasul râde, mă trage de deget, cum face el:

— But he’s kind of right, Meehi.

— Well, yes, mostly.

— Romanians are bitches, zice Hoax mândru.

— They abide, zice Mark, gânditor, privindu-l pe Gloomy. Formally.

Nu garantez, așa cum tocmai am precizat, că exact astea au fost cuvintele spuse în lunea aia, dar asta a fost ideea, de asta sunt sigur, pentru că prea e memorabilă formularea finală a lui Mark. Din punctul meu de vedere, care n-am obsesii etniciste prea mari, dar care am fost și eu silit, ca oricine, să

trec prin școli și să bat câmpii despre „sentimentul național al ființei“ și d-astea, cuvântarea și concluzia lui Mark the Bark au fost un diagnostic mai precis decât multe lucruri spuse și scrise de intelectuali. Și, oricum, nu știu cât au cunoscut intelectualii clasa muncitoare (sau „națiunea“, cum zic ei) și cât au inventat-o, dar, pe cât am cunoscut-o eu, așa îi este felul: formally, abide. Informally, nici prin cap nu-i trece. Cine știe, poate că asta înseamnă un popor liber!

E, la yard a mai fost cum a mai fost, dar abia la cazare s-a dezlănțuit Gloomy cu toate puterile lui latente de artist, în fața chiriașilor și mai ales a lui Tiță. Mama Ta, Doamne! Ce joc de scenă! Ce mimică! Ce ruperi de ritm! Ce suspans, ce improvizații în scenariu! Se uita și Rack de nu se mai sătura, ca la teatru, cred că de la un punct deja uitase că inițial fusese vorba de el, acum deja privea un spectacol complex, în care performau personaje wagneriene (Gloomy), de comedie bufă (prostu' de Moldo), de tragedie (cavalerul d'Éon, spița Zimnicea), shakespeariene (poliția călare) și felliniene („Niște oameni de prin curți“); nu se prea înțelegea ce-a făcut Rack în toată afacerea, dac-o fi făcut și el ceva. Singurul care nu părea să-l guste pe Gloomy, omul zilei, era Nea Ică, cu care împărțisem eu o ofertă de Okocim – era preocupat, nu-i ardea lui de comédii. Păcat, a fost o seară frumoasă. După trei cutii de Okocim, mie mi s-a părut atât de frumoasă, c-am șparlit o cutie și din porția lui Nea Ică, dar el nici n-a observat, le-a băut pe celelalte două și s-a dus primul la culcare. Ne-am dus și noi, deși am mai fi stat, dar era luni.

Au urmat două zile bune, din care nu-mi mai amintesc nimic, apoi joia aia cu șantierul, cu tatuata și cu cafteala, după care s-a terminat partea bună a săptămânii. Vineri am avut

ghinionul cu carpenul și cu baba, iar vineri seara a fost… dar mai bine să le iau pe rând.

Joi

Sal, Mos. raportul de azi o sa fie inca si mai amuzant decat cel de ieri. si, da, tot fara gang sheet! :) uite despre ce e vorba, iti numerotez joburile:

1. Montague Road no. 2, wax cherrytree, medium, crown reduction 30%, 68,29 lire.

2. Montague Road no. 4, birch tree, medium, crown reduction 30%, 89,30 lire.

3. Montague Road no. 12, wax cherrytree, medium, crown reduction 25%, ? lire – nu era pe lista de joburi, dar a iesit doamna de la no 12, s-a milogit de mine sa i-l facem si p-ala, i-am zis ca nu se poate, mi-a zis ca ea e prietena cu Claire de la consiliu si ca a zis Claire ca se poate, dar ca acum ea e in concediu pana luni, i-am sugerat sa sune la office, i-am dat numarul, a sunat, a dat peste Mark, cu care a cazut la pace, Mark m-a sunat pe mine si mi-a zis sa-l facem si p-ala si de bani vorbim mai incolo. Rack s-a executat, ca un profesionist ce e, Gloomy si cu mine am chippuit craca, am strans si-am plecat spre

4. Park Avenue Road no. 79, London plane tree, XL, mono lift, 162,85 lire.

5. Tunnel Avenue no. 228, London plane tree, XL, cut back to boundary line all the branches overhanging the building site, 250 lire.

6. Tunnel Avenue no. 228, London plane tree, XL, cut back to boundary line all the branches overhanging the building site, ? lire (cand a vazut managerul de la santier cat de

repede si curat a lucrat Rack, s-a razgandit si a vrut luata jos si craca de la alt platan. asa ca l-a sunat pe Mark, care a vrut sa vorbeasca cu mine, m-a intrebat caracteristicile jobului ca sa faca o estimare de pret, a cazut la pace cu banii cu David Walsh, managerul de la santier, Rack era deja sus, i-am zis „Blana!“ și blana a dat si asta a fost jobul. degeaba l-am intrebat pe mr. Walsh la cati bani s-a inteles cu Mark, ca n-a vrut sa-mi spuna, a ras si cica „Lasa, c-o sa-ti spuna el diseara!“. ce dracu era sa fac? am plecat spre urmatorul job.

7. La care n-am ajuns, ca ne-a intors Mark din drum: „Baieti, duceti-va pe Lower Street, no. 131 A, ca aveti de doborat o tuie uscata, in curtea din spate a doamnei Pracks. hai, fara comentarii!“. ne-am dus, ce era sa facem. am dat tuia jos, am tocat-o, dar problema era de fapt radacina, care ridicase din loc si deplasase dalele de beton sub care crescuse. asa ca am ridicat dalele, iar Gloomy a taiat cat a putut de mult din cioata si din radacini, cu drujba aia mare – 440 – care era oricum facuta praf de la holm oakul ala. dar cum e el capos, cu rabla lui de drujba, pana la urma tot a reusit sa ia suficient din cioata ca sa putem aseza dalele la loc, fara denivelarile de dinainte. am chemat-o pe madam Pracks, i-am aratat cum a iesit, a fost incantata, i-am zis sa-l sune pe Mark si sa ne laude, dar ea s-a eschivat, a zis ca barbat-su vorbeste cu Mark, ca cica o gelozeste ca toti dracii, n-o lasa se se-ntinda la telefon cu nimeni. Din nou, habar n-am cat e jobul asta.

In yard, managerul de tura m-a sfatuit sa nu fac nici un gang sheet pana maine. am zis ca bine si i-am ajutat pe baieti la descarcat logurile si chippingul, ca se amestecasera, inevitabil, iar Strehaia era cu gura pe noi. acum, rugamintea

este sa retrimiti tu pozele astea de la ultimul job la adresa de mail a lui Mark, dac-o ai, ca eu n-o am si nici nu pot sa trimit poze de pe mobilul meu pe al lui, cum m-a rugat. dar a fost foarte insistent pe chestia cu pozele, asa ca imi inchipui ca are nevoie de ele pentru a face pretul, deci please fa cumva sa ajunga pozele astea la office, macar, daca nu direct la el!

Cam atat pentru azi. sorry, e a doua zi fara gang sheet, dar ce putem face? noi muncim la joburile date, asta e situatia. apropo, nu stiu daca ti-am scris despre cand a dat Bog mana cu Rack, pe care i l-am laudat ca „the best climber of this hemisphere“, iar Bog a ranjit, foarte impresionat. ca sa vezi!

Evident, despre zimniceana care era de fapt zimnicean, deci român, n-am scris nimic în raport. Avea Moș destule pe cap și fără asta. Ăsta, mă rog. Mult mai interesantă a fost seara din curticica doamnei Pracks, tatuata.

Mai aveam o grămadă de treabă la pollardările din Haringey, dar Mark fusese solicitat de cineva de la un șantier, de David Walsh ăla, și ne-a mai găsit niște mici chestii de făcut, ca să nu se strice ziua de tot și să nu ne-ntoarcem cu bani puțini de la șantier. Dar acolo am avut un fel de noroc, că managerul Walsh nu se aștepta să poată comunica omenește cu niște muncitori străini și, când a văzut că poate, ne-a oprit mai mult decât fusese vorba la-nceput, ne-a pus să completăm câteva hârtii de protecția muncii (altele decât ale noastre; hârtiile șantierului), să le semnăm, mi-a făcut și un instructaj verbal pe care să-l traduc băieților în fața lui, acolo, în baraca de manager, i-a întrebat ulterior pe băieți dacă au înțeles și ei au răspuns „Yes, sir“, ca la carte, ce mai, a fost totul după litera

legii. Jobul în sine a fost floare la ureche: platanii primăriei ce erau pe stradă aveau câteva crăci care treceau peste gard și ajungeau deasupra șantierului, iar Walsh le voia tăiate, că nu putea el să-și rotească macaralele așa cum voia din cauza crăcilor ălora: la început a fost una, de 250 de lire, apoi încă una, pe care a vorbit-o cu Mark la telefon (și de care i-am spus lui Moș), și la sfârșit încă una, pe care a făcut-o Rack fără bani, nici negri, nici albi, de niciun fel. S-a întâmplat că noi am lucrat în pauza de masă a oamenilor de acolo și rămăsese un buldozer parcat aiurea, chiar sub cracă, iar Walsh mi-a zis să-l mut și eu i-am răspuns că nu mă bag și atunci l-a mutat Gloomy, din doi timpi și trei mișcări: l-a pornit din cheie, a ridicat lama și l-a mișcat pe direcția „înainte“ vreo zece metri, cât să-l scoată din zona de cădere. Eu am tăiat craca la sol, cu topperul de rezervă, apoi Gloomy a adus înapoi buldozerul, în marșarier. Lui Walsh i-a plăcut cum ne-am mișcat. Când ne-a întrebat dacă îi mai tăiem încă o cracă, dar fără bani, eu am prins ocazia și i-am zis că da, de ce nu, suntem muncitori și ne ajutăm între noi. Rack se uita stupefiat la mine, din copac (nu coborâse, îi făcusem eu semn), și mi-a spus după aia ce gândea („A-nnebunit Moldo“), că doar mă știa cât de aprig sunt la bani, la „ciupeală“, cum zicea el, dar eu o gândisem cu câteva mutări înainte, ca la șah, și știam ce fac. L-am întrebat pe Walsh dacă avea șemineu acasă (avea), i-am făcut chituci lemnul mare, frumos, pe dimensiune, că știam eu acum rosturile londoneze, și la plecare l-am întrebat dacă pot vorbi ceva cu el. I-am rugat pe băieți să strângă ei lucrurile și să mă aștepte la mașină, iar eu și Walsh am intrat la el în baracă, să vorbim fără să ne-audă oamenii lui, că-ntre-timp pauza se terminase.

— Băi, Moldo.

— Eu.

— Umbli cu d-astea?

— Cu ce umblu?

— Ce-ai vorbit înăuntru cu ăla?

— Vorbe, ce să vorbesc?

— Ai luat praivăt și nu vrei să-l împarți cu noi? întreabă Gloomy.

— Ia uită-te la mine, zice Rack.

M-am uitat la el.

— Nu, n-a luat. Da', auzi, Moldo: o să ne spui?

— Da.

— Când?

— Când e de spus.

Rack a tăcut, ofuscat, apoi:

— Că, dacă era vreo babă, mai înțelegeam…

Și-a-nceput să râdă singur, cum i se mai întâmpla lui câteodată, foarte rar. Ce simț al umorului avea Rack ăsta! Umor de redacție, tipic: acolo nimeni nu râde la glumele altuia, ca să nu pice de prost, în schimb, fiecare „își râde" de glumele proprii până nu mai poate. Cel mai trist umor, al umoriștilor de profesie. Iată un punct în care Rack și cu mine nu semănam deloc!

Pe Lower Street însă ne-am înțeles perfect, am fost pe-o minte amândoi, pentru că doamna Pracks respira sexualitate și prin bătăturile din tălpi: era o femeie la vreo treizeci de ani foarte trăiți, tatuată pe brațe, pe gât, pe burtă, pe spate și pe fese, cu ochi albaștri și sâni siliconați, era o apariție. A stat în casă cât i-am lucrat noi tisa din backyard, dar a ieșit de nu mai puțin de cinci ori să discute cu noi, echipată cu următoarele

articole de îmbrăcăminte de iarnă: una pereche șlapi; una bucată maieuț; una pereche pantaloni scurți. Maieuțul i se termina mult deasupra buricului, iar pantalonii erau de fapt pantalonași și nu erau scurți, că erau foarte scurți. Arătau mai mult ca niște chiloței de blugi – Rack și cu mine am făcut urât de tot („Eu am văzut-o primul!“ „Ba eu, tu să mâi la baba ceea!“ etc.), numai Gloomy a muncit la jobul ăsta repede, bine și cu conștiință profesională, nu s-a lăsat până n-a biruit rădăcinile tuiei și până n-a așezat dalele în poziție perfect orizontală, treabă de om serios. Adevărul e că doamna Pracks ne și vrăjise cu tot felul de povești, că abia s-a mutat în casă nouă, că îi e teamă c-o să alerge fetița ei prin curte și-o să se împiedice de dalele alea și-o să-și spargă ochelarii, bună de gură doamna, ohoho, că, dac-ar fi fost să mă iau după vorba lui Rack („Bună de tot ce vrei, moldovene“), iar pierdeam o noapte de cazare la Nea Găbiță, și era păcat, că doar era plătită. Nu mai spun ce ocheade arunca coana Pracks când ne explica cum o gelozește bărbatu-său, că n-are rost, asta e treabă de scenarist de film, nu de reporter. Mă pălise o erecție de neam prost, m-am apucat să chippuiesc tuia ca să fac și eu ceva și să-mi iau gândul de la „învierea cărnii“, cum zice Boccaccio, și ce să vezi, când mă uit, Rack strângea sculele și le căra în mașină cum putea, cocoșat, că nici nu mai putea merge drept, ca oamenii! Am râs de el cu venin și el de mine cu ură, dar am râs amândoi degeaba, că doamna Pracks nu ne-a dat nimic. Abia vineri, la yard, ne-am trezit că Mark ne strânge mâna și ne bate pe spate că făcuserăm „treabă bună“: îl facturase cu 585 de lire pe soțul doamnei și el plătise factura pe loc, în aceeași zi, nici nu crâcnise, când auzise c-a fost rezolvat în regim de urgență! Am rămas tâmpiți. 585 de lire!

Respect pentru Mark. Dacă așa se fac afacerile la Londra, atunci trebuie să știi să le faci, asta nu-i de noi, cu găinăriile noastre de 20 de lire. Aici se joacă-n altă ligă.

Vineri am avut ghinion la muncă și pe urmă noroc, dar asta s-a întâmplat abia după nenorocita de seară de joi, când Petrică și Sorin s-au luat la bătaie. A fost urât și meschin, dar pentru mine a fost aur curat, cum e puroiul pentru orice scriitor: în fond, galbene-s amândouă, nu?

Vineri a fost așa: Mark ne-a dat un singur job și ne-a zis să venim mai devreme la yard, c-avem de vorbit. Ne-am gândit că ne dă cine știe ce. Ne-a dat un carpen de doborât; pam, pam! Un carpen foarte bătrân și foarte scorburos, care era pe stradă (deci proprietatea consiliului), dar stătea aplecat peste grădinița (frontyard) unei bătrâne excentrice, care ceruse insistent primăriei s-o scape de „pericol“ (avea dreptate). Ne-am dus, am văzut despre ce era vorba, am delimitat perimetrul, am discutat cu doamna (vorbăreață, la vreo 85 de ani, ne-a zis că arborele ăla era mai bătrân decât casa, iar în casa respectivă se născuse tatăl ei! Cică bunică-său plantase carpenul și clădise casa, n-am înțeles exact când, dar ea zicea că înainte de 1900. Se poate. Carpenii trăiesc și 150 de ani, zicea Gloomy, expertul nostru, iar eu n-am motive să-l contrazic) și ne-am fi apucat de treabă, dacă bătrânica nu m-ar fi luat de mână și nu m-ar fi dus la ea în grădină, să-mi arate o buruiană de mare preț, la care cică să fie Rack foarte atent. A fost, cum să nu fie. A fost atent la mine, când i-am spus să dea bucăți potrivite, că e carpen și e uscat, îl vindem ca pe pâinea caldă, să nu se grăbească pentru că e rost de bani negri, frumoși, de-ai noștri, Mark poate să aștepte. A fost perfect, exact cum este întotdeauna înainte de o nenorocire:

Rack dădea, Gloomy păzea perimetrul de mașini, eu luam craca de jos, tăiam chituci dacă era cazul, restul stivuiam la marea artă (momeală pentru trecători) și restul chippuiam fără să mă grăbesc. Lebăda neagră a venit sub chipul lui Alvin Gonzalvez, tree officerul, care și-a făcut apariția exact când Rack dădea o ultimă bucată mare din carpen și-i strivea bătrânei buruiana cea rară. Mătușa a-nceput să țipe simultan cu sosirea lui Gonzalvez, care nu venise singur de data asta, ci împreună cu Ian Williams, șeful suprem al tree officerilor din toată Londra. A fost un moment poetic. O singularitate, cum ar zice Nic de la noi din redacție.

— Hi, Meehi!

— Hi, Alvin.

— You murderers!

— This is Ian Williams.

— Nice to meet you, mister Williams, sir.

— Just Ian, please!

— You criminals!

— I have a situation here, gentlemen, as you can see…

— Bastards!

— Ma'am, let me introduce you the tree officers sent by the council: this is mister Ian Williams and mister Alvin Gonzalvez. They will take…

— These stupid workers killed my poor little tommy!

— We are all workers, zice Ian Williams sec. Let me see what happened to your little tommy… oh, yes. Tom Thumb, Black Pittosporum. It's crushed, it will die, I am sorry.

Cât timp eu dădeam din gură, îi făcusem semn din ochi lui Rack, care îl strigase pe inocentul de Gloomy și-i spusese să încarce lemnele peste chipping, pe platforma vanului,

amestecate cu chippingul, cum o știi, dar repede, că aveam noi timp dup-aia să le alegem în yard, numai să ne vedem acolo, scăpați de belea. Gloomy înțelesese surprinzător de repede și încărcase și mai repede, astfel încât, atunci când tree officerii și cu mine am terminat de liniștit băbuța, niciun lemn suspect de foc nu mai putea fi văzut pe stradă ca să momească pe cineva la discuții. Din păcate, până să apară Alvin cu Ian, eu deja discutasem c-un domn pentru toată cantitatea (i-o promisesem cu 50 de lire, reducere de la 60, prețul inițial), așa că stăteam ca pe ace. Rămăsese că Ian va lua legătura cu oamenii lui și că îi va face rost vrăjitoarei de altă buruiană, iar factura i-o va trimite lui Bog (îl cunoștea de mult), și eu așteptam să plece amândoi, dar de unde: s-au apucat să examineze trunchiul carpenului. Rack lăsase un monolit de vreo trei metri înălțime, pe care să-l dea jos Gloomy, ca groundsman. Tree officerii i-au spus să mai stea. Au scos un aparat cum nu mai văzusem și au început să ausculteze copacul întocmai cum un medic auscultează pieptul și spatele unui bolnav, dar, ce-i drept, n-au rugat carpenul să și tușească și să spună „33“. M-am lipit și eu de ei să văd ce și cum și-ntr-adevăr, pe monitorul aparatului lor se vedea cavitatea din interiorul trunchiului. Din câte pricepeam, Ian îl verifica pe Alvin, care pusese diagnosticul cu câteva săptămâni mai devreme și dăduse ordinul de doborâre, iar Ian își lua oamenii prin sondaj, că n-avea cum să-i verifice pe toți la fiecare copac anume. Alvin a trecut cu brio („This hornbeam is fucked“), iar Gloomy a dat jos trunchiul din două tăieturi măiestre. Era numai scorbură. Ian a cumpănit câteva secunde, apoi i-a spus lui Gloomy să taie și cioata, frumos, la nivelul solului, ca să nu mai trimită acolo și-o echipă c-un stump grinder, că n-avea ce

face; nu se știe cum rămăsese carpenul atâta vreme în picioare, complet scobit cum era. Bătrâna avusese perfectă dreptate. Am reevaluat-o din „babă maniacă“ în „vârstnică înțeleaptă“; hai, c-am fost și eu corect politic!

Când să zic un Doamne-ajută, hop și clientul meu, venise cu ditamai SUV-ul să-și ia lemnele acasă. Bine măcar că nu-mi dăduse banii înainte! Atunci a urmat o scenă pe care n-o s-o înțeleg niciodată: omul a venit și mi-a întins banii și m-a întrebat de ce-am încărcat lemnele lui în mașina noastră, nu ne-a spus clar că vine el cu mașina lui? Asta în fața celor doi tree officeri. El n-avea de unde să știe cine sunt, evident. Alvin Gonzalvez m-a spintecat c-o privire ucigașă, à la Rack, și a deschis gura să spună ce era de datoria lui să spună, dar atunci Ian Williams i-a pus mâna pe umăr:

— Alvin.

Zâmbea, și-a trecut mâna prin barba lui sură și mi-a zis:

— Let us help you with this firewood, boys.

Eu m-am uitat la Rack, el s-a uitat la mine, amândoi la Gonzalvez, care arăta exact la fel de deștept ca noi. Ian era deja sus în van, începuse să-i arunce lemnele lui Gloomy, care le prindea și le stivuia direct în portbagajul SUV-ului. Ce era să facem? Rack s-a suit și el alături de Ian, iar noi doi am încărcat portbagajul până la refuz. Gonzalvez n-a pus mâna pe nimic, doar se uita furios și dezaprobator la toată afacerea. Care-a durat puțin, chiar puțin. A trebuit să înghit în sec și să mulțumesc în momentul când omul mi-a pus banii-n mână și-a plecat în treaba lui, iar eu am rămas față-n față cu Alvin Gonzalvez și cu șeful lui, Ian Williams. Doar o clipă am avut răgaz să mă întreb „Și acum ce urmează?“, pentru că n-a

urmat nimic. Ian și-a strâns aparatul, care arăta ca o valijoară sau ca un laptop mai mare, apoi a spus:

— See you, boys.

— See you, mister Williams!

— Ian.

— Thank you, Ian.

— Nothing.

Gonzalvez a plecat și el după șef:

— Meehi…

— Sir!

— Goodbye, Meehi.

— Goodbye, Alvin, and thank you very much!

Mi-a aruncat o privire, așa, ca prin spatele șefului, și dus a fost. Alvin Gonzalvez. Aveam să mă mai întâlnesc cu el și-n 2016, cu el și cu Claire, dar nu și cu Ian Williams: se pensionase între timp.

— Era să belim pula!

— Moldovene, tu să taci. Ești mort după bani!

— Și tu nu ești?

— Nu-s disperat ca tine!

— Lasă, bine c-am avut noroc.

— Lasă, c-am avut noroc… da' dacă n-aveam? Gata, de azi s-a terminat. Mai avem o săptămână și plecăm, nu mai facem niciun praivăt, nimic. Lăsăm loc de-ntors pentru la anul, că nu se știe. Ne-am înțeles?

— De acord. Gloomy?

— Lasă-l pe Gloomy, că nu e vorba de Gloomy, el cu treaba lui, noi cu treaba noastră! El n-o să mai aibă vreodată treabă cu Bog și ai lui, dar noi poate că mai prindem aici de muncă și-n iarna următoare, asta zic! Deci ne-am înțeles?

— Înțeles. Dai o ofertă pe treaba asta.

— La ce să dau eu o ofertă și să nu dai tu o ofertă?!

— Păi, dacă facem cum vrei tu? Nu e normal să m-aleg și eu cu ceva?

— Nu te-ai ales cu douăzeci de lire, moldovene?

— Cine știe cu cât m-aș mai fi ales săptămâna viitoare… am suspinat porcin.

Ne simțeam bine. Habar n-aveam că nu mai urma nicio săptămână viitoare. La yard, Mark ne-a luat deoparte pe noi doi, pe mine și pe Rack, și ne-a întrebat dacă vrem să mergem cu el în Franța, la o treabă; noi i-am explicat că nu putem, că mai avem o săptămână plătită la cazare și că oricum noi suntem ăia doi care am fost cu Bog în 2014, deci anul ăsta eram siguri că n-o să ne mai cheme tot pe noi, că doar știm cum merg treburile în yard (eu vorbeam și în numele lui Rack). Mark a dat din mână, sâcâit, și ne-a zis așa: Bog are treabă cu noi acum, dacă vrem, bine, dacă nu, iar bine, dar să nu fim proști, că e vorba iar de bani buni, să ne gândim bine de tot și repejor, dacă se poate. Dacă da, ne ia el, Mark, cu mașina lui, că pleacă doar cu nevasta și copilul și are mașină mare, încăpem și noi, lejer, cu tot cu bagaje. Eu am vrut să fac pe vicleanul și l-am întrebat ce se întâmplă cu Gloomy dacă noi plecăm și-l lăsăm baltă, iar Mark a râs cu gura până la urechi și mi-a explicat că el (ca și Bog, și Moș, și toată lumea din yard, de fapt) este de mult la curent cu toate manevrele lui Gloomy de a-și lua NINO, cum îi zicea el numărului (National Insurance Number, de fapt, dar românii îi spuneau totdeauna „număr“. De fapt, nu, totdeauna articulat: „numărul“!), și că nu de Gloomy este vorba, ci de noi. Să ne decidem. Dacă n-ar fi

fost mizeria de la cazare, de la Nea Găbiță, poate că altfel ar fi stat lucrurile; așa…

— Tu te gândești la ce mă gândesc și eu?

— Să ne ducem?

— Cam.

— Și Moș?

— Ce treabă are el? Bilete de avion ne-a luat?

— A zis că mai așteaptă, poate prinde o ofertă.

— A zis, a zis… eu zic să mergem. M-am săturat de țigani.

— Și Nea Ică?

— N-are el treabă. N-ai văzut?

— Atunci, așa rămâne?

— Așa rămâne. De-ntors în țară, ne-ntoarcem cu stopul. Du-te și spune-i.

— Mark? We're in.

— Are you sure, Meehi?

— Yes. Where in France, precisely?

— Lille. We leave on Sunday morning, is that alright with you?

— Yes. What time?

— Seven o'clock. Your place. Tysoe Road, yes?

— Yes. We'll be ready. Thank you, Mark.

— See you, then.

— See you.

N-a trebuit să ducem cine știe ce muncă de lămurire cu Gloomy după ce-am plecat din yard, că mirosise cum stăteau lucrurile și, oricum, nici el n-avea de gând să mai stea mult la Nea Găbiță, doar până-i venea numărul, atât (trebuia să primească o înștiințare prin poștă, la o adresă anume, că cererea „de număr“ i-a fost aprobată de DWP, după care se

ducea el singur să și-l ia de la jobcentre). La drept vorbind, nici el n-avea nimic personal cu Nea Găbiță, cum n-aveam nici noi, dar c-o seară înainte se-ntâmplase ce se-ntâmplase, iar dacă Nea Găbiță nu făcea pe gazda de hoți, pe tăinuitorul, pe intermediarul și pe cămătarul, lucrurile n-ar fi ajuns așa departe. Dar au ajuns, pentru că cine era Nea Găbiță? Uite cine era:

> 25 de lire „pe stradă“, 50 de lire „la cameră“ și 100 de lire „la saună“ – atât costă mersul la curve. Eu n-am fost, dar am aflat prețurile, cum aflu orice, când vreau. Dar și când nu vreau – pur și simplu, aici viața vine grămadă peste mine.
>
> Domnul Găbiță este concubinul (de fapt, atârnătorul) Doamnei Mela, gazda noastră, calitate de care se simte foarte mândru: „Eu nu-s obișnuit cu munca!“, spune el oricui nu-l întreabă nimic; dar în fața celor care-l întreabă câte ceva se închide ca ariciul și-ncepe să recite balada unui greier mic, varianta personală („Viața e grea“). Nu se știe de ce, a prins de mine mare drag și m-a făcut confidentul său personal, adică sunt primul (și de multe ori singurul) care află evenimentele grelei sale vieți, centrate pe furat și pariuri sportive. Așa s-a făcut că-ntr-o seară am fost luat deoparte de-un dom’ Găbiță extrem de agitat, care m-a-ntrebat direct: „De când n-ai mai futut?“. I-am zis că-s om însurat, că m-așteaptă nevasta acasă, dar el mi-a dat vorbele deoparte c-un gest agasat: „Lasă-te de d-astea, că orbești! Hai astă-seară cu mine într-un loc“. Am zis inițial că domnul Găbiță joacă în echipa cealaltă, ca să mă exprim așa, dar el mi-a deslușit c-a câștigat la pariuri și c-o să

futem pe rând, astfel încât portofelele și mobilele să fie în siguranță („Curvili are mâna lungă“). Am plecat spre Tommy’s Bar, undeva pe Hertford Road, la podul peste Turkey Creek. Barul e plasat strategic între două saloane de masaj, așa că m-am instalat acolo, temeinic înfipt în niște halbe de Guinness (plătea dom’ Găbiță), luptându-mă cu tentația de-a mă uita furtiv în telefonul lui mobil (în portofel m-am uitat, dar nu la bani, ci la bilet: băgase 5 lire, scosese 400 și ceva!). După vreo oră s-a întors, alt om, liniștit și cu poftă de vorbă. N-a insistat prea mult să mă duc și eu unde fusese el, în schimb mi-a povestit traseul lui profesional: născut în Chitila la sfârșitul anilor ’60, ucenic prin fabricile anilor ’80, a furat cinci cai în decembrie ’89 de la niște țigani din Bragadiru, așa că tranziția l-a prins cu meseria de geambaș. A făcut bani grei, s-a recalificat cămătar, iar ca profesie oficială („Ca să-mi meargă vechimea“) a devenit asistent medical la Spitalul 9. Cu multă, multă șpagă, dar a meritat: dacă familia care-și internase acolo un bolnav psihic îl plătea pe dom’ Găbiță să-l bată pe bolnav, dom’ Găbiță îl bătea până la inconștiență. Dar, dacă o altă familie, să zicem, nu-l plătea pe dom’ Găbiță, el îl bătea și mai rău pe bolnavul respectiv, până când familia înțelegea aluzia și umbla la portofel. Asta era bătaia de zi, dar abia noaptea se întrebuința serios dom’ Găbiță, când redevenea cămătar și-i bătea pe datornici. S-a-ntâmplat ca unii datornici să fie atât de bine frăgeziți de dom’ Găbiță și *băieții* lui, că i-au ajuns ulterior pe mână ca pacienți la Spitalul 9. În Berceni, București, anii ’90, Iliescu’s dark ages. (*Tommy’s Bar*, Londra)

Iar Doamna Mela, cine era Doamna Mela?

Doamna Mela, gazda noastră, trăiește cu convingerea că este o persoană extrem de inteligentă. Rari oamenii ca dumneaei! Dar cu atât mai fericiți: „Mie mintea-mi merge ca ciasu'! Când nu știi una-alta, vii și mă-ntrebi și, dacă nu ți-oi explica io să-nțelegi cât ai fi să fii de prost, să-mi spui mie pe nume!“. Fiecare din cei 10 locatari ai casei, toți români (muncitori în construcții, cei mai mulți) au auzit cel puțin o dată acest mic discurs, de care Doamna Mela e foarte mândră: „Io când zic, aia e!“. O altă idee (de fapt, cealaltă idee) a dânsei sună așa: „Io fac banii din nimic!“. Până una-alta, nimicul ăsta suntem noi, subsubsubchiriașii casei, că noi suntem principala ei afacere din Londra; cealaltă fiind cariera de femeie de serviciu la o „doamnă negresă, care nu e jegoasă ca altele, c-atunci nu lucram la ea“. Bref, Doamna Mela a subsubînchiriat casa de la un subchiriaș (despre care nu se știe nimic), iar apoi a umplut-o cu muncitori din România: 10 oameni în patru camere, o baie și o bucătărie. Uneori e distractiv, însă de cele mai multe ori, nu. Depinde!

Doamna Mela a fost femeie de afaceri și în țară: a avut tarabă-n piață. În piețe, mai exact („Aveam pă Big și pă Progresu'! Știi piața Progresu' pă unde vine? Uite-așa învârteam banii, dădeam pă unde trebuie, mergea dă n-avea aier! Da' am căzut la un control, că m-a lucrat Piedone, futu-i maica-n cur, ca să-mi ia locul, să-și bage el oamenii lui!“). N-am aflat încă din ce motiv anume a trebuit să plece Doamna Mela din România, pentru că din fragmentele ei narative reiese că n-a plecat nici de

bunăvoie, nici cu prea mulți bani („Dacă nu erea cum erea, o luam iar de la ață, nu mă lăsam! Da' așa, ce dracu' să faci, am venit încoace și m-am băgat slugă la negresă"), dar ce-i clar e disprețul suveran pe care-l nutrește față de londonezi și modul lor de viață: „E niște nenorociți, dă-i în pula mea!". Din punctul meu de vedere, Doamna Mela e persoana pe care am căutat-o întotdeauna, de la care să înțeleg enigma ce mă sfredelește de ani și ani: cum de se cred proștii deștepți?! Explicația era la îndemână, dar eu n-o vedeam de nas: proștii sunt atenți să se compare totdeauna cu cei mult mai proști ca ei: „Dân ce produc io aici îl țin și pă bărbate-mio, și pă ăi bătrâni și pă toate neamurile, că ei, săracii, e proști, nu-i duce mintea! Dacă n-avea noroc cu mine, păduchii îi mânca dă mult!". (*În bucătărie, undeva în Londra*)

Bref, joi seara s-au spart niște bube care copseseră vreme lungă pe Tysoe Road, dar trebuie precizat că eu n-am fost singur la Tommy's Bar, am fost cu Rack, că de el avea de fapt nevoie Nea Găbiță, nu de mine. Avea de fapt nevoie de mașină cu șofer, că doar nu era să se ducă la curve pe jos! Așa, cu vanul, avea altă prestanță, plus că se micșorau geometric șansele să-l vadă Doamna Mela; dacă ar fi mers pe jos, cine știe, poate-l vedea. Eu am băut Guinness, Rack n-a băut nimic, și-a luat banul cash (10 lire, puțin, dar oricum n-avea ce face în bucătăria aia plină de fum, plus c-a văzut și el un pub britanic pe dinăuntru cu ocazia asta și a făcut mișto de mine, ca de obicei: „Iar o să scrii minciuni la revistă, moldovene?"), iar când am ajuns înapoi la cazare am găsit iadul pe pământ. Petrică se luase la bătaie cu Sorin, Gloomy îi despărțise cu

forța (fără să dea în niciunul!), Gina sărise la Gloomy, Tiță a vrut s-o oprească și s-a trezit zgâriat pe față, Sorin a sărit atunci la Tiță, s-a băgat și Doamna Mela și totul s-a transformat într-o „românească“ perfectă, după vorba băieților, cu Gina încăierată cu Doamna Mela, care a aflat printre țipete unde era dumnealui Nea Găbiță în seara aia, cu Sorin lovit pe la spate de Petrică, cu Gloomy care n-a vrut să dea drumul la pumni și s-a pomenit incapabil să oprească bulibășeala generală cu toată forța lui, cu vecinii care au ieșit ciotcă la ferestre și se uitau minunați la româneasca din backyard. Iar mint: când am ajuns noi la cazare n-am găsit niciun iad pe pământ. L-am găsit pe Petrică, singur în curte, bând whisky de furat; focul ardea vesel, Gloomy îl oblojea pe Tiță (cu leucoplast din trusa mea, în treacăt fie spus), Gina și Sorin erau la ei în cameră la sex de împăcare, Doamna Mela îl aștepta pe Nea Găbiță în camera lor ca să se certe și să se-mpace (nu știu exact cum, nu e treaba mea; nu că n-am auzit tot, și discuția despre bani ascunși, și cea despre curve, și cea despre partenerii legali de viață ai fiecăruia, lăsați în țară, cărora le trimiteau bani și le jurau credință veșnică), iar Nea Ică citea, întins pe pat. Nu se băgase de la bun început. Luase de pe poliță *Fraier de București*, adusă de mine, și-o buchisise conștiincios, fără să miște un deget ca să facă ordine în backyard. Avea și Rack dreptatea lui.

Vineri seara am fost în vizită mare la „băieții ceilalți“, toți patru, cu Gloomy și cu Nea Ică, și nu ne-am dus cu mâna goală. Am povestit, Nea Ică și cu mine mai mult despre trecut, băieții și cu Gloomy mai mult despre viitor, Rack mai mult despre viitorul imediat („Cu Moș când vorbești?“ „Când îi plătim lui Nea Găbiță?“ „Mâine îi ceri lui Big niște materiale,

așa, pentru mine, vezi cum vorbești ca să-ți dea!“ etc.) și toți am băut zdravăn, în afară de Gloomy și de Rack, care trebuia să șofeze. Totuși, nu ne-am făcut cine știe ce, din câte-mi amintesc: Duma mă tot pisa la cap cu politica, dar nu cu cea românească, ci cu cea britanică („O să vedeți voi“), Macarie tot cu politica, dar în alt registru („Ce bine era pe vremea lui Ceaușescu, ia zi, Nea Ică“), iar Fleur, cu învățăturile tainicului său maestru, spălătorul de creiere („Numai oamenii Sfintei Biserici cunosc locul adevărat al muntelui dacic, am uitat cum îi zice…“ „Kogaionon?“, am întrebat și eu, ca prostul, de mi l-am speriat pe Fleur, care s-a retras într-o tăcere de-un an; abia în 2016 aveam să-i mai pot descleșta fălcile!). Am auzit de la fiecare, inclusiv de la Nea Ică, povești despre fel și fel de bătăi și cafteli prin Londra și în yard și în cârciumi și între români și între briți și între polonezi și între turci și între toți, numai „între“ pakistanezi, nu: se pare că pe ăștia îi bate toată lumea, ei nu bat niciodată pe nimeni. Mi-am amintit de Diana. M-am înduioșat un pic. Poate că, la urma urmei, ne îmbătaserăm puțin.

Odată întorși la cazare, am constatat stupefiați că se bătuseră iar. Sorin, Petrică, Tiță, Nea Găbiță, Gina, Doamna Mela. Venise poliția, adusă de Doamna Mela, care își luase un laptop în cap (laptopul meu, în treacăt fie spus) și cam leșinase, dar nu suficient de convingător încât să nu se împleticească până afară și să roage vecinii, vorbitori ai limbii locului, să dea un telefon la secție (era ea descurcăreață, dar nu chiar la un asemenea nivel de performanță). Am stat până târziu în noapte să traduc, până mi-a amorțit limba, de li se făcuse milă și polițiștilor; știu c-au plecat în cele din urmă, dar nu mai știu cum s-a terminat: amendă, amenzi? Pur și simplu

nu mai țin minte, poate că e și-un mecanism de-ăsta subconștient, să nu ții minte ce-ai vrea de fapt să uiți. Nu știu, poate. Oricum, eu am păstrat o amintire cel puțin foarte neplăcută de acolo și singura pată de lumină nu este curul Ginei, nici chiar țâțele (deși...), ci Nea Ică, om, mentor, bucătar, muncitor, băutor, păstrător al dreptei măsuri. Așa cum a putut și cum a crezut el că trebuie făcut. Uneori am avut impulsul de a-l judeca, dar mi-am zis mereu, la timp: cu ce-am fost eu mai bun, că-mi luam partea, decât el, că-și lua partea? Mă tot gândesc: cu ce? N-am găsit încă răspunsul.

Big ne-a dat tot ce i-am cerut și l-a supravegheat personal pe Stuart cât timp ne-a reparat ambele toppere, pentru care am primit toate piesele de schimb pe care le puteam dori (adică Rack le putea dori, că eu...), în afară de mâner, care era spart, dar ăluia n-avea ce-i face. L-a lipit cu niște adeziv, apoi l-a întărit cu bandă și i-a dat și-un strat de rășină pe deasupra, Big al nostru. Sentimental, deloc britanic: avea lacrimi în ochi când ne-am despărțit, ne-a luat pe amândoi deodată-n brațe, ca-n filmele cu uriași, a fost foarte de treabă. Că să mai venim, că e de muncă. Dacă e ceva, vorbește el cu Bog pentru noi. Că suntem românii lui preferați. Că, dacă nu plecam așa repede, poate nu eram, dar așa, uite că suntem. Că nu-s băieți răi nici românii, dar, când îi ai toată ziua pe cap, se fac obraznici. Că să nu ne lăsăm păcăliți la bani pe continent, c-a fost el pe continent și c-acolo-s numai hoți și cerșetori, foarte urât, dar are încredere că noi o să stăm cu The Bark și că Bog are să aibă grijă de toți să nu pățim ceva pe-acolo; mai ales și mai presus de orice, să nu bem cu oameni pe care nu-i cunoaștem! Continentalii atât așteaptă, ei nu respectă omul muncitor, care se relaxează după muncă. Goodbye, boys!

N-am făcut nimic în sâmbăta aia, doar am lăsat vanul în yard și ne-am întors cu trenul, două stații, de la Ponders End la Enfield Lock. Când am ieșit din yard, hop că odată cu noi pleca și Strehaia, își terminase treaba și se ducea și el acasă. Ne-a salutat mut din cap, noi pe el la fel și asta a fost tot, măcar că am mers împreună spre stația de cale ferată și acolo am așteptat trenul tot împreună, numai noi patru în toată stația. Nu am vorbit deloc cu el, doar între noi. Nici el n-a făcut nici cea mai mică încercare de socializare. Ciudată soartă au albanezii ăștia. Mi-am amintit de o vorbă a unui scriitor japonez: „Coreenii îi urăsc pe toți, iar chinezii sunt urâți de toți"; el zicea, desigur, de cei din partea aia de lume, dar, când mă gândesc la partea mea de lume, îmi vine să zic și eu ca el: „Ungurii îi urăsc pe toți, iar albanezii sunt urâți de toți". Ce destin!

Duminică dimineață am ieșit în fața casei la șapte fără zece minute, iar la șapte fără patru minute a venit The Bark, am pus bagajele în spate, m-am urcat în spate cu nevastă-sa, cu car seatul băiețelului între noi, l-am plasat pe Rack pe scaunul copilotului, să se călească în arta tăcerii, și-am plecat iar spre Dover.

Scufiță

Mark the Bark avea o calitate foarte rară: tăcea fără subînțelesuri. Când avea chef să vorbească, vorbea și nu te supăra cu nimic; când avea chef să tacă, tăcea și iar nu te supăra cu nimic. Mai mult, nevastă-sa era la fel, așa că drumul a fost o plăcere, la propriu (iar mie nu-mi plac drumurile cu mașina, că mă plictisesc și amorțesc): mă uitam pe geam, îl ascultam pe Mark povestind, îi răspundeam nevesti-sii când mă întreba câte ceva (nu prea m-a-ntrebat), îi mai zâmbeam copilului, când îi prindeam privirea (nu prea i-am prins-o), mai făceam câte o glumă dubioasă cu Rack, apoi i-o „traduceam“ pe minciună lui The Bark, el se cam prindea și râdeam scurt toți trei (nevastă-sa nu se amuza la chestiile astea). A fost un drum incomparabil mai bun decât cel din 2014, cu Bog, chiar dacă atunci am reușit să și dorm, iar de data asta n-am dormit deloc; pe de o parte, Mark era mult mai puțin intimidant decât Bog și poveștile lui erau mai omenești, nu m-am străduit atât să fiu atent și să le țin minte, iar pe de altă parte, drumul a fost mult mai scurt. Până la Dover îl știam, iar de la Calais la Lille nu e mare distanță, zvârli pân-acolo cu căciula. Vorba lui Rack, „Nu se compară!“ drumul din 2014 cu cel din 2015. Eu mereu îl certam, „Mă, Rack, tu dacă zici că nu se compară înseamnă că deja ai făcut o comparație,

nu?“, dar el pufnea și-o ținea pe-a lui; să fiu cinstit, Rack ăsta n-a învățat absolut nimic de la mine în cei trei ani de muncă prin străini, în afară de niște bălării în engleză, că p-alea-n latină le-a uitat de mult, în schimb, eu am învățat multe de la el. Nu știu dacă mi-or folosi la ceva în viață, dar asta-i altă discuție.

De la bun început ne-am relaxat, când Mark ne-a spus că știe că-i poreclit „The Bark“ în yard și că toți băieții îi zic așa pe la spate, dar nu-i pasă, și c-așa trebuie să fie un bun manager și-n general un bun conducător de oameni, să știe tot ce se spune despre el și să pară că nu știe; cumva, zicea el, e mai bine să-i lași pe băieți să se creadă șmecheri și să facă ce le spui, decât să-i ții prea din scurt și să ți se scoale-n cap („mutiny“, nu știu cum se traduce mai bine de-atât) sau să-ți plece la concurență (parc-a avut gura spurcată, că exact asta a făcut Doubleday în vara aia). Mai bine așa: ce, el nu știa că noi mai făceam un ban din vânzarea de lemn uscat? Nu știa că londonezii ne luau de la lucru, de pe stradă, pentru câte-un praivăt? Nu știa că mai vindem și chipping, când putem? Mi-am mușcat limba, dar m-am abținut („Mark, noi chipping n-am vândut până acum, dar mulțumesc pentru idee!“), iar Rack a tușit, s-a înecat cu scuipat, pentru că precis se gândise la același lucru. Oricum, perora Mark, noi (adică Rack și cu mine) n-am furat niciodată motorină din yard ca s-o vindem sau lanțuri de drujbă sau cutii întregi cu mănuși, ca alții (când ne-am întors la muncă, în ianuarie 2016, tocmai dispăruseră 900 de litri de motorină din yard, într-o sâmbătă, pe tura lui Hoax, care-ntre timp devenise și el manager. E de povestit și asta, la timpul potrivit). Da, da. El și-a dat seama că Londra încă nu ne-a stricat, cum îi strică pe toți muncitorii, și de aia l-

a convins pe Bog să ne mai cheme o dată la muncă „abroad“ (Mark nu se gândea deloc ce ironie era pentru noi abroadul lui), că altora și așa li se cam urcase la cap prin yard (ne-am prins încă de atunci că Mark era suspicios în privința lui Hoax, a ascensiunii lui rapide și a dorințelor de șefie), era timpul să înțeleagă că nimeni nu-i indispensabil (n-a pronunțat niciodată un nume, dar nici noi nu eram proști, să nu știm despre cine vorbește), nici chiar el, Mark. Chiar, el a ajuns manager dintr-o întâmplare, că uite cum a fost, băieți (nevastă-sa l-a certat că iar spune povestea pe care a mai spus-o de-o mie de ori, dar el s-a apărat, zicându-i că noi n-o știm și-a continuat cu mare aplomb): era în prima lui misiune de team leader, că până atunci fusese el cățărător, da, dar mereu era altcineva team leader, câte unul mai vechi, fie cățărător, fie groundsman, fie chiar șofer (și, implicit, helper; Mark n-a zis, dar eu am înțeles, și Rack la fel). Și avea capul plin cu bășini, că-l prelucrase Bog, că nu care cumva să pățească ceva coaja platanilor bătrâni din Brunswick Square, unde era jobul, că așa și pe dincolo, că erau „London listed“ (nu știu ce înseamnă asta), că însuși Ian Williams spusese „Care, boys, big care!“ și că erau doi cățărători și-un singur om la sol, care băga craca la chipper. Ceasul rău! Cum lucrau ei doi, în doi platani alăturați, groundsmanul a tras de cracă, n-a văzut că era o coardă agățată, și-a băgat craca la chipper cu coardă cu tot. Coarda era legată de hamul cățărătorului, ca orice coardă de asigurare, și, când ăla a simțit că-l trage jos din copac (chipperul are putere mare), s-a răsucit cât a putut și și-a retezat coarda cu topperul, dar asta nu înainte de a se „prăbuși târâș“ preț de câțiva metri pe trunchiul platanului, urlând, bunînțeles, și agățându-se disperat. Mark a văzut ce se

întâmplă, a strigat și el ca nebunul la groundsman să oprească chipperul (omul încremenise ca boul, cum aș fi făcut și eu) și-a încercat să-și dea drumul la coardă și să coboare cumva în rapel, dar n-a reușit decât să-și taie burta cu topperul. Nu chiar un seppuku, că lanțul a secționat doar pielea, grăsimea și-o parte din mușchii abdominali, n-a ajuns la peritoneu, dar a secționat destul ca Mark să nu se mai poată cățăra niciodată. Și ce făcea Mark în timp ce ajungea la sol, cu chiu, cu vai, cu drujba plină de sânge, ținându-și măruntaiele aproape cu mâna? Striga de zor: „Pay attention to the bark, pay attention to the bark!“. Bog i-a plătit spitalizarea și școlarizarea, bani grei, dar bine investiți (Bog avea nas la oameni), iar din toată afacerea, Mark s-a ales cu managementul și c-un cognomen. Ca orice om înțelept și cu resurse, și-a transformat slăbiciunea (accidentul și porecla) în tărie și-n loc să încerce să îngroape totul sub preș, el le amintea mereu celor tineri (mai ales cățărătorilor plini de sine) de riscurile meseriei și le exemplifica pe loc, cu propria experiență, cu propria cicatrice. Ceea ce mi s-a părut ciudat la povestea lui Mark a fost absența numelor: cine erau cei doi? Cine era groundsmanul de la chipper, cine era celălalt cățărător? Dacă fuseseră dați afară, de ce nu le-a spus nici măcar o dată numele? Iar după calculele mele, Moș era deja în yard la momentul acela și, mai mult, era deja cățărător: să fi fost el „celălalt cățărător“? Dacă da, de ce-a negat tot timpul acest lucru și-l neagă și acum, deși el însuși mi-a spus la o băută o poveste asemănătoare, c-un cățărător a cărui coardă a fost băgată la chipper și care a trebuit să și-o taie singur cu topperul, din cădere?

N-am deslușit părțile tenebroase din viața lui Moș, nu, încă nu. Dar măcar am mai aflat de la Mark și alte lucruri despre

începuturi, din care am dedus că ei doi au fost cândva buni prieteni, pentru că, altfel, de unde ar fi aflat Mark amănunte ca: ajunge Moș al meu în Londra, păcălit de-o gagică pe care-o cunoscuse la Budapesta și care i-a zis că-i face rost de viză, dar nu i-a făcut (erau anii grei, anii de izolare), iar el, ca să vină la ea, a apelat la un alpinist din Scoția, cu care se cunoscuse într-o expediție în Cerro Torre, în Patagonia (nici Moș, nici scoțianul nu muriseră atunci, dar, pentru că fuseseră foarte aproape, se aproape împrieteniseră). Odată sosit în Londra, Moș își dă seama că fusese dus de nas ca prostul proștilor: gagica nu numai că nu putea să-l primească la ea acasă, pentru că stătea cu părinții, dar nu era nici măcar majoră! Moș a luat-o brambura pe străzi, blestemând neamul englezesc împreună cu cel femeiesc (amestecat), până a auzit zgomotul unui șantier, dincolo de-un gard, a intrat și-a întrebat dac-ar fi ceva de lucru și pentru el. Șeful de șantier era irlandez, așa că l-a luat la muncă pe loc, iar seara i-a găsit și locuință, undeva la niște muncitori de-ai lui, pakistanezi (care i-au și furat niște bani lui Moș, de-a trebuit să plece de-acolo după vreo trei săptămâni). Când a terminat lucrul la irlandez, i-a cerut recomandări și așa a luat-o Moș din șantier în șantier, până a dat peste nebunul de Bog, care dăduse anunț la ziar că-și caută cățărător (se repusese pe picioare). Moș a citit „climber“ și-a sunat imediat, doar fusese campion național la alpinism de iarnă preț de vreo doi ani la rând, și-o fi zis că el e omul. Bog i-a dat întâlnire în Charing Cross, ca spionii, și s-au identificat după ziar, ca-n filme; Bog s-a prins cu cine are de-a face, dar l-a adus totuși pe fraier în yard și l-a trimis la munca de jos, la chipper, iar Moș a ucenicit sub mâna lui Billy până a văzut negru în fața ochilor, că Billy era mare

meșter, da, dar șovin până la Dumnezeu: să n-audă de Continent. Mai mult decât groundsman n-a ajuns Moș și nici n-ar fi ajuns, de n-ar fi murit mama lui Billy, dar așa, cu înmormântarea, cu dusul, cu întorsul, trecuse deja o săptămână: vine meșterul și găsește toate joburile de pe job order făcute de Moș. Îl reclamă lui Bog, Bog se duce să vadă, se întoarce încântat de ce-a văzut și, în loc să-l dea afară pe that fucking Romanian, îl trimite la cursul de acreditat cățărători și-l primește înapoi după opt zile, dar, ca să nu-l supere pe Billy, nu-l ține pe Moș în yard, îl trimite la școala de șoferi. Din sclavul lui Billy, Moș a ajuns în nici trei luni team leader, așa că Billy a făcut urât de tot și a plecat la concurență, cum face toată lumea în țara asta, însă acolo nu s-a înțeles cu nimeni, s-a pensionat și de-atunci i-a pierdut Mark urma, că la arboriști nu-i ca la redacție, să te sune cineva de ziua ta și după ce-ai ieșit din schemă. Din tonul lui Mark se-nțelegea că nu era Billy omul pe care să-l regrete colegii, dar poate am înțeles eu prea mult, nu știu; oricum, clar a fost că informațiile lui Mark erau la prima mână, și cum le-ar fi putut căpăta altfel decât de la Moș? Și Moș cum i-ar fi spus toate astea, dacă n-ar fi fost prieteni buni, la un moment dat? Ceea ce mă aduce la întrebarea: de ce nu mai erau?

Nici viața lui Mark nu fusese liniară, dar n-avusese totuși asemenea rupturi, ca Bog sau ca Moș: copil al clasei mijlocii, absolvent de școli de stat, nu particulare (îi simțisem eu accentul de la început: corect, dar nu estetic, ca al lui Bog. Sigur, în comparație cu copiii yardului, Mark vorbea ca Gladstone, dar copiii yardului nu avuseseră șansa la prea multă educație, din diverse motive), a mers pe drumul trasat de părinți fără să facă gălăgie, până la facultate (nu i se

potrivea deloc ce-i aleseseră ei, n-am înțeles ce, era una de-asta deșteaptă tare), când s-a revoltat definitiv și-a plecat de-acasă (ai lui erau profesori, amândoi, s-au găsit atunci și ei să fie autoritari, l-au scăpat complet din mână), din job în job, din gagică în gagică, până a ajuns la Bog și ceva l-a făcut să rămână. Nu știu ce. Adică știu ce, același lucru care m-a făcut și pe mine să vin iar și iar, trei ani la rând, doar că nu știu să-i dau nume „lucrului“. Poate că atunci când tai cu drujba faci ceva fundamental distructiv, ca atunci când bați sau ucizi, și asta atinge o fibră foarte primitivă a naturii umane. Poate, habar n-am. Dar, apropo, că tot m-a dus povestea către bătaie și către copiii yardului, iată niște bucăți din textele de revistă, că sunt mai clare și mai proaspete decât ce-aș putea să-mi amintesc eu acum, la aproape doi ani de la drumul spre Lille și trăncăneala cu Mark:

> Povestea vieții lui Dale e simplă și fără poantă, dar reprezentativă dintr-un anumit punct de vedere: nu i-a plăcut școala. S-a născut chiar în Londra, din părinți și bunici londonezi, avea deci toate șansele să devină altceva decât muncitor la spații verzi. Fără a fi bogați, părinții lui făceau parte, categoric, din middle class, chiar dacă nu din upper middle class (aici, Dale a folosit un cuvânt anume, un termen cvasiargotic, foarte interesant, pe care din păcate l-am uitat!). L-au dat inițial la o școală privată, unde el a pornit-o bine cu învățătura, dar după o vreme efortul financiar i-a secătuit, așa că l-au mutat la școala publică (n-am înțeles exact, dar se pare că Dale avea atunci vreo 11 sau 12 ani). Din momentul ăla s-a rupt filmul, iar Dale a pus cartea-n cui. Pentru totdeauna: cei de la școala publică

nu se țineau de învățat, doar de bătaie, fotbal și fumat iarbă. Inițial, Dale era tăune la bătaie, habar n-avea, dar a trebuit să se adapteze, și încă repede, iar pe la 15 ani era deja meseriaș, bătea la ei ca la fasole, cum îl bătuseră și alții pe el la început; așa a intrat în gașca lui Mac, care făcea legea acolo (erau trei veri, Mac, Dane și Scott, iar după ce l-au adoptat și pe Dale, n-a mai suflat nimeni în fața lor). Ca să facă rost de bani, Mac s-a lipit, dracul știe cum, de unul din angajații din yard (n-am aflat despre cine-i vorba), căruia îi făcea mici servicii, adică îi aducea de fumat, la prețuri de dumping (de iarbă făcea rost la liceu, caftindu-i pe ăia micii). Pe la 17 ani, Mac era deja muncitor în yard, chiar dacă deocamdată „la negru“, iar în mai puțin de un an îi adusese și pe ceilalți trei. Se simțeau invincibili, dar pentru foarte scurt timp. Într-o vineri, zi de leafă, beau bere în yard și s-au legat de singura fată care lucrează acolo, de Raja, iar scumpa de Raja i-a bătut pe toți patru de i-a lăsat lați. Dar despre asta săptămâna viitoare. (*Dulwich Wood House Inn*, Londra)

N-am fost niciodată în The Woodman și n-am nici cea mai mică dorință să calc pe-acolo, ceea ce și recomand cititorilor. Să mă explic: stăteam deci cu Dale la Dulwich Wood House Inn și-l ascultam povestind una și-alta, pân-a ajuns la bătaia pe care le-a administrat-o silfida Raja. Concret: cei patru răi (Mac, Dane, Scott și Dale) au luat-o la mijloc pe Raja, pe motiv că-i grasă și că precis n-o fute nimeni din cauza asta, dar că se oferă ei, dacă face și ea cinste c-o berică, ceva. Raja s-a desprins de chipperul pe care stătea rezemată, s-a băgat între ei și a produs

următoarele: trei coate în coaste, un pumn în plex, un tur de șold, o măturare și-un dos de palmă peste mărul lui Adam. A durat o secundă și jumătate (pe cât își amintește Dale. Plus reconstituirile!). Cei vechi în yard, care-o cunoșteau pe Raja, chicoteau de încântare văzându-i pe cei patru șmecherași tăvăliți pe jos, pe cimentul murdar de ulei și de motorină, văicărindu-se de durere (doi dintre ei) sau muncindu-se să respire (ceilalți doi: plexul, respectiv „mărul“). Fără să țină pricină, domnișoara i-a luat la subsuoară, i-a dus mai încolo, pe talaș uscat, și i-a lăsat să-și revină. Așa a aflat și Dale cine-i Raja. Se pare că mama ei își dorea foarte mult un bebe, dar nu putea să țină nicio sarcină, nu se știe de ce, și din cauza asta a urmat un tratament cu hormoni. A funcționat, copilul s-a născut perfect sănătos, doar că era fată și de la o vârstă încolo s-a văzut clar că-n ea este un dezechilibru, un *quelque chose*: corpul era de fetiță, sufletul era de războinic (mă exprim prețios, dar să vedeți mai încolo!). Nu știu povestea vieții ei, zi cu zi, dar astăzi Raja are cam 1,65 metri, în jur de 80 kg, 2 dan în kyokushin și vreo 10 ani de experiență în competiții de contact. Separat de latura sportivă, Raja este o foarte bună muncitoare (e groundsman, lucrează la sol cu o drujbă pe care eu de-abia pot s-o ridic), e-o pasionată de băut bere prin baruri și de caftit bețivi. N-am avut norocul s-o văd în acțiune, dar băieții mi-au povestit că e ceva splendid, rapid, curat și-n tăcere (de obicei, bețivii întâi se insultă și abia apoi se bat. Raja nu scoate o vorbă, zice-se). Nimeni nu știe de ce, dar zona ei preferată pentru treaba asta e Islingtonul, care-i foarte departe de Enfield (adică de yard): The Woodman, The Wrestlers, Oak &

Pastor, The Flask, Whittington Stone, astea sunt barurile pe unde-și face ea de cap – mă rog, nu e-o listă exhaustivă, e doar ce și-a amintit Dale, așa, pe fugă; în Whittington Stone am fost și eu cu ei, anul trecut, dar Raja n-a bătut pe nimeni, a stat cuminte și-a băut bere.

Ar mai fi de spus, ca detaliu picant, că gagicile se țin după ea ca oile după berbec, dar nu i s-a aflat vreo iubită sau vreo aventură. Iar pe mine, de fapt, numai asta mă-nteresa cu-adevărat! (*The Woodman*, Londra)

Și uite așa ne-am apropiat noi de Lille și am început să vorbim despre cazare. Dacă avem vreo preferință. Noi, că n-avem. Cum, niciuna? Păi, să fie aproape de muncă, dacă se poate, să nu pierdem timp cu drumul. Se poate, altceva? N-ar fi rău ceva pe lângă aeroport, am zis eu.

— Bă, Moldo!

— Ce e?

— N-am zis că mergem acasă cu stopul?

— Am zis, da. Dar dacă prindem vreo ofertă la avion?

— Tu și Moș, cu ofertele voastre… și pe mine la Brașov cu ce m-ajută?

— Că stopul o fi gratis!

— Oricum… bine, dacă vrei tu, fie și lângă aeroport. Dar, dacă nu găsim nimic să ne placă la amândoi, mergem cu stopul cum am zis! Nu mă lași de prost să te duci singur și eu să fac ce dracu' știu!

— Rack! Fac eu d-astea? Așa mă cunoști?

— Nu, da' oricum. În România-i altceva, da' aici…

Nu-i plăcea că avea nevoie de mine. Parc-ar fi fost ungur Rack ăsta al meu: autonomia mai presus de orice! Bine, eu nu

eram la fel atunci, în 2015?!

Cred că am ars mai mult timp învârtindu-ne prin Lille decât de la Calais până la Lille, iar în final am căzut la pace să luăm camere la As, un hotelaș ieftinache, dar curățel, de-ăla de autostradă. Esențial era că n-aveam mult de mers până la muncă, la terenul de golf. Mark obosise cu noi, voia să scape, să-și ducă familia la odihnă, dar a venit cu mine la recepție și a plătit cu cardul firmei, în fața mea, să-mi iau de grijă. Când am văzut că plătește pe-o săptămână, l-am întrebat ce joburi avem de făcut de-o să dureze atât. Ar fi trebuit să-l întreb mai devreme, da, știu. Că el ce mi-a zis:

— I don’t fucking know.

Era obosit și probabil avea senzația că ne-a căutat prea mult în coarne. A demarat cam tare, a călcat-o puțin. Rămăsese că ne sună Bog mai pe seară, după ce despachetăm. N-aveam cine știe ce de despachetat, așa că ne-am dus după mâncare și bere, la un supermaket de lângă, un ALDI (era și un Carrefour ceva mai departe, dar nu l-am dibăcit din prima zi, abia mai târziu am învățat să ne orientăm în cartier). Ne-am dat seama abia la casă că n-avem cu ce plăti, nici unul dintre noi n-avea euro, dar am avut noroc cu cardul meu, că mai erau niște bani pe el încă din țară; în Londra nu-l folosisem deloc.

— Hai că ești și tu bun la ceva, moldovene.

Mai mult decât atât, la hotel am cerut parola de wi-fi și am reușit să mă conectez la internet, pe celebrul meu laptop (vechi, dar rezistent, aproape sovietic: încă funcționa, după câte pătimise!). Am căutat pe Google Maps și i-am zis lui Rack:

— Hai până la job, să vedem ce și cum.

— La ce să ne ducem acolo degeaba?

— Să vedem drumul. Mâine mergem la fix, nu bâjbâim ca proștii, să întârziem și să ne ia ăștia la mișto.

— Scuipe pe sine! Du-te tu, dacă vrei.

— Rămâi pe Skype?

— Da.

Îi era dor de Iubi. Am tăcut din gură, n-am făcut glume.

— Mă-ntorc repede. Dacă e ceva, suni.

— Vezi cum traversezi autostrada.

Îi spusesem bancul cu puiul și trebuise să i-l explic în amănunt, că nu era genul de umor pe care Rack să-l aprecieze în mod deosebit. Sau să-l înțeleagă din prima.

Am găsit repede terenul de golf, am stat și m-am uitat și la copaci, să văd cam ce-ar fi de treabă. Caca-maca, tot niște lifturi și tot la niște arbori medii, întocmai ca și c-un an în urmă. Nu prea îl înțelegeam pe Bog și toată deplasarea asta de forțe, de fapt, nu, asta nu e adevărat: nu-l înțelegeam deloc. Părea să-și bată joc de bani. Niciun om cu mintea întreagă nu se-apuca să aducă „specialiști“ din Londra pentru o treabă așa ușoară în Lille, ușoară și prea bine plătită. M-am întors, i-am dat raportul lui Rack, am vorbit la telefon cu Bog, a rămas că a doua zi începem munca de la ora opt (boierie!) și, când l-am întrebat despre bani, a zis că, dacă am fost mulțumiți anul trecut, primim și anul ăsta la fel, doar să muncim la fel de bine. Pe Rack aproape că l-a pufnit râsul când a auzit, dar s-a abținut („Dacă-i nebun, treaba lui, eu banii n-am de ce să nu-i iau!“). Dar Bog nu era nebun.

Aici este o chestie. Mai întâi am să spun povestea și-apoi o să spun concluzia mea, cu care Rack nu este de acord nici azi, însă fără să fi venit între timp cu una mai bună sau măcar cu vreo concluzie oarecare, bună sau rea, dar personală: primele

două zile nu s-a întâmplat nimic deosebit, în afară de faptul c-am luat legătura cu Scufiță pe Facebook, dar miercuri ne-am pomenit cu Bog, care-a venit la noi și ne-a zis să lăsăm lucrul (noi tândăleam, dar, când l-am văzut venind, ne-am făcut hărnicei), că are de vorbit cu noi. Am lăsat ce-aveam și ne-am dus; se întâmplase că una din clădirile complexului, un bungalow, avea o problemă la acoperiș, pentru că una dintre bârnele șarpantei putrezise și se rupsese, iar acoperișul ar fi putut să cadă. Ideea lui Bog era să-i doborâm noi un stejar uscat pe care-l ochise, iar din trunchiul lui să-i cioplim o bârnă nouă, un căprior, cum se mai spune. Eu rămăsesem cu gura căscată, dar Bog m-a anunțat că el și cu Mark vor lucra împreună cu noi la proiectul „Bârna". Rack a fost sigur la început că glumește, dar s-a înșelat, cum m-am înșelat și eu: într-o singură zi de muncă, cu două toppere, trei oameni și un băgător de seamă (ăsta am fost eu), au creat o bârnă din lemn uscat de stejar și au înlocuit-o pe cea putrezită, salvând acoperișul și bungalow-ul. Cel puțin așa a vândut Bog isprava partenerilor lui de golf, care erau în același timp și parteneri de vacanță:

— When I encounter a problem, I solve it.

Am spus faptele pe scurt. Tehnic vorbind, a fost o realizare frumoasă, de care sunt mândru, puțin cam prea mândru, de fapt (c-am luat parte la ea, nu că e realizarea mea), și din acest motiv prefer să n-o descriu în amănunt, așa cum am fost ispitit s-o fac, pe de o parte, pentru c-aș putea să-mi exagerez contribuția, pe de altă parte, pentru că sunt tentat să mă laud și să explic cât e de greu să faci așa ceva. Cu un suprem efort de modestie, am să spun doar că Mark și Rack poartă principalul merit în execuția proiectului, iar Bog, în

conceperea lui și în insistența de buldog cu care l-a dus până la capăt, într-o singură zi, fără să ne dea pauză și fără să se descurajeze când părea c-am rămas fără soluții (a fost foarte dificil să ridicăm bârna după ce-am fasonat-o: lemnul uscat de stejar e tare ca fierul și parcă la fel de greu). Acum, astea au fost faptele. Interpretarea mea: eu zic că făcea acest tur de forță anual (antamarea unei lucrări pe continent care nu se justifica din punctul de vedere al costurilor) pentru a-și consolida o anumită imagine în ochii partenerilor lui de golf, care îi erau, foarte probabil, și parteneri de afaceri. Nu pot să știu exact ce anume voia el să comunice, dar pot presupune că „Eu sunt omul care pune osul“ nu e departe de adevăr, dacă stau să mă gândesc că toți erau la golf ca să se relaxeze, iar el sublinia că e acolo nu numai pentru distracție, ci și pentru treabă. Noi eram „sublinierea“ și cei care fuseseră înaintea noastră, de la frații Hoax la frații Alexandrescu. Desigur, această părere a mea îl pune pe Bog într-o lumină destul de echivocă (Farsor? Impostor? Manipulator?), iar Rack mi-a zis clar că el personal nu mă crede, că i se pare că aberez, ceea ce este perfect posibil. Dar nu cred. Rack gândea ca un provincial („Dacă e de treabă, e de treabă, ce mai încoace și-ncolo“) și eu la fel, dar lumea afacerilor, cea reală, nu cea din filme, se bazează enorm pe reputație și pe imagine publică. Sigur, esențialul este să faci bani, dar, de la un anumit nivel încolo, contează și cu cine faci bani, iar Bog ne folosea pe noi (niște țărănei, în fond) ca să-și promoveze brandul propriu (Bog cel mereu ocupat, Bog cel care nu ratează nicio afacere, Bog cel pe care poți conta, Bog cel care se implică personal, Bog who rolls up his sleeves etc.). Și poate mai voia să confirme tuturor că e încă verde, cu toți anii lui, cu burta și cu cele două

perechi de ochelari de pe nas. În locul lui, poate că altul ar fi confirmat chestia asta afișându-se c-o rusoaică de consumație, nu muncind o zi întreagă la lemn, vărsând sudoare alături de angajații lui. Din acest motiv, eu nu-l văd pe Bog într-o lumină echivocă, ci îl văd ca pe-un șef de haită pe care l-aș urma oricând. Nu știu cum l-au judecat și-l judecă partenerii lui de afaceri pentru ce-a făcut și ce face, dar respectul meu îl are. Și l-a câștigat.

Și eu mi-am câștigat respectul lui Rack atunci când l-am anunțat că nu ne costă nimic drumul până-n țară:

— Da’ cine-i Scufiță ăsta?

— Un amic de-al meu.

— Și ne ia până acasă cu tirul!

— Ne ia.

— Și lui ce-i iese din treaba asta?

— Mai stă de vorbă cu români. Muncește numai între străini, i s-a urât și lui.

— Tu ai încredere în el?

— Da.

— Și unde-i acum?

— În Belgia, unde are baza angajatorul lui. Da’ merge prin toată Europa, c-așa e meseria.

— Lasă, că știu și eu ce-i ăla un tir, moldovene!

— Și-atunci ce mă tot fuți la cap?!

— Păi, să știu și eu, ce! Ia uite! Adică, ce, să mă duci de bot ca pe-o oaie?

— Nu te duce nimeni de bot! Vine omul și ne ia de-aici, face doar un mic ocol, că nu se cunoaște la kilometraj, și ne lasă la Deva, unde are el drum, ce nu-nțelegi?

— Înțeleg, cum să nu-nțeleg… și când vine?

— Aștept să-mi dea semn, să ne coordonăm, noi cu munca aici, el cu încărcatul, să fim gata în același timp.

— Bine, dacă zici tu, așa facem. Sper să nu dăm de dracu' cu tiriștii ăștia!

— Credință, domnule, trebuie să ai credință.

Cum aveam eu credință că Bog o să mai adauge ceva la mia aia de euro, dar n-a adăugat nimic. Ce-am vorbit, aia ne-a dat, niciun cent în plus, că bârnă, că nebârnă, nimic! Dar, într-un gest de supremă largheţe, ne-a scos la restaurant, ca un mare patron ce era el, să ne dea o masă. Era să mor de râs, dar m-am controlat: ne-a dus într-o braserie micuță, simpatică, nu zic, dar ieftină, cam cum sunt pe la noi cafeteriile benzinăriilor de pe autostradă. Și se mai și lăuda de zor, că vă place, băieți, unde v-am adus? N-aveți așa ceva în România, la voi, acolo, nu-i așa? Aici e Lille, e Franța, e civilizație, ehe! Îmi venea să-i zic să tacă din gură, că nici măcar nu eram în Lille, eram într-o suburbie a orașului, lângă autostradă, lângă aeroport, nici vorbă de fiță. Am mâncat pui cu cartofi prăjiți și-am băut bere ieftină. Tratație! Dar, vorba lui Rack: „Calul de dar nu se caută la dinți". Acuma, după trecerea timpului, nu mi se mai pare chiar așa, adică bodega La Taverne de pe Courbet nu e un loc de care să fugi, ba poți chiar să te simți bine, dacă îți setezi așteptările de la bun început. Dar eu, când am auzit că ne invită patronul la masă așa, de la revedere, am zis că cine știe cu ce rafinamente are de gând să ne atace, deci m-am simțit țepuit, pe când Rack, care n-avea nicio așteptare, a savurat din plin mâncarea și berea, le-a hăpăit, i-au tihnit și și-a făcut și cruce după masă. De unde deduc că problema a fost la mine, nu la Bog și nici la altcineva.

N-am ieșit totuși în pagubă, pentru că l-am luat pe Mark deoparte și l-am rugat două lucruri, iar până la urmă l-am convins: să-l sune el pe David Walsh (i-am dat numărul) și să vorbească pentru Gloomy, atunci când n-o să mai fie nevoie de el la Bog (ceea ce s-a întâmplat foarte repede, din păcate), că e muncitor bun și-a adus bani firmei, chiar dacă n-a reușit să se facă popular în yard. A doua rugăminte a fost mai greu de făcut și am riscat puțin, dar îmi intrase-n cap: să sune el la consiliu, la Sydenham, și să anunțe că-i rupt gardul de la stradă, chiar sub minunea noastră de holm oak cu șapte trunchiuri. N-a prea fost de acord, dar l-am înduplecat s-o sune pe Claire și să-i spună ei, că ea-i conștiincioasă, o să treacă să verifice și o să anunțe unde trebuie. Greu, dar mi-a dat cuvântul lui. Căpos Mark, căpos și eu, aproape că-ncepuse nevastă-sa să se enerveze, că ce-avem atâta de vorbit pe ascuns și putem să spunem tare, să audă toată lumea. Da, sigur. Mai ales Bog! Le-am povestit și ce combinație avem să ajungem acasă, dar n-au părut interesați, nici unul, nici altul: primiserăm o mie de euro? Primiserăm! De banii ăștia aproape c-ajungi în România și cu taxiul! Da, nu mai eram noi treaba lor din momentul ăla, dar ne-am despărțit totuși călduros, ba chiar cu promisiunea că aproape sigur o să mai fie de muncă pentru noi doi și în 2016. Cum a și fost, de fapt, cu alte cuvinte, cam tot ce a spus Bog că face a făcut. One man, one word.

Sâmbătă de dimineață eram deja în tir, dar până s-ajungem acasă a fost cale lungă: băiat salon, Scufiță a făcut o buclă și-a venit după noi tocmai de la Ghent, numai bine ca dup-aia să se-ntoarcă tot prin Belgia, pe unde știa el rutele, și pe urmă dă-i bătaie prin Germania, Austria și Ungaria: degeaba zic unii și

alții, dar spațiul Schengen este lucru mare! Parc-ai fi pe mare, nu pe uscat, mergi cât rezistă șoferii, altfel n-ai treabă cu opritul, mergi întins, ca păsările călătoare. Scufiță a găsit repede texte cu Rack, care era foarte interesat de meseria asta și știa o grămadă de chestii, c-avea încă un unchi, tot șofer pe tir prin Europa, am uitat cum îl cheamă, povestea ce auzise de la ăla, Scufiță s-a-ncălzit și el la vorbă, a scos din el o-ntreagă arhivă de întâmplări de pe drum, pe care le-am ținut minte, poate c-o să le și scriu cândva: mulți nebuni pe roți, te doare capul! Eu m-am înțeles din prima cu Bashir, colegul lui Scufi, și l-am ispitit să dea din el despre ce-i spuseseră bătrânii despre neamul lui și așa am aflat că Somalia e cu totul altceva decât ce pare-a fi, c-aici, în Europa, știm niște treburi despre somalezi, dar somalezii știu cu totul altceva despre somalezi, care nu prea seamănă, ba nu seamănă chiar deloc, recunosc cinstit c-am rămas foarte impresionat (nu sunt sigur, dar cred că „disonanță cognitivă“ se spune la asta, parcă!). Bine, Bashir nu fusese-n viața lui în Somalia, el era cetățean belgian din naștere, dar păstrase cu sfințenie în memorie poveștile bătrânești auzite de la neamuri, bine c-avusese de la cine le-auzi: clanul lui fugise din țară imediat după asasinarea președintelui, cică, și scăpase la mustață de ce urmase dup-aia, noroc pe care l-au avut foarte puțini. Bashir zicea că el a fost cam golan și că de-aia nu urmase studii superioare, ca ceilalți din familie, dar că nu-i părea rău, pentru că-i plăcea meseria și mai ales îi plăcea că nu se plictisea niciodată. Văzuse toată Europa, cunoscuse o grămadă de oameni, lucrase cu colegi din toate țările, de la toți învățase câte ceva, că era curios, vorbăreț și-avea memorie bună: o comoară. Mi-a povestit de-un amic al lui, un macaragiu (și Bashir lucrase pe

macara într-o vreme), care murise tocmai în România, într-un accident, și fusese îngropat în Deva, să mă duc să beau o bere la mormântul lui dac-oi avea timp până la tren, așa zicea (m-am dus, am avut timp. Am băut o bere pentru Kelly și una pentru mine, c-așa-i frumos între muncitori); mi-a mai povestit de bandele de hoți români din marile popasuri de tiruri, cum se organizează șoferii în pichete de pază, chiar dacă nu se cunosc dinainte, ca să-și apere mașinile și mărfurile de români (care nu fură numai mărfuri, fură și benzină din rezervoarele nepăzite, fură și din cabinele lăsate neîncuiate – sau chiar din cele încuiate –, îi atacă noaptea pe șoferii care se duc mai într-o parte să facă pipi, ca să le fure portofelele, câte nu mai fac; și astea sunt doar bandele românești de hoți, dar mai sunt și cele de proxeneți, de fapt, traficanți, cu care-i altă poveste, diferită, doar că mai rea). Bashir mi-a povestit multe, dar nu sunt poveștile mele, sunt ale lui, n-o să le scriu aici, că asta e povestea mea, nu a lui.

Scufiță n-a vrut să primească niciun ban. Știam c-așa o să facă, n-am insistat mult, de fapt, n-am insistat deloc („Bă, ești sigur?“), și tot el a zis că-și cere scuze că nu ne poate duce mai departe, măcar până la Sibiu. Aproape că mi-a venit să râd. Ne cară gratis peste șase țări și tot lui îi pare rău că ne „lasă-n drum“! Ne-am despărțit fără multe vorbe, dar deja prieteni buni, toți patru, că drumul ăsta ne priise la toți: nu ne certaserăm, am vorbit, am dormit, am mâncat, am tăcut împreună, a fost bine. Rack s-a dus direct în autogară și-a găsit o cursă care-i convenea, eu am rămas să aștept trenul de seară. De așteptat, am așteptat plimbându-mă prin oraș pân-am obosit, nu că Deva ar fi enormă, dar eu îmi pierdusem

antrenamentul după atâta stat în tir; plus urcușul până la cetate, plus berea din cimitir… în tren am dormit ca pruncul.

Sankt-Petersburg

Banii mi-au ajuns să mă-nsor. De plecat iar din țară, am plecat în iunie.

Chiar dacă n-am făcut mare tapaj cu nunta, din dar s-a adunat destul cât să mă pomenesc că dumneaei vrea în călătorie și, fiind o mult mai bună negociatoare decât mine, a obținut ce-a vrut: Rusia. Eu jurasem pe cruce să nu mai calc niciodată pe-acolo, dar problema s-a pus în felul următor:

— Și unde vrei să te duci?

— Pe munte.

— Cu cine?

— Cu Dottore.

— De ce?

— Păi, dacă i-am promis?

— Că ce?

— Că-l duc pe muntele dacic. E maniac omul, dar dacă i-am promis?!

— Bine, du-te.

— Săru' mâna.

— Mai ai să-mi spui ceva?

— Nu chiar, nu prea, n-aș zice… unde-n Rusia?

— Moscova.

— O mizerie!

— Atunci, Sankt-Petersburg?

— Mă rog, treacă-meargă… nu că, dar oricum…

— Și poți să te duci și la maraton, dacă vrei. La ăla din Măcin, că n-ai fost.

— M-aș cam duce, dacă zici…

— Sankt-Petersburg și Moscova? Dacă vii cu mine la Moscova, vin și eu cu tine la Varșovia! Zi că nu ți-e dor de orașul tău de dor!

— Acuma ce să mai…

— De fapt, întâi Moscova și apoi Sankt-Petersburg, c-așa e oferta: București-Moscova, Moscova – Sankt-Petersburg, Sankt-Petersburg – Varșovia, Varșovia-București.

— Ce ofertă?

— Păi, nu ți-am zis c-am găsit o ofertă? Ia-uite aici prețuri: practic, gratis!

Mie mi s-a făcut rău când am văzut prețurile:

— Gratis, da… și de stat, unde stăm?

— Lasă, nu-ți bate capul, mă ocup eu de tot. Tu sună-l pe Dottore și confirmă-i pentru august. Tot pe 20, da?

Le știa pe toate. Dar n-a putut s-o prevadă pe aia cu ia, bine, nimeni n-ar fi putut: când a auzit de Moscova, hop!, că Dottore mi-a și făcut program, că să mă întâlnesc cu Faruza, o prietenă de-a lui. Că e important. Că să-i dau o ie, cadou. Că el și-a dat cuvântul și că nu e frumos, nu, Mihai?

Pentru că asta cu ia nu face parte din peripețiile de gastarbeiter, iat-o foarte pe scurt, măcar că la origine a cam fost pe lung: Dottore ăsta al meu este securist. Băiat bun, dar securist, deh. Și, când a fost în misiune la Tașkent, hop!, c-a cunoscut-o pe Faruza, care s-a despletit pentru el („Cum s-a despletit, mă?“ „Și-a despletit părul, ce ești prost așa?!“ „Și ce-i

cu asta?“ „E, că are părul negru-negru. Lung până la călcâie. Și ochi albaștri, habar n-ai tu!“), deși eu personal nu știu dacă să cred sau nu toată istoria asta, prea seamănă a Maitreyi 2.0, dar nu e problema mea, eu sunt cu copacii, cu Londra, cu altele. Am refuzat să car ceva în bagaj pentru Faruza asta cu care urma să mă văd în Piața Roșie, așa că nemernicul a convins-o pe nevastă-mea (că fata era cam de aceeași statură) să cumpere o ie „foarte frumoasă“ de unde-o ști, că-i dă el banii (i-a dat, nu pot să zic că nu). Eu muream de frică din cauza combinației, dar am făcut pe viteazul, mai ales că ia era în bagajul ei, nu al meu (dacă era ceva, ziceam că n-am nicio treabă), și în ziua cu pricina am sunat-o pe uzbekă, cum mă rugase Dottore. Că bonjour, că unde suntem, că ea poate să fie în Piața Roșie într-o oră, că să ne vedem acolo, dacă e OK și pentru noi; era OK (engleza ei era mai bună ca a mea, dar mai proastă ca a nevesti-mii, așa că mi se luase de-o grijă: dacă e ceva, se-nțeleg ele două). Am ajuns, dar Piața Roșie e de neam prost, este enormă, unde dracu’ să te întâlnești acolo cu vreun suflet de creștin? Bine, Faruza n-o fi fost ea creștină, dar tot n-o puteam găsi, indiferent ce era (atee, mi-a explicat dup-aia). Ne-a sunat să ne spună că-i lângă stația de metrou, acolo iar lume ca la balamuc, ne-am sucit, ne-am învârtit, nu ne nimeream nicicum. I-am dat nevestei telefonul, să vorbească ea, că eu îmi pierdusem răbdarea (de atunci am început să i-o coc lui Dottore), și-n cele din urmă s-a petrecut minunea lui Dumnezeu, că-n mijlocul Moscovei s-au întâlnit: muncitorul din Londra, care era de fapt ziarist în București, cu ghida din Samarkand, care era de fapt securistă în Tașkent. Amuzant a fost că întâlnirea a devenit chiar amiabilă, după un început catastrofal (nevastă-mea i-a dat ia și a vrut să salut-salut, mă

bucur că ne-am cunoscut, eu i-am zis să-mi arate părul. Să se despletească. Atunci a fost un moment cam slab al meu, că n-am știut cuvintele englezești care trebuie, o țineam gaia-mațu cu braid și unbraid, care n-au nicio treabă cu despletitul unui mare coc).

— Da' chiloții nu vrei să ți-i arate, obsedatule?!

— Tu să taci, că vreau să-l prind pe ăla cu minciuna. Lasă, că știu eu ce fac!

— Sorry, I don't understand.

— Listen to me, Faruza, I will use simpler words: can you exhibit for me your entire quantity of hair?

Da, știu. E, și ce? Mai greșește omul! Că doar nu e limba mea maternă! Și poate c-a fost mai bine că s-a nimerit așa, că nevastă-mea a murit de rușine și a preluat comanda, a explicat, Faruza a râs cu lacrimi, și-a scos basmaua de pe cap și și-a „despletit“ părul. Îi ajungea exact până la guler:

— I have cut it for this mission in Moscow. It is not a mission, in fact, it is just a training here. A series of lectures: it is the first time I leave my country, and my father said my hair would make me a freak, a curiosity. My mother wept when she cut it. It was very long.

— Right to your feet? To your heels?

— Longer. When I used to stand on a stool, it was this longer beneath my feet.

Ne-a arătat așa, cam la vreo zece centimetri, poate și mai mult. Ceea ce m-a încurcat teribil, de fapt și la drept vorbind: mincinosul ăla o văzuse sau n-o văzuse „despletită“, cum se lăuda pe toate drumurile? Nu știu cum am reușit să-mi reprim această mică, modestă, inocentă ultimă curiozitate și n-am întrebat-o, probabil din cauza laserelor din ochii nevesti-mii.

Ea, de altfel, a și venit cu ideea să intrăm alături, la Vanilnoe Nebo, să luăm o răcoritoare, o ceva, dacă tot e să stăm de vorbă, măcar să nu stăm ca țăranii în mijlocul drumului; n-am reacționat la atacul cu țăranii, am mers blajin după ele, dar, când Faruza s-a dus la toaletă și s-a întors purtând ia, după care întrebări, fel și fel, despre ce se mai poartă prin Europa, n-am mai rezistat și am zis că mă duc să fac câțiva pași, să mă dezmorțesc, le-am lăsat la aiurelile lor și m-am tot dus până am găsit o dugheană, mai la dos („Produktî“), unde m-am liniștit cu o bere. Adevărul era că mă temusem grozav de chestia asta cu comisionul, măcar că ia nu trecuse deloc pe la Dottore, el doar dăduse banii, dar parcă poți să știi? Securist! Dacă știuse de la bun început din ce magazin avea să cumpere nevastă-mea ia aia și scrisese cine știe ce mesaj cu cerneală simpatică pe toate iile din depozit? E? Intram eu pe mâna FSB-ului? Intram!

Bine că nu s-a-ntâmplat nimic și c-am scăpat cu fața curată, dar să-mi spună mie pe nume ăla de i-oi mai face eu vreodată astfel de comisioane și de combinații, în vecii vecilor, amin! Adică ceva tot s-a întâmplat, că, după ce m-am întors la masă și-am început să iau și eu parte la conversație, m-am trezit că:

— Dar bine, Mihai, n-am zis că luăm ceva răcoritor?

— Păi, dacă pe mine numai berea mă răcorește?!

— A, da? Clima de-aici e cam răcoroasă. Deci fără bere, gata!

Dobitoc! Mi-o făcusem cu mâna mea. M-am bosumflat și nu prea am vorbit, mai mult am ascultat, ba povești din Tașkent (n-o mai rețin decât pe aia cu cerșetoarele din Soroca, despre care Faruza susținea c-ar fi scos din afaceri toată cerșetorimea locală, prin tehnici de dumping – nu știu cum o fi dumpingul

cerșetoresc, dar trebuie să fie el cumva, că, dacă n-ar fi, nu s-ar povesti), ba din București (pe astea le cam știam), iar despre Dottore n-am mai deschis discuția, era clar că omul nu era popular în momentul ăla. Bine, nu susțin că-i ușor să fii popular când ești securist, dar nici imposibil nu e: Faruza cum a reușit? Da, da: nici eu, nici doamna mea n-am marșat la nimic din „farmecul“ Moscovei (dac-o exista așa ceva, în cărți scrie că există) și nici n-am ținut minte mare lucru, iar dacă ne uităm acum la poze, căscăm de ne rupem fălcile; dar uzbeka ne-a impresionat pe amândoi și nici vorbă să uităm ceva din tot ce ne-a povestit. Plus pentru Faruza, minus pentru Moscova. Păcat de banii de la nuntă!

Acum, admit cu strângere de inimă că Sankt-Petersburgul e altceva, măcar că tot în Rusia ar fi, zice-se. Mie nu mi s-a părut. E pur și simplu un mare oraș european de limbă rusă, atât, dar nu e Rusia, nu. Nici chiar hotelul Moscova din Sankt-Petersburg, unde-am avut eu cazare, nu e Rusia, chiar dacă mărimea și urâțenia lui sunt foarte rusești, dar priveliștea și Neva nu-s. Nu că mi-aș fi pierdut eu timpul cu priveliștea, dar tot e mai bine să vezi ceva prin fereastra camerei când te scoli dimineața, decât să nu vezi nimic sau să vezi o parcare, nemaivorbind că „dimineața“ era acolo toată noaptea și eu mă cam sculam noaptea, iepurește, ca la Londra. Da, partea cu Sankt-Petersburgul ar fi rămas piesa de rezistență din călătorie, dacă nu dădea dracu’ să-l întâlnesc pe Zoltán.

Ne-am plimbat o grămadă, și cu metroul, și pe jos, și cu vaporașul, dar la un moment dat ne-a răzbit. Nu sunt sigur a câta zi era, dar cred c-a doua (oricum, n-am stat decât trei nopți, deci patru zile incomplete), și-mi amintesc exact strada: Furștațkaia. Și cârciuma: Sunduk. Pe astea n-am cum

să le uit, c-acolo a-nceput viața mea de om însurat, cu acea primă ceartă din extrem de banalul motiv „Te-ai băgat în seamă cu chelnerița“ (ceea ce nu este adevărat, eu nu „m-am băgat în seamă“, eu am întrebat-o omenește cum o cheamă, ca să știu cum să-i spun. Ce, sunt nebun să mă dau la chelnerițe? Păi, n-am luat eu bătaie mare din cauza asta, acum un sfert de secol? Iar pe de altă parte, mult mai aproape de zilele noastre, când am fost în team building la Cetate, la Dinescu, câte n-am aflat de la Simona din redacție, care-a fost la viața ei și chelneriță, și ospătăriță, și barmaniță, romane să scrii, nu altceva?!); ba te-ai băgat, ba nu m-am băgat, ba te-ai, ba nu m-am, ba da, ba nu, s-a ridicat și-a plecat. Eram verde de furie, că, altfel, plăteam și mă duceam după ea, dar așa, am rămas. Și, dacă tot am rămas și dacă tot eram furios, am luat și-o bere, ca să-mi treacă. Și-ncă una, și-ncă una, apoi am cerut o ciorbiță de castraveciori murați, specialitatea localului, a intrat la fix, și uite așa m-am pomenit pălăvrăgind cu chelnerița, căreia (dacă tot nu mai era nimeni să m-audă) i-am făcut figura cu budapestanul. Asta cum vine: când sunt într-o țară unde oamenii-s mai fuduli de urechi și nu deosebesc accentele, atunci când mă-ntreabă de unde sunt, zic că din „Budapest“. Nu risc nimic. Dacă interlocutorul mă prinde cu minciuna, îi zic că n-a auzit el bine și de fapt am spus „Bucarest“, nu „Budapest“; dacă nu, rămân la identitatea mea fictivă de budapestan, îndrug numai tâmpenii și mă distrez copios, că cei mai mulți oameni de pe planeta asta se simt obligați să spună ceva galant despre oraș („It is a beautiful city“), măcar că nu-l știu decât din filme. Pe vremuri, când eram în formă, dusesem tupeul și mai departe, îmi construisem personalități alternative de budapestan

(„fantome“), eram ba din Buda, ba din Pesta, ba din Újpest, îi zăpăceam de cap, când doi chelneri încercau să pună cap la cap ce povestisem fiecăruia ieșea haos, era foarte frumos. Bine, asta nu mergea totdeauna și la oricine, dar la francezi mergea cel mai bine, că ăia-s pierduți rău cu geografia, săracii, și nici nu-i de mirare: când erau ei prin școli, bune, proaste, cum or fi fost, profesorii îi învățau totul până la o linie verticală, de la Szczecin la Trieste, după care urma o mare pată roșie, despre care nu-i învăța nimeni nimic. Poate că n-o fi fost așa numai la francezi, dar eu de ei știu, cu ei m-am distrat cel mai bine. Nu garantez că și ei cu mine, nu, n-aș zice.

Nici la Sunduk n-a fost rău, că după ce m-am încălzit la vorbă cu chelnerița s-au mai băgat și alți câțiva, consumatori profesioniști, niște simpăticei. Am făcut cu ei politică, geopolitică, metapolitică, europolitică, a fost foarte frumos. Păcat că n-are cartea asta treabă cu părerile petersburghezilor, că-s chiar interesante, cel puțin pentru mine; dar a trebuit să fac un efort, să mă rup din discuții, să mă ridic și să plec, că nu voiam să dau certei o amploare mai mare decât era cazul. Plus că berea și trăncăneala îmi luaseră supărarea cu mâna, aproape că-mi părea rău că n-am fost mai diplomat, dar, pe de altă parte, îmi dădeam perfect seama că nu m-aș fi distrat așa bine cu ea de față, că nu-i plăceau imposturile de niciun fel, darămite astea ale mele, cu fantome:

— Să știi că mie mi-a plăcut!

M-am întors, surprins, luat pe nepregătite. Un om cu moacă de profesor se luase după mine pe stradă:

— Pardon?

— Mie mi-a plăcut cum ți-ai bătut joc de ei.

Mai înalt ca mine, părul vâlvoi. Zâmbea prietenos și clipea din spatele ochelarilor:

— Îmi cer scuze, nu m-am prezentat... eu sunt Zoltán.

— Zoltán?!

Eram foarte circumspect, mă uitam să văd dacă mai erau și alții cu el („Dau și fug, la o adică“).

— Zoltán, da. Sunt din Oradea. Eram și eu înăuntru, la masa de prânz.

— Nu te-am văzut.

— Erai cu spatele.

— A, aha.

— Eu lucrez aici, dar nu prea aud românește. Sunt turiști, dar numai grupuri.

— Aici, unde? La Sunduk?

— A, nu, nu! Aici, în Petersburg, vreau să spun, predau la institut.

— La institut?

— Da, cursul de cultură și civilizație maghiară.

— La ce institut?

— E aici un institut. Nu-i rău, se plătește bine, dar nu e ca acasă.

— Ți-o fi dor!

— Da, da. Dor, exact.

Ce puteam să mai zic?

— Ce pot să zic, Zoltán. Îmi pare bine de cunoștință. Eu sunt Mihai.

— Știu, am auzit când vorbeai cu prietena ta.

— Soție.

— Soție, da. Am văzut că s-a supărat.

— S-a supărat, de aia am plecat, că trebuie să ajung la hotel. S-o-mpac, înțelegi.

— Unde stați?

— La Moscova.

— Hai că merg cu tine, dacă vrei. Am și eu drum încolo.

Avea pe naiba drum „încolo“, că de la Sunduk până la Moscova sunt vreo două ore de mers pe jos. Avea poftă de vorbă, asta avea, și era evident că nu se grăbește nicăieri. Pe de altă parte, și eu aveam încă mâncărici la limbă, așa c-am luat-o pe jos spre hotel și ne-am pus la palavre. Și ce-ar putea discuta un român și-un ungur la Sankt-Petersburg, dacă nu al cui este Ardealul?

Spre cinstea lui, Zoltán a refuzat această direcție și mi-a zis franc că el nu se bagă, pentru că Oradea nu e-n Ardeal. Eu îl tot pisam: bine, este orădean, dar nu și ardelean? Nu, el e ungur. Ungur ardelean? Nu, ungur. Am tot încercat: ungur din Oradea, ungur din Crișana, ungur din România, ungur din Bazinul Carpatic, nimic n-a mers, Zoltán nu-și admitea decât o identitate, ungur („și punctum“), și mă certa că sunt la fel de tembel ca ungurii din Budapesta, cu care se cârâise el toată studenția pentru că-l făceau român („și în toate felurile“). Povestea lui era simplă: orădean din părinți bănățeni, facultatea la Budapesta (CEU), jobul la Cluj (profesor, apoi ziarist), până a venit criza și a rămas fără. Căutase și aplicase de-nnebunise, dar n-a găsit nimic, așa c-a plecat în necunoscut spre singura oportunitate de muncă ce i-a ieșit în cale. Se adaptase și nu prea: avea în cap foarte puține lucruri în afară de întoarcerea acasă, pentru care strângea bani și refuza toate relațiile sociale pe care i le oferea marele oraș. Ciudat conceptul de „acasă“ al lui Zoltán, sau poate nu ciudat, doar

profund diferit de-al meu: pentru mine, „acasă“ este Europa, pentru el, „acasă“ era un anumit cartier din Oradea (am uitat care, în orice caz, n-avea un nume spectaculos). Memorabilă formularea lui: „Muncesc de la 23 de ani și încă n-am un loc al meu, un loc căruia să-i spun Casă!“. Ei, și de la chestia asta cu casa am ajuns, din vorbă-n vorbă, la chestia cu munca, adică la cea mai interesantă parte a întâlnirii.

Se pare că Oradea lui Zoltán nu era Oradea de pe hartă, orașul ăla unde te-ntorceai să-ți cauți cazare dacă te-ntorceau vameșii cu tot cu marfă de la Borș, orașul ăla unde coborai în gară din „acceleratul foamei“ ca să-ți iei biscuiți și pufuleți de la chioșc, dacă găseai; nu, era Oradea lui Pali, adică un fel de centru spiritual al rezistenței. Eu am crezut prima dată că se referă la alt fel de Rezistență (Kitartás), dar el se referea la rezistența împotriva spălării pe creier, a mancurtizării, cum am sugerat eu, dar Zoltán nu cunoștea cuvântul (lasă, că nici românii nu cunosc cuvântul, ei cunosc direct starea!), iar rezistența asta fusese întruchipată, după cum povestea el, de un personaj semilegendar pe nume Pali (da, exact așa, ca-n budism, d-aia zic „semilegendar“). Ei bine, se pare că acest Pali reușise să se strecoare printre colții și ghearele comuniștilor, care te băgau la închisoare dacă n-aveai „servici“, și ale capitaliștilor, care din același motiv te-aruncau direct în precariat, de nu te mai spăla toată apa Dunării. Pali își bătuse joc de toți, își câștigase viața ca traducător, ghid, instructor de yoga, traficant de frontieră, zugrav, barman, șofer și profesor de chitară, fără să fi avut în viața lui cel mai mic act de „încadrare în muncă“ și fără să fi primit (sau să se fi luptat pentru) vreun „număr“, ca Gloomy sau ca toți băieții mei din Londra. Da, zicea Zoltán, n-au putut pune labele pe el, nici

unii, nici alții. A trăit așa cum a vrut, spunea el, ceea ce, se înțelegea din ce nu spunea, a reprezentat un model pentru mulți alții, în sensul că Pali a avut imitatori, dar nu urmași. „Munca te lasă să-i scapi o vreme, ca să te înhațe mai bine“, scria Victor Hugo undeva, și de chestia asta par să se fi lovit toți care-au încercat să-i calce pe urme lui Pali, în frunte cu Zoltán însuși (l-am întrebat direct, dar a negat vehement: „L-am admirat, dar nu l-am imitat niciodată!“). Totuși, din punctul meu de vedere, întreaga această întâmplare nu capătă sens decât dacă Zoltán mințea, dacă nu în literă, atunci în spirit: un expat îi vorbește două ore încheiate unui necunoscut, dar nu despre el însuși, nu, ci despre un Oraș mitic în care un Rebel mitic și-a făcut cândva veacul, boem fără cauză ce și-a construit fără să vrea o legendă ale cărei fire îl legaseră pe Zoltán de Sankt-Petersburg! Degeaba îmi tot spunea el că nimic nu-l leagă de locul ăla și că destinul lui e-n altă parte; gogoși! Destinul lui era să mănânce pâinea străinătății, ca toți inadaptații, fie că vor, fie că nu vor. Un destin nu începe când te sui în avion, ci cu mult înainte. Pali de ce nu se suise vreodată?

Ajunseserăm între timp la hotel, dar nu m-am îndurat să-l las pe Zoltán singur, părea că nu-și deșertase sacul, l-am invitat la barul din hol, să mai bem ceva. Spre onoarea lui, a luat o limonadă și m-a-ndemnat să fac la fel, ca să nu întind coarda (avea dreptate). I-am povestit și eu despre viața mea de arborist la Londra și am băgat de seamă că se înveselea pe măsură ce-i spuneam despre dificultățile de la muncă, dar se posomora dacă aduceam vorba despre relațiile din yard dintre briți și români. Nu se știe cum, îi intrase în cap că „totul este propagandă“ și că tensiunile dintre localnici și muncitorii

străini nu există în Uniunea Europeană, că totul este inventat de ruși, de necaz că ei au rămas pe-afară. I-am explicat punctul meu de vedere, dar nu părea să mă creadă sau mai degrabă era convins de faptul că vorbesc cinstit, dar sunt prea implicat în niște intrigi foarte mici ca să pot vedea imaginea de ansamblu, ca el (care-o vedea foarte bine, fiind departe). I-am zis că m-a impresionat povestea lui Pali și că, dacă n-a scris-o deja cineva, poate aș scrie-o eu, cândva; a dat din mână, sâcâit (nu mă vedea în stare – dar el nu citise Evangheliile? Nu știa că martorii oculari nu scriu nimic, niciodată și tot ce află urmașii sunt relatări la a doua și la a treia mână?), altceva voia să știe: presa scrisă o să-și revină, oare, va mai putea face iarăși reportaje? Mi-a venit să-l trimit direct la Mihai, să-l sature de reportaje, dar mi-am mușcat buzele și i-am zis că nu. Că nu cred. Că civilizația scrisului e oricum pe năsălie, acum e-n forță civilizația imaginii, să-și ia gândul de la reportaje de modă veche, d-alea pe hârtie de ziar, mai bine să învețe meseria de vlogger, că acolo-s banii, nu în hârtie, hârtia o să rămână strict pentru împachetat. În timp ce vorbeam, m-am întristat rău, rău, mai rău ca el. Aveam dreptate, dar era dreptate de-aia, degeaba.

Am schimbat adrese de mail, ne-am despărțit prieteni. Mai avea doar un an de contract la Sankt-Petersburg, din vara lui 2016 era deja liber. Nu știa ce-o să facă, dar nu credea că va rămâne („Mi-a ajuns. Nu sunt făcut pentru asta“).

— Care asta?

— Asta, institutul. Tu te întorci la Londra?

— Abia peste șase luni… o viață de om.

— Ținem legătura pe mail.

— Ținem legătura. Mi-a părut bine, Zoltán!

— Și mie, Mihai. Ședere plăcută și drum bun poimâine!

Am urcat, mi-am cerut scuze, ne-am împăcat în cele din urmă (n-a fost ușor! Când ești însurat, nimic nu mai e ușor), am vorbit și n-am mai ieșit nicăieri în seara aia, c-o dureau picioarele. Am fost eu după niște cumpărături, am mâncat în cameră, n-am băut nimic (apă!) și m-a pus să iau de la cap povestea lui Zoltán, cu toate amănuntele pe care mi le puteam aminti. M-am străduit cât am putut, cred că am dat o variantă destul de exactă a adevărului. Pe Pali l-am lăsat mult în umbră, că era o problemă prea complexă pentru momentul și locul ăla, oricum, la el trebuia să reflectez pe îndelete, pentru că-i simțisem încă de atunci „cărnița“ literară; la chestii d-astea-s mai fin ca o hienă! Aproape adormiserăm, când ea s-a mai întors deodată spre mine:

— Da’ de unde știa el când avem noi zborul de Varșovia?!

— Eu de unde să știu? Lasă, vorbim acolo, c-avem tot timpul.

N-am mai vorbit niciodată despre asta. Și nici despre Rusia.

Vintilă Mihăilescu

— Alo? Alo, domnul profesor Vintilă Mihăilescu? Mă scuzați de deranj, sunt Mihai Buzea, cel cu mailurile... da, da... da, de la *Cațavencii*, m-ați recunoscut! V-am trimis și... a, ați citit deja! Da, când puteți dumneavoastră! Eu pot oricând... da, sigur, mai bine seara! Să vă mai sun miercuri? Nu? Rămâne așa? Sigur nu e nevoie de confirmare? Nu, eu... da, la șapte este foarte bine! La opt? Și la opt este foarte bine! Da, știu unde-i Sfântul Elefterie, e aia de la Eroilor, c-un scuar în față, corect? Da, dom' profesor, sigur! Eu vă mulțumesc! Ne vedem miercuri!

Nu, că mă enervasem, mă enervasem rău: mă sunase fosta să mă felicite că m-am însurat (iar îi umblase gura cuiva de la cârciumă) și să mă invite cu ocazia asta (cu care ocazie?) la susținerea tezei de doctorat, care nu se știa când urma să aibă loc și nici unde, dar ea mă invitase așa, preventiv, dacă tot se ivise ocazia (care ocazie?!). Când am auzit-o, mi s-a făcut rău. Ăsta fusese unul dintre motivele permanente de râcă: ea-și finalizase studiile la Universitate, eu la SNSPA, la securiști. Așa că mi-a venit ideea să mă fac doctor în ceva: dacă-s doctori toți mârlanii, eu de ce să rămân mai prejos? Dar în ce, asta era problema. M-am tot gândit, m-am sucit, m-am răsucit și mi-am dat seama că aș putea fi un foarte bun doctor în gastarbeiteri;

da, dar cum s-o-ntorc? M-am gândit la „Migrația temporară și efectele ei pe termen mediu“, apoi la „Migrația sezonieră a românilor în UE“ și în final am rămas la „Migrația temporară ca factor de mobilitate socială. Proiect de cercetare doctorală“, care mi s-a părut un titlu foarte fin, foarte cu cârlig. Mai rămânea să găsesc și un prof care să mă accepte ca doctorand: m-am apucat să întreb în stânga și-n dreapta, că n-aveam chef să nimeresc la vreun tâmpit, șpăgar sau securist sau, cel mai rău dintre toți, la vreun leneș (incredibil cât de mulți conducători de doctorate sunt leneși de pute locul sub ei! Am sursele mele, nu vorbesc așa, aiurea), și până la urmă tot prin redacție am auzit de Vintilă Mihăilescu, cică „inteligent și neortodox“, ziceau. L-am abordat pe mail, i-am explicat cine sunt și ce poftesc, omul a fost amabil, chit că se simțea că-i perplex, de unde a mai apărut și Buzea ăsta pe care nu-l recomandă nimeni? Ce era să-i spun? „Vocea și talentul meu“? Am fost cinstit și i-am scris că eu cred că am ceva de spus și c-aș vrea să spun pe această cale, a unei cercetări: în fond, au plecat trei milioane de oameni din țară, dacă nici ăsta nu-i subiect pentru sociologie, atunci care? Atunci când? În Primul Război Mondial, România a pierdut 800.000 de oameni, în al doilea, 500.000 pe fronturi, iar comuniștii au mai omorât și ei 500.000 în lagărele lor, dar tot nu se apropie depopularea de atunci de asta de acum; în plus, atunci era vorba de morți, acum e vorba despre dezțărați, ceea ce e cu totul altceva. Hai, dom' profesor, luați-mă și pe mine, n-oi fi eu mai prost decât studenții dumneavoastră! Da, Mihai, dar tu nu ești sociolog! Nu, dar pot să învăț meseria, că doar am învățat eu și altele („cum să car bidonul“… dar nu i-am spus așa), mintea nu mi-e îmbâcsită de bibliotecă, pot să vin c-o privire nouă! Mihai, nu

știu ce să zic, sunt foarte mulți care stau pe capul meu cu doctoratele astea, parc-a dat boala-n ei! Și de ce veniți, domnule, toți la mine, ce, nu mai sunt și alți profesori, și alți conducători de doc? Ba or fi, dar despre dumneavoastră a mers vestea că aveți curaj și că vă-ndemnați și doctoranzii să vină cu abordări coioase, nu tot d-alea, apa-n piuă, „Despre unele aspecte ale sinergiei faptelor“! Măi, dar insistent ești! Dom' profesor, e ceva în mine, e o idee, e o chestie, dacă n-o scot, dacă n-o folosesc, dacă nu-i dau drumul în lume să circule, plesnesc! Plesnește și ea, plesnesc și eu! Mai zi-mi o dată ideea, acum la telefon, da' simplu, cu cuvintele tale, fără să te scremi cu terminologia; ia să te-aud! Muncitorii care pendulează între două lumi le schimbă pe-amândouă în timp ce se schimbă ei înșiși! Aha, da. Și cum se schimbă, măi Mihai? Și cum le schimbă? Păi, asta vreau să vă spun! Nu vă păgubesc de mai mult de-o jumătate de oră din viață, parol: vin cu vorbele în gușă, vă spun poezia, dumneavoastră îmi spuneți dacă-i laie sau bălaie și, dacă nu-s bun de doctorand, vă respect decizia și nu vă mai supăr! Nu mă superi, măi, mai mult mă faci să râd: auzi, tu ai lucrat în vânzări? Da, dar demult, nici nu vreau să-mi aduc aminte. Atunci cum facem, dom' profesor? Uite, acum plec la Sinaia, dar mai sună-mă săptămâna viitoare, nu, cealaltă, luni, și îți zic cum putem să ne vedem. Luni pe la cât, dom' profesor? E, mai pe după-masă, seară, așa, să nu fiu prins cu ceva. Pe la șase e bine? Luni la șase? Da, sună-mă atunci. Vă mulțumesc, dom' profesor, vreme bună la munte! E, mă duc la treabă, dar mulțumesc oricum. Eu vă mulțumesc, o zi bună, la revedere! La revedere, Mihai.

Aveam timp destul, m-am apucat să citesc. Mai întâi literatură, cum îi șade bine voinicului: *Trăirea pe interval*, de Alina Cozan, *Căpșunarii* de Dani Rockhoff și încă vreo câteva pe care le-am uitat (*Pascal desenează corăbii* încă nu apăruse pe-atunci), dar care m-au lămurit buștean, că nu erau despre gastarbeiteri, ci despre emigranți economici, iar ei sunt altă ciorbă. Am găsit și cărți despre nomazi universitari, unele interesante, altele pe fiță grea, dar n-aveau treabă cu ce voiam eu. M-am uitat și pe net, labă, „țăranul cu Maserati“ și d-astea, nu-mi trebuiau, iar reportajele despre dramele refugiaților erau grosul, n-aveau nicio legătură cu ce-aveam în cap. Am mai stat pe Facebook cu băieții din yard, i-am mai întrebat una-alta, ca pregătire pentru întâlnirea cu profesorul, dar n-am aflat nimic nou, nu-mi spuneau ceva ce nu știam, că n-aveau ce să-mi spună (așa credeam eu atunci, când încă nu știam să pun întrebări). Apoi am așteptat.

M-am înființat miercuri seara, pe la opt fără un sfert, în scuarul din fața bisericii Sfântul Elefterie și m-am pus pe pândit, să nu-l ratez, că nu-l știam decât din poze. Pe la opt jumătate a început ploaia, mi-am scos din rucsăcel șapca și hanoracul și le-am luat pe mine, să nu răcesc. Pe la nouă l-am sunat prima oară pe profesor. Pe la nouă jumătate i-am trimis și al patrulea sms, iar pe la zece fără ceva a apărut și el: își uitase telefonul acasă, era într-o cârciumioară apropiată, cu niște oameni, și „parcă-parcă mai aveam ceva de făcut, dar nu știam ce“, iar când și-a amintit de mine, a venit repede-repede să vadă dacă mai eram acolo. Mai eram, n-aș mai fi fost. Hai înapoi la cârciumioară, zice, bem o bere și te ascult cu ambele urechi. M-am dus.

Ne-am așezat la o masă afară, la Caffe No. 35, și-am luat câte-un Ciuc:

— Te-ascult.

Am tras aer în plămâni, l-am expirat încet, cu ochii-n gol, cum scrie la carte, și când am început să vorbesc eram calm, eram așezat. Mă cronometrasem acasă, ca pe vremea când lucram în copywriting și trebuia să scriu scenarii de spot de-o anumită durată și știam că n-o să depășesc șapte minute de vorbit rar, fără pauze (de fapt, am vorbit doar șase; aveam telefonul în poală, dat pe cronometru). Profesorul m-a ascultat cu ochii mijiți, ghemuit în scaun, trăgând lung din țigară și trăgându-se mereu de barba sură, exact ca Ian Williams. Aș mai fi putut vorbi, dar m-am oprit: ceva nu era în regulă. Ceva nu era deloc în regulă. Îl pierdeam.

— Cum vi se pare?

— Nu este o idee proastă.

A stins țigara în scumieră, cu un gest precis, de rău augur, și a luat un gât prelung din bere:

— Este cea mai proastă idee pe care am auzit-o vreodată.

Probabil că am făcut o față mai așa, că i s-a făcut milă și-a continuat:

— Vrei să faci „cercetare“ pe o problematică pe care ai inventat-o tu singur. Mai rău decât atât, ești convins că tu ești primul căruia i-a venit ideea să abordeze subiectul migrației. Te-ai gândit tu, așa! Nu i-a dat nimănui prin cap să observe că un sfert din forța de muncă a țării lipsește la apel. Nu i-a dat nimănui prin cap să se-ntrebe ce-i cu ei! Dar asta nu e partea cea mai prostească a ideii tale de cercetare, nu: lasă că tu-ți propui să observi problema, lasă că tu-ți propui să cercetezi

problema! Tu-ți propui să rezolvi problema! Te uiți în ochii mei și-mi spui mie asta!

— Ce-am spus?

— „Cred că am găsit soluția“, exact așa te-ai exprimat. Negi?

— Nu. Dar nu văd care-i partea catastrofică a formulării.

— Sociologii nu „rezolvă“ probleme. Și nu oferă „soluții“.

Avea profesorul un mod de a rosti ghilimelele care ar fi inhibat pe oricine. Nu și pe mine. Erau rostiri, nu pumni în gură, nu pulane-n cap. Muncitorii mei nu învățaseră nimic de la mine, dar eu învățasem multe de la ei.

— Cineva tot trebuie s-o facă.

— Nu sociologii. Nu sociologia. Sociologia este știință, nu politică.

— Așa că vă dați la o parte și-i rugați pe politicieni să vină ei cu „soluțiile“ lor, dom' profesor.

— Știința cercetează, nu „rezolvă“. Trebuia să te faci marxist, măi Mihai.

— Sunt pe cale să devin, nu? Proletar cum scrie la carte.

— Dacă asta îți dorești…

— Îmi doresc o lucrare pe subiectul ăsta. Oamenii plecați la muncă, să facă și ei un ban. Fără gând de rămas acolo, doar de adunat o sumă, cât de cât!

— Pentru?

— Nu știu, nu i-am întrebat!

— Vezi?

— Anul ăsta mi-a venit ideea, până acum am trăit printre ei fără intenții științifice, doar ca să-mi revin cu finanțele, cu bugetul. Că aveam nevoie.

— Pentru?

— Păi, ca să mă-nsor…
— Vezi?
— Ce să văd? Sincer, nu prea înțeleg încotro vreți să mă duceți.
— Tu ai ceva în cap. Dar puțin, copilăresc și confuz. O lucrare serioasă presupune multă muncă, muncă bine gospodărită de la bun început, nu entuziasme, foc de paie!
— Arăt eu ca unul care fuge de muncă? Vreau doar să scriu poveștile acestor oameni! Ei trăiesc greu acolo, muncesc din greu, aduc banii în țară și n-au parte decât de „căpșunari“ în sus și „căpșunari“ în jos! Dispreț acolo, dispreț aici! Acolo fură locurile de muncă ale localnicilor, aici se dau mari cu banii lor, nu? Poate că eforturile, poveștile lor de viață merită respectate, zic! Dar pentru asta trebuie cunoscute și, dacă nu sunt eu bun pentru a le face cunoscute, atunci cine?
— Să nu crezi că ești tu primul căruia i-a venit ideea să facă munci necalificate și să scrie despre asta!
Hotărât, profesorul avea o păsărică personală. „Să nu crezi că ești primul.“ Mi-am amintit de celebra întrebare a lui Noica: „Dar care îți este ideea?“. Deh, profesori și profesori.
— Nu cred c-oi fi eu primul, dar, al oricâtelea aș fi, subiectul tot nu-i epuizat. Fuga peste frontieră. Revoluția. Migrația economică ilegală. Aderarea. Migrația economică legală, apoi migrația sezonieră. În curând, inversarea fluxului migrator. Pe termen mediu, suprapunerea migrației românilor spre Europa de Vest cu migrația noneuropenilor spre România. Subiect gras, gras, gras! Dați-mi o șansă! O șansă a mea să scriu despre asta!
— Despre ce, concret? Da’ concret!
Se uita drept în ochii mei, fără să clipească. Și eu într-ai lui:

— Despre ei. Despre băieții mei. Acum îi cunosc.

— Crezi că-i cunoști?

— Da. Acum, da.

— Pe tine te cunoști?

— Acum, da.

S-a lăsat pe spate și și-a aprins altă țigară:

— Bine, scrie.

— Mă acceptați ca doctorand?

— Uite cum facem. Ai ceva de scris?

Am scos pixul și carnetul din rucsăcelul de tură:

— Da, sigur.

— Notează. Îți dau de citit trei lucrări de-ale foștilor mei doctoranzi, trei, nu mai multe. Una-i de sinteză, alta este o lucrare colectivă, iar alta seamănă cel mai mult cu ce-ai tu în cap, doar că e vorba de Budapesta, nu de Londra, și de migranți sezonieri maghiarofoni, nu românofoni, dar în rest, e foarte aproape. Le citești și-mi dai un telefon.

— Nu vă scriu mai bine un mail?

— Ba da, dar de ce?

— Urăsc să deranjez oamenii la telefon. Cândva am lucrat în vânzări.

— Ce vindeai?

— Asigurări.

— Aoleo.

— Da. De atunci am rămas supărat pe telefon. Așa e mai bine, cu mailul, că scrisul nu deranjează în cine știe ce moment nepotrivit și, de rămas, rămâne acolo, probă. Că de multe ori oamenii uită ce-au spus la telefon.

— Eu nu uit, dar e bine cum zici tu, îmi scrii un mail după ce citești tot. Ne-am înțeles?

— Înțeles. Și pe urmă?

— Dacă totul e bine, îmi scrii un draft. Scrii acolo ce și cum, ce vrei să faci în cei trei ani de cercetare. Dacă draftu-i bun și mă convinge, eu îi conving pe ăia din comisie și te strecor și pe tine, deși e foarte târziu ca să începi încă din anul ăsta, dar o să văd ce pot face. Unde ziceai c-ai făcut masterul?

— La SNSPA.

— Aoleo!

— Da.

— Bine, măi, lasă. Mai luăm una?

— Nu, dom' profesor, mai degrabă aș pleca, e târziu. Vă mulțumesc c-ați stat de vorbă cu mine!

— Fugi! Și să nu crezi că ești tu primul care-a avut ideea cu gastarbeitul!

— Vă salut, domnule profesor.

— Seară bună, Mihai.

N-aș putea spune c-am plecat cu coada-ntre picioare, dar nici n-aș putea spune că n-am plecat cu coada-ntre picioare. Eram mai degrabă năucit, ca unul care-a stat în ring prea mult pentru puterile lui; nu știe nimic despre decizie, dar, de fapt, nici nu-l mai interesează, termină-se cum s-o termina, numai să se termine odată. Zdravăn, bătrânul.

Au urmat vreo zece zile dense de bibliotecă: citeam, citeam, citeam, mă opream numai ca să beau apă. Îmi lăcrimau ochii, dar aia era, intrasem în horă. Le-am zăpăcit pe bibliotecarele de la Bibnat, că ajungeam la ușile sălilor de lectură încă înaintea lor, că, dacă programul începea la fix, să zicem, șefa de sală apărea pe la și cinci, cum e pe la noi, și se uita la mine botoasă, încruntată preventiv, de frică să nu-i zic

ceva, măcar că eu nu ziceam niciodată nimic, tăceam ca rabarbura. Aveam eu altele pe cap.

Cărțile recomandate de profesor erau bune, foarte bune, dar m-au întristat profund. Întâi de toate, că la toate lucrurile la care mă gândisem eu se gândiseră alții cu mult înaintea mea. În al doilea rând, lucrările erau foarte riguroase științific și trebuie să fi presupus o imensă cantitate de muncă, de muncă disciplinată și pe termen lung, plus documentația de teren, plus cea de bibliotecă (autorii făceau tot timpul referiri la autorii care trataseră aceleași teme mai demult și se străduiau să explice cu ce diferă rezultatele lor de rezultatele predecesorilor). În al treilea rând, am descoperit că subiectul meu „gras, gras, gras“ era cu mult mai gras decât crezusem și că tot ce văzusem eu în mintea mea referitor la migrație nu era decât o feliuță, un segmențel, un ciob dintr-un poliedru cu mult mai vast, despre care toți sociologii citiți de mine (și ăia citați de ei) ziceau că e atât de mare, încât nici ei nu-i pot estima numărul de fațete. Și, ca să fie nasol până la capăt, mai exista și-un al patrulea rând.

M-am adunat, ce era să fac, și i-am scris profesorului următorul draft, de care nu mi-e rușine nici în ziua de azi, deși regulile jocului s-au schimbat din mers, cu și fără implicarea mea personală:

Introducere

Subiectul acestei propuneri de cercetare este o perspectivă din interior a migrației temporare, definită simplu ca „muncă temporară în străinătate“ (*temporary work abroad*). În Europa de Est, literatura de specialitate este foarte vastă în privința acestui subiect și acoperă atât

aspectele provocate de migrație în țările de proveniență (emigrația), cât și în cele de destinație (imigrația); ceea ce nu am găsit în întreaga bibliografie parcursă este descrierea experienței personale a migrantului temporar, cu etapizarea schimbărilor produse de munca în străinătate, nu numai în privința propriului statut social, ci și a mentalității. Pentru că totuși migrația temporară este un fenomen prea amplu pentru a fi tratat într-o singură cercetare doctorală, mă voi concentra pe o nișă bine determinată, și anume migrația temporară a muncitorilor români în Marea Britanie, mai exact, în Londra. Am câteva motive pentru aceasta: în primul rând, un astfel de proiect se poate pierde în derizoriu, dacă nu aprofundează o experiență de viață într-un mediu bine delimitat (va sfârși prin a „spune totul despre nimic“); în al doilea rând, Londra este cel mai mare oraș european și primul în care numărul imigranților l-a depășit deja pe cel al „nativilor“, iar acest cosmopolitism îl face un foarte bun „poligon“ de testare a ceea ce poate deveni migrația temporară în Europa viitorului; în al treilea rând, am reușit deja să pătrund, ca muncitor necalificat, în comunitatea migranților temporari din Londra. Cu alte cuvinte, cercetarea de teren a proiectului pe care îl propun se poate desfășura la Londra și numai acolo.

Desigur că, în contextul marilor (și, probabil, dramaticelor) fluxuri migraționale actuale, migrația temporară ar putea părea un detaliu minor și chiar trivial („căpșunarii“). Totuși, pentru România, acest tip particular de migrație nu este minor în prezent și nu va fi nici în viitor, din cel puțin două motive: mutațiile sociale pe care le produce se fac

deja resimțite, și asta deși sunt abia la început (concret, un copil care primește remitențe are alt statut decât un copil care nu primește); dar, mult mai important, migrația temporară s-ar putea dovedi faza tranzitorie între societatea românească actuală, exportatoare de migranți, și cea viitoare, importatoare de forță de muncă. Iată de ce consider că o astfel de cercetare, care va completa ansamblul de lucrări despre migrația temporară cu o perspectivă din interior, merită angajată și dusă la bun sfârșit. La întrebarea, inevitabilă, dacă sunt omul potrivit pentru proiect, îmi răspund că experiența de ziarist este primul factor pe care mă bazez pentru a reuși „imersiunea" în lumea concretă a migranților temporari.

Întrebări de cercetare

Pentru că nu îmi propun să vin cu o abordare conceptual nouă asupra subiectului, ci, dimpotrivă, să contribui la dezvoltarea și la aprofundarea sa cu câteva studii de caz, construite pe parcursul mai multor ani, mă voi concentra pe următoarele întrebări de cercetare:

– Care sunt etapele parcursului personal al unui migrant temporar? Care sunt circumstanțele alegerii migrației temporare, în locul celorlalte două alternative (migrația definitivă și repatrierea definitivă)?

– Există realmente acea „schimbare de mentalitate" pe care cunoscuții o remarcă la migrantul temporar? Cum se manifestă ea și care sunt consecințele pentru „lumea personală" a migrantului (familie, prieteni, cunoscuți)?

– Care sunt consecințele migrației temporare pentru România? Concret, ce se întâmplă cu banii și cu noile

abilități pe care migrantul le aduce acasă?

Deși plec de la aceste întrebări de cercetare, nu exclud (de fapt, sper la) apariția și a altor întrebări, care să completeze un tablou cât mai clar al migrației temporare, cel puțin pe acest traseu circular (România-Londra). Este posibil ca în cursul cercetării să realizez faptul că întrebările inițiale de cercetare nu sunt cele potrivite, fie pentru că se vor dovedi mai puțin relevante decât par acum, fie pentru că voi descoperi alte direcții de dezvoltare ale cercetării. Date fiind evoluțiile extrem de imprevizibile ale „scenei migraționale“ europene, precum și permanentul efect de contagiune pe care procesele din Europa le au asupra României, o direcție liniară a cercetării este scenariul cel mai puțin probabil.

Universul cercetării și metodologie

Ca metodă principală de cercetare voi folosi observația participativă, în perioadele petrecute la Londra (aproximativ trei luni pe an) și interviul, ca principal instrument de colectare a datelor, în perioadele petrecute în România. Observația participativă va presupune împărtășirea integrală a modului de viață al migranților temporari, adică locuire, muncă, mersul la biserică (duminica) și participarea la unele activități recreative (mai puțin populare printre migranții temporari decât printre cei permanenți).

Voi folosi interviul semistructurat doar în relația cu patronii și managerii britanici, o resursă informațională mai puțin obișnuită, dar foarte utilă datorită experienței avute cu migranții români (mai întâi cei ilegali, apoi cei legali). Chiar dacă aceste „narațiuni britanice“ vor fi

inevitabil subiective, ele vor aduce noi elemente interesante în studiul relației dintre localnici și migranți, îndeosebi datorită practicii britanice de a promova manageri din rândul muncitorilor cu vechime, care, inevitabil, vor fi avut o lungă experiență de lucru cu mult mai mulți migranți decât aș putea avea eu, prin observare personală.

Intenționez să utilizez interviul nestructurat atunci când voi întreprinde cercetare de teren în rândul unei categorii aparte: migranții temporari aflați fără contract de muncă, dar care nu vor să se întoarcă deocamdată în țară. Într-o astfel de situație, ei încearcă să devină „muncitori cu ziua“ și se adună în diverse puncte ale orașului, dintre care cel mai cunoscut (și cel mai mare) este parcarea magazinului Wickes, de la Seven Sisters. Din experiențele anilor anteriori, am constatat că migranții aflați în această situație sunt extrem de deschiși la dialog, nemaifiind temători în a-și pierde locul de muncă.

Locurile de desfășurare ale cercetării se vor grupa, natural, în două categorii: cele din Londra și cele din România. În țară mă voi deplasa la reședințele interlocutorilor mei și voi intervieva cât mai mulți membri ai familiilor, pentru a putea găsi răspunsuri cât mai clare pentru întrebările inițiale de cercetare.

În privința surselor scrise, principalul instrument de cercetare va fi analiza publicațiilor românești din Londra. Am aici în vedere portalul „Români în UK“, foarte folosit de migranții temporari și mai ales de nou-veniți, pentru a se adapta mai repede și a stabili conexiuni utile în comunitatea românească.

Cadrul teoretic

?

Planul cercetării

Datorită faptului că propun o abordare informală a unui subiect de nișă (migrația temporară), foarte bine „acoperit“ în literatura de specialitate, îmi voi concentra activitatea primului an pe adunarea unei cantități cât mai mari de informații brute, folosind metodele amintite mai sus, urmând ca în al doilea an, în paralel cu parcurgerea noilor lucrări apărute pe acest subiect, să încep construcția tezei, integrând materialul adunat de mine în ansamblul teoretic deja existent. Experiența m-a învățat că, într-o lume atât de fluidă ca cea a migrației, este practic imposibil de prevăzut direcția de mișcare (ca și viteza, de altfel). De aceea, prefer să fiu prudent în estimarea precisă a rezultatelor unei astfel de cercetări, fără a exclude scenariul în care cercetarea m-ar duce spre alte concluzii decât cele schițate prin întrebările de cercetare.

În ultimul an voi trece la redactarea formei finale a lucrării și la pregătirea susținerii.

Bibliografie

Dumitru Sandu, „Modernising Romanian society through temporary work abroad“, în antologia *A Continent Moving West? EU Enlargement and Labour Migration from Central and Eastern Europe*, coordonată de Richard Black, Godfried Engbersen, Marek Okólski și Cristina Panțîru, Amsterdam University Press, 2010.

Swanie Potot, „Transitioning strategies of economic survival: Romanian migration during the transition process“, în

antologia *A Continent Moving West? EU Enlargement and Labour Migration from Central and Eastern Europe*, coordonată de Richard Black, Godfried Engbersen, Marek Okólski și Cristina Panțîru, Amsterdam University Press, 2010.

Marek Okólski, „Incomplete Migration: A New Form of Mobility in Central and Eastern Europe: The Case of Polish and Ukrainian Migrants“, în antologia *Patterns of Migration in Central Europe*, coordonată de Claire Wallace și Dariusz Stola, Palgrave Macmillan, 2001. (*Migrația temporară ca factor de mobilitate socială. Proiect de cercetare doctorală*)

După ce i-am trimis profesorului draftul ăsta, am pus mâna direct pe Facebook și l-am întrebat pe The Bark dacă mai are de muncă pentru mine și-n 2016 (că putea să n-aibă, eu de unde era să știu?). Mi-a răspuns că, deși în vacanță la momentul ăla, el „credea“ că pentru noi o să fie totdeauna de muncă. M-am prins că „noi“ însemna Rack și cu mine, că de-acum eram legat de el ca jujeul de câine, fie că-mi plăcea, fie că nu. L-am sunat să-l întreb dacă se-nsoară; nu, Mihai, nu anul ăsta, da’ de ce? E, așa, că, dac-o mai fi de mers la yard, în 2016, să știu dacă pot conta pe el (de parcă m-ar fi primit cineva acolo dacă mă duceam singur!). Da, Mihai, sigur că da, da’ numa’ dacă te lași de Okocim! Mi-am dat seama că era cu Iubi, că prea era vesel și prea îmi spunea pe nume, nu ca de obicei. Probabil că era și el în vacanță, nu mă gândisem că puteam să deranjez, sunasem ca berbecul. Da, Mihai, suntem la Costinești, da’ nu deranjezi, lasă, nu te mai stresa. Ce voce de cioclu trebuie să fi avut, dacă o simțise Rack prin telefon!

Profesorul mi-a scris un mail, ceva despre cadrul teoretic, dar i-am răspuns la telefon, exact ce spusesem că nu fac: îl las

încolo de doctorat, mai bine scriu o carte. Așa, un fel de reportaj, da' mai lunguț, despre cum e p-acolo. Bine, Mihai, dacă așa vrei tu, eu cred chiar că e o idee mai bună („Ar putea o ieși o carte, da, o carte…“), dar ce te-a făcut să te răzgândești? Păi, dom' profesor, în al patrulea rând am băgat de seamă că lucrările astea de doctorat nu-s citite de nimeni. Cum ai băgat tu asta de seamă? Păi, din bibliografia citită, dom' profesor. Merg prin librării și cumpăr tot ce apare pe subiect, ca literatură, și am citit până acum o grămadă de cărți, și mai bune, și mai proaste, dar mai mult proaste, despre deștărare, că cine pleacă la muncă pleacă la muncă, n-are timp să scrie cărți, iar ce scriu foștii dumneavoastră studenți e cu mult, mult mai bun, dar e știință, și asta nu se citește! Cum nu se citește, măi Mihai?! Păi, cum să se citească, dacă nu se vinde?! Ce librar își bazează afacerea pe cărți de sociologie? Și tu ce vrei, mai concret? Dom' profesor, cinstit acum, eu vreau să scriu poveștile băieților mei, dar nu vreau să muncesc trei ani ca un rob și să nu le citească nimeni! Că atunci ce-am făcut? Tu ai dreptate aici (a zâmbit prin telefon, l-am simțit), poate că un reportaj extins are șanse mai mari să facă vânzare de librărie față de încă o lucrare de doctorat sub mentoratul lui Vintilă Mihăilescu, că și așa stau cloșcă pe-un cuibar de invidii! Deci nu vă supărați pe mine, dom' profesor, că vă las baltă cu afacerea asta cu migrația temporară? Nu, nicidecum, îți doresc succes și am să-ți citesc cartea cu plăcere, numai s-o scrii! Îmi permiteți, vă rog, să vă fac personaj? Dacă așa simți că e bine, așa fă! Mult succes, încă o dată!

Am avut, foarte vag, senzația că exact asta hotărâse bătrânul pentru mine când și-a aprins ultima țigară, dar că m-a lăsat să mă zbat ca un pește pe uscat numai de-a dracului ce

era carnea pe el. Mi s-au încleștat fălcile de furie la gândul ăsta, dar al doilea gând a fost să-i trimit un mail în care să-i cer în scris permisiunea de a-i folosi numele real, că nu se știe. I l-am trimis, mi-a răspuns, l-am păstrat. Că nu se știe!

Din toată munca mea de două săptămâni n-a ieșit decât un text pe care cei de la *Dilema Veche* mi l-au publicat la începutul lui iulie și de care am fost atunci foarte mândru, măcar că acum nu mai sunt deloc (de unde naiba am scos eu 16 oameni la Nea Găbiță în loc de 10? Ce-am făcut, am numărat din doi în doi? De unde am scos 5 camere în loc de patru?):

> Am convingerea că *exodul este abia la început*. Mă refer la exodul forței de muncă, pentru că cel al creierelor a început de prin 1971 – după Tezele din Iulie – și de atunci nu s-a oprit practic niciodată. Am dobândit această convingere ca muncitor sezonier (gastarbeiter) în Marea Britanie, timp de doi ani consecutivi (2014 și 2015), iar rostul acestui text este de a-mi argumenta punctul de vedere.
>
> Esențialul este că angajatorii din România nu pot oferi salarii la fel de mari ca cele din Europa de Vest (fapt obiectiv), iar muncitorii români consideră că „sunt proști“ dacă nu pleacă în Vest (fapt subiectiv). Chestia cu prostia nu este ceva recent, dar a căpătat dimensiunile unei adevărate psihoze din 2007 încoace, pe care criza din 2009 n-a făcut decât s-o agraveze. Am fost și sunt parte a acestei psihoze, așa c-am să descriu, aproape la întâmplare, mici felii din experiența unui gastarbeiter (las pe alții mai deștepți să tragă concluziile!).

Contractul. Majoritatea celor pe care i-am cunoscut au venit „la sigur“, adică fiindu-le promis un job, sezonier sau permanent, chiar dacă pentru câțiva promisiunea a rămas vorbă goală și-au trebuit să își caute la fața locului, rugându-și colegii de cameră să întrebe „de muncă“ pe șantierele unde lucrau, căutând la rubrica „Anunțuri“ de pe site-ul http://romani.co.uk, ducându-se duminica la biserică și recomandându-se altor români sau chiar venind seara cu noi la fotbal, nechemați (și fără loc în echipă), în speranța că cineva din vreo altă echipă de români ar putea avea nevoie de un om, indiferent pentru ce lucrare, indiferent pe ce termen. Pentru cei interesați, românii joacă fotbal în fiecare sâmbătă seara, la Salisbury Hall Blades Playing Fields. Probabil și în multe alte locuri, pe care nu le știu. În ceea ce mă privește, am avut de ambele dăți câte un contract de două luni, fără probleme.

Locuința. Într-o casă-tip, cu cinci camere, o baie și o bucătărie, locuiam 16 muncitori români (13 bărbați și două femei – cea de-a treia era proprietăreasa, singura care nu lucra nicăieri și rămânea acasă peste zi). Drumul până la locul de muncă lua cam între două și patru ore pe zi (dus-întors), așa că timp pentru socializare nu prea rămânea, iar ce rămânea se consuma cu gătitul mâncării și spălatul rufelor (fiecare își gătea și își spăla separat, ceea ce crea nesfârșite dificultăți). Eu stăteam în cameră cu alți trei colegi, având un singur dulăpior pentru hainele tuturor; din acest motiv, „spațiul personal de depozitare“ al fiecaruia se limita la subpatul propriu. Ca efect secundar benefic, asta ne obliga să păstrăm camera foarte curată.

Ziua de muncă. Deșteptarea era la cinci și un sfert, în fiecare zi, cu excepția duminicii (lucram uneori și duminica, dar în acord, așa că ajungeam la muncă atunci când voiam noi). Până la șase fără un sfert terminam cu micul dejun (pâine poloneză și orange marmalade egipteană), beam ceaiul sau cafeaua și plecam spre yard (locul de adunare al celor de la firmă). Primeam joburile pe ziua respectivă, plecam, iar la șase sau șapte seara eram înapoi. Predam echipamentul și ajungeam la gazdă în jur de opt. Găteam (în general, tocănițe), mâncam și apoi pregăteam sendvișurile pentru a doua zi. Din păcate, bucătăria era permanent inundată seara de fum de țigară și de manele (Babi Minune), așa că ne retrăgeam cât mai repede la somn.
Munca. Meseria pe care am prestat-o la Londra se cheamă „arboristică“, dar, în practică, numai un ochi foarte exersat m-ar fi deosebit de ceea ce noi numim „muncitor la spații verzi“. Aș putea explica pe îndelete că nu e așa, că arboristica e arta producerii și conducerii arborelui decorativ urban etc., dar sunt convins că nu vă interesează. E suficient să spun că făceam echipă cu doi arboriști foarte bine calificați din România (un climber și un groundsman), iar partea mea de muncă în echipă consta din măturatul străzii de rumegușul lăsat de drujbe, plus tocatul crengilor cu un utilaj numit chipper. Ambele sunt munci necalificate, dar colegii aveau nevoie de un vorbitor în echipa lor, altfel patronul nu le-ar fi dat niciun job. Nu am senzația că am fost ținut din milă, dar sunt perfect conștient că am încurcat de nenumărate ori bunul mers al lucrărilor, din

cauza inexperienței, lipsei de calificare și celor două mâini stângi de intelectual.

Banii. Câștigul zilnic (plata ni se calcula la zi, iar banii îi primeam de două ori pe lună) poate părea mare, privit de pe piața muncii din România, dar trebuie ținut seama că din acești bani trebuia să mâncăm, să plătim 75 de lire pe săptămână la cazare, să ne acoperim costul biletelor de avion și al echipamentului personal (căști, mănuși, pantaloni, bocanci). Această din urmă cheltuială nu-i mică, pentru că echipamentul este produs în Germania: 120 de lire costă pantalonii, 150 de lire bocancii (ambele articole au încorporate elemente de protecție antidrujbă, în caz de accident). Apropo de accident, cam toți muncitorii pun deoparte o sumă destul de mare, pentru cazul în care „strică“ un utilaj de-al patronului, pe care trebuie să-l repare singuri – sau să plătească pentru reparație. Majoritatea utilajelor sunt vechi și uzate, așa că sus-pomenitul „caz“ se ivește mai mereu.

Remitențele. Nici eu și nici coechipierii mei n-am trimis bani acasă, dat fiind că am rămas la muncă doar două luni, dar toți muncitorii pe care i-am cunoscut trimit bani lunar sau trimestrial, de obicei prin Western Union. Există și curse regulate de microbuze care ajung din Londra în toate colțurile României (adică la sate), iar cu aceste curse se trimit acasă o varietate stupefiantă de obiecte, despre care românii consideră că „nu se găsesc“ în țară. Există și situația penibil de frecventă când un muncitor vede în gunoi un obiect, îl recuperează și îl trimite acasă prin acest sistem, pentru a fi reparat și folosit. Câteva exemple: mingi de fotbal dezumflate, cărucioare de copii stricate,

încălțăminte, genți de damă, genți de voiaj, sticle goale de whisky „cu dop“ (?!), biciclete, cărucioare de supermarket, șepci inscripționate, căni metalice, lanțuri antifurt. Tot prin acest sistem (care se numește „pe mașină“), muncitorilor li se trimit din țară butoiașe cu murături, garnițe cu carne în untură, peturi cu țuică.

Familiile. Se prea poate să fie, dar eu n-am întâlnit „lupi singuratici“ la Londra. Fiecare a lăsat acasă o nevastă (sau două), un copil sau mai mulți, minim o iubită. Am cunoscut și un om care n-avea în țară decât un frate, căruia-i trimitea tot ce câștiga: cu banii, fratele construia două case, una lângă alta, urmând ca gastarbeiterului, odată întors acasă și instalat într-una dintre ele, să i se găsească o nevastă, de către soția fratelui. Situația mi s-a părut exotică, dar se pare că așa e tradiția în zona respectivă (Vaslui), anume ca bărbatul să „aibă casă“ pentru a putea găsi o nevastă „bună“, dintr-un „neam bun“ (am citat exact cum mi s-a povestit). Mulți dintre cei tineri (sub 25 de ani) au preferat altă formulă, în locul locuitului la gazdă: s-au asociat în grupuri de patru sau cinci, au închiriat singuri o casă, apoi și-au adus iubitele din țară și le-au băgat în „aclimatizare“. E puțin probabil că aceștia se mai gândesc, pe termen lung, la repatriere: după ce la Londra li se vor naște primii copii, legăturile cu țara vor slăbi treptat. Întocmai după proverbul rusesc: „Omul pleacă repede de la sat la oraș, dar de la oraș niciodată înapoi la sat“. Revenind la cei cu două neveste în România, e vorba de bărbații divorțați și recăsătoriți (care trimit bani și „fostei“) sau de cei care-și împart farmecele între nevastă și amantă.

Am fost surprins să întâlnesc atâția Don Juani printre muncitorii din construcții, dar faptele sunt fapte.

Prostituatele. Deși se lăudau ca niște copii de grădiniță, foarte rar se îndurau românii noștri să apeleze la amorul plătit (e vorba de micile întreprinderi stradale care sunt saloane de cosmetică în timpul zilei și își schimbă destinația după căderea nopții). Poate și tarifele să-i fi descurajat – distracția costa cât plata a două zile de muncă grea pe șantier –, dar cred că bariera de limbă era principalul obstacol psihologic: neputând comunica decât prin semne cu fetele, muncitorii erau lipsiți de micul moment de grandomanie al „bărbatului care își permite să plătească“ și care le-ar mai fi alinat frustrările adunate.

Britanicii. Principalul izvor de frustrare era comportamentul britanicilor, deși ei se purtau foarte corect, în esență. Dar, când interlocutorul român nu înțelegea absolut nimic din ce i se spunea, britanicul își pierdea „coaja“ de civilizație și-i spunea în față ce crede el despre esticii primitivi care vin la o țară de-a gata, în loc să stea acasă și să și-o construiască pe-a lor. Din nefericire, a trebuit să aud și să traduc în repetate rânduri acest speech. Nu mi-a făcut plăcere.

Mă opresc aici cu „decupajele“, pentru că mi se termină spațiul, dar nu înainte de a repeta ideea de la început (și singura a articolului): au plecat din țară foarte mulți muncitori și vor pleca încă și mai mulți. Cu excepția (izbitoare) a domeniului IT, în România sunt joburi puține și prost plătite; angajatorii nu pot mări salariile, dar se plâng din răsputeri că „nu găsesc oameni“ (?!). Eu nu pot să-i ajut. Sunt prea ocupat cu toți cei care mă abordează pe

Facebook („Mihai, învață-mă și pe mine cum să plec la muncă *afară*!“). Nu sunt de acord cu „afară“ (*zagranița*, cum spun rușii, unul dintre cele mai urâte și mai umilitoare cuvinte din limba lor), dar îi învăț. Cineva trebuie s-o facă și pe formatorul de gastarbeiter!

Muntele dacic

— Ia mai zi cum a zis!

Îi curgeau balele lui Dottore, la propriu. Nu am văzut niciodată om căruia să-i curgă balele din răutate pură, neîntinată de nimic, răutate 99,99%, ca lingourile rusești. Îi povesteam cum a decurs întâlnirea mea cu Mihăilescu și Dottore savura fiecare moment al meu de umilință, ca un câine turbat, ca un șacal, ca un coiot, ca o hienă:

— „Este cea mai proastă idee pe care am auzit-o vreodată“ – uă, hă, hă, hu, hu, hu!

Râdea bestia, se simțea bine. Mai lua câte o gură de vodcă și se adresa unui public imaginar, cum fac nebunii:

— Bă, cât de idiot este copilașul ăsta! Bă, dar cât de idiot, cât de handicapat, cât de lobotomizat pe creieri! A vrut el să fie doctor! Doctor, mă, doctor! Uă, hă, hă, hu, hu, hu! Toți tâmpiții, bă, incredibil, toți cretinii, toți săracii, toți țăranii, toți cocalarii! Berceni, doctor! Doctor Berceni! Ce animale, domnule, este extraordinar, este fantastic! Primitivii, domnule, primordialii, iobagii, bordeienii, domnule, netoții! Doctori! Ia mai zi.

— Ce să zic?

— Ce-a zis profesorul.

— Păi, nu ți-am zis?

— Zi mai departe.
— Păi, dacă mă-ntrerupi?!
— Nu te mai întrerup, hai.
— Unde rămăsesem?
— Că ce vrei să spui, da' concret.
— Stai să-mi amintesc. A, da.

Eram amândoi tolăniți pe patul de jos, în cușeta vagonului de dormit, și beam vodcă. Eu mă ocupasem de tot, ca de obicei: cumpărasem de pe net bilete de tren până la Subcetate, făcusem rost de hartă, umplusem rucsacul meu cu cortul, primusul și oala de aluminiu, pregătisem traseul din trackuri de pe Google Earth, totul era aranjat ca la carte. Dottore își adusese contribuția sub forma unui litru de vodcă de contrabandă, la patru euro, pe care îl împărțiserăm în gară în două peturi mici, de jumătate de litru, pe care le pitiserăm prin rucsaci, să avem vodcă după traseu, că știam ce ne-așteaptă. Nu, mai făcuse ceva: telefonase oamenilor lui, securiștilor hunedoreni, să ne aștepte c-o mașină de teren și să ne urce apoi până la refugiul de la Baleia, să scutim o zi de mers (ceea ce s-a dovedit esențial). I-am dat banii pe vodcă („Te costă doar doi euro, că te cunosc") și m-am apucat să-i povestesc în tren peripeția cu doctoratul meu avortat de Vintilă Mihăilescu, ceea ce l-a încântat atât de tare, încât a decis să scoată vodca de unde-o pusese și să sărbătorească evenimentul. Am scos-o și eu pe-a mea, ce era să fac? Să-l las să bea singur?

Eu povesteam, el râdea cu disperare, cu furie, cu satisfacție revanșardă: din punctul lui de vedere, mi-o luasem peste bot, ceea ce ar fi trebuit să se întâmple cu multă, multă vreme în urmă, dar, din păcate, nu mi-o luasem de la cine trebuia să mi-

o iau: Mihăilescu figura de multă vreme pe lista lui de profesori universitari care urmau să fie împușcați în cap pentru că „au sucit mințile studențimii române“ (alături de el mai erau Boia, Cărtărescu, Liiceanu, Djuvara, Zoe Petre, Pleșu și încă vreo câțiva din aceeași zonă folclorică). Pe de o parte, îl încânta faptul că eu mă dovedisem atât de prost, încât „unul de-al meu“ mi-o spusese-n față, pe de altă parte însă, nu prea-l încânta faptul că nu mă dusesem „cu miloaga“ la vreun profesor „patriot“, care mi-ar fi dat, după părerea lui, „și niște șuturi în cur“. Dottore al meu trăia într-o lume simplă: cine e cu dacii e patriot. Cine nu-i cu dacii este trădător de neam și va fi împușcat în cap; asta cu „împușcatul în cap“ de la mine i se trăgea, că eu îi împrumutasem mai demult cartea lui Montefiore, ca să-l vindec de stalinism, dar el se infectase și mai rău, metastaziase stalinismul în el după ce-l descoperise pe drăguțul de Blohin, care-l detronase pe Mercader, eroul lui personal de până atunci. Cartea nu mi-o mai dăduse înapoi, o citise românește, „pe diagonală“, ceea ce, din punctul lui de vedere, fusese un efort substanțial („Și m-am uitat și la poze!“). Pe măsură ce povesteam, se ambala tot mai tare, repeta ceea ce tocmai spusesem eu, punctând esențialul („Cât de idiot e copilașul ăsta“) și completând de la el, adăugând pur și simplu amănunte inexistente („Și-atunci a zis că-ți dă și muie“), pe care știam că le va reține ca spuse de mine și că mai târziu va jura pe cruce că eu le-am spus. Îl știam pe Dottore din 1994. Nu mă mai putea surprinde cu nimic, ticăloșia lui era abisală, organică, dar era un foarte bun companion de traseu. Și avea curaj, asta da. Și curiozitatea de-a explora trasee noi. Dar atât.

Când a venit controloarea, pe bietul om l-a luat grija („Ce căcat ai luat acolo, nenorocitule?“), că nu mai văzuse bilete cumpărate de pe site și apoi printate, el era și avea de gând să rămână de modă veche („Ce, dacii aveau internet?“), suspicios până dincolo de paranoia pentru tot ce înseamnă tehnologie digitală. Doamna ne-a scanat biletele, s-a minunat că mergem la Subcetate, numai bine să-i dea apă la moară maniacului, vivificat cu vodcă („Merg la muntele dacic!“). A zis „merg“, adică el mergea, eu eram așa, un accesoriu, un breloc, cel mult un șerpaș; ceferista l-a dezumflat la moment, când i-a râs în nas („Sunteți d-ăia cu dacii, bată-vă să vă bată!“) și a-nchis ușa abia după ce ne-a avertizat să nu ne-mbătăm, să nu ne poată scula de dimineață și să-i rămânem în tren.

— Ce-are asta, mă?

— Ce să aibă, n-are nimic. Ți-am zis s-o iei mai ușor cu dacii tăi, că oamenii simpli n-au pregătire istorică, ei nu înțeleg. Discreție, amice, discreție!

Îi cântam în strună ca să nu-i provoc vreo criză de dacomanie, că-l știam nevricos. Dintre toți oamenii din gașca de munte, eram preferatul lui, că nu-mi băteam joc de el și-l lăsam să delireze în voie, ba mai mult, împinsesem șobolănia și mai departe, îl complimentam în privința cunoștințelor lui de istorie, disciplină la care se considera un rafinat, un subtil, un Carlyle mai mic (în sinea lui, „mai mare“, dar se abținea, modestul). Nu mai citise nimic din liceu, ci avea un coleg de birou, un boșorog („domnul Milu“) care-i făcea capul calendar și pe care bietul Dottore îl venera. Cam prin 2016 mi-am dat seama că relația dintre „domnul Milu“ și Dottore era cumva simetrică cu relația dintre misteriosul athonit londonez și Fleur sau cu relația dintre Tăticu și Macarie. Ca să-l pot

manevra pe sărmanul meu prieten, aveam grijă să nu combat niciodată vreo informație venită de la „domnul Milu“ și în rest eram liber să-l contrazic, dacă voiam. Dar nu voiam. Dottore era o sursă prețioasă de informații din fascinanta lume a credulilor, iar pentru mine, atunci, unica (între timp am mai găsit).

— Uă, hă, hă, hu, hu, hu! Ce idiot, bă, ce handicapat!

— Culcă-te, că e târziu!

— Bă, da’ cât de idiot e copilașul ăsta! Uă, hă, hă, hu, hu, hu!

Eu dormeam pe patul de sus, el pe cel de jos și, ca de obicei, am adormit eu înaintea lui și m-am trezit tot înaintea lui (drumurile astea cu trenul, de la București la Petroșani, Subcetate sau Ohaba, erau rutină de peste două decenii). L-am sculat și l-am pregătit de coborâre, suportându-i, ca de obicei, întrebările mahmure („Bă, ai luat tot? Întoarce-te în compartiment și mai uită-te o dată“), iar în gară ne așteptau într-adevăr oamenii lui, care erau unul singur. Mașina era murdară, dar puternică și avea troliu pe bara din față.

— Să trăiți!

— Hai noroc. Singur?

— E un incendiu sus, la cabana de protocol. Sunt toți acolo, am rămas eu să v-aștept, ne întâlnim cu ei în drum, trecem pe lângă, că n-avem pe unde.

— Să mergem.

Mi-a luat o vreme să înțeleg că oamenii lui Dottore lucrau sub acoperirea de salvamontiști, deși acum sunt înclinat să cred că erau chiar salvamontiști care aveau și-un mic contract de colaborare cu „firma“, că salariul de la Salvamont este foarte mic (majoritatea oamenilor fac asta din pasiune, din

drag de munte, nu pentru bani). Drumul a fost foarte lung, la un moment dat mașina a derapat, a ieșit cu roțile motoare de pe făgașe, a trebuit să punem mâna toți trei, să legăm cârligul troliului de un fag și s-o aducem înapoi, să prindă roțile o suprafață aderentă (patinau pe iarba udă). Am trecut pe lângă cabana de protocol, incendiul fusese stins, oamenii se odihneau, mâncau, am luat masa și eu cu ei (pâine, ceapă, slănină, brânză, ouă fierte), că e bine să ai rezerve de energie pe traseu; Dottore n-a vrut să guste, cică el nu mănâncă niciodată dimineața, iar pentru traseu avea batoane energizante, zicea. Ei n-au zis nimic, dar au zâmbit așa, mai pe sub mustăți. Urma să luăm la pas toată creasta dintre Baleia și prepeleacul de sub Vârful Mare, pe un traseu căruia ei îi spuneau „Lăncița“ și pe unde ne-au sfătuit stăruitor să nu mergem („Mai bine luați-o pe vale, pe Ciumfu, până la Stâna de Râu și urcați de acolo la Tăul Țapului“), dar Dottore știa el mai bine („Am omul meu, a scos trackuri de pe Google Earth. Mergem până la muntele dacic, n-avem timp de mers pe văi“). Eu eram omul. Muntele dacic era ăla care i-a făcut să se înece cu mâncarea, de le-au venit lacrimi în ochi, dar de râs n-a râs niciunul. Au băut apă, cu sete, și-au tăcut.

Aproape c-am murit de epuizare pe traseul ăla nenorocit: pe Google Earth sunt date potecile, dar nu și vreo informație despre ele. În cazul potecii acesteia, totul a fost ca pe internet, cu excepția faptului că nu mai fusese curățată de jnepeni de cel puțin zece ani, poate și mai mult (eu zic că mai mult). Să navighezi prin jnepeniș este o experiență-limită, care poate aduce la nebunie pe oricine, darămite pe cineva c-o minte fragilă ca a lui Dottore. Mergeam, mergeam, mergeam și auzeam în urma mea:

— Pentru că tu strici? Nu! Eu stric! Pentru că, de ce? Pentru că mă iau după toți idioții, iată de ce! Ce-a fost domnule, în capul meu, să am încredere într-un cretin ca tine?! Ce, eu sunt născut ieri? Cu nebunii nu te pui, domnule! Cu nebunii nu te bagi în cârd, domnule, este ceva extraordinar, domnule, este ceva excepțional! Nebuni, domnule, psihopați, Socola, Mărcuța, domnule, Bălăceanca! Cămașă de forță pentru ăștia, domnule, injecție letală, glonț în cap, pac! Să nu se mai chinuie! Nevinovat, bă?! Să mor nevinovat doar pentru c-am fost prost și te-am crezut, pigmeule decerebrat? Ce soartă, domnule, fabulos! Să cazi pe mână de retard!

Nu știu exact câți kilometri sunt între refugiu și prepeleac, poate 15, poate 20, poate mai mult, nu știu; în orice caz, am mers toată ziua prin jnepeni, ascultând litania care venea din urmă, neostoită, de neoprit, niciodată aceeași:

— Creierii lichefiați cu vodcă, domnule, cu alcool, domnule, cu spirt medicinal, delirium tremens, Korsakoff, alcoolicii anonimi, domnule, e de referință! Mi-am pus viața în mâinile degeneratului, domnule! Psihotic!

Ceea ce mă uimea de fiecare dată la Dottore era capacitatea, rară la speciile vertebrate, de a trăncăni și când inspira. Părea că n-are nevoie de nimic ca să dea din gură, ore și ore și ore: nici de hrană, nici de apă, nici de oxigen. Satisfacția de a-și plânge de milă în pustietățile munților părea să-i fie apă vie, ca-n basme:

— Frustrări sexuale, domnule, altfel nu se explică! Exces de masturbare, domnule, pierderea contactului cu realitatea, stări onirice de fantazări monstruoase, de obsesii maladive, domnule! Grave probleme obsesiv-compulsive, domnule, absența pierderii virginității! Orbire, domnule!

Printre alte ipoteze pe care și le-a avansat, văicărindu-se, pentru a explica de ce greșisem eu traseul (deși nu-l greșisem) au mai fost: abuz de droguri, traume psihice infantile, homosexualitate neasumată, neromânitate asumată, sifilis terțiar, dinamofobie, sărăcie generațională, eurofilie, foame. Avea dreptate.

— Hai să mâncăm ceva. Facem o pauză, mâncăm și mergem.

— Iar mănânci?! Extraordinar!

— E ora trei, n-am mai mâncat nimic de la zece!

— Incredibil, absolut incredibil! Vrea să mănânce când noi suntem într-o situație fără ieșire, o situație de viață și de moarte!

L-am lăsat să se tânguie vreo câteva minute, cât am mâncat eu niște salam de biscuiți, am băut apă și-am făcut pipi, apoi am dat semnalul de plecare:

— Uite un căcat de urs. Mi se pare sau chiar e proaspăt?

Am avut parte de liniște și pace în următoarele trei ore, cele mai grele, în care am reușit, cu chiu, cu vai, să ieșim în muntele Coastele, apoi să ne prăbușim, frânți, în șaua Vârful Mare, unde-ar fi trebuit să fie prepeleacul. Nu era niciun prepeleac. Cu chiu, cu vai ne-am adunat puterile să coborâm spre Tăul Țapului, când de nicăieri a apărut un om, un salvamontist:

— Bună ziua.

Am știut imediat că era ungur: vorbea exact ca Zoltán, cu acea precizie în pronunțarea cuvintelor pe care românii o iau drept pedanterie, dar care este doar rezultatul unui efort conștient și susținut de învățare a unei limbi străine. Așa vorbeam și eu în yard, iar briții aveau aceleași mârâieli față

de mine ca românii față de ungurii educați („Vor să ne dea lecții“). Dottore, evident, s-a repezit cu văicăreala, fără să stea pe gânduri: că e obosit, că idiotul ăsta (eu), că nu știu ce și nu știu cum. Salvamontistul l-a ascultat în tăcere, fără să-l întrerupă, și apoi a explicat că era mai bine să fi venit pe vale, pe firul Ciumfului, și de la refugiul Stâna de Râu să fi urcat la Tău și apoi la lacul Galeșu, cum face toată lumea, dacă traseul nostru de a doua zi era spre Bucura. Dottore s-a umflat în pene că noi doar vom „trece“ pe la Bucura („Pantofarii ăia, puah!“), dar că înnoptăm la Zănoaga și apoi pe muntele dacic, unde avem treabă, unde are, de fapt („E vorba de un proiect personal, nu că...“). Omul iar l-a ascultat fără să-i taie vorba (alt indiciu clar de neromânitate) și ne-a sfătuit să mai facem un ultim efort până la Galeșu, unde există locuri bune de campare („La Tău nu găsiți loc plat pentru cort de trei persoane“). Sfatul era bun. Ne-am pregătit de plecare. L-am întrebat:

— Sunteți maghiar?

— Da.

— Salvamontist full-time?

— Nu, doar vara. Iarna muncesc la Budapesta, dar timp de trei luni pe an mă întorc aici, în munții mei.

— Sunteți din...?

— Deva.

— Noi mergem spre muntele dacic.

— Da.

— Nu vi se pare amuzant?

— Deloc. Ungurii nu râd de daci.

Ne-am despărțit prieteni. Adică el și cu mine prieteni, că Dottore a descoperit în sfârșit adevărata cauză pentru care

„greșisem“ eu traseul: aveam sânge unguresc, nu eram rasă pură de dac, deci eram un subom, un Untermensch. Norocul meu, că asta mă scutea de responsabilitate, pentru că nebunii, copiii și ungurii nu pot fi trași la răspundere:

— De ce?

— Păi, ce răspundere au ei, dacă n-au discernământ?!

Am pus cortul la Galeșu, pe un apus frumos de soare (pe munte se zice că așa cum e apusul, așa e și a doua zi pe traseu), în timp ce Dottore lua câte o gură de vodcă, își pipăia milos bătăturile și se avânta în deducții:

— Poate era spion. După șosete, eu zic că…

Mi-era destul că pusesem cortul de unul singur, așa că nu i-am mai făcut și supă, l-am trecut pe hrană rece în acea primă seară și l-am băgat la somn. Tot el a făcut scandal peste noapte, ba că „vezi că sforăi“, ba că „vezi că mi-ai pus o mână pe cur“. Adevărul este c-am visat că dormeam cu nevastă-mea.

Am campat la Zănoaga în a doua seară, într-un loc foarte bun, am făcut și foc, iar Dottore i-a arătat legitimația de serviciu paznicului de la refugiu și l-a convins să ne vândă niște bere din rezerva lui secretă (de obicei, rezerva aia secretă este special păstrată pentru a fi vândută turiștilor, la prețuri de speculă, dar noi am luat-o la preț de magazin. „Firma“ să trăiască!). În a treia zi am ieșit din Retezat și-am coborât la lac, la Gura Apelor, de unde-am luat-o pe Lăpușnic în sus, până-ntr-un loc secret, pe care-l știu numai dacopații (că d-aia-i secret!). Eu nu-l știam, dar l-am găsit; cu noroc, cu mult noroc, admit. Dottore se ținea după mine ca un cățel, invocând toate blestemele zeilor dacici ca măsură profilactică, în caz că traseul de pădure pe care urcam s-ar fi dovedit greșit. Coasta era pieptișă, într-adevăr:

— Ia stai.
— Ce e, bă, ce e? Ai văzut ursul?
— Taci.
— Bă, să nu fie vreun urs!
— Nu e niciun urs, taci. Nu simți nimic?
Dottore a-nceput să se pipăie:
— Mă cam doare o bucă…
— Las-o dracu' de bucă! Nu simți niciun miros?
A tras adânc aer în piept:
— Te-ai bășit?
— Ăsta nu-i miros de bășină, e miros de căcat.
— Căcat de urs? Aoleo, ursu'!
— De om, nu de urs. Rămâi aici.

Mă gândeam să nu fie vreun dacopat în fața noastră, ascuns în pădure, la nevoi, ca omul, și să se sperie când ne vede și să arunce cu pietriș sau cu vreun bolovan (se-ntâmplă!). L-am lăsat pe Dottore pitit pe după un molid mai falnic și-am urcat încet, preț de vreo câteva zeci de metri, până am văzut, sus, printre copaci, o structură de scânduri:

— Vino, bă, încoace!
— Ce, bă, ursul? Ai văzut vreun urs?
— Am văzut pe dracul să te ia. Vino, c-am ajuns. Am dat de budă.

Ceva mai sus de budă, într-un luminiș, era refugiul Gugu, cel mai frumos refugiu pe care l-am văzut eu vreodată de când îmi tocesc tălpile prin munți, și-n 2015 tocmai se-mpliniseră 30 de ani, dacă nu mă înșel. M-am așezat pe iarbă, mi-am scos hainele ude de pe mine, m-am șters cu prosopul și m-am schimbat cu unele uscate, când a apărut Dottore, înjurând eroic („Să-mi bag pula-n el de urs"), iar din refugiu

au ieșit doi băieți. Tineri, dar nu foarte tineri. Aveau cam cu zece ani mai mult ca Rack, să zicem, sau cu zece ani mai puțin ca mine. Foarte atletici. Uscățivi, numai fibră. Bărboși. Pletoși.

Ne-au salutat cu răceală, apoi s-au mai dezmorțit, după ce i-am rugat să ne arate drumul spre izvor (ca toate lucrurile din muntele dacic, și izvorul este secret). Am admirat refugiul și pe dinăuntru, apoi am întins masa afară. I-am invitat și pe băieți. Au refuzat („Noi nu mâncăm carne“). Pentru că era și ora lor de masă, și-au scos proviziile și-au mâncat alături: pesmeți și stafide. Au băut apă:

— Vodcă?

— Mulțumim, noi nu bem alcool.

— Nici bere? întreabă Dottore, care păstrase în rucsac o cutie de la Zănoaga.

— Nicio băutură amețitoare, zice băiatul celălalt, tăcutul, c-un accent ciudat.

Dottore și cu mine ne-am uitat unul la altul și am continuat să devorăm rezervele, că era ultima seară pe munte și aveam prea multă mâncare rămasă: el mușca din cârnați, eu din șuncă, el din pastrama de gâscă, eu din afumătura de curcan. Băieții, nimic. Să poftească sau ceva; nimic! Doar când am scos marinata din păstrăvi de fag s-au îndurat să guste:

— Este foarte bun!

— Sigur sunt ciuperci? întreabă tăcutul, precaut.

— Sigur.

— Atunci de ce le spuneți „păstrăvi“? Păstrăvii nu sunt pești?

Și-a făcut cruce după cuvântul „pești“. Eu m-am uitat la Dottore și el la mine.

— E-o specie care parazitează fagii. Se numește pleurotus, este o ciupercă.

Tăcutul s-a uitat la cel cu ochi albaștri, care i-a făcut semn din cap că da, era adevărat. Tăcutul a mâncat și el, întâi puțin de tot, apoi mai mult. Îi plăcea, dar s-a abținut.

— Mai luați.

— Mulțumesc, e destul.

Cel cu ochi albaștri s-a dus în refugiu și ne-a adus o bucată de brânză:

— De la noi, puțin, de la Dumnezeu, mult. Luați, că e proaspătă, e de azi-dimineață.

Eu am mâncat cu poftă, Dottore doar a gustat, se vedea că e terorizat. Când băieții au strâns masa și s-au dus să arunce resturile, m-a băgat în ședință:

— Află ce-i cu ăștia! Dacă-s nebuni? Dacă ne iau gâtul la noapte? Mai bine punem cortul!

— Nu punem niciun cort. Vorbesc eu cu ei. Tu nu te bagi, taci și asculți.

— Eu…

— Tu taci. Asculți și taci.

Băieții s-au întors, dar n-au venit afară, la masă, au intrat în refugiu și-au început să se roage, cu fața spre răsărit (nu mi-am dat seama imediat, am intrat prefăcându-mă că iau o cană cu apă din găleată, dar, când am ieșit afară, am văzut încotro apunea soarele și-am făcut legătura). Când au ieșit, am înșăilat o discuție despre teologie.

Aici e momentul să precizez că, timp de trei ani, din 1993 până în 1996, mare parte din vacanțele de vară mi le-am petrecut în Vama Veche, citind Biblia. Ziua, pe plajă. Noaptea, fete, alcool, focuri, dansuri, bâldâbâcuri în lumina lunii, dar

ziua, lectură disciplinată: una din edițiile scoase de Alianța Biblică Universală, din scoarță-n scoarță. Nu mi-a folosit niciodată la nimic concret acest efort uriaș, dar de atunci am putut purta discuții cu oricine, nelăsând vreunui preopinent șansa de a mă intimida („Tu ai citit…?“). Evident, față de un exeget, sunt un păduche; față de românul obișnuit, sunt doctor.

Băieții erau niște români obișnuiți, n-au ținut pasul, dar discuția i-a deschis, au început să vorbească (cel cu ochi albaștri vorbea, tăcutul tăcea și aproba din cap și din ochi): ei trăiau întru Domnul, căutau din răsputeri să fie pe placul Duhului și să se ferească de Dușman, care este peste tot, și de aceea lupta este foarte grea, dar, dacă credința este mare, lupta poate fi dusă chiar și de oameni slabi, ca ei; în luptă nu sunt singuri, iată că muntele acesta este plin de taină bună, pentru că a fost muntele sfânt al strămoșilor și de aici își pot trage putere toți cei care poartă lupta cea curată întru osebire: chiar dacă strămoșii n-au fost creștini, au pregătit calea, întocmai ca Ioan, ca magii, ca profeții mici și profeții mari (tăcutul și-a făcut cruce la fiecare pregătitor). L-am oprit și l-am întrebat cum îi cheamă:

— Pe el îl cheamă Iurie. E din Briceni, din Republică.

Iurie mi-a zâmbit sfios. Așa se explicau accentul lui și tot restul.

— Și pe tine cum te cheamă?

— Mihăilescu.

Dottore s-a-necat cu berea, i-a venit înapoi pe nas. Ochi-Albaștri s-a uitat mirat la el:

— Mihăilescu, Cristian Mihăilescu.

— Ești rudă cu…

— Cu cine?

— Cu profesorul.

— Cu ce profesor?

— Cu Vintilă Mihăilescu.

— Nu. Nu știu să am vreo rudă cu asemenea nume, nu cred. De unde e?

— Din București.

— A, nu. N-am rude în București.

— Dar de unde ești?

— Din Deva.

— Acolo locuiești?

— A, nu. Acolo m-am născut, dar acum locuiesc în Londra. Sunt muncitor sezonier.

Mai grav s-a înecat Dottore de data asta, a vărsat și restul de bere care mai era în cutie.

— Muncitor sezonier? În Londra?

— Da, leibăr. Am făcut facultatea, am fost profesor de sport la un liceu. Dar acum lucrez pe șantier, opt luni, și vara sunt aici, în munții mei.

Munții mei.

— Ai renunțat la carieră? De ce?

— Nu era o carieră. Era o capcană. Am plecat când s-a deschis Londra pentru români, în 2014. E greu, este foarte greu, dar merită.

— E greu? Pe șantier?

— Munca e muncă, nu mă plâng. Dar e greu de unul singur. În 2014 a fost foarte greu, dar anul ăsta a fost Iurie cu mine, a fost mult mai ușor, a fost altceva.

— Acolo v-ați cunoscut?

— Da, la biserică. El nu găsea de muncă, venise singur, fără nimic vorbit, adică vorbise ceva cu niște ruși, n-au fost serioși, rămăsese așa, fără nimeni, fără nimic. Dar de atunci lucrează cu mine pe șantier, locuim împreună la o familie de români, este bine acum.

— V-ați cunoscut la biserica de pe Fleet Street?

— De unde știi?

Ăsta-i felul în care se fac greșelile. Prea multă grabă, neatenție la nuanțe, subestimarea interlocutorului. În câteva secunde poate c-aș fi aflat numele popei athonit, maestrul secret al lui Fleur, dar am ratat de puțin. De foarte puțin! A mai fost ceva: eu însumi eram absolut stupefiat de incredibila coincidență trăită pe pielea mea, eram cumva înghețat, paralizat, prin minte îmi umblau zeci de scenarii paralele (dacă e totuși o făcătură de-a lui Dottore, dacă e-o făcătură de-a profesorului, dacă e-o uriașă malversațiune pusă la cale în redacție, dacă Scufiță și Rack au pus la cale o farsă, cât dormeam eu, dacă, dacă, dacă) și n-am fost la 100% din capacitate în cursul discuției cu Cristian, că altfel n-aș fi clacat atât de prostește tocmai atunci. Avea dreptate și Dottore, a doua zi pe traseu: „Tu chiar că te-ai înecat ca țiganul la mal!“.

Ne-am culcat toți în refugiu și am dormit aproape bine, deși pârșii s-au fugărit toată noaptea peste sacul meu de dormit și m-au gâdilat cu cozile pe la nas (mă trezeam fără să mă trezesc, îi alungam, adormeam la loc), iar cei doi băieți, Cristian și Iurie, s-au trezit de patru ori să se roage: fiecare își aprindea câte o lumânare mică, micuță, un căpețel de lumânare care arunca un cerculeț de lumină pâlpâitoare (era curent), se rugau, băteau mătănii, apoi se culcau la loc,

împăcați și liniștiți. Dottore, care a avut dintotdeauna somnul mult mai ușor decât al meu, ca toți nevricoșii, susține că nu s-au rugat de patru ori, ci de șase, și nu în liniște, ci cu „niște șoapte infernale“. Eu nu l-am băgat în seamă nici atunci și nu-l cred nici acum. Șoapte infernale!

Am ajuns pe vârful muntelui destul de devreme, să fi fost ora zece dimineața, poate zece jumătate, poate 11. Dottore era foarte emoționat. Muntele dacic! De când aștepta el acest moment transformațional, pe care, înainte de a ajunge pe vârful propriu-zis, i l-a stricat oarecum un cioban care păștea oile pe coastă:

— Mereți pe Gugu, măi drajilor?

— Pe.

— Apoi nu vă mai duceț. Dacă n-aveți o țâr' de fete cu voi, dijaba-i.

Când ne-am depărtat de cioban, ne-am uitat unul la altul, întrebându-ne din ochi ce-o fi vrut să spună. Niciunul nu înțelesese. Abia sus ne-am dumirit.

Vârful Gugu e un vârf ca toate vârfurile, n-am găsit nimic deosebit; bine, eu nici n-am căutat. M-am așezat, mi-am căutat batoanele de salam de biscuiți, sticla cu apă, mi-am scos tricoul să se zvânte și m-am pus pe mâncat. Nu-mi ieșea din cap întâlnirea neverosimilă cu Cristian și Iurie, așa ceva există în literatură și în filme, nu în viață, în orice caz nu-ntr-a mea. Dar, vorba maniacului, care avea întotdeauna o explicație post-factum la orice, eram pe muntele dacic.

El, în schimb, se învârtea ca un ou într-o căldare, disperat să-și confirme dacopatia cu ceva. Nu conta cu ce: cu orice. S-a sucit, s-a răsucit, a strigat „Olari-u!“, s-a descălțat să se mângâie pe bătături, s-a scărpinat la bucă – nimic. Până la

urmă a găsit: tot încercând să stabilească altitudinea exactă la ceasul lui superdeștept, de securist („Are peste 40 de funcții!“), l-a stricat, cine știe cum. A-nceput să se bocească, să se dea de ceasul morții, vreo cinci minute s-a văitat pe tema asta, apoi a apăsat din întâmplare pe butonul reset și ceasul a revenit la normal: minune! Miracol dacic! Zamolxe trăiește! Deceneus, Decebalus, Burebista! Vreau să te pipăi și să urlu: „Este!“.

— Vezi că mă duc să mă pipăi, zic eu. Mai încolo, după stânca aia. Să nu bei din apa mea, bea dintr-a ta. M-am săturat să tot car pentru tine, ca măgarul stânii!

— Unde te duci, bă, bolnavule, săracule?

— Să mă piș.

M-am dus, dar, când să mă-ntorc pe vârf, la maniacul care dansa de bucurie că și-a „reparat“ ceasul, mi-au căzut ochii pe taina muntelui dacic. Așa se descoperă tainele, când vor ele, nu când vrem noi:

— Bă, ia vino-ncoa’.

A venit tot într-o fugă.

— Tu vezi ce văd și eu?

— Ce dracu-i asta?

Era un poligon de pietre, un patrulater, poate un pentagon, nu mai țin minte. Pietre obișnuite, de traseu. Delimitau o suprafață plană, înierbată.

— Tu nu vezi?

— Ce să văd?

— Loc de pus cortul.

— Așa, și?

— Bă, ești prost? Sau te prefaci? Cine pune cortul aici?

Dottore s-a uitat la mine ca vițica, cu ochii ăia ai lui pe care-i ascundea de oamenii orașelor, pe care i-i știam numai

noi, cei din gașca de munte:

— Ăăă… nu știu.

— Dacopații, bă! Doamne, mare ți-e grădina. Și de ce pun dacopații cortul aici, dragă amice, îmi poți răspunde tu la întrebare?

— Ca să doarmă-n el.

— Sărace Dottore, sărace… ca să fute, bă! Campezi pe vârful Gugu ca s-o fuți p-aia pe care n-ai putut s-o păcălești cu nimica-nimicuța, tu nu-ți dai seama nici acum?

— Asta zicea ciobanul ăla?

— Asta.

Era momentul să tranșez problema răbojului său de mare cuceritor, că prea se credea sexosul Firmei. Uite unde mi-era James Bond!

— Acum pe bune: ai despletit-o sau n-ai despletit-o?

— S-a despletit singură!

M-am uitat în ochii lui, să văd adevărul, dar n-am văzut nimic; Dottore mi-a susținut privirea. Nu m-a convins că da, dar nu m-am putut convinge nici că nu, de-atât îmi pare mie rău, că-n rest n-am de ce mă plânge. Dottore însă era dezumflat binișor, dar, până am ajuns în Cerna Sat, opt ore mai târziu și într-o stare de oboseală vecină cu leșinul, moralul și ieremiadele îi reveniseră și n-a contenit să-mi explice că există dacopați veritabili (el), falși dacopați (ăia cu locul de cort) și pseudodacopați (Cristian și Iurie); evident, pe dacopați îi numea întotdeauna „daci“. Ca intelectual, mă-nvăța el, ar trebui să pot face deosebiri fine, de nuanță, nu să judec așa, cu hurta, ca sălbaticii („Pe lumea asta trebuie să fii isteț“). Ciobanii care ne-au luat a doua zi cu stopul aveau mașina plină cu berbeci pentru dus la târg, așa că ne-am îmbibat bine

de miros, bine, bine de tot: ne-au lăsat la Apa Neagră, în refugiul de microbuz, unde lumea ne-a făcut loc cu respect și s-a înghesuit mai departe, în plin soare. Șoferul de pe microbuz nici n-a vrut să ne ia până la Craiova, abia l-a convins Dottore cu legitimația, dar în tren n-am mai avut probleme: am mers boierește până la București, singuri în compartiment. Am prins ultimul metrou, am intrat apoi în casă, ca s-aud numai nevestisme deplasate („Mihai, cum poți să puți în halul ăsta?! De unde Dumnezeu vii?“), pe care le-am retezat scurt:

— De pe Kogaionon.

2016

Geo

— Să trăiți, tovarășe căpitan! O cafeluță, o biscuite…?!

Rack era binedispus, mă așteptase c-o ofertă întreagă de Okocim, dar și cu niște cartofi de curățat, așa, de încălzire, ca să mă bage-n priză din prima zi. Numai că avusesem un zbor prost, cu întârziere mare de la Otopeni, ajunsesem greu și de la Luton, era deja seară când am coborât din autobuz, în Chingford Mount; cazarea era pe Leonard Road de data asta, practic față-n față cu strada pe care stătusem în 2014, la Don Dănuț. Ar fi trebuit să mă simt ca acasă, dar eram prea obosit.

— Salut, Mihai.

— Salut, Geo.

Ne știam din țară, fuseserăm împreună la câteva lucrări, cu Moș, cu băieții. Bun muncitor, puternic, tăcut, rezistent și tehnic, dar nu știam nimic personal despre el, doar că era consătean cu Mario și Gloomy. Mă rog, fusese, nu mai era.

— Ce-i pe-aici?

— Muncă, parcă nu știi? Hai, noroc!

— Noroc! Oa, ce dor mi-a fost! Poloneză, bună, rece!

— Vezi, Moldo, ce fac eu pentru tine?

— Văd, cum să nu văd. Om serios! Cu Moș ce mai e? Pe unde stă?

— La neagra, unde să stea. A zis că nu vine-n seara asta, că vă vedeți mâine-n yard.

— Mai bine. Sunt rupt! Prin yard ce mai e?

— Figuri, ce să fie. S-a stricat yardul, moldovene! Nu mai e cum știam noi din anii ceilalți. Lasă, că vezi tu mâine și-ți faci singur o părere.

— Tot cu Mark lucrăm?

— Nu, anul ăsta avem alt manager, unul tânăr, bășinos. Arnold îl cheamă, da' cred că-l știi.

— Îl știu pe Arn, cum! Da' parcă nu era manager, parcă lucra la sol.

— L-au făcut anu' ăsta. Pân-acum nu ne-a futut, că i-e frică de Moș, da' de mâine să vezi!

— Lasă, nu fi speriat, ne-nțelegem noi. Altceva?

— Hoax și-a adus frații înapoi. E și el manager acum.

— Aoleo!

— Eu când îți zic! Nu mai e yardul yard. O să fie greu anul ăsta.

— Până acum ce-ați lucrat cu Moș?

— Pollard, atât. Zonă de fițe, o să vezi. Numai platani.

— La bani cum e?

— Slab, foarte slab. Ne-au micșorat tariful la bucată. A tras Moș de noi ca nebunu' și tot nu se cunoaște. Bine, până acum n-am luat niciun ban, stăm pe ăia aduși de-acasă; dacă e cu noroc, săptămâna viitoare luăm prima tranșă, Geo și cu mine. Tu, peste trei săptămâni. Dacă ai noroc!

— Ne descurcăm noi până atunci, lasă. Aici la cazare cum e?

— O să vezi pe parcurs. Pe Nea Dorinel îl știi de la fotbal, că nevastă-sa e soră cu nevasta lui Duma. Au doi copii, pe Jimmy

și pe Eluarda, numai Jimmy muncește, Eluarda e la școală.

— Și chiriașii?

— Sunt doar două camere, sus, că baia e separată aici de budă. O să-i cunoști. Hai în bucătărie, că tot te-așteaptă cartofii ăia!

— Rău ești, mă!

Geo nu scosese niciun cuvânt. Ne-am dus toți în bucătărie, Rack m-a introdus: „El e Mihai“, Nea Dorinel a bătut cuba cu mine, ca între portari, iar ceilalți s-au prezentat pe rând: Neluțu, Buză, Alex, Iulică. Adunați de peste tot: Ștefănești, Deva, Roman, Lupeni (i-am întrebat eu, nu mi-au spus ei singuri). Ceva mai copți decât Rack și Geo, mai degrabă trecuți de 30 de ani, muncitori pe șantiere (nu i-am întrebat, dar aveau bronzul ăla „de tractorist“, limitat la față și la gât, ca oamenii care lucrează în aer liber; așa urma să arăt și eu în câteva zile, cel mult o săptămână), fumători toți. Am oftat. Urma să fie greu.

— Ăia de sus unde sunt? întreabă Geo.

— Sus, unde să fie?

— Cine-s ăia de sus?

— Fițoșii, râde Rack, foarte acru. Doamna Alina și doi băieți cu cercei.

— Ce cercei?

— D-ăia de pus în urechi, moldovene!

— Unii bărbați și-i mai pun și-n alte părți, zic eu, c-o voce inocentă. Cică femeilor le place.

Băieții au început să râdă, s-au dezmorțit, cinci țigări s-au aprins simultan. Mi-am adus aminte că adusesem din țară trei cartușe, pentru Nea Ică, Ramon și Geo:

— Ți-am adus țigări, sunt în cameră.

— Știu, lasă, că mi le dai mâine, acum mai am. Știi să cureți cartofi?

— Știu.

În loc de cuțit, mi-a dat o unealtă mică, ciudată, cu care nu eram familiarizat, deși o mai văzusem prin Istanbul, la vânzătorii stradali. Dar nu știam că intrase deja în arsenalul românilor din Londra.

— Nu-i nevoie, Geo, mulțumesc. Mă descurc mai bine cu briceagul.

Am scos briceagul din buzunarul de la blugi și-am început să curăț cartofii în chiuvetă. A mers repede, după părerea mea, încet, după a lui Geo, care nu mi-a zis însă nimic. El s-a desemnat singur ca responsabil cu prăjitul lor („Ia dă-ncoa'"), într-o tigaie mare, cu coada ruptă, iar Rack și cu mine am început să curățăm usturoiul pentru mujdei. Când am terminat, Rack a adunat toți cățeii și a început să-i piseze, iar eu am vrut să-mi pun briceagul înapoi.

— Pot să-l văd și eu o țâră?

— Sigur, Buză, poftim.

I-a încercat lama cu buricul degetului mare, apoi s-a uitat la sistemul de închidere, mai ales la inel. L-a trecut mai departe. Iulică, Alex și Neluțu s-au uitat și ei.

— E oțel bun. Inelul cam joacă.

— Trebuie să se mai umfle lemnul, că-i prea uscat. Nu l-am mai folosit de-o vreme, a stat în sertar.

— Te pricepi la cuțite?

— Știu să le-ascut, când e cazul.

— Dacă e oțelul prost, degeaba le-ascuți, că imediat își pierd gura.

— Asta așa-i. La fel e și la coase, și la sape…

— …și la securi, zice Geo, ca să zică și el ceva.

— Nimeni nu ține-n șopru o secure din fier prost, zice Rack cu dispreț. La ce s-o mai ții, atunci?

— Asta așa e, aprobă toți cu convingere.

Geo s-a posomorât, insesizabil, dar eu l-am văzut. Era el cu spatele, dar am observat cum i-au căzut umerii, iar când și-a terminat țigara, nu și-a aprins alta, deși terminase de prăjit cartofii:

— Hai, la masă.

Au ieșit toți în curte, cu țigările aprinse, ca să ne lase să mâncăm liniștiți. Cartofii prăjiți cu mujdei erau foarte buni, nu chiar ca cei făcuți de Nea Ică totuși; am băgat de seamă că Geo mânca cu mare poftă, dar cu pâine. N-am întrebat nimic, eram prea obosit. N-a apărut nimeni din familia gazdei sau din „cei de sus“, așa că m-am dus direct la culcare: restul cunoștințelor le-am lăsat pentru luni seara, după prima zi de muncă.

În yard mi-am dat seama că se schimbaseră mult mai multe decât îmi povestise Rack sau poate mai puține, dar mai adânci. Bog nu mai trecea pe-acolo, controlul era în mâna lui The Bark, în întregime; fără „ședințele“ de luni dimineața, de la prima oră, parcă aveam senzația că nu-s în yard, că-mi lipsește ceva. Nea Ică stătea singur, fără să vorbească cu nimeni, și a părut că se bucură că mă vede, dar avea mintea-n altă parte, clar: mi-a dat banii pe țigări, m-a felicitat că m-am însurat și cam atât, nici vorbă de vreo invitație la bere sau ceva asemănător. Ramon mi-a dat și el banii, mi-a zâmbit stânjenit, de parcă făceam trafic de droguri, și m-a întrebat, total aiurea cu drumul: „Crimeea ce mai face?“, la care eu m-am uitat cruciș și i-am zis „Nu prea bine, ce să facă?!“, iar el m-

a bătut pe umăr, mi-a zis să fiu atent, că o să lucrez cu Arnold, apoi s-a dus în treaba lui. „Moldovenii“ stăteau posaci într-un colț, grupați între ei, ca întotdeauna, printre briți erau multe figuri noi, care păreau să fie oamenii lui Hoax, iar Gavan părea să fi rămas singur. Doubleday nu se vedea, nici Claude, moroșanul. Raja era în mare formă, dar pe Molly n-am zărit-o nicăieri.

— Salut, Mihai.

— Salut, Moș.

Ne-am strâns mâinile. Băieții ceilalți, foștii lui ucenici, m-au înconjurat gălăgioși, cu glume, cu palme peste spinare, cu veselie, cu invitații („Vii la noi în seara asta! Știi șeptică? Jucăm pe perechi, cine pierde merge după bere!“), cu zâmbete prietenoase până la urechi. Macarie părea cel mai fericit („Am o grămadă de vorbit cu tine, băi, ăsta de la București!“), Duma rânjea cu răutate, ca de obicei, dar în sinea lui îi părea bine că mă întorsesem („N-avem portar! Cumnatul Dorin e vai steaua lui, îl bag în ședință să dea jos burta aia“), Fleur stătea timid mai în spate, zâmbea și el, stânjenit:

— Salut, Fleur! Îmi pare bine că te văd!

— Și mie, Mihai.

— Mă duc să iau joburile. Vorbim!

Arn mă aștepta înăuntru, cu toate hârtiile pregătite. Voia să fie luat în serios ca manager și nu voia ca vârsta lui să fie un handicap în fața mea:

— Morning, Meehi.

— Morning, Arn.

— You good?

— Yes.

— These are the job orders. Pollard. London planes. Muswell Hill. You good?

— How much?

— 128 a piece.

— Thank you, Arn.

— This is my phone number. Call me anytime. For anything. If I can help you, I will.

— I hope we'll get along, Arn.

— Hope so, Meehi.

Rece ca o salamandră japoneză, Arn ăsta, dar corect. N-am avut cu el nici pe departe relațiile pe care le-am avut cu Ramon sau cu Mark, dar nici n-am avut diferende majore. S-a purtat cu noi exact ca un brit cu niște continentali: impecabil și distant. Sau poate așa văd eu acum lucrurile, din perspectiva timpului, și să fi fost de fapt o situație cu mult mai simplă, că Arn era doar c-un an mai mare decât Rack și s-a purtat așa doar din cauza diferenței de vârstă dintre mine și el. Variantă: din cauza faptului că Bog avusese încredere doi ani la rând în echipa mea pentru matrapazlâcurile din Franța. Variantă: din cauză că facțiunea Hoax l-o fi amenințat că-l îndoaie cu bătaia dacă se-apucă să se pupe-n bot cu românii. Variantă: era primul lui an ca manager și încerca cu disperare să se impună, mai ales că noi eram singura lui echipă, îi eram dați, cum ar veni, cu titlu de încercare („Dacă nici cu ăștia nu te descurci…“). Eu de unde să știu?

Moș nu ne-a lăsat să plecăm la muncă așa repede; adică ne-a lăsat, dar a venit și el cu noi, cu vanul lui. Urma să lucreze cu Fleur. Ne-am oprit la gogoși, peste drum de benzinărie, și m-a pus la curent pe îndelete, cum îi era lui felul, în timp ce el și Rack sorbeau din cafele, Fleur și cu mine din ceaiuri, iar Geo

înfuleca gogoși (noi ceilalți luaserăm doar câte una): mai avea de gând să stea o săptămână, atât pentru zborul bun de întoarcere pe care îl găsise, cât și ca să pună presiune pe Mark să plătească la timp prima factură, ca să fie sigur că Rack și Geo au din ce trăi după ce pleacă el. Zicea că Mark the Bark este ceva mai sprinten la facturi decât mocăitul de Bog, dar că nu se știe, mai bine așa, să plece și el liniștit. Băieții mei lucraseră până atunci cu el în Muswell Hill, știau exact care-i treaba, să nu-mi fac griji, totul e demarat acolo, să am grijă să nu facem greșeli și să nu ne lăsăm pe tânjală (Rack a pufnit, dar n-a zis nimic). Să ne ferim din calea fraților Hoax. Și a Rajei! Claude plecase la concurență, Gavan vrea să plece și el cât mai repede, să-l lăsăm în pace, să nu ne agățăm de el. Doubleday fusese dat afară, Molly murise, Nea Ică, Ramon și „moldovenii“ erau speriați de Brexit ca de bombe, băieții ceilalți deveniseră tați, aveau acum toți bebeluși, li se schimbase perspectiva odată cu poziția socială, Big devenise bunic, Fleur căzuse și-și rupsese oasele, Bog plătise spitalizarea și-l păstrase la firmă, dar Fleur nu se mai cățăra, devenise groundsman.

— Ce Brexit?

— Păi, tu n-ai auzit de Brexit?!

— Nu.

M-a pus la curent, mi s-a părut o tâmpenie. Lui nu i se părea:

— D-aia a fost Doubleday dat afară. Înnebunise de tot cu Brexitul lui, amenința prin yard, făcea propagandă, se îmbăta la muncă, a sărit la Claude, a sărit la Mark, a sărit la Bog… Bog l-a dat afară, scurt.

— Doubleday, mă?!

— El. Băiatul bun, prietenul tău!

— Nu-mi vine să cred.

— Păi, asta e. El era cel mai prost dintre briți și spunea cu gura ce gândesc toți în yard, în afară de șefi, d-aia a căzut de prost. Bog aproape c-a avut pe cap o grevă după ce l-a dat afară, s-a certat cu toți muncitorii, a ieșit urât, știu de la Walter. Ca s-o dea la pace, l-a făcut pe Hoax manager și el s-a dat la fund, nu mai vine prin yard, să nu se mai certe ăștia cu el.

— D-aia Hoax…

— Manager pe hârtie, că el tot cățărător a rămas, că asta-i place lui și de-acolo ies banii mari, dar are și responsabilități de manager, peste o singură echipă, sigur. A lui. Adică el și frații lui sunt o echipă cu el manager, dar altă echipă n-are.

— Păi, și Arn ne are doar pe noi.

— Da, dar vă are pe bune, nu pe hârtie. Să știi că lui Mark o să-i fie foarte greu anul ăsta.

— E și el împotriva lui Bog?

— Nu, el e cu Bog, dar tace din gură. În tot yardul, numai el și Big au rămas cu Bog.

— Și restul?

— Restul sunt toți cu Brexitul, restul briților, sigur. Și Strehaia, da, da.

— Păi, Strehaia de ce…

— Se dă și el după cum bate vântul. De fapt, nu știu.

— Pe Big nu l-am văzut azi.

— Lipsește mult, stă cu nepoțica. La magazie e acum Stuart, mecanicul.

— Și tu cum ai căzut? îl întreb pe Fleur.

— Lasă, că-ți spune el diseară, spune Rack furios. Stăm aici de-o oră, de muncit când mai muncim, moldovene?

— Are dreptate. Hai, băieți. Fleur, pe la ce oră?

— Nu știu, întreabă-l pe Duma. La ei e șeptica, nu la mine.

— Ne vedem diseară. Moș, vii?

— Nu, eu nu. Baftă, spor azi, vorbim la telefon!

Muswell Hill ăsta e chiar un deal, deși nu te-ai aștepta să existe așa ceva în Londra (dar există: ce, Epping Forrest a mea nu-i tot pe-un deal?), și avusese dreptate Rack, zonă de fițe. Oameni bogați, liniște, patrule de poliție, mașini stilate, șantiere pentru noi ansambluri rezidențiale, foarte multe școli scumpe (copiii erau aduși de părinți cu mașinile, se făceau ambuteiaje dimineața și la prânz, ne stricau ziua de muncă), un parc mare (Alexandra Park), multe parcuri mici, discrete, cu tot felul de terenuri de sport, mă rog, cartier de oameni ajunși. Am rămas mut când mi-am dat seama, după ce-am lucrat acolo preț de două luni, că ei nu se vedeau așa, se considerau, cum să spun, un fel de „middle class din liga mică“; bine, impresiile astea s-au adunat treptat, nu din prima zi. În prima zi am fost mulțumit că nu ne-a plouat, că eram într-o zonă cunoscută (mai lucrasem și anul trecut prin apropiere), că mă împac bine cu Geo la chipper (fără glume, fără degete-n cur, fără palme peste cască) și că făceam foarte puțin până la yard: după ce ieșeam în Nordcircularul nostru drag, la intersecția cu Bobby Moore, mergeam întins și fără ambuteiaje, eram niște oameni fericiți.

Sau aproape fericiți, că de-abia seara, când am ajuns la băieții ceilalți, am văzut oameni cu adevărat fericiți. Luaseră toți trei o casă cu chirie, Macarie, Duma și Bogdănilă, cu nevestele lor și cu trei prunci abia născuți (niciunul n-avea

mai mult de câteva luni), plus oaspeții: Fleur, Geo, Rack, Izvor, Dracea și cu mine. Era acolo o atmosferă, o frumusețe! O Românie micuță, adunată în jurul mesei și prin bucătărie:

— Vezi că ăsta mai ține un șeptar!

— Ține pe dracu'! Vrea să prindă la sfârșit cu zecarul, fii atent la mine!

— Nu mă fă, că nu vin cu tine după bere, te duci singur!

— Mă lași?!

Eu n-am jucat, am stat cu nevestele și cu ăia micii, i-am legănat, le-am cântat, am băut bere, i-am plimbat pe rând în brațe, am luat parte și la biberoniadă:

— Moldo, ce faci, mă, acolo?

— Mă antrenez.

— Ce, o să ai și tu unul?

— Da, dar abia prin aprilie.

— Păi, de ce n-ai zis nimic până acum?

— Păi, dacă nu m-ai întrebat?

Am avut și eu cele 15 minute de celebritate, cum se spune, care s-au ofilit foarte repede sub atacul perfid al lui Fleur:

— Soția ta este gravidă și tu o lași singură ca să vii aici să bei bere?

— Avem nevoie de bani. Cu ce strâng aici, o să…

— Ce-o să strângi, dacă dai banii pe Okocim?

— E, o bere…

— Moldo are rația lui, mârâie Rack. Dacă bea trei, dorm eu. Dacă bea patru, doarme el, dar nu dorm eu. Dacă bea cinci, nu mai doarme nimeni!

— Eu dorm orice-ar fi, se laudă Geo.

— Când luăm banii, îi cumperi lui Moldo o ofertă. Probă!

— La pariu, îl provoacă Geo.

— Eu tai pariul, zice Macarie.

Au scos amândoi câte o hârtie de zece din portofel și i le-au dat. M-am prins că mai făcuseră românii pariuri de-astea între ei, că fiecare știa ce-are de făcut: cine pierdea pariul dădea cinci lire pe Okocimul meu și cinci lire îi reveneau câștigătorului. Mie mi s-a părut clar atunci că Rack avea să câștige, dar îl subapreciasem pe Geo.

A fost o seară frumoasă. Pentru mine a fost o seară frumoasă, dar nu pentru Fleur, Macarie, Duma și Geo, din motive cât se poate de diferite: Geo încă nu mă citise, așa că trebuia să se abțină; Duma voia să aibă cu mine o discuție despre cumnată-său, dar încă nu mă citise nici el, deci a trebuit să se abțină; Macarie voia să mă ia pe partea politică, dar nevastă-sa îi interzicea orice discuție de felul ăsta în casă, așa că n-a avut ce face și s-a abținut; Fleur mi-a povestit pe îndelete cum a fost cu căzătura lui și, pentru că el mi-a răspuns la tot ce l-am întrebat, deși nu-i făcea nici cea mai mică plăcere, a trebuit să-i răspund și eu la tot ce-a avut el să mă întrebe, deși nu-mi făcea nici cea mai mică plăcere. Nici acum nu-mi place să-mi amintesc, dar ce să fac:

— Auzi, Mihai, dar președintele Iohannis e creștin?

— Da.

— Dar nu-i ortodox!

— Nu.

— Și nici catolic!

— Nu, nici catolic.

— Deci nu e creștin!

— Ba da, e creștin.

— Dar creștini sunt ortodocșii, care aleg Lumina, și catolicii, care au ales Întunericul!

— Mai sunt și alți creștini în afară de ortodocși și catolici.

— Pentru mine, ăia nu-s creștini… auzi, tu l-ai votat?

— Da.

— Dar dacă nu-i creștin?

— E creștin. E luteran.

— Asta cum e, luteran?

— Adică protestant. Biserica Luterană este una dintre bisericile protestante.

— Deci nu-i creștină!

— Ba da, e creștină și ea, ca toate bisericile.

— Biserica e numai una, e o singură biserică adevărată, Sfânta Biserică.

— Care-i aia?

— Ortodoxă.

— Da, dar care? Română, sârbă, rusă? Bulgară, georgiană, finlandeză? Greacă, etiopiană, ucraineană, alexandrină?

— E, nu așa… dar luteranii ăștia cum sunt?

— Creștini, cum. Protestanți.

— Adică cum?

— Adică așa-s ei. Adică tot creștini, care nu-s nici catolici, nici ortodocși.

— Deci nu-s creștini!

Dacă nu aș fi avut la mine patru cutii de Okocim, nu știu cum aș fi putut să rezist. Fleur era încremenit în proiect, cum se zice, în-cremenit, era o cremene, era o stâncă, era o piatră. *Tu es Pierre, et sur cette pierre je bâtirai mon église*. Nu știu, poate c-așa și trebuie să fie, nu mă pricep la credința trăită, doar la cărți, doar la carte. Duma l-a luat ușor pe Fleur:

— Ce, vrei să-l faci p-ăsta pe vorbe? Mai bine lasă-te. Eu l-am citit de mult.

— Gata, hai acasă, zice Rack și-și aruncă mâna. Mi l-ai obosit pe Moldo, uite ce-ai făcut, și mâine avem de făcut bani, că azi ce-am făcut? Un căcat am făcut! Nici măcar o mie de lire, ce, ăștia-s bani?

— Unde lucrați?

— În Muswell Hill, la niște platani. Pollard, azi am făcut șapte. Ăștia la sol nu fac nimic, dar eu…

— Nu facem nimic! Nu facem nimic! Nu…

— Moldo, te-ai îmbătat, mergem direct acasă. Geo, hai. Mulțumim, băieți!

— Ne vedem mâine. Hai, drum bun.

Munca era plictisitoare în Muswell Hill, acesta-i adevărul. Ne concentram, eram atenți la trafic, ne băteam capul în fiecare dimineață să mutăm mașinile parcate sub platanii „noștri“ (asta era treaba mea, de multe ori nu reușeam, lăsam în urmă câte un platan nepollardat, strada arăta ca dracul, dar ne întorceam în fiecare dimineață pe la copacul cu pricina și până la urmă tot îl făceam. O dată m-am ajutat cu polițistul de proximitate, de cele mai multe ori cu vecinii, de vreo două-trei ori cu dominicanele care făceau curățenie prin case. Le rugam să transmită proprietarilor, pentru ziua următoare și, de obicei, funcționa: găseam copacul liber, mașina mutată undeva pe stradă), ne mai supăra câte o ploaie, câte un camion de gunoi care bloca traficul, câte-un camion de mutat mobilă sau de amenajări interioare, dar, una peste alta, era o muncă rutinieră, exact cum îi plăcea lui Rack. Nu trebuia să mergem prin păduri, codri și desișuri ca să găsim joburile, nu trebuia să rătăcim zeci de minute pe străzi și stradele, înjurându-ne și trecând tomtomul de la unul la altul („Moldovean idiot!“), nu trebuia să fim mereu gata pentru

vreo urgență de zi sau de noapte. Eram aproape ca niște funcționari, ca niște birocrați ai platanilor de Muswell Hill: *métro, boulot, bistro, mégots, dodo, zéro*, cum se zice; e drept că *métro* și *bistro* ne lipseau în timpul săptămânii (aveam eu parte de ele, la plimbările de duminică), *zéro* erau banii făcuți din praivăt anul ăsta, iar de *mégots* se ocupa Geo.

Nu c-ar fi fumat în timpul programului, Doamne ferește; își permitea cel mult câte o țigară după ce mâncam de prânz, foarte rar câte două, când se simțea Rack obosit și se odihnea sau când avea de vorbit cu Iubi la telefon, dar altfel, nu. În schimb, odată ajunși la Nea Dorinel acasă, Geo își înfigea o țigară în plisc și n-o mai abandona decât la masă și la culcare, în rest, nimic: la duș se ducea cu țigările după el, la budă intra cu țigara aprinsă-n gură, iar de curățat cartofi sau de spălat vasele nici nu concepea să se apuce fără să pufăie vesel.

Vesel. Ăsta era Geo. După ce m-a studiat o săptămână și a tras concluzia că sunt inofensiv (adică nu vreau să-i fur locul de muncă de la Moș), Geo și-a dat drumul la gură și și-a dezvăluit adevărata personalitate, așa cum nici chiar Rack nu i-o știa, pentru că în țară lucrau ei mereu împreună, da, dar era și Moș de față, iar Geo se cenzura. Aici era în largul lui, deci bagă, băiete! Observându-l, mi-am dat seama că ceilalți oameni cu care lucram sau lucrasem erau fundamental triști: Mario, Gloomy, Moș, Fleur, Nea Ică, Duma, Claude moroșanul, eu însumi, chiar și Macarie cel zâmbitor. Toți aveau o lipsă, o absență, o durere, fiecare avea, cum s-ar spune, câte un dor. Erau muncitori plecați de-acasă, fiecaruia-i lipsea câte-un „acasă“. Lui Geo nu-i lipsea nimic. Toată ziua cânta manele, fuma, asculta manele, mânca, fredona manele, muncea, dansa manele, râdea din orice, visa manele. Mă înșelasem profund

când crezusem că Geo era tăcut din fire, nici poveste, era un vorbăreț fără pereche, până și Fleur ar fi putut părea un taciturn pe lângă el:

— Mihai, tu ești ungur?

— Nu.

— Păi, așa zic aștia.

— Am un semn pe cur, o pată mai închisă la culoare, da' nu-s ungur.

— Ia să văd!

— Arată-i, mă, curu', ce stai pe gânduri? râde Rack.

A trebuit să-mi dezvelesc buca și să-i arăt pata lui Geo. Așa-i cu viața la comun.

— Mare chestie! Și d-aia ești ungur?

— Păi, tocmai, că nu-s.

— Da' de ce ai pata aia?

— M-am născut cu ea. În pozele de când eram mic, era mai închisă la culoare, era aproape albastră, dar acum s-a decolorat. La cei mai mulți copii dispare complet.

— Da' de ce?

— Așa e felul ei. Ți-am mai spus, „pata maghiară" îi zice.

— Da' de ce îi zice-așa?

— Cică se transmite dacă ai sânge unguresc în tine. Maică-mea tot așa avea.

— Ce, era unguroaică?

— Nu, era româncă, dar vorbeau babele prin sat că n-ar fi fost din neamul nostru, că ar fi fost un copil lăsat de suflet, când s-au retras trupele din Cluj atunci, în '40. Nu știu dac-o fi adevărat, dar se poate să fie.

— Da' de ce?

— Păi, străbunică-meu fusese primarul satului timp de mulți ani și era om cuprins, dar milos la suflet. Când a fost foametea cea mare în Moldova, în ’47, a adus de acolo o fetiță, a crescut-o ca pe nepoata lui, în familia lui bunică-meu, cum ar veni. Bunică-meu avea și el două fete, dar una a murit și una a căzut în cap, a rămas bobleață, așa e și-acum. Maică-mea și mătușă-mea au fost cele mai reușite din familia aia, singurele care-au avut copii, dar, dacă e să le cred pe babe, niciuna nu era sânge din sângele lui dom’ primar. Eu de unde să știu adevărul, măi Geo?

— De la oamenii din sat, de unde!

— Satul e acum pustiu, au murit aproape toți, restul au plecat. Tineretul e-n Germania, ăia cu copii s-au mutat la Sibiu, unde e de muncă. Nu mai e nimeni, au fugit și câinii, în sat au rămas casele goale.

— Nu s-au băgat țigani în ele?

— Ba da, dar puțini, foarte puțini. Stau pe ajutoare sociale, cresc copii, mai fură lemne, mai lucrează vara la câmp, cu ziua, dar sunt foarte puțini. Satul meu era sat românesc. Pe Valea Hârtibaciului erau multe sate săsești, cu case mari, solide, gospodărite. Acolo s-au dus cei mai mulți țigani, în casele goale și s-au făcut și ei gospodari. Ăia de la mine, vai de capul lor.

— S-au făcut pe dracu’!

— Ba unii s-au făcut, să știi. Nu toți, nu mulți, dar unii s-au făcut.

— La noi și să vrea să se facă, nu-i lasă oamenii.

— De ce?

— Păi, dacă țiganii se fac gospodari, atunci oamenii la ce mai sunt buni?

— Tu de unde ești?

— Din sat cu ăștia, cu Macarie, cu Duma, cu Fleur, cu Mario, cu Giani...

— Ia stai așa! Îi știi bine p-ăștia, pe Giani și pe Mario?

— Cum să nu-i știu!

— Au mai avut un frate?

— Da, pe Vitorio, dar s-a sinucis acum vreo zece ani, poate și mai mult. Eu eram mic atunci.

— Hai, mă!

— El era mai mare ca ei, era băiat deștept, umblat, știa de toate. Mureau fetele după el! Era valoare.

— Și?

— E, l-a vrăjit una de la oraș, oamenii spun că i-a făcut farmece. S-a apucat să facă bani, a dus motorină la sârbi, a făcut tot felul de afaceri, a luat bani de la cămătari, a zis că-i dă înapoi, n-a mai putut să-i dea, ăia au făcut stabor și au zis că, dacă nu dă banii, îi omoară familia. Doar ca să-l sperie, că nici țiganii nu sunt proști, dar fata aia a aflat, s-a speriat și l-a părăsit, a fugit în Italia, s-a ascuns, n-a mai găsit-o. Vitorio s-a supărat așa de tare, că s-a omorât singur.

— Să mor dacă știam ceva! zice Rack, care ascultase atent ca un linx. Nimica n-am știut!

— Nici eu. Moș nu mi-a zis nimic!

— Da, continuă Geo, fericit că e-n centrul atenției. Ăștia doi erau mici, dar a fost vâlvă mare-n sat cu fata aia, de-atunci au rămas așa.

— Așa cum?

— Păi, i-ați văzut voi cu vreo fată?

Ne-am uitat unul la altul. Geo avea dreptate. Toți aveau pe câte cineva sau, dacă nu, vorbeau despre asta sau aveau

conturi pe Facebook pentru agățat, pentru cunoștințe. Mario, nimic. Gloomy, nici atât.

— Eu altceva nu-nțeleg.

— Ce?

— De ce nu mi-a spus Moș nimic?

— Păi, e rușine mare.

— Ce rușine?

— Să-ți iei viața singur.

— De ce-i rușine?

— Păi, nu e păcat? Mare păcat?

— Prost ești, Moldo, oftează Rack consternat. Prost rău!

Avea dreptate. Mi-am amintit ca prin vis de bârfele babelor, de pe când eram mic de tot, acolo-n sat. „Dezonoarea“ nu e a sinucigașului, ci a familiei sale și a întreg neamului din care face parte. Literă stacojie. Eu, cu pata mea maghiară, eram Boier Bibescu față de Mario și de Gloomy.

Vorbăreț, da, dar nu vorba era punctul tare al lui Geo, ci versul. Știa sute de versuri pe dinafară, poate mii, nu sunt sigur, versuri a căror savoare depășea cu mult orice învățasem eu la vremea mea: de la Sappho și Donne până la Dylan și Cărtărescu, toți amatorii ăștia pârliți n-au fost în stare să scoată ceva comparabil cu „Cine trece granițaaa/ Ăla are-n cap cevaaa…“, modulat de Geo în timp ce stătea pe budă, la etaj, cu țigara-n gură și căștile vârâte adânc în urechi (de multe ori băteam în ușă și n-auzea nimic, mai ales dacă se uita în telefon, trebuia să zgâlțâi de clanță ca să observe că așteaptă cineva după el). Trăia scufundat în manele, înota printre manele, respira manele în loc de aer, nu că aerul Londrei ar fi cine știe ce, dar acolo, în Chingford Mount, era destul de curat. După săptămâna în care mă ținuse sub

observație, Geo mă lăsase-n plata Domnului, așa c-am fost liber să-l observ eu pe el, cât doream și cât pofteam. Micile mele aluzii, cum c-ar fi bine să mai luăm câte o pauză de la manele, nu erau deloc purtătoare de sens pentru Geo:

— Și ce s-ascultăm?

— Nimic, să n-ascultăm nimic. Să fie și liniște, când și când.

— Liniște! Da' ce, suntem morți?!

După care totul se relua: „Hao, hao, hao!“:

— Auzi, Geo, da' ce înseamnă „hao“?

— Hao?

— Da, hao. Uite, cum zice la sfârșit de strofă: hao, hao, hao, ha!

— Nu zice așa!

— Ia mai ascultă o dată.

Am ascultat amândoi. Eu auzeam „hao“, el nu.

— Rack, ce auzi tu aici? Auzi „hao“ sau n-auzi?

— Ia mai pune o dată.

A ascultat și Rack cu mare atenție:

— El zice, da' nu zice chiar „hao“, zice așa, un fel de „hau!“, adică...

— Adică ce? Adică ce vrea să spună?

— Așa, că e veselie, că să fie veselie, că hai la veselie, că să fie distracție... e de chef, așa. S-o punem de chef, hai s-o punem de chef, hai, toată lumea!

— Așa e? îl întreb pe Geo.

— Nu, adică da, într-un fel. Ăsta e deștept! zice Geo admirativ.

Era clar cine-i ăla prostul.

— Băi, Moldo, tu ce nu-nțelegi?

— Care-i șpilul. Adică de ce ascultă manele tot timpul.

— Păi, ce să facă?

— Păi, tu ce faci?

— Mă gândesc ce-o fi pe-acasă, ce face…

— Da, știu cine. Și tu, Geo, de ce nu te gândești?

— Păi, la ce să mă gândesc? La cine?

Spre deosebire de noi toți, Geo nu lăsase nimic în urmă. Plecase de-acasă imediat după majorat, nu zăbovise nicio secundă, muncise în Grecia, muncise în Austria, muncise în Germania, când i se lua de muncă, se suia „pe mașină“ și în câteva zeci de ore era înapoi în sat, îi aduna pe băieți, dădea drumul la grătar, la manele și la sticlele de bere. Când se terminau banii „de spart“, lăsa maică-sii restul, să aibă pentru cei mici, îi mai trăgea lui taică-său un toc de bătaie și pleca iar, la alt contract. „Am plecat și fără contract, când mi s-a pus de plecat, am plecat“, spunea. Foarte, foarte încet am început să înțeleg că manelele erau pentru Geo ce era Okocimul pentru mine: fluidul magic care face străinătatea suportabilă. Cu manelele picurându-i în urechea interioară, Geo nu era în Muswell Hill, măturând rumegușul de pe carosabil, murdar, lac de transpirație, cu mușchii antebrațelor amorțiți de durere (chipperul!), cu ochii iritați de puful fructelor uscate de platan și cu praful Londrei scrâșnindu-i între dinți. Nu. Era omul zilei („Bă, a venit Geo!“), sufletul petrecerii, cel care plătea nota, alintatul fetelor, mândria satului… cât timp avea bani. Pentru că-n sat nimeni n-avea bani de cheltuit pe petreceri improvizate („Ca la oraș“, cum zicea), toată lumea strângea pentru nunți, înmormântări și botezuri, nu pentru altceva. Și când strângi din puțin, din foarte puțin, sigur că trebuie să grijești fiecare bănuț cu mare atenție; Geo învățase lecția asta crudă după prima lui

întoarcere din străinătate, când n-a plecat imediat după chef și s-a trezit că tot satul își bătea joc de el („Ce prost e ăsta, și-a stricat banii pe nimic!“. Ei erau nimicul, dar așa-i la țară, invidiile sunt mult mai mari și mai durabile). Manelele îl lăsau pe Geo să trăiască în acel chef remanent. Munca, Londra, yardul, Nea Dorinel, fotbalul de sâmbătă seara, pustiul duminicilor – toate astea erau o paranteză. Realul era acolo, în fundul curții, în fum de grătar și de țigară: „Bă, a venit Geo!“. Sau, după cum a formulat el însuși, nemuritor:

— Nu ești român dacă nu asculți manele.

Jimmy

Între mine și Jimmy a fost dragoste la prima vedere. Nu știu să explic cum vine asta, în cărți nu scrie. Tot ce pot face este să povestesc.

S-a întâmplat cândva, în timpul primei săptămâni, doar că, din păcate, nu știu când: să fi fost miercuri, să fi fost joi, să fi fost vineri? Nu-mi aduc exact aminte, știu însă că pe cei din familia lui Nea Dorinel i-am cunoscut treptat, nu de la bun început, ca pe chiriași, iar pe Jimmy știu sigur că l-am cunoscut ultimul, la câteva zile după ce făcusem cunoștință cu soră-sa, cu maică-sa și cu taică-său; nimic surprinzător, din moment ce Jimmy era singurul dintre ei care mergea la muncă, ajungea acasă foarte târziu și pleca dimineața foarte devreme, un fel de Vasy, ca să zic așa. Ei, și într-o seară ne-am întâlnit în bucătărie:

— Salut.

— Salut, Mihai.

— Mă știi deja.

— Mi-au zis ăștia de tine.

— Ce ți-au zis?

— Mi-au zis ce-au vrut, ce, eu sunt prost să-i cred? Te-ntreb pe tine.

— Întreabă-mă.

— Ești din București?

— Da.

— Bucureștean șmecher, da? Dai cu pumnul, cu astea? Ești smardoi?

— Nu.

— Ciumec?

— Nu, nici ciumec.

Între timp veniseră și băieții mei în bucătărie, se-apucaseră de gătit, Geo curăța cartofii, Rack toca ceapa. Treptat, au coborât și ceilalți, Buză, Alex, Iulică; îmi amintesc clar că Neluțu lipsea. Doar ai mei găteau, restul stăteau pe scaune și chibițau. Și Jimmy era așezat, învăluit în fum de țigară, că-n clipa aia nu mai puțin de cinci țigări ardeau în bucătărie:

— Nu ești ciumec, zici.

— Așa zic.

— Atunci bulangiu? Sugi pula, o iei în cur, astea?

— Nu, nici.

— Nici. Dar pe julă, pe furăciune, pe ciupeală, pe astea?

— Nu.

— Alba-neagra? Știi să-i faci pe fraieri, pe ăștia?

— Nu.

— Știi țigănește?

— Nu.

— Ești moldovean?

— Nu.

— Ești ungur?

— Nu.

— Ăștia așa zic.

— E, glumesc și ei.

— Le ai pe glume, pe astea?

— Da.

— Ia, zi o glumă.

— Jimmy președinte!

Toți au râs silit, de politețe, în afară de el, care n-a râs deloc și nici nu și-a luat privirea din ochii mei.

— La ce-ai venit aici?

— La muncă, la copaci. Cu echipa.

— Ești muncitor?

— Și muncitor.

— Ești ziarist? Scrii la ziare, la astea? Pile, relații, chestii? Îi știi pe șmecheri, pe politicieni, pe ăștia?

— Scriu, da. Mai știu și șmecheri, dar slăbuț, foarte slăbuț.

— Îți place de mine?

— Da.

— Îți plac băiețașii?

— Nu.

— Ești rău de pizdă?

Rack și cu mine am răspuns în același timp, eu „Nu“, el „Da“, iar de data asta chiar a râs toată lumea, iar Jimmy s-a ridicat de pe scaun și și-a stins țigara-n scrumieră:

— Ia să-ți văd mâinile.

I-am întins ambele mâini, cu palmele-n sus. Nu s-a uitat la ele, a rămas cu privirea la mine, doar mi-a pipăit pielea palmelor cu buricele degetelor, preț de câteva secunde, apoi m-a pus să-l iau de mâini:

— Ia strânge-aici.

I-am strâns mâinile, care erau foarte subțiri, mâini de adolescent:

— Au, gata.

A zis apoi ceva pe țigănește și toți au râs pe bune, în afară de Rack, care nu pricepea boabă din limba asta. Nici Geo nu era vreun expert, dar mai înțelegea câte ceva, de la manele. S-au ridicat de pe scaune, rând pe rând, și au ciocnit cu mine. Okocimul aproape că mi se încălzise în cutie:

— Ce le-ai zis?

— Că ești în regulă. Țigănește o să te-nvăț eu.

— Bine.

— Șukar.

— Cum?

— Așa se zice „bine“. Când cineva te-ntreabă ce faci, așa răspunzi: „Șukar“.

— Șukar.

— Bravo. Hai c-o să-nveți repede. Pot să te-ntreb ceva?

— Sigur.

— De ce-ai zis că-ți place de mine?

Ar fi trebuit să țin un discurs foarte lung, așa c-am mers direct pe scurtătură și i-am spus adevărul, dar nu tot adevărul:

— Pentru că m-ai privit drept în ochi, ca la armată. Românii nu se privesc niciodată în ochi, nu știu de ce, au priviri lăturișe. Țiganii, nici atât. Chiar, tu zici „rom“ sau „țigan“?

— Depinde cu cine vorbesc. Dacă vorbesc c-un țigan, îmi zic „rom“, dar, dacă vorbesc c-un român, îmi zic „țigan“. E mai simplu, nu pierzi timpul.

— Da’ oamenilor le place-al dracu’ să piardă timpul, români, țigani, ce-or fi!

— Le place pentru că n-au de treabă, d-aia le place. Dacă tragi 12 ore pe zi la muncă, nu-ți mai arde de pierdut timpul.

— Moldo nu pierde timpul, zice Rack inocent. El cum are o clipă liberă, o umple cu Okocim.

— Tu ai terminat tocana aia?

— Ce, acum ai poftă de mâncare, moldovene?! Vezi că ești abia la prima cutie; nu-ți dau să mănânci până nu-ți faci norma de trei, că pe urmă iar zici că ai insomnii!

Atunci a intrat și Nelușu, pe care toți îl respectau ca pe-un fel de lider informal, pentru c-avea deja cazier și-n Londra:

— Bună seara! Ce fac băieții? Jimmy, am de vorbit cu tine. Lucrezi duminica asta?

— Nu.

— Pe pariu că da? zice Nelușu și râde.

Am aflat mai târziu că Nelușu era un adevărat artist în a găsi praivături de toate felurile, în toate direcțiile, nu numai la el pe șantier, dar peste tot. Nimeni nu știe cum făcea, dar, dacă voiai să câștigi un ban în plus sau dacă te plictiseai duminica (ăsta era Geo), vorbeai cu Nelușu și mereu apărea câte ceva. Necazul era însă că de multe ori apărea de muncă și Nelușu n-avea pe cine lua, că oamenii erau mult prea obosiți, preferau să doarmă decât să facă un ban (ăsta era Rack) sau să-și savureze timpul personal cu altceva, nu cu muncă (ăsta eram eu). Așa că numai pe Jimmy putea conta oricând, că el muncea ca un cal, ceea ce era cu atât mai impresionant cu cât familia lui avea alte priorități: Nea Dorinel și cu nevastă-sa stăteau toată ziua închiși în camera lor, la televizor, la telenovele turcești, iar Eluarda era la școală. Jimmy trăgea pentru toți; nu i-am spus atunci când m-a întrebat direct, dar și de-asta-mi plăcea mie de el, încă înainte să-l cunosc personal, că mă informasem. Duma avea foarte multe de spus, dar n-avea cui să le spună, iar la mine găsise o ureche atentă. Pe de altă

parte, băiatul ăsta mi-amintea de celălalt Jimmy, doar că de el nu-mi era frică, ceea ce mă bucura foarte tare. Începeam să mă vindec, lent, foarte lent.

Niciodată n-am avut un elev ca Jimmy: curiozitatea lui era insațiabilă, era mai ceva decât turbinca lui Ivan. Școala fusese un coșmar pentru el, la fel ca pentru foarte mulți alți copii din cultura lui, crescuți acasă în cu totul alte valori, în cu totul altă înțelegere a noțiunii de „disciplină“, așa că trebuise să abandoneze școala încă din clasele primare („Învățătoarea era bună rău, îi puneam mâna la pizdă“); cu ajutorul unor forțe obscure (șpăgi, amenințări, telefoane), figurase ca elev al mai multor gimnazii, dar doar nominal: ai lui erau pe drumuri încă dinainte de nașterea lui, așa că tot ce contase, din punctul lor de vedere, fuseseră „hârtiile“. Jimmy știa să citească și să scrie, vorbea în română și romani, înțelegea basic English, se folosea perfect de telefonul lui mobil de ultimă generație, dar toate astea le învățase singur, fără vreun ajutor din partea cuiva („Eu am școala vieții!“). Șofa aproape ca un profesionist (evident, fără permis de conducere) și se descurca pe orice mașină, dacă i se lăsau la dispoziție câteva minute să-i învețe comenzile; nu am văzut niciodată, la nimeni, o asemenea viteză de asimilare a informației. Muncea ca spălător de geamuri și sub mâna lui Neluțu învăța din mers multe alte meserii, majoritatea legate de construcții (faianțar, zugrav, zidar, instalator, demolator), dar asta nu-l oprea să mă stoarcă de cunoștințe ca pe un burete, în fiecare seară, dacă nu era el prea obosit sau eu prea beat: ce e aia o eclipsă? Ce scrie-n Biblie? De ce au briții regină? Cum era înainte de Revoluție? Cine a fost Hitler? Cel mai mult și mai mult însă voia să m-audă povestind despre istoria țiganilor, iar aici atenția lui

putea rămâne concentrată zeci de minute în șir (pe alte subiecte nu putea „sta“ prea mult, îi fugea mintea din întrebare-n întrebare, întocmai ca la copii).

Norocul meu a fost că-i citisem pe Angus Fraser și pe Dan Alexe de curând, așa c-aveam proaspete în minte destule chestii interesante, și pe istoria etniei (atâta câtă e), și pe etimologii, care le plăceau băieților foarte mult. Zic „băieților“, că toți erau prin bucătărie când mă lua Jimmy la întrebări, serile, dar se implicau foarte diferit: Neluțu venea cu propriile lui paranteze, unele absolut fascinante (povestea stagiului său militar, șederea în lăgărele de tranzit, raporturile „primului val“ cu maghrebienii parizieni), Alex, Buză și Iulică preferau să asculte și să intervină destul de rar, Nea Dorinel asculta fără să intervină, nevastă-sa intervenea doar ca să-și trimită fiica de-acolo („Eluardo, ia du-te-n cameră! N-ai lecții?“), Rack se prefăcea indiferent la discuții, dar băga totul la cap, ca de obicei, iar Geo… ei, cu Geo au fost probleme aproape de la început. Cu Geo și cu „fițoșii“, din motive aparent diferite, dar în fapt extrem de similare.

Pe Andi, Andu și Alina i-am cunoscut treptat, foarte târziu și cu totul insuficient, ceea ce este mare, mare păcat: erau chiar personaje! Alina avea vârsta mea, făcuse „psihologia la particular“ undeva pe la Târgu Jiu sau Pitești, n-am înțeles exact, iar acum lucra part-time ca spălătoare de vase într-un mic restaurant turcesc. Fata ei rămăsese în țară, Andu era fostul prieten al fiică-sii, iar Andi era actualul (nici asta n-a fost vreodată prea clar, care și care); oricum, important e că amândoi băieții stăteau în cameră cu Alina și aproape că nu ieșeau de acolo și, pentru că programul lor era diferit de al tuturor (plecau la muncă pe la amiază și se-ntorceau după

miezul nopți), dar și pentru că Alina le ducea de mâncare sus și uita să se întoarcă cu vasele, așa că de multe ori lipseau din bucătărie farfurii, căni, tacâmuri, pahare, scrumiere. Cei doi băieți lucrau tot în industria spălatului de vase la turci, așa că acasă nu se mai oboseau: cam o dată pe săptămână, Alina cobora maldăre întregi de vase pe scări și stătea apoi zeci de minute să le spele, blocând bucătăria pentru cei care ar fi avut atunci de gătit sau de făcut curat (asta se întâmpla de obicei duminica). Pentru a fi completamente simpatici, Andu și Andi nu vorbeau cu nimeni din casă (se considerau studenți cu studiile întrerupte – „Mi-am înghețat anul“, a catadicsit să spună unul dintre ei la un moment dat –, le era deci silă să stea de vorbă cu niște muncitori ordinari, cu șantieriștii, cu „ăia de la spații verzi“) și fumau un amestec de tutun de pipă cu marijuana, care mirosea foarte puternic, se simțea în toată casa aia care numai de mirosuri nu ducea lipsă. E adevărat că ei fumau noaptea, când noi dormeam; dar mirosul rămânea. E adevărat că ce făceau ei noaptea în cameră nu privea pe nimeni altcineva, că doar făceau cu ușa-nchisă; dar zgomotele se auzeau perfect, c-așa-s făcute casele astea londoneze. E adevărat c-am învățat și noi repejor să spunem pe cine încalecă Alina de fiecare dată, după orgasm (la Andu făcea „Aaa-iii“, iar la Andi „Aaa-uăă“); dar nici cunoștințele, nici glumele noastre nu ajutau la educația Eluardei („Fă, mamă, iar fute doamna Alina! N-o auzi?“). Replica mare a dat-o Andu, atunci când s-a ostenit odată să coboare personal în bucătărie după cafea (pe la zece noaptea, în zi de lucru, oră foarte târzie pentru noi ceilalți), tocmai când Jimmy voia să afle diferența dintre catâr și bardou și, mai ales, de ce „ăștia nu poa’ să facă mânji, în pula mea“, iar eu ajunsesem la al treilea Okocim și la

al 63-lea cromozom; ne-am oprit toți din vorbă și ne-am uitat la Andu cum face cafea la fierbător. Nu se deranjase să ne salute. Buză, Rack și Neluțu deja schimbau niște priviri, dar le-am luat-o înainte:

— Salut, Andu. Îmi păstrezi oleacă de apă fiartă, să-mi fac un ceai?

— Îhî.

— Mulțumesc.

— Să crești mare.

Geo, Alex și Iulică au intrat și ei în hora privirilor. Andu își bea cafeaua în picioare, cu spatele la noi. Își trăsese lângă el o farfurie curată și scruma în ea, sorbind din cană. Cana era a lui Neluțu, o adusese din România, nu era din zestrea comună a bucătăriei, nu era din „dotare“. Niciunul dintre noi nu bea din cana aia după ce ne explicase Neluțu că i-o cumpărase fetița, din banii ei de la sorcovit, „ca să aibă tati ceva de la mine în Anglia“ (avea doi copii, însă băiatul nu-i cumpărase nimic). Jimmy se amuza copios, nu-i păsa absolut deloc, dar eu n-aveam niciun chef să-mi petrec iar ore bune traducând pentru polițiști în loc să dorm:

— Auzi, Andu, tu ești student? În țară, vreau să zic.

— Îhî.

— Și ce studiezi anume?

S-a întors pe jumătate către mine, suflând două șuvițe de fum pe nări:

— Și, dacă ți-aș spune, ai înțelege?

Jimmy a-nceput să râdă de parcă-l gâdila cineva c-o pană, iar după el s-au luat toți, uitându-se mai întâi la Neluțu, să vadă dacă râde și el. Neluțu râdea, cu capul dat pe spate și ochii închiși, iar firișoare subțiri de lacrimi îi curgeau din

colțurile ochilor până dincolo de tatuajele de pe gât. Geo și-a descleștat mâinile și a-nceput să râdă și el, ultimul. Rack n-a râs deloc, nici măcar n-a zâmbit.

— Râdeți ca…

Andu a dat să plece înapoi în cameră, demn, dar Jimmy i-a luat cu grijă cana goală din mână (pleca cu ea):

— Las-o la mine, s-o spăl.

Tot el a aruncat scrumul și-a spălat și farfuria. Rack a dat stingerea:

— Hai, la culcare, că e târziu, Moldo, fi-ți-ar cromozomii-ai dracu'!

Departe de a fi fițos, Geo era foarte mare amator de reuniuni în bucătărie cu băieții, stropite din belșug cu fum de țigară și manele, dar avea o problemă de raportare: la muncă, el era groundsmanul lui Rack, iar eu eram helperul lui, așa cum era normal. Când era de lucru cu chipperul, cu mătura, cu blowerul sau cu orice altceva (în afară de cățărat), el îmi spunea ce să fac, iar eu făceam. Când era vorba de cățărat și de șofat, amândoi îl ascultam pe Rack, fără discuție și fără comentarii. Când era vorba de discutat cu oamenii sau cu autoritățile, amândoi m-ascultau pe mine și niciunul dintre noi n-a găsit niciodată nimic injust în aranjamentul ăsta, c-așa-i la muncă și mai ales la munca în acord: nu contează nimic altceva decât ca echipa să facă bani și să nu comită vreun ponos. Nu e loc de fițe. Dar, odată ajunși acasă, între români și manele, Geo ar fi preferat ca raporturile să rămână aceleași, adică el să vorbească doar când tăcea Rack, iar eu să vorbesc doar când tăcea el. Numai că Rack tăcea tot timpul. Geo ar fi „umplut“ cu mare plăcere tăcerile lui Rack fie cu manele, fie cu povestiri eroice despre propria persoană, fie

cu ambele, simultan; numai că nu-l asculta nimeni. Jimmy mă întreba totul despre orice, eu mă luptam cu răspunsurile (de multe ori nu știam și atunci mă uitam pe internet, la laptop, în cameră, la culcare, și veneam în seara următoare c-o încercare de răspuns), băieții participau cu mare plăcere la discuții, Nea Dorinel și Rack urmăreau fără să intervină vreodată, iar tot ce rămânea pentru Geo era „Dă-n pula mea manelele-alea mai încet“. De urmărit, nu putea urmări ce se vorbea, nu pentru că mintea lui ar fi fost nudă, ca a lui Gloomy, ci pentru că unica lui arie de interes erau femeile. Toți anii ăștia petrecuți prin case de gazde muncitorești îl formaseră într-un anumit fel, cumva concentrat pe esențial: banii și distracția. Muncești ca să faci bani, iar cu banii faci rost de distracție. Băutura nu-i prea plăcea (mai mult bea Rack decât el, și Rack era practic un ascet), iar distracția ar fi trebuit să fie petrecerile cu prietenii și cu gagicile: prieteni, nu, gagici, nici atât, Geo era foarte frustrat și, colac peste pupăză, mai trebuia să-l audă și pe Moldo perorând despre îngeri:

— Cum, bă, n-are sex?

— Uite așa. Îngerii care au sex sunt diavoli, care-s tot un fel de îngeri, da’ pe partea aialaltă.

Băieții nu erau prea lămuriți, ba chiar dimpotrivă, dar până să apuce Jimmy să deschidă gura, Geo a tranșat problema:

— Iar minte Moldo!

Și, din punctul lui de vedere, a tranșat-o definitiv. La fiecare „deschidere“ a lui Jimmy, de atunci încolo, Geo n-a mai scăpat nicio ocazie pentru adevărul lui, unic și definitiv, cum sunt adevărurile simple: „Ce, iar vrei s-auzi cum minte Moldo?“. La început, băieții au încercat să-l atragă în cerc, să-l

facă să participe („Hai, mă, Geo, că minte frumos“), dar n-a fost chip, Geo râdea și se refugia în soluția lui salvatoare, care-l scăpa de efort: „Iar minte Moldo!“. După o vreme însă, a început să obosească tot râzând de unul singur și-a început să tragă de noi, de Rack și de mine, să ne îndesim vizitele pe la băieții ceilalți: „Haideți, mă, la o șeptică!“. Recunosc c-am fost un ticălos imens. Nu mi-e câtuși de puțin ușor să recunosc asta, dar trebuie s-o fac, că altfel crăp nespovedit: l-am citit pe Geo și am cerut șpagă, întocmai ca orice mârlan din imensul aparat de stat al românilor. Am acceptat să merg cu ei la șeptică dacă Geo rupea din portofel și-mi cumpăra doza personală de drog: „Dai patru Okocim, merg. Nu dai, mergeți fără mine“. Rack era prea leneș ca să meargă fără mine, băieții ceilalți puneau totdeauna presiune („Bă, luați-l și pe Moldo!“), așa că Geo al meu s-a trezit dijmuit în cel mai românesc mod posibil: „Bă, Moldo, da’ tu ești țigan rău, în pula mea!“.

Presiunea era, la drept vorbind, mai mult a lui Macarie, deși Duma și mai ales Fleur aveau și ei multe de scos de la mine. Cu Fleur mă obișnuisem, într-un fel, și nu uitasem cum mă ajutase atunci când cu spinul din deget, dar Macarie mă înnebunea:

— Ce vrei, domnule, de la sufletul meu?

— Să recunoști că era mai bine pe vremea lui Ceaușescu!

— De ce era mai bine?

— Că toți oamenii avea servici!

— Serviciu, nu servici. Aveau, nu avea. Și nu era mai bine. Era mai rău. Mult, mult, mult mai rău.

— Cum era mai rău, dacă era de muncă pentru toată lumea?

— Era mai rău. Era foarte rău. Era cel mai rău. Niciodată n-a fost mai rău în țară decât pe vremea lui Ceaușescu.

— De unde știi?

— Am văzut cu ochii mei. Am trăit pe pielea mea. Macarie, tu când ești născut?

— În 1991, da' Tăticu spunea…

Și acum, când scriu, am coșmaruri cu vocea lui Macarie spunându-mi ce zicea Tăticu. Repetând, repetând, repetând. Iar și iar și iar și iar. Tăticu a spus, Tăticu a zis, Tăticu mi-a povestit, știu de la Tăticu, Tăticu era sigur că, nu credeam nici eu dacă nu aflam de la Tăticu etc. Prin comparație, Fleur era un geniu cu creștinii lui, un maestru al dialogului, un virtuoz al artei conversației; Macarie însă era un zid de beton armat. Odată, când eram mic, mă dădeam cu sania pe un derdeluș din Parcul Tineretului din Berceni și am intrat berbecește cu capul în ghizdul de beton al uneia din fântânile arteziene de pe aleea principală, iar șocul m-a aruncat de pe sanie, peste ghizd, direct în fântână (care era golită de apă și avea un strat gros de zăpadă pe fund; n-am pățit nimic, am ieșit de-acolo imediat, doar puțin amețit). Aceeași senzație o aveam când mă lua Macarie la întrebări. Mă loveam de un zid care mă arunca de-a berbeleaca, indiferent în ce unghi îl atacam:

— Și unde lucra Tăticu?

— La fabrica din Fieni.

— Și ce făcea acolo?

— Nu știu, da' aducea acasă. Și avea și salariu. Bine mai era!

— Păi, tu nici nu erai născut…

— Nu, da-mi povestea el. Eu n-am apucat, n-am avut noroc.

Mă uitam în jur. O casă londoneză din Chingford Mount, bine mobilată, bine luminată, bine încălzită. Băieții jucau șeptică, toți aveau salarii bune, nevestele lor găteau în bucătăria mare, cu aragaz, cu apă caldă, cu hotă electrică, cu mixere, cu tot ce trebuie într-o bucătărie modernă. Duma bea whisky scump, scoțian, Rack bere germană, eu bere poloneză, Fleur ceai indian cu iasomie, Geo fuma Dunhill, restul băieților se respectau și ei cu ce pofteau. Pruncul cu care mă jucam era bine hrănit, vesel, fericit, îmbrăcat cu hăinuțe frumoase, dormea într-un pătuț nou, din mesteacăn finlandez. „N-am avut noroc“!

Am luat-o lângă mine pe soția lui Macarie și-am început s-o-nvăț un cântecel de leagăn pentru fetiță: „In August was the Jackal born“ (batem din palme!), „The Rains fell in September;“ (batem din palme!), „Now such a fearful flood as this,“ (batem din palme!) „Says he, I can't remember!“ (hopa sus până-n tavan!). După vreo patru-cinci repetări, doamna l-a cântat singură, apoi s-au adunat în jurul ei și celelalte soții și mămici, cu pruncii respectivi, care voiau și ei, c-o auziseră pe fetiță râzând și țipând:

— Mihai, voi ce o s-aveți?

— Fetiță.

— Să vă trăiască! mă felicitau doamnele, prezentându-mi pe rând odoarele, să mă joc cu fiecare.

Rack juca și cam pierdea, îmi număra berile în loc să fie atent la carte („Iar o să sforăie moldoveanu'!“), Duma juca și câștiga întotdeauna, urmărindu-mă atent cu ochii lui mici și răi, Geo juca bine, vivificat cu manele, iar Fleur și Macarie dădeau ture: când era unul pe capul meu cu obsesia personală, juca celălalt, apoi schimbau rolurile. Ar trebui să

scriu o enciclopedie britanică cu câte-am auzit de la ei doi! Ca număr de cuvinte, desigur, pentru că ideile erau numai două: „Dușmanul are multe chipuri și numai asupra Oamenilor Bisericii n-are el putere“ și „Trebuie să recunoști că era mai bine pe vremea lui Ceaușescu“. Târziu, foarte târziu și prea târziu am înțeles că ei doi aveau dreptate și eu greșeam, dar într-una dintre seri am greșit încă și mai tare; am mâncat fasole. Fetele gătiseră o excepțională fasole cu cârnați, răsturnaseră și-o mămăliguță vârtoasă lângă, cum se face pe la țară, iar eu n-am putut să mă abțin și-am mâncat cu mare poftă, alături de toată lumea. Dar cei doi litri de Okocim din stomacul meu nu s-au înțeles cu fasolea, iar a doua zi, pe la nouă dimineața, eu căutam o soluție pe străzile din Muswell Hill.

Este inutil să explic de ce problema era insolubilă: Muswell Hill nu este o zonă a Londrei în care să se poată rezolva așa ceva. Rack și Geo râdeau să moară, în timp ce eu transpiram stând pe loc, galben la față și cu picioarele tremurând de efort. Spasmele veneau și plecau, dar mai mult veneau. Până la urmă, Rack tot a început primul pollard, indiferent la spasmele măruntaielor mele:

— Eu ce să-ți fac, moldovene? Okocim ți-a trebuit!

Primele crăci pe care le-a dat jos erau mai groase ca de obicei, platanul era mai mare, fusese pollardat cu vreo cinci ani înainte, lăstarii apucaseră să crească bine de tot. Am luat topperul de rezervă și-am început să-i tai în bucăți mai mici, ca să fac și eu ceva:

— Good morning!

— Good morning, ma’am.

O bătrânică.

— Tell me, dear…

— Yes, ma'am?

— Do you need these?

Era vorba de bucățile mai groase, ca pe mână, din ce tăiasem eu la sol:

— No, ma'am.

— Do you mind if I take them?

— Let me help you, ma'am.

Am făcut un braț serios de lemne, găteje, cum s-ar fi spus la mine-n sat, și m-am luat după ea, clătinându-mă de efort. Controlul sfincterului nu-i nicidecum ușor, deși nicăieri nu scrie asta-n cărți:

— Is your house far away from here, ma'am?

— No, dear. Here, just around the corner. The first one.

Am așteptat să descuie ușa de la intrare. Bâjbâia, ca toți oamenii foarte bătrâni:

— Where should I stack them, ma'am?

— There, dear. Outside of the kitchen.

— It isn't dry wood, ma'am, it needs time to dry out!

— Yes, dear, I know. Thank you very much! Is there anything I can do for you?

— In fact, ma'am, there would be something…

A râs cu mare poftă când a auzit despre ce era vorba și mi-a arătat direcția unde era veceul de serviciu. A fost greu până mi-am scos tricoul, hanoracul, puloverul și bretelele, dar apoi am trăit un moment divin. Vorba cuiva: fericirea este satisfacerea necesităților tensionate. Sau era vorba despre plăcere?! N-a contat și nu contează, nici atunci și nici acum, doar șansa întâlnirii cu providențiala bătrânică va rămâne în istorie, nu vorbele nu știu cui!

— In this country, young man, we use to pay a penny for using somebody else’s toilet!

— In my country, ma’am, we use to always pay our debts.

Aveam borseta la mine, ca totdeauna, unde țineam pașaportul, portofelul, telefonul, briceagul, ața dentară și alte lucrușoare. Am căutat în buzunarul exterior, cel cu mărunțișul, am găsit o monedă de-un penny și i-am așezat-o solemn pe masa din sufragerie:

— Ma’am? May I formally ask you if this penny makes us even?

— Come on, young man! You have such a sense of humor!

— Life has a British sense of humor, ma’am.

And yes, it does.

Muswell Hill

Pentru că, de ce: Alina era și ea din Berceni. Copilărise printre blocuri, făcuse clasele primare la Școala 129, între 1978 și 1982, întocmai ca mine. Gimnaziul îl făcuse, între ’82 și ’86, la Școala 99, la fel ca Bristena, ba mai mult, fuseseră în aceeași clasă, și-o amintea perfect (se urâseră de moarte, ca toate frumoasele clasei, frumoasa numărul unu cu frumoasa numărul doi), terminase liceul tot în Berceni, iar a doua zi după bacalaureat se măritase c-un om de vreo patruzeci de ani, care avea o casă în Târgu Jiu (sau în Pitești), și-acolo-și dusese viața, făcându-i ăluia un copil, divorțându-l repede („Mă bătea la băutură“), mutându-se înapoi la București la timp ca să-și dea fata la liceu („Doar nu era să-l facă-n provincie“) și să nu mai găsească nimic de muncă pe piața liberă, doar sclavă la stat, pe salariu de stat („Așa că am venit încoace, să fac ceva cu viața mea“). Pe Andu și pe Andi îi cunoscuse prin fiică-sa, dar a refuzat să-mi vorbească despre ei („Sunt copii buni“). Vi se pare un destin familiar? Și mie: Bristena îmi fusese colegă de liceu timp de patru ani, între ’86 și ’90, iar a doua zi după bac s-a și măritat (c-un amic al tatălui ei, unul care avea o casă-n Cățelu, pe Strada Cimitirului), lăsându-mă neom pentru vreo două decenii; l-a divorțat repede pe moșneguț, a făcut o facultate „la particular“ și s-a

băgat sclavă la stat, pe salariu de stat, dar, ca să facă și ea ceva cu viața ei, a plecat în Anglia, la muncă. Am găsit-o pe Facebook și am rugat-o să ne întâlnim, dar n-am convins-o (credeam eu) decât cu suspinăciosul „în amintirea vremurilor bune", așa că mi-am pus în borsetă două prezervative și m-am dus, nu m-aș mai fi dus, duce-m-aș pe pustii ca Dușmanul, vorba lui Fleur:

> Printre alte minunate întrebări cu care m-au bombardat amicii după întoarcerea de la Londra a fost și cea legată de aventuri romantice; bine, cuvintele folosite nu erau exact astea, ci sunau un pic diferit („Zi, bă, ai futut ceva p-acolo?"). Ca să nu las lucrurile în aer, răspund acum la întrebare.
>
> Pentru că după câteva săptămâni începusem să prezint unele simptome (uitat lung după diverse domnișoare, indiferent de rasă, vârstă, greutate și grad de intoxicare alcoolică), am zis că e cazul să iau taurul de coarne, așa c-am dat un telefon. Știam că o fostă colegă de liceu e pe undeva prin sudul Angliei, măritată sau divorțată, mă rog, într-o situație d-asta, mai populară sub numele „It's complicated". Discuția a mers prost de la-nceput, că respectiva habar n-avea cine sunt eu, a trebuit să-i explic în ce bancă stăteam ca să mă identifice; când i-am zis ce vreau („Hai să ne vedem"), mi-a răspuns c-o inocență tipic capitalistă („De ce?"), că mi-a venit s-o dau dracului și să-i închid telefonul în nas. Din păcate, n-am făcut-o.
>
> C-o fi, c-o păți, bine, hai, dacă insiști, dar să știi că eu nu stau în Londra, ci-n Oxford, bine, hai că vin, să-mi zici unde ne vedem, că nu pot să stau mult. Cu chiu, cu vai (nu eram

pregătit pentru chestia cu Oxfordul), am ales cârciuma The Goose, din cel mai banal motiv din lume: e chiar vis-à-vis de stația Walthamstow Central, care-i atât capăt de linie de metrou (Victoria Line), cât și gară pentru trenurile de navetiști, de commuters, cum zic ei. N-ai cum să nu găsești cârciuma, oricât ai fi de chiomb: cum ieși din stație, e chiar în fața ta, peste stradă.

Evident, gagica n-a găsit-o. E incredibil cât de-mpiedicate sunt femeile câteodată, mai ales când n-au un interes; dar faptul că m-a lăsat s-aștept patruj' de minute a fost partea bună a afacerii. Pentru că n-a venit singură, ci cu încă o gagică, ceva senzațional, o urâțenie cum rar i-e dat omului să vadă: „Am luat-o și pe Aurelia, m-am gândit că poate iese ceva, dacă-i place de tine!“. Numita Aurelia, un balaur de femeie, avea, pe lângă urâțenie, o calitate certă: venise chitită pe treabă. Din primul sfert de oră a-nceput să mă pipăie pe sub masă, iar la a doua bere m-a și anunțat, fără urmă de jenă, c-a rezervat o cameră la un „hotelaș“ din apropiere. M-am uitat stupefiat la fosta mea colegă, drăguța de ea, care a-ncheiat întâlnirea noastră romantică c-o vorbă memorabilă: „Mihai, eu atunci vă las!“. (*The Goose*, Walthamstow, Londra)

Ar mai fi de pomenit aici amănuntul absolut jenant că Alina mi-a propus într-o duminică seara, când erau băieții la fotbal, ca în amintirea vremurilor bune (care?) să ne „cuibărim“ în patul cel dublu de la noi din cameră (Andu și Andi erau la muncă), că cică așa e normal când ești departe de casă. Într-adevăr, Rack și Geo dormeau într-un pat dublu, iar eu într-unul simplu, deși nu asta fusese combinația de la

început: Geo dormise o noapte, două în cel simplu, dar eu îl sforăiam atât de tare pe Rack și el mă bătea atât de rău prin somn (al meu, nu al lui), încât făcusem schimb cu Geo, iar Rack schimbase strategia: dăduse perdeaua jos (nu folosea la nimic, aveam și perdea, și draperie) și-și pusese sub pat, la îndemână, bățul orizontal de care fusese agățată perdeaua: când horcăiam, mă-mpungea cu el în coaste, fără să se mai dea jos din pat și să-și întrebuințeze pumnii și palmele. Desigur că eu habar n-aveam de toate astea, mi le povestea el a doua zi („Azi-noapte, moldovene…“), iar la muncă, în contrapartidă, eu le povesteam băieților cele de mai sus:

— Și te-ai cuibărit cu ea?

— Nu, mă, ce-ai?

— Lasă, că te știu eu, moldovene. Și ea s-a lăsat păgubașă? Așa ușor?

— E, m-a luat duios, că să nu-mi fac vreo impresie, că ei îi e dor să se mai întindă într-un pat dublu, că la ea în cameră sunt numai două paturi simple și că de-aia pe ea somnul n-o odihnește cum trebuie…

— La ce n-o odihnește?

— Păi, dacă doarme pe jos? În paturi dorm ăia doi, fiecare-n patul lui.

— Iete-ai dracului! Și asta pe jos?

— Da, are un culcuș, din saci de dormit.

— Da’ de unde știi?

— Ieșeam de la baie, m-a tras de mână să-mi arate. Atunci mi-a zis de patul vostru, că e dublu, că e normal să, că așa și pe dincolo.

— Și tu nimic?

— Om însurat!

Rack a pufnit și mi-a aruncat o privire de-aia de-a lui („Norocul tău că-s eu băiat bun, că…“).

— Hai, bă, că nu-i așa bătrână baba, gândește Geo cu voce tare.

— Ia mai du-te dracului și tu, îl ceartă Rack. N-auzi că e leat cu Moldo?

— Și ce, eu pe Moldo zic să-l futem? De babă zic.

— Ptiu, de unde zmeilor îți vin idei d-astea, mă? Eu n-aș lăsa-o p-aia să mă atingă să știu bine că…

— Ba eu aș lăsa-o. Auzi, Moldo, da' muie crezi că…

— Ia du-te și mută scara la platanul celălalt, îi zice Rack. Păi, muncim aici sau ce mama dracului facem?

Adevărat că munca în Muswell Hill era plictisitoare. Hai, nu plictisitoare, dar rutinieră, n-avea câtuși de puțin acel caracter de „vânătoare“ pe care-l avusese munca pe canale sau cea din sudul Londrei, în 2015. Străzi liniștite, platani înșirați ca mărgelele pe ață, trafic civilizat (șoferii londonezi au răbdarea unor îngeri, cu excepția de mai jos), pietoni previzibili (cu excepția doamnei electrice de mai jos), mașini parcate pe care le mutam mai greu sau mai ușor (asta era partea cea mai vânătorească a muncii și-mi revenea mie, aproape în exclusivitate), un manager bun, care nu ne crea probleme, un tree officer bun, care nu numai că nu ne crea probleme, dar ni le rezolva când apăreau, rezidenți cu totul rezonabili (minus drogații în pielea goală care lansau baloane cu heliu după Valentine's Day), urgențe care ne făceau să și râdem, în comparație cu cele din anii trecuți (în total, în 2016, două urgențe mari și late. Le zic „urgențe“ ca să fac pe interesantul, de fapt, au fost joburi care n-au presupus pollardare, ci doborâre: una lângă Royal British Legion, alta-n

curtea școlii Coldfall), iar întâmplările de la muncă au lipsit aproape cu desăvârșire, adică au fost exact trei: hipioții cu dubița flocoasă, ceainăreasa de la Chriskitch și paznicul de la sinagogă. A, da, și aventurile noastre cu salteaua și cu tractările ilegale. În rest, numai chestii pe care le-ar povesti unul care n-are ce să spună: cum a uitat Geo mâncarea acasă, cum și-a pierdut Rack briceagul și pe urmă l-a găsit (înainte de a-l găsi pe-al lui, l-a „găsit“ pe-al meu, că erau la fel. Bine că-i făcusem eu o crestătură deșteaptă pe mânerul ăla de fag!), cum m-am certat cu niște gunoieri ciprioți etc. Eu am ce să spun, chiar dacă Muswell Hill nu-i nicidecum Grand Union Junction și nici măcar Sydenham Hill, pentru că aici și-a descoperit Geo valențele de lider sindical:

— Iete-i și p-ăștia!

— Care, mă?

Eu eram la chipper, băgam craca, nu fusesem atent. M-am uitat să văd ce-mi arată Geo. N-am văzut nimic care să merite efortul de a privi, darămite pe cel de-a comenta:

— Ăștia, uite.

M-am mai uitat o dată. Pe urmă m-am uitat la Geo: pe stradă nu era nimic, doar un cuplu care făcea jogging, nimic altceva. La ferestre, nimic, pe cer, nimic, pe asfalt, nicio corridă de șobolani. Nimic!

— Ăștia doi?

— Păi.

— Ce-i cu ei?

— Tu nu-i vezi?

— Ce să văd? Cum sunt îmbrăcați sau ce?

— Prost ești. Uite la ei cum aleargă.

— Cum aleargă?

— Așa, ca proștii. Eu îmi rup oasele la muncă, și ei, pfff! Aleargă, altă treabă n-au.

Din platan am auzit cum râdea Rack; întâi oprise topperul ca s-asculte discursul leftist al lui Geo, apoi coborâse și-acum îl savura:

— Și tu ce râzi?

— Râd, zice Rack. Râd, că-mi place de tine. Combați serios! Ia mai zi.

— Ce să mai zic, că nu mai zic nimic. Unii muncesc prea mult, alții prea puțin, aia e chestia. Ia uite la ei: de alergat, aleargă, că treabă n-au. Mașini, case, bani, au tot ce ce poftesc, și muncă – deloc! Păi, e bine așa?

— Ce, tu n-ai casă? îl zgândăre Rack.

— E-a mea? Nu e-a mea, e-a lui tăticu', că d-aia nu pleacă mămica, pentru că n-are unde sta. Da', dacă nu-i rup eu iar spinarea, lasă!

— Muncești, îți faci casă! râde Rack.

— Îmi fac pe dracu'! O cameră la casa bătrânească, atât vreau să-mi fac, de banii ăștia de la Londra. Atât! Că, din cât am muncit, cu nimic nu m-am ales. Ajung în țară, nici capul n-am unde-l pune jos, să am și eu locul meu, să nu-l mai aud pe bețivul ăla cum vomită. Da' de data asta chiar îmi fac! Nu mai dau de băut la niciun prietenar, mai dă-i dracu', că nu-s buni de nimic, m-am prins eu de mult. Două mii de lire ar trebui s-ajungă. Cât e asta în lei românești, Moldo?

I-am făcut repede calculul. Geo a socotit c-or s-ajungă cu prisosință, că doar nu plătea și forța de muncă, doar materialele. El era forța de muncă:

— Și tu, Rack?

— Eu ce?

— Tu ce faci cu banii?

— Îmi vând mașina și-mi iau alta. Și tu?

— Eu am copil de crescut. Adică nu: mai întâi trebuie să-l nasc. Îți dai seama, bani grămadă, ca la București, doctori, asistente, flori, bomboane, fel și fel. Zi-i „spital“ și scuipă-n sân!

— Ce spital, se laudă Geo. La noi în sat, muierea ți-l face-acasă, nici nu-ți trebuie bani! Mai bine-așa, că-ți rămân să mai faci o cameră.

— Una pentru tine, una pentru ea, râde Rack. Ca la oraș. Da’ pentru ăla micu’ nu faci o cameră?

— Ba să știi că ai dreptate, se întristează sindicalistul. Uite-așa nu scapi de muncă toată viața!

— Mai bine de ăștia, zice Rack. Copii nu, casă nu, nuntă cu lăutari nu. Toată viața în chirie. Păi, nu e mai bine de ei? Nu suntem noi proști?

Perechea de joggeri trecea în sens invers, cât stăteam noi la povești, mâncând din caserole. Geo fusese leneș, nu-și pusese tocană, mușca alternativ din pâine și din salam. M-am gândit că, într-un sens, el se apropiase cel mai mult de idealul nomad („toată viața în chirie“) și poate de asta îl trăgea ața către stânga, că n-avea nimic, nu era „proprietar“. Rack, cu mașina lui, era. Eu tocmai deveneam. Ce anume, nu-mi era clar, dar aveam să mă dumiresc cât de curând. Tocmai când aveam gura plină cu cartofi, sos și slănină, hop c-apare Claire:

— Hi, boys!

— Mmm, mgrrr!

— Înghite, mă, dracului din gură. Hi, Claire!

Cât timp m-am luptat eu cu mestecatul (e greu să mesteci când îți lipsesc patru măsele!), Rack a izbutit să comunice cu

Claire, mai pe vorbe, mai pe mimică, s-a făcut înțeles, a înțeles-o. Se desprindea de sub tutela mea, îmi părea rău, dar ce să fac. Legea firii! Până am înghițit tot bolul, treaba se cam lămurise: Claire venise să vadă ce facem, nu cu vreo treabă anume (oricum, eram tree workerii ei, era tree officerul nostru, nu se făcea să nu treacă, măcar așa, de bună ziua), Rack îi explicase că tarifele per copac sunt prea mici, primo, și că există o mică mare neconcordanță între platanii de pe job order și cei de pe teren, secundo. Claire pricepuse tot, cred că-i și plăcuse de el, a promis că rezolvă, s-a ridicat de pe gărduleț și a plecat:

— Bye, Meehi!

— Bye, Claire!

Ne-am uitat cum se îndepărtează, Rack a mârâit crunt către mine („Sufocatule!“) și-apoi ne-am întors la ale noastre:

— Hai, că avem treabă.

În altă zi ne-a vizitat Arn, tot așa, să vadă ce mai facem. Noi, ce să facem, pollardam, că într-aceasta ne-a lăsat Dumnezeu, vorba poetului:

— Hi, Meehi.

— Hi, Arn.

— Any trouble?

— We need a new broom. Ours is decomposing.

— I'll see what I can do, râde managerul nostru.

Toată lumea se simțea bine cu engleza lui Meehi, inclusiv Arnold; ne lăsase și două „urgențe“, despre care nu spun decât că trebuia să le facem când credem noi de cuviință, oamenii ne așteptau, așa c-am decis să le facem în două zile diferite, ca să mai spargem monotonia. La școala Coldfall am avut de doborât vreo doi tei uscați și de chippuit craca (trunchiurile

au rămas în grădină, tăiate în bucăți de vreo trei metri lungime, ca să se joace copilașii, cum ni s-a explicat: să se cațere pe ei, să sară, să cadă-n cap etc. Cică e foarte la modă să-i lași să comită toate năzbâtiile, cât timp sunt supravegheați. Și, oricum, infirmeriile școlilor sunt excelente), iar la căminul de lângă British Legion, de dat jos un paltin cu patru stemuri, cum spuneam noi, adică tulpini. Aici a durat mai mult, că Rack a trebuit să se cațăre și să dea bucăți mari, în scripete, ca să nu strice gardul proprietății (vecinii ne chemaseră, lor le păsa de gard, nu celor de la British Legion). Am lăsat frumos niște monoliți de doi metri, cum era în job order, și-am tocat toată craca; de la zgomotul teribil al chipperului ieșiseră mai toți locatarii, au stat și s-au uitat (era și soare iute de primăvară), apoi unul dintre ei a venit la Rack și a încercat să-i vorbească, dar nu i-a mers: avea semipareză, am „tradus“ eu, mai mult aproximând:

— Da’ ce voia dracu’ cela de moș?

— Întreba dacă ai făcut armata la alpiniști, la vânătorii de munte. I-am zis că ești civil pârlit, s-a-ntristat moșul, zicea că-i păcat, că-i mare păcat.

— Am văzut. Credeam că s-a supărat din cauza gardului.

Adevărul e că Rack mă certase foarte tare cât lucrasem acolo, că greșisem grav: el a zis „Gata!“ și eu am dat drumul la scripete, dar el voise să spună „Gata, am terminat de tăiat, vezi că toată greutatea e acum în coarda de scripete, ai grijă să nu-ți scape“. Și eu îi dădusem drumul! Cât pe-aci să rupem gardul, noroc cu Geo, că salvase situația. Trei zile s-a lăudat cu asta. Alte lucruri ce s-au mai întâmplat aproape că nu merită pomenite: pe 15 februarie, doi tineri (de același sex, dar nu asta contează) au apărut la fereastra unei case, la etajul întâi,

și au țipat la noi să oprim chipperul, că ei voiau să doarmă (da, era cam dimineață, iar chipperul e înfiorător de zgomotos, dar nu trebuia să ne facem treaba?!), și mai că l-aș fi oprit, dacă nu observam că băieții au inele în sfârcuri. Am ținut sfat pe mutește, concluzia a fost „Dă-i dracului“ și am continuat munca, înjurându-i prin gesturi explicite. Tinerii s-au potolit după câteva minute și, când s-au întors la fereastră, n-au mai zbierat la noi, ci au lansat baloane roșii, în formă de inimă, umplute cu heliu. Baloanele au ajuns în platanul din fața casei, în care muncea Rack – mai bine să nu-mi amintesc comentariile lui. Geo povestește și-n ziua de azi „faza cu homalăii“. E preferata lui.

Preferata mea este faza cu șoferul rus care era să-l calce. Toți șoferii londonezi sunt modele universale de politețe și răbdare, dar în Londra nu șofează numai londonezii: Geo „stătea la trafic“, cum ziceam noi, eu lucram la chipper (cracă, multă cracă, zi de zi), iar o mașină a trecut pur și simplu nebunește pe sub platanul în care tăia Rack, a scăpat inexplicabil nelovită de crăcile care cădeau ca spicele, l-ar fi călcat pe Geo dacă nu sărea disperat într-o parte și-a dispărut pe contrasens, lăsându-ne muți. Exact asta ni se spusese din yard că nu trebuie cu niciun preț să se întâmple. Că, dacă mașina e decapotabilă, lasă c-o lovim, dar lovim șoferul; în caz de viteză și de ghinion, moare. Evident, mașina asta era decapotabilă și a revenit pe strada noastră și-n următoarele zile, până ne-am prins că era vorba de un șofer rus care-i ducea la școală pe copiii patronului său, probabil: la dus, mergea ca un om normal; după ce-i lăsa la școală pe copii și pe femeia care era cu ei, devenea o fiară dementă care căuta de nebun să ne lovească cu mașina, să ne scuipe din viteză sau

măcar să ne înjure (așa ne-am dat seama că-i rus). Dar ce, noi eram proști? I-am observat orarul și făceam pauză. Pauze: una dimineața, după ce-i lăsa pe ăia micii, și una la prânz, când venea să-i ia. După ce-i încărca-n mașină, era cuminte ca un îngeraș, așa că-l lăsam s-aștepte-n trafic mai mult decât pe alți șoferi, până se făcea coadă-n spatele lui și trebuia să le dăm drumul la toți. Nu i-am văzut niciodată ochii. Purta întotdeauna ochelari de soare, chiar când ploua și trăgea capota.

Doamna electrică, în schimb, crea probleme din motivul opus: viteza prea mică de deplasare. Avea vreo 90 sau 100 de ani (sau o mie, eu de unde să știu?), era paralizată, era senilă, era într-o tricicletă electrică, se deplasa pe carosabil, indiferentă la orice. Totul se oprea când trecea ea, trafic, muncă, tot. Uneori se oprea și studia ceva pe cer, minute în șir: câte un trecător se apropia și-o întreba dacă poate să-i fie de folos, dar ea îl izgonea imediat c-o mișcare din baston. Doamna nu avea ore fixe de trecut pe străzile noastre, ca rusul, dar cred că ne-ndrăgise: venea foarte des de la o vreme.

De fapt, nu e vorba de străzi, ci doar de strada Tetherdown, că acolo era școala Fortismere, acolo era rusul, acolo erau toate. Inclusiv Chris, crâșmărița: avea o dugheană cochetă lângă școală și-a venit să ne roage să-i tăiem castanul, că-i strica acoperișul. Noi i l-am fi tăiat, că nu-l tăiam degeaba, doar că nu știam al cui e: al ei, al școlii, al primăriei locale? Afurisitul de castan crescuse că nu știai să spui cine-i proprietarul; i-am plasat problema lui Claire, iar ea a aflat răspunsul după vreo săptămână: castanul nu era al lui Chris. Dar nici al școlii! Și, minunea minunilor, nici al primăriei locale din Muswell Hill; în cazurile astea nu putea decide

decât primăria mare, așa că, dacă-și voia problema rezolvată, Chris trebuia să meargă direct la Boris Johnson. Când a auzit, s-a lăsat păgubașă, iar eu am fost tare trist, pe de-o parte, că n-arăta rău cârciumărița (o blondă sportivă cam de vârsta lui Louise), pe de alta, că ne ținuse o săptămână întreagă pe ceaiuri și cafele, că ea credea că-și face treaba cu noi dacă ne cinstește în pauze și c-o să-i tăiem castanul gratis. Chiar vorbisem cu Rack, plus c-am fi vândut noi lemnul:

— Și-o și futeai oleacă, moldovene.

Ceai și cafea mai primiserăm și de la niște hipioți, într-o dimineață cu soare, în singura zi când am avut de făcut o doborâre în loc de pollard (niște scoruși amărâți, vai de capul lor, dar Rack tot a trebuit să se cațăre: pe străzi n-aveam voie să facem doborâri de la sol, chiar dacă se putea din punct de vedere tehnic, era obligatoriu să luăm copacul „de sus în jos", cracă cu cracă, apoi bucăți de trunchi pe care n-aveam voie să le-aruncăm, ca să nu spargem pavajul). Cum umblam eu hăbăuc, din ușă-n ușă, să-i rog pe oameni să-și mute mașinile, am dat peste un cuplu foarte amabil (ea, 45 de ani trăiți, el, 20 de ani imberbi) care și-a mutat imediat dubița veche, un Camper nemțesc învelit într-o pâslă obosită care voia să imite iarba. Din vorbă-n vorbă, m-au întrebat dacă nu le pot da câteva bucăți de lemn, „pentru sculptură". Le-am dat. Apare hipioata după vreun sfert de oră, c-o tavă de aramă cu bunătăți: ceai, cafea, biscuiți, un bol cu alune, fistic, arahide, caju și nuci, plus încă unul cu curmale, plus un al treilea cu prăjiturele cu cremă. Mă roagă să-i aduc tava când terminăm de mâncat. Apoi pleacă:

— Luați, mă.

Eu aveam deja gura plină. Nu știu de ce totdeauna mi-era așa de foame.

— De la Okocim, de la ce să-ți fie?

Gândisem cu voce tare, după exemplul lui Geo. El molfăia biscuiți cu cafea. Eu, prăjituri cu ceai.

— Bă, Moldo. Ce-s ăștia așa?

— Cine, hipioții?

— Cum zici tu. Pletoșii ăștia, nespălații. Ce-i cu hainele alea pe ei? Cum ies așa pe stradă, nu le e rușine?

— Ăștia umblă-n pula goală, zice Rack, care nici gând n-avea să se-atingă de cafeaua lui.

— Hai, mă!

— Să zică Moldo! Întreabă-l, dacă nu mă crezi.

I-am povestit lui Geo de Vama Veche, de anii nebuni, de copiii florilor, de nudiști. Vedeam că Geo nu mă crede, dar am insistat c-a fost adevărat. Fără efect:

— Iar minte Moldo.

— Nu minte, zice Rack scârbit.

Geo nu l-a crezut nici pe el, dar a continuat să mănânce. A băgat o curmală-n gură:

— Astea nu e prune!

I-am spus că-s curmale, că sunt fructe din țările calde, că acolo cresc ele, în ciorchini, în palmieri, le-am văzut cu ochii mei. Geo n-a mai mâncat, le-am terminat eu din bol, dar tot a persistat în necredință:

— Iar minte Moldo!

Intratabil. Am dus tava înapoi (era lucrată manual, valora o sumă bună; avea și Geo dreptatea lui!) și, când m-am întors, Rack era în tratative cu paznicul de la sinagogă:

— Da' dracu' 'cesta ce mai vrea?

Dialogul meu cu omul nu i l-am mai tradus lui Rack. Nu l-am spus nimănui, adică nu l-am povestit, acum e prima oară când îl dau din mine. Nu știu dacă fac bine! Pentru că paznicul era foarte antisemit, foarte rasist, foarte sexist și foarte britanic (îi ura de moarte pe continentali, dialogul cu el a demarat greu, dar, când a aflat de la mine că nu suntem imigranți, ci muncitori temporari cu contract, omul s-a deschis ca un lotus, mi-a spus tot), iar povestea lui ar fi, în linii mari, destul de asemănătoare cu a multora: era londonez, trecuse de 30 de ani și nu-și găsise locul pe lume. Jucase, băuse, iubise și se distrase, dar timpul își văzuse de treabă și el pierduse cam toate trenurile, nu mai găsise altceva de lucru decât jobul ăla de paznic („this shitty job“). Negrii și continentalii furaseră toate joburile manuale din Londra, evreii și femeile, toate joburile „intelectuale“, iar pentru oamenii cinstiți („decent people“) nu rămăsese nimic de făcut în orașul lor; mai bine-ar veni un război, c-atunci s-ar înrola și măcar ar ști o treabă, dar așa… îi plăcea meseria lui Rack, voia să afle dacă ar putea lucra și el în branșă. Eu, ce să-i spun? Că noi eram acolo pentru că taxele britanice pentru acreditarea unui cățărător (unul care cunoștea deja toate trucurile!) erau prohibitive pentru angajatori? Că făceam treabă mai multă, mai bună și mai ieftină decât orice echipă de londonezi? Că la noi în yard nu exista, practic, niciun londonez adevărat, în afară de Big, toți briții fiind fie cockney, fie din Midlands? Și câte altele… Nu i-am spus nimic descurajant, i-am dat numărul lui The Bark, să-l sune și să vorbească direct cu el, că-n yard era totdeauna nevoie de mână de lucru la plantări, chiar dacă aproape niciun nou-venit nu rezista prea mult de unul singur (Doubleday fusese marea excepție, dar el era obișnuit cu

munca grea de pe șantiere; paznicul părea genul care se ferise de muncile „murdare“, dar eu aleg să cred în oameni decât să fiu un realist înăcrit, ca Rack). Paznicul mi-a mulțumit și m-a întrebat dacă poate să mă-ntrebe ceva; i-am zis că poate, așa cum și eu pot să nu-i răspund. Voia să știe cât câștigă Rack pe săptămână. M-am foit puțin, neștiind dacă să-l mint sau nu, dar i-am spus adevărul. Iar adevărul ăsta l-a cam tuflit. Nu știu nici acum cum să interpretez asta!

Când nu puteam mișca o mașină cu niciun preț (și au fost destule hard cases), era momentul să dăm drumul la motoarele auxiliare (cum ziceam eu) sau să facem câte-o românească (cum zicea Rack). Soluția mea a fost să recuperez din gunoi niște saltele hârbuite, două la număr, cu care să acoperim în întregime mașina hard case (care era fie scumpă, fie foarte scumpă) și să lucrăm rapid platanul de deasupra ei, până nu apuca cineva să ne vadă și să ne reclame. A mers de fiecare dată. Soluția lui Rack era să remorcăm hard case-ul și s-o târâim câțiva metri, pân-o scoteam de sub platan, iar după ce terminam treaba, o târâim la loc. Mașinile erau blocate, sigur, dar le legam c-o coardă de scripet de vanul nostru și le duceam târâș, rugându-ne la Dumnezeul lui Fleur să nu ne toarne careva la poliția de proximitate. Am avut noroc, nu ne-a reclamat nimeni. Mai exista și soluția lui Geo, soluția britanică: să le lăsăm dracului acolo și să lăsăm platanii de deasupra lor nepollardați, că doar nu din vina noastră nu putem termina strada, ci din cauza câte unui prost de-ăsta care nu-nțelege cu frumosul să-și ia rabla de-acolo. Le-am povestit băieților de ofurile paznicului și mă gândeam că și asta contează pentru angajator, la drept vorbind: să rezolvi problemele legal sau ilegal, el să nu știe nimic, să n-aibă nici

costuri suplimentare, nici reclamații și nici amenzi de la consiliu. Cu soluții de-astea, de-ale lui Geo, veneau în fiecare seară brițiii din yard, i le pasau lui The Bark, să se spele pe cap cu ele. Noi veneam cu mia de lire pe zi: „Probleme?“. „Nu.“

— La ce i-ai spus paznicului cât iau eu la săptămână?

— Așa. Am făcut un experiment.

— Ce experiment?

— Să văd dacă banii noștri sunt mulți sau puțini pentru un londonez obișnuit.

— Și?

— Și asta e, că nu m-am prins. Omul s-a cam bosumflat, dar nu știu dacă de invidie că iei așa mult sau de dezamăgire că iei așa puțin. Nu l-am citit.

— La ce-ți trebuie ție experiment, moldovene?

— Păi, nu ți-am zis c-o să scriu o carte?

— Alte minciuni, râde Rack.

Eram numai eu cu el în van, ne duceam să descărcăm chippingul, discutam deschis (lui Geo nu-i puteam spune nimic de carte, că „Iar minte Moldo“ era ceva foarte diferit de „Alte minciuni“. Contează vorba pe care-o spune omul, dar contează și omul care spune vorba!), aveam răgaz destul, că chippingul ăsta ne mânca o grămadă de timp. Mai precis: Rack muncea prea repede pentru capacitatea vanului, așa că ne trezeam pe la unu sau unu și jumătate că aveam vanul plin de chipping; sigur, puteam încheia atunci ziua de muncă și pleca acasă, dar exact asta nu voiam (banii, banii!). Puteam descărca chippingul la noi în yard, dar era prea departe. Sau puteam improviza. Asta făceam.

Cu ajutorul sfânt al lui Claire, am construit pas cu pas o rețea de relații: erau oameni care aveau nevoie de chipping,

iar noi aveam chipping. Mult chipping. Am descărcat mașini întregi la Marcus, un negru urât, bun la suflet, care avea pe mână niște mari sere de flori; am descărcat la doamna Li, o chinezoaică, avea o grădină particulară, cultiva ciuperci; am descărcat la cimitir, am descărcat la crematoriu, am descărcat la cluburile de bowls, de golf și de fotbal, oriunde exista un grădinar care avea-n grijă un petic de iarbă și o știa pe Claire. De fapt, am descărcat peste tot, că pe Claire o știa toată lumea, numai albanezii de la Alexandra Park n-o știau; acolo era să ne găsim beleaua, dacă nu și-o găseau ei cu noi. Acuma, trebuie să știți că orice loc bănos de pe lumea asta ajunge, mai devreme sau mai târziu, sub controlul unei mafii oarecare, mai mici sau mai mari; la Alexandra Park, nu știu de ce, joburile de gunoieri erau mult mai bine plătite decât oriunde în altă parte, așa c-acolo se încuibaseră albanezii, ocupând toată organigrama: aveau un șef, un londonez bețiv, și-n rest erau numai ei între ei, tăiau și spânzurau, nu mișca nimic fără acordul lor – iar parcul este mare, mare. Evident, plin de platforme pentru compost (astea sunt locurile unde era nevoie de chippingul nostru); am intrat cu vanul încărcat în Alexandra Park, am găsit una dintre platforme, ne pregăteam să descărcăm (aveam acordul șefului), când apar vreo cinci albanezi care ne interzic să descărcăm acolo dacă nu le dăm șpagă. Am estimat situația, n-aveam nicio șansă, așa c-am recurs la „playing the fool“, unul dintre preferatele mele. Trucul a ținut. Nu ne-au făcut nimic, au țipat degeaba, iar când au obosit, ne-au escortat afară din parc și-au coborât bariera-n urma noastră, supărați c-au pierdut un sfert de oră fără niciun folos pecuniar; Rack al meu ochise un drum printre copaci, așa că, după ce-au plecat, am ocolit bariera, am

intrat cu vanul în parc, am descărcat și-am plecat fără să ne simtă nici pasărea măiastră. Și iar am făcut mia de lire.

— Dunno, dunno, se vaietă Rack, imitându-mă cu aplomb.

— Și ăia l-au crezut? se minunează Macarie.

— Ce, mă? se înfierbântă Rack. Și eu l-aș fi crezut, dacă nu-l știam de mult. Ăsta, când face pe prostul, zici că e! Ce că zici, juri!

Băieții râdeau, se simțeau bine. Eram iar la ei acasă, la șeptic, ne adunam tot mai des în ultima vreme, pe măsură ce timpul nostru se apropia de sfârșit. Era mai bine la ei decât la Nea Dorinel, unde atmosfera se tot încorda și se-adunau norii de furtună, ba de vreo două ori însuși Nea Dorinel a venit cu noi la șeptic, numai să nu stea acolo, ciocănit de nevastă-sa dintr-o parte, de Alina din altă parte și de copii din toate părțile. Era mai bine când venea, că avea cine șofa la întoarcere; el nu bea niciodată (declarație pe proprie răspundere, dar eu aflasem că bea singur. Sau că obișnuise, cândva, să bea singur).

— Ia zi, Moldo! De ce ești trist?

— Cum de ce? Cum de ce? Dacă mă supără Fleur, cum să nu fiu trist?

— De ce-l superi, mă, pe moldovean?

— Eu?

Din păcate, nimic n-am reușit să scot de la Fleur. Nimic! Profesional, a fost eșecul vieții mele. Tot ce se petrecuse în Anglia în ăștia trei ani, toate experiențele mele, toate cele povestite de băieți, totul s-ar fi așezat minunat, totul s-ar fi structurat de la sine într-un întreg coerent pe care să-l înțeleagă și ultimul prost. Dar n-a fost să fie. Fleur mi-a scăpat printre degete, cu popa lui cu tot; n-am reușit să aflu cine e.

Nu știu, poate am greșit eu, poate am avut ghinion, poate aflu cândva în viitor identitatea misteriosului Sith, ascuns undeva în măruntaiele marelui oraș, dar deocamdată n-am nimic concret. Ca reporter, am ratat categoric:

— Zi-i-l, mă, nu-l mai chinui!

— Ce să-i zic?

— Zi-i cine-i popa ăla, nu vezi că plânge?

— Plânge că nu mai are Okocim, zice Rack și taie cartea cu răutate.

— Vezi că Macarie ține ultimul șeptar, chibițează Duma.

— Ține pe dracu', zice Rack.

Macarie ținuse, într-adevăr, un șapte și i-a suflat meciul lui Rack, iar eu am băgat la cap ceea ce era clar de mult pentru toată lumea, numai pentru mine, nu: Duma era foarte bun nu pentru că era foarte bun (explicație pentru tâmpiți), ci pentru că era mereu ca un animal de pradă, cu toate simțurile în alertă. În fond, Macarie și Rack erau cățărători de elită, la fel cum fusese și Fleur, înainte de accident, dar toate privirile din yard erau ațintite pe rivalitatea dintre Duma și Hoax. Povestea întrecerii lor rămăsese una din legendele yardului (pollardaseră doi platani alăturați, vine Bog să vadă, îi critică platanul lui Duma și-l laudă pe cel al lui Hoax, iar Mark the Bark, jenat, îi explică „Șefule, vezi c-ai încurcat platanii"), iar ascensiunea meteorică a lui Hoax nu fusese încetinită de Rack și de Franța, ci încetinise mai demult, încă de când apăruse Duma în yard, „în probe", pe vremea când era și el unul dintre gastarbeiterii trimiși de Moș.

— Și, dacă i-l zic, ce-o să facă?

— Ce-o să faci, Moldo, chiar?

— Mă duc să mă spovedesc. Ce, eu nu-s om?

Băieții râdeau, dar mie nu-mi venea deloc să râd. Exact ăsta era planul, ăsta fusese de la-nceput: să aflu cine e și să mă duc la el să mă spovedesc. Eram rodat, că mai făcusem asta o dată, în martie 2010, cu popa de la biserica Șelari din București, despre care se aflase c-ar putea fi securist sau cel puțin informator, iar redacția ne trimisese pe noi să verificăm, pe mine și pe-un coleg. Eu m-am dat interlop, colegul era bodyguardul meu, i-am zis popii c-am omorât cu cuțitul un agent sub acoperire, infiltrat în banda noastră, și că ce să facem acum, să ne predăm sau să fugim în Serbia? Popa a ieșit „curat“ din toată afacerea, nouă ne ieșise un reportaj excepțional (trăsesem totul pe reportofon, doar am transcris dialogul de sub sutană), dar bisericosul de Mihai nu ne-a dat bunul de tipar. Am rămas frustat de-atunci, aș fi dat lovitura dacă reușeam să m-aleg de la Londra c-un reportaj și mai tare decât acela, și făcut de unul singur, și publicat în revistă! Dar n-a fost să fie. Păcat de reportaj. Păcat și de cartea asta.

— Moldo, vezi că-ți sună telefonul.

Număr necunoscut. Am răspuns totuși. Era Alina, voia să știe dacă mai stăteam mult la șeptic, tocmai aflase că turcul îi oprise pe Andu și Andi în tură de noapte. Am întrebat-o de unde are numărul meu. Mi-a spus că-l are de la Geo.

Epping Forest

— So kares, Mihai?

— Șukar.

Lecțiile cu Jimmy mergeau bine („Are Moldo talent de tălmaci“, râdea Rack, precizând cu mândrie: „Păi, nu e tălmaciul meu? Ce, să stau eu de vorbă cu nespălații ăia?!“), dar tensiunea de la Nea Dorinel tot creștea și creștea. Când am simțit că s-a făcut mare, m-am mutat înapoi la Diana. N-a fost frumos din partea mea că i-am lăsat pe băieți acolo? N-a fost, dar îmi învățasem lecția c-un an înainte: n-aștepta să ți se facă sete ca să-ncepi să sapi o fântână. Dacă oamenilor le vine chef de cafteală, eu ce vină am? Și de ce să plătesc oalele sparte de alții, făcând pe „tălmaciul“ pentru poliție, care era mult mai inflexibilă în 2016 decât în 2015, pentru că, pâș-pâș, apropierea referendumului îi făcea pe localnici să-și piardă mințile? Le-am spus băieților c-o să iasă urât, mi-am făcut datoria: niciunul nu m-a crezut. Rack a zis că sunt fricos (avea dreptate), Geo a ținut-o pe-a lui („Iar minte Moldo“), a râs copios la avertismentele mele. Nici măcar când s-a mutat Neluțu nu m-au crezut. Eu am tăcut, am ținut în mine, le-am spus ce-am avut de spus, după care mi-am strâns lucrurile și-am plecat frumos, într-o duminică, fără tărăboi.

Dar să mă întorc puțin în urmă și să lămuresc șerpăria de acolo, atât cât s-o putea. Unu. Alina constituia o problemă din toate punctele de vedere, dar își plătea chiria la timp și nu dădea nimănui motiv să se plângă, atât timp cât mișuna prin spațiile comune (bucătărie, baie, toaletă, curte); mama lui Jimmy avea de crescut o fiică nubilă, așa că poate fi de înțeles c-o deranjau vocalizele nocturne din camera de sus, dar și Nea Dorinel poate fi de înțeles, c-avea nevoie de bani, și el ca oricine. Andu și Andi nu deranjau nici ei pe nimeni, la drept vorbind, nu făceau nimic intenționat pentru a deranja, dar, când apăreau prin bucătărie (rar, foarte rar), toate discuțiile încetau, puteai tăia ostilitatea cu cuțitul, la fel ca pe fumul de țigară. Doi. Jimmy se împăca tare bine cu mine și cu ceilalți muncitori, se certa cu taică-său și în românește, și în țigănește, și în englezește (talentul lui la limbi străine era cu mult mai mare ca al meu), dar fără niciun rezultat concret: „Mai du-te, bă, și la muncă! M-ai înnebunit cu telenovelele tale, o să rupi în două canapeaua aia!“. Nea Dorinel se apăra, moale, cum îi era felul: „Și acasă cine să rămână, măi tată, mă?“. Eu ar trebui să-i iau acum partea lui Jimmy, că el era prietenul meu, nu taică-său, dar mingea era cumva la mijloc: dimineața, toată lumea pleca la muncă, Eluarda la școală, maică-sa pleca și ea mereu (n-avea un contract anume, făcea curat prin case, după cum o chemau clientele, la mica înțelegere: bani buni, bani negri, cinstiți), Nea Dorinel rămânea. Uneori făcea de mâncare pentru familia lui, alteori nu. Uneori mai găsea câte un praivăt ca șofer, ducea sau aducea pe câte cineva de la aeroport, la Stansted sau la Luton, uneori la City, niciodată la Heathrow („Acolo mă-ncurc!“); făcea cumpărături dacă erau cumpărături de făcut, se ocupa și de rufe dacă îl ruga cineva

și-l stimula c-un mic bacșiș, chema diverși meșteri și stătea după ei până-și făceau treaba, că mereu se strica una sau alta prin casa aia veche: ba apa caldă, ba apa rece, ba apa în general, ba internetul, ba șoarecii din bucătărie. În rest, timpul lui era al lui, și-l umplea cu seriale turcești și-și plătea facturile din subsubchiria pe care i-o plăteam noi (casa avea un proprietar oficial și-un chiriaș oficial, sub care era Nea Dorinel, sub care eram noi, producătorii de bani). Jimmy n-avea dreptate, iar taică-său avea, dar lucrurile nu sunt simple: în anii ’90, înainte de nașterea copiilor, Nea Dorinel muncise în Uzbekistan. Om harnic! Mie mi-a povestit tot, că mă vedea beat, își mai descărca sufletul când nu era nimeni în bucătărie, seara târziu. Atunci îndrăznea și el să mai fugă din dormitor, de la cicăleala nevesti-sii („Dacă nu-i zici tu la curva aia să plece, îi zic eu, Dorine, așa să știi!“). Nu-nțelegeam cuvintele, doar tonul, dar cuvintele mi le traducea Buză. Bun băiat! Trei. Mă spurcasem la bani, iar maieutica cu Jimmy începea să nu mai compenseze neajunsurile traiului la comun, dintre care-aș preciza numai (noutate!) manelele și fumul de țigară: Rack muncea ca un posedat, vremea ținea cu noi, Mark the Bark era altă plămadă de om decât Bog și îi plătea lui Moș facturile la timp, iar Moș ne trimitea banii constant, c-o mică întârziere de două-trei zile („Oare ce manevre o face hoțul ’cela cu banii noștri?“, se întreba Rack, retoric, când ne-ntorceam de la bancomat cu buzunarele căptușite: de vreo două ori am golit bancomatul și-a trebuit să mergem până la altul! Numai hârtii de douăzeci și de cincizeci, îi speriam pe briții care stăteau după noi la coadă, că ei scoteau ca oamenii, nu așa, căpcăunește!), iar noi nu aveam cheltuieli mari, nu mai mari ca-n anii ceilalți, ba, de fapt, mai mici, nu știu de ce.

Mi-am făcut și socoteala meschină că, dacă mă mut la Diana, economisesc și banii de Okocim (nu erau mulți, dar se-adunau), iar chiria de la Nea Dorinel, oricum, era plătită până la sfârșit. Patru. Individul care venise în locul lui Neluțu era o bombă cu ceas, am văzut din prima seară cu cine am de-a face: un caracalean care ajunsese în Londra la pleașcă, fără contract, fără cunoștințe, fără să știe limba, fără nimic. Încercase o mică bișniță cu noi, cu adidași chinezești aduși din țară, „pe mașină“ (ce tâmpit!), enervase pe toată lumea de la bun început și fusese suspectat din prima noapte că fură mâncare din frigider (suspiciune, vai, confirmată mai târziu. Omul fura. Nu numai mâncare). Intuiția mi-a șoptit că ăla va fi detonatorul dintr-un amestec și așa foarte instabil; a și fost, chiar dacă amestecul făcea bum și fără el. Concret, l-am surprins pe individ cum își curăța jegul de sub unghii cu briceagul meu savoiard, și asta încă din prima lui seară la Nea Dorinel – atunci a scăpat c-o atenționare, dar Buză s-a uitat lung la mine și eu la el, iar toți băieții au înțeles imediat despre ce-o să fie vorba. Cinci. Adevărul e că trecusem pe la Diana s-o întreb cum stă cu cumpărăturile, iar decizia era cam luată încă de-atunci, dar dragul de Geo mi-a oferit pretextul perfect, fără să știe că s-a simțit dup-aia vinovat degeaba: intrase la budă cu țigara aprinsă-n gură, o pusese între capacul closetului și closet, ca să se șteargă, și-o uitase acolo. Eu am intrat după el, m-am așezat bătrânește și m-am ars de la țigara lui, nu rău (pe picior, cumva în dosul genunchiului), dar destul ca să mă enervez teribil și să ies de-acolo fumegând; Alina m-a auzit bombănind, a ieșit repede din camera lor (era chiar lângă toaletă), m-a tras înăuntru

aproape cu sila, să mă ungă cu nu știu ce alifie. Atunci am știut că trebuie să plec din casa aia.

Nu mai aveam de stat decât două săptămâni, pentru că se schimbaseră lucrurile în România, copilul urma să vină pe lume mai devreme, îmi luasem deja bilet de avion. Băieții mai rămâneau, era încă mult de lucru: în locul meu urma să vină Teo, convins nu se știe cum de diabolicul Moș (după 2014, Teo nu mai voise s-audă de Londra). N-a fost prea complicat să le explic că m-am săturat, a fost mai complicat să le explic de ce mă săturasem tocmai atunci, dar au luat situația filozofic, fiecare-n felul său: „Bine că pot să dorm și eu ca oamenii“ (Rack), „Bine că pot și eu s-ascult manele“ (Geo). Din punctul lui de vedere, îl terorizasem cumplit cu ieremiadele mele („Dă muzica aia mai încet“), trăise, dacă era să-l cred, într-o înfiorătoare presiune psihologică, comparabilă numai cu Experimentul Pitești, dar nici asta nu e sigur. A rămas că vin ei să mă ia în fiecare dimineață cu vanul de la Diana din portiță (Rack știa procedura) și oricum aveam să ne vedem la fotbal și la șeptic: „că Macarie te are foarte drag, dracu' știe de ce“ (Geo), „și Macarie, da' și nevastă-sa!“ (Rack).

Pe cât de prost stăteau treburile la Nea Dorinel acasă, pe-atât stăteau și-n yard, ba parcă și mai prost, dar aveam noi noroc că munceam mult și eram matinali, nu prindeam cea mai mare parte a șobolănelii de-acolo, ne-o povesteau ceilalți. Fără Big și fără Bog, oamenii se autoorganizaseră într-un fel de celulă de partid leninist („Each man must choose between joining our side or the other side“), iar puținii care n-aveau chef de-așa ceva (Gavan, Stuart, Arnold, încă vreo doi-trei, mai ales dintre manageri) tăceau din gură, renunțaseră să mai discute în contradictoriu. Ar trebui să nu mă lamentez atâta,

că, de fapt, cu noi nu avea nimeni nimic, se știa c-o să plecăm odată cu venirea berzelor, dar nu puteam nici noi ignora ce ne povesteau românii: era supărare mare. Duma, ca Duma; dar Ramon, săracul, în ce stres trăia zi de zi, numai el știa, vai de viața lui. Însuși Mark the Bark pășea ca-ntre cuțite, atent să nu-și supere nici oamenii, dar nici clienții cu care avea contracte, multe din ele plătite în avans. Pentru a fi corect până la capăt, trebuie să adaug că nici mie, nici băieților mei nu ne-a zis nimeni nici „Du-te mai încolo", ba o dată chiar Hoax personal m-a ajutat să leg chipperul de van, când era Rack la volan și Geo dispăruse nu știu unde (chipperul e greu, trebuie să apuci de proțap c-o mână și să salți cu toată forța, iar cu cealaltă mână să învârți repede-repede de manivela care strânge capul proțapului pe nucă. Nu aveam destulă putere în brațe pentru asta). Singurul element concret, palpabil, al ostilității britanice din yard este faptul că Raja nu mi-a răspuns niciodată la salut, necum să mă salute ea. Dar n-ar fi rău să amintesc că nici în ceilalți ani nu se purtase altfel. Ei, și-atunci...?!

Și-atunci cred că exagerez eu puțin, prin prisma evenimentelor ulterioare (care ne-au făcut ca-n 2017 să nu mai mergem, de pildă); dar ceva-ceva era în aer. „Nespălații ăia" aveau și ei dreptatea lor, dacă stai să te gândești, că-n urmă cu vreo 15 ani apăruse-n yard un român inofensiv care nu știa nimic (de Moș e vorba), iar acum yardul forfotea de români, care cu contract permanent, care cu contract sezonier, care la negru, care mai de care, iar ei se simțeau fraieriți, cumva, așa cum se simt și românii atunci când țiganii încep să se mute într-o localitate depopulată sau într-un cartier sărăcit. De fapt, cred mai degrabă că exagerez datorită

felului în care m-a influențat povestea vieții Dianei, care era varianta tragică a șobolănelii „yard 2016“: bunicii ei și-o luaseră peste bot în războiul din ’47, dar rămăseseră pe loc, fiind musulmani convinși, părinții au fost ceva mai isteți și-au fugit în ’65, iar Diana a supraviețuit războiului din ’71 doar pentru că era la Londra, ocupată să se nască. Muncise din greu, nu călătorise niciodată, dar, privind în urmă, spunea c-a avut „o viață bună“; copilul, soțul și vederea le pierduse în metrou, în 2005, iar ăla a fost singurul moment în care comunitatea i-a fost de ajutor: musulmanii din cartierul ei se mobilizaseră, o ajutaseră să vândă casa (de fapt, contractul, că-n Londra nimeni nu cumpără locuințe, ca pe la noi, „cumpără“ contracte: ajungi să plătești toți banii, foarte bine, casa e-a ta; nu mai poți plăti, lași altcuiva contractul și tu stai cu chirie sau subchirie sau subsubchirie sau sub podurile Londrei sau în parcuri sau unde găsești), apoi să se mute la comun, cu alte văduve. Dar n-a mers și, după o vreme, Diana s-a săturat până-n gât de dădăceala lor cucernică și-a fugit unde-a văzut cu ochii (da, știu...), tocmai în nord de tot, unde n-o știa nimeni. Trăise de atunci într-un fel de recluziune, că stătea bine cu banii și cheltuia foarte puțin, iar ideea de-a lua muncitori în gazdă nu i-a venit ei, i-a venit lui Moș: dacă nu schimbase ăsta vreo două-trei sute de gazde în Londra, nu schimbase niciuna! Tot timpul amușina după o cazare mai bună și mai ieftină, așa că el o găsise pe Diana, nu Diana pe el; întrebase din om în om, ca la țară, și-i bătuse femeii la ușă într-o bună zi c-o „propunere de afaceri“. De atunci începuse să iasă, încet-încet, din singurătatea ei sinistră și să se simtă din nou utilă pe lumea asta, că toți cei care stăteau la ea erau oameni amărâți, cu povești de amărâți, i le spuneau și ea se

simțea mai bine. Poate e greșit spus. Se simțea mai puțin singură în nenorocire, mai scăpa de întrebarea „De ce tocmai mie?“, le mai gătea, îi mai trimitea după cumpărături, mă rog, făcea ceva, nu mai stătea degeaba. Oamenii nu rămâneau mult la ea, că-ntr-un singur punct ea rămăsese o musulmană inflexibilă: fără alcool. Vorbind cu mine, lega într-un mod foarte ciudat cele două iubiri ale mele (berea și pădurea), care se nimeriseră să fie cele două uri ale ei, până când am întrebat-o direct și mi-a povestit cum se simțea când era de-abia mutată și încercase să se plimbe vara prin Epping Forest, iar găștile de adolescenți îi strigaseră porcării și aruncaseră-n ea cutii goale de bere. Am imaginație bogată. Și lucram zi de zi cu briții tineri din yard. Mi-era clar cam prin ce trecuse ea atunci, după ce pătimise înainte.

E foarte greu să scriu cele ce urmează fără să mă laud ca porcul: Diana găsise în mine o mină de aur. Setea ei de-a mă asculta era comparabilă doar cu cea a lui Jimmy, dar subiectele care o interesau erau cu totul altele – de exemplu, Londra. Ea se născuse, crescuse, se jucase, învățase, iubise, născuse și muncise într-un singur cartier, ceea ce mie mi se părea foarte ciudat, îmi amintea de rudele mele de la țară, pentru care orașul Agnita era capătul lumii. Diana ieșise din cartier, da, însă doar cu școala, când făceau vizite la muzee sau la expoziții; în rest, habar n-avea. Până și cu metroul cam evita să meargă, să nu se rătăcească, de-aia i se părea incredibil ghinionul care-o lovise (de fapt, i se părea și chiar era). Încă nu se împăcase cu soarta („cu Dumnezeu“, cum spunea ea), dar își purta crucea cu demnitate și curaj, ceea nu puteam să nu respect, oricât mi-ar fi plouat în gură după niște Okocim. Ea n-avea pentru ce să mă respecte, dar o făceam să

râdă, ceea ce numai Moș mai reușise, cu umorul lui de mocofan, și o făceam să m-asculte zeci de minute în șir, când îi povesteam fleacuri, mai ales luni seara, descriindu-i chestii de pe unde umblasem: ce se mai construia în Shoreditch, cum a fost traseul aerian pe pasarela din Kew, ce mi se-ntâmplase pe Green Chain Walk (mi se-ntâmplase că băusem bere din rucsăcel, asta mi se-ntâmplase, dar nu i-am spus. I-am povestit doar întâlnirile cu cățeii. Și cu stăpânele lor), ce dihonie era între țiganii cu alba-neagra de la London Bridge și cei de la Tower Bridge, tot felul de mici londonisme de-astea cu care-mi umpleam eu ochii duminicile. Pe urmă, când îmi golisem sacul, am trecut la alte orașe pe care le călcasem prin Europa noastră, „pe continent“, cum mă învățasem să spun și eu după o vreme. Când am ajuns la Vama Veche, am aflat că Diana nu știa să înoate! Cică la ei nu se obișnuiește. P-asta n-o știam, admit. Băieții știau încă și mai nimic despre lumea din care venise ea:

— Cum, bă, nu e neagră, dacă-i neagră? mă ceartă Geo.

— Păi, uite așa, bine. E caucaziană ca și tine.

— Ce-i aia? se-ncruntă Rack, rasistul sub acoperire.

— Adică așa sunt rasele. Africană, asiatică, caucaziană și unii care nu-s în nicio rasă, sunt așa, singuri, de capul lor. Da’ ăștia-s puțini. Noi, majoritatea, suntem doar trei rase, fiecare cu felul ei.

— Plus corciturile! râde Rack.

— Da’ bine, mă… se necăjește Geo. Și neagra ce e?

— Caucaziană, mă, n-auzi? Adică nu-i nici negresă, nici chinezoaică!

— Asta am văzut… atunci o fi țigancă?

— Mă omori cu zile. Strămoșii ei erau din Pakistan, și gata! Rasa caucaziană, de loc din Pakistan, și cu asta, basta!

— Păi, lui Jimmy îi spuneai că și neamul lui de țigani tot din Pakistan a venit, ce, vrei să zici că n-ai zis așa, moldovene? se-nfierbântă Rack.

— Am zis, și ce dac-am zis? Strămoșii lui Jimmy au plecat acum o mie cinci sute de ani, strămoșii Dianei au plecat în 1965, care de fapt erau doar tac-su și mă-sa, că ăi bătrâni au făcut pe căpoșii, n-au vrut să vină încoace, că cică creștinii-s impuri.

— Adică cum, impuri?

— Impuri, că beau bere.

— Okocim? Ferească Dumnezeu! se înfricoșează Rack, sardonic.

— Bă, deci pân' la urmă, ce e neagra?

— Albă.

— Beli-mi-ai albul de la rădăcină, moldovene, chiuie Geo, fericit, cuplându-și telefonul la bordul vanului. Ia ascultă aici!

Manele în buclă, de asta am avut parte în ultimele două săptămâni, fără contenire, ca pedeapsă că dezertasem. Mașina era teritoriul lui Geo, al lui Salam, al lui Guță, Minune, Ciorbă, Pește și-al multor altora, puzderie: aveam parte de liniște seara? Aveam! Deci peste zi aveam veselie à la Geo!

Peste zi în mașină, dar și-n serile de duminică, la băieți („serile“ au fost doar două, dar dense. N-aș putea acum să le disting, care-a fost și care):

— Lăsați-mi-l în pace pe Moldo, că iar se-mbată și mâine e vai steagul lui la muncă! îi avertizează Rack, imediat ce ajungem.

Nici vorbă să-l asculte cineva. Până se trăgeau perechile pentru șeptic, până veneau fetele să le admir copilașii și să ne-ntrebe ce vrem de mâncare, trebuia neapărat să dau pe gât un Okocim sau două, că Fleur și Macarie tăbărau pe mine ca rațele pe tocătura de urzici:

— Ia zi, recunoști că am dreptate?

— Niciodată nu e prea târziu să-l primești pe Domnul în inima ta!

— Ho, mă, pe rând! Cu ce ai tu dreptate, Maca?

— Toată țara îl regretă acum pe Ceaușescu, că pe vremea lui aveau oamenii servici!

— Serviciu, nu servici, ți-am mai spus. E, uite, eu n-aveam serviciu!

— Maca, ești pe mână cu mine! strigă Bogdănilă. Lasă-l dracu' de moldovean și hai încoa'!

Rămâneam cu Fleur, care avea misiunea să mă salveze de chinurile iadului:

— Mihai, tu oricum ești trup din trupul Sfintei Biserici, prin taina botezului!

— I-auzi.

— Toți suntem mădulare ale Sfintei Biserici, care este mireasa lui Cristos!

— Mădular. Sunt mădular. Eu sunt mădular?!

— E, nu așa…

— Mădular dacic, presupun?

— Tu glumești, dar în sufletul tău știi că am dreptate!

— Lasă-mă să mă gândesc.

M-am gândit și i-am dat dreptate. Cine era Fleur fără Dumnezeu? Cine era Fleur fără duhovnicul lui? Un cățărător care căzuse și-și frânsese oasele, deși era singurul din yard

care urmase pas cu pas rânduielile Sfintei Biserici, neieșindu-i vreodată din cuvânt misteriosului său confesor. Dumnezeu îl pusese la încercare, ăsta era răspunsul. El era un ales. Fusese încercat și nu-și pierduse credința. Cum să nu fie acum de zece ori mai pătruns decât era înainte de accident, de zece ori mai cuprins de zelul convertitului?!

— Da, Fleur, poate ai dreptate. Nu că poate, sigur! Lasă-mă s-o fac în felul meu. Mă-ntorc în București și mă duc la o mănăstire, să vorbesc cu vreun călugăr deștept, că popii ăștia din civilie-s cam tâmpiți. E bine așa?

— Să-ți ajute Dumnezeu să scapi din gheara Dușmanului!

Macarie luase bătaie, poate intenționat, poate nu. Venea ca un uliu, dar îl opream din zbor:

— Lasă-mă să mă gândesc.

Mă gândeam o vreme, stimulat cu Okocim, și-i dădeam dreptate. Era dintr-un sat, se născuse într-un neam de țărani duși la fabrică. Crescuse alături de frații și surorile lui, într-o casă ținută de maică-sa, cu tatăl absent cât era ziua de lungă, muncitor la Fieni. Gospodăria producea necesarul lor de hrană și un surplus pentru piețele din Târgoviște: nuci, mere, prune, brânză, cartofi, ceapă, miere, legume, slănină. La oraș nu era nimic de mâncare, produsele lor se vindeau repede, madam Macarie pleca dimineața c-un autobuz și se-ntorcea la prânz, cu buzunarele pline de bani. Seara venea acasă Macarie-tatăl (Tăticu), cu tot ce putuse să fure din fabrică: motorină, tablă, sârmă, becuri, ciment, zinc, cupru, aluminiu, cauciuc, piese de schimb – orice. Le vindea cui avea nevoie de ele și, cum toată lumea avea nevoie de tot, le vindea repede. Alți bani. De două ori pe lună aducea salariul: alți bani. Sat de munte, plin de pruni, nu cheltuia nimic pe băutură, c-avea

pivnița plină de damigene de țuică. În educația celor mici nu se investea, nu era nicio tradiție în direcția asta, așa că toți banii se strângeau „pentru nunțile copiilor“, cum e obiceiul pe la țară. Vine Revoluția, vine inflația, banii strânși devin nimic, fabrica se privatizează, oamenii sunt dați afară sau pleacă singuri, de furat nu mai fură nimeni, piețele orașelor se umplu cu alimente aduse de peste mări și țări, gospodăria lui Tăticu trebuie acum să mănânce tot ce produce, că nu mai are cui vinde. Bani, ioc. Copiii cresc, vor tot mai mult, vor bani de haine, de distracție, Tăticu n-are de unde. Începe să povestească. A pierdut tot, numai poveștile i-au mai rămas. N-are cu ce-și mărita fetele, n-are cu ce-și însura băieții, credea că-și rostuise viața și totul s-a făcut fum și scrum după rafalele de la Târgoviște. Își crește băiatul cu amintirile lui. Băiatul se uită la mine cu ochii lui mari, frumoși, de câine ciobănesc, credincios până la moarte și poate și dincolo de ea:

— Ai dreptate, Macarie. Era mai bine în comunism. Nu pentru toată lumea, dar pentru unii era. Dacă era, era! Uite, recunosc!

Duma mă supraveghease tot timpul, de la bun început, cu ochii lui mici și răi. De rândul ăsta luase el bătaie:

— Am avut carte proastă, fute-o, mă duc după bere. Moldo, vii cu mine?

Duma, băutorul de whisky, omul care la el acasă nici țigara nu și-o aprindea singur, se oferea să meargă după bere prin burnița rece de-afară. Nu băusem destul Okocim cât să nu observ niște chestii:

— Hai că vin. Nu mai am decât una.

Rack m-a urmărit cu privirea și m-a întrebat din ochi despre ce-i vorba, dar am făcut-o p-ăla beatul și am ieșit în

noapte cu Duma: șapca îndesată pe ochi, gluga hanoracului ridicată, mâinile înfundate-n buzunare.

— Mai dă-l dracu' de tâmpit.

— Macarie?

— El, cine.

Erau consăteni, parcă am mai spus. Nu-l interesau obsesiile lui Macarie, dar mă interesau pe mine:

— De ce?

— Îi era mai bine dacă rămânea în sat? Se plânge ca prostu'. Ar fi păscut caprele în loc să facă bani grei aici, dar tot nu-i convine, vrea muncă ușoară pe bani mulți, vrea casă de-a gata, vrea pe dracu' să-l ia.

— Hai, că Maca nu-i așa.

— El nu-i așa, dar tac-su așa e, și el stă cu gura căscată la tot ce spune ăla, în loc să le mai și gândească oleacă. Păi, bătrânul meu nu-i la fel? Toată ziua călare pe televizor, îmi explică el mie. Da' io-l bag în pizda mă-sii. „La muncă, bă!“, așa-i spun, se cacă pe el. Da' n-are ce să spună, că banii de la mine vin.

— Păi, n-are pensie?

— Are, dă-l dracu'. Da' e cu băutura. Sparge tot la Stanciu. Toți fac așa.

Am tăcut amândoi cât eu m-am pișat la gard și el și-a aprins altă țigară.

— Ce voiai să-mi spui, Duma?

— De cumnată-meu ăsta. Ziceam să te întreb.

— Ce-i cu el?

— Păi, asta vreau să știu și eu. Ce-i cu el.

— Adică dacă e…

— Da.

— Ești sigur că vrei să afli?

— Ești sigur că poți să afli?

— Sigur-sigur, nu. Dar mă pot baza pe un buchet de supoziții.

— Ce?

— Adică, dacă merge legănat, măcăne și are pene, ce-o fi?

— Rață?

— Asta zic. După ce cred eu, Nea Dorinel e de-al lor.

— Securist?

— Nu, informator.

— Adică cum?

— Adică nu face nimic concret, doar stă și-așteaptă să-l întrebe careva ceva și-atunci spune ce știe, ce-a observat. Dacă nu-l întreabă nimeni nimic, cu atât mai bine. El banul și-l ia.

— Cât?

— Nu știu cât o mai fi acum. Pe vremea mea erau două sute de dolari pe lună. Acum o fi mai mult, nu știu. Bine, dacă vii c-o chestie tare, primești o sumă, separat, dar nu mult. Așa, vreo mie.

— Dolari?

— Îhî.

— Păi, nu-i mult?

— E, dacă-ți pică. Da' dacă nu, ce faci? Stai degeaba? Și facturile?

— Și tu zici că el e d-ăla cu două sute la lună?

— Așa cred.

— De ce?

— Păi, că nu lucrează, doar stă acasă. Că și-a botezat copiii cu numele astea. C-a fost în Uzbekistan. Că nu se bagă în discuții, doar ascultă. Că s-a dus la vot atunci, în 2014, când s-

au dus toți, hop și el, să tragă cu urechea. Că nu bea, deși a băut ca ursul în tinerețe. Că bagă bani în educația fiică-sii.

— Da' ce-i cu fata?

— Păi, cum de i-a trecut lui Nea Dorinel prin cap s-o boteze Eluarda, ce nume e ăsta? N-avea el de unde să știe, l-a învățat careva, clar. Tu îi cunoști pe nașii copiilor?

— Nu.

— Nici n-o să-i cunoști. Sau, dacă o să-i cunoști, o să-ți zică cine știe ce, nu că-s ofițeri activi, o să bage basme. Eu să nu știu cum se face?!

— Și tu ești...?

— Nu, da' mai scriu chestii, basme de-astea, „legende“, cum zic ei. Bine, au oamenii lor, îți dai seama, da' eu le scriu mai bine, de-aia.

Ajunseserăm la turc. Eu am luat bere, Duma n-a cumpărat nimic. Își uitase propria legendă între timp („mă duc după bere“), era preocupat de-ale lui:

— Într-un fel, e mai bine dacă-i cum zici tu, dacă el e cu ăștia. Mie nu vrea să-mi spună, da' bani cu împrumut știe să-mi ceară, al dracu'!

— Mulți?

— Nu mulți, și mi-i dă înapoi, nu zic, doar că niciodată nu-i dă când spune: ba mai devreme de termen, ba mai târziu. Eu ce să mai înțeleg?

— Lasă, bine că ți-i dă! Cu banii împrumutați e lucru mare, e lucrul dracului, de la asta se înrăiesc oamenii, se ceartă, se bat, se omoară. Cât ți-i dă, zi bogdaproste, taci!

— Da' de ce nu recunoaște când îl întreb?

— O fi semnat de confidențialitate. Dacă ciripește, se află și nu e bine.

— Da’ ce poa’ să-i facă?

— Eu de unde să știu? Să-l lase fără bani? Să-l dea în gât la englezi?

— Nasol.

— D-aia trebuie să meargă pe burtă. Nu-i spune ce-am vorbit noi acum, că-l pui într-o situație. Fă-te că nu te interesează și te dumirești singur.

Ca de obicei, viața mi-a tras-o peste bot de nu m-am văzut și toată reputația mea s-a dus pe apa Sâmbetei, după ce Nea Dorinel nu numai că n-a „mers pe burtă“, ci a făcut-o pe eroul și s-a ales c-o scatoalcă, și de la cine, tocmai de la Jimmy! S-a întâmplat chiar în ultima seară, când eu eram la obeliscul din pădure („This pillar was erected in 1824 under the direction of the reverend John Pond M.A., Astronomer Royal. It was placed on the Greenwich Meridian and its purpose was to indicate the direction of true north from the transit telescope of the Royal Observatory. The Greenwich Meridian as changed in 1850 & adopted by international agreement in 1884 as the line of the zero longitude, passes 19 feet to the east of this pillar“) și-mi luam la revedere de la orașul meu, neputând, din păcate, să marchez momentul cu Okocim, că m-ar fi simțit Diana la întoarcere (este chiar adevărat că simțurile orbilor sunt mult mai rafinate decât cele ale văzătorilor, nu-i minciună). Mi-a povestit Jimmy, că el m-a dus cu mașina până la aeroport, cum ne-nțeleseserăm (afacere plătită integral de Moș, că Jimmy m-a dus pe mine și l-a adus pe Teo): caracaleanul se luase de Alina, Andu și Andi interveniseră, băieții au vrut să-i oprească, nemernicul crezuse că băieții îi țin lui partea și pusese mâna pe cuțit. Atât le-a trebuit. I-au dat-o pe-aia greaua, iar când eroicul Nea Dorinel încercase să-l scoată din

mâinile lor („Nu-l omorâți, măi, tată, mă!“) se pomenise altoit de fiu-său, din greșeală („Mihai, pe ochii mei! Îmi plecase-o dreaptă, o frumusețe, și s-a băgat prostul de taică-meu cu falca aia a lui!“), și făcut knock-out pentru câteva secunde („I-am stins lumina lu’ săracu’ bătrânu’ și mi-a părut rău“). La tot răul e și-un bine, că, până să vină poliția pentru caracalean, venise ambulanța pentru Nea Dorinel („victima“), iar toți din casă declaraseră ce trebuia, așa că nemernicul ieșise cum nu se poate mai rău din toată afacerea. Jimmy habar n-avea unde dormise caracaleanul în noaptea aia (nu că l-ar fi interesat), iar în casă continuau tensiunile între facțiuni, chiar dacă pe moment era un fel de armistițiu. Aveam aceeași senzație de dezertare pe care-o avusesem când mă mutasem la Diana, dar amplificată, c-acum plecam de tot, îi lăsam pe-ai mei pe mâna lui Teo, iar Teo nu era Moldo, nici pe departe: muncitor incomparabil mai bun, comunicator incomparabil mai slab. Ca de obicei, am avut dreptate. Mai era de muncă pentru o lună, dar trio „pollard“ s-a întors în țară după doar două săptămâni, în următoarea formulă: Geo certat cu Teo, Teo certat cu Rack, Rack certat cu Geo, toți trei certați cu Moș. În schimb, Jimmy și cu mine ne-am despărțit prieteni, dorindu-ne sincer să ne mai întâlnim în această viață:

— Drum bun! Să ne vedem sănătoși!

— Te aves bahtalo, Jimmy!

One

Nevastă-mea a născut în Băneasa, la Spitalul „Regina Maria“; o grămadă de bani, așa cum îi spusesem lui Rack. După ce-am plătit tot și le-am adus acasă pe-amândouă, mi-am zis „Mai dă-i dracu' de bani, bine că-s sănătoase“, am dat o bere mare băieților de la cârciumă și m-am retras strategic înapoi la Bibnat, ca să scriu cartea. Am mers greu, foarte greu: statul pe scaun mă înnebunea, îmi dădea crampe, tremurici, dureri de cap și de ochi, nu mai zic de durerile de spate, că alea aproape m-au omorât. Orice s-ar spune, corpul omenesc nu-i proiectat să stea ore și ore și ore încremenit pe-un nenorocit de scaun, nici chiar pe unul comod, cum sunt cele de acolo. Bine, nu zic că scopul suprem al evoluției (sau al proiectului, *enfin*) este omul care bagă cracă la chipper, dar tot e ceva mai natural decât zăcutul pe buci! Când ești obișnuit să te miști, statul pe loc te ucide. „Și invers!“, vorba lui Scufiță, care mai degrabă s-ar lăsa cărat cu roaba decât să meargă pe jos. Când îmi plângeam de milă, a sunat Zoltán:

— Servus, Mihai!

— Salut.

— Sunt prin București, trec să te văd?

— Hai.

Ținusem legătura pe mail, știam oarecum ce mai face, dar nu în amănunt. Eram chiar curios să văd cum s-a readaptat, că acolo mi se păruse cam morcovit. Am închis documentul pe care-l aveam pe desktop și-am coborât în holul mare, să-l aștept, să nu se rătăcească prin bibliotecă.

Zoltán era alt om, nici urmă de morcoveală, întoarcerea la Oradea îi priise de mare minune; dac-ar fi fost etnic român, aș fi făcut cu el glume despre „neagra străinătate“ și alte patriotisme d-astea poetice, dar așa, l-am lăsat pe el să povestească, să se desfășoare. Orașul i se părea mult schimbat în bine, era de muncă pentru toată lumea, oportunități la tot pasul, dar și prețurile locuințelor crescuseră; se văzuse cu Pali la Vulturul Negru, îi ascultase aceluia ultimele aventuri, care, din nefericire, nu-l mai impresionau ca altădată, i se părea că Pali începe să devină cabotin, să se repete, să-și joace propriul rol și atunci când nu era cazul (în fața vechilor prieteni, dacă am înțeles eu bine); pe Zoltán îl angajaseră foarte repede după ce-l întrebaseră dacă-i dispus să călătorească în interes de serviciu; fusese pe undeva prin Mehedinți, cu mașina, în niște zone sălbatice, de-o frumusețe naturală fantastică („Mihai, n-o să-ți vină să crezi“), dar, din păcate pentru el, cunoșteam bine zona de pe-acolo, că tocmai pe Valea Cernei și pe la Obârșia Cloșani ieșisem din munte cu Dottore, c-un an în urmă; acum tocmai aterizase de la Chișinău, avea de ars vreo patru ore între avioane, pleca la Belgrad; în Republică găsise o altă lume, din alt timp, se distrase foarte bine și-și făcuse și treaba („Când voiau să vorbească fără să înțeleg eu, ungurul, treceau imediat pe rusă, apoi, după ce se lămureau, reveneau la română, mă rog, la româna lor arhaică. Eu făceam ochii mari și-i întrebam ce-au vorbit în rusește, iar ei se simțeau foarte

deștepți!“), fusese și prin crame, îl fascinase experiența, avea planuri mari: pentru data viitoare își propusese și-un drum la Râbnița, la uzină. I-am zis cinstit că nu-l sfătuiesc, dar că decizia-i aparține. Nu fusesem niciodată la Râbnița, dar mie Tiraspolul îmi ajunsese cu vârf și îndesat: „Treaba ta, eu te-nvăț de bine“. A rămas că ne vedem de Paște, la Budapesta:

— Toate cele bune, Zoltán!

— Numai bine, Mihai!

Scrisul a mers cum a mers, zi după zi, mă apropiam de sfârșit, când a sunat Moș să-mi spună că are drum la Focșani, la niște lucrări, și c-ar putea pleca mai devreme de-acasă, c-o oră sau cu două, să ne întâlnim în Buhuși, să mă repeadă cu mașina până la mănăstire, să mă prezinte lui One și el să-și vadă mai departe de drum, iar eu să pot vorbi liniștit cu sfinția sa; cine știe, poate are vreo informație esențială despre misteriosul athonit din Londra, să aflu și eu ce mă interesează, să m-aleg cu reportajul ăla după care-mi plânge buza (îi povestisem tot necazul meu cu Fleur, dar nu putuse să m-ajute cu nimic, habar n-avea de chestiile cu Doamne-Doamne). În prostia mea, m-am găsit să-l întreb de ce să mă duc până la Buhuși în loc să vorbesc cu One la telefon:

— Reportajele nu se fac la telefon.

Avea dreptate Moș. Mi-a crăpat obrazul de rușine că putusem să-ntreb așa ceva. M-am suit în trenul de noapte, am schimbat la Bacău, la șase dimineața eram acolo. L-am așteptat pe Moș până mi-a ieșit părul prin căciulă, apoi am pus mâna și l-am sunat de câteva ori, iar până la urmă:

— Hello!

— Hi.

Nu era el, era nevastă-sa.

— Tell me, is Moshe there?

— Oh, no, sorry! He's in Săvârșin, at the castle. He left his phone behind!

— Săvârșin?!

— Yes, they're working there. Why?

— But he was supposed to meet me in Buhuși!

— Sorry, Meehi, I don't know his exact plans. Maybe he completely forgot about meeting you, I don't know.

— Wow. This is Moshe. This is very moshish!

— You know him!

— Yes, I do. Well, that's it, then. I'll do my best here without any help. Thank you, dear!

— Sorry, Meehi. Good luck!

Ein Mann, ein Wort, Moș ăsta al meu. Am luat rucsacul în spate, am întrebat în stânga, am întrebat în dreapta, am luat-o voinicește la picior, că nu erau mai mult de opt kilometri, și drumul îl știam, în mare, că mă uitasem pe net, pe Google Maps (sănătate să-i dea Dumnezeu domnului maior Corbu, că-i aud și-acum vocea când ne scotea în aplicație: „Memorizează harta, soldat! Memorizează harta, că te ia mămicuța dracului!“); puteam să mă fi suit într-un taxi model „Buhuși“, la o adică, dar era prea dimineață, ce făceam, stăteam ca milogii la poarta mănăstirii?! Oricum am stat acolo ca milogii până a venit cineva să-mi deschidă:

— Pe cine căutați dumneavoastră?

— Pe domnul Alexandrescu.

— Aici nu este niciun domn Alexandrescu.

— Este unul dintre monahi, dar nu-i cunosc numele. Când era mirean, când era în lume, i se spunea One.

— Nu e nimeni aici cu numele acesta. Pe niciun frate nu-l cheamă One.

— Un frate tânăr? A fost în Anglia, la copaci? A fost și-n Laponia?

— Anglia? Copaci? Laponia?

— Cățărător!

— De ce nu ziceți așa? Frate Siluan! Vezi că te caută cineva.

Fratele Siluan s-a purtat atât de bine cu mine, că mi-a netezit toate muchiile antipopești: m-a plimbat prin toată mănăstirea, mi-a spus povestea fratelui Emilian, redescălecătorul locului, ca și al mănăstirii Ciolpani (de maici), ca și al mănăstirii Tisa Silvestri („de copii găsiți“, mi-a venit să-i spun, dar nu i-am spus), mi-a arătat biserica cea veche, de-acum aproape patru secole („Am renovat-o frumos, i-am pus termopane, dar au venit cei de la Culte și ne-au pus să le scoatem.“ „Și voi ce-ați făcut?“ „Ce era să facem? Le-am scos și-am pus altele, mai maro, așa. Cu legea nu te joci“), mi-a arătat și paraclisul cel nou, l-a izgonit de lângă mine pe un tânăr cu privire capie, care cerea țigări („Du-te de-aici, Alexe! Du-te la fratele Modest, să-ți citească și să-ți dea canon“), apoi ne-am așezat pe băncuță și s-a declarat gata să-mi răspundă la întrebări. A mers perfect. Își amintea de aproape toată lumea din yard și a demontat minciunile lui Moș una după alta: nu, nu stătuse zece ani la muncă la Bog, ci doar nouă, între 2003 și 2012; nu, nu fusese cu bicla în Laponia, ci cu schiurile de schi-fond, și nu în toată Laponia, doar în Laponia finlandeză; da, lucrase cu The Bark multă vreme și îl aprecia în muncă, dar nu fusese cu el atunci când își tăiase burta cu topperul, ci doar atunci când își rupsese mâna căzând de pe scară; da, îl știa pe Hoax încă de când era un puștan agresiv venit în yard să

caute de lucru, dar nu credea să fi bătut Hoax pe cineva, nici el, nici frații lui (de Ronnie își amintea perfect, de cel mic însă nu), cel puțin cât stătuse el în Londra; da, își amintea că atât Big, cât și Strehaia obișnuiau să bea, dar Big avea inimă bună și toți îl iubeau, pe când Strehaia sărea la scandal din cauza băuturii și nimeni nu-l avea la inimă, din această cauză, nu că era albanez; Ramon era un puștan mucios și agresiv când venise prima oară în yard, nicidecum managerul eficient pe care-l cunoscusem eu, și, da, era foarte clanist, adusese lângă el o mulțime de consăteni și consângeni încă de pe-atunci, ceea ce cam stricase echilibrul facțiunilor muncitorești; da, îi cunoscuse pe părinții Selmei, lucrase pentru ei, ea era pe-atunci o fetiță sfioasă, cu codițe, nici vorbă de amazoană sau de sex-simbol, nici nu putea să-și închipuie; Molly era tânără și plină de vigoare, îl mușcase de picior pe Jonathan Drogălăul într-o zi, lucru pentru care Jonathan își luase câteva bucăți peste ceafă de la Big, c-aruncase după ea c-o cască de protecție; Bog fusese un patron bun, adică dur, șmecher, ferm, foarte muncitor și foarte corect (i-am zis că nouă mereu ne întârzia cu plata facturilor și a părut foarte surprins; nu cumva Moș…?!), iar când fusese cu el în Franța, la castel, fusese tratat foarte camaraderește, fără fițe, iar Bog pusese și el osul la treabă (cât de bine îl recunoșteam aici!); da, pe Duma și pe Fleur și-i amintea perfect, iar cu Fleur chiar stătuse în aceeași cameră și mersese la aceeași biserică:

— Cea de pe Fleet Street?

— Cum?

— Biserica de pe Fleet Street?

— Nu știu exact adresa, e biserica Dunstan-in-the-West, care-i anglicană ea de felul ei, dar congregația română din

Londra are permisiunea să țină slujbe acolo. Vin mulți români, muncitori, e foarte frumos!

— Și popa… adică preotul, parohul de acolo, părintele…

— Ce-i cu el?

— E oleacă… dacopat?

De „securist“ n-am scos o vorbă.

— Cum?

— Dacopat, adică așa, cu dacii, cu fel și fel. Spunea ceva de felul ăsta?

— Cine, părintele Pufuleț? Nici pomeneală! Spunea că dacii au fost creștinați de Sfântul Apostol Andrei, doar c-un secol înainte de cucerirea romană, cum și este, dar nu zicea nimic de dacopați! Dac-ar fi zis, aș fi auzit și eu, că doar mergeam cu Fleur la slujbă în fiecare duminică. Duma și alți băieți din yard munceau de multe ori duminica, dar este păcat.

— Mulțumesc, frate Siluan. No, multă sănătate, eu am plecat.

— Doamne-ajută, Mihai! Să-i spui lui Moș că o să-i trimit un pachet cu de-ale gurii, când voi avea timp. I-aș spune eu, dar nu am credit pe cartelă.

Am prins o ocazie care m-a adus până la Bacău, m-a lăsat chiar la gară. În sufletul meu cânta corul Armatei Roșii, glorie, glorie, glorie. Mă uitam cu milă la oamenii din gară: ce știau ei? Eu, iată, eram El. Atunci a sunat nevastă-mea:

— Bună, ce faci?

— Iau trenul din Bacău. Moș mi-a dat țeapă, dar m-am descurcat, am aflat tot. Știu cine este individul! Am aflat, îți dai seama, am aflat!

— Și eu, că m-am uitat pe net. De Pufuleț zici, nu?

— Net?

— Da, scrie pe net, am dat căutare, am ajuns pe pagina lor din două clickuri. Sfântul Gheorghe, Londra, ăștia sunt, nu?

Reporter. Reporter, da. Reporter, eu. Vorba lui Dottore: „Să-mi bag pula-n el de urs“.

— Mmm.

— Ai o voce ciudată. Ți-ai luat bere?

— Eu?

— Tu. Ți-ai. Luat. Bere?

— Doar două mici, ca să serbez victoria asupra popilor!

— Tu cu mine nu mai ai ce vorbi. Punct! Faci ce vrei, domnule victoria-asupra-popilor.

M-am tot gândit de atunci: ce să zici, popi și popi pe lumea asta. Păi, n-am dat eu de bucluc cu unul din Londra? Popa anglican de la Saint Mary the Virgin, din Tottenham, de pe Lansdowne Road (postcode N17 9XE, vorba lui Rack, care n-are de gând să-l ierte nici în mormânt, „Tot îl prind eu la cotitură, n-avea tu frica aia!“, am încheiat citatul. Tomtomul a rămas la el, are toate adresele acolo, n-a șters nimic). 645 de lire ne oferise The Bark să facem noi jobul pe care-l refuzase toată lumea în yard, de la Hoax până la Duma („Hai, Moldo, să-l luăm noi! Bani frumoși, ce dracu’! Cât de rău poate să fie?!“ „Bine, mă, dacă zici.“ „Auzi, da’ ce e aia Ginkgo biloba?“ „Un copac, ce să fie. Chinezesc!“ „O avea ghimpi, de nu vrea nimeni jobul?“ „N-are, sunt sigur de asta!“), și noi acceptaserăm. Era, într-adevăr, suspect, că nimeni nu dă atâția bani pentru o reducere de coronament, iar comanda lucrării venise la o grădiniță de copii (Pembury House Nursery School): ce taxe plăteau părinții să-și trimită copiii la grădinița aia, dacă directorul era dispus s-arunce cu 645 de lire-n arboriști?!

Problema nu era copacul, nici grădinița și nici directorul, ci biserica de lângă. Mai exact, nu biserica, ci vicarul, un individ foarte tânăr, cocoșat, cu părul rar, tenul galben și privirea răutăcioasă a celor care se masturbează prea mult. Pentru că spațiul din curtea grădiniței era strâmt și ocupat cu legănușe și alte jucării, directorul și vicarul căzuseră la pace, în urma unei negocieri de jumătate de an (de la director știu asta), să punem chipperul în curtea bisericii, unde era spațiu căcălău, și să chippuiesc acolo craca, pe care băieții mi-o aruncau peste gard. E-adevărat că chipperul face un zgomot infernal, mai ales dacă nu ești obișnuit cu el; dar tot adevărat e că treaba ar fi durat în jur de-o oră, dacă vicarul n-ar fi sărit la scandal ca o muiere, c-o răutate incredibilă, neverosimilă:

— But, sir, it's for the safety of the kids!

— I don't care!

— It's a nursery school! Full of small children! They – are – kids!

— I don't care what they are!

— The dead branches could fall and hurt them or even worse!

— I don't care! How many times to repeat, worker?

Așa a ținut-o preț de vreo două ore. Mai lucram cinci minute, iar venea, iar trebuia să opresc chipperul ca să mă cert cu el; pleca, iar venea la scandal, că lui nu-i pasă, că el nu vrea să știe de nimic, că el cheamă poliția. Eu îl întrebam dacă n-a discutat cu directorul grădiniței înainte de venirea noastră; da, zicea el, a discutat, dar înțelegerea a fost ca chipperul să stea în curtea bisericii, nu să funcționeze în curtea bisericii. Eu îi spuneam că așa funcționează un chipper, stând pe loc, nu din mers, că nu-i plasă de fluturi; el, că nu-l

interesează. A fost singurul londonez cu care-am avut de-a face în acești trei ani și cu care să nu reușesc să găsesc un compromis, oricât am fost de bun de gură. Salvarea a venit de la enoriașele lui, niște băbuțe, niște negrese, care au întrebat care era problema și, când s-au lămurit, i-au zis vicarului că foarte bine, așteaptă ele până termin eu treaba și intră-n biserică dup-aia, că, dacă ele pot avea răbdare să se amâne slujba cu un sfert de oră, poate și el să aibă aceeași răbdare. A turbat turbatul! A plecat de-acolo, a intrat înăuntru, s-a ascuns, m-a lăsat pe mine cu mămăițele, le-am distrat pân-am terminat toată craca, am executat chippuirea în pas de dans, ele au ținut ritmul bătând din palme, cum stăteau acolo înșirate pe băncuțe, a fost chiar haios. După ce-am terminat, m-am apucat de măturat:

— Ce face, bă Moldo-acolo?

— Ce să facă? Și-o găsit alte babe, zice Rack de sus, din copac.

Nici vicarul nu stătuse degeaba în timpul ăsta: sunase la poliție, la consiliu și la yard, vorbise cu Mark, personal, făcuse plângeri peste plângeri. Mark the Bark îl sunase pe directorul grădiniței (care-a spus că era foarte mulțumit de noi), apoi pe Claire (care venise imediat să vadă), apoi Claire vorbise la consiliu și la poliție, totul se rezolvase prin bunăvoința tuturor celor implicați. Când ieșeam cu vanul din curtea bisericii, după ce terminasem tot și legasem chipperul, din ușa bisericii ne pândea domnul vicar, strălucind de ură: ne aranjase el!

Asta e partea bună la oamenii lui Dumnezeu, sau la Dumnezeu, în general: te-ajută. Când ai nevoie, îți dă. Chiar și când n-ai, tot îți dă:

— Salut, Mihai.

— Sal’, Moș.

Eram acasă, scriam, citeam, corectam, nu mai aveam mult. Îmi pusesem cenușă-n cap, ne împăcaserăm cu chiu, cu vai, iar acum fetele se jucau în spatele meu, pe covor:

— Tati!

— Pa-pa!

— Mmm.

— Tati, noi am făcut căcăciosul!

— Pa-pa!

— Mă ocup. Moș, te sun eu înapoi?

— Pa-pa!

— Îhî.

— Cine-i pisica lui tăticu’?

— Pa-pa!

— Hai la tati să ne schimbăm de pampers.

— Pa-pa!

— Te descurci?

— Da.

— Pa-pa!

L-am sunat pe Moș. Tot mai eram supărat pe el, dar nu prea mult, că nu-s în stare să țin supărarea, și pe urmă, Moș e Moș, nu-l cunosc de azi, de ieri:

— Ia zi.

— M-a sunat Bog, spune Moș, c-o voce mică, ciudată.

— Da’ ce mai vrea acuma? A votat? A votat! Să fie sănătos!

— El n-a votat cu ăia, dar nu de asta-i vorba.

— Atunci?

— M-a sunat că l-a căutat Diana.

— Diana?

— Diana, da. A născut un copil.

— Un copil?
— Un copil, da, o fetiță.
— Fetiță?
— O fetiță cu ochii verzi.
— Dar și tu ai ochii verzi!
— Are pata maghiară pe șold. Da.